నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

వినయపిటకే

మహావగ్గపాళి

౧. మహాఖన్ధకో

౧. బోధికథా

౧. [ఉదా॰ ౧ ఆదయో] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా ఉరువేలాయం విహరతి నజ్జా నేరఞ్జరాయ తీరే బోధిరుక్ఖమూలే పఠమాభిసమ్బుద్ధో. అథ ఖో భగవా బోధిరుక్ఖమూలే సత్తాహం ఏకపల్లఙ్కేన నిసీది విముత్తిసుఖపటిసంవేదీ [విముత్తిసుఖం పటిసంవేదీ (క॰)]. అథ ఖో భగవా రత్తియా పఠమం యామం పటిచ్చసముప్పాదం అనులోమపటిలోమం మనసాకాసి – "అవిజ్జాపచ్చయా సఙ్ఖారా, సఙ్ఖారపచ్చయా విఞ్ఞాణం, విఞ్ఞాణపచ్చయా నామరూపం, నామరూపపచ్చయా సళాయతనం, సళాయతనపచ్చయా ఫస్సో, ఫస్సపచ్చయా వేదనా, వేదనాపచ్చయా తణ్హా, తణ్హాపచ్చయా ఉపాదానం, ఉపాదానపచ్చయా భవో, భవపచ్చయా జాతి, జాతిపచ్చయా జరామరణం సోకపరిదేవదుక్ఖదోమనస్సుపాయాసా సమ్భవన్తి – ఏవమేతస్స కేవలస్స దుక్ఖక్ఖన్ధస్స సముదయో హోతి. "అవిజ్జాయత్వేవ అసేసవిరాగనిరోధా సఙ్ఖారనిరోధో, సఙ్ఖారనిరోధా విఞ్ఞాణనిరోధో, విఞ్ఞాణనిరోధా నామరూపనిరోధో, నామరూపనిరోధా సళాయతననిరోధో, సళాయతననిరోధా ఫస్సనిరోధో, ఫస్సనిరోధా వేదనానిరోధో, వేదనానిరోధా తణ్హానిరోధో, తణ్హానిరోధా ఉపాదాననిరోధో , ఉపాదాననిరోధా భవనిరోధో, భవనిరోధా జాతినిరోధో, జాతినిరోధా జరామరణం సోకపరిదేవదుక్ఖదోమనస్సుపాయాసా నిరుజ్ఝన్తి – ఏవమేతస్స కేవలస్స దుక్ఖక్ఖన్ధస్స నిరోధో హోతీ"తి.

అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

"యదా హవే పాతుభవన్తి ధమ్మా;
ఆతాపినో ఝాయతో బ్రాహ్మణస్స;
అథస్స కఙ్ఖా వపయన్తి సబ్బా;
యతో పజానాతి సహేతుధమ్మ"న్తి.

౨. [ఉదా॰ ౨] అథ ఖో భగవా రత్తియా మజ్ఝిమం యామం పటిచ్చసముప్పాదం అనులోమపటిలోమం మనసాకాసి – "అవిజ్జాపచ్చయా సఙ్ఖారా, సఙ్ఖారపచ్చయా విఞ్ఞాణం, విఞ్ఞాణపచ్చయా నామరూపం...పే॰... ఏవమేతస్స కేవలస్స దుక్ఖక్ఖన్ధస్స సముదయో హోతీ...పే॰... నిరోధో హోతీ"తి.

అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

“యదా హవే పాతుభవన్తి ధమ్మా;
ఆతాపినో ఝాయతో బ్రాహ్మణస్స;
అథస్స కఙ్ఖా వపయన్తి సబ్బా;
యతో ఖయం పచ్చయానం అవేదీ”తి.

౩. [ఉదా॰ ౩] అథ ఖో భగవా రత్తియా పచ్ఛిమం యామం పటిచ్చసముప్పాదం అనులోమపటిలోమం మనసాకాసి – “అవిజ్జాపచ్చయా సఙ్ఖారా, సఙ్ఖారపచ్చయా విఞ్ఞాణం, విఞ్ఞాణపచ్చయా నామరూపం…పే॰… ఏవమేతస్స కేవలస్స దుక్ఖక్ఖన్ధస్స సముదయో హోతి…పే॰… నిరోధో హోతీ”తి.

అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

“యదా హవే పాతుభవన్తి ధమ్మా;
ఆతాపినో ఝాయతో బ్రాహ్మణస్స;
విధూపయం తిట్ఠతి మారసేనం;
సూరియోవ [సురియోవ (సీ॰ స్యా॰ కం॰)] ఓభాసయమన్తలిక్ఖ”న్తి.

బోధికథా నిట్ఠితా.

౨. అజపాలకథా

౪. [ఉదా॰ ౪] అథ ఖో భగవా సత్తాహస్స అచ్చయేన తమ్హా సమాధిమ్హా వుట్ఠహిత్వా బోధిరుక్ఖమూలా యేన అజపాలనిగ్రోధో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా అజపాలనిగ్రోధమూలే సత్తాహం ఏకపల్లఙ్కేన నిసీది విముత్తిసుఖపటిసంవేదీ. అథ ఖో అఞ్ఞతరో హుంహుఙ్కజాతికో బ్రాహ్మణో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి. ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతా సద్ధిం సమ్మోది. సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో సో బ్రాహ్మణో భగవన్తం ఏతదవోచ – “కిత్తావతా ను ఖో, భో గోతమ, బ్రాహ్మణో హోతి, కతమే చ పన బ్రాహ్మణకరణా [బ్రాహ్మణకారకా (క॰) బ్రాహ్మణకరాణా (?)] ధమ్మా”తి? అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

[నేత్తి॰ ౧౦౩] యో బ్రాహ్మణో బాహితపాపధమ్మో;
నిహుంహుఙ్కో నిక్కసావో యతత్తో;
వేదన్తగూ వుసితబ్రహ్మచరియో;
ధమ్మేన సో బ్రహ్మవాదం వదేయ్య;
యస్సుస్సదా నత్థి కుహిఞ్చి లోకే”తి.

అజపాలకథా నిట్ఠితా.

౩. ముచలిన్దకథా

౫. [ఉదా॰ ౧౧] అథ ఖో భగవా సత్తాహస్స అచ్చయేన తమ్హా సమాధిమ్హా వుట్ఠహిత్వా అజపాలనిగ్రోధమూలా యేన ముచలిన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ముచలిన్దమూలే సత్తాహం ఏకపల్లఙ్కేన నిసీది విముత్తిసుఖపటిసంవేదీ. తేన ఖో పన సమయేన మహా అకాలమేఘో ఉదపాది, సత్తాహవద్దలికా సీతవాతదుద్దినీ. అథ ఖో ముచలిన్దో నాగరాజా సకభవనా నిక్ఖమిత్వా భగవతో కాయం సత్తక్ఖత్తుం భోగేహి పరిక్ఖిపిత్వా ఉపరిముద్ధని మహన్తం ఫణం కరిత్వా అట్ఠాసి – "మా భగవన్తం సీతం, మా భగవన్తం ఉణ్హం, మా భగవన్తం డంసమకసవాతాతపసరీసపసమ్ఫస్సో"తి [...సిరిం సప... (సీ॰ స్యా॰ కం॰)]. అథ ఖో ముచలిన్దో నాగరాజా సత్తాహస్స అచ్చయేన విద్ధం విగతవలాహకం దేవం విదిత్వా భగవతో కాయా భోగే వినివేఠేత్వా సకవణ్ణం పటిసంహరిత్వా మాణవకవణ్ణం అభినిమ్మినిత్వా భగవతో పురతో అట్ఠాసి పఞ్జలికో భగవన్తం నమస్సమానో. అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

[కథా॰ ౩౩౮ కథావత్థుపాళియమ్పి]"సుఖో వివేకో తుట్ఠస్స, సుతధమ్మస్స పస్సతో;
అబ్యాపజ్జం సుఖం లోకే, పాణభూతేసు సంయమో.

[కథా॰ ౩౩౮ కథావత్థుపాళియమ్పి]"సుఖా విరాగతా లోకే, కామానం సమతిక్కమో;
అస్మిమానస్స యో వినయో, ఏతం వే పరమం సుఖ"న్తి.

ముచలిన్దకథా నిట్ఠితా.

౪. రాజాయతనకథా

౬. అథ ఖో భగవా సత్తాహస్స అచ్చయేన తమ్హా సమాధిమ్హా వుట్ఠహిత్వా ముచలిన్దమూలా యేన రాజాయతనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజాయతనమూలే సత్తాహం ఏకపల్లఙ్కేన నిసీది విముత్తిసుఖపటిసంవేదీ. తేన ఖో పన సమయేన తపుస్స [తపస్సు (సీ.)] భల్లికా వాణిజా ఉక్కలా తం దేసం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. అథ ఖో తపుస్సభల్లికానం వాణిజానం ఞాతిసాలోహితా దేవతా తపుస్సభల్లికే వాణిజే ఏతదవోచ – "అయం, మారిసా, భగవా రాజాయతనమూలే విహరతి పఠమాభిసమ్బుద్ధో; గచ్ఛథ తం భగవన్తం మన్థేన చ మధుపిణ్డికాయ చ పతిమానేథ; తం వో భవిస్సతి దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయా"తి. అథ ఖో తపుస్సభల్లికా వాణిజా మన్థఞ్చ మధుపిణ్డికఞ్చ ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠంసు. ఏకమన్తం ఠితా ఖో తపుస్సభల్లికా వాణిజా భగవన్తం ఏతదవోచుం – "పటిగ్గణ్హాతు నో, భన్తే, భగవా మన్థఞ్చ మధుపిణ్డికఞ్చ, యం అమ్హాకం అస్స దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయా"తి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – "న ఖో తథాగతా హత్థేసు పటిగ్గణ్హన్తి. కిమ్హి ను ఖో అహం పటిగ్గణ్హేయ్యం మన్థఞ్చ మధుపిణ్డికఞ్చా"తి? అథ ఖో చత్తారో మహారాజానో భగవతో చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ చతుద్దిసా చత్తారో సేలమయే పత్తే భగవతో ఉపనామేసుం – "ఇధ, భన్తే, భగవా పటిగ్గణ్హాతు మన్థఞ్చ మధుపిణ్డికఞ్చా"తి. పటిగ్గహేసి భగవా పచ్చగ్ఘే సేలమయే పత్తే మన్థఞ్చ మధుపిణ్డికఞ్చ, పటిగ్గహేత్వా పరిభుఞ్జి. అథ ఖో తపుస్సభల్లికా వాణిజా భగవన్తం ఓనీతపత్తపాణిం విదిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం (ఓనీతపత్తపాణిం విదిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం) [( ) సీ. స్యా. పోత్థకేసు నత్థి] ఏతదవోచుం – "ఏతే మయం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామ

ధమ్మఞ్చ, ఉపాసకే నో భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతే సరణం గతే”తి. తే చ లోకే పఠమం ఉపాసకా అహేసుం ద్వేవాచికా.

రాజాయతనకథా నిట్ఠితా.

౫. బ్రహ్మయాచనకథా

౭. [అయం బ్రహ్మయాచనకథా దీ. ని. ౨.౬౪ ఆదయో; మ. ని. ౧.౨౮౧ ఆదయో; మ. ని. ౨.౩౩౬ ఆదయో; సం. ని. ౧.౧౭౨ ఆదయో] అథ ఖో భగవా సత్తాహస్స అచ్చయేన తమ్హా సమాధిమ్హా వుట్ఠహిత్వా రాజాయతనమూలా యేన అజపాలనిగ్రోధో తేనుపసఙ్కమి. తత్ర సుదం భగవా అజపాలనిగ్రోధమూలే విహరతి. అథ ఖో భగవతో రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – “అధిగతో ఖో మ్యాయం ధమ్మో గమ్భీరో దుద్దసో దురనుబోధో సన్తో పణీతో అతక్కావచరో నిపుణో పణ్డితవేదనీయో. ఆలయరామా ఖో పనాయం పజా ఆలయరతా ఆలయసమ్ముదితా. ఆలయరామాయ ఖో పన పజాయ ఆలయరతాయ ఆలయసమ్ముదితాయ దుద్దసం ఇదం ఠానం యదిదం ఇదప్పచ్చయతాపటిచ్చసముప్పాదో; ఇదమ్పి ఖో ఠానం సుదుద్దసం యదిదం సబ్బసఙ్ఖారసమథో సబ్బూపధిపటినిస్సగ్గో తణ్హాక్ఖయో విరాగో నిరోధో నిబ్బానం. అహఞ్చేవ ఖో పన ధమ్మం దేసేయ్యం, పరే చ మే న ఆజానేయ్యుం, సో మమస్స కిలమథో, సా మమస్స విహేసా”తి. అపిస్సు భగవన్తం ఇమా అనచ్ఛరియా గాథాయో పటిభంసు పుబ్బే అస్సుతపుబ్బా –

“కిచ్ఛేన మే అధిగతం, హలం దాని పకాసితుం;
రాగదోసపరేతేహి, నాయం ధమ్మో సుసమ్బుధో.

“పటిసోతగామిం నిపుణం, గమ్భీరం దుద్దసం అణుం;
రాగరత్తా న దక్ఖన్తి, తమోఖన్ధేన ఆవుటా [ఆవటా (సీ.)]”తి.

ఇతిహ భగవతో పటిసఞ్చిక్ఖతో అప్పోస్సుక్కతాయ చిత్తం నమతి, నో ధమ్మదేసనాయ.

౮. అథ ఖో బ్రహ్మునో సహమ్పతిస్స భగవతో చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ ఏతదహోసి – “నస్సతి వత భో లోకో, వినస్సతి వత భో లోకో, యత్ర హి నామ తథాగతస్స అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స అప్పోస్సుక్కతాయ చిత్తం నమతి [నమిస్సతి (?)], నో ధమ్మదేసనాయా”తి. అథ ఖో బ్రహ్మా సహమ్పతి – సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య ఏవమేవ – బ్రహ్మలోకే అన్తరహితో భగవతో పురతో పాతురహోసి. అథ ఖో బ్రహ్మా సహమ్పతి ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా దక్ఖిణజాణుమణ్డలం పథవియం నిహన్త్వా యేన భగవా తేనఞ్జలిం పణామేత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – “దేసేతు, భన్తే, భగవా ధమ్మం, దేసేతు సుగతో ధమ్మం. సన్తి సత్తా అప్పరజక్ఖజాతికా, అస్సవనతా ధమ్మస్స పరిహాయన్తి , భవిస్సన్తి ధమ్మస్స అఞ్ఞాతారో”తి. ఇదమవోచ బ్రహ్మా సహమ్పతి, ఇదం వత్వాన అథాపరం ఏతదవోచ –

“పాతురహోసి మగధేసు పుబ్బే;
ధమ్మో అసుద్ధో సమలేహి చిన్తితో;

అపాపురేతం [అవాపురేతం (సీ॰)] అమతస్స ద్వారం;
సుణన్తు ధమ్మం విమలేనానుబుద్ధం.

“సేలే యథా పబ్బతముద్ధనిట్ఠితో;
యథాపి పస్సే జనతం సమన్తతో;
తథూపమం ధమ్మమయం సుమేధ;
పాసాదమారుయ్హ సమన్తచక్ఖు;
సోకావతిణ్ణం జనతమపేతసోకో;
అవేక్ఖస్సు జాతిజరాభిభూతం.

“ఉట్ఠేహి వీర విజితసఙ్గామ;
సత్థవాహ అణణ [అనణ (క॰)] విచర లోకే;
దేసస్సు [దేసేతు (క॰)] భగవా ధమ్మం;
అఞ్ఞాతారో భవిస్సన్తీ”తి.

[[ ] సీ॰ స్యా॰ పోత్థకేసు నత్థి, మూలపణ్ణాసకేసు పాసరాసిసుత్తే బ్రహ్మయాచనా సకిం యేవ ఆగతా] [ఏవం వుత్తే భగవా బ్రహ్మానం సహమ్పతిం ఏతదవోచ – “మయ్హమ్పి ఖో, బ్రహ్మే, ఏతదహోసి – ‘అధిగతో ఖో మ్యాయం ధమ్మో గమ్భీరో దుద్దసో దురనుబోధో సన్తో పణీతో అతక్కావచరో నిపుణో పణ్డితవేదనీయో. ఆలయరామా ఖో పనాయం పజా ఆలయరతా ఆలయసమ్ముదితా. ఆలయరామాయ ఖో పన పజాయ ఆలయరతాయ ఆలయసమ్ముదితాయ దుద్దసం ఇదం ఠానం యదిదం ఇదప్పచ్చయతాపటిచ్చసముప్పాదో; ఇదమ్పి ఖో ఠానం సుదుద్దసం యదిదం సబ్బసఙ్ఖారసమథో సబ్బూపధిపటినిస్సగ్గో తణ్హాక్ఖయో విరాగో నిరోధో నిబ్బానం. అహఞ్చేవ ఖో పన ధమ్మం దేసేయ్యం, పరే చ మే న ఆజానేయ్యుం, సో మమస్స కిలమథో, సా మమస్స విహేసా’తి. అపిస్సు మం, బ్రహ్మే, ఇమా అనచ్ఛరియా గాథాయో పటిభంసు పుబ్బే అస్సుతపుబ్బా –

‘కిచ్ఛేన మే అధిగతం, హలం దాని పకాసితుం;
రాగదోసపరేతేహి, నాయం ధమ్మో సుసమ్బుధో.

‘పటిసోతగామిం నిపుణం, గమ్భీరం దుద్దసం అణుం;
రాగరత్తా న దక్ఖన్తి, తమోఖన్ధేన ఆవుటా’తి.

ఇతిహ మే, బ్రహ్మే, పటిసఞ్చిక్ఖతో అప్పోస్సుక్కతాయ చిత్తం నమతి నో ధమ్మదేసనాయా”తి.

దుతియమ్పి ఖో బ్రహ్మా సహమ్పతి భగవన్తం ఏతదవోచ – “దేసేతు, భన్తే, భగవా ధమ్మం, దేసేతు సుగతో ధమ్మం; సన్తి సత్తా అప్పరజక్ఖజాతికా, అస్సవనతా ధమ్మస్స పరిహాయన్తి, భవిస్సన్తి ధమ్మస్స అఞ్ఞాతారో”తి. ఇదమవోచ బ్రహ్మా సహమ్పతి, ఇదం వత్వాన అథాపరం ఏతదవోచ –

“పాతురహోసి మగధేసు పుబ్బే;
ధమ్మో అసుద్ధో సమలేహి చిన్తితో;
అపాపురేతం అమతస్స ద్వారం;
సుణన్తు ధమ్మం విమలేనానుబుద్ధం.

“సేలే యథా పబ్బతముద్ధనిట్ఠితో;
యథాపి పస్సే జనతం సమన్తతో;
తథూపమం ధమ్మమయం సుమేధ;
పాసాదమారుయ్హ సమన్తచక్ఖు;
సోకావతిణ్ణం జనతమపేతసోకో;
అవేక్ఖస్సు జాతిజరాభిభూతం.

“ఉట్ఠేహి వీర విజితసఙ్గామ;
సత్థవాహ అణణ విచర లోకే;
దేసస్సు భగవా ధమ్మం;
అఞ్ఞాతారో భవిస్సన్తీ”తి.

దుతియమ్పి ఖో భగవా బ్రహ్మానం సహమ్పతిం ఏతదవోచ – “మయ్హమ్పి ఖో, బ్రహ్మే, ఏతదహోసి – ‘అధిగతో ఖో మ్యాయం ధమ్మో గమ్భీరో దుద్దసో దురనుబోధో సన్తో పణీతో అతక్కావచరో నిపుణో పణ్డితవేదనీయో. ఆలయరామా ఖో పనాయం పజా ఆలయరతా ఆలయసమ్ముదితా. ఆలయరామాయ ఖో పన పజాయ ఆలయరతాయ ఆలయసమ్ముదితాయ దుద్దసం ఇదం ఠానం యదిదం ఇదప్పచ్చయతాపటిచ్చసముప్పాదో; ఇదమ్పి ఖో ఠానం సుదుద్దసం యదిదం సబ్బసఙ్ఖారసమథో సబ్బూపధిపటినిస్సగ్గో తణ్హాక్ఖయో విరాగో నిరోధో నిబ్బానం. అహఞ్చేవ ఖో పన ధమ్మం దేసేయ్యం, పరే చ మే న ఆజానేయ్యుం, సో మమస్స కిలమథో, సా మమస్స విహేసా’తి. అపిస్సు మం, బ్రహ్మే, ఇమా అనచ్ఛరియా గాథాయో పటిభంసు పుబ్బే అస్సుతపుబ్బా –

‘కిచ్ఛేన మే అధిగతం, హలం దాని పకాసితుం;
రాగదోసపరేతేహి, నాయం ధమ్మో సుసమ్బుధో.

‘పటిసోతగామిం నిపుణం, గమ్భీరం దుద్దసం అణుం;
రాగరత్తా న దక్ఖన్తి, తమోఖన్ధేన ఆవుటా’తి.

ఇతిహ మే, బ్రహ్మే, పటిసఞ్చిక్ఖతో అప్పోస్సుక్కతాయ చిత్తం నమతి, నో ధమ్మదేసనాయా”తి.

తతియమ్పి ఖో బ్రహ్మా సహమ్పతి భగవన్తం ఏతదవోచ – “దేసేతు, భన్తే, భగవా ధమ్మం, దేసేతు సుగతో ధమ్మం. సన్తి సత్తా అప్పరజక్ఖజాతికా, అస్సవనతా ధమ్మస్స పరిహాయన్తి, భవిస్సన్తి ధమ్మస్స అఞ్ఞాతారో”తి. ఇదమవోచ బ్రహ్మా సహమ్పతి, ఇదం వత్వాన అథాపరం ఏతదవోచ –

“పాతురహోసి మగధేసు పుబ్బే;
ధమ్మో అసుద్ధో సమలేహి చిన్తితో;
అపాపురేతం అమతస్స ద్వారం;
సుణన్తు ధమ్మం విమలేనానుబుద్ధం.

“సేలే యథా పబ్బతముద్ధనిట్ఠితో;
యథాపి పస్సే జనతం సమన్తతో;
తథూపమం ధమ్మమయం సుమేధ;
పాసాదమారుయ్హ సమన్తచక్ఖు;
సోకావతిణ్ణం జనతమపేతసోకో;
అవేక్ఖస్సు జాతిజరాభిభూతం.

“ఉట్ఠేహి వీర విజితసఙ్గామ;
సత్థవాహ అణణ విచర లోకే;
దేసస్సు భగవా ధమ్మం;
అఞ్ఞాతారో భవిస్సన్తీ”తి.

౯. అథ ఖో భగవా బ్రహ్మునో చ అజ్ఝేసనం విదిత్వా సత్తేసు చ కారుఞ్ఞతం పటిచ్చ బుద్ధచక్ఖునా లోకం వోలోకేసి. అద్దసా ఖో భగవా బుద్ధచక్ఖునా లోకం వోలోకేన్తో సత్తే అప్పరజక్ఖే మహారజక్ఖే తిక్ఖిన్ద్రియే ముదిన్ద్రియే స్వాకారే ద్వాకారే సువిఞ్ఞాపయే దువిఞ్ఞాపయే, అప్పేకచ్చే పరలోకవజ్జభయదస్సావినే [దస్సావినో (సీ. స్యా. కం.)] విహరన్తే, అప్పేకచ్చే న పరలోకవజ్జభయదస్సావినే విహరన్తే. సేయ్యథాపి నామ ఉప్పలినియం వా పదుమినియం వా పుణ్డరీకినియం వా అప్పేకచ్చాని ఉప్పలాని వా పదుమాని వా పుణ్డరీకాని వా ఉదకే జాతాని ఉదకే సంవడ్ఢాని ఉదకానుగ్గతాని అన్తో నిముగ్గపోసీని , అప్పేకచ్చాని ఉప్పలాని వా పదుమాని వా పుణ్డరీకాని వా ఉదకే జాతాని ఉదకే సంవడ్ఢాని సమోదకం ఠితాని, అప్పేకచ్చాని ఉప్పలాని వా పదుమాని వా పుణ్డరీకాని వా ఉదకే జాతాని ఉదకే సంవడ్ఢాని ఉదకం అచ్చుగ్గమ్మ ఠితాని [తిట్ఠన్తి (సీ. స్యా.)] అనుపలిత్తాని ఉదకేన, ఏవమేవం భగవా బుద్ధచక్ఖునా లోకం వోలోకేన్తో అద్దస సత్తే అప్పరజక్ఖే మహారజక్ఖే తిక్ఖిన్ద్రియే ముదిన్ద్రియే స్వాకారే ద్వాకారే సువిఞ్ఞాపయే దువిఞ్ఞాపయే, అప్పేకచ్చే పరలోకవజ్జభయదస్సావినే విహరన్తే, అప్పేకచ్చే న పరలోకవజ్జభయదస్సావినే విహరన్తే; దిస్వాన బ్రహ్మానం సహమ్పతిం గాథాయ పచ్చభాసి –

“అపారుతా తేసం అమతస్స ద్వారా;
యే సోతవన్తో పముఞ్చన్తు సద్ధం;
విహింససఞ్ఞీ పగుణం న భాసిం;
ధమ్మం పణీతం మనుజేసు బ్రహ్మే”తి.

అథ ఖో బ్రహ్మా సహమ్పతి “కతావకాసో ఖోమ్హి భగవతా ధమ్మదేసనాయా”తి భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా తత్థేవన్తరధాయి.

బ్రహ్మయాచనకథా నిట్ఠితా.

౬. పఞ్చవగ్గియకథా

౧౦. [మ॰ ని॰ ౧.౨౮౪ ఆదయో; మ॰ ని॰ ౨.౩౩౯ ఆదయో] అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “కస్స ను ఖో అహం పఠమం ధమ్మం దేసేయ్యం? కో ఇమం ధమ్మం ఖిప్పమేవ ఆజానిస్సతీ”తి? అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “అయం ఖో ఆళారో కాలామో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ దీఘరత్తం అప్పరజక్ఖజాతికో; యంనూనాహం ఆళారస్స కాలామస్స పఠమం ధమ్మం దేసేయ్యం, సో ఇమం ధమ్మం ఖిప్పమేవ ఆజానిస్సతీ”తి. అథ ఖో అన్తరహితా దేవతా భగవతో ఆరోచేసి – “సత్తాహకాలఙ్కతో, భన్తే, ఆళారో కాలామో”తి. భగవతోపి ఖో ఞాణం ఉదపాది – “సత్తాహకాలఙ్కతో ఆళారో కాలామో”తి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “మహాజానియో ఖో ఆళారో కాలామో; సచే హి సో ఇమం ధమ్మం సుణేయ్య, ఖిప్పమేవ ఆజానేయ్యా”తి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “కస్స ను ఖో అహం పఠమం ధమ్మం దేసేయ్యం? కో ఇమం ధమ్మం ఖిప్పమేవ ఆజానిస్సతీ”తి? అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “అయం ఖో ఉదకో [ఉద్దకో (సీ॰ స్యా॰)] రామపుత్తో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ దీఘరత్తం అప్పరజక్ఖజాతికో; యంనూనాహం ఉదకస్స రామపుత్తస్స పఠమం ధమ్మం దేసేయ్యం, సో ఇమం ధమ్మం ఖిప్పమేవ ఆజానిస్సతీ”తి. అథ ఖో అన్తరహితా దేవతా భగవతో ఆరోచేసి – “అభిదోసకాలఙ్కతో, భన్తే, ఉదకో రామపుత్తో”తి. భగవతోపి ఖో ఞాణం ఉదపాది – “అభిదోసకాలఙ్కతో ఉదకో రామపుత్తో”తి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “మహాజానియో ఖో ఉదకో రామపుత్తో; సచే హి సో ఇమం ధమ్మం సుణేయ్య, ఖిప్పమేవ ఆజానేయ్యా”తి

అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “కస్స ను ఖో అహం పఠమం ధమ్మం దేసేయ్యం? కో ఇమం ధమ్మం ఖిప్పమేవ ఆజానిస్సతీ”తి? అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “బహుకారా ఖో మే పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ, యే మం పధానపహితత్తం ఉపట్ఠహింసు; యంనూనాహం పఞ్చవగ్గియానం భిక్ఖూనం పఠమం ధమ్మం దేసేయ్య”న్తి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – “కహం ను ఖో ఏతరహి పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ విహరన్తీ”తి? అద్దసా ఖో భగవా దిబ్బేన చక్ఖునా విసుద్ధేన అతిక్కన్తమానుసకేన పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ బారాణసియం విహరన్తే ఇసిపతనే మిగదాయే. అథ ఖో భగవా ఉరువేలాయం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన బారాణసీ తేన చారికం పక్కామి.

౧౧. అద్దసా ఖో ఉపకో ఆజీవకో భగవన్తం అన్తరా చ గయం అన్తరా చ బోధిం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నం, దిస్వాన భగవన్తం ఏతదవోచ – “విప్పసన్నాని ఖో తే, ఆవుసో, ఇన్ద్రియాని, పరిసుద్ధో ఛవివణ్ణో పరియోదాతో. కంసి త్వం, ఆవుసో, ఉద్దిస్స పబ్బజితో? కో వా తే సత్థా? కస్స వా త్వం ధమ్మం రోచేసీ”తి? ఏవం వుత్తే భగవా ఉపకం ఆజీవకం గాథాహి అజ్ఝభాసి –

[ధ॰ ప॰ ౩౫౩; కథా॰ ౪౦౫] “సబ్బాభిభూ సబ్బవిదూహమస్మి,
సబ్బేసు ధమ్మేసు అనూపలిత్తో;
సబ్బఞ్జహో తణ్హాక్ఖయే విముత్తో,
సయం అభిఞ్ఞాయ కముద్దిసేయ్యం.

[మి॰ ప॰ ౪.౫.౧౧ మిలిన్దపఞ్హేపి; కథా॰ ౪౦౫] “న మే ఆచరియో అత్థి, సదిసో మే న విజ్జతి;

సదేవకస్మిం లోకస్మిం, నత్థి మే పటిపుగ్గలో.

[కథా॰ ४०३ కథావత్థుపాళియమ్పి] "అహఞ్హి అరహా లోకే, అహం సత్థా అనుత్తరో;
ఏకోమ్హి సమ్మాసమ్బుద్ధో, సీతిభూతోస్మి నిబ్బుతో.

[కథా॰ ४०३ కథావత్థుపాళియమ్పి]"ధమ్మచక్కం పవత్తేతుం, గచ్ఛామి కాసినం పురం;
అన్ధీభూతస్మిం లోకస్మిం, ఆహఞ్ఛం [ఆహఞ్ఞిం (క॰)] అమతదున్దుభి"న్తి.

యథా ఖో త్వం, ఆవుసో, పటిజానాసి, అరహసి అనన్తజినోతి.

[కథా॰ ४०३ కథావత్థుపాళియమ్పి] "మాదిసా వే జినా హోన్తి, యే పత్తా ఆసవక్ఖయం;
జితా మే పాపకా ధమ్మా, తస్మాహముపక [తస్మాహముపకా (సీ॰)] జినో"తి.

ఏవం వుత్తే ఉపకో ఆజీవకో హుపేయ్యపావుసోతి [హుపేయ్యపావుసో (సీ॰) హువేయ్యావుసో (స్యా॰)] వత్వా సీసం ఓకమ్పేత్వా ఉమ్మగ్గం గహేత్వా పక్కామి.

౧౨. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన బారాణసీ ఇసిపతనం మిగదాయో, యేన పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి. అద్దసంసు ఖో పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ భగవన్తం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం; దిస్వాన అఞ్ఞమఞ్ఞం కతికం [ఇదం పదం కేసుచి నత్థి] సణ్ఠపేసుం – "అయం, ఆవుసో, సమణో గోతమో ఆగచ్ఛతి, బాహుల్లికో పధానవిబ్భన్తో ఆవత్తో బాహుల్లాయ. సో నేవ అభివాదేతబ్బో, న పచ్చుట్ఠాతబ్బో, నాస్స పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం; అపి చ ఖో ఆసనం ఠపేతబ్బం, సచే సో ఆకఙ్ఖిస్సతి నిసీదిస్సతీ"తి. యథా యథా ఖో భగవా పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమతి, తథా తథా [తథా తథా తే (సీ॰ స్యా॰)] పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ నాసక్ఖింసు సకాయ కతికాయ సణ్ఠాతుం . అసణ్ఠహన్తా భగవన్తం పచ్చుగ్గన్త్వా ఏకో భగవతో పత్తచీవరం పటిగ్గహేసి, ఏకో ఆసనం పఞ్ఞపేసి, ఏకో పాదోదకం, ఏకో పాదపీఠం, ఏకో పాదకఠలికం ఉపనిక్ఖిపి. నిసీది భగవా పఞ్ఞత్తే ఆసనే; నిసజ్జ ఖో భగవా పాదే పక్ఖాలేసి. అపిస్సు [అపి చ ఖో (పాసరాసిసుత్త)] భగవన్తం నామేన చ ఆవుసోవాదేన చ సముదాచరన్తి. ఏవం వుత్తే భగవా పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "మా, భిక్ఖవే, తథాగతం నామేన చ ఆవుసోవాదేన చ సముదాచరథ [సముదాచరిత్థ (సీ॰ స్యా॰)]. అరహం, భిక్ఖవే, తథాగతో సమ్మాసమ్బుద్ధో, ఓదహథ, భిక్ఖవే, సోతం, అమతమధిగతం, అహమనుసాసామి, అహం ధమ్మం దేసేమి. యథానుసిట్ఠం తథా పటిపజ్జమానా [యథానుసిట్ఠం పటిపజ్జమానా (స్యా॰)] నచిరస్సేవ – యస్సత్థాయ కులపుత్తా సమ్మదేవ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజన్తి తదనుత్తరం – బ్రహ్మచరియపరియోసానం దిట్ఠేవ ధమ్మే సయం అభిఞ్ఞా సచ్ఛికత్వా ఉపసమ్పజ్జ విహరిస్సథా"తి. ఏవం వుత్తే పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – "తాయపి ఖో త్వం, ఆవుసో గోతమ, ఇరియాయ [చరియాయ (స్యా॰)], తాయ పటిపదాయ, తాయ దుక్కరకారికాయ నేవజ్ఝగా ఉత్తరి మనుస్సధమ్మా [ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం (స్యా॰ క॰)] అలమరియఞాణదస్సనవిసేసం, కిం పన త్వం ఏతరహి, బాహుల్లికో పధానవిబ్భన్తో ఆవత్తో బాహుల్లాయ, అధిగమిస్ససి ఉత్తరి మనుస్సధమ్మా అలమరియఞాణదస్సనవిసేస"న్తి? ఏవం వుత్తే భగవా పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "న, భిక్ఖవే, తథాగతో బాహుల్లికో, న పధానవిబ్భన్తో, న ఆవత్తో బాహుల్లాయ; అరహం, భిక్ఖవే, తథాగతో సమ్మాసమ్బుద్ధో.

ఓదహథ, భిక్ఖవే, సోతం, అమతమధిగతం, అహమనుసాసామి , అహం ధమ్మం దేసేమి. యథానుసిట్ఠం తథా పటిపజ్జమానా నచిరస్సేవ – యస్సత్థాయ కులపుత్తా సమ్మదేవ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజన్తి తదనుత్తరం – బ్రహ్మచరియపరియోసానం దిట్ఠేవధమ్మే సయం అభిఞ్ఞా సచ్ఛికత్వా ఉపసమ్పజ్జ విహరిస్సథా"తి. దుతియమ్పి ఖో పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం...పే.... దుతియమ్పి ఖో భగవా పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ ఏతదవోచ...పే.... తతియమ్పి ఖో పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – "తాయపి ఖో త్వం, ఆవుసో గోతమ, ఇరియాయ, తాయ పటిపదాయ, తాయ దుక్కరకారికాయ నేవజ్ఝగా ఉత్తరి మనుస్సధమ్మా అలమరియఞాణదస్సనవిసేసం, కిం పన త్వం ఏతరహి, బాహుల్లికో పధానవిబ్భన్తో ఆవత్తో బాహుల్లాయ, అధిగమిస్ససి ఉత్తరి మనుస్సధమ్మా అలమరియఞాణదస్సనవిసేస"న్తి? ఏవం వుత్తే భగవా పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "అభిజానాథ మే నో తుమ్హే, భిక్ఖవే, ఇతో పుబ్బే ఏవరూపం పభావితమేత"న్తి [భాసితమేతన్తి (సీ. స్యా. క.) టీకాయో ఓలోకేతబ్బా]? "నోహేతం, భన్తే". అరహం, భిక్ఖవే, తథాగతో సమ్మాసమ్బుద్ధో, ఓదహథ, భిక్ఖవే, సోతం, అమతమధిగతం, అహమనుసాసామి, అహం ధమ్మం దేసేమి. యథానుసిట్ఠం తథా పటిపజ్జమానా నచిరస్సేవ – యస్సత్థాయ కులపుత్తా సమ్మదేవ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజన్తి తదనుత్తరంబ్రహ్మచరియపరియోసానం దిట్ఠేవధమ్మే సయం అభిఞ్ఞా సచ్ఛికత్వా ఉపసమ్పజ్జ విహరిస్సథాతి. అసక్ఖి ఖో భగవా పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ సఞ్ఞాపేతుం. అథ ఖో పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ భగవన్తం సుస్సూసింసు, సోతం ఓదహింసు, అఞ్ఞా చిత్తం ఉపట్ఠాపేసుం.

౧౩. అథ ఖో భగవా పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

"[సం. ని. ౫.౧౦౮౧ ఆదయో] ద్వేమే, భిక్ఖవే , అన్తా పబ్బజితేన న సేవితబ్బా. కతమే ద్వే [ఇదం పదద్వయం సీ. స్యా. పోత్థకేసు నత్థి]? యో చాయం కామేసు కామసుఖల్లికానుయోగో హీనో గమ్మో పోథుజ్జనికో అనరియో అనత్థసంహితో, యో చాయం అత్తకిలమథానుయోగో దుక్ఖో అనరియో అనత్థసంహితో. ఏతే ఖో, భిక్ఖవే, ఉభో అన్తే అనుపగమ్మ, మజ్ఝిమా పటిపదా తథాగతేన అభిసమ్బుద్ధా, చక్ఖుకరణీ ఞాణకరణీ ఉపసమాయ అభిఞ్ఞాయ సమ్బోధాయ నిబ్బానాయ సంవత్తతి. కతమా చ సా, భిక్ఖవే, మజ్ఝిమా పటిపదా తథాగతేన అభిసమ్బుద్ధా, చక్ఖుకరణీ ఞాణకరణీ ఉపసమాయ అభిఞ్ఞాయ సమ్బోధాయ నిబ్బానాయ సంవత్తతి? అయమేవ అరియో అట్ఠఙ్గికో మగ్గో, సేయ్యథిదం – సమ్మాదిట్ఠి, సమ్మాసఙ్కప్పో, సమ్మావాచా, సమ్మాకమ్మన్తో, సమ్మాఆజీవో, సమ్మావాయామో, సమ్మాసతి, సమ్మాసమాధి. అయం ఖో సా, భిక్ఖవే, మజ్ఝిమా పటిపదా తథాగతేన అభిసమ్బుద్ధా, చక్ఖుకరణీ ఞాణకరణీ ఉపసమాయ అభిఞ్ఞాయ సమ్బోధాయ నిబ్బానాయ సంవత్తతి.

౧౪. "ఇదం ఖో పన, భిక్ఖవే, దుక్ఖం అరియసచ్చం. జాతిపి దుక్ఖా, జరాపి దుక్ఖా, బ్యాధిపి దుక్ఖో, మరణమ్పి దుక్ఖం, అప్పియేహి సమ్పయోగో దుక్ఖో, పియేహి విప్పయోగో దుక్ఖో, యమ్పిచ్ఛం న లభతి తమ్పి దుక్ఖం. సంఖిత్తేన, పఞ్చుపాదానక్ఖన్ధా [పఞ్చుపాదానఖన్ధాపి (క)] దుక్ఖా. "ఇదం ఖో పన, భిక్ఖవే, దుక్ఖసముదయం [ఏత్థ "ఇదం దుక్ఖం అరియసచ్చన్తి ఆదీసు దుక్ఖసముదయో దుక్ఖనిరోధోతి వత్తబ్బే దుక్ఖసముదయం దుక్ఖనిరోధన్తి లిఙ్గవిపల్లాసో తతో"తి పటిసమ్భిదామగ్గట్ఠకథాయం వుత్తం. విసుద్ధిమగ్గటీకాయం పన ఉప్పాదో భయన్తిపాఠవణ్ణనాయం "సతిపి ద్విన్నం పదానం సమానాధికరణభావే లిఙ్గభేదో గహితో, యథా దుక్ఖసముదయో అరియసచ్చ"న్తి వుత్తం. తేసు దుక్ఖసముదయో అరియసచ్చ"న్తి సకలిఙ్గికపాఠో "దుక్ఖనిరోధగామినీ పటిపదా అరియసచ్చ"న్తి పాళియా సమేతి.] అరియసచ్చం – యాయం

తణ్హా పోనోబ్భవికా [పోనోభవికా (క.)] నన్దీరాగసహగతా [నన్దిరాగసహగతా (సీ. స్యా.)] తత్రతత్రాభినన్దినీ, సేయ్యథిదం – కామతణ్హా, భవతణ్హా, విభవతణ్హా.

"ఇదం ఖో పన, భిక్ఖవే, దుక్ఖనిరోధం అరియసచ్చం – యో తస్సా యేవ తణ్హాయ అసేసవిరాగనిరోధో, చాగో, పటినిస్సగ్గో, ముత్తి, అనాలయో. "ఇదం ఖో పన, భిక్ఖవే, దుక్ఖనిరోధగామినీ పటిపదా అరియసచ్చం – అయమేవ అరియో అట్ఠఙ్గికో మగ్గో, సేయ్యథిదం – సమ్మాదిట్ఠి, సమ్మాసఙ్కప్పో, సమ్మావాచా, సమ్మాకమ్మన్తో, సమ్మాఆజీవో, సమ్మావాయామో, సమ్మాసతి, సమ్మాసమాధి.

౧౫. "ఇదం దుక్ఖం అరియసచ్చన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది , ఆలోకో ఉదపాది. తం ఖో పనిదం దుక్ఖం అరియసచ్చం పరిఞ్ఞేయ్యన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది. తం ఖో పనిదం దుక్ఖం అరియసచ్చం పరిఞ్ఞాతన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది.

"ఇదం దుక్ఖసముదయం అరియసచ్చన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది. తం ఖో పనిదం దుక్ఖసముదయం అరియసచ్చం పహాతబ్బన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది. తం ఖో పనిదం దుక్ఖసముదయం అరియసచ్చం పహీనన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది.

"ఇదం దుక్ఖనిరోధం అరియసచ్చన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది. తం ఖో పనిదం దుక్ఖనిరోధం అరియసచ్చం సచ్ఛికాతబ్బన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది. తం ఖో పనిదం దుక్ఖనిరోధం అరియసచ్చం సచ్ఛికతన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది.

"ఇదం దుక్ఖనిరోధగామినీ పటిపదా అరియసచ్చన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది. తం ఖో పనిదం దుక్ఖనిరోధగామినీ పటిపదా అరియసచ్చం భావేతబ్బన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది. తం ఖో పనిదం దుక్ఖనిరోధగామినీ పటిపదా అరియసచ్చం భావితన్తి మే, భిక్ఖవే, పుబ్బే అననుస్సుతేసు ధమ్మేసు చక్ఖుం ఉదపాది, ఞాణం ఉదపాది, పఞ్ఞా ఉదపాది, విజ్జా ఉదపాది, ఆలోకో ఉదపాది.

౧౬. "యావకీవఞ్చ మే, భిక్ఖవే, ఇమేసు చతూసు అరియసచ్చేసు ఏవం తిపరివట్టం ద్వాదసాకారం యథాభూతం ఞాణదస్సనం న సువిసుద్ధం అహోసి, నేవ తావాహం, భిక్ఖవే, సదేవకే లోకే సమారకే సబ్రహ్మకే సస్సమణబ్రాహ్మణియా పజాయ సదేవమనుస్సాయ అనుత్తరం సమ్మాసమ్బోధిం అభిసమ్బుద్ధోతి పచ్చఞ్ఞాసిం. యతో చ ఖో మే, భిక్ఖవే, ఇమేసు

చతూసు అరియసచ్చేసు ఏవం తిపరివట్టం ద్వాదసాకారం యథాభూతం ఞాణదస్సనం సువిసుద్ధం అహోసి, అథాహం, భిక్ఖవే, సదేవకే లోకే సమారకే సబ్రహ్మకే సస్సమణబ్రాహ్మణియా పజాయ సదేవమనుస్సాయ అనుత్తరం సమ్మాసమ్బోధిం అభిసమ్బుద్ధోతి [అభిసమ్బుద్ధో (సీ॰ స్యా॰)] పచ్చఞ్ఞాసిం. ఞాణఞ్చ పన మే దస్సనం ఉదపాది – అకుప్పా మే విముత్తి, అయమన్తిమా జాతి, నత్థి దాని పునబ్భవో"తి. ఇదమవోచ భగవా అత్తమనా పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ భగవతో భాసితం అభినన్దున్తి [ఇదమవోచ...పే॰... అభినన్దున్తివాక్యం సీ॰ స్యా॰ పోత్థకేసు నత్థి].

ఇమస్మిఞ్చ పన వేయ్యాకరణస్మిం భఞ్ఞమానే ఆయస్మతో కోణ్డఞ్ఞస్స విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – "యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం సబ్బం తం నిరోధధమ్మ"న్తి.

౧౭. పవత్తితే చ పన భగవతా ధమ్మచక్కే, భుమ్మా దేవా సద్దమనుస్సావేసుం – "ఏతం భగవతా బారాణసియం ఇసిపతనే మిగదాయే అనుత్తరం ధమ్మచక్కం పవత్తితం, అప్పటివత్తియం సమణేన వా బ్రాహ్మణేన వా దేవేన వా మారేన వా బ్రహ్మునా వా కేనచి వా లోకస్మి"న్తి. భుమ్మానం దేవానం సద్దం సుత్వా చాతుమహారాజికా దేవా సద్దమనుస్సావేసుం... పే॰... చాతుమహారాజికానం దేవానం సద్దం సుత్వా తావతింసా దేవా...పే॰... యామా దేవా...పే॰... తుసితా దేవా...పే॰... నిమ్మానరతీ దేవా...పే॰... పరనిమ్మితవసవత్తీ దేవా...పే॰... బ్రహ్మకాయికా దేవా సద్దమనుస్సావేసుం – "ఏతం భగవతా బారాణసియం ఇసిపతనే మిగదాయే అనుత్తరం ధమ్మచక్కం పవత్తితం అప్పటివత్తియం సమణేన వా బ్రాహ్మణేన వా దేవేన వా మారేన వా బ్రహ్మునా వా కేనచి వా లోకస్మి"న్తి. ఇతిహ, తేన ఖణేన, తేన లయేన [తేన లయేనాతి పదద్వయం సీ॰ స్యా॰ పోత్థకేసు నత్థి] తేన ముహుత్తేన యావ బ్రహ్మలోకా సద్దో అబ్భుగ్గచ్ఛి. అయఞ్చ దససహస్సిలోకధాతు సంకమ్పి సమ్పకమ్పి సమ్పవేధి ; అప్పమాణో చ ఉళారో ఓభాసో లోకే పాతురహోసి, అతిక్కమ్మ దేవానం దేవానుభావం. అథ ఖో భగవా ఇమం ఉదానం ఉదానేసి – "అఞ్ఞాసి వత, భో కోణ్డఞ్ఞో, అఞ్ఞాసి వత భో కోణ్డఞ్ఞో"తి. ఇతి హిదం ఆయస్మతో కోణ్డఞ్ఞస్స 'అఞ్ఞాసికోణ్డఞ్ఞో' త్వేవ నామం అహోసి.

౧౮. అథ ఖో ఆయస్మా అఞ్ఞాసికోణ్డఞ్ఞో దిట్ఠధమ్మో పత్తధమ్మో విదితధమ్మో పరియోగాళ్హధమ్మో తిణ్ణవిచికిచ్ఛో విగతకథంకథో వేసారజ్జప్పత్తో అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – "లభేయ్యాహం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యం ఉపసమ్పద"న్తి. "ఏహి భిక్ఖూ"తి భగవా అవోచ – "స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చర బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. సావ తస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదా అహోసి.

౧౯. అథ ఖో భగవా తదవసేసే భిక్ఖూ ధమ్మియా కథాయ ఓవది అనుసాసి. అథ ఖో ఆయస్మతో చ వప్పస్స ఆయస్మతో చ భద్దియస్స భగవతా ధమ్మియా కథాయ ఓవదియమానానం అనుసాసియమానానం విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి.

తే దిట్ఠధమ్మా పత్తధమ్మా విదితధమ్మా పరియోగాళ్హధమ్మా తిణ్ణవిచికిచ్ఛా విగతకథంకథా వేసారజ్జప్పత్తా అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – "లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద"న్తి. "ఏథ భిక్ఖవో"తి భగవా అవోచ – "స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి.

అథ ఖో భగవా తదవసేసే భిక్ఖూ నీహారభత్తో ధమ్మియా కథాయ ఓవది అనుసాసి. యం తయో భిక్ఖూ పిణ్డాయ చరిత్వా ఆహరన్తి, తేన ఛబ్బగ్గో యాపేతి. అథ ఖో ఆయస్మతో చ మహానామస్స ఆయస్మతో చ అస్సజిస్స భగవతా ధమ్మియా కథాయ ఓవదియమానానం అనుసాసియమానానం విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి . తే దిట్ఠధమ్మా పత్తధమ్మా విదితధమ్మా పరియోగాళ్హధమ్మా తిణ్ణవిచికిచ్ఛా విగతకథంకథా వేసారజ్జప్పత్తా అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – "లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద"న్తి. "ఏథ భిక్ఖవో"తి భగవా అవోచ – "స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి.

౨౦. అథ ఖో భగవా పఞ్చవగ్గియే భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

[సం. ని. ౩.౫౯ ఆదయో] "రూపం, భిక్ఖవే, అనత్తా. రూపఞ్చ హిదం, భిక్ఖవే, అత్తా అభవిస్స, నయిదం రూపం ఆబాధాయ సంవత్తేయ్య, లబ్భేథ చ రూపే – 'ఏవం మే రూపం హోతు, ఏవం మే రూపం మా అహోసీ'తి. యస్మా చ ఖో, భిక్ఖవే, రూపం అనత్తా, తస్మా రూపం ఆబాధాయ సంవత్తతి, న చ లబ్భతి రూపే – 'ఏవం మే రూపం హోతు, ఏవం మే రూపం మా అహోసీ'తి. వేదనా, అనత్తా. వేదనా చ హిదం, భిక్ఖవే, అత్తా అభవిస్స, నయిదం వేదనా ఆబాధాయ సంవత్తేయ్య, లబ్భేథ చ వేదనాయ – 'ఏవం మే వేదనా హోతు, ఏవం మే వేదనా మా అహోసీ'తి. యస్మా చ ఖో, భిక్ఖవే, వేదనా అనత్తా, తస్మా వేదనా ఆబాధాయ సంవత్తతి, న చ లబ్భతి వేదనాయ – 'ఏవం మే వేదనా హోతు, ఏవం మే వేదనా మా అహోసీ'తి. సఞ్ఞా, అనత్తా. సఞ్ఞా చ హిదం, భిక్ఖవే, అత్తా అభవిస్స, నయిదం సఞ్ఞా ఆబాధాయ సంవత్తేయ్య, లబ్భేథ చ సఞ్ఞాయ – 'ఏవం మే సఞ్ఞా హోతు, ఏవం మే సఞ్ఞా మా అహోసీ'తి. యస్మా చ ఖో, భిక్ఖవే, సఞ్ఞా అనత్తా, తస్మా సఞ్ఞా ఆబాధాయ సంవత్తతి, న చ లబ్భతి సఞ్ఞాయ – 'ఏవం మే సఞ్ఞా హోతు, ఏవం మే సఞ్ఞా మా అహోసీ'తి. సఙ్ఖారా, అనత్తా. సఙ్ఖారా చ హిదం, భిక్ఖవే, అత్తా అభవిస్సంసు, నయిదం [నయిమే (క.)] సఙ్ఖారా ఆబాధాయ సంవత్తేయ్యుం, లబ్భేథ చ సఙ్ఖారేసు – 'ఏవం మే సఙ్ఖారా హోన్తు, ఏవం మే సఙ్ఖారా మా అహేసు'న్తి. యస్మా చ ఖో, భిక్ఖవే, సఙ్ఖారా అనత్తా, తస్మా సఙ్ఖారా ఆబాధాయ సంవత్తన్తి, న చ లబ్భతి సఙ్ఖారేసు – 'ఏవం మే సఙ్ఖారా హోన్తు, ఏవం మే సఙ్ఖారా మా అహేసు'న్తి. విఞ్ఞాణం, అనత్తా. విఞ్ఞాణఞ్చ హిదం , భిక్ఖవే, అత్తా అభవిస్స, నయిదం విఞ్ఞాణం ఆబాధాయ సంవత్తేయ్య , లబ్భేథ చ విఞ్ఞాణే – 'ఏవం మే విఞ్ఞాణం హోతు, ఏవం మే విఞ్ఞాణం మా అహోసీ'తి. యస్మా చ ఖో, భిక్ఖవే, విఞ్ఞాణం అనత్తా, తస్మా విఞ్ఞాణం ఆబాధాయ సంవత్తతి, న చ లబ్భతి విఞ్ఞాణే – 'ఏవం మే విఞ్ఞాణం హోతు, ఏవం మే విఞ్ఞాణం మా అహోసీ'తి.

౨౧. "తం కిం మఞ్ఞథ, భిక్ఖవే, రూపం నిచ్చం వా అనిచ్చం వాతి? అనిచ్చం, భన్తే . యం పనానిచ్చం దుక్ఖం వా తం సుఖం వాతి? దుక్ఖం, భన్తే. యం పనానిచ్చం దుక్ఖం విపరిణామధమ్మం, కల్లం ను తం సమనుపస్సితుం – ఏతం మమ, ఏసోహమస్మి, ఏసో మే అత్తాతి? నో హేతం, భన్తే. వేదనా నిచ్చా వా అనిచ్చా వాతి? అనిచ్చా, భన్తే. యం పనానిచ్చం దుక్ఖం వా తం సుఖం వాతి? దుక్ఖం, భన్తే. యం పనానిచ్చం దుక్ఖం విపరిణామధమ్మం, కల్లం ను తం సమనుపస్సితుం – ఏతం మమ, ఏసోహమస్మి, ఏసో మే అత్తాతి? నో హేతం, భన్తే. సఞ్ఞా నిచ్చా వా అనిచ్చా వాతి? అనిచ్చా, భన్తే. యం పనానిచ్చం దుక్ఖం వా తం సుఖం వాతి? దుక్ఖం, భన్తే. యం పనానిచ్చం దుక్ఖం విపరిణామధమ్మం, కల్లం ను తం సమనుపస్సితుం – ఏతం మమ, ఏసోహమస్మి, ఏసో మే అత్తాతి? నో హేతం, భన్తే. సఙ్ఖారా నిచ్చా వా అనిచ్చా వాతి? అనిచ్చా, భన్తే. యం పనానిచ్చం, దుక్ఖం వా తం సుఖం వాతి? దుక్ఖం, భన్తే. యం పనానిచ్చం దుక్ఖం విపరిణామధమ్మం, కల్లం ను తం

సమనుపస్సితుం – ఏతం మమ, ఏసోహమస్మి, ఏసో మే అత్తాతి? నో హేతం, భన్తే. విఞ్ఞాణం నిచ్చం వా అనిచ్చం వాతి? అనిచ్చం, భన్తే. యం పనానిచ్చం, దుక్ఖం వా తం సుఖం వాతి? దుక్ఖం, భన్తే. యం పనానిచ్చం దుక్ఖం విపరిణామధమ్మం, కల్లం ను తం సమనుపస్సితుం – ఏతం మమ, ఏసోహమస్మి, ఏసో మే అత్తాతి? నో హేతం, భన్తే.

౨౨. "తస్మాతిహ , భిక్ఖవే, యం కిఞ్చి రూపం అతీతానాగతపచ్చుప్పన్నం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా ఓళారికం వా సుఖుమం వా హీనం వా పణీతం వా యం దూరే [యం దూరే వా (స్యా.)] సన్తికే వా, సబ్బం రూపం – నేతం మమ, నేసోహమస్మి, న మేసో అత్తాతి – ఏవమేతం యథాభూతం సమ్మప్పఞ్ఞాయ దట్ఠబ్బం. యా కాచి వేదనా అతీతానాగతపచ్చుప్పన్నా అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా ఓళారికా వా సుఖుమా వా హీనా వా పణీతా వా యా దూరే సన్తికే వా, సబ్బా వేదనా – నేతం మమ, నేసోహమస్మి, న మేసో అత్తాతి – ఏవమేతం యథాభూతం సమ్మప్పఞ్ఞాయ దట్ఠబ్బం. యా కాచి సఞ్ఞా అతీతానాగతపచ్చుప్పన్నా అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా ఓళారికా వా సుఖుమా వా హీనా వా పణీతా వా యా దూరే సన్తికే వా, సబ్బా సఞ్ఞా – నేతం మమ, నేసోహమస్మి, న మేసో అత్తాతి – ఏవమేతం యథాభూతం సమ్మప్పఞ్ఞాయ దట్ఠబ్బం. యే కేచి సఙ్ఖారా అతీతానాగతపచ్చుప్పన్నా అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా ఓళారికా వా సుఖుమా వా హీనా వా పణీతా వా యే దూరే సన్తికే వా, సబ్బే సఙ్ఖారా – నేతం మమ, నేసోహమస్మి, న మేసో అత్తాతి – ఏవమేతం యథాభూతం సమ్మప్పఞ్ఞాయ దట్ఠబ్బం. యం కిఞ్చి విఞ్ఞాణం అతీతానాగతపచ్చుప్పన్నం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా ఓళారికం వా సుఖుమం వా హీనం వా పణీతం వా యం దూరే సన్తికే వా, సబ్బం విఞ్ఞాణం – నేతం మమ, నేసోహమస్మి, న మేసో అత్తాతి – ఏవమేతం యథాభూతం సమ్మప్పఞ్ఞాయ దట్ఠబ్బం.

౨౩. "ఏవం పస్సం, భిక్ఖవే, సుతవా అరియసావకో రూపస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి, వేదనాయపి నిబ్బిన్దతి, సఞ్ఞాయపి నిబ్బిన్దతి, సఙ్ఖారేసుపి నిబ్బిన్దతి, విఞ్ఞాణస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి; నిబ్బిన్దం విరజ్జతి; విరాగా విముచ్చతి; విముత్తస్మిం విముత్తమితి ఞాణం హోతి, 'ఖీణా జాతి, వుసితం బ్రహ్మచరియం, కతం కరణీయం, నాపరం ఇత్థత్తాయా'తి పజానాతీ"తి.

౨౪. ఇదమవోచ భగవా. అత్తమనా పఞ్చవగ్గియా భిక్ఖూ భగవతో భాసితం అభినన్దున్తి [అభినన్దుం (స్యా.)]. ఇమస్మిఞ్చ పన వేయ్యాకరణస్మిం భఞ్ఞమానే పఞ్చవగ్గియానం భిక్ఖూనం అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తాని విముచ్చింసు. తేన ఖో పన సమయేన ఛ లోకే అరహన్తో హోన్తి.

పఞ్చవగ్గియకథా నిట్ఠితా.

పఠమభాణవారో.

౭. పబ్బజ్జాకథా

౨౫. తేన ఖో పన సమయేన బారాణసియం యసో నామ కులపుత్తో సేట్ఠిపుత్తో సుఖుమాలో హోతి. తస్స తయో పాసాదా హోన్తి – ఏకో హేమన్తికో, ఏకో గిమ్హికో, ఏకో వస్సికో. సో వస్సికే పాసాదే చత్తారో మాసే [వస్సికే పాసాదే వస్సికే చత్తారో మాసే (సీ.)] నిప్పురిసేహి తూరియేహి పరిచారయమానో న హేట్ఠాపాసాదం ఓరోహతి. అథ ఖో యసస్స కులపుత్తస్స పఞ్చహి కామగుణేహి సమప్పితస్స సమఙ్గీభూతస్స పరిచారయమానస్స పటికచ్చేవ [పటిగచ్చేవ (సీ.)]

నిద్దా ఓక్కమి, పరిజనస్సపి నిద్దా ఓక్కమి, సబ్బరత్తియో చ తేలపదీపో ఝాయతి. అథ ఖో యసో కులపుత్తో పటికచ్చేవ పబుజ్ఝిత్వా అద్దస సకం పరిజనం సుపన్తం – అఞ్ఞిస్సా కచ్ఛే వీణం, అఞ్ఞిస్సా కణ్ఠే ముదిఙ్గం, అఞ్ఞిస్సా కచ్ఛే ఆళమ్బరం, అఞ్ఞం వికేసికం, అఞ్ఞం విక్ఖేళికం, అఞ్ఞా విప్పలపన్తియో, హత్థప్పత్తం సుసానం మఞ్ఞే. దిస్వానస్స ఆదీనవో పాతురహోసి, నిబ్బిదాయ చిత్తం సణ్ఠాసి. అథ ఖో యసో కులపుత్తో ఉదానం ఉదానేసి – "ఉపద్దుతం వత భో, ఉపస్సట్ఠం వత భో"తి.

అథ ఖో యసో కులపుత్తో సువణ్ణపాదుకాయో ఆరోహిత్వా యేన నివేసనద్వారం తేనుపసఙ్కమి. అమనుస్సా ద్వారం వివరింసు – మా యసస్స కులపుత్తస్స కోచి అన్తరాయమకాసి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జాయాతి . అథ ఖో యసో కులపుత్తో యేన నగరద్వారం తేనుపసఙ్కమి. అమనుస్సా ద్వారం వివరింసు – మా యసస్స కులపుత్తస్స కోచి అన్తరాయమకాసి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జాయాతి. అథ ఖో యసో కులపుత్తో యేన ఇసిపతనం మిగదాయో తేనుపసఙ్కమి.

౨౬. తేన ఖో పన సమయేన భగవా రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ అజ్ఝోకాసే చఙ్కమతి. అద్దసా ఖో భగవా యసం కులపుత్తం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన చఙ్కమా ఓరోహిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో యసో కులపుత్తో భగవతో అవిదూరే ఉదానం ఉదానేసి – "ఉపద్దుతం వత భో, ఉపస్సట్ఠం వత భో"తి. అథ ఖో భగవా యసం కులపుత్తం ఏతదవోచ – "ఇదం ఖో, యస, అనుపద్దుతం, ఇదం అనుపస్సట్ఠం. ఏహి యస, నిసీద, ధమ్మం తే దేసేస్సామీ"తి. అథ ఖో యసో కులపుత్తో – ఇదం కిర అనుపద్దుతం , ఇదం అనుపస్సట్ఠన్తి హట్ఠో ఉదగ్గో సువణ్ణపాదుకాహి ఓరోహిత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నస్స ఖో యసస్స కులపుత్తస్స భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం, కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం, నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా భగవా అఞ్ఞాసి యసం కులపుత్తం కల్లచిత్తం, ముదుచిత్తం, వినీవరణచిత్తం, ఉదగ్గచిత్తం, పసన్నచిత్తం, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా తం పకాసేసి – దుక్ఖం, సముదయం, నిరోధం, మగ్గం. సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవ యసస్స కులపుత్తస్స తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి.

౨౭. అథ ఖో యసస్స కులపుత్తస్స మాతా పాసాదం అభిరుహిత్వా యసం కులపుత్తం అపస్సన్తీ యేన సేట్ఠి గహపతి తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా సేట్ఠిం గహపతిం ఏతదవోచ – "పుత్తో తే, గహపతి, యసో న దిస్సతీ"తి. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి చతుద్దిసా అస్సదూతే ఉయ్యోజేత్వా సామంయేవ యేన ఇసిపతనం మిగదాయో తేనుపసఙ్కమి. అద్దసా ఖో సేట్ఠి గహపతి సువణ్ణపాదుకానం నిక్ఖేపం, దిస్వాన తంయేవ అనుగమాసి [అనుగమా (సీ. స్యా.)]. అద్దసా ఖో భగవా సేట్ఠిం గహపతిం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన భగవతో ఏతదహోసి – "యంనూనాహం తథారూపం ఇద్ధాభిసఙ్ఖారం అభిసఙ్ఖరేయ్యం యథా సేట్ఠి గహపతి ఇధ నిసిన్నో ఇధ నిసిన్నం యసం కులపుత్తం న పస్సేయ్యా"తి. అథ ఖో భగవా తథారూపం ఇద్ధాభిసఙ్ఖారం అభిసఙ్ఖరేసి. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "అపి, భన్తే, భగవా యసం కులపుత్తం పస్సేయ్యా"తి? తేన హి, గహపతి, నిసీద, అప్పేవ నామ ఇధ నిసిన్నో ఇధ నిసిన్నం యసం కులపుత్తం పస్సేయ్యాసీతి. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి – ఇధేవ కిరాహం నిసిన్నో ఇధ నిసిన్నం యసం కులపుత్తం పస్సిస్సామీతి హట్ఠో ఉదగ్గో భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నస్స ఖో సేట్ఠిస్స

గహపతిస్స భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం, కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం, నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా భగవా అఞ్ఞాసి సేట్ఠిం గహపతిం కల్లచిత్తం, ముదుచిత్తం, వినీవరణచిత్తం, ఉదగ్గచిత్తం, పసన్నచిత్తం, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా, తం పకాసేసి – దుక్ఖం, సముదయం, నిరోధం, మగ్గం. సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య ఏవమేవ సేట్ఠిస్స గహపతిస్స తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి దిట్ఠధమ్మో పత్తధమ్మో విదితధమ్మో పరియోగాళ్హధమ్మో తిణ్ణవిచికిచ్ఛో విగతకథంకథో వేసారజ్జప్పత్తో అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – "అభిక్కన్తం, భన్తే, అభిక్కన్తం, భన్తే, సేయ్యథాపి, భన్తే, నిక్కుజ్జితం [నికుజ్జితం (క.)] వా ఉక్కుజ్జేయ్య, పటిచ్ఛన్నం వా వివరేయ్య, మూళ్హస్స వా మగ్గం ఆచిక్ఖేయ్య, అన్ధకారే వా తేలపజ్జోతం ధారేయ్య – చక్ఖుమన్తో రూపాని దక్ఖన్తీతి – ఏవమేవం భగవతా అనేకపరియాయేన ధమ్మో పకాసితో. ఏసాహం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మఞ్చ, భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకం మం భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గత"న్తి . సోవ లోకే పఠమం ఉపాసకో అహోసి తేవాచికో .

౨౮. అథ ఖో యసస్స కులపుత్తస్స పితునో ధమ్మే దేసియమానే యథాదిట్ఠం యథావిదితం భూమిం పచ్చవేక్ఖన్తస్స అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తం విముచ్చి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – "యసస్స ఖో కులపుత్తస్స పితునో ధమ్మే దేసియమానే యథాదిట్ఠం యథావిదితం భూమిం పచ్చవేక్ఖన్తస్స అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తం విముత్తం. అభబ్బో ఖో యసో కులపుత్తో హీనాయావత్తిత్వా కామే పరిభుఞ్జితుం, సేయ్యథాపి పుబ్బే అగారికభూతో; యంనూనాహం తం ఇద్ధాభిసఙ్ఖారం పటిప్పస్సమ్భేయ్య"న్తి. అథ ఖో భగవా తం ఇద్ధాభిసఙ్ఖారం పటిప్పస్సమ్భేసి. అద్దసా ఖో సేట్ఠి గహపతి యసం కులపుత్తం నిసిన్నం, దిస్వాన యసం కులపుత్తం ఏతదవోచ – "మాతా తే తాత, యస, పరిదేవ [పరిదేవీ (క.)] సోకసమాపన్నా, దేహి మాతుయా జీవిత"న్తి. అథ ఖో యసో కులపుత్తో భగవన్తం ఉల్లోకేసి. అథ ఖో భగవా సేట్ఠిం గహపతిం ఏతదవోచ – "తం కిం మఞ్ఞసి, గహపతి, యస్స సేక్ఖేన ఞాణేన సేక్ఖేన దస్సనేన ధమ్మో దిట్ఠో విదితో సేయ్యథాపి తయా? తస్స యథాదిట్ఠం యథావిదితం భూమిం పచ్చవేక్ఖన్తస్స అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తం విముత్తం. భబ్బో ను ఖో సో, గహపతి, హీనాయావత్తిత్వా కామే పరిభుఞ్జితుం సేయ్యథాపి పుబ్బే అగారికభూతో"తి? "నో హేతం, భన్తే". "యసస్స ఖో, గహపతి, కులపుత్తస్స సేక్ఖేన ఞాణేన సేక్ఖేన దస్సనేన ధమ్మో దిట్ఠో విదితో సేయ్యథాపి తయా. తస్స యథాదిట్ఠం యథావిదితం భూమిం పచ్చవేక్ఖన్తస్స అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తం విముత్తం. అభబ్బో ఖో, గహపతి, యసో కులపుత్తో హీనాయావత్తిత్వా కామే పరిభుఞ్జితుం సేయ్యథాపి పుబ్బే అగారికభూతో"తి. "లాభా, భన్తే, యసస్స కులపుత్తస్స, సులద్ధం, భన్తే, యసస్స కులపుత్తస్స, యథా యసస్స కులపుత్తస్స అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తం విముత్తం. అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా అజ్జతనాయ భత్తం యసేన కులపుత్తేన పచ్ఛాసమణేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో యసో కులపుత్తో అచిరపక్కన్తే సేట్ఠిమ్హి గహపతిమ్హి భగవన్తం ఏతదవోచ – "లభేయ్యాహం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యం ఉపసమ్పద"న్తి. "ఏహి భిక్ఖూ"తి భగవా అవోచ – "స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చర బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. సావ తస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదా అహోసి. తేన ఖో పన సమయేన సత్త లోకే అరహన్తో హోన్తి.

యసస్స పబ్బజ్జా నిట్ఠితా.

౨౯. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ ఆయస్మతా యసేన పచ్ఛాసమణేన యేన సేట్ఠిస్స గహపతిస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో ఆయస్మతో యసస్స మాతా చ పురాణదుతియికా చ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. తాసం భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం, కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం, నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా తా భగవా అఞ్ఞాసి కల్లచిత్తా, ముదుచిత్తా, వినీవరణచిత్తా, ఉదగ్గచిత్తా, పసన్నచిత్తా, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా తం పకాసేసి – దుక్ఖం, సముదయం, నిరోధం, మగ్గం . సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవ తాసం తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి. తా దిట్ఠధమ్మా పత్తధమ్మా విదితధమ్మా పరియోగాళ్హధమ్మా తిణ్ణవిచికిచ్ఛా విగతకథంకథా వేసారజ్జప్పత్తా అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – “అభిక్కన్తం, భన్తే, అభిక్కన్తం, భన్తే...పే॰... ఏతా మయం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామ, ధమ్మఞ్చ, భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసికాయో నో భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతా సరణం గతా”తి. తా చ లోకే పఠమం ఉపాసికా అహేసుం తేవాచికా.

అథ ఖో ఆయస్మతో యసస్స మాతా చ పితా చ పురాణదుతియికా చ భగవన్తఞ్చ ఆయస్మన్తఞ్చ యసం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా, భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం, ఏకమన్తం నిసీదింసు. అథ ఖో భగవా ఆయస్మతో యసస్స మాతరఞ్చ పితరఞ్చ పురాణదుతియికఞ్చ ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

౩౦. అస్సోసుం ఖో ఆయస్మతో యసస్స చత్తారో గిహిసహాయకా బారాణసియం సేట్ఠానుసేట్ఠీనం కులానం పుత్తా – విమలో, సుబాహు , పుణ్ణజి, గవమ్పతి – యసో కిర కులపుత్తో కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితోతి. సుత్వాన నేసం ఏతదహోసి – “న హి నూన సో ఓరకో ధమ్మవినయో, న సా ఓరకా పబ్బజ్జా, యత్థ యసో కులపుత్తో కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితో”తి. తే [తే చత్తారో జనా (క॰)] యేనాయస్మా యసో తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం యసం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠంసు. అథ ఖో ఆయస్మా యసో తే చత్తారో గిహిసహాయకే ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా యసో భగవన్తం ఏతదవోచ – “ఇమే మే, భన్తే, చత్తారో గిహిసహాయకా బారాణసియం సేట్ఠానుసేట్ఠీనం కులానం పుత్తా – విమలో, సుబాహు, పుణ్ణజి, గవమ్పతి. ఇమే [ఇమే చత్తారో (క॰)] భగవా ఓవదతు అనుసాసతూ”తి . తేసం భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి, యదా తే భగవా అఞ్ఞాసి కల్లచిత్తే ముదుచిత్తే వినీవరణచిత్తే ఉదగ్గచిత్తే పసన్నచిత్తే, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా, తం పకాసేసి దుక్ఖం సముదయం నిరోధం మగ్గం, సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవ తేసం తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది “యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మ”న్తి. తే దిట్ఠధమ్మా పత్తధమ్మా విదితధమ్మా పరియోగాళ్హధమ్మా తిణ్ణవిచికిచ్ఛా విగతకథంకథా వేసారజ్జప్పత్తా అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – “లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద”న్తి. “ఏథ భిక్ఖవో”తి భగవా అవోచ – “స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ

బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా”తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ధమ్మియా కథాయ ఓవది అనుసాసి. తేసం భగవతా ధమ్మియా కథాయ ఓవదియమానానం అనుసాసియమానానం అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తాని విముచ్చింసు. తేన ఖో పన సమయేన ఏకాదస లోకే అరహన్తో హోన్తి.

చతుగిహిసహాయకపబ్బజ్జా నిట్ఠితా.

౩౧. అథ్సోసుం ఖో ఆయస్మతో యసస్స పఞ్ఞాసమత్తా గిహిసహాయకా జానపదా పుబ్బానుపుబ్బకానం కులానం పుత్తా – యసో కిర కులపుత్తో కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితోతి. సుత్వాన నేసం ఏతదహోసి – “న హి నూన సో ఓరకో ధమ్మవినయో, న సా ఓరకా పబ్బజ్జా, యత్థ యసో కులపుత్తో కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితో”తి. తే యేనాయస్మా యసో తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం యసం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠంసు. అథ ఖో ఆయస్మా యసో తే పఞ్ఞాసమత్తే గిహిసహాయకే ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా యసో భగవన్తం ఏతదవోచ – “ఇమే మే, భన్తే, పఞ్ఞాసమత్తా గిహిసహాయకా జానపదా పుబ్బానుపుబ్బకానం కులానం పుత్తా. ఇమే భగవా ఓవదతు అనుసాసతూ”తి. తేసం భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా తే భగవా అఞ్ఞాసి కల్లచిత్తే ముదుచిత్తే వినీవరణచిత్తే ఉదగ్గచిత్తే పసన్నచిత్తే, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా, తం పకాసేసి దుక్ఖం సముదయం నిరోధం మగ్గం, సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవ తేసం తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి. తే దిట్ఠధమ్మా పత్తధమ్మా విదితధమ్మా పరియోగాళ్హధమ్మా తిణ్ణవిచికిచ్ఛా విగతకథంకథా వేసారజ్జప్పత్తా అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – “లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద”న్తి. “ఏథ భిక్ఖవో”తి భగవా అవోచ – “స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా”తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ధమ్మియా కథాయ ఓవది అనుసాసి. తేసం భగవతా ధమ్మియా కథాయ ఓవదియమానానం అనుసాసియమానానం అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తాని విముచ్చింసు. తేన ఖో పన సమయేన ఏకసట్ఠి లోకే అరహన్తో హోన్తి.

పఞ్ఞాసగిహిసహాయకపబ్బజ్జా నిట్ఠితా.

నిట్ఠితా చ పబ్బజ్జాకథా.

౮. మారకథా

౩౨. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఆమన్తేసి [సం॰ ని॰ ౧.౧౪౧ మారసంయుత్తేపి] – “ముత్తాహం, భిక్ఖవే, సబ్బపాసేహి, యే దిబ్బా యే చ మానుసా. తుమ్హేపి, భిక్ఖవే , ముత్తా సబ్బపాసేహి, యే దిబ్బా యే చ మానుసా. చరథ, భిక్ఖవే, చారికం బహుజనహితాయ బహుజనసుఖాయ లోకానుకమ్పాయ అత్థాయ హితాయ సుఖాయ దేవమనుస్సానం. మా ఏకేన ద్వే అగమిత్థ. దేసేథ, భిక్ఖవే, ధమ్మం ఆదికల్యాణం మజ్ఝేకల్యాణం పరియోసానకల్యాణం సాత్థం సబ్యఞ్జనం కేవలపరిపుణ్ణం

పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం పకాసేథ. సన్తి సత్తా అప్పరజక్ఖజాతికా , అస్సవనతా ధమ్మస్స పరిహాయన్తి, భవిస్సన్తి ధమ్మస్స అఞ్ఞాతారో. అహమ్పి, భిక్ఖవే, యేన ఉరువేలా సేనానిగమో తేనుపసఙ్కమిస్సామి ధమ్మదేసనాయా’’తి.

౩౩. అథ ఖో మారో పాపిమా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం గాథాయ అజ్ఝభాసి –

‘‘బద్ధోసి సబ్బపాసేహి, యే దిబ్బా యే చ మానుసా;
మహాబన్ధనబద్ధోసి, న మే సమణ మోక్ఖసీ’’తి.

‘‘ముత్తాహం [ముత్తోహం (సీ॰ స్యా॰)] సబ్బపాసేహి, యే దిబ్బా యే చ మానుసా;
మహాబన్ధనముత్తోమ్హి, నిహతో త్వమసి అన్తకాతి.

[సం॰ ని॰ ౧.౧౫౧ మారసంయుత్తేపి] ‘‘అన్తలిక్ఖచరో పాసో, య్వాయం చరతి మానసో;
తేన తం బాధయిస్సామి, న మే సమణ మోక్ఖసీతి.

[సం॰ ని॰ ౧.౧౧౫౧ మారసంయుత్తేపి] ‘‘రూపా సద్దా రసా గన్ధా, ఫోట్ఠబ్బా చ మనోరమా;
ఏత్థ మే విగతో ఛన్దో, నిహతో త్వమసి అన్తకా’’తి.

అథ ఖో మారో పాపిమా – జానాతి మం భగవా, జానాతి మం సుగతోతి దుక్ఖీ దుమ్మనో

తత్థేవన్తరధాయీతి.

మారకథా నిట్ఠితా.

౯. పబ్బజ్జూపసమ్పదాకథా

౩౪. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నానాదిసా నానాజనపదా పబ్బజ్జాపేక్ఖే చ ఉపసమ్పదాపేక్ఖే చ ఆనేన్తి – భగవా నే పబ్బాజేస్సతి ఉపసమ్పాదేస్సతీతి. తత్థ భిక్ఖూ చేవ కిలమన్తి పబ్బజ్జాపేక్ఖా చ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా చ. అథ ఖో భగవతో రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – ‘‘ఏతరహి ఖో భిక్ఖూ నానాదిసా నానాజనపదా పబ్బజ్జాపేక్ఖే చ ఉపసమ్పదాపేక్ఖే చ ఆనేన్తి – భగవా నే పబ్బాజేస్సతి ఉపసమ్పాదేస్సతీతి. తత్థ భిక్ఖూ చేవ కిలమన్తి పబ్బజ్జాపేక్ఖా చ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా చ. యంనూనాహం భిక్ఖూనం అనుజానేయ్యం – తుమ్హేవ దాని, భిక్ఖవే, తాసు తాసు దిసాసు తేసు తేసు జనపదేసు పబ్బాజేథ ఉపసమ్పాదేథా’’తి. అథ ఖో భగవా సాయన్హసమయం పటిసల్లానా వుట్ఠితో ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – ‘‘ఇధ మయ్హం, భిక్ఖవే, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – ‘ఏతరహి ఖో భిక్ఖూ నానాదిసా నానాజనపదా పబ్బజ్జాపేక్ఖే చ ఉపసమ్పదాపేక్ఖే చ ఆనేన్తి భగవా నే పబ్బాజేస్సతి ఉపసమ్పాదేస్సతీతి, తత్థ భిక్ఖూ చేవ కిలమన్తి పబ్బజ్జాపేక్ఖా చ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా చ, యంనూనాహం భిక్ఖూనం అనుజానేయ్యం తుమ్హేవ దాని, భిక్ఖవే, తాసు తాసు దిసాసు తేసు తేసు జనపదేసు పబ్బాజేథ ఉపసమ్పాదేథా’’’తి, అనుజానామి, భిక్ఖవే, తుమ్హేవ దాని తాసు తాసు దిసాసు తేసు తేసు జనపదేసు పబ్బాజేథ ఉపసమ్పాదేథ. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పబ్బాజేతబ్బో ఉపసమ్పాదేతబ్బో –

పఠమం కేసమస్సుం ఓహారాపేత్వా [ఓహారేత్వా (క.)], కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదాపేత్వా, ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కారాపేత్వా, భిక్ఖూనం పాదే వన్దాపేత్వా, ఉక్కుటికం నిసీదాపేత్వా, అఞ్జలిం పగ్గణ్హాపేత్వా, ఏవం వదేహీతి వత్తబ్బో – బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామి; దుతియమ్పి బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, దుతియమ్పి ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, దుతియమ్పి సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామి; తతియమ్పి బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, తతియమ్పి ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, తతియమ్పి సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామీ"తి. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేహి తీహి సరణగమనేహి పబ్బజ్జం ఉపసమ్పద"న్తి.

తీహి సరణగమనేహి ఉపసమ్పదాకథా నిట్ఠితా.

౧౦. దుతియమారకథా

౩౫. అథ ఖో భగవా వస్సంవుట్ఠో [వస్సంవుత్థో (సీ.)] భిక్ఖూ ఆమన్తేసి [సం. ని. ౧.౧౫౫] – "మయ్హం ఖో, భిక్ఖవే, యోనిసో మనసికారా యోనిసో సమ్మప్పధానా అనుత్తరా విముత్తి అనుప్పత్తా, అనుత్తరా విముత్తి సచ్ఛికతా . తుమ్హేపి, భిక్ఖవే, యోనిసో మనసికారా యోనిసో సమ్మప్పధానా అనుత్తరం విముత్తిం అనుపాపుణాథ, అనుత్తరం విముత్తిం సచ్ఛికరోథా"తి. అథ ఖో మారో పాపిమా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం గాథాయ అజ్ఝభాసి –

"బద్ధోసి మారపాసేహి, యే దిబ్బా యే చ మానుసా;
మహాబన్ధనబద్ధోసి [మారబన్ధనబద్ధోసి (సీ. స్యా.)], న మే సమణ మోక్ఖసీ"తి.

"ముత్తాహం మారపాసేహి, యే దిబ్బా యే చ మానుసా;
మహాబన్ధనముత్తోమ్హి [మారబన్ధనముత్తోమ్హి (సీ. స్యా.)], నిహతో త్వమసి అన్తకా"తి.

అథ ఖో మారో పాపిమా – జానాతి మం భగవా, జానాతి మం సుగతోతి దుక్ఖీ దుమ్మనో

తత్థేవన్తరధాయి.

దుతియమారకథా నిట్ఠితా.

౧౧. భద్దవగ్గియవత్థు

౩౬. అథ ఖో భగవా బారాణసియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన ఉరువేలా తేన చారికం పక్కామి. అథ ఖో భగవా మగ్గా ఓక్కమ్మ యేన అఞ్ఞతరో వనసణ్డో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం వనసణ్డం అజ్ఝోగాహేత్వా అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసీది. తేన ఖో పన సమయేన తింసమత్తా భద్దవగ్గియా సహాయకా సపజాపతికా తస్మిం వనసణ్డే పరిచారేన్తి. ఏకస్స పజాపతి నాహోసి; తస్స అత్థాయ వేసీ ఆనీతా అహోసి. అథ ఖో సా వేసీ తేసు పమత్తేసు పరిచారేన్తేసు భణ్డం ఆదాయ పలాయిత్థ. అథ ఖో తే సహాయకా సహాయకస్స వేయ్యావచ్చం కరోన్తా, తం ఇత్థిం గవేసన్తా, తం వనసణ్డం ఆహిణ్డన్తా అద్దసంసు భగవన్తం అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసిన్నం. దిస్వాన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచుం – "అపి, భన్తే, భగవా ఏకం ఇత్థిం పస్సేయ్యా"తి? "కిం పన వో, కుమారా,

ఇత్థియా”తి? “ఇధ మయం, భన్తే, తింసమత్తా భద్దవగ్గియా సహాయకా సపజాపతికా ఇమస్మిం వనసణ్డే పరిచారిమ్హా. ఏకస్స పజాపతి నాహోసి; తస్స అత్థాయ వేసీ ఆనీతా అహోసి. అథ ఖో సా, భన్తే , వేసీ అమ్హేసు పమత్తేసు పరిచారేన్తేసు భణ్డం ఆదాయ పలాయిత్థ. తే మయం, భన్తే, సహాయకా సహాయకస్స వేయ్యావచ్చం కరోన్తా, తం ఇత్థిం గవేసన్తా, ఇమం వనసణ్డం ఆహిణ్డామా”తి. “తం కిం మఞ్ఞథ వో, కుమారా, కతమం ను ఖో తుమ్హాకం వరం – యం వా తుమ్హే ఇత్థిం గవేసేయ్యాథ, యం వా అత్తానం గవేసేయ్యాథా”తి? “ఏతదేవ, భన్తే, అమ్హాకం వరం యం మయం అత్తానం గవేసేయ్యామా”తి. “తేన హి వో, కుమారా, నిసీదథ, ధమ్మం వో దేసేస్సామీ”తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో తే భద్దవగ్గియా సహాయకా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. తేసం భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి, యదా తే భగవా అఞ్ఞాసి కల్లచిత్తే ముదుచిత్తే వినీవరణచిత్తే ఉదగ్గచిత్తే పసన్నచిత్తే, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా, తం పకాసేసి దుక్ఖం సముదయం నిరోధం మగ్గం, సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవ తేసం తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది “యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మ”న్తి. తే దిట్ఠధమ్మా పత్తధమ్మా విదితధమ్మా పరియోగాళ్హధమ్మా తిణ్ణవిచికిచ్ఛా విగతకథంకథా వేసారజ్జప్పత్తా అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – “లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద”న్తి. “ఏథ భిక్ఖవో”తి భగవా అవోచ – “స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా”తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి.

భద్దవగ్గియసహాయకానం వత్థు నిట్ఠితం.

దుతియభాణవారో.

౧౨. ఉరువేలపాటిహారియకథా

౩౭. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన ఉరువేలా తదవసరి. తేన ఖో పన సమయేన ఉరువేలాయం తయో జటిలా పటివసన్తి – ఉరువేలకస్సపో, నదీకస్సపో, గయాకస్సపోతి. తేసు ఉరువేలకస్సపో జటిలో పఞ్చన్నం జటిలసతానం నాయకో హోతి, వినాయకో అగ్గో పముఖో పామోక్ఖో. నదీకస్సపో జటిలో తిణ్ణం జటిలసతానం నాయకో హోతి, వినాయకో అగ్గో పముఖో పామోక్ఖో. గయాకస్సపో జటిలో ద్విన్నం జటిలసతానం నాయకో హోతి, వినాయకో అగ్గో పముఖో పామోక్ఖో. అథ ఖో భగవా యేన ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స అస్సమో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఏతదవోచ – “సచే తే, కస్సప , అగరు, వసేయ్యామ ఏకరత్తం అగ్యాగారే”తి? “న ఖో మే, మహాసమణ, గరు, చణ్డేత్థ నాగరాజా ఇద్ధిమా ఆసివిసో ఘోరవిసో, సో తం మా విహేఠేసీ”తి. దుతియమ్పి ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఏతదవోచ – “సచే తే, కస్సప, అగరు, వసేయ్యామ ఏకరత్తం అగ్యాగారే”తి? “న ఖో మే, మహాసమణ, గరు, చణ్డేత్థ నాగరాజా ఇద్ధిమా ఆసివిసో ఘోరవిసో, సో తం మా విహేఠేసీ”తి. తతియమ్పి ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఏతదవోచ – “సచే తే, కస్సప, అగరు, వసేయ్యామ ఏకరత్తం అగ్యాగారే”తి? “న ఖో మే, మహాసమణ, గరు, చణ్డేత్థ నాగరాజా ఇద్ధిమా ఆసివిసో ఘోరవిసో, సో తం మా విహేఠేసీ”తి. “అప్పేవ మం న విహేఠేయ్య, ఇఙ్ఘ త్వం, కస్సప, అనుజానాహి అగ్యాగార”న్తి. “విహర, మహాసమణ, యథాసుఖ”న్తి. అథ ఖో భగవా అగ్యాగారం పవిసిత్వా తిణసన్థారకం పఞ్ఞపేత్వా నిసీది పల్లఙ్కం ఆభుజిత్వా ఉజుం కాయం పణిధాయ పరిముఖం సతిం ఉపట్ఠపేత్వా.

౩౮. అద్దసా ఖో సో నాగో భగవన్తం పవిట్ఠం, దిస్వాన దుమ్మనో [దుక్ఖీ దుమ్మనో (సీ॰ స్యా॰)] పధూపాయి [పఖూపాసి (క॰)]. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – ‘‘యంనూనాహం ఇమస్స నాగస్స అనుపహచ్చ ఛవిఞ్చ చమ్మఞ్చ మంసఞ్చ న్హారుఞ్చ అట్ఠిఞ్చ అట్ఠిమిఞ్జఞ్చ తేజసా తేజం పరియాదియేయ్య’’న్తి. అథ ఖో భగవా తథారూపం ఇద్ధాభిసఙ్ఖారం అభిసఙ్ఖరిత్వా పధూపాయి. అథ ఖో సో నాగో మక్ఖం అసహమానో పజ్జలి. భగవాపి తేజోధాతుం సమాపజ్జిత్వా పజ్జలి. ఉభిన్నం సజోతిభూతానం అగ్యాగారం ఆదిత్తం వియ హోతి సమ్పజ్జలితం సజోతిభూతం. అథ ఖో తే జటిలా అగ్యాగారం పరివారేత్వా ఏవమాహంసు – ‘‘అభిరూపో వత భో మహాసమణో నాగేన విహేఠియతీ’’తి. అథ ఖో భగవా తస్సా రత్తియా అచ్చయేన తస్స నాగస్స అనుపహచ్చ ఛవిఞ్చ చమ్మఞ్చ మంసఞ్చ న్హారుఞ్చ అట్ఠిఞ్చ అట్ఠిమిఞ్జఞ్చ తేజసా తేజం పరియాదియిత్వా పత్తే పక్ఖిపిత్వా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స దస్సేసి – ‘‘అయం తే, కస్సప, నాగో పరియాదిన్నో [పరియాదిణ్ణో (క॰)] అస్స తేజసా తేజో’’తి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – ‘‘మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ చణ్డస్స నాగరాజస్స ఇద్ధిమతో ఆసివిసస్స ఘోరవిసస్స తేజసా తేజం పరియాదియిస్సతి, నత్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ’’న్తి.

౩౯. నేరఞ్జరాయం భగవా, ఉరువేలకస్సపం జటిలం అవోచ;
‘‘సచే తే కస్సప అగరు, విహరేము అజ్జణ్హో అగ్గిసాలమ్హీ’’తి [అగ్గిసరణమ్హీతి (సీ॰ స్యా॰)].

‘‘న ఖో మే మహాసమణ గరు;
ఫాసుకామోవ తం నివారేమి;
చణ్డేత్థ నాగరాజా;
ఇద్ధిమా ఆసివిసో ఘోరవిసో;
సో తం మా విహేఠేసీ’’తి.

‘‘అప్పేవ మం న విహేఠేయ్య;
ఇఙ్ఘ త్వం కస్సప అనుజానాహి అగ్యాగార’’న్తి;
దిన్నన్తి నం విదిత్వా;
అభీతో [అసమ్భీతో (సీ॰)] పావిసి భయమతీతో.

దిస్వా ఇసిం పవిట్ఠం, అహినాగో దుమ్మనో పధూపాయి;
సుమనమనసో అధిమనో [అవిమనో (కత్థచి), నవిమనో (స్యా॰)], మనుస్సనాగోపి తత్థ పధూపాయి.

మక్ఖఞ్చ అసహమానో, అహినాగో పావకోవ పజ్జలి;
తేజోధాతుసు కుసలో, మనుస్సనాగోపి తత్థ పజ్జలి.

ఉభిన్నం సజోతిభూతానం;
అగ్యాగారం ఆదిత్తం హోతి సమ్పజ్జలితం సజోతిభూతం;
ఉదిచ్ఛరే జటిలా;

“అభిరూపో వత భో మహాసమణో;
నాగేన విహేఠియతీ”తి భణన్తి.

అథ తస్సా రత్తియా [అథ రత్తియా (సీ. స్యా.)] అచ్చయేన;
హతా నాగస్స అచ్చియో హోన్తి [అహినాగస్స అచ్చియో న హోన్తి (సీ. స్యా.)];
ఇద్ధిమతో పన ఠితా [ఇద్ధిమతో పనుట్ఠితా (సీ.)];
అనేకవణ్ణా అచ్చియో హోన్తి.

నీలా అథ లోహితికా;
మఞ్జిట్ఠా పీతకా ఫలికవణ్ణాయో;
అఙ్గీరసస్స కాయే;
అనేకవణ్ణా అచ్చియో హోన్తి.

పత్తమ్హి ఓదహిత్వా;
అహినాగం బ్రాహ్మణస్స దస్సేసి;
“అయం తే కస్సప నాగో;
పరియాదిన్నో అస్స తేజసా తేజో”తి.

అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో భగవతో ఇమినా ఇద్ధిపాటిహారియేన అభిప్పసన్నో భగవన్తం ఏతదవోచ – “ఇధేవ, మహాసమణ, విహర, అహం తే [తే ఉపట్ఠామి (ఇతిపి)] ధువభత్తేనా”తి.

పఠమం పాటిహారియం.

౪౦. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స అస్సమస్స అవిదూరే అఞ్ఞతరస్మిం వనసణ్డే విహాసి. అథ ఖో చత్తారో మహారాజానో అభిక్కన్తాయ రత్తియా అభిక్కన్తవణ్ణా కేవలకప్పం వనసణ్డం ఓభాసేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా చతుద్దిసా అట్ఠంసు సేయ్యథాపి మహన్తా అగ్గిక్ఖన్ధా. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – “కాలో, మహాసమణ, నిట్ఠితం భత్తం. కే ను ఖో తే, మహాసమణ, అభిక్కన్తాయ రత్తియా అభిక్కన్తవణ్ణా కేవలకప్పం వనసణ్డం ఓభాసేత్వా యేన త్వం తేనుపసఙ్కమింసు , ఉపసఙ్కమిత్వా తం అభివాదేత్వా చతుద్దిసా అట్ఠంసు “సేయ్యథాపి మహన్తా అగ్గిక్ఖన్ధా”తి. “ఏతే ఖో, కస్సప, చత్తారో మహారాజానో యేనాహం తేనుపసఙ్కమింసు ధమ్మస్సవనాయా”తి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – “మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ చత్తారోపి మహారాజానో ఉపసఙ్కమిస్సన్తి ధమ్మస్సవనాయ, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ”న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స భత్తం భుఞ్జిత్వా తస్మింయేవ వనసణ్డే విహాసి.

దుతియం పాటిహారియం.

౪౧. అథ ఖో సక్కో దేవానమిన్దో అభిక్కన్తాయ రత్తియా అభిక్కన్తవణ్ణో కేవలకప్పం వనసణ్డం ఓభాసేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి , ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి సేయ్యథాపి మహాఅగ్గిక్ఖన్ధో, పురిమాహి వణ్ణనిభాహి అభిక్కన్తతరో చ పణీతతరో చ. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "కాలో, మహాసమణ, నిట్ఠితం భత్తం. కో ను ఖో సో, మహాసమణ, అభిక్కన్తాయ రత్తియా అభిక్కన్తవణ్ణో కేవలకప్పం వనసణ్డం ఓభాసేత్వా యేన త్వం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి సేయ్యథాపి మహాఅగ్గిక్ఖన్ధో, పురిమాహి వణ్ణనిభాహి అభిక్కన్తతరో చ పణీతతరో చా"తి? "ఏసో ఖో, కస్సప, సక్కో దేవానమిన్దో యేనాహం తేనుపసఙ్కమి ధమ్మస్సవనాయా"తి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ సక్కోపి దేవానమిన్దో ఉపసఙ్కమిస్సతి ధమ్మస్సవనాయ, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ"న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స భత్తం భుఞ్జిత్వా తస్మింయేవ వనసణ్డే విహాసి.

తతియం పాటిహారియం.

౪౨. అథ ఖో బ్రహ్మా సహమ్పతి అభిక్కన్తాయ రత్తియా అభిక్కన్తవణ్ణో కేవలకప్పం వనసణ్డం ఓభాసేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి సేయ్యథాపి మహాఅగ్గిక్ఖన్ధో, పురిమాహి వణ్ణనిభాహి అభిక్కన్తతరో చ పణీతతరో చ. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "కాలో, మహాసమణ, నిట్ఠితం భత్తం. కో ను ఖో సో, మహాసమణ, అభిక్కన్తాయ రత్తియా అభిక్కన్తవణ్ణో కేవలకప్పం వనసణ్డం ఓభాసేత్వా యేన త్వం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి సేయ్యథాపి మహాఅగ్గిక్ఖన్ధో, పురిమాహి వణ్ణనిభాహి అభిక్కన్తతరో చ పణీతతరో చా"తి? "ఏసో ఖో, కస్సప, బ్రహ్మా సహమ్పతి యేనాహం తేనుపసఙ్కమి ధమ్మస్సవనాయా"తి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ బ్రహ్మాపి సహమ్పతి ఉపసఙ్కమిస్సతి ధమ్మస్సవనాయ, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ"న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స భత్తం భుఞ్జిత్వా తస్మింయేవ వనసణ్డే విహాసి.

చతుత్థం పాటిహారియం.

౪౩. తేన ఖో పన సమయేన ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స మహాయఞ్ఞో పచ్చుపట్ఠితో హోతి, కేవలకప్పా చ అఙ్గమగధా పహూతం ఖాదనీయం భోజనీయం ఆదాయ అభిక్కమితుకామా హోన్తి . అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "ఏతరహి ఖో మే మహాయఞ్ఞో పచ్చుపట్ఠితో, కేవలకప్పా చ అఙ్గమగధా పహూతం ఖాదనీయం భోజనీయం ఆదాయ అభిక్కమిస్సన్తి. సచే మహాసమణో మహాజనకాయే ఇద్ధిపాటిహారియం కరిస్సతి , మహాసమణస్స లాభసక్కారో అభివడ్ఢిస్సతి, మమ లాభసక్కారో పరిహాయిస్సతి. అహో నూన మహాసమణో స్వాతనాయ నాగచ్ఛేయ్యా"తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ ఉత్తరకురుం గన్త్వా తతో పిణ్డపాతం ఆహరిత్వా అనోతత్తదహే పరిభుఞ్జిత్వా తత్థేవ దివావిహారం అకాసి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "కాలో, మహాసమణ, నిట్ఠితం భత్తం. కిం ను ఖో, మహాసమణ, హియ్యో నాగమాసి? అపి చ మయం తం సరామ – కిం ను ఖో మహాసమణో నాగచ్ఛతీతి? ఖాదనీయస్స చ

భోజనీయస్స చ తే పటివీసో [పటివింసో (సీ.), పటివిసో (స్యా.)] ఠపితో’’తి. నను తే, కస్సప, ఏతదహోసి – ‘‘‘ఏతరహి ఖో మే మహాయఞ్ఞో పచ్చుపట్ఠితో, కేవలకప్పా చ అఙ్గమగధా పహూతం ఖాదనీయం భోజనీయం ఆదాయ అభిక్కమిస్సన్తి, సచే మహాసమణో మహాజనకాయే ఇద్ధిపాటిహారియం కరిస్సతి, మహాసమణస్స లాభసక్కారో అభివడ్ఢిస్సతి, మమ లాభసక్కారో పరిహాయిస్సతి, అహో నూన మహాసమణో స్వాతనాయ నాగచ్ఛేయ్యా’తి. సో ఖో అహం, కస్సప, తవ చేతసా చేతోపరివితక్కం అఞ్ఞాయ ఉత్తరకురుం గన్త్వా తతో పిణ్డపాతం ఆహరిత్వా అనోతత్తదహే పరిభుఞ్జిత్వా తత్థేవ దివావిహారం అకాసి’’న్తి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – ‘‘మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ చేతసాపి చిత్తం పజానిస్సతి , న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ’’న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స భత్తం భుఞ్జిత్వా తస్మింయేవ వనసణ్డే విహాసి.

పఞ్చమం పాటిహారియం.

౪౪. తేన ఖో పన సమయేన భగవతో పంసుకూలం ఉప్పన్నం హోతి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – ‘‘కత్థ ను ఖో అహం పంసుకూలం ధోవేయ్య’’న్తి? అథ ఖో సక్కో దేవానమిన్దో భగవతో చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ పాణినా పోక్ఖరణిం ఖణిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – ‘‘ఇధ, భన్తే, భగవా పంసుకూలం ధోవతూ’’తి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – ‘‘కిమ్హి ను ఖో అహం పంసుకూలం పరిమద్దేయ్య’’న్తి? అథ ఖో సక్కో దేవానమిన్దో భగవతో చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ మహతిం సిలం ఉపనిక్ఖిపి – ఇధ, భన్తే, భగవా పంసుకూలం పరిమద్దతూతి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – ‘‘కిమ్హి ను ఖో అహం [అహం పంసుకూలం (క.)] ఆలమ్బిత్వా ఉత్తరేయ్య’’న్తి? అథ ఖో కకుధే అధివత్థా దేవతా భగవతో చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ సాఖం ఓనామేసి – ఇధ, భన్తే, భగవా ఆలమ్బిత్వా ఉత్తరతూతి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – ‘‘కిమ్హి ను ఖో అహం పంసుకూలం విస్సజ్జేయ్య’’న్తి? అథ ఖో సక్కో దేవానమిన్దో భగవతో చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ మహతిం సిలం ఉపనిక్ఖిపి – ఇధ, భన్తే, భగవా పంసుకూలం విస్సజ్జేతూతి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – ‘‘కాలో , మహాసమణ, నిట్ఠితం భత్తం. కిం ను ఖో, మహాసమణ, నాయం పుబ్బే ఇధ పోక్ఖరణీ, సాయం ఇధ పోక్ఖరణీ. నయిమా సిలా పుబ్బే ఉపనిక్ఖిత్తా. కేనిమా సిలా ఉపనిక్ఖిత్తా? నయిమస్స కకుధస్స పుబ్బే సాఖా ఓనతా, సాయం సాఖా ఓనతా’’తి. ఇధ మే, కస్సప, పంసుకూలం ఉప్పన్నం అహోసి. తస్స మయ్హం, కస్సప, ఏతదహోసి – ‘‘కత్థ ను ఖో అహం పంసుకూలం ధోవేయ్య’’న్తి? అథ ఖో, కస్సప, సక్కో దేవానమిన్దో మమ చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ పాణినా పోక్ఖరణిం ఖణిత్వా మం ఏతదవోచ – ‘‘ఇధ, భన్తే, భగవా పంసుకూలం ధోవతూ’’తి. సాయం కస్సప అమనుస్సేన పాణినా ఖణితా పోక్ఖరణీ. తస్స మయ్హం, కస్సప, ఏతదహోసి – ‘‘కిమ్హి ను ఖో అహం పంసుకూలం పరిమద్దేయ్య’’న్తి? అథ ఖో, కస్సప, సక్కో దేవానమిన్దో మమ చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ మహతిం సిలం ఉపనిక్ఖిపి – ‘‘ఇధ, భన్తే, భగవా పంసుకూలం పరిమద్దతూ’’తి. సాయం కస్సప అమనుస్సేన ఉపనిక్ఖిత్తా సిలా. తస్స మయ్హం, కస్సప, ఏతదహోసి – ‘‘కిమ్హి ను ఖో అహం ఆలమ్బిత్వా ఉత్తరేయ్య’’న్తి? అథ ఖో, కస్సప, కకుధే అధివత్థా దేవతా జ మమ చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ సాఖం ఓనామేసి – ‘‘ఇధ, భన్తే, భగవా ఆలమ్బిత్వా ఉత్తరథూ’’తి. స్వాయం ఆహరహత్థో కకుధో. తస్స మయ్హం, కస్సప, ఏతదహోసి – ‘‘కిమ్హి ను ఖో అహం పంసుకూలం విస్సజ్జేయ్య’’న్తి? అథ ఖో, కస్సప, సక్కో దేవానమిన్దో మమ చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ మహతిం సిలం ఉపనిక్ఖిపి – ‘‘ఇధ, భన్తే, భగవా పంసుకూలం విస్సజ్జేతూ’’తి . సాయం కస్సప అమనుస్సేన ఉపనిక్ఖిత్తా సిలాతి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – ‘‘మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ సక్కోపి

దేవానమిన్దో వేయ్యావచ్చం కరిస్సతి, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ”న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స భత్తం భుఞ్జిత్వా తస్మింయేవ వనసణ్డే విహాసి.

అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో కాలం ఆరోచేసి – “కాలో, మహాసమణ, నిట్ఠితం భత్త”న్తి. “గచ్ఛ త్వం, కస్సప, ఆయామహ”న్తి ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఉయ్యోజేత్వా యాయ జమ్బుయా ‘జమ్బుదీపో’ పఞ్ఞాయతి, తతో ఫలం గహేత్వా పఠమతరం ఆగన్త్వా అగ్యాగారే నిసీది. అద్దసా ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో భగవన్తం అగ్యాగారే నిసిన్నం, దిస్వాన భగవన్తం ఏతదవోచ – “కతమేన త్వం, మహాసమణ, మగ్గేన ఆగతో? అహం తయా పఠమతరం పక్కన్తో, సో త్వం పఠమతరం ఆగన్త్వా అగ్యాగారే నిసిన్నో”తి. “ఇధాహం, కస్సప, తం ఉయ్యోజేత్వా యాయ జమ్బుయా ‘జమ్బుదీపో’ పఞ్ఞాయతి, తతో ఫలం గహేత్వా పఠమతరం ఆగన్త్వా అగ్యాగారే నిసిన్నో. ఇదం ఖో, కస్సప, జమ్బుఫలం వణ్ణసమ్పన్నం గన్ధసమ్పన్నం రససమ్పన్నం. సచే ఆకఙ్ఖసి పరిభుఞ్జా”తి. “అలం, మహాసమణ, త్వంయేవ తం అరహసి , త్వంయేవ తం [త్వంయేవేతం ఆహరసి, త్వంయేవేతం (సీ. స్యా.)] పరిభుఞ్జాహీ”తి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – “మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ మం పఠమతరం ఉయ్యోజేత్వా యాయ జమ్బుయా ‘జమ్బుదీపో’ పఞ్ఞాయతి, తతో ఫలం గహేత్వా పఠమతరం ఆగన్త్వా అగ్యాగారే నిసీదిస్సతి, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ”న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స భత్తం భుఞ్జిత్వా తస్మింయేవ వనసణ్డే విహాసి.

౪౩. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో కాలం ఆరోచేసి – “కాలో, మహాసమణ, నిట్ఠితం భత్త”న్తి. గచ్ఛ త్వం, కస్సప, ఆయామహన్తి ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఉయ్యోజేత్వా యాయ జమ్బుయా ‘జమ్బుదీపో’ పఞ్ఞాయతి, తస్సా అవిదూరే అమ్బో…పే… తస్సా అవిదూరే ఆమలకీ…పే… తస్సా అవిదూరే హరీతకీ…పే… తావతింసం గన్త్వా పారిచ్ఛత్తకపుప్ఫం గహేత్వా పఠమతరం ఆగన్త్వా అగ్యాగారే నిసీది. అద్దసా ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో భగవన్తం అగ్యాగారే నిసిన్నం, దిస్వాన భగవన్తం ఏతదవోచ – “కతమేన త్వం, మహాసమణ, మగ్గేన ఆగతో? అహం తయా పఠమతరం పక్కన్తో, సో త్వం పఠమతరం ఆగన్త్వా అగ్యాగారే నిసిన్నో”తి. “ఇధాహం , కస్సప, తం ఉయ్యోజేత్వా తావతింసం గన్త్వా పారిచ్ఛత్తకపుప్ఫం గహేత్వా పఠమతరం ఆగన్త్వా అగ్యాగారే నిసిన్నో. ఇదం ఖో, కస్సప, పారిచ్ఛత్తకపుప్ఫం వణ్ణసమ్పన్నం గన్ధసమ్పన్నం [సుగన్ధికం (క.)]. (సచే ఆకఙ్ఖసి గణ్హా”తి. “అలం, మహాసమణ, త్వంయేవ తం అరహసి, త్వంయేవ తం గణ్హా”తి) [( ) సీ. స్యా. పోత్థకేసు నత్థి]. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – “మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ మం పఠమతరం ఉయ్యోజేత్వా తావతింసం గన్త్వా పారిచ్ఛత్తకపుప్ఫం గహేత్వా పఠమతరం ఆగన్త్వా అగ్యాగారే నిసీదిస్సతి, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ”న్తి.

౪౮. తేన ఖో పన సమయేన తే జటిలా అగ్గిం పరిచరితుకామా న సక్కోన్తి కట్ఠాని ఫాలేతుం . అథ ఖో తేసం జటిలానం ఏతదహోసి – “నిస్సంసయం ఖో మహాసమణస్స ఇద్ధానుభావో, యథా మయం న సక్కోమ కట్ఠాని ఫాలేతు”న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఏతదవోచ – “ఫాలియన్తు, కస్సప, కట్ఠానీ”తి. “ఫాలియన్తు, మహాసమణా”తి. సకిదేవ పఞ్చ కట్ఠసతాని ఫాలియింసు. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – “మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ కట్ఠానిపి ఫాలియిస్సన్తి, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ”న్తి.

౪౭. తేన ఖో పన సమయేన తే జటిలా అగ్గిం పరిచరితుకామా న సక్కోన్తి అగ్గిం ఉజ్జలేతుం [జాలేతుం (సీ.), ఉజ్జలితుం (క.)]. అథ ఖో తేసం జటిలానం ఏతదహోసి – "నిస్సంసయం ఖో మహాసమణస్స ఇద్ధానుభావో, యథా మయం న సక్కోమ అగ్గిం ఉజ్జలేతు"న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఏతదవోచ – "ఉజ్జలియన్తు, కస్సప, అగ్గీ"తి. "ఉజ్జలియన్తు, మహాసమణా"తి. సకిదేవ పఞ్చ అగ్గిసతాని ఉజ్జలియింసు. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ అగ్గీపి ఉజ్జలియిస్సన్తి, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ"న్తి.

౪౮. తేన ఖో పన సమయేన తే జటిలా అగ్గిం పరిచరిత్వా న సక్కోన్తి అగ్గిం విజ్ఝాపేతుం. అథ ఖో తేసం జటిలానం ఏతదహోసి – "నిస్సంసయం ఖో మహాసమణస్స ఇద్ధానుభావో, యథా మయం న సక్కోమ అగ్గిం విజ్ఝాపేతు"న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఏతదవోచ – "విజ్ఝాయన్తు, కస్సప, అగ్గీ"తి. "విజ్ఝాయన్తు, మహాసమణా"తి. సకిదేవ పఞ్చ అగ్గిసతాని విజ్ఝాయింసు. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ అగ్గీపి విజ్ఝాయిస్సన్తి, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ"న్తి.

౪౯. తేన ఖో పన సమయేన తే జటిలా సీతాసు హేమన్తికాసు రత్తీసు అన్తరట్ఠకాసు హిమపాతసమయే నజ్జా నేరఞ్జరాయ ఉమ్ముజ్జన్తిపి, నిముజ్జన్తిపి, ఉమ్ముజ్జననిముజ్జనమ్పి కరోన్తి. అథ ఖో భగవా పఞ్చమత్తాని మన్దాముఖిసతాని అభినిమ్మిని, యత్థ తే జటిలా ఉత్తరిత్వా విసిబ్బేసుం . అథ ఖో తేసం జటిలానం ఏతదహోసి – "నిస్సంసయం ఖో మహాసమణస్స ఇద్ధానుభావో, యథయిమా మన్దాముఖియో నిమ్మితా"తి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ తావ బహూ మన్దాముఖియోపి అభినిమ్మినిస్సతి, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ"న్తి.

౫౦. తేన ఖో పన సమయేన మహా అకాలమేఘో పావస్సి, మహా ఉదకవాహకో సఞ్జాయి. యస్మిం పదేసే భగవా విహరతి, సో పదేసో ఉదకేన న ఓత్థటో [ఉదకేన ఓత్థటో (సీ. స్యా.)] హోతి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – "యంనూనాహం సమన్తా ఉదకం ఉస్సారేత్వా మజ్ఝే రేణుహతాయ భూమియా చఙ్కమేయ్య"న్తి. అథ ఖో భగవా సమన్తా ఉదకం ఉస్సారేత్వా మజ్ఝే రేణుహతాయ భూమియా చఙ్కమి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో – మాహేవ ఖో మహాసమణో ఉదకేన వూళ్హో అహోసీతి నావాయ సమ్బహులేహి జటిలేహి సద్ధిం యస్మిం పదేసే భగవా విహరతి తం పదేసం అగమాసి. అద్దసా ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో భగవన్తం సమన్తా ఉదకం ఉస్సారేత్వా మజ్ఝే రేణుహతాయ భూమియా చఙ్కమన్తం, దిస్వాన భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇదం ను త్వం, మహాసమణా"తి? "అయమహమస్మి [ఆమ అహమస్మి (స్యా.)], కస్సపా"తి భగవా వేహాసం అబ్భుగ్గన్త్వా నావాయ పచ్చుట్ఠాసి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, యత్ర హి నామ ఉదకమ్పి న పవాహిస్సతి [నప్పసహిస్సతి (సీ.)], న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ"న్తి.

౫౧. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – "చిరమ్పి ఖో ఇమస్స మోఘపురిసస్స ఏవం భవిస్సతి – 'మహిద్ధికో ఖో మహాసమణో మహానుభావో, న త్వేవ చ ఖో అరహా యథా అహ'న్తి; యంనూనాహం ఇమం జటిలం సంవేజేయ్య"న్తి. అథ ఖో భగవా ఉరువేలకస్సపం జటిలం ఏతదవోచ – "నేవ చ ఖో త్వం, కస్సప, అరహా, నాపి అరహత్తమగ్గసమాపన్నో. సాపి తే

పటిపదా నత్థి, యాయ త్వం అరహా వా అస్ససి, అరహత్తమగ్గం వా సమాపన్నో"తి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "లభేయ్యాహం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యం ఉపసమ్పద"న్తి. త్వం ఖోసి, కస్సప, పఞ్చన్నం జటిలసతానం నాయకో వినాయకో అగ్గో పముఖో పామొక్ఖో. తేపి తావ అపలోకేహి, యథా తే మఞ్ఞిస్సన్తి తథా తే కరిస్సన్తీతి. అథ ఖో ఉరువేలకస్సపో జటిలో యేన తే జటిలా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే జటిలే ఏతదవోచ – "ఇచ్ఛామహం , భో, మహాసమణే బ్రహ్మచరియం చరితుం, యథా భవన్తో మఞ్ఞన్తి తథా కరోన్తూ"తి. "చిరపటికా మయం, భో, మహాసమణే అభిప్పసన్నా, సచే భవం, మహాసమణే బ్రహ్మచరియం చరిస్సతి, సబ్బేవ మయం మహాసమణే బ్రహ్మచరియం చరిస్సామా"తి. అథ ఖో తే జటిలా కేసమిస్సం జటామిస్సం ఖారికాజమిస్సం అగ్గిహుతమిస్సం ఉదకే పవాహేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచుం – "లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద"న్తి. "ఏథ భిక్ఖవో"తి భగవా అవోచ – "స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి.

౫౨. అద్దసా ఖో నదీకస్సపో జటిలో కేసమిస్సం జటామిస్సం ఖారికాజమిస్సం అగ్గిహుతమిస్సం ఉదకే వుయ్హమానే, దిస్వానస్స ఏతదహోసి – "మాహేవ మే భాతునో ఉపసగ్గో అహోసీ"తి. జటిలే పాహేసి – గచ్ఛథ మే భాతరం జానాథాతి. సామఞ్చ తీహి జటిలసతేహి సద్ధిం యేనాయస్మా ఉరువేలకస్సపో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఉరువేలకస్సపం ఏతదవోచ – "ఇదం ను ఖో, కస్సప, సేయ్యో"తి? "ఆమావుసో, ఇదం సేయ్యో"తి. అథ ఖో తే జటిలా కేసమిస్సం జటామిస్సం ఖారికాజమిస్సం అగ్గిహుతమిస్సం ఉదకే పవాహేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచుం – "లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద"న్తి. "ఏథ భిక్ఖవో"తి భగవా అవోచ – "స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి.

౫౩. అద్దసా ఖో గయాకస్సపో జటిలో కేసమిస్సం జటామిస్సం ఖారికాజమిస్సం అగ్గిహుతమిస్సం ఉదకే వుయ్హమానే, దిస్వానస్స ఏతదహోసి – "మాహేవ మే భాతూనం ఉపసగ్గో అహోసీ"తి. జటిలే పాహేసి – గచ్ఛథ మే భాతరో జానాథాతి. సామఞ్చ ద్వీహి జటిలసతేహి సద్ధిం యేనాయస్మా ఉరువేలకస్సపో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఉరువేలకస్సపం ఏతదవోచ – "ఇదం ను ఖో, కస్సప, సేయ్యో"తి? "ఆమావుసో, ఇదం సేయ్యో"తి. అథ ఖో తే జటిలా కేసమిస్సం జటామిస్సం ఖారికాజమిస్సం అగ్గిహుతమిస్సం ఉదకే పవాహేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచుం – "లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద"న్తి. "ఏథ భిక్ఖవో"తి భగవా అవోచ – "స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి.

భగవతో అధిట్ఠానేన పఞ్చ కట్ఠసతాని న ఫాలియింసు, ఫాలియింసు; అగ్గీ న ఉజ్జలియింసు, ఉజ్జలియింసు; న విజ్ఝాయింసు, విజ్ఝాయింసు; పఞ్చమన్దాముఖిసతాని అభినిమ్మిని. ఏతేన నయేన అడ్ఢుడ్ఢపాటిహారియసహస్సాని హోన్తి.

౫౪. అథ ఖో భగవా ఉరువేలాయం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన గయాసీసం తేన పక్కామి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం భిక్ఖుసహస్సేన సబ్బేహేవ పురాణజటిలేహి. తత్ర సుదం భగవా గయాయం విహరతి గయాసీసే సద్ధిం భిక్ఖుసహస్సేన. తత్ర ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

[సం॰ ని॰ ౪.౨౮] "సబ్బం , భిక్ఖవే, ఆదిత్తం. కిఞ్చ, భిక్ఖవే, సబ్బం ఆదిత్తం? చక్ఖు ఆదిత్తం, రూపా ఆదిత్తా, చక్ఖువిఞ్ఞాణం ఆదిత్తం, చక్ఖుసమ్ఫస్సో ఆదిత్తో, యమిదం చక్ఖుసమ్ఫస్సపచ్చయా ఉప్పజ్జతి వేదయితం సుఖం వా దుక్ఖం వా అదుక్ఖమసుఖం వా తమ్పి ఆదిత్తం. కేన ఆదిత్తం? రాగగ్గినా దోసగ్గినా మోహగ్గినా ఆదిత్తం, జాతియా జరాయ మరణేన సోకేహి పరిదేవేహి దుక్ఖేహి దోమనస్సేహి ఉపాయాసేహి ఆదిత్తన్తి వదామి. సోతం ఆదిత్తం, సద్దా ఆదిత్తా, సోతవిఞ్ఞాణం ఆదిత్తం, సోతసమ్ఫస్సో ఆదిత్తో, యమిదం సోతసమ్ఫస్సపచ్చయా ఉప్పజ్జతి వేదయితం సుఖం వా దుక్ఖం వా అదుక్ఖమసుఖం వా తమ్పి ఆదిత్తం. కేన ఆదిత్తం? రాగగ్గినా దోసగ్గినా మోహగ్గినా ఆదిత్తం, జాతియా జరాయ మరణేన సోకేహి పరిదేవేహి దుక్ఖేహి దోమనస్సేహి ఉపాయాసేహి ఆదిత్తన్తి వదామి. ఘానం ఆదిత్తం, గన్ధా ఆదిత్తా, ఘానవిఞ్ఞాణం ఆదిత్తం, ఘానసమ్ఫస్సో ఆదిత్తో, యమిదం ఘానసమ్ఫస్సపచ్చయా ఉప్పజ్జతి వేదయితం సుఖం వా దుక్ఖం వా అదుక్ఖమసుఖం వా తమ్పి ఆదిత్తం. కేన ఆదిత్తం? రాగగ్గినా దోసగ్గినా మోహగ్గినా ఆదిత్తం, జాతియా జరాయ మరణేన సోకేహి పరిదేవేహి దుక్ఖేహి దోమనస్సేహి ఉపాయాసేహి ఆదిత్తన్తి వదామి. జివ్హా ఆదిత్తా, రసా ఆదిత్తా, జివ్హావిఞ్ఞాణం ఆదిత్తం జివ్హాసమ్ఫస్సో ఆదిత్తో, యమిదం జివ్హాసమ్ఫస్సపచ్చయా ఉప్పజ్జతి వేదయితం సుఖం వా దుక్ఖం వా అదుక్ఖమసుఖం వా తమ్పి ఆదిత్తం. కేన ఆదిత్తం? రాగగ్గినా దోసగ్గినా మోహగ్గినా ఆదిత్తం, జాతియా జరాయ మరణేన సోకేహి పరిదేవేహి దుక్ఖేహి దోమనస్సేహి ఉపాయాసేహి ఆదిత్తన్తి వదామి. కాయో ఆదిత్తో, ఫోట్ఠబ్బా ఆదిత్తా, కాయవిఞ్ఞాణం ఆదిత్తం కాయసమ్ఫస్సో ఆదిత్తో, యమిదం కాయసమ్ఫస్సపచ్చయా ఉప్పజ్జతి వేదయితం సుఖం వా దుక్ఖం వా అదుక్ఖమసుఖం వా తమ్పి ఆదిత్తం. కేన ఆదిత్తం? రాగగ్గినా దోసగ్గినా మోహగ్గినా ఆదిత్తం, జాతియా జరాయ మరణేన సోకేహి పరిదేవేహి దుక్ఖేహి దోమనస్సేహి ఉపాయాసేహి ఆదిత్తన్తి వదామి. మనో ఆదిత్తో, ధమ్మా ఆదిత్తా, మనోవిఞ్ఞాణం ఆదిత్తం మనోసమ్ఫస్సో ఆదిత్తో, యమిదం మనోసమ్ఫస్సపచ్చయా ఉప్పజ్జతి వేదయితం సుఖం వా దుక్ఖం వా అదుక్ఖమసుఖం వా తమ్పి ఆదిత్తం. కేన ఆదిత్తం? రాగగ్గినా దోసగ్గినా మోహగ్గినా ఆదిత్తం, జాతియా జరాయ మరణేన సోకేహి పరిదేవేహి దుక్ఖేహి దోమనస్సేహి ఉపాయాసేహి ఆదిత్తన్తి వదామి.

"ఏవం పస్సం, భిక్ఖవే, సుతవా అరియసావకో చక్ఖుస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి, రూపేసుపి నిబ్బిన్దతి, చక్ఖువిఞ్ఞాణేపి నిబ్బిన్దతి, చక్ఖుసమ్ఫస్సేపి నిబ్బిన్దతి, యమిదం చక్ఖుసమ్ఫస్సపచ్చయా ఉప్పజ్జతి వేదయితం సుఖం వా దుక్ఖం వా అదుక్ఖమసుఖం వా, తస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి. సోతస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి, సద్దేసుపి నిబ్బిన్దతి...పే॰... ఘానస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి , గన్ధేసుపి నిబ్బిన్దతి...పే॰... జివ్హాయపి నిబ్బిన్దతి, రసేసుపి నిబ్బిన్దతి...పే॰... కాయస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి, ఫోట్ఠబ్బేసుపి నిబ్బిన్దతి...పే॰... మనస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి, ధమ్మేసుపి నిబ్బిన్దతి, మనోవిఞ్ఞాణేపి నిబ్బిన్దతి, మనోసమ్ఫస్సేపి నిబ్బిన్దతి, యమిదం మనోసమ్ఫస్సపచ్చయా ఉప్పజ్జతి వేదయితం సుఖం వా దుక్ఖం వా అదుక్ఖమసుఖం వా తస్మిమ్పి నిబ్బిన్దతి, నిబ్బిన్దం విరజ్జతి, విరాగా విముచ్చతి, విముత్తస్మిం విముత్తమితి ఞాణం హోతి. ఖీణా జాతి, వుసితం బ్రహ్మచరియం, కతం కరణీయం, నాపరం ఇత్థత్తాయాతి పజానాతీ"తి.

ఇమస్మిఞ్చ పన వేయ్యాకరణస్మిం భఞ్ఞమానే తస్స భిక్ఖుసహస్సస్స అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తాని విముచ్చింసు.

ఆదిత్తపరియాయసుత్తం నిట్ఠితం.

ఉరువేలపాటిహారియం తతియభాణవారో నిట్ఠితో.

౧౩. బిమ్బిసారసమాగమకథా

౫౫. అథ ఖో భగవా గయాసీసే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన రాజగహం తేన చారికం పక్కామి, మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం భిక్ఖుసహస్సేన సబ్బేహేవ పురాణజటిలేహి. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన రాజగహం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా రాజగహే విహరతి లట్ఠివనే [లట్ఠివనుయ్యానే (స్యా.)] సుప్పతిట్ఠే చేతియే. అస్సోసి ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో – సమణో ఖలు భో గోతమో సక్యపుత్తో సక్యకులా పబ్బజితో రాజగహం అనుప్పత్తో రాజగహే విహరతి లట్ఠివనే సుప్పతిట్ఠే చేతియే. తం ఖో పన భగవన్తం [భవన్తం (క.)] గోతమం ఏవం కల్యాణో కిత్తిసద్దో అబ్భుగ్గతో – ఇతిపి సో భగవా అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో విజ్జాచరణసమ్పన్నో సుగతో లోకవిదూ అనుత్తరో పురిసదమ్మసారథి సత్థా దేవమనుస్సానం బుద్ధో భగవా [భగవాతి (క.)]. సో ఇమం లోకం సదేవకం సమారకం సబ్రహ్మకం సస్సమణబ్రాహ్మణిం పజం సదేవమనుస్సం సయం అభిఞ్ఞా సచ్ఛికత్వా పవేదేతి. సో ధమ్మం దేసేతి ఆదికల్యాణం మజ్ఝేకల్యాణం పరియోసానకల్యాణం సాత్థం సబ్యఞ్జనం కేవలపరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం పకాసేతి. సాధు ఖో పన తథారూపానం అరహతం దస్సనం హోతీతి.

అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ద్వాదసనహుతేహి [ద్వాదసనియుతేహి (యోజనా)] మాగధికేహి బ్రాహ్మణగహపతికేహి పరివుతో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. తేపి ఖో ద్వాదసనహుతా మాగధికా బ్రాహ్మణగహపతికా అప్పేకచ్చే భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు, అప్పేకచ్చే భగవతా సద్ధిం సమ్మోదింసు, సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు, అప్పేకచ్చే యేన భగవా తేనఞ్జలిం పణామేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు, అప్పేకచ్చే భగవతో సన్తికే నామగోత్తం సావేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు, అప్పేకచ్చే తుణ్హీభూతా ఏకమన్తం నిసీదింసు. అథ ఖో తేసం ద్వాదసనహుతానం [ద్వాదసనియుతానం (యోజనా)] మాగధికానం బ్రాహ్మణగహపతికానం ఏతదహోసి – "కిం ను ఖో మహాసమణో ఉరువేలకస్సపే బ్రహ్మచరియం చరతి, ఉదాహు ఉరువేలకస్సపో మహాసమణే బ్రహ్మచరియం చరతీ"తి? అథ ఖో భగవా తేసం ద్వాదసనహుతానం మాగధికానం బ్రాహ్మణగహపతికానం చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ ఆయస్మన్తం ఉరువేలకస్సపం గాథాయ అజ్ఝభాసి –

"కిమేవ దిస్వా ఉరువేలవాసి, పహాసి అగ్గిం కిసకోవదానో;
పుచ్ఛామి తం కస్సప, ఏతమత్థం కథం పహీనం తవ అగ్గిహుత్తన్తి.

"రూపే చ సద్దే చ అథో రసే చ;
కామిత్థియో చాభివదన్తి యఞ్ఞా;
ఏతం మలన్తి ఉపధీసు ఞత్వా;
తస్మా న యిట్ఠే న హుతే అరఞ్జిన్తి.

"ఏత్థేవ తే మనో న రమిత్థ (కస్సపాతి భగవా);

రూపేసు సద్దేసు అథో రసేసు;
అథ కో చరహి దేవమనుస్సలోకే;
రతో మనో కస్సప, బ్రూహి మేతన్తి.

“దిస్వా పదం సన్తమనూపధీకం;
అకిఞ్చనం కామభవే అసత్తం;
అనఞ్ఞథాభావిమనఞ్ఞనేయ్యం;
తస్మా న యిట్ఠే న హుతే అరఞ్జి”న్తి.

౫౬. అథ ఖో ఆయస్మా ఉరువేలకస్సపో ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – “సత్థా మే, భన్తే, భగవా, సావకోహమస్మి; సత్థా మే, భన్తే, భగవా, సావకోహమస్మీ”తి. అథ ఖో తేసం ద్వాదసనహుతానం మాగధికానం బ్రాహ్మణగహపతికానం ఏతదహోసి – “ఉరువేలకస్సపో మహాసమణే బ్రహ్మచరియం చరతీ”తి. అథ ఖో భగవా తేసం ద్వాదసనహుతానం మాగధికానం బ్రాహ్మణగహపతికానం చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా తే భగవా అఞ్ఞాసి కల్లచిత్తే ముదుచిత్తే వినీవరణచిత్తే ఉదగ్గచిత్తే పసన్నచిత్తే, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా, తం పకాసేసి – దుక్ఖం, సముదయం, నిరోధం, మగ్గం. సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవ ఏకాదసనహుతానం మాగధికానం బ్రాహ్మణగహపతికానం బిమ్బిసారప్పముఖానం తస్మిం యేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి. ఏకనహుతం ఉపాసకత్తం పటివేదేసి.

౫౭. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో దిట్ఠధమ్మో పత్తధమ్మో విదితధమ్మో పరియోగాళ్హధమ్మో తిణ్ణవిచికిచ్ఛో విగతకథంకథో వేసారజ్జప్పత్తో అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – “పుబ్బే మే, భన్తే, కుమారస్స సతో పఞ్చ అస్సాసకా అహేసుం, తే మే ఏతరహి సమిద్ధా. పుబ్బే మే, భన్తే, కుమారస్స సతో ఏతదహోసి – ‘అహో వత మం రజ్జే అభిసిఞ్చేయ్యు’న్తి, అయం ఖో మే, భన్తే, పఠమో అస్సాసకో అహోసి, సో మే ఏతరహి సమిద్ధో. ‘తస్స చ మే విజితం అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో ఓక్కమేయ్యా’తి, అయం ఖో మే, భన్తే, దుతియో అస్సాసకో అహోసి, సో మే ఏతరహి సమిద్ధో. ‘తఞ్చాహం భగవన్తం పయిరుపాసేయ్య’న్తి, అయం ఖో మే, భన్తే, తతియో అస్సాసకో అహోసి, సో మే ఏతరహి సమిద్ధో. ‘సో చ మే భగవా ధమ్మం దేసేయ్యా’తి, అయం ఖో మే, భన్తే, చతుత్థో అస్సాసకో అహోసి, సో మే ఏతరహి సమిద్ధో. ‘తస్స చాహం భగవతో ధమ్మం ఆజానేయ్య’న్తి, అయం ఖో మే, భన్తే, పఞ్చమో అస్సాసకో అహోసి, సో మే ఏతరహి సమిద్ధో. పుబ్బే మే, భన్తే, కుమారస్స సతో ఇమే పఞ్చ అస్సాసకా అహేసుం, తే మే ఏతరహి సమిద్ధా. అభిక్కన్తం, భన్తే, అభిక్కన్తం, భన్తే, సేయ్యథాపి, భన్తే, నిక్కుజ్జితం వా ఉక్కుజ్జేయ్య, పటిచ్ఛన్నం వా వివరేయ్య, మూళ్హస్స వా మగ్గం ఆచిక్ఖేయ్య, అన్ధకారే వా తేలపజ్జోతం ధారేయ్య చక్ఖుమన్తో రూపాని దక్ఖన్తీతి – ఏవమేవం భగవతా అనేకపరియాయేన ధమ్మో పకాసితో. ఏసాహం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మఞ్చ, భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకం మం [మం భన్తే (క.)], భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గతం, అధివాసేతు చ మే, భన్తే, భగవా , స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా”తి . అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా

భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త"న్తి.

౫౮. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ రాజగహం పావిసి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం భిక్ఖుసహస్సేన సబ్బేహేవ పురాణజటిలేహి. తేన ఖో పన సమయేన సక్కో దేవానమిన్దో మాణవకవణ్ణం అభినిమ్మినిత్వా బుద్ధప్పముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స పురతో పురతో గచ్ఛతి ఇమా గాథాయో గాయమానో –

"దన్తో దన్తేహి సహ పురాణజటిలేహి, విప్పముత్తో విప్పముత్తేహి;
సిఙ్గీనిక్ఖసవణ్ణో, రాజగహం పావిసి భగవా.

"ముత్తో ముత్తేహి సహ పురాణజటిలేహి, విప్పముత్తో విప్పముత్తేహి;
సిఙ్గీనిక్ఖసవణ్ణో, రాజగహం పావిసి భగవా.

"తిణ్ణో తిణ్ణేహి సహ పురాణజటిలేహి;
విప్పముత్తో విప్పముత్తేహి;
సిఙ్గీనిక్ఖసువణ్ణో;
రాజగహం పావిసి భగవా.

"సన్తో సన్తేహి సహ పురాణజటిలేహి;
విప్పముత్తో విప్పముత్తేహి;
సిఙ్గీనిక్ఖసవణ్ణో;
రాజగహం పావిసి భగవా.

"దసవాసో దసబలో, దసధమ్మవిదూ దసభి చుపేతో;
సో దససతపరివారో [పరివారకో (క.)] రాజగహం, పావిసి భగవా"తి.

మనుస్సా సక్కం దేవానమిన్దం పస్సిత్వా ఏవమాహంసు – "అభిరూపో వతాయం మాణవకో, దస్సనీయో వతాయం మాణవకో, పాసాదికో వతాయం మాణవకో. కస్స ను ఖో అయం మాణవకో"తి? ఏవం వుత్తే సక్కో దేవానమిన్దో తే మనుస్సే గాథాయ అజ్ఝభాసి –

"యో ధీరో సబ్బధి దన్తో, సుద్ధో అప్పటిపుగ్గలో;
అరహం సుగతో లోకే, తస్సాహం పరిచారకో"తి.

౫౯. అథ ఖో భగవా యేన రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది.

ఏకమన్తం నిసిన్నస్స ఖో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఏతదహోసి [చూళవ. ౩౦౭] – “కత్థ ను ఖో భగవా విహరేయ్య? యం అస్స గామతో నేవ అవిదూరే న అచ్చాసన్నే, గమనాగమనసమ్పన్నం, అత్థికానం అత్థికానం మనుస్సానం అభిక్కమనీయం, దివా అప్పాకిణ్ణం [అప్పకిణ్ణం (సీ. స్యా.), అబ్భోకిణ్ణం (క.)], రత్తిం అప్పసద్దం అప్పనిగ్ఘోసం విజనవాతం, మనుస్సరాహస్సేయ్యకం, పటిసల్లానసారుప్ప”న్తి. అథ ఖో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఏతదహోసి – “ఇదం ఖో అమ్హాకం వేళువనం ఉయ్యానం గామతో నేవ అవిదూరే న అచ్చాసన్నే గమనాగమనసమ్పన్నం అత్థికానం అత్థికానం మనుస్సానం అభిక్కమనీయం దివా అప్పాకిణ్ణం రత్తిం అప్పసద్దం అప్పనిగ్ఘోసం విజనవాతం మనుస్సరాహస్సేయ్యకం పటిసల్లానసారుప్పం. యంనూనాహం వేళువనం ఉయ్యానం బుద్ధప్పముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స దదేయ్య”న్తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో సోవణ్ణమయం భిఙ్కారం గహేత్వా భగవతో ఓణోజేసి – “ఏతాహం, భన్తే, వేళువనం ఉయ్యానం బుద్ధప్పముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స దమ్మీ”తి. పటిగ్గహేసి భగవా ఆరామం. అథ ఖో భగవా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆరామ”న్తి.

బిమ్బిసారసమాగమకథా నిట్ఠితా.

౧౪. సారిపుత్తమోగ్గల్లానపబ్బజ్జాకథా

౬౦. తేన ఖో పన సమయేన సఞ్చయో [సఞ్జయో (సీ. స్యా.)] పరిబ్బాజకో రాజగహే పటివసతి మహతియా పరిబ్బాజకపరిసాయ సద్ధిం అడ్ఢతేయ్యేహి పరిబ్బాజకసతేహి. తేన ఖో పన సమయేన సారిపుత్తమోగ్గల్లానా సఞ్చయే పరిబ్బాజకే బ్రహ్మచరియం చరన్తి. తేహి కతికా కతా హోతి – యో పఠమం అమతం అధిగచ్ఛతి, సో ఇతరస్స ఆరోచేతూతి. అథ ఖో ఆయస్మా అస్సజి పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ రాజగహం పిణ్డాయ పావిసి పాసాదికేన అభిక్కన్తేన పటిక్కన్తేన ఆలోకితేన విలోకితేన సమిఞ్జితేన పసారితేన, ఓక్ఖిత్తచక్ఖు ఇరియాపథసమ్పన్నో. అద్దసా ఖో సారిపుత్తో పరిబ్బాజకో ఆయస్మన్తం అస్సజిం రాజగహే పిణ్డాయ చరన్తం పాసాదికేన అభిక్కన్తేన పటిక్కన్తేన ఆలోకితేన విలోకితేన సమిఞ్జితేన పసారితేన ఓక్ఖిత్తచక్ఖుం ఇరియాపథసమ్పన్నం. దిస్వానస్స ఏతదహోసి – “యే వత లోకే అరహన్తో వా అరహత్తమగ్గం వా సమాపన్నా, అయం తేసం భిక్ఖు అఞ్ఞతరో. యంనూనాహం ఇమం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా పుచ్ఛేయ్యం – ‘కంసి త్వం, ఆవుసో, ఉద్దిస్స పబ్బజితో, కో వా తే సత్థా, కస్స వా త్వం ధమ్మం రోచేసీ’”తి? అథ ఖో సారిపుత్తస్స పరిబ్బాజకస్స ఏతదహోసి – “అకాలో ఖో ఇమం భిక్ఖుం పుచ్ఛితుం, అన్తరఘరం పవిట్ఠో పిణ్డాయ చరతి. యంనూనాహం ఇమం భిక్ఖుం పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధేయ్యం, అత్థికేహి ఉపఞ్ఞాతం మగ్గ”న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా అస్సజి రాజగహే పిణ్డాయ చరిత్వా పిణ్డపాతం ఆదాయ పటిక్కమి. అథ ఖో సారిపుత్తోపి పరిబ్బాజకో యేనాయస్మా అస్సజి తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మతా అస్సజినా సద్ధిం సమ్మోది, సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో సారిపుత్తో పరిబ్బాజకో ఆయస్మన్తం అస్సజిం ఏతదవోచ – “విప్పసన్నాని ఖో తే, ఆవుసో, ఇన్ద్రియాని, పరిసుద్ధో ఛవివణ్ణో పరియోదాతో. కంసి త్వం, ఆవుసో, ఉద్దిస్స పబ్బజితో, కో వా తే సత్థా, కస్స వా త్వం ధమ్మం రోచేసీ”తి? “అత్థావుసో, మహాసమణో సక్యపుత్తో సక్యకులా పబ్బజితో, తాహం భగవన్తం ఉద్దిస్స పబ్బజితో, సో చ మే భగవా సత్థా, తస్స చాహం భగవతో ధమ్మం రోచేమీ”తి. “కింవాదీ పనాయస్మతో సత్థా, కిమక్ఖాయీ”తి? “అహం ఖో,

ఆవుసో, నవో అచిరపబ్బజితో, అధునాగతో ఇమం ధమ్మవినయం, న తాహం సక్కోమి విత్థారేన ధమ్మం దేసేతుం, అపి చ తే సంఖిత్తేన అత్థం వక్ఖామీ"తి. అథ ఖో సారిపుత్తో పరిబ్బాజకో ఆయస్మన్తం అస్సజిం ఏతదవోచ – "హోతు, ఆవుసో –

"అప్పం వా బహుం వా భాసస్సు, అత్థంయేవ మే బ్రూహి;
అత్థేనేవ మే అత్థో, కిం కాహసి బ్యఞ్జనం బహు"న్తి.

అథ ఖో ఆయస్మా అస్సజి సారిపుత్తస్స పరిబ్బాజకస్స ఇమం ధమ్మపరియాయం అభాసి –

[అప. ౧.౧.౨౮౬ థేరాపదానేపి] "యే ధమ్మా హేతుప్పభవా, తేసం హేతుం తథాగతో ఆహ;
తేసఞ్చ యో నిరోధో, ఏవంవాదీ మహాసమణో"తి.

అథ ఖో సారిపుత్తస్స పరిబ్బాజకస్స ఇమం ధమ్మపరియాయం సుత్వా విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – "యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మ"న్తి.

[అప. ౧.౧.౨౮౯ థేరాపదానేపి] ఏసేవ ధమ్మో యది తావదేవ, పచ్చబ్యత్థ పదమసోకం;
అదిట్ఠం అబ్భతీతం, బహుకేహి కప్పనహుతేహీతి.

౬౧. అథ ఖో సారిపుత్తో పరిబ్బాజకో యేన మోగ్గల్లానో పరిబ్బాజకో తేనుపసఙ్కమి. అద్దసా ఖో మోగ్గల్లానో పరిబ్బాజకో సారిపుత్తం పరిబ్బాజకం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన సారిపుత్తం పరిబ్బాజకం ఏతదవోచ – "విప్పసన్నాని ఖో తే, ఆవుసో, ఇన్ద్రియాని, పరిసుద్ధో ఛవివణ్ణో పరియోదాతో. కచ్చి ను త్వం, ఆవుసో, అమతం అధిగతో"తి? "ఆమావుసో, అమతం అధిగతో"తి. "యథాకథం పన త్వం, ఆవుసో, అమతం అధిగతో"తి? "ఇధాహం, ఆవుసో, అద్దసం అస్సజిం భిక్ఖుం రాజగహే పిణ్డాయ చరన్తం పాసాదికేన అభిక్కన్తేన పటిక్కన్తేన ఆలోకితేన విలోకితేన సమిఞ్జితేన పసారితేన ఓక్ఖిత్తచక్ఖుం ఇరియాపథసమ్పన్నం. దిస్వాన మే ఏతదహోసి – 'యే వత లోకే అరహన్తో వా అరహత్తమగ్గం వా సమాపన్నా, అయం తేసం భిక్ఖు అఞ్ఞతరో. యంనూనాహం ఇమం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా పుచ్ఛేయ్యం – కంసి త్వం, ఆవుసో ఉద్దిస్స పబ్బజితో, కో వా తే సత్థా, కస్స వా త్వం ధమ్మం రోచేసీ'"తి. తస్స మయ్హం, ఆవుసో, ఏతదహోసి – "అకాలో ఖో ఇమం భిక్ఖుం పుచ్ఛితుం అన్తరఘరం పవిట్ఠో పిణ్డాయ చరతి, యంనూనాహం ఇమం భిక్ఖుం పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధేయ్యం అత్థికేహి ఉపఞ్ఞాతం మగ్గ"న్తి. అథ ఖో, ఆవుసో, అస్సజి భిక్ఖు రాజగహే పిణ్డాయ చరిత్వా పిణ్డపాతం ఆదాయ పటిక్కమి. అథ ఖ్వాహం, ఆవుసో, యేన అస్సజి భిక్ఖు తేనుపసఙ్కమిం, ఉపసఙ్కమిత్వా అస్సజినా భిక్ఖునా సద్ధిం సమ్మోదిం, సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసిం. ఏకమన్తం ఠితో ఖో అహం, ఆవుసో, అస్సజిం భిక్ఖుం ఏతదవోచం – "విప్పసన్నాని ఖో తే, ఆవుసో, ఇన్ద్రియాని, పరిసుద్ధో ఛవివణ్ణో పరియోదాతో. 'కంసి త్వం, ఆవుసో, ఉద్దిస్స పబ్బజితో, కో వా తే సత్థా, కస్స వా త్వం ధమ్మం రోచేసీ'"తి? 'అత్థావుసో, మహాసమణో సక్యపుత్తో సక్యకులా పబ్బజితో, తాహం భగవన్తం ఉద్దిస్స పబ్బజితో, సో చ మే భగవా సత్థా, తస్స చాహం భగవతో ధమ్మం రోచేమీ'తి. 'కింవాదీ పనాయస్మతో సత్థా కిమక్ఖాయీ'తి . 'అహం ఖో, ఆవుసో, నవో అచిరపబ్బజితో అధునాగతో ఇమం ధమ్మవినయం, న తాహం సక్కోమి విత్థారేన ధమ్మం దేసేతుం, అపి చ తే సంఖిత్తేన అత్థం వక్ఖామీ'"తి . అథ ఖ్వాహం, ఆవుసో, అస్సజిం భిక్ఖుం ఏతదవోచం – "హోతు, ఆవుసో,

అప్పం వా బహుం వా భాసస్సు, అత్థంయేవ మే బ్రూహి;
అత్థేనేవ మే అత్థో, కిం కాహసి బ్యఞ్జనం బహు”న్తి.

అథ ఖో, ఆవుసో, అస్సజి భిక్ఖు ఇమం ధమ్మపరియాయం అభాసి –

“యే ధమ్మా హేతుప్పభవా, తేసం హేతుం తథాగతో ఆహ;
తేసఞ్చ యో నిరోధో, ఏవంవాదీ మహాసమణో”తి.

అథ ఖో మోగ్గల్లానస్స పరిబ్బాజకస్స ఇమం ధమ్మపరియాయం సుత్వా విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి.

ఏసేవ ధమ్మో యది తావదేవ, పచ్చబ్యత్థ పదమసోకం;
అదిట్ఠం అబ్భతీతం, బహుకేహి కప్పనహుతేహీతి.

౬౨. అథ ఖో మోగ్గల్లానో పరిబ్బాజకో సారిపుత్తం పరిబ్బాజకం ఏతదవోచ “గచ్ఛామ మయం, ఆవుసో, భగవతో సన్తికే, సో నో భగవా సత్థా”తి. “ఇమాని ఖో, ఆవుసో, అడ్ఢతేయ్యాని పరిబ్బాజకసతాని అమ్హే నిస్సాయ అమ్హే సమ్పస్సన్తా ఇధ విహరన్తి, తేపి తావ అపలోకేమ [అపలోకామ (క)]. యథా తే మఞ్ఞిస్సన్తి, తథా తే కరిస్సన్తీ”తి. అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా యేన తే పరిబ్బాజకా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా తే పరిబ్బాజకే ఏతదవోచుం – “గచ్ఛామ మయం, ఆవుసో, భగవతో సన్తికే, సో నో భగవా సత్థా”తి. “మయం ఆయస్మన్తే నిస్సాయ ఆయస్మన్తే సమ్పస్సన్తా ఇధ విహరామ, సచే ఆయస్మన్తా మహాసమణే బ్రహ్మచరియం చరిస్సన్తి, సబ్బేవ మయం మహాసమణే బ్రహ్మచరియం చరిస్సామా”తి. అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా యేన సఞ్చయో పరిబ్బాజకో తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా సఞ్చయం పరిబ్బాజకం ఏతదవోచుం – “గచ్ఛామ మయం, ఆవుసో, భగవతో సన్తికే, సో నో భగవా సత్థా”తి. “అలం, ఆవుసో, మా అగమిత్థ, సబ్బేవ తయో ఇమం గణం పరిహరిస్సామా”తి. దుతియమ్పి ఖో…పే.… తతియమ్పి ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా సఞ్చయం పరిబ్బాజకం ఏతదవోచుం – “గచ్ఛామ మయం, ఆవుసో, భగవతో సన్తికే, సో నో భగవా సత్థా”తి. “అలం, ఆవుసో, మా అగమిత్థ, సబ్బేవ తయో ఇమం గణం పరిహరిస్సామా”తి. అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా తాని అడ్ఢతేయ్యాని పరిబ్బాజకసతాని ఆదాయ యేన వేళువనం తేనుపసఙ్కమింసు. సఞ్చయస్స పన పరిబ్బాజకస్స తత్థేవ ఉణ్హం లోహితం ముఖతో ఉగ్గఞ్ఛి.

అద్దసా ఖో భగవా [భగవాతే (క)] సారిపుత్తమోగ్గల్లానే దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తే, దిస్వాన భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “ఏతే, భిక్ఖవే, ద్వే సహాయకా ఆగచ్ఛన్తి, కోలితో ఉపతిస్సో చ. ఏతం మే సావకయుగం భవిస్సతి అగ్గం భద్దయుగ”న్తి.

గమ్భీరే ఞాణవిసయే, అనుత్తరే ఉపధిసఙ్ఖయే;
విముత్తే అప్పత్తే వేళువనం, అథ నే సత్థా బ్యాకాసి.

ఏతే ద్వే సహాయకా, ఆగచ్ఛన్తి కోలితో ఉపతిస్సో చ;
ఏతం మే సావకయుగం, భవిస్సతి అగ్గం భద్దయుగన్తి.

అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు , ఉపసఙ్కమిత్వా

భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచుం – “లభేయ్యామ మయం, భన్తే, భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, లభేయ్యామ ఉపసమ్పద”న్తి. “ఏథ భిక్ఖవో”తి భగవా అవోచ – “స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరథ బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా”తి. సావ తేసం ఆయస్మన్తానం ఉపసమ్పదా అహోసి.

అభిఞ్ఞాతానం పబ్బజ్జా

౬౩. తేన ఖో పన సమయేన అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా మాగధికా కులపుత్తా భగవతి బ్రహ్మచరియం చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – అపుత్తకతాయ పటిపన్నో సమణో గోతమో, వేధబ్యాయ పటిపన్నో సమణో గోతమో, కులుపచ్ఛేదాయ పటిపన్నో సమణో గోతమో, ఇదాని అనేన జటిలసహస్సం పబ్బాజితం, ఇమాని చ అడ్ఢతేయ్యాని పరిబ్బాజకసతాని సఞ్చయాని [సఞ్జేయ్యాని (సీ.), సఞ్జయాని (స్యా.)] పబ్బాజితాని. ఇమే చ అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా మాగధికా కులపుత్తా సమణే గోతమే బ్రహ్మచరియం చరన్తీతి. అపిస్సు భిక్ఖూ దిస్వా ఇమాయ గాథాయ చోదేన్తి –

“ఆగతో ఖో మహాసమణో, మాగధానం గిరిబ్బజం;

సబ్బే సఞ్చయే నేత్వాన [సఞ్జేయ్యకే నేత్వా (సీ.)], కంసు దాని నయిస్సతీ”తి.

అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... న, భిక్ఖవే, సో సద్దో చిరం భవిస్సతి, సత్తాహమేవ భవిస్సతి, సత్తాహస్స అచ్చయేన అన్తరధాయిస్సతి. తేన హి, భిక్ఖవే, యే తుమ్హే ఇమాయ గాథాయ చోదేన్తి –

“ఆగతో ఖో మహాసమణో, మాగధానం గిరిబ్బజం;

సబ్బే సఞ్చయే నేత్వాన, కంసు దాని నయిస్సతీ”తి.

తే తుమ్హే ఇమాయ గాథాయ పటిచోదేథ –

“నయన్తి వే మహావీరా, సద్ధమ్మేన తథాగతా;

ధమ్మేన నయమానానం [నీయమానానం (క.)], కా ఉసూయా [ఉస్సుయా (క.)] విజానత”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా భిక్ఖూ దిస్వా ఇమాయ గాథాయ చోదేన్తి –

“ఆగతో ఖో మహాసమణో, మాగధానం గిరిబ్బజం;

సబ్బే సఞ్చయే నేత్వాన, కంసు దాని నయిస్సతీ”తి.

భిక్ఖూ తే మనుస్సే ఇమాయ గాథాయ పటిచోదేన్తి –

“నయన్తి వే మహావీరా, సద్ధమ్మేన తథాగతా;

ధమ్మేన నయమానానం, కా ఉసూయా విజానత”న్తి.

మనుస్సా ధమ్మేన కిర సమణా సక్యపుత్తియా నేన్తి నో అధమ్మేనాతి సత్తాహమేవ సో సద్దో అహోసి, సత్తాహస్స అచ్చయేన అన్తరధాయి.

సారిపుత్తమోగ్గల్లానపబ్బజ్జాకథా నిట్ఠితా.

చతుత్థభాణవారో నిట్ఠితో.

౧౫. ఉపజ్ఝాయవత్తకథా

౬౪. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అనుపజ్ఝాయకా అనాచరియకా [ఇదం పదం సీ. స్యా. పోత్థకేసు నత్థి] అనోవదియమానా అననుసాసియమానా దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరన్తి; మనుస్సానం [తే మనుస్సానం (క.)] భుఞ్జమానానం ఉపరిభోజనేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి, ఉపరిఖాదనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి, ఉపరిసాయనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి, ఉపరిపానీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి; సామం సూపమ్పి ఓదనమ్పి విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జన్తి; భత్తగ్గేపి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా విహరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరిస్సన్తి; మనుస్సానం భుఞ్జమానానం, ఉపరిభోజనేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిఖాదనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిసాయనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిపానీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి; సామం సూపమ్పి ఓదనమ్పి విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జిస్సన్తి; భత్తగ్గేపి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా విహరిస్సన్తి సేయ్యథాపి బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణభోజనే”తి.

అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా సన్తుట్ఠా లజ్జినో కుక్కుచ్చకా సిక్ఖాకామా, తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భిక్ఖూ దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరిస్సన్తి; మనుస్సానం భుఞ్జమానానం, ఉపరిభోజనేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిఖాదనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిసాయనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిపానీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి; సామం సూపమ్పి ఓదనమ్పి విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జిస్సన్తి; భత్తగ్గేపి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా విహరిస్సన్తీ”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ…పే.… భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరన్తి, మనుస్సానం భుఞ్జమానానం ఉపరి భోజనేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి, ఉపరిఖాదనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి, ఉపరిసాయనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి, ఉపరిపానీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి, సామం సూపమ్పి ఓదనమ్పి విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జన్తి, భత్తగ్గేపి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా విహరన్తీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్ఛవికం, భిక్ఖవే, తేసం మోఘపురిసానం అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరిస్సన్తి, మనుస్సానం భుఞ్జమానానం ఉపరిభోజనేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిఖాదనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిసాయనీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిపానీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం

ఉపనామేస్సన్తి, సామం సూపమ్పి ఓదనమ్పి విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జిస్సన్తి, భత్తగ్గేపి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా విహరిస్సన్తి. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ, పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ. అథ ఖ్వేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానఞ్చేవ అప్పసాదాయ, పసన్నానఞ్చ ఏకచ్చానం అఞ్ఞథత్తాయా"తి. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా దుబ్భరతాయ దుప్పోసతాయ మహిచ్ఛతాయ అసన్తుట్ఠితాయ [అసన్తుట్ఠియా (సీ.), అసన్తుట్ఠతాయ (స్యా)] సఙ్గణికాయ కోసజ్జస్స అవణ్ణం భాసిత్వా అనేకపరియాయేన సుభరతాయ సుపోసతాయ అప్పిచ్ఛస్స సన్తుట్ఠస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స [విరియారమ్భస్స (సీ. స్యా.)] వణ్ణం భాసిత్వా భిక్ఖూనం తదనుచ్ఛవికం తదనులోమికం ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౬౫. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపజ్ఝాయం. ఉపజ్ఝాయో, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికమ్హి పుత్తచిత్తం ఉపట్ఠపేస్సతి , సద్ధివిహారికో ఉపజ్ఝాయమ్హి పితుచిత్తం ఉపట్ఠపేస్సతి. ఏవం తే అఞ్ఞమఞ్ఞం సగారవా సప్పతిస్సా సభాగవుత్తినో విహరన్తా ఇమస్మిం ధమ్మవినయే వుడ్ఢిం విరుళ్హిం వేపుల్లం ఆపజ్జిస్సన్తి. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఉపజ్ఝాయో గహేతబ్బో – ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'ఉపజ్ఝాయో మే, భన్తే, హోహి; ఉపజ్ఝాయో మే, భన్తే, హోహి; ఉపజ్ఝాయో మే, భన్తే, హోహీ'తి. సాహూతి వా లహూతి వా ఓపాయికన్తి వా పతిరూపన్తి వా పాసాదికేన సమ్పాదేహీతి వా కాయేన విఞ్ఞాపేతి, వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, కాయేన వాచాయ [న వాచాయ (క.)] విఞ్ఞాపేతి, గహితో హోతి ఉపజ్ఝాయో; న కాయేన విఞ్ఞాపేతి, న వాచాయ విఞ్ఞాపేతి , న కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న గహితో హోతి ఉపజ్ఝాయో.

౬౬. [చూళవ. ౩౭౬ ఆదయో]"సద్ధివిహారికేన, భిక్ఖవే, ఉపజ్ఝాయమ్హి సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

"కాలస్సేవ వుట్ఠాయ ఉపాహనా ఓముఞ్చిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా దన్తకట్ఠం దాతబ్బం, ముఖోదకం దాతబ్బం, ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం. సచే యాగు హోతి, భాజనం ధోవిత్వా యాగు ఉపనామేతబ్బా. యాగుం పీతస్స ఉదకం దత్వా భాజనం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బం. ఉపజ్ఝాయమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

"సచే ఉపజ్ఝాయో గామం పవిసితుకామో హోతి, నివాసనం దాతబ్బం, పటినివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం, కాయబన్ధనం దాతబ్బం, సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో దాతబ్బా, ధోవిత్వా పత్తో సోదకో [సఉదకో (క.)] దాతబ్బో. సచే ఉపజ్ఝాయో పచ్ఛాసమణం ఆకఙ్ఖతి, తిమణ్డలం పటిచ్ఛాదేన్తేన పరిమణ్డలం నివాసేత్వా కాయబన్ధనం బన్ధిత్వా సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో పారుపిత్వా గణ్ఠికం పటిముఞ్చిత్వా ధోవిత్వా పత్తం గహేత్వా ఉపజ్ఝాయస్స పచ్ఛాసమణేన హోతబ్బం. నాతిదూరే గన్తబ్బం, నాచ్చాసన్నే గన్తబ్బం, పత్తపరియాపన్నం పటిగ్గహేతబ్బం. న ఉపజ్ఝాయస్స భణమానస్స అన్తరన్తరా కథా ఓపాతేతబ్బా. ఉపజ్ఝాయో ఆపత్తిసామన్తా భణమానో నివారేతబ్బో.

"నివత్తన్తేన పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకఠలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పటినివాసనం దాతబ్బం, నివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం. సచే చీవరం సిన్నం హోతి, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బం, న చ ఉణ్హే చీవరం నిదహితబ్బం; చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం, చీవరం సఙ్ఘరన్తేన చతురఙ్గులం కణ్ణం ఉస్సారేత్వా చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం – మా మజ్ఝే భఙ్గో అహోసీతి. ఓభోగే కాయబన్ధనం కాతబ్బం.

"సచే పిణ్డపాతో హోతి, ఉపజ్ఝాయో చ భుఞ్జితుకామో హోతి, ఉదకం దత్వా పిణ్డపాతో ఉపనామేతబ్బో. ఉపజ్ఝాయో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో . భుత్తావిస్స ఉదకం దత్వా పత్తం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా వోదకం కత్వా ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బో, న చ ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. ఉపజ్ఝాయమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

"సచే ఉపజ్ఝాయో నహాయితుకామో హోతి, నహానం పటియాదేతబ్బం. సచే సీతేన అత్థో హోతి, సీతం పటియాదేతబ్బం. సచే ఉణ్హేన అత్థో హోతి, ఉణ్హం పటియాదేతబ్బం.

"సచే ఉపజ్ఝాయో జన్తాఘరం పవిసితుకామో హోతి, చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ ఉపజ్ఝాయస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో గన్త్వా జన్తాఘరపీఠం దత్వా చీవరం పటిగ్గహేత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం, చుణ్ణం దాతబ్బం, మత్తికా దాతబ్బా. సచే ఉస్సహతి, జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం. న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. జన్తాఘరే ఉపజ్ఝాయస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం.

"ఉదకేపి ఉపజ్ఝాయస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. నహాతేన పఠమతరం ఉత్తరిత్వా అత్తనో గత్తం వోదకం కత్వా నివాసేత్వా ఉపజ్ఝాయస్స గత్తతో ఉదకం పమజ్జితబ్బం, నివాసనం దాతబ్బం, సఙ్ఘాటి దాతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, ఉపజ్ఝాయో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. సచే ఉద్దిసాపేతుకామో హోతి, ఉద్దిసితబ్బో. సచే పరిపుచ్ఛితుకామో హోతి, పరిపుచ్ఛితబ్బో.

"యస్మిం విహారే ఉపజ్ఝాయో విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. భిసిబిబ్బోహనం [భిసిబిమ్బోహనం (సీ. స్యా.)] నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. మఞ్చో నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో. పీఠం నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన , అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బా. ఖేళమల్లకో నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో. అపస్సేనఫలకం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. భూమత్థరణం యథాపఞ్ఞత్తం సల్లక్ఖేత్వా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. సచే విహారే సన్తానకం హోతి, ఉల్లోకా పఠమం ఓహారేతబ్బం, ఆలోకసన్ధికణ్ణభాగా పమజ్జితబ్బా. సచే గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే కాళవణ్ణకతా భూమి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే అకతా హోతి భూమి, ఉదకేన పరిప్ఫోసిత్వా సమ్మజ్జితబ్బా – మా విహారో రజేన ఉహఞ్ఞీతి. సఙ్కారం విచినిత్వా ఏకమన్తం ఛడ్డేతబ్బం.

“భూమత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బా. మఞ్చో ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బో. పీఠం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. భిసిబిబ్బోహనం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. ఖేళమల్లకో ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బో. అపస్సేనఫలకం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బం. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం.

“సచే పురత్థిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పురత్థిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే పచ్ఛిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పచ్ఛిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే ఉత్తరా సరజా వాతా వాయన్తి, ఉత్తరా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే దక్ఖిణా సరజా వాతా వాయన్తి, దక్ఖిణా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే సీతకాలో హోతి, దివా వాతపానా వివరితబ్బా, రత్తిం థకేతబ్బా. సచే ఉణ్హకాలో హోతి, దివా వాతపానా థకేతబ్బా, రత్తిం వివరితబ్బా.

“సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఉపట్ఠానసాలా ఉక్లాపా హోతి, ఉపట్ఠానసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే అగ్గిసాలా ఉక్లాపా హోతి, అగ్గిసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పానీయం న హోతి, పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే పరిభోజనీయం న హోతి, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

“సచే ఉపజ్ఝాయస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి, సద్ధివిహారికేన వూపకాసేతబ్బో, వూపకాసాపేతబ్బో, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఉపజ్ఝాయస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి, సద్ధివిహారికేన వినోదేతబ్బం, వినోదాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఉపజ్ఝాయస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి, సద్ధివిహారికేన వివేచేతబ్బం, వివేచాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా . సచే ఉపజ్ఝాయో గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి పరివాసారహో, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయస్స పరివాసం దదేయ్యాతి. సచే ఉపజ్ఝాయో మూలాయ పటికస్సనారహో హోతి, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయం మూలాయ పటికస్సేయ్యాతి. సచే ఉపజ్ఝాయో మానత్తారహో హోతి, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయస్స మానత్తం దదేయ్యాతి. సచే ఉపజ్ఝాయో అబ్భానారహో హోతి, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయం అబ్భేయ్యాతి. సచే సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయస్స కమ్మం కత్తుకామో హోతి తజ్జనీయం వా నియస్సం [నియసం (క.)] వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయస్స కమ్మం న కరేయ్య లహుకాయ వా పరిణామేయ్యాతి. కతం వా పనస్స హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం

వా, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యాతి.

“సచే ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం ధోవితబ్బం హోతి, సద్ధివిహారికేన ధోవితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం ధోవియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం కాతబ్బం హోతి, సద్ధివిహారికేన కాతబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం కరియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స రజనం పచితబ్బం హోతి, సద్ధివిహారికేన పచితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయస్స రజనం పచియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం రజితబ్బం [రజేతబ్బం (సీ. స్యా.)] హోతి, సద్ధివిహారికేన రజితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం రజియేథాతి. చీవరం రజన్తేన [రజేన్తేన (సీ. స్యా.)] సాధుకం సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజితబ్బం, న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితబ్బం.

“న ఉపజ్ఝాయం అనాపుచ్ఛా ఏకచ్చస్స పత్తో దాతబ్బో, న ఏకచ్చస్స పత్తో పటిగ్గహేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స చీవరం దాతబ్బం, న ఏకచ్చస్స చీవరం పటిగ్గహేతబ్బం; న ఏకచ్చస్స పరిక్ఖారో దాతబ్బో, న ఏకచ్చస్స పరిక్ఖారో పటిగ్గహేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స కేసా ఛేదేతబ్బా [ఛేత్తబ్బా (సీ.), ఛేదితబ్బా (క.)], న ఏకచ్చేన కేసా ఛేదాపేతబ్బా; న ఏకచ్చస్స పరికమ్మం కాతబ్బం, న ఏకచ్చేన పరికమ్మం కారాపేతబ్బం; న ఏకచ్చస్స వేయ్యావచ్చో [వేయ్యావచ్చం (కత్థచి)] కాతబ్బో , న ఏకచ్చేన వేయ్యావచ్చో కారాపేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పచ్ఛాసమణేన హోతబ్బం, న ఏకచ్చో పచ్ఛాసమణో ఆదాతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పిణ్డపాతో నీహరితబ్బో, న ఏకచ్చేన పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో; న ఉపజ్ఝాయం అనాపుచ్ఛా గామో పవిసితబ్బో; న సుసానం గన్తబ్బం; న దిసా పక్కమితబ్బా. సచే ఉపజ్ఝాయో గిలానో హోతి, యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో; వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బ”న్తి.

ఉపజ్ఝాయవత్తం నిట్ఠితం.

౧౬. సద్ధివిహారికవత్తకథా

౬౭. [చూళవ. ౩౭౮ ఆదయో] “ఉపజ్ఝాయేన, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికమ్హి సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

“ఉపజ్ఝాయేన, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికో సఙ్గహేతబ్బో అనుగ్గహేతబ్బో ఉద్దేసేన పరిపుచ్ఛాయ ఓవాదేన అనుసాసనియా. సచే ఉపజ్ఝాయస్స పత్తో హోతి, సద్ధివిహారికస్స పత్తో న హోతి, ఉపజ్ఝాయేన సద్ధివిహారికస్స పత్తో దాతబ్బో, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స పత్తో ఉప్పజ్జియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం హోతి, సద్ధివిహారికస్స చీవరం న హోతి, ఉపజ్ఝాయేన సద్ధివిహారికస్స చీవరం దాతబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స చీవరం ఉప్పజ్జియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స పరిక్ఖారో హోతి, సద్ధివిహారికస్స పరిక్ఖారో న హోతి, ఉపజ్ఝాయేన సద్ధివిహారికస్స పరిక్ఖారో దాతబ్బో, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స పరిక్ఖారో ఉప్పజ్జియేథాతి.

“సచే సద్ధివిహారికో గిలానో హోతి, కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ దన్తకట్ఠం దాతబ్బం, ముఖోదకం దాతబ్బం, ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం. సచే యాగు హోతి, భాజనం ధోవిత్వా యాగు ఉపనామేతబ్బా. యాగుం పీతస్స ఉదకం దత్వా భాజనం

పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బం. సద్ధివిహారికమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే సద్ధివిహారికో గామం పవిసితుకామో హోతి, నివాసనం దాతబ్బం, పటినివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం, కాయబన్ధనం దాతబ్బం, సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో దాతబ్బా, ధోవిత్వా పత్తో సోదకో దాతబ్బో. ఏత్తావతా నివత్తిస్సతీతి ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పటినివాసనం దాతబ్బం, నివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం . సచే చీవరం సిన్నం హోతి, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బం, న చ ఉణ్హే చీవరం నిదహితబ్బం; చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం, చీవరం సఙ్ఘరన్తేన చతురఙ్గులం కణ్ణం ఉస్సారేత్వా చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం – మా మజ్ఝే భఙ్గో అహోసీతి. ఓభోగే కాయబన్ధనం కాతబ్బం.

“సచే పిణ్డపాతో హోతి, సద్ధివిహారికో చ భుఞ్జితుకామో హోతి, ఉదకం దత్వా పిణ్డపాతో ఉపనామేతబ్బో. సద్ధివిహారికో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. భుత్తావిస్స ఉదకం దత్వా పత్తం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా వోదకం కత్వా ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బో, న చ ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. సద్ధివిహారికమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే సద్ధివిహారికో నహాయితుకామో హోతి, నహానం పటియాదేతబ్బం. సచే సీతేన అత్థో హోతి, సీతం పటియాదేతబ్బం. సచే ఉణ్హేన అత్థో హోతి, ఉణ్హం పటియాదేతబ్బం .

“సచే సద్ధివిహారికో జన్తాఘరం పవిసితుకామో హోతి, చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ గన్త్వా జన్తాఘరపీఠం దత్వా చీవరం పటిగ్గహేత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం, చుణ్ణం దాతబ్బం, మత్తికా దాతబ్బా. సచే ఉస్సహతి, జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం. న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. జన్తాఘరే సద్ధివిహారికస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం.

“ఉదకేపి సద్ధివిహారికస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. నహాతేన పఠమతరం ఉత్తరిత్వా అత్తనో గత్తం వోదకం కత్వా నివాసేత్వా సద్ధివిహారికస్స గత్తతో ఉదకం పమజ్జితబ్బం, నివాసనం దాతబ్బం, సఙ్ఘాటి దాతబ్బా. జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం. సద్ధివిహారికో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో.

“యస్మిం విహారే సద్ధివిహారికో విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; నిసీదనపచ్చత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భిసిబిబ్బోహనం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చో నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; పీఠం నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం

నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చపటిపాదకా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బా; ఖేళమల్లకో నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; అపస్సేనఫలకం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భూమత్థరణం యథాపఞ్ఞత్తం సల్లక్ఖేత్వా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. సచే విహారే సన్తానకం హోతి, ఉల్లోకా పఠమం ఓహారేతబ్బం, ఆలోకసన్ధికణ్ణభాగా పమజ్జితబ్బా. సచే గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే కాళవణ్ణకతా భూమి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే అకతా హోతి భూమి, ఉదకేన పరిప్ఫోసిత్వా సమ్మజ్జితబ్బా – మా విహారో రజేన ఉహఞ్ఞీతి. సఙ్కారం విచినిత్వా ఏకమన్తం ఛడ్డేతబ్బం.

“భూమత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బా. మఞ్చో ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బో. పీఠం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. భిసిబిబ్బోహనం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. ఖేళమల్లకో ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బో. అపస్సేనఫలకం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బం. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం.

“సచే పురత్థిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పురత్థిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే పచ్ఛిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పచ్ఛిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే ఉత్తరా సరజా వాతా వాయన్తి, ఉత్తరా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే దక్ఖిణా సరజా వాతా వాయన్తి, దక్ఖిణా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే సీతకాలో హోతి, దివా వాతపానా వివరితబ్బా, రత్తిం థకేతబ్బా. సచే ఉణ్హకాలో హోతి, దివా వాతపానా థకేతబ్బా, రత్తిం వివరితబ్బా.

“సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఉపట్ఠానసాలా ఉక్లాపా హోతి, ఉపట్ఠానసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే అగ్గిసాలా ఉక్లాపా హోతి, అగ్గిసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పానీయం న హోతి, పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే పరిభోజనీయం న హోతి, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

“సచే సద్ధివిహారికస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి, ఉపజ్ఝాయేన వూపకాసేతబ్బో, వూపకాసాపేతబ్బో, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే సద్ధివిహారికస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన వినోదేతబ్బం, వినోదాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా . సచే సద్ధివిహారికస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన వివేచేతబ్బం, వివేచాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే సద్ధివిహారికో గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి పరివాసారహో, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికస్స పరివాసం దదేయ్యాతి. సచే సద్ధివిహారికో మూలాయ పటికస్సనారహో హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికం మూలాయ పటికస్సేయ్యాతి. సచే సద్ధివిహారికో మానత్తారహో హోతి,

ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికస్స మానత్తం దదేయ్యాతి. సచే సద్ధివిహారికో అబ్భానారహో హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికం అబ్భేయ్యాతి. సచే సఙ్ఘో సద్ధివిహారికస్స కమ్మం కత్తుకామో హోతి, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికస్స కమ్మం న కరేయ్య, లహుకాయ వా పరిణామేయ్యాతి. కతం వా పనస్స హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యాతి.

“సచే సద్ధివిహారికస్స చీవరం ధోవితబ్బం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఆచిక్ఖితబ్బం ఏవం ధోవేయ్యాసీతి , ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స చీవరం ధోవియేథాతి. సచే సద్ధివిహారికస్స చీవరం కాతబ్బం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఆచిక్ఖితబ్బం ఏవం కరేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స చీవరం కరియేథాతి. సచే సద్ధివిహారికస్స రజనం పచితబ్బం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఆచిక్ఖితబ్బం ఏవం పచేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స రజనం పచియేథాతి. సచే సద్ధివిహారికస్స చీవరం రజితబ్బం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఆచిక్ఖితబ్బం, ఏవం రజేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స చీవరం రజియేథాతి. చీవరం రజన్తేన సాధుకం సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజితబ్బం. న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితబ్బం. సచే సద్ధివిహారికో గిలానో హోతి, యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో, వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బ”న్తి.

సద్ధివిహారికవత్తం నిట్ఠితం.

౧౭. పణామితకథా

౬౮. తేన ఖో పన సమయేన సద్ధివిహారికా ఉపజ్ఝాయేసు న సమ్మా వత్తన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సద్ధివిహారికా ఉపజ్ఝాయేసు న సమ్మా వత్తిస్సన్తీ”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికా ఉపజ్ఝాయేసు న సమ్మా వత్తన్తీతి? సచ్చం భగవాతి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే… కథఞ్హి నామ, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికా ఉపజ్ఝాయేసు న సమ్మా వత్తిస్సన్తీతి…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికేన ఉపజ్ఝాయమ్హి న సమ్మా వత్తితబ్బం. యో న సమ్మా వత్తేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి . నేవ సమ్మా వత్తన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అసమ్మావత్తన్తం పణామేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పణామేతబ్బో – “పణామేమి త”న్తి వా, “మాయిధ పటిక్కమీ”తి వా, “నీహర తే పత్తచీవర”న్తి వా, “నాహం తయా ఉపట్ఠాతబ్బో”తి వా, కాయేన విఞ్ఞాపేతి, వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, పణామితో హోతి సద్ధివిహారికో; న కాయేన విఞ్ఞాపేతి, న వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న పణామితో హోతి సద్ధివిహారికోతి.

తేన ఖో పన సమయేన సద్ధివిహారికా పణామితా న ఖమాపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఖమాపేతున్తి. నేవ ఖమాపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . న, భిక్ఖవే, పణామితేన న ఖమాపేతబ్బో. యో న ఖమాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఉపజ్ఝాయా ఖమాపియమానా న ఖమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఖమితున్తి. నేవ ఖమన్తి. సద్ధివిహారికా పక్కమన్తిపి విబ్భమన్తిపి తిత్థియేసుపి సఙ్కమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఖమాపియమానేన న ఖమితబ్బం. యో న ఖమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఉపజ్ఝాయా సమ్మావత్తన్తం పణామేన్తి, అసమ్మావత్తన్తం న పణామేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సమ్మావత్తన్తో పణామేతబ్బో. యో పణామేయ్య , ఆపత్తి దుక్కటస్స . న చ, భిక్ఖవే, అసమ్మావత్తన్తో న పణామేతబ్బో. యో న పణామేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

"పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో సద్ధివిహారికో పణామేతబ్బో. ఉపజ్ఝాయమ్హి నాధిమత్తం పేమం హోతి, నాధిమత్తో పసాదో హోతి, నాధిమత్తా హిరీ హోతి, నాధిమత్తో గారవో హోతి, నాధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో సద్ధివిహారికో పణామేతబ్బో.

"పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో సద్ధివిహారికో న పణామేతబ్బో. ఉపజ్ఝాయమ్హి అధిమత్తం పేమం హోతి, అధిమత్తో పసాదో హోతి, అధిమత్తా హిరీ హోతి, అధిమత్తో గారవో హోతి, అధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో సద్ధివిహారికో న పణామేతబ్బో.

"పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో సద్ధివిహారికో అలం పణామేతుం. ఉపజ్ఝాయమ్హి నాధిమత్తం పేమం హోతి, నాధిమత్తో పసాదో హోతి, నాధిమత్తా హిరీ హోతి, నాధిమత్తా గారవో హోతి, నాధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో సద్ధివిహారికో అలం పణామేతుం.

"పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో సద్ధివిహారికో నాలం పణామేతుం. ఉపజ్ఝాయమ్హి అధిమత్తం పేమం హోతి, అధిమత్తో పసాదో హోతి, అధిమత్తా హిరీ హోతి, అధిమత్తో గారవో హోతి, అధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో సద్ధివిహారికో నాలం పణామేతుం.

"పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం సద్ధివిహారికం అప్పణామేన్తో ఉపజ్ఝాయో సాతిసారో హోతి, పణామేన్తో అనతిసారో హోతి. ఉపజ్ఝాయమ్హి నాధిమత్తం పేమం హోతి, నాధిమత్తో పసాదో హోతి, నాధిమత్తా హిరీ హోతి, నాధిమత్తో గారవో హోతి, నాధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం సద్ధివిహారికం అప్పణామేన్తో ఉపజ్ఝాయో సాతిసారో హోతి, పణామేన్తో అనతిసారో హోతి.

"పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం సద్ధివిహారికం పణామేన్తో ఉపజ్ఝాయో సాతిసారో హోతి, అప్పణామేన్తో అనతిసారో హోతి. ఉపజ్ఝాయమ్హి అధిమత్తం పేమం హోతి, అధిమత్తో పసాదో హోతి, అధిమత్తా హిరీ హోతి, అధిమత్తో గారవో హోతి, అధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం సద్ధివిహారికం పణామేన్తో ఉపజ్ఝాయో సాతిసారో హోతి, అప్పణామేన్తో అనతిసారో హోతీ"తి.

౬౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో బ్రాహ్మణో భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. తం భిక్ఖూ న ఇచ్ఛింసు పబ్బాజేతుం. సో భిక్ఖూసు పబ్బజ్జం అలభమానో కిసో అహోసి లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో.

అద్దసా ఖో భగవా తం బ్రాహ్మణం కిసం లూఖం దుబ్బణ్ణం ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతం ధమనిసన్థతగత్తం, దిస్వాన భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "కిం ను ఖో సో, భిక్ఖవే, బ్రాహ్మణో కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో"తి? ఏసో, భన్తే, బ్రాహ్మణో భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. తం భిక్ఖూ న ఇచ్ఛింసు పబ్బాజేతుం. సో భిక్ఖూసు పబ్బజ్జం అలభమానో కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తోతి. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "కో ను ఖో, భిక్ఖవే, తస్స బ్రాహ్మణస్స అధికారం సరసీ"తి? ఏవం వుత్తే ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – "అహం ఖో, భన్తే, తస్స బ్రాహ్మణస్స అధికారం సరామీ"తి. "కిం పన త్వం, సారిపుత్త, తస్స బ్రాహ్మణస్స అధికారం సరసీ"తి? "ఇధ మే, భన్తే, సో బ్రాహ్మణో రాజగహే పిణ్డాయ చరన్తస్స కటచ్ఛుభిక్ఖం దాపేసి. ఇమం ఖో అహం, భన్తే, తస్స బ్రాహ్మణస్స అధికారం సరామీ"తి. "సాధు సాధు, సారిపుత్త, కతఞ్ఞునో హి, సారిపుత్త, సప్పురిసా కతవేదినో. తేన హి త్వం, సారిపుత్త, తం బ్రాహ్మణం పబ్బాజేహి ఉపసమ్పాదేహీ"తి . "కథాహం, భన్తే , తం బ్రాహ్మణం పబ్బాజేమి ఉపసమ్పాదేమీ"తి? అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – యా సా, భిక్ఖవే, మయా తీహి సరణగమనేహి ఉపసమ్పదా అనుఞ్ఞాతా, తం అజ్జతగ్గే పటిక్ఖిపామి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఞత్తిచతుత్థేన కమ్మేన ఉపసమ్పాదేతుం [ఉపసమ్పదం (సీ. స్యా.)]. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఉపసమ్పాదేతబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౭౦. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేయ్య ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య .

"తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"ఉపసమ్పన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౭౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఉపసమ్పన్నసమనన్తరా అనాచారం ఆచరతి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "మావుసో, ఏవరూపం అకాసి, నేతం కప్పతీ"తి. సో ఏవమాహ – "నేవాహం ఆయస్మన్తే యాచిం ఉపసమ్పాదేథ మన్తి. కిస్స మం తుమ్హే అయాచితా ఉపసమ్పాదిత్థా"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . న, భిక్ఖవే, అయాచితేన

ఉపసమ్పాదేతబ్బో . యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యాచితేన ఉపసమ్పాదేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, యాచితబ్బో. తేన ఉపసమ్పదాపేక్ఖేన సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – "సఙ్ఘం, భన్తే, ఉపసమ్పదం యాచామి, ఉల్లుమ్పతు మం, భన్తే, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయా"తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౭౨. "సుణాతు మే, భన్తే , సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. ఇత్థన్నామో సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేయ్య ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. ఇత్థన్నామో సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

"ఉపసమ్పన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౭౩. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే పణీతానం భత్తానం భత్తపటిపాటి అట్ఠితా [అధిట్ఠితా (క.)] హోతి. అథ ఖో అఞ్ఞతరస్స బ్రాహ్మణస్స ఏతదహోసి – "ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా సుఖసీలా సుఖసమాచారా, సుభోజనాని భుఞ్జిత్వా నివాతేసు సయనేసు సయన్తి. యంనూనాహం సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజేయ్య"న్తి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. తం భిక్ఖూ పబ్బాజేసుం ఉపసమ్పాదేసుం. తస్మిం పబ్బజితే భత్తపటిపాటి ఖీయిత్థ. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ఏహి దాని, ఆవుసో, పిణ్డాయ చరిస్సామా"తి. సో ఏవమాహ – "నాహం, ఆవుసో, ఏతంకారణా పబ్బజితో పిణ్డాయ చరిస్సామీతి. సచే మే దస్సథ భుఞ్జిస్సామి , నో చే మే దస్సథ విబ్భమిస్సామీ"తి. "కిం పన త్వం, ఆవుసో, ఉదరస్స కారణా పబ్బజితో"తి ? "ఏవమావుసో"తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – కథఞ్హి నామ భిక్ఖు ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే ఉదరస్స కారణా పబ్బజిస్సతీతి. తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం... పే.... సచ్చం కిర త్వం, భిక్ఖు, ఉదరస్స కారణా పబ్బజితోతి? సచ్చం భగవాతి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... "కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే ఉదరస్స కారణా పబ్బజిస్ససి. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ"...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపసమ్పాదేన్తేన చత్తారో నిస్సయే ఆచిక్ఖితుం – పిణ్డియాలోపభోజనం నిస్సాయ పబ్బజ్జా, తత్థ తే యావజీవం ఉస్సాహో కరణీయో; అతిరేకలాభో – సఙ్ఘభత్తం, ఉద్దేసభత్తం, నిమన్తనం, సలాకభత్తం, పక్ఖికం, ఉపోసథికం, పాటిపదికం. పంసుకూలచీవరం నిస్సాయ పబ్బజ్జా, తత్థ తే యావజీవం ఉస్సాహో కరణీయో; అతిరేకలాభో – ఖోమం, కప్పాసికం, కోసేయ్యం, కమ్బలం, సాణం, భఙ్గం. రుక్ఖమూలసేనాసనం నిస్సాయ పబ్బజ్జా, తత్థ తే యావజీవం ఉస్సాహో

కరణీయో; అతిరేకలాభో – విహారో , అడ్ఢయోగో, పాసాదో, హమ్మియం, గుహా. పూతిముత్తభేసజ్జం నిస్సాయ పబ్బజ్జా, తత్థ తే యావజీవం ఉస్సాహో కరణీయో; అతిరేకలాభో – సప్పి, నవనీతం, తేలం, మధు, ఫాణిత"న్తి.

పణామితకథా నిట్ఠితా.

ఉపజ్ఝాయవత్తభాణవారో నిట్ఠితో పఞ్చమో.

పఞ్చమభాణవారో

౧౮. ఆచరియవత్తకథా

౭౪. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో మాణవకో భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. తస్స భిక్ఖూ పటికచ్చేవ నిస్సయే ఆచిక్ఖింసు. సో ఏవమాహ – "సచే మే, భన్తే, పబ్బజితే నిస్సయే ఆచిక్ఖేయ్యాథ, అభిరమేయ్యామహం [అభిరమేయ్యఞ్చాహం (సీ.), అభిరమేయ్యం స్వాహం (క.)]. న దానాహం, భన్తే, పబ్బజిస్సామి; జేగుచ్ఛా మే నిస్సయా పటికూలా"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, పటికచ్చేవ నిస్సయా ఆచిక్ఖితబ్బా. యో ఆచిక్ఖేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపసమ్పన్నసమనన్తరా నిస్సయే ఆచిక్ఖితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ దువగ్గేనపి తివగ్గేనపి గణేన ఉపసమ్పాదేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఊనదసవగ్గేన గణేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, దసవగ్గేన వా అతిరేకదసవగ్గేన వా గణేన ఉపసమ్పాదేతున్తి .

౭౫. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఏకవస్సాపి దువస్సాపి సద్ధివిహారికం ఉపసమ్పాదేన్తి. ఆయస్మాపి ఉపసేనో వఙ్గన్తపుత్తో ఏకవస్సో సద్ధివిహారికం ఉపసమ్పాదేసి. సో వస్సంవుట్ఠో దువస్సో ఏకవస్సం సద్ధివిహారికం ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవన్తానం ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఉపసేనం వఙ్గన్తపుత్తం ఏతదవోచ – "కచ్చి, భిక్ఖు, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయం, కచ్చి త్వం అప్పకిలమథేన అద్ధానం ఆగతో"తి? "ఖమనీయం, భగవా, యాపనీయం, భగవా. అప్పకిలమథేన మయం, భన్తే, అద్ధానం ఆగతా"తి. జానన్తాపి తథాగతా పుచ్ఛన్తి, జానన్తాపి న పుచ్ఛన్తి, కాలం విదిత్వా పుచ్ఛన్తి, కాలం విదిత్వా న పుచ్ఛన్తి; అత్థసంహితం తథాగతా పుచ్ఛన్తి; నో అనత్థసంహితం. అనత్థసంహితే సేతుఘాతో తథాగతానం. ద్వీహి ఆకారేహి బుద్ధా భగవన్తో భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛన్తి – ధమ్మం వా దేసేస్సామ, సావకానం వా సిక్ఖాపదం పఞ్ఞపేస్సామాతి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఉపసేనం వఙ్గన్తపుత్తం ఏతదవోచ – "కతివస్సోసి త్వం, భిక్ఖూ"తి? "దువస్సోహం, భగవా"తి. "అయం పన భిక్ఖు కతివస్సో"తి? "ఏకవస్సో, భగవా"తి. "కిం తాయం భిక్ఖు హోతీ"తి? "సద్ధివిహారికో మే, భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, అఞ్ఞేహి ఓవదియో అనుసాసియో అఞ్ఞం ఓవదితుం అనుసాసితుం మఞ్ఞిస్ససి. అతిలహుం ఖో త్వం, మోఘపురిస, బాహుల్లాయ ఆవత్తో, యదిదం గణబన్ధికం. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ"...పే....

విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, ఊనదసవస్సేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, దసవస్సేన వా అతిరేకదసవస్సేన వా ఉపసమ్పాదేతు”న్తి.

౭౬. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ – దసవస్సమ్హా దసవస్సమ్హాతి – బాలా అబ్యత్తా ఉపసమ్పాదేన్తి. దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా బాలా, సద్ధివిహారికా పణ్డితా. దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా అబ్యత్తా, సద్ధివిహారికా బ్యత్తా. దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా అప్పస్సుతా, సద్ధివిహారికా బహుస్సుతా. దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా దుప్పఞ్ఞా, సద్ధివిహారికా పఞ్ఞవన్తో. అఞ్ఞతరోపి అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఉపజ్ఝాయేన సహధమ్మికం వుచ్చమానో ఉపజ్ఝాయస్స వాదం ఆరోపేత్వా తంయేవ తిత్థాయతనం సఙ్కమి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – కథఞ్హి నామ భిక్ఖూ – దసవస్సమ్హా దసవస్సమ్హాతి – బాలా అబ్యత్తా ఉపసమ్పాదేస్సన్తి. దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా బాలా సద్ధివిహారికా పణ్డితా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా అబ్యత్తా సద్ధివిహారికా బ్యత్తా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా అప్పస్సుతా సద్ధివిహారికా బహుస్సుతా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా దుప్పఞ్ఞా, సద్ధివిహారికా పఞ్ఞవన్తోతి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ – దసవస్సమ్హా దసవస్సమ్హాతి – బాలా అబ్యత్తా ఉపసమ్పాదేన్తి. దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా బాలా, సద్ధివిహారికా పణ్డితా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా అబ్యత్తా సద్ధివిహారికా బ్యత్తా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా అప్పస్సుతా, సద్ధివిహారికా బహుస్సుతా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా దుప్పఞ్ఞా, సద్ధివిహారికా పఞ్ఞవన్తో”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా – దసవస్సమ్హా దసవస్సమ్హాతి – బాలా అబ్యత్తా ఉపసమ్పాదేస్సన్తి. దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా బాలా, సద్ధివిహారికా పణ్డితా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా అబ్యత్తా సద్ధివిహారికా బ్యత్తా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా అప్పస్సుతా, సద్ధివిహారికా బహుస్సుతా, దిస్సన్తి ఉపజ్ఝాయా దుప్పఞ్ఞా, సద్ధివిహారికా పఞ్ఞవన్తో. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, బాలేన అబ్యత్తేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన దసవస్సేన వా అతిరేకదసవస్సేన వా ఉపసమ్పాదేతు”న్తి.

౭౭. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఉపజ్ఝాయేసు పక్కన్తేసుపి విబ్భన్తేసుపి కాలఙ్కతేసుపి పక్ఖసఙ్కన్తేసుపి అనాచరియకా అనోవదియమానా అననుసాసియమానా దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరన్తి, మనుస్సానం భుఞ్జమానానం ఉపరిభోజనేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి, ఉపరిఖాదనీయేపి – ఉపరిసాయనీయేపి – ఉపరిపానీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేన్తి; సామం సూపమ్పి ఓదనమ్పి విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జన్తి; భత్తగ్గేపి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా విహరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరిస్సన్తి; మనుస్సానం భుఞ్జమానానం ఉపరిభోజనేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి, ఉపరిఖాదనీయేపి – ఉపరిసాయనీయేపి – ఉపరిపానీయేపి ఉత్తిట్ఠపత్తం ఉపనామేస్సన్తి; సామం సూపమ్పి ఓదనమ్పి విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జిస్సన్తి; భత్తగ్గేపి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా విహరిస్సన్తి, సేయ్యథాపి బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణభోజనే”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం …పే॰… అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. సచ్చం కిర, భిక్ఖవే…పే॰… సచ్చం, భగవాతి…పే॰… విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

“అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆచరియం. ఆచరియో, భిక్ఖవే, అన్తేవాసికమ్హి పుత్తచిత్తం ఉపట్ఠాపేస్సతి, అన్తేవాసికో ఆచరియమ్హి పితుచిత్తం ఉపట్ఠాపేస్సతి. ఏవం తే అఞ్ఞమఞ్ఞం సగారవా సప్పతిస్సా సభాగవుత్తినో విహరన్తా ఇమస్మిం ధమ్మవినయే వుద్ధిం విరుళ్హిం వేపుల్లం ఆపజ్జిస్సన్తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, దసవస్సం నిస్సాయ వత్థుం, దసవస్సేన

నిస్సయం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఆచరియో గహేతబ్బో. ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'ఆచరియో మే, భన్తే, హోహి, ఆయస్మతో నిస్సాయ వచ్ఛామి; ఆచరియో మే, భన్తే, హోహి, ఆయస్మతో నిస్సాయ వచ్ఛామి; ఆచరియో మే, భన్తే, హోహి, ఆయస్మతో నిస్సాయ వచ్ఛామీ'తి. 'సాహూతి' వా 'లహూతి' వా 'ఓపాయిక'న్తి వా 'పతిరూప'న్తి వా 'పాసాదికేన సమ్పాదేహీ'తి వా కాయేన విఞ్ఞాపేతి, వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, గహితో హోతి ఆచరియో; న కాయేన విఞ్ఞాపేతి, న వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న గహితో హోతి ఆచరియో.

౭౮. [చూళవ॰ ३౮० ఆదయో] "అన్తేవాసికేన , భిక్ఖవే, ఆచరియమ్హి సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

"కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ ఉపాహనం ఓముఞ్చిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా దన్తకట్ఠం దాతబ్బం, ముఖోదకం దాతబ్బం, ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం. సచే యాగు హోతి, భాజనం ధోవిత్వా యాగు ఉపనామేతబ్బా . యాగుం పీతస్స ఉదకం దత్వా భాజనం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బం. ఆచరియమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

"సచే ఆచరియో గామం పవిసితుకామో హోతి, నివాసనం దాతబ్బం, పటినివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం, కాయబన్ధనం దాతబ్బం, సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో దాతబ్బా, ధోవిత్వా పత్తో సోదకో దాతబ్బో. సచే ఆచరియో పచ్ఛాసమణం ఆకఙ్ఖతి, తిమణ్డలం పటిచ్ఛాదేన్తేన పరిమణ్డలం నివాసేత్వా కాయబన్ధనం బన్ధిత్వా సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో పారుపిత్వా గణ్ఠికం పటిముఞ్చిత్వా ధోవిత్వా పత్తం గహేత్వా ఆచరియస్స పచ్ఛాసమణేన హోతబ్బం. నాతిదూరే గన్తబ్బం, నాచ్చాసన్నే గన్తబ్బం, పత్తపరియాపన్నం పటిగ్గహేతబ్బం. న ఆచరియస్స భణమానస్స అన్తరన్తరా కథా ఓపాతేతబ్బా. ఆచరియో ఆపత్తిసామన్తా భణమానో నివారేతబ్బో.

"నివత్తన్తేన పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకఠలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పటినివాసనం దాతబ్బం, నివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం. సచే చీవరం సిన్నం హోతి, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బం, న చ ఉణ్హే చీవరం నిదహితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరన్తేన చతురఙ్గులం కణ్ణం ఉస్సారేత్వా చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం – మా మజ్ఝే భఙ్గో అహోసీతి. ఓభోగే కాయబన్ధనం కాతబ్బం.

"సచే పిణ్డపాతో హోతి , ఆచరియో చ భుఞ్జితుకామో హోతి, ఉదకం దత్వా పిణ్డపాతో ఉపనామేతబ్బో. ఆచరియో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. భుత్తావిస్స ఉదకం దత్వా పత్తం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా వోదకం కత్వా ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బో, న చ ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. ఆచరియమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకఠలికం పటిసామేతబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే ఆచరియో నహాయితుకామో హోతి, నహానం పటియాదేతబ్బం. సచే సీతేన అత్థో హోతి, సీతం పటియాదేతబ్బం. సచే ఉణ్హేన అత్థో హోతి, ఉణ్హం పటియాదేతబ్బం.

“సచే ఆచరియో జన్తాఘరం పవిసితుకామో హోతి, చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ ఆచరియస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో గన్త్వా జన్తాఘరపీఠం దత్వా చీవరం పటిగ్గహేత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం, చుణ్ణం దాతబ్బం, మత్తికా దాతబ్బా. సచే ఉస్సహతి, జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం. న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. జన్తాఘరే ఆచరియస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం.

“ఉదకేపి ఆచరియస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. నహాతేన పఠమతరం ఉత్తరిత్వా అత్తనో గత్తం వోదకం కత్వా నివాసేత్వా ఆచరియస్స గత్తతో ఉదకం పమజ్జితబ్బం, నివాసనం దాతబ్బం, సఙ్ఘాటి దాతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకఠలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం. ఆచరియో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. సచే ఉద్దిసాపేతుకామో హోతి, ఉద్దిసాపేతబ్బో. సచే పరిపుచ్ఛితుకామో హోతి, పరిపుచ్ఛితబ్బో.

“యస్మిం విహారే ఆచరియో విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; నిసీదనపచ్చత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భిసిబిబ్బోహనం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చో నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; పీఠం నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చపటిపాదకా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బా; ఖేళమల్లకో నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో ; అపస్సేనఫలకం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భూమత్థరణం యథాపఞ్ఞత్తం సల్లక్ఖేత్వా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. సచే విహారే సన్తానకం హోతి, ఉల్లోకా పఠమం ఓహారేతబ్బం, ఆలోకసన్ధికణ్ణభాగా పమజ్జితబ్బా. సచే గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే కాళవణ్ణకతా భూమి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే అకతా హోతి భూమి, ఉదకేన పరిప్ఫోసిత్వా సమ్మజ్జితబ్బా – మా విహారో రజేన ఉహఞ్ఞీతి. సఙ్కారం విచినిత్వా ఏకమన్తం ఛడ్డేతబ్బం.

“భూమత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బా. మఞ్చో ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బో. పీఠం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. భిసిబిబ్బోహనం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. ఖేళమల్లకో ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బో . అపస్సేనఫలకం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బం. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా

పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం.

"సచే పురత్థిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పురత్థిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే పచ్ఛిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పచ్ఛిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే ఉత్తరా సరజా వాతా వాయన్తి, ఉత్తరా వాతపానా థకేతబ్బా . సచే దక్ఖిణా సరజా వాతా వాయన్తి, దక్ఖిణా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే సీతకాలో హోతి, దివా వాతపానా వివరితబ్బా, రత్తిం థకేతబ్బా. సచే ఉణ్హకాలో హోతి, దివా వాతపానా థకేతబ్బా, రత్తిం వివరితబ్బా.

"సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఉపట్ఠానసాలా ఉక్లాపా హోతి, ఉపట్ఠానసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే అగ్గిసాలా ఉక్లాపా హోతి, అగ్గిసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పానీయం న హోతి, పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే పరిభోజనీయం న హోతి, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం . సచే ఆచమనకుమ్భియం ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

"సచే ఆచరియస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి, అన్తేవాసికేన వూపకాసేతబ్బో, వూపకాసాపేతబ్బో, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఆచరియస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి, అన్తేవాసికేన వినోదేతబ్బం, వినోదాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఆచరియస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి, అన్తేవాసికేన వివేచేతబ్బం, వివేచాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఆచరియో గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి పరివాసారహో, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియస్స పరివాసం దదేయ్యాతి. సచే ఆచరియో మూలాయ పటికస్సనారహో హోతి, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియం మూలాయ పటికస్సేయ్యాతి. సచే ఆచరియో మానత్తారహో హోతి, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియస్స మానత్తం దదేయ్యాతి. సచే ఆచరియో అబ్భానారహో హోతి, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియం అబ్భేయ్యాతి . సచే సఙ్ఘో ఆచరియస్స కమ్మం కత్తుకామో హోతి, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియస్స కమ్మం న కరేయ్య, లహుకాయ వా పరిణామేయ్యాతి. కతం వా పనస్స హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యాతి.

"సచే ఆచరియస్స చీవరం ధోవితబ్బం హోతి, అన్తేవాసికేన ధోవితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియస్స చీవరం ధోవియేథాతి. సచే ఆచరియస్స చీవరం కాతబ్బం హోతి, అన్తేవాసికేన కాతబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియస్స చీవరం కరియేథాతి. సచే ఆచరియస్స రజనం పచితబ్బం హోతి, అన్తేవాసికేన పచితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియస్స రజనం పచియేథాతి. సచే ఆచరియస్స చీవరం రజితబ్బం హోతి, అన్తేవాసికేన రజితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియస్స చీవరం రజియేథాతి. చీవరం రజన్తేన సాధుకం సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజితబ్బం, న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితబ్బం.

“న ఆచరియం అనాపుచ్ఛా ఏకచ్చస్స పత్తో దాతబ్బో, న ఏకచ్చస్స పత్తో పటిగ్గహేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స చీవరం దాతబ్బం; న ఏకచ్చస్స చీవరం పటిగ్గహేతబ్బం; న ఏకచ్చస్స పరిక్ఖారో దాతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పరిక్ఖారో పటిగ్గహేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స కేసా ఛేదేతబ్బా; న ఏకచ్చేన కేసా ఛేదాపేతబ్బా; న ఏకచ్చస్స పరికమ్మం కాతబ్బం; న ఏకచ్చేన పరికమ్మం కారాపేతబ్బం; న ఏకచ్చస్స వేయ్యావచ్చో కాతబ్బో; న ఏకచ్చేన వేయ్యావచ్చో కారాపేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పచ్ఛాసమణేన హోతబ్బం; న ఏకచ్చో పచ్ఛాసమణో ఆదాతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పిణ్డపాతో నీహరితబ్బో; న ఏకచ్చేన పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో. న ఆచరియం అనాపుచ్ఛా గామో పవిసితబ్బో, న సుసానం గన్తబ్బం, న దిసా పక్కమితబ్బా. సచే ఆచరియో గిలానో హోతి, యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో, వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బ”న్తి.

ఆచరియవత్తం నిట్ఠితం.

౧౯. అన్తేవాసికవత్తకథా

౭౯. [చూళవ॰ ౩౮౧-౩౮౨] “ఆచరియేన , భిక్ఖవే, అన్తేవాసికమ్హి సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

“ఆచరియేన , భిక్ఖవే, అన్తేవాసికో సఙ్గహేతబ్బో అనుగ్గహేతబ్బో ఉద్దేసేన పరిపుచ్ఛాయ ఓవాదేన అనుసాసనియా. సచే ఆచరియస్స పత్తో హోతి, అన్తేవాసికస్స పత్తో న హోతి, ఆచరియేన అన్తేవాసికస్స పత్తో దాతబ్బో, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స పత్తో ఉప్పజ్జియేథాతి. సచే ఆచరియస్స చీవరం హోతి, అన్తేవాసికస్స చీవరం న హోతి, ఆచరియేన అన్తేవాసికస్స చీవరం దాతబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స చీవరం ఉప్పజ్జియేథాతి. సచే ఆచరియస్స పరిక్ఖారో హోతి, అన్తేవాసికస్స పరిక్ఖారో న హోతి, ఆచరియేన అన్తేవాసికస్స పరిక్ఖారో దాతబ్బో, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స పరిక్ఖారో ఉప్పజ్జియేథాతి.

“సచే అన్తేవాసికో గిలానో హోతి, కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ దన్తకట్ఠం దాతబ్బం, ముఖోదకం దాతబ్బం, ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం. సచే యాగు హోతి, భాజనం ధోవిత్వా యాగు ఉపనామేతబ్బా. యాగుం పీతస్స ఉదకం దత్వా భాజనం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బం. అన్తేవాసికమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే అన్తేవాసికో గామం పవిసితుకామో హోతి, నివాసనం దాతబ్బం, పటినివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం, కాయబన్ధనం దాతబ్బం, సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో దాతబ్బా, ధోవిత్వా పత్తో సోదకో దాతబ్బో.

“ఏత్తావతా నివత్తిస్సతీతి ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పటినివాసనం దాతబ్బం, నివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం. సచే చీవరం సిన్నం హోతి, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బం, న చ ఉణ్హే చీవరం నిదహితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరన్తేన చతురఙ్గులం కణ్ణం ఉస్సారేత్వా చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం – మా మజ్ఝే భఙ్గో అహోసీతి. ఓభోగే కాయబన్ధనం కాతబ్బం.

“సచే పిణ్డపాతో హోతి, అన్తేవాసికో చ భుఞ్జితుకామో హోతి, ఉదకం దత్వా పిణ్డపాతో ఉపనామేతబ్బో. అన్తేవాసికో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. భుత్తావిస్స ఉదకం దత్వా పత్తం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా

వోదకం కత్వా ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బో, న చ ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. అన్తేవాసికమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

"సచే అన్తేవాసికో నహాయితుకామో హోతి, నహానం పటియాదేతబ్బం. సచే సీతేన అత్థో హోతి, సీతం పటియాదేతబ్బం. సచే ఉణ్హేన అత్థో హోతి, ఉణ్హం పటియాదేతబ్బం.

"సచే అన్తేవాసికో జన్తాఘరం పవిసితుకామో హోతి, చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ గన్త్వా జన్తాఘరపీఠం దత్వా చీవరం పటిగ్గహేత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం, చుణ్ణం దాతబ్బం, మత్తికా దాతబ్బా. సచే ఉస్సహతి, జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న చ థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం, న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. జన్తాఘరే అన్తేవాసికస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం.

"ఉదకేపి అన్తేవాసికస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. నహాతేన పఠమతరం ఉత్తరిత్వా అత్తనో గత్తం వోదకం కత్వా నివాసేత్వా అన్తేవాసికస్స గత్తతో ఉదకం పమజ్జితబ్బం, నివాసనం దాతబ్బం, సఙ్ఘాటి దాతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం. అన్తేవాసికో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో.

"యస్మిం విహారే అన్తేవాసికో విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; నిసీదనపచ్చత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భిసిబిబ్బోహనం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం ; మఞ్చో నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; పీఠం నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చపటిపాదకా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బా; ఖేళమల్లకో నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; అపస్సేనఫలకం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భూమత్థరణం యథాపఞ్ఞత్తం సల్లక్ఖేత్వా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. సచే విహారే సన్తానకం హోతి, ఉల్లోకా పఠమం ఓతారేతబ్బం, ఆలోకసన్ధికణ్ణభాగా పమజ్జితబ్బా. సచే గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే కాళవణ్ణకతా భూమి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే అకతా హోతి భూమి, ఉదకేన పరిప్ఫోసిత్వా సమ్మజ్జితబ్బా – మా విహారో రజేన ఉహఞ్ఞీతి. సఙ్కారం విచినిత్వా ఏకమన్తం ఛడ్డేతబ్బం.

"భూమత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బా. మఞ్చో ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బో. పీఠం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం.

భిసిబిబ్బోహనం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. ఖేళమల్లకో ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బో. అపస్సేనఫలకం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బం. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం.

"సచే పురత్థిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పురత్థిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే పచ్ఛిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పచ్ఛిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే ఉత్తరా సరజా వాతా వాయన్తి, ఉత్తరా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే దక్ఖిణా సరజా వాతా వాయన్తి, దక్ఖిణా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే సీతకాలో హోతి, దివా వాతపానా వివరితబ్బా, రత్తిం థకేతబ్బా. సచే ఉణ్హకాలో హోతి, దివా వాతపానా థకేతబ్బా, రత్తిం వివరితబ్బా.

"సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఉపట్ఠానసాలా ఉక్లాపా హోతి, ఉపట్ఠానసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే అగ్గిసాలా ఉక్లాపా హోతి, అగ్గిసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పానీయం న హోతి, పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే పరిభోజనీయం న హోతి, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

"సచే అన్తేవాసికస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి, ఆచరియేన వూపకాసేతబ్బో, వూపకాసాపేతబ్బో, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే అన్తేవాసికస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి, ఆచరియేన వినోదేతబ్బం, వినోదాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే అన్తేవాసికస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి, ఆచరియేన వివేచేతబ్బం, వివేచాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే అన్తేవాసికో గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి పరివాసారహో, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో, అన్తేవాసికస్స పరివాసం దదేయ్యాతి. సచే అన్తేవాసికో మూలాయ పటికస్సనారహో హోతి, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికం మూలాయ పటికస్సేయ్యాతి. సచే అన్తేవాసికో మానత్తారహో హోతి, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికస్స మానత్తం దదేయ్యాతి. సచే అన్తేవాసికో అబ్భానారహో హోతి, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికం అబ్భేయ్యాతి. సచే సఙ్ఘో అన్తేవాసికస్స కమ్మం కత్తుకామో హోతి, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికస్స కమ్మం న కరేయ్య, లహుకాయ వా పరిణామేయ్యాతి. కతం వా పనస్స హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యాతి.

"సచే అన్తేవాసికస్స చీవరం ధోవితబ్బం హోతి, ఆచరియేన ఆచిక్ఖితబ్బం – 'ఏవం ధోవేయ్యాసీ'తి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స చీవరం ధోవియేథాతి. సచే అన్తేవాసికస్స చీవరం కాతబ్బం హోతి, ఆచరియేన ఆచిక్ఖితబ్బం – 'ఏవం కరేయ్యాసీ'తి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స చీవరం కరియేథాతి. సచే

అన్తేవాసికస్స రజనం పచితబ్బం హోతి, ఆచరియేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ‘ఏవం పచేయ్యాసీ’తి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స రజనం పచియేథాతి. సచే అన్తేవాసికస్స చీవరం రజితబ్బం హోతి, ఆచరియేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ‘ఏవం రజేయ్యాసీ’తి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స చీవరం రజియేథాతి. చీవరం రజన్తేన సాధుకం సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజితబ్బం, న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితబ్బం. సచే అన్తేవాసికో గిలానో హోతి, యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో, వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బ”న్తి.

అన్తేవాసికవత్తం నిట్ఠితం.

ఛట్ఠభాణవారో.

౨౦. పణామనా ఖమాపనా

౮౦. తేన ఖో పన సమయేన అన్తేవాసికా ఆచరియేసు న సమ్మా వత్తన్తి…పే… భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… న, భిక్ఖవే, అన్తేవాసికేన ఆచరియమ్హి న సమ్మా వత్తితబ్బం. యో న సమ్మా వత్తేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి. నేవ సమ్మా వత్తన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… అనుజానామి, భిక్ఖవే, అసమ్మావత్తన్తం పణామేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పణామేతబ్బో – పణామేమి తన్తి వా, మాయిధ పటిక్కమీతి వా, నీహర తే పత్తచీవరన్తి వా, నాహం తయా ఉపట్ఠాతబ్బోతి వా. కాయేన విఞ్ఞాపేతి, వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, పణామితో హోతి అన్తేవాసికో; న కాయేన విఞ్ఞాపేతి, న వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న పణామితో హోతి అన్తేవాసికోతి.

తేన ఖో పన సమయేన అన్తేవాసికా పణామితా న ఖమాపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఖమాపేతున్తి. నేవ ఖమాపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, పణామితేన న ఖమాపేతబ్బో. యో న ఖమాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆచరియా ఖమాపియమానా న ఖమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఖమితున్తి. నేవ ఖమన్తి. అన్తేవాసికా పక్కమన్తిపి విబ్భమన్తిపి తిత్థియేసుపి సఙ్కమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఖమాపియమానేన న ఖమితబ్బం. యో న ఖమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆచరియా సమ్మావత్తన్తం పణామేన్తి, అసమ్మావత్తన్తం న పణామేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సమ్మావత్తన్తో పణామేతబ్బో. యో పణామేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చ, భిక్ఖవే, అసమ్మావత్తన్తో న పణామేతబ్బో. యో న పణామేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౮౧. “పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో అన్తేవాసికో పణామేతబ్బో. ఆచరియమ్హి నాధిమత్తం పేమం హోతి, నాధిమత్తో పసాదో హోతి, నాధిమత్తా హిరీ హోతి, నాధిమత్తో గారవో హోతి, నాధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో అన్తేవాసికో పణామేతబ్బో.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో అన్తేవాసికో న పణామేతబ్బో. ఆచరియమ్హి అధిమత్తం పేమం హోతి, అధిమత్తో పసాదో హోతి, అధిమత్తా హిరీ హోతి, అధిమత్తో గారవో హోతి, అధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో అన్తేవాసికో న పణామేతబ్బో.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో అన్తేవాసికో అలం పణామేతుం. ఆచరియమ్హి నాధిమత్తం పేమం హోతి, నాధిమత్తో పసాదో హోతి, నాధిమత్తా హిరీ హోతి, నాధిమత్తో గారవో హోతి, నాధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో అన్తేవాసికో అలం పణామేతుం.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో అన్తేవాసికో నాలం పణామేతుం. ఆచరియమ్హి అధిమత్తం పేమం హోతి, అధిమత్తో పసాదో హోతి, అధిమత్తా హిరీ హోతి, అధిమత్తో గారవో హోతి, అధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో అన్తేవాసికో నాలం పణామేతుం.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం అన్తేవాసికం అప్పణామేన్తో ఆచరియో సాతిసారో హోతి, పణామేన్తో అనతిసారో హోతి. ఆచరియమ్హి నాధిమత్తం పేమం హోతి, నాధిమత్తో పసాదో హోతి, నాధిమత్తా హిరీ హోతి, నాధిమత్తో గారవో హోతి, నాధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం అన్తేవాసికం అప్పణామేన్తో ఆచరియో సాతిసారో హోతి, పణామేన్తో అనతిసారో హోతి.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం అన్తేవాసికం పణామేన్తో ఆచరియో సాతిసారో హోతి, అప్పణామేన్తో అనతిసారో హోతి. ఆచరియమ్హి అధిమత్తం పేమం హోతి, అధిమత్తో పసాదో హోతి, అధిమత్తా హిరీ హోతి, అధిమత్తో గారవో హోతి, అధిమత్తా భావనా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం అన్తేవాసికం పణామేన్తో ఆచరియో సాతిసారో హోతి, అప్పణామేన్తో అనతిసారో హోతీ”తి.

పణామనా ఖమాపనా నిట్ఠితా.

౨౧. బాలఅబ్యత్తవత్థు

౮౨. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ, దసవస్సమ్హా దసవస్సమ్హాతి, బాలా అబ్యత్తా నిస్సయం దేన్తి. దిస్సన్తి ఆచరియా బాలా, అన్తేవాసికా పణ్డితా . దిస్సన్తి ఆచరియా అబ్యత్తా, అన్తేవాసికా బ్యత్తా. దిస్సన్తి ఆచరియా అప్పస్సుతా, అన్తేవాసికా బహుస్సుతా. దిస్సన్తి ఆచరియా దుప్పఞ్ఞా, అన్తేవాసికా పఞ్ఞవన్తో. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భిక్ఖూ, దసవస్సమ్హా దసవస్సమ్హాతి, బాలా అబ్యత్తా నిస్సయం దస్సన్తి. దిస్సన్తి ఆచరియా బాలా అన్తేవాసికా పణ్డితా, దిస్సన్తి ఆచరియా అబ్యత్తా అన్తేవాసికా బ్యత్తా, దిస్సన్తి ఆచరియా అప్పస్సుతా అన్తేవాసికా బహుస్సుతా, దిస్సన్తి ఆచరియా దుప్పఞ్ఞా అన్తేవాసికా పఞ్ఞవన్తో”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం… పే… సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ, దసవస్సమ్హా దసవస్సమ్హాతి, బాలా అబ్యత్తా నిస్సయం దేన్తి…పే… సచ్చం, భగవాతి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, బాలేన అబ్యత్తేన నిస్సయో దాతబ్బో. యో దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన దసవస్సేన వా అతిరేకదసవస్సేన వా నిస్సయం దాతు”న్తి.

బాలఅబ్యత్తవత్థు నిట్ఠితం.

౨౨. నిస్సయపటిప్పస్సద్ధికథా

౮౩. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఆచరియుపజ్ఝాయేసు పక్కన్తేసుపి విబ్భన్తేసుపి కాలఙ్కతేసుపి పక్ఖసఙ్కన్తేసుపి నిస్సయపటిప్పస్సద్ధియో న జానన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

“పఞ్చిమా, భిక్ఖవే, నిస్సయపటిప్పస్సద్ధియో ఉపజ్ఝాయమ్హా – ఉపజ్ఝాయో పక్కన్తో వా హోతి, విబ్భన్తో వా, కాలఙ్కతో వా, పక్ఖసఙ్కన్తో వా, ఆణత్తియేవ పఞ్చమీ. ఇమా ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ నిస్సయపటిప్పస్సద్ధియో ఉపజ్ఝాయమ్హా.

“ఛయిమా, భిక్ఖవే, నిస్సయపటిప్పస్సద్ధియో ఆచరియమ్హా – ఆచరియో పక్కన్తో వా హోతి, విబ్భన్తో వా, కాలఙ్కతో వా, పక్ఖసఙ్కన్తో వా, ఆణత్తియేవ పఞ్చమీ, ఉపజ్ఝాయేన వా సమోధానగతో హోతి. ఇమా ఖో, భిక్ఖవే, ఛ నిస్సయపటిప్పస్సద్ధియో ఆచరియమ్హా”.

నిస్సపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౩. ఉపసమ్పాదేతబ్బపఞ్చకం

౮౪. “పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. న అసేక్ఖేన [న అసేఖేన (క.)] సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అత్తనా న అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే సీలక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా న అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే సమాధిక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా న అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే పఞ్ఞాక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా న అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే విముత్తిక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా న అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధే సమాదపేతా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అత్తనా అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే సీలక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే సమాధిక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే పఞ్ఞాక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే విముత్తిక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధే సమాదపేతా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అస్సద్ధో హోతి, అహిరికో హోతి, అనోత్తప్పీ హోతి, కుసీతో హోతి, ముట్ఠస్సతి హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో , సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. సద్ధో హోతి, హిరిమా హోతి, ఓత్తప్పీ హోతి, ఆరద్ధవీరియో హోతి, ఉపట్ఠితస్సతి హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి, అప్పస్సుతో హోతి, దుప్పఞ్ఞో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం , నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. న అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, న అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, న అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి, బహుస్సుతో హోతి, పఞ్ఞవా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. న పటిబలో హోతి అన్తేవాసిం వా సద్ధివిహారిం వా గిలానం ఉపట్ఠాతుం వా ఉపట్ఠాపేతుం వా, అనభిరతం [అనభిరతిం (స్యా.), ఉప్పన్నం అనభిరతిం (క.)] వూపకాసేతుం వా వూపకాసాపేతుం వా, ఉప్పన్నం కుక్కుచ్చం ధమ్మతో వినోదేతుం [వినోదేతుం వా వినోదాపేతుం వా (సబ్బత్థ, విమతివినోదనీ టీకా ఓలోకేతబ్బా)] ఆపత్తిం న జానాతి, ఆపత్తియా వుట్ఠానం న జానాతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. పటిబలో హోతి అన్తేవాసిం వా సద్ధివిహారిం వా గిలానం ఉపట్ఠాతుం వా ఉపట్ఠాపేతుం వా, అనభిరతం వూపకాసేతుం వా

వూపకాసాపేతుం వా, ఉప్పన్నం కుక్కుచ్చం ధమ్మతో వినోదేతుం ఆపత్తిం జానాతి, ఆపత్తియా వుట్ఠానం జానాతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. న పటిబలో హోతి అన్తేవాసిం వా సద్ధివిహారిం వా అభిసమాచారికాయ సిక్ఖాయ సిక్ఖాపేతుం, ఆదిబ్రహ్మచరియకాయ సిక్ఖాయ వినేతుం, అభిధమ్మే వినేతుం, అభివినయే వినేతుం, ఉప్పన్నం దిట్ఠిగతం ధమ్మతో వివేచేతుం – ఇమేహి ఖో , భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. పటిబలో హోతి అన్తేవాసిం వా సద్ధివిహారిం వా అభిసమాచారికాయ సిక్ఖాయ సిక్ఖాపేతుం, ఆదిబ్రహ్మచరియకాయ సిక్ఖాయ వినేతుం, అభిధమ్మే వినేతుం, అభివినయే వినేతుం, ఉప్పన్నం దిట్ఠిగతం ధమ్మతో వివేచేతుం – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. ఆపత్తిం న జానాతి, అనాపత్తిం న జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం న జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం న జానాతి, ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన న స్వాగతాని హోన్తి న సువిభత్తాని న సుప్పవత్తీని న సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. ఆపత్తిం జానాతి, అనాపత్తిం జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం జానాతి, ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన స్వాగతాని హోన్తి సువిభత్తాని సుప్పవత్తీని సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. ఆపత్తిం న జానాతి, అనాపత్తిం న జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం న జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం న జానాతి, ఊనదసవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. ఆపత్తిం జానాతి, అనాపత్తిం జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం జానాతి, దసవస్సో వా హోతి అతిరేకదసవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో”తి.

ఉపసమ్పాదేతబ్బపఞ్చకం నిట్ఠితం.

౨౪. ఉపసమ్పాదేతబ్బఛక్కం

౮౫. "ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో . న అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, ఊనదసవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

"ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, దసవస్సో వా హోతి అతిరేకదసవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

"అపరేహిపి, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అత్తనా న అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే సీలక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా న అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే సమాధిక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా న అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే పఞ్ఞాక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా న అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే విముత్తిక్ఖన్ధే సమాదపేతా; అత్తనా న అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న పరం అసేక్ఖే విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధే సమాదపేతా; ఊనదసవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

"ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అత్తనా అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే సీలక్ఖన్ధే సమాదపేతా అత్తనా అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే సమాధిక్ఖన్ధే సమాదపేతా. అత్తనా అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే పఞ్ఞాక్ఖన్ధే సమాదపేతా. అత్తనా అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే విముత్తిక్ఖన్ధే సమాదపేతా. అత్తనా అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పరం అసేక్ఖే విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధే సమాదపేతా; దసవస్సో వా హోతి అతిరేకదసవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

"అపరేహిపి, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అస్సద్ధో హోతి, అహిరికో హోతి, అనోత్తప్పీ హోతి, కుసీతో హోతి, ముట్ఠస్సతి హోతి, ఊనదసవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం , నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. సద్ధో హోతి, హిరిమా హోతి, ఓత్తప్పీ హోతి, ఆరద్ధవీరియో హోతి, ఉపట్ఠితస్సతి హోతి, దసవస్సో వా హోతి అతిరేకదసవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి, అప్పస్సుతో హోతి, దుప్పఞ్ఞో హోతి, ఊనదసవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. న అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, న అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, న అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి, బహుస్సుతో హోతి, పఞ్ఞవా హోతి, దసవస్సో వా హోతి అతిరేకదసవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. న పటిబలో హోతి అన్తేవాసిం వా సద్ధివిహారిం వా గిలానం ఉపట్ఠాతుం వా ఉపట్ఠాపేతుం వా, అనభిరతం వూపకాసేతుం వా వూపకాసాపేతుం వా, ఉప్పన్నం కుక్కుచ్చం ధమ్మతో వినోదేతుం, ఆపత్తిం న జానాతి, ఆపత్తియా వుట్ఠానం న జానాతి, ఊనదసవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. పటిబలో హోతి అన్తేవాసిం వా సద్ధివిహారిం వా గిలానం ఉపట్ఠాతుం వా ఉపట్ఠాపేతుం వా, అనభిరతం వూపకాసేతుం వా వూపకాసాపేతుం వా, ఉప్పన్నం కుక్కుచ్చం ధమ్మతో వినోదేతుం, ఆపత్తిం జానాతి, ఆపత్తియా వుట్ఠానం జానాతి, దసవస్సో వా హోతి అతిరేకదసవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. న పటిబలో హోతి అన్తేవాసిం వా సద్ధివిహారిం వా అభిసమాచారికాయ సిక్ఖాయ సిక్ఖాపేతుం, ఆదిబ్రహ్మచరియకాయ సిక్ఖాయ వినేతుం, అభిధమ్మే వినేతుం , అభివినయే వినేతుం, ఉప్పన్నం దిట్ఠిగతం ధమ్మతో వివేచేతుం, ఊనదసవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“ఛహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. పటిబలో హోతి అన్తేవాసిం వా సద్ధివిహారిం వా అభిసమాచారికాయ సిక్ఖాయ సిక్ఖాపేతుం ఆదిబ్రహ్మచరియకాయ సిక్ఖాయ వినేతుం, అభిధమ్మే వినేతుం, అభివినయే వినేతుం, ఉప్పన్నం దిట్ఠిగతం ధమ్మతో వివేచేతుం, దసవస్సో వా హోతి

అతిరేకదసవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. ఆపత్తిం న జానాతి, అనాపత్తిం న జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం న జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం న జానాతి, ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన న స్వాగతాని హోన్తి న సువిభత్తాని న సుప్పవత్తీని న సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో, ఊనదసవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో.

“ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో , సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో. ఆపత్తిం జానాతి , అనాపత్తిం జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం జానాతి, ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన స్వాగతాని హోన్తి సువిభత్తాని సుప్పవత్తీని సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో, దసవస్సో వా హోతి అతిరేకదసవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పాదేతబ్బం, నిస్సయో దాతబ్బో, సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో”తి.

ఉపసమ్పాదేతబ్బఛక్కం నిట్ఠితం.

౨౩. అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బకథా

౮౬. తేన ఖో పన సమయేన యో సో అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో [యో సో పసురపరిబ్బాజకో అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో (క.)] పజ్ఝాయేన సహధమ్మికం వుచ్చమానో ఉపజ్ఝాయస్స వాదం ఆరోపేత్వా తంయేవ తిత్థాయతనం సఙ్కమి. సో పున పచ్చాగన్త్వా భిక్ఖూ ఉపసమ్పదం యాచి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యో సో, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఉపజ్ఝాయేన సహధమ్మికం వుచ్చమానో ఉపజ్ఝాయస్స వాదం ఆరోపేత్వా తంయేవ తిత్థాయతనం సఙ్కన్తో, సో ఆగతో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో సో, భిక్ఖవే, అఞ్ఞోపి అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఇమస్మిం ధమ్మవినయే ఆకఙ్ఖతి పబ్బజ్జం, ఆకఙ్ఖతి ఉపసమ్పదం, తస్స చత్తారో మాసే పరివాసో దాతబ్బో. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో – పఠమం కేసమస్సుం ఓహారాపేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదాపేత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కారాపేత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దాపేత్వా ఉక్కుటికం నిసీదాపేత్వా అఞ్జలిం పగ్గణ్హాపేత్వా ఏవం వదేహీతి వత్తబ్బో – “బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామి; దుతియమ్పి బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, దుతియమ్పి ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, దుతియమ్పి సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామి; తతియమ్పి బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, తతియమ్పి ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, తతియమ్పి సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామీ”తి.

తేన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బేన సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, భన్తే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఇమస్మిం ధమ్మవినయే ఆకఙ్ఖామి ఉపసమ్పదం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం చత్తారో మాసే పరివాసం యాచామీ”తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఇమస్మిం ధమ్మవినయే ఆకఙ్ఖతి ఉపసమ్పదం. సో సఙ్ఘం చత్తారో మాసే పరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బస్స చత్తారో మాసే పరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఇమస్మిం ధమ్మవినయే ఆకఙ్ఖతి ఉపసమ్పదం. సో సఙ్ఘం చత్తారో మాసే పరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బస్స చత్తారో మాసే పరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బస్స చత్తారో మాసే పరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బస్స చత్తారో మాసే పరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౮౭. “ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆరాధకో హోతి, ఏవం అనారాధకో. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో అనారాధకో హోతి? ఇధ, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో అతికాలేన గామం పవిసతి, అతిదివా పటిక్కమతి. ఏవమ్పి, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో అనారాధకో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో వేసియాగోచరో వా హోతి, విధవాగోచరో వా హోతి, థుల్లకుమారికాగోచరో వా హోతి, పణ్డకగోచరో వా హోతి, భిక్ఖునిగోచరో వా హోతి. ఏవమ్పి, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో అనారాధకో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో యాని తాని సబ్రహ్మచారీనం ఉచ్చావచాని కరణీయాని, తత్థ న దక్ఖో హోతి, న అనలసో, న తత్రుపాయాయ వీమంసాయ సమన్నాగతో, న అలం కాతుం, న అలం సంవిధాతుం. ఏవమ్పి, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో అనారాధకో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో న తిబ్బచ్ఛన్దో హోతి ఉద్దేసే, పరిపుచ్ఛాయ, అధిసీలే, అధిచిత్తే, అధిపఞ్ఞాయ. ఏవమ్పి, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో అనారాధకో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో యస్స తిత్థాయతనా సఙ్కన్తో హోతి, తస్స సత్థునో తస్స దిట్ఠియా తస్స ఖన్తియా తస్స రుచియా తస్స ఆదాయస్స అవణ్ణే భఞ్ఞమానే కుపితో హోతి అనత్తమనో అనభిరద్ధో, బుద్ధస్స వా ధమ్మస్స వా సఙ్ఘస్స వా అవణ్ణే భఞ్ఞమానే అత్తమనో హోతి ఉదగ్గో అభిరద్ధో. యస్స వా పన తిత్థాయతనా సఙ్కన్తో హోతి, తస్స సత్థునో తస్స దిట్ఠియా తస్స ఖన్తియా తస్స రుచియా తస్స ఆదాయస్స వణ్ణే భఞ్ఞమానే అత్తమనో హోతి ఉదగ్గో అభిరద్ధో, బుద్ధస్స వా ధమ్మస్స వా సఙ్ఘస్స వా వణ్ణే భఞ్ఞమానే కుపితో హోతి అనత్తమనో అనభిరద్ధో. ఇదం, భిక్ఖవే, సఙ్ఘాతనికం అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బస్స అనారాధనీయస్మిం. ఏవమ్పి ఖో, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో అనారాధకో హోతి. ఏవం అనారాధకో ఖో, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆగతో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో.

“కథఞ్చ, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆరాధకో హోతి? ఇధ, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో నాతికాలేన గామం పవిసతి నాతిదివా పటిక్కమతి. ఏవమ్పి, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆరాధకో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో న వేసియాగోచరో హోతి, న విధవాగోచరో హోతి, న థుల్లకుమారికాగోచరో హోతి, న పణ్డకగోచరో హోతి, న భిక్ఖునిగోచరో హోతి. ఏవమ్పి, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆరాధకో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో యాని తాని సబ్రహ్మచారీనం ఉచ్చావచాని కరణీయాని, తత్థ దక్ఖో హోతి, అనలసో, తత్రుపాయాయ వీమంసాయ సమన్నాగతో, అలం కాతుం, అలం సంవిధాతుం. ఏవమ్పి, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆరాధకో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే , అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో తిబ్బచ్ఛన్దో హోతి ఉద్దేసే, పరిపుచ్ఛాయ, అధిసీలే, అధిచిత్తే, అధిపఞ్ఞాయ. ఏవమ్పి, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆరాధకో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో యస్స తిత్థాయతనా సఙ్కన్తో హోతి, తస్స సత్థునో తస్స దిట్ఠియా తస్స ఖన్తియా తస్స రుచియా తస్స ఆదాయస్స అవణ్ణే భఞ్ఞమానే అత్తమనో హోతి ఉదగ్గో అభిరద్ధో, బుద్ధస్స వా ధమ్మస్స వా సఙ్ఘస్స వా అవణ్ణే భఞ్ఞమానే కుపితో హోతి అనత్తమనో అనభిరద్ధో. యస్స వా పన తిత్థాయతనా సఙ్కన్తో హోతి, తస్స సత్థునో తస్స దిట్ఠియా తస్స ఖన్తియా తస్స రుచియా తస్స ఆదాయస్స వణ్ణే భఞ్ఞమానే కుపితో హోతి అనత్తమనో అనభిరద్ధో, బుద్ధస్స వా ధమ్మస్స వా సఙ్ఘస్స వా వణ్ణే భఞ్ఞమానే అత్తమనో హోతి ఉదగ్గో అభిరద్ధో. ఇదం, భిక్ఖవే, సఙ్ఘాతనికం అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బస్స ఆరాధనీయస్మిం. ఏవమ్పి ఖో, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆరాధకో హోతి. ఏవం ఆరాధకో ఖో, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆగతో ఉపసమ్పాదేతబ్బో.

“సచే, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో నగ్గో ఆగచ్ఛతి, ఉపజ్ఝాయమూలకం చీవరం పరియేసితబ్బం. సచే అచ్ఛిన్నకేసో ఆగచ్ఛతి, సఙ్ఘో అపలోకేతబ్బో భణ్డుకమ్మాయ. యే తే, భిక్ఖవే, అగ్గికా జటిలకా, తే ఆగతా ఉపసమ్పాదేతబ్బా, న తేసం పరివాసో దాతబ్బో. తం కిస్స హేతు? కమ్మవాదినో ఏతే, భిక్ఖవే, కిరియవాదినో. సచే, భిక్ఖవే, జాతియా సాకియో అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బో ఆగచ్ఛతి , సో ఆగతో ఉపసమ్పాదేతబ్బో, న తస్స పరివాసో దాతబ్బో. ఇమాహం, భిక్ఖవే, ఞాతీనం ఆవేణికం పరిహారం దమ్మీ”తి.

అఞ్ఞతిత్థియపుబ్బకథా నిట్ఠితా.

సత్తమభాణవారో.

౨౬. పఞ్చాబాధవత్థు

౮౮. తేన ఖో పన సమయేన మగధేసు పఞ్చ ఆబాధా ఉస్సన్నా హోన్తి – కుట్ఠం, గణ్డో, కిలాసో, సోసో, అపమారో. మనుస్సా పఞ్చహి ఆబాధేహి ఫుట్ఠా జీవకం కోమారభచ్చం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – “సాధు నో, ఆచరియ, తికిచ్ఛాహీ”తి. “అహం ఖ్వయ్యో, బహుకిచ్చో బహుకరణీయో; రాజా చ మే మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఉపట్ఠాతబ్బో ఇత్థాగారఞ్చ బుద్ధప్పముఖో చ భిక్ఖుసఙ్ఘో; నాహం సక్కోమి తికిచ్ఛితు”న్తి. “సబ్బం సాపతేయ్యఞ్చ తే, ఆచరియ, హోతు; మయఞ్చ తే దాసా; సాధు, నో, ఆచరియ, తికిచ్ఛాహీ”తి. “అహం ఖ్వయ్యో, బహుకిచ్చో బహుకరణీయో రాజా చ మే మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఉపట్ఠాతబ్బో ఇత్థాగారఞ్చ బుద్ధప్పముఖో చ భిక్ఖుసఙ్ఘో; నాహం సక్కోమి తికిచ్ఛితు”న్తి. అథ

ఖో తేసం మనుస్సానం ఏతదహోసి – “ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా సుఖసీలా సుఖసమాచారా, సుభోజనాని భుఞ్జిత్వా నివాతేసు సయనేసు సయన్తి. యంనూన మయం సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజేయ్యామ. తత్థ భిక్ఖూ చేవ ఉపట్ఠహిస్సన్తి, జీవకో చ కోమారభచ్చో తికిచ్ఛిస్సతీ”తి . అథ ఖో తే మనుస్సా భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచింసు. తే భిక్ఖూ పబ్బాజేసుం, ఉపసమ్పాదేసుం. తే భిక్ఖూ చేవ ఉపట్ఠహింసు జీవకో చ కోమారభచ్చో తికిచ్ఛి. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ బహూ గిలానే భిక్ఖూ ఉపట్ఠహన్తా యాచనబహులా విఞ్ఞత్తిబహులా విహరన్తి – గిలానభత్తం దేథ, గిలానుపట్ఠాకభత్తం దేథ, గిలానభేసజ్జం దేథాతి. జీవకోపి కోమారభచ్చో బహూ గిలానే భిక్ఖూ తికిచ్ఛన్తో అఞ్ఞతరం రాజకిచ్చం పరిహాపేసి.

౮౯. అఞ్ఞతరోపి పురిసో పఞ్చహి ఆబాధేహి ఫుట్ఠో జీవకం కోమారభచ్చం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏతదవోచ – “సాధు మం, ఆచరియ, తికిచ్ఛాహీ”తి. “అహం ఖ్వయ్యో, బహుకిచ్చో, బహుకరణీయో, రాజా చ మే మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఉపట్ఠాతబ్బో ఇత్థాగారఞ్చ బుద్ధప్పముఖో చ భిక్ఖుసఙ్ఘో; నాహం సక్కోమి తికిచ్ఛితు”న్తి. “సబ్బం సాపతేయ్యఞ్చ తే, ఆచరియ, హోతు, అహఞ్చ తే దాసో; సాధు మం, ఆచరియ, తికిచ్ఛాహీ”తి. “అహం ఖ్వయ్యో, బహుకిచ్చో బహుకరణీయో, రాజా చ మే మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఉపట్ఠాతబ్బో ఇత్థాగారఞ్చ బుద్ధప్పముఖో చ భిక్ఖుసఙ్ఘో, నాహం సక్కోమి తికిచ్ఛితు”న్తి. అథ ఖో తస్స పురిసస్స ఏతదహోసి – “ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా సుఖసీలా సుఖసమాచారా, సుభోజనాని భుఞ్జిత్వా నివాతేసు సయనేసు సయన్తి. యంనూనాహం సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజేయ్యం. తత్థ భిక్ఖూ చేవ ఉపట్ఠహిస్సన్తి, జీవకో చ కోమారభచ్చో తికిచ్ఛిస్సతి. సోమ్హి [సోహం (బహూసు, విమతివినోదనీటీకా ఓలోకేతబ్బా)] అరోగో విబ్భమిస్సామీ”తి . అథ ఖో సో పురిసో భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. తం భిక్ఖూ పబ్బాజేసుం, ఉపసమ్పాదేసుం. తం భిక్ఖూ చేవ ఉపట్ఠహింసు, జీవకో చ కోమారభచ్చో తికిచ్ఛి. సో అరోగో విబ్భమి. అద్దసా ఖో జీవకో కోమారభచ్చో తం పురిసం విబ్భన్తం, దిస్వాన తం పురిసం ఏతదవోచ – “నను త్వం, అయ్యో, భిక్ఖూసు పబ్బజితో అహోసీ”తి? “ఏవం, ఆచరియా”తి. “కిస్స పన త్వం, అయ్యో, ఏవరూపమకాసీ”తి? అథ ఖో సో పురిసో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసి. జీవకో కోమారభచ్చో ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “కథఞ్హి నామ భదన్తా [భద్దన్తా (క.)] పఞ్చహి ఆబాధేహి ఫుట్ఠం పబ్బాజేస్సన్తీ”తి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవన్తం ఏతదవోచ – “సాధు, భన్తే, అయ్యా పఞ్చహి ఆబాధేహి ఫుట్ఠం న పబ్బాజేయ్యు”న్తి. అథ ఖో భగవా జీవకం కోమారభచ్చం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, పఞ్చహి ఆబాధేహి ఫుట్ఠో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

పఞ్చాబాధవత్థు నిట్ఠితం.

౨౭. రాజభటవత్థు

౯౦. తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పచ్చన్తో కుపితో హోతి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో సేనానాయకే మహామత్తే ఆణాపేసి – “గచ్ఛథ, భణే, పచ్చన్తం ఉచ్చినథా”తి. “ఏవం, దేవా”తి ఖో

సేనానాయకా మహామత్తా రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పచ్చస్సోసుం. అథ ఖో అభిఞ్ఞాతానం అభిఞ్ఞాతానం యోధానం ఏతదహోసి – "మయం ఖో యుద్ధాభినన్దినో గచ్ఛన్తా పాపఞ్చ కరోమ, బహుఞ్చ అపుఞ్ఞం పసవామ. కేన ను ఖో మయం ఉపాయేన పాపా చ విరమేయ్యామ కల్యాణఞ్చ కరేయ్యామా"తి? అథ ఖో తేసం యోధానం ఏతదహోసి – "ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా ధమ్మచారినో సమచారినో బ్రహ్మచారినో సచ్చవాదినో సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా. సచే ఖో మయం సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజేయ్యామ, ఏవం మయం పాపా చ విరమేయ్యామ కల్యాణఞ్చ కరేయ్యామా"తి. అథ ఖో తే యోధా భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచింసు. తే భిక్ఖూ పబ్బాజేసుం, ఉపసమ్పాదేసుం. సేనానాయకా మహామత్తా రాజభటే పుచ్ఛింసు – "కిం ను ఖో, భణే, ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ యోధా న దిస్సన్తీ"తి? "ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ, సామి, యోధా భిక్ఖూసు పబ్బజితా"తి. సేనానాయకా మహామత్తా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా రాజభటం పబ్బాజేస్సన్తీ"తి. సేనానాయకా మహామత్తా రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో వోహారికే మహామత్తే పుచ్ఛి – "యో, భణే, రాజభటం పబ్బాజేతి, కిం సో పసవతీ"తి? "ఉపజ్ఝాయస్స, దేవ, సీసం ఛేతబ్బం, అనుస్సావకస్స [అనుసావకస్స (క.)] జివ్హా ఉద్ధరితబ్బా, గణస్స ఉపడ్ఢఫాసుకా భఞ్జితబ్బా"తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో భగవన్తం ఏతదవోచ – "సన్తి, భన్తే, రాజానో అస్సద్ధా అప్పసన్నా. తే అప్పమత్తకేనపి భిక్ఖూ విహేఠేయ్యుం. సాధు, భన్తే, అయ్యా రాజభటం న పబ్బాజేయ్యు"న్తి. అథ ఖో భగవా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, రాజభటో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

రాజభటవత్థు నిట్ఠితం.

౨౮. అఙ్గులిమాలచోరవత్థు

౬౧. తేన ఖో పన సమయేన చోరో అఙ్గులిమాలో భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. మనుస్సా పస్సిత్వా ఉబ్బిజ్జన్తిపి, ఉత్తసన్తిపి, పలాయన్తిపి , అఞ్ఞేనపి గచ్ఛన్తి, అఞ్ఞేనపి ముఖం కరోన్తి, ద్వారమ్పి థకేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా ధజబన్ధం చోరం పబ్బాజేస్సన్తీ"తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... న, భిక్ఖవే, ధజబన్ధో చోరో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

అఙ్గులిమాలచోరవత్థు నిట్ఠితం.

౨౯. కారభేదకచోరవత్థు

౯౨. తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞా మాగధేన సేనియేన బిమ్బిసారేన అనుఞ్ఞాతం హోతి – “యే సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజన్తి, న తే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం; స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరన్తు బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా”తి. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో పురిసో చోరికం కత్వా కారాయ బద్ధో హోతి. సో కారం భిన్దిత్వా పలాయిత్వా భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. మనుస్సా పస్సిత్వా ఏవమాహంసు – “అయం సో కారభేదకో చోరో. హన్ద, నం నేమా”తి. ఏకచ్చే ఏవమాహంసు – “మాయ్యో, ఏవం అవచుత్థ. అనుఞ్ఞాతం రఞ్ఞా మాగధేన సేనియేన బిమ్బిసారేన – “యే సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజన్తి, న తే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం; స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరన్తు బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా”తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “అభయూవరా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా, నయిమే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం. కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా కారభేదకం చోరం పబ్బాజేస్సన్తీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, కారభేదకో చోరో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

కారభేదకచోరవత్థు నిట్ఠితం.

౩౦. లిఖితకచోరవత్థు

౯౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో పురిసో చోరికం కత్వా పలాయిత్వా భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. సో చ రఞ్ఞో అన్తేపురే లిఖితో హోతి – యత్థ పస్సతి, తత్థ హన్తబ్బోతి. మనుస్సా పస్సిత్వా ఏవమాహంసు – “అయం సో లిఖితకో చోరో. హన్ద, నం హనామా”తి. ఏకచ్చే ఏవమాహంసు – “మాయ్యో, ఏవం అవచుత్థ. అనుఞ్ఞాతం రఞ్ఞా మాగధేన సేనియేన బిమ్బిసారేన “యే సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజన్తి, న తే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం, స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరన్తు బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా”తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “అభయూవరా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా, నయిమే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం. కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా లిఖితకం చోరం పబ్బాజేస్సన్తీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, లిఖితకో చోరో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

లిఖితకచోరవత్థు నిట్ఠితం.

౩౧. కసాహతవత్థు

౯౪. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో పురిసో కసాహతో కతదణ్డకమ్మో భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా కసాహతం కతదణ్డకమ్మం పబ్బాజేస్సన్తీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న , భిక్ఖవే, కసాహతో కతదణ్డకమ్మో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

కసాహతవత్థు నిట్ఠితం.

౩౨. లక్ఖణాహతవత్థు

౯౫. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో పురిసో లక్ఖణాహతో కతదణ్డకమ్మో భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా లక్ఖణాహతం కతదణ్డకమ్మం పబ్బాజేస్సన్తీ”తి.

భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, లక్ఖణాహతో కతదణ్డకమ్మో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

లక్ఖణాహతవత్థు నిట్ఠితం.

౩౩. ఇణాయికవత్థు

౯౬. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో పురిసో ఇణాయికో పలాయిత్వా భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. ధనియా పస్సిత్వా ఏవమాహంసు – "అయం నో అమ్హాకం ఇణాయికో. హన్ద, నం నేమా"తి. ఏకచ్చే ఏవమాహంసు – "మాయ్యో, ఏవం అవచుత్థ. అనుఞ్ఞాతం రఞ్ఞా మాగధేన సేనియేన బిమ్బిసారేన – "యే సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజన్తి, న తే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం; స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరన్తు బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "అభయూవరా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా. నయిమే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం. కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా ఇణాయికం పబ్బాజేస్సన్తీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . న, భిక్ఖవే, ఇణాయికో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

ఇణాయికవత్థు నిట్ఠితం.

౩౪. దాసవత్థు

౯౭. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో దాసో పలాయిత్వా భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. అయ్యకా [అయ్యికా (క.), అయిరకా (సీ.)] పస్సిత్వా ఏవమాహంసు – "అయం నో అమ్హాకం దాసో. హన్ద, నం నేమా"తి. ఏకచ్చే ఏవమాహంసు – "మాయ్యో, ఏవం అవచుత్థ, అనుఞ్ఞాతం రఞ్ఞా మాగధేన సేనియేన బిమ్బిసారేన "యే సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజన్తి, న తే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం, స్వాక్ఖాతో ధమ్మో, చరన్తు బ్రహ్మచరియం సమ్మా దుక్ఖస్స అన్తకిరియాయా"తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "అభయూవరా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా, నయిమే లబ్భా కిఞ్చి కాతుం. కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా దాసం పబ్బాజేస్సన్తీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, దాసో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

దాసవత్థు నిట్ఠితం.

౩౫. కమ్మారభణ్డువత్థు

౯౮. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో కమ్మారభణ్డు మాతాపితూహి సద్ధిం భణ్డిత్వా ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. అథ ఖో తస్స కమ్మారభణ్డుస్స మాతాపితరో తం కమ్మారభణ్డుం విచినన్తా ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూ పుచ్ఛింసు – "అపి, భన్తే, ఏవరూపం దారకం పస్సేయ్యాథా"తి? భిక్ఖూ అజానంయేవ ఆహంసు – "న జానామా"తి, అపస్సంయేవ ఆహంసు – "న పస్సామా"తి. అథ ఖో తస్స కమ్మారభణ్డుస్స మాతాపితరో తం కమ్మారభణ్డుం విచినన్తా భిక్ఖూసు పబ్బజితం దిస్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "అలజ్జినో ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా, దుస్సీలా

ముసావాదినో. జానంయేవ ఆహంసు – 'న జానామా'తి, పస్సంయేవ ఆహంసు – 'న పస్సామా'తి. అయం దారకో భిక్ఖూసు పబ్బజితో"తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తస్స కమ్మారభణ్డుస్స మాతాపితూనం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘం అపలోకేతుం భణ్డుకమ్మాయాతి.

కమ్మారభణ్డువత్థు నిట్ఠితం.

౩౬. ఉపాలిదారకవత్థు

౯౯. [ఇదం వత్థు పాచి॰ ౪౦౨ ఆదయో] తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే సత్తరసవగ్గియా దారకా సహాయకా హోన్తి. ఉపాలిదారకో తేసం పామోక్ఖో హోతి. అథ ఖో ఉపాలిస్స మాతాపితూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో ఉపాయేన ఉపాలి అమ్హాకం అచ్చయేన సుఖఞ్చ జీవేయ్య, న చ కిలమేయ్యా"తి? అథ ఖో ఉపాలిస్స మాతాపితూనం ఏతదహోసి – "సచే ఖో ఉపాలి లేఖం సిక్ఖేయ్య, ఏవం ఖో ఉపాలి అమ్హాకం అచ్చయేన సుఖఞ్చ జీవేయ్య, న చ కిలమేయ్యా"తి. అథ ఖో ఉపాలిస్స మాతాపితూనం ఏతదహోసి – "సచే ఖో ఉపాలి లేఖం సిక్ఖిస్సతి, అఙ్గులియో దుక్ఖా భవిస్సన్తి. సచే ఖో ఉపాలి గణనం సిక్ఖేయ్య, ఏవం ఖో ఉపాలి అమ్హాకం అచ్చయేన సుఖఞ్చ జీవేయ్య, న చ కిలమేయ్యా"తి. అథ ఖో ఉపాలిస్స మాతాపితూనం ఏతదహోసి – "సచే ఖో ఉపాలి గణనం సిక్ఖిస్సతి, ఉరస్స దుక్ఖో భవిస్సతి. సచే ఖో ఉపాలి రూపం సిక్ఖేయ్య, ఏవం ఖో ఉపాలి అమ్హాకం అచ్చయేన సుఖఞ్చ జీవేయ్య, న చ కిలమేయ్యా"తి. అథ ఖో ఉపాలిస్స మాతాపితూనం ఏతదహోసి – "సచే ఖో ఉపాలి రూపం సిక్ఖిస్సతి, అక్ఖీని దుక్ఖా భవిస్సన్తి. ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా సుఖసీలా సుఖసమాచారా, సుభోజనాని భుఞ్జిత్వా నివాతేసు సయనేసు సయన్తి . సచే ఖో ఉపాలి సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజేయ్య, ఏవం ఖో ఉపాలి అమ్హాకం అచ్చయేన సుఖఞ్చ జీవేయ్య, న చ కిలమేయ్యా"తి.

అస్సోసి ఖో ఉపాలిదారకో మాతాపితూనం ఇమం కథాసల్లాపం. అథ ఖో ఉపాలిదారకో యేన తే దారకా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే దారకే ఏతదవోచ – "ఏథ మయం, అయ్యా, సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజిస్సామా"తి. "సచే ఖో త్వం, అయ్య, పబ్బజిస్ససి, ఏవం మయమ్పి పబ్బజిస్సామా"తి. అథ ఖో తే దారకా ఏకమేకస్స మాతాపితరో ఉపసఙ్కమిత్వా ఏతదవోచుం – "అనుజానాథ మం అగారస్మా అనాగారియం పబ్బజ్జాయా"తి. అథ ఖో తేసం దారకానం మాతాపితరో – "సబ్బేపిమే దారకా సమానచ్ఛన్దా కల్యాణాధిప్పాయా"తి – అనుజానింసు. తే భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచింసు. తే భిక్ఖూ పబ్బాజేసుం ఉపసమ్పాదేసుం . తే రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ రోదన్తి – "యాగుం దేథ, భత్తం దేథ, ఖాదనీయం దేథా"తి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ఆగమేథ, ఆవుసో, యావ రత్తి విభాయతి. సచే యాగు భవిస్సతి పివిస్సథ, సచే భత్తం భవిస్సతి భుఞ్జిస్సథ, సచే ఖాదనీయం భవిస్సతి ఖాదిస్సథ; నో చే భవిస్సతి యాగు వా భత్తం వా ఖాదనీయం వా, పిణ్డాయ చరిత్వా భుఞ్జిస్సథా"తి. ఏవమ్పి ఖో తే భిక్ఖూ భిక్ఖూహి వుచ్చమానా రోదన్తియేవ "యాగుం దేథ, భత్తం దేథ, ఖాదనీయం దేథా"తి; సేనాసనం ఉహదన్తిపి ఉమ్మిహన్తిపి.

అస్సోసి ఖో భగవా రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ దారకసద్దం. సుత్వాన ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – "కిం ను ఖో సో, ఆనన్ద, దారకసద్దో"తి? అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి…పే… "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ జానం ఊనవీసతివస్సం పుగ్గలం ఉపసమ్పాదేన్తీ"తి? "సచ్చం, భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… "కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా జానం ఊనవీసతివస్సం పుగ్గలం ఉపసమ్పాదేస్సన్తి. ఊనవీసతివస్సో, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అక్ఖమో

హోతి సీతస్స ఉణ్హస్స జిఘచ్ఛాయ పిపాసాయ డంసమకసవాతాతపసరీసపసమ్ఫస్సానం దురుత్తానం దురాగతానం వచనపథానం ఉప్పన్నానం సారీరికానం వేదనానం దుక్ఖానం తిబ్బానం ఖరానం కటుకానం అసాతానం అమనాపానం పాణహరానం అనధివాసకజాతికో హోతి. వీసతివస్సోవ ఖో, భిక్ఖవే, పుగ్గలో ఖమో హోతి సీతస్స ఉణ్హస్స జిఘచ్ఛాయ పిపాసాయ డంసమకసవాతాతపసరీసపసమ్ఫస్సానం దురుత్తానం దురాగతానం వచనపథానం, ఉప్పన్నానం సారీరికానం వేదనానం దుక్ఖానం తిబ్బానం ఖరానం కటుకానం అసాతానం అమనాపానం పాణహరానం అధివాసకజాతికో హోతి. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ, పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, జానం ఊనవీసతివస్సో పుగ్గలో ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో"తి.

ఉపాలిదారకవత్థు నిట్ఠితం.

౩౭. అహివాతకరోగవత్థు

౧౦౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరం కులం అహివాతకరోగేన కాలఙ్కతం హోతి. తస్స పితాపుత్తకా సేసా హోన్తి. తే భిక్ఖూసు పబ్బజిత్వా ఏకతోవ పిణ్డాయ చరన్తి. అథ ఖో సో దారకో పితునో భిక్ఖాయ దిన్నాయ ఉపధావిత్వా ఏతదవోచ – "మయ్హమ్పి, తాత, దేహి; మయ్హమ్పి , తాత, దేహీ"తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "అబ్రహ్మచారినో ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా. అయమ్పి దారకో భిక్ఖునియా జాతో"తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఊనపన్నరసవస్సో దారకో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఉపట్ఠాకకులం సద్ధం పసన్నం అహివాతకరోగేన కాలఙ్కతం హోతి, ద్వే చ దారకా సేసా హోన్తి. తే పోరాణకేన ఆచిణ్ణకప్పేన భిక్ఖూ పస్సిత్వా ఉపధావన్తి. భిక్ఖూ అపసాదేన్తి. తే భిక్ఖూహి అపసాదియమానా రోదన్తి. అథ ఖో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న ఊనపన్నరసవస్సో దారకో పబ్బాజేతబ్బో'తి. ఇమే చ దారకా ఊనపన్నరసవస్సా. కేన ను ఖో ఉపాయేన ఇమే దారకా న వినస్సేయ్యు"న్తి? అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ఉస్సహన్తి పన తే, ఆనన్ద, దారకా కాకే ఉడ్డాపేతున్తి? ఉస్సహన్తి, భగవాతి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఊనపన్నరసవస్సం దారకం కాకుడ్డేపకం పబ్బాజేతు"న్తి.

అహివాతకరోగవత్థు నిట్ఠితం.

౩౮. కణ్టకవత్థు

౧౦౧. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సక్యపుత్తస్స ద్వే సామణేరా హోన్తి – కణ్టకో చ మహకో చ. తే అఞ్ఞమఞ్ఞం దూసేసుం. భిక్ఖూ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సామణేరా ఏవరూపం అనాచారం ఆచరిస్సన్తీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఏకేన ద్వే సామణేరా ఉపట్ఠాపేతబ్బా. యో ఉపట్ఠాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

కణ్టకవత్థు నిట్ఠితం.

౩౯. ఆహున్దరికవత్థు

౧౦౨. తేన ఖో పన సమయేన భగవా తత్థేవ రాజగహే వస్సం వసి, తత్థ హేమన్తం, తత్థ గిమ్హం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “ఆహున్దరికా సమణానం సక్యపుత్తియానం దిసా అన్ధకారా, న ఇమేసం దిసా పక్ఖాయన్తీ”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – “గచ్ఛానన్ద, అవాపురణం [అపాపురణం (క.)] ఆదాయ అనుపరివేణియం భిక్ఖూనం ఆరోచేహి – “ఇచ్ఛతావుసో భగవా దక్ఖిణాగిరిం చారికం పక్కమితుం. యస్సాయస్మతో అత్థో, సో ఆగచ్ఛతూ”తి. ఏవం, భన్తే, తి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో పటిస్సుణిత్వా అవాపురణం ఆదాయ అనుపరివేణియం భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – ‘ఇచ్ఛతావుసో భగవా దక్ఖిణాగిరిం చారికం పక్కమితుం. యస్సాయస్మతో అత్థో, సో ఆగచ్ఛతూ’”తి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “భగవతా, ఆవుసో ఆనన్ద, పఞ్ఞత్తం దసవస్సాని నిస్సాయ వత్థుం, దసవస్సేన నిస్సయం దాతుం. తత్థ చ నో గన్తబ్బం భవిస్సతి, నిస్సయో చ గహేతబ్బో భవిస్సతి, ఇత్తరో చ వాసో భవిస్సతి, పున చ పచ్చాగన్తబ్బం భవిస్సతి, పున చ నిస్సయో గహేతబ్బో భవిస్సతి. సచే అమ్హాకం ఆచరియుపజ్ఝాయా గమిస్సన్తి, మయమ్పి గమిస్సామ; నో చే అమ్హాకం ఆచరియుపజ్ఝాయా గమిస్సన్తి, మయమ్పి న గమిస్సామ. లహుచిత్తకతా నో, ఆవుసో ఆనన్ద, పఞ్ఞాయిస్సతీ”తి. అథ ఖో భగవా ఓగణేన భిక్ఖుసఙ్ఘేన దక్ఖిణాగిరిం చారికం పక్కామి.

ఆహున్దరికవత్థు నిట్ఠితం.

౪౦. నిస్సయముచ్చనకకథా

౧౦౩. అథ ఖో భగవా దక్ఖిణాగిరిస్మిం యథాభిరన్తం విహరిత్వా పునదేవ రాజగహం పచ్చాగచ్ఛి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – “కిం ను ఖో, ఆనన్ద, తథాగతో ఓగణేన భిక్ఖుసఙ్ఘేన దక్ఖిణాగిరిం చారికం పక్కన్తో”తి? అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన పఞ్చవస్సాని నిస్సాయ వత్థుం, అబ్యత్తేన యావజీవం.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. న అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి న అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన, న అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన న అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన న అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన. అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన... అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన... అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. అస్సద్ధో హోతి, అహిరికో హోతి, అనోత్తప్పీ హోతి, కుసీతో హోతి, ముట్ఠస్సతి హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న

అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. సద్ధో హోతి , హిరిమా హోతి, ఓత్తప్పీ హోతి, ఆరద్ధవీరియో హోతి, ఉపట్ఠితస్సతి హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి, అప్పస్సుతో హోతి, దుప్పఞ్ఞో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. న అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, న అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, న అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి, బహుస్సుతో హోతి, పఞ్ఞవా హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. ఆపత్తిం న జానాతి, అనాపత్తిం న జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం న జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం న జానాతి, ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన న స్వాగతాని హోన్తి న సువిభత్తాని న సుప్పవత్తీని న సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. ఆపత్తిం జానాతి, అనాపత్తిం జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం జానాతి, ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన స్వాగతాని హోన్తి సువిభత్తాని సుప్పవత్తీని సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. ఆపత్తిం న జానాతి, అనాపత్తిం న జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం న జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం న జానాతి, ఊనపఞ్చవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. ఆపత్తిం జానాతి, అనాపత్తిం జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం జానాతి, పఞ్చవస్సో వా హోతి అతిరేక పఞ్చవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

నిస్సయముచ్చనకకథా నిట్ఠితా.

పఞ్చకదసవారో నిట్ఠితో.

౧౦౪. “ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. న అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, న అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన, న అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన, న అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన, న అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన

సమన్నాగతో హోతి, ఊనపఞ్చవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. అసేక్ఖేన సీలక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, అసేక్ఖేన సమాధిక్ఖన్ధేన, అసేక్ఖేన పఞ్ఞాక్ఖన్ధేన, అసేక్ఖేన విముత్తిక్ఖన్ధేన, అసేక్ఖేన విముత్తిఞాణదస్సనక్ఖన్ధేన సమన్నాగతో హోతి, పఞ్చవస్సో వా హోతి అతిరేకపఞ్చవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. అస్సద్ధో హోతి, అహిరికో హోతి, అనోత్తప్పీ హోతి, కుసీతో హోతి, ముట్ఠస్సతి హోతి, ఊనపఞ్చవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. సద్ధో హోతి, హిరిమా హోతి, ఓత్తప్పీ హోతి, ఆరద్ధవీరియో హోతి, ఉపట్ఠితస్సతి హోతి, పఞ్చవస్సో వా హోతి అతిరేకపఞ్చవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి, అప్పస్సుతో హోతి, దుప్పఞ్ఞో హోతి, ఊనపఞ్చవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. న అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, న అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, న అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి, బహుస్సుతో హోతి, పఞ్ఞవా హోతి, పఞ్చవస్సో వా హోతి అతిరేకపఞ్చవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం. ఆపత్తిం న జానాతి, అనాపత్తిం న జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం న జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం న జానాతి, ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన న స్వాగతాని హోన్తి న సువిభత్తాని న సుప్పవత్తీని న సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో, ఊనపఞ్చవస్సో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా న అనిస్సితేన వత్థబ్బం.

“ఛహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బం. ఆపత్తిం జానాతి, అనాపత్తిం జానాతి, లహుకం ఆపత్తిం జానాతి, గరుకం ఆపత్తిం జానాతి, ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన స్వాగతాని హోన్తి సువిభత్తాని సుప్పవత్తీని సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో, పఞ్చవస్సో వా హోతి అతిరేకపఞ్చవస్సో వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, ఛహఙ్గేహి సమన్నాగతేన భిక్ఖునా అనిస్సితేన వత్థబ్బ”న్తి.

అభయూవరభాణవారో నిట్ఠితో అట్ఠమో.

అట్ఠమభాణవారో.

౪౧. రాహులవత్థు

౧౦౫. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన కపిలవత్థు తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన కపిలవత్థు తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సక్కేసు విహరతి కపిలవత్థుస్మిం నిగ్రోధారామే. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సుద్ధోదనస్స సక్కస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో రాహులమాతా దేవీ రాహులం కుమారం ఏతదవోచ – "ఏసో తే, రాహుల, పితా. గచ్ఛస్సు [గచ్ఛస్స (స్యా.)], దాయజ్జం యాచాహీ"తి. అథ ఖో రాహులో కుమారో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో పురతో, అట్ఠాసి – "సుఖా తే, సమణ, ఛాయా"తి. అథ ఖో భగవా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో రాహులో కుమారో భగవన్తం పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధి – "దాయజ్జం మే, సమణ, దేహి; దాయజ్జం మే, సమణ, దేహీ"తి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం ఆమన్తేసి – "తేన హి త్వం, సారిపుత్త, రాహులం కుమారం పబ్బాజేహీ"తి. "కథాహం, భన్తే, రాహులం కుమారం పబ్బాజేమీ"తి? అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, తీహి సరణగమనేహి సామణేరపబ్బజ్జం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పబ్బాజేతబ్బో – పఠమం కేసమస్సుం ఓహారాపేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదాపేత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కారాపేత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దాపేత్వా ఉక్కుటికం నిసీదాపేత్వా అఞ్జలిం పగ్గణ్హాపేత్వా ఏవం వదేహీతి వత్తబ్బో – బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామి; దుతియమ్పి బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, దుతియమ్పి ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, దుతియమ్పి సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామి; తతియమ్పి బుద్ధం సరణం గచ్ఛామి, తతియమ్పి ధమ్మం సరణం గచ్ఛామి, తతియమ్పి సఙ్ఘం సరణం గచ్ఛామీతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేహి తీహి సరణగమనేహి సామణేరపబ్బజ్జ"న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో రాహులం కుమారం పబ్బాజేసి.

అథ ఖో సుద్ధోదనో సక్కో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సుద్ధోదనో సక్కో భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఏకాహం, భన్తే, భగవన్తం వరం యాచామీ"తి. "అతిక్కన్తవరా ఖో, గోతమ, తథాగతా"తి. "యఞ్చ, భన్తే, కప్పతి, యఞ్చ అనవజ్జ"న్తి. "వదేహి, గోతమా"తి. "భగవతి మే, భన్తే, పబ్బజితే అనప్పకం దుక్ఖం అహోసి, తథా నన్దే, అధిమత్తం రాహులే. పుత్తపేమం , భన్తే, ఛవిం ఛిన్దతి, ఛవిం ఛేత్వా చమ్మం ఛిన్దతి, చమ్మం ఛేత్వా మంసం ఛిన్దతి, మంసం ఛేత్వా న్హారుం ఛిన్దతి, న్హారుం ఛేత్వా అట్ఠిం ఛిన్దతి, అట్ఠిం ఛేత్వా అట్ఠిమిఞ్జం ఆహచ్చ తిట్ఠతి. సాధు, భన్తే, అయ్యా అననుఞ్ఞాతం మాతాపితూహి పుత్తం న పబ్బాజేయ్యు"న్తి. అథ ఖో భగవా సుద్ధోదనం సక్కం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో సుద్ధోదనో సక్కో భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, అననుఞ్ఞాతో మాతాపితూహి పుత్తో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

అథ ఖో భగవా కపిలవత్థుస్మిం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స ఉపట్ఠాకకులం ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స సన్తికే దారకం పాహేసి – "ఇమం దారకం థేరో పబ్బాజేతూ"తి. అథ ఖో ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న ఏకేన ద్వే సామణేరా

ఉపట్ఠాపేతబ్బా’తి. అయఞ్చ మే రాహులో సామణేరో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన ఏకేన ద్వే సామణేరే ఉపట్ఠాపేతుం, యావతకే వా పన ఉస్సహతి ఓవదితుం అనుసాసితుం తావతకే ఉపట్ఠాపేతున్తి.

రాహులవత్థు నిట్ఠితం.

౪౨. సిక్ఖాపదకథా

౧౦౬. అథ ఖో సామణేరానం ఏతదహోసి – “కతి ను ఖో అమ్హాకం సిక్ఖాపదాని, కత్థ చ అమ్హేహి సిక్ఖితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… అనుజానామి, భిక్ఖవే, సామణేరానం దస సిక్ఖాపదాని, తేసు చ సామణేరేహి సిక్ఖితుం – పాణాతిపాతా వేరమణీ [వేరమణి, వేరమణిం (క.)], అదిన్నాదానా వేరమణీ, అబ్రహ్మచరియా వేరమణీ, ముసావాదా వేరమణీ, సురామేరయమజ్జపమాదట్ఠానా వేరమణీ, వికాలభోజనా వేరమణీ, నచ్చగీతవాదితవిసూకదస్సనా వేరమణీ, మాలాగన్ధవిలేపనధారణమణ్డనవిభూసనట్ఠానా వేరమణీ , ఉచ్చాసయనమహాసయనా వేరమణీ, జాతరూపరజతపటిగ్గహణా వేరమణీ. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సామణేరానం ఇమాని దస సిక్ఖాపదాని, ఇమేసు చ సామణేరేహి సిక్ఖితున్తి.

సిక్ఖాపదకథా నిట్ఠితా.

౪౩. దణ్డకమ్మవత్థు

౧౦౭. తేన ఖో పన సమయేన సామణేరా భిక్ఖూసు అగారవా అప్పతిస్సా అసభాగవుత్తికా విహరన్తి. భిక్ఖూ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సామణేరా భిక్ఖూసు అగారవా అప్పతిస్సా అసభాగవుత్తికా విహరిస్సన్తీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స సామణేరస్స దణ్డకమ్మం కాతుం. భిక్ఖూనం అలాభాయ పరిసక్కతి, భిక్ఖూనం అనత్థాయ పరిసక్కతి, భిక్ఖూనం అవాసాయ పరిసక్కతి, భిక్ఖూ అక్కోసతి పరిభాసతి, భిక్ఖూ భిక్ఖూహి భేదేతి – అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేహి పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స సామణేరస్స దణ్డకమ్మం కాతున్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కిం ను ఖో దణ్డకమ్మం కాతబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆవరణం కాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సామణేరానం సబ్బం సఙ్ఘారామం ఆవరణం కరోన్తి. సామణేరా ఆరామం పవిసితుం అలభమానా పక్కమన్తిపి , విబ్భమన్తిపి, తిత్థియేసుపి సఙ్కమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సబ్బో సఙ్ఘారామో ఆవరణం కాతబ్బో. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యత్థ వా వసతి, యత్థ వా పటిక్కమతి, తత్థ ఆవరణం కాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సామణేరానం ముఖద్వారికం ఆహారం ఆవరణం కరోన్తి. మనుస్సా యాగుపానమ్పి సఙ్ఘభత్తమ్పి కరోన్తా సామణేరే ఏవం వదేన్తి – “ఏథ, భన్తే, యాగుం పివథ; ఏథ, భన్తే, భత్తం భుఞ్జథా”తి. సామణేరా ఏవం

వదేన్తి – “నావుసో, లబ్భా. భిక్ఖూహి ఆవరణం కత”న్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భదన్తా సామణేరానం ముఖద్వారికం ఆహారం ఆవరణం కరిస్సన్తీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ముఖద్వారికో ఆహారో ఆవరణం కాతబ్బో. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

దణ్డకమ్మవత్థు నిట్ఠితం.

౪౪. అనాపుచ్ఛావరణవత్థు

౧౦౮. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉపజ్ఝాయే అనాపుచ్ఛా సామణేరానం ఆవరణం కరోన్తి. ఉపజ్ఝాయా గవేసన్తి – కథం [కహం (క.)] ను ఖో అమ్హాకం సామణేరా న దిస్సన్తీతి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ఛబ్బగ్గియేహి, ఆవుసో, భిక్ఖూహి ఆవరణం కత”న్తి. ఉపజ్ఝాయా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అమ్హే అనాపుచ్ఛా అమ్హాకం సామణేరానం ఆవరణం కరిస్సన్తీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఉపజ్ఝాయే అనాపుచ్ఛా ఆవరణం కాతబ్బం. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

అనాపుచ్ఛావరణవత్థు నిట్ఠితం.

౪౫. అపలాళనవత్థు

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ థేరానం భిక్ఖూనం సామణేరే అపలాళేన్తి. థేరా సామం దన్తకట్ఠమ్పి ముఖోదకమ్పి గణ్హన్తా కిలమన్తి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అఞ్ఞస్స పరిసా అపలాళేతబ్బా. యో అపలాళేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా తి.

అపలాళనవత్థు నిట్ఠితం.

౪౬. కణ్టకసామణేరవత్థు

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సక్యపుత్తస్స కణ్టకో నామ సామణేరో కణ్టకిం నామ భిక్ఖునిం దూసేసి. భిక్ఖూ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సామణేరో ఏవరూపం అనాచారం ఆచరిస్సతీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, దసహఙ్గేహి సమన్నాగతం సామణేరం నాసేతుం. పాణాతిపాతీ హోతి, అదిన్నాదాయీ హోతి, అబ్రహ్మచారీ హోతి, ముసావాదీ హోతి, మజ్జపాయీ హోతి, బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి, మిచ్ఛాదిట్ఠికో హోతి, భిక్ఖునిదూసకో హోతి – అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేహి దసహఙ్గేహి సమన్నాగతం సామణేరం నాసేతున్తి.

౪౭. పణ్డకవత్థు

౧౦౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో పణ్డకో భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. సో దహరే దహరే భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదేతి – “ఏథ, మం ఆయస్మన్తో దూసేథా”తి. భిక్ఖూ అపసాదేన్తి – “నస్స, పణ్డక, వినస్స, పణ్డక, కో తయా అత్థో”తి.

సో భిక్ఖూహి అపసాదితో మహన్తే మహన్తే మోళిగల్లే సామణేరే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదేతి – “ఏథ, మం ఆవుసో దూసేథా”తి. సామణేరా అపసాదేన్తి – “నస్స, పణ్డక, వినస్స, పణ్డక, కో తయా అత్థో”తి. సో సామణేరేహి అపసాదితో హత్థిభణ్డే అస్సభణ్డే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదేతి – “ఏథ, మం, ఆవుసో , దూసేథా”తి. హత్థిభణ్డా అస్సభణ్డా దూసేసుం. తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “పణ్డకా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా. యేపి ఇమేసం న పణ్డకా, తేపి ఇమే పణ్డకే దూసేన్తి. ఏవం ఇమే సబ్బేవ అబ్రహ్మచారినో”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం హత్థిభణ్డానం అస్సభణ్డానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. పణ్డకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి.

౫౮. థేయ్యసంవాసకవత్థు

౧౧౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో పురాణకులపుత్తో ఖీణకోలఞ్ఞో సుఖుమాలో హోతి. అథ ఖో తస్స పురాణకులపుత్తస్స ఖీణకోలఞ్ఞస్స ఏతదహోసి – “అహం ఖో సుఖుమాలో, న పటిబలో అనధిగతం వా భోగం అధిగన్తుం, అధిగతం వా భోగం ఫాతిం కాతుం. కేన ను ఖో అహం ఉపాయేన సుఖఞ్చ జీవేయ్యం, న చ కిలమేయ్య”న్తి? అథ ఖో తస్స పురాణకులపుత్తస్స ఖీణకోలఞ్ఞస్స ఏతదహోసి – “ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా సుఖసీలా సుఖసమాచారా, సుభోజనాని భుఞ్జిత్వా నివాతేసు సయనేసు సయన్తి. యంనూనాహం సామం పత్తచీవరం పటియాదేత్వా కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూహి సద్ధిం సంవసేయ్య”న్తి. అథ ఖో సో పురాణకులపుత్తో ఖీణకోలఞ్ఞో సామం పత్తచీవరం పటియాదేత్వా కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూ అభివాదేతి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “కతివస్సోసి త్వం, ఆవుసో”తి? కిం ఏతం, ఆవుసో, కతివస్సో నామాతి? కో పన తే, ఆవుసో, ఉపజ్ఝాయోతి? కిం ఏతం , ఆవుసో, ఉపజ్ఝాయో నామాతి? భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం ఉపాలిం ఏతదవోచుం – “ఇఙ్ఘావుసో ఉపాలి, ఇమం పబ్బజితం అనుయుఞ్జాహీ”తి. అథ ఖో సో పురాణకులపుత్తో ఖీణకోలఞ్ఞో ఆయస్మతా ఉపాలినా అనుయుఞ్జియమానో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ఆయస్మా ఉపాలి భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. థేయ్యసంవాసకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి. తిత్థియపక్కన్తకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి.

౫౯. తిరచ్ఛానగతవత్థు

౧౧౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో నాగో నాగయోనియా అట్టీయతి హరాయతి జిగుచ్ఛతి. అథ ఖో తస్స నాగస్స ఏతదహోసి – “కేన ను ఖో అహం ఉపాయేన నాగయోనియా చ పరిముచ్చేయ్యం ఖిప్పఞ్చ మనుస్సత్తం పటిలభేయ్య”న్తి. అథ ఖో తస్స నాగస్స ఏతదహోసి – “ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా ధమ్మచారినో సమచారినో బ్రహ్మచారినో సచ్చవాదినో సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా. సచే ఖో అహం సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజేయ్యం, ఏవాహం నాగయోనియా చ పరిముచ్చేయ్యం, ఖిప్పఞ్చ మనుస్సత్తం పటిలభేయ్య”న్తి. అథ ఖో సో నాగో మాణవకవణ్ణేన భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. తం భిక్ఖూ పబ్బాజేసుం, ఉపసమ్పాదేసుం. తేన ఖో పన సమయేన సో నాగో అఞ్ఞతరేన భిక్ఖునా సద్ధిం పచ్చన్తిమే విహారే పటివసతి. అథ ఖో సో భిక్ఖు రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ అజ్ఝోకాసే చఙ్కమతి. అథ ఖో సో నాగో తస్స భిక్ఖునో నిక్ఖన్తే విస్సట్ఠో నిద్దం ఓక్కమి. సబ్బో విహారో అహినా పుణ్ణో, వాతపానేహి భోగా నిక్ఖన్తా హోన్తి. అథ ఖో సో భిక్ఖు విహారం పవిసిస్సామీతి కవాటం పణామేన్తో అద్దస సబ్బం విహారం అహినా పుణ్ణం, వాతపానేహి భోగే నిక్ఖన్తే,

దిస్వాన భీతో విస్సరమకాసి. భిక్ఖూ ఉపధావిత్వా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచుం – “కిస్స త్వం, ఆవుసో, విస్సరమకాసీ”తి? “అయం, ఆవుసో, సబ్బో విహారో అహినా పుణ్ణో, వాతపానేహి భోగా నిక్ఖన్తా”తి. అథ ఖో సో నాగో తేన సద్దేన పటిబుజ్ఝిత్వా సకే ఆసనే నిసీది. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “కోసి త్వం, ఆవుసో”తి? “అహం, భన్తే, నాగో”తి. “కిస్స పన త్వం, ఆవుసో, ఏవరూపం అకాసీ”తి? అథ ఖో సో నాగో భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా తం నాగం ఏతదవోచ – “తుమ్హే ఖోత్థ నాగా అవిరుళ్హిధమ్మా ఇమస్మిం ధమ్మవినయే. గచ్ఛ త్వం, నాగ, తత్థేవ చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స ఉపోసథం ఉపవస, ఏవం త్వం నాగయోనియా చ పరిముచ్చిస్ససి, ఖిప్పఞ్చ మనుస్సత్తం పటిలభిస్ససీ”తి. అథ ఖో సో నాగో అవిరుళ్హిధమ్మో కిరాహం ఇమస్మిం ధమ్మవినయేతి దుక్ఖీ దుమ్మనో అస్సూని పవత్తయమానో విస్సరం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “ద్వేమే, భిక్ఖవే, పచ్చయా నాగస్స సభావపాతుకమ్మాయ. యదా చ సజాతియా మేథునం ధమ్మం పటిసేవతి, యదా చ విస్సట్ఠో నిద్దం ఓక్కమతి – ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, ద్వే పచ్చయా నాగస్స సభావపాతుకమ్మాయ . తిరచ్ఛానగతో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బో”తి.

౫౦. మాతుఘాతకవత్థు

౧౧౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో మాణవకో మాతరం జీవితా వోరోపేసి. సో తేన పాపకేన కమ్మేన అట్టీయతి హరాయతి జిగుచ్ఛతి . అథ ఖో తస్స మాణవకస్స ఏతదహోసి – “కేన ను ఖో అహం ఉపాయేన ఇమస్స పాపకస్స కమ్మస్స నిక్ఖన్తిం కరేయ్య”న్తి? అథ ఖో తస్స మాణవకస్స ఏతదహోసి – “ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా ధమ్మచారినో సమచారినో బ్రహ్మచారినో సచ్చవాదినో సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా. సచే ఖో అహం సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజేయ్యం, ఏవాహం ఇమస్స పాపకస్స కమ్మస్స నిక్ఖన్తిం కరేయ్య”న్తి. అథ ఖో సో మాణవకో భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం ఉపాలిం ఏతదవోచుం – “పుబ్బేపి ఖో, ఆవుసో ఉపాలి, నాగో మాణవకవణ్ణేన భిక్ఖూసు పబ్బజితో. ఇఙ్ఘావుసో ఉపాలి, ఇమం మాణవకం అనుయుఞ్జాహీ”తి. అథ ఖో సో మాణవకో ఆయస్మతా ఉపాలినా అనుయుఞ్జీయమానో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ఆయస్మా ఉపాలి భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... మాతుఘాతకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి.

౫౧. పితుఘాతకవత్థు

౧౧౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో మాణవకో పితరం జీవితా వోరోపేసి. సో తేన పాపకేన కమ్మేన అట్టీయతి హరాయతి జిగుచ్ఛతి. అథ ఖో తస్స మాణవకస్స ఏతదహోసి “కేన ను ఖో అహం ఉపాయేన ఇమస్స పాపకస్స కమ్మస్స నిక్ఖన్తిం కరేయ్య”న్తి. అథ ఖో తస్స మాణవకస్స ఏతదహోసి “ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా ధమ్మచారినో సమచారినో బ్రహ్మచారినో సచ్చవాదినో సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా, సచే ఖో అహం సమణేసు సక్యపుత్తియేసు పబ్బజేయ్యం, ఏవాహం ఇమస్స పాపకస్స కమ్మస్స నిక్ఖన్తిం కరేయ్య”న్తి. అథ ఖో సో మాణవకో భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం ఉపాలిం ఏతదవోచుం – “పుబ్బేపి ఖో, ఆవుసో ఉపాలి, నాగో మాణవకవణ్ణేన భిక్ఖూసు పబ్బజితో, ఇఙ్ఘావుసో, ఉపాలి, ఇమం మాణవకం అనుయుఞ్జాహీ”తి. అథ ఖో సో మాణవకో ఆయస్మతా ఉపాలినా అనుయుఞ్జీయమానో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ఆయస్మా ఉపాలి భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. పితుఘాతకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి.

౫౨. అరహన్తఘాతకవత్థు

౧౧౪. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ సాకేతా సావత్థిం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. అన్తరామగ్గే చోరా నిక్ఖమిత్వా ఏకచ్చే భిక్ఖూ అచ్ఛిన్దింసు, ఏకచ్చే భిక్ఖూ హనింసు. సావత్థియా రాజభటా నిక్ఖమిత్వా ఏకచ్చే చోరే అగ్గహేసుం, ఏకచ్చే చోరా పలాయింసు. యే తే పలాయింసు తే భిక్ఖూసు పబ్బజింసు, యే తే గహితా తే వధాయ ఓనియ్యన్తి . అద్దసంసు ఖో తే పలాయిత్వా పబ్బజితా తే చోరే వధాయ ఓనియ్యమానే, దిస్వాన ఏవమాహంసు – "సాధు ఖో మయం పలాయిమ్హా, సచా చ [సచే చ, సచజ్జ (అట్ఠకథాయం పాఠన్తరా)] మయం గయ్హేయ్యామ [గణ్హేయ్యామ (క॰)], మయమ్పి ఏవమేవ హఞ్ఞేయ్యామా"తి . భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "కిం పన తుమ్హే, ఆవుసో, అకత్థా"తి? అథ ఖో తే పబ్బజితా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అరహన్తో ఏతే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ. అరహన్తఘాతకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి.

౫౩. భిక్ఖునీదూసకవత్థు

౧౧౫. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖునియో సాకేతా సావత్థిం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. అన్తరామగ్గే చోరా నిక్ఖమిత్వా ఏకచ్చా భిక్ఖునియో అచ్ఛిన్దింసు, ఏకచ్చా భిక్ఖునియో దూసేసుం. సావత్థియా రాజభటా నిక్ఖమిత్వా ఏకచ్చే చోరే అగ్గహేసుం, ఏకచ్చే చోరా పలాయింసు. యే తే పలాయింసు, తే భిక్ఖూసు పబ్బజింసు. యే తే గహితా, తే వధాయ ఓనియ్యన్తి. అద్దసంసు ఖో తే పలాయిత్వా పబ్బజితా తే చోరే వధాయ ఓనియ్యమానే, దిస్వాన ఏవమాహంసు "సాధు ఖో మయం పలాయిమ్హా, సచా చ మయం గయ్హేయ్యామ, మయమ్పి ఏవమేవ హఞ్ఞేయ్యామా"తి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు "కిం పన తుమ్హే, ఆవుసో, అకత్థా"తి. అథ ఖో తే పబ్బజితా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్ఖునిదూసకో, భిక్ఖవే , అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి. సఙ్ఘభేదకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి. లోహితుప్పాదకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి.

౫౪. ఉభతోబ్యఞ్జనకవత్థు

౧౧౬. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో ఉభతోబ్యఞ్జనకో భిక్ఖూసు పబ్బజితో హోతి. సో కరోతిపి కారాపేతిపి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఉభతోబ్యఞ్జనకో, భిక్ఖవే, అనుపసమ్పన్నో న ఉపసమ్పాదేతబ్బో, ఉపసమ్పన్నో నాసేతబ్బోతి.

౫౫. అనుపజ్ఝాయకాదివత్థూని

౧౧౭. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అనుపజ్ఝాయకం ఉపసమ్పాదేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అనుపజ్ఝాయకో ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సఙ్ఘేన ఉపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సఙ్ఘేన ఉపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ గణేన ఉపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, గణేన ఉపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పణ్డకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి…పే॰… థేయ్యసంవాసకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి… పే॰… తిత్థియపక్కన్తకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి …పే॰… తిరచ్ఛానగతుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి…పే॰… మాతుఘాతకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి…పే॰… పితుఘాతకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి…పే॰… అరహన్తఘాతకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి…పే॰… భిక్ఖునిదూసకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి…పే॰… సఙ్ఘభేదకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి…పే॰… లోహితుప్పాదకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి…పే॰… ఉభతోబ్యఞ్జనకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేన్తి భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, పణ్డకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, థేయ్యసంవాసకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, తిత్థియపక్కన్తకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, తిరచ్ఛానగతుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, మాతుఘాతకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో … పే॰… న, భిక్ఖవే, పితుఘాతకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, అరహన్తఘాతకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునిదూసకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో …పే॰… న, భిక్ఖవే, సఙ్ఘభేదకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, లోహితుప్పాదకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, ఉభతోబ్యఞ్జనకుపజ్ఝాయేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౫౬. అపత్తకాదివత్థు

౧౧౮. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అపత్తకం ఉపసమ్పాదేన్తి. హత్థేసు పిణ్డాయ చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి తిత్థియాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అపత్తకో ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అచీవరకం ఉపసమ్పాదేన్తి . నగ్గా పిణ్డాయ చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి తిత్థియాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అచీవరకో ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అపత్తచీవరకం ఉపసమ్పాదేన్తి. నగ్గా హత్థేసు పిణ్డాయ చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి తిత్థియాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అపత్తచీవరకో ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ యాచితకేన పత్తేన ఉపసమ్పాదేన్తి. ఉపసమ్పన్నే పత్తం పటిహరన్తి. హత్థేసు పిణ్డాయ చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి తిత్థియాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, యాచితకేన పత్తేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ యాచితకేన చీవరేన ఉపసమ్పాదేన్తి. ఉపసమ్పన్నే చీవరం పటిహరన్తి. నగ్గా పిణ్డాయ చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి తిత్థియాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, యాచితకేన చీవరేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ యాచితకేన పత్తచీవరేన ఉపసమ్పాదేన్తి. ఉపసమ్పన్నే పత్తచీవరం పటిహరన్తి. నగ్గా హత్థేసు పిణ్డాయ చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి తిత్థియాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, యాచితకేన పత్తచీవరేన ఉపసమ్పాదేతబ్బో. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

నఉపసమ్పాదేతబ్బేకవీసతివారో నిట్ఠితో.

౫౭. నపబ్బాజేతబ్బద్వత్తింసవారో

౧౧౯. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ హత్థచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… పాదచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… హత్థపాదచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… కణ్ణచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… నాసచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… కణ్ణనాసచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… అఙ్గులిచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… అళచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… కణ్డరచ్ఛిన్నం పబ్బాజేన్తి…పే॰… ఫణహత్థకం పబ్బాజేన్తి…పే॰… ఖుజ్జం పబ్బాజేన్తి…పే॰… వామనం పబ్బాజేన్తి…పే॰… గలగణ్డిం పబ్బాజేన్తి…పే॰… లక్ఖణాహతం పబ్బాజేన్తి…పే॰… కసాహతం పబ్బాజేన్తి…పే॰… లిఖితకం పబ్బాజేన్తి…పే॰… సీపదిం పబ్బాజేన్తి…పే॰… పాపరోగిం పబ్బాజేన్తి…పే॰… పరిసదూసకం పబ్బాజేన్తి…పే॰… కాణం పబ్బాజేన్తి…పే॰… కుణిం పబ్బాజేన్తి…పే॰… ఖఞ్జం పబ్బాజేన్తి…పే॰… పక్ఖహతం పబ్బాజేన్తి…పే॰… ఛిన్నిరియాపథం పబ్బాజేన్తి…పే॰… జరాదుబ్బలం పబ్బాజేన్తి…పే॰… అన్ధం పబ్బాజేన్తి…పే॰… మూగం పబ్బాజేన్తి…పే॰… బధిరం పబ్బాజేన్తి…పే॰… అన్ధమూగం పబ్బాజేన్తి…పే॰… అన్ధబధిరం పబ్బాజేన్తి…పే॰… మూగబధిరం పబ్బాజేన్తి…పే॰… అన్ధమూగబధిరం పబ్బాజేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… న, భిక్ఖవే, హత్థచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, పాదచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, హత్థపాదచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, కణ్ణచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, నాసచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, కణ్ణనాసచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, అఙ్గులిచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, అళచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, కణ్డరచ్ఛిన్నో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, ఫణహత్థకో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, ఖుజ్జో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, వామనో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, గలగణ్డీ పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, లక్ఖణాహతో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, కసాహతో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, లిఖితకో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, సీపదీ పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, పాపరోగీ పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, పరిసదూసకో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, కాణో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న , భిక్ఖవే, కుణీ పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, ఖఞ్జో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, పక్ఖహతో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, ఛిన్నిరియాపథో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, జరాదుబ్బలో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, అన్ధో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, మూగో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, బధిరో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, అన్ధమూగో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, అన్ధబధిరో పబ్బాజేతబ్బో…

పే॰… న, భిక్ఖవే, మూగబధిరో పబ్బాజేతబ్బో…పే॰… న, భిక్ఖవే, అన్ధమూగబధిరో పబ్బాజేతబ్బో. యో పబ్బాజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

నపబ్బాజేతబ్బద్వత్తింసవారో నిట్ఠితో.

దాయజ్జభాణవారో నిట్ఠితో నవమో.

౫౮. అలజ్జీనిస్సయవత్థూని

౧౨౦. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అలజ్జీనం నిస్సయం దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అలజ్జీనం నిస్సయో దాతబ్బో. యో దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అలజ్జీనం నిస్సాయ వసన్తి. తేపి నచిరస్సేవ అలజ్జినో హోన్తి పాపకాభిక్ఖూ. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అలజ్జీనం నిస్సాయ వత్థబ్బం. యో వసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న అలజ్జీనం నిస్సయో దాతబ్బో, న అలజ్జీనం నిస్సాయ వత్థబ్బ'న్తి. కథం ను ఖో మయం జానేయ్యామ లజ్జిం వా అలజ్జిం వా"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చతూహపఞ్చాహం ఆగమేతుం యావ భిక్ఖుసభాగతం జానామీతి.

౫౯. గమికాదినిస్సయవత్థూని

౧౨౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో హోతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న అనిస్సితేన వత్థబ్బ'న్తి. అహఞ్చమ్హి నిస్సయకరణీయో అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో, కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నేన భిక్ఖునా నిస్సయం అలభమానేన అనిస్సితేన వత్థున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ద్వే భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. తే అఞ్ఞతరం ఆవాసం ఉపగచ్ఛింసు. తత్థ ఏకో భిక్ఖు గిలానో హోతి. అథ ఖో తస్స గిలానస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న అనిస్సితేన వత్థబ్బ'న్తి. అహఞ్చమ్హి నిస్సయకరణీయో గిలానో, కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానేన భిక్ఖునా నిస్సయం అలభమానేన అనిస్సితేన వత్థున్తి.

అథ ఖో తస్స గిలానుపట్ఠాకస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న అనిస్సితేన వత్థబ్బ'న్తి. అహఞ్చమ్హి నిస్సయకరణీయో, అయఞ్చ భిక్ఖు గిలానో, కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానుపట్ఠాకేన భిక్ఖునా నిస్సయం అలభమానేన యాచియమానేన అనిస్సితేన వత్థున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అరఞ్ఞే విహరతి. తస్స చ తస్మిం సేనాసనే ఫాసు హోతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న అనిస్సితేన వత్థబ్బ'న్తి. అహఞ్చమ్హి నిస్సయకరణీయో అరఞ్ఞే విహరామి, మయ్హఞ్చ

ఇమస్మిం సేనాసనే ఫాసు హోతి, కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆరఞ్ఞికేన భిక్ఖునా ఫాసువిహారం సల్లక్ఖేన్తేన నిస్సయం అలభమానేన అనిస్సితేన వత్థుం – యదా పతిరూపో నిస్సయదాయకో ఆగచ్ఛిస్సతి, తదా తస్స నిస్సాయ వసిస్సామీతి.

౬౦. గోత్తేన అనుస్సావనానుజాననా

౧౨౨. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో మహాకస్సపస్స ఉపసమ్పదాపేక్ఖో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స సన్తికే దూతం పాహేసి – ఆగచ్ఛతు ఆనన్దో ఇమం అనుస్సావేస్సతూతి [అనుస్సావేస్సతీతి (స్యా॰)]. ఆయస్మా ఆనన్దో ఏవమాహ – “నాహం ఉస్సహామి థేరస్స నామం గహేతుం, గరు మే థేరో”తి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గోత్తేనపి అనుస్సావేతున్తి.

౬౧. ద్వేఉపసమ్పదాపేక్ఖాదివత్థు

౧౨౩. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో మహాకస్సపస్స ద్వే ఉపసమ్పదాపేక్ఖా హోన్తి. తే వివదన్తి – అహం పఠమం ఉపసమ్పజ్జిస్సామి, అహం పఠమం ఉపసమ్పజ్జిస్సామీతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వే ఏకానుస్సావనే కాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులానం థేరానం ఉపసమ్పదాపేక్ఖా హోన్తి. తే వివదన్తి – అహం పఠమం ఉపసమ్పజ్జిస్సామి, అహం పఠమం ఉపసమ్పజ్జిస్సామీతి. థేరా ఏవమాహంసు – “హన్ద, మయం, ఆవుసో, సబ్బేవ ఏకానుస్సావనే కరోమా”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వే తయో ఏకానుస్సావనే కాతుం, తఞ్చ ఖో ఏకేన ఉపజ్ఝాయేన, న త్వేవ నానుపజ్ఝాయేనాతి.

౬౨. గబ్భవీసూపసమ్పదానుజాననా

౧౨౪. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా కుమారకస్సపో గబ్భవీసో ఉపసమ్పన్నో అహోసి. అథ ఖో ఆయస్మతో కుమారకస్సపస్స ఏతదహోసి – “భగవతా పఞ్ఞత్తం ‘న ఊనవీసతివస్సో పుగ్గలో ఉపసమ్పాదేతబ్బో’తి. అహఞ్చమ్హి గబ్భవీసో ఉపసమ్పన్నో. ఉపసమ్పన్నో ను ఖోమ్హి, నను ఖో ఉపసమ్పన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యం, భిక్ఖవే, మాతుకుచ్ఛిస్మిం పఠమం చిత్తం ఉప్పన్నం, పఠమం విఞ్ఞాణం పాతుభూతం , తదుపాదాయ సావస్స జాతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గబ్భవీసం ఉపసమ్పాదేతున్తి.

౬౩. ఉపసమ్పదావిధి

౧౨౫. తేన ఖో పన సమయేన ఉపసమ్పన్నా దిస్సన్తి కుట్ఠికాపి గణ్డికాపి కిలాసికాపి సోసికాపి అపమారికాపి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపసమ్పాదేన్తేన తేరస [తస్స (క॰)] అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పుచ్ఛితబ్బో – “సన్తి తే ఏవరూపా ఆబాధా – కుట్ఠం, గణ్డో, కిలాసో, సోసో, అపమారో? మనుస్సోసి ?

పురిసోసి? భుజిస్సోసి? అణణోసి? నసి రాజభటో? అనుఞ్ఞాతోసి మాతాపితూహి? పరిపుణ్ణవీసతివస్సోసి? పరిపుణ్ణం తే పత్తచీవరం? కింనామోసి? కోనామో తే ఉపజ్ఝాయో”తి?

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అననుసిట్ఠే ఉపసమ్పదాపేక్ఖే అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛన్తి. ఉపసమ్పదాపేక్ఖా విత్థాయన్తి, మఙ్కూ హోన్తి, న సక్కోన్తి విస్సజ్జేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఠమం అనుసాసిత్వా పచ్ఛా అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛితున్తి.

తత్థేవ సఙ్ఘమజ్ఝే అనుసాసన్తి. ఉపసమ్పదాపేక్ఖా తథేవ విత్థాయన్తి, మఙ్కూ హోన్తి, న సక్కోన్తి విస్సజ్జేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకమన్తం అనుసాసిత్వా సఙ్ఘమజ్ఝే అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, అనుసాసితబ్బో –

౧౨౬. పఠమం ఉపజ్ఝం గాహాపేతబ్బో. ఉపజ్ఝం గాహాపేత్వా పత్తచీవరం ఆచిక్ఖితబ్బం – అయం తే పత్తో, అయం సఙ్ఘాటి, అయం ఉత్తరాసఙ్గో, అయం అన్తరవాసకో. గచ్ఛ, అముమ్హి ఓకాసే తిట్ఠాహీతి.

బాలా అబ్యత్తా అనుసాసన్తి. దురనుసిట్ఠా ఉపసమ్పదాపేక్ఖా విత్థాయన్తి, మఙ్కూ హోన్తి, న సక్కోన్తి విస్సజ్జేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, బాలేన అబ్యత్తేన అనుసాసితబ్బో. యో అనుసాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన అనుసాసితున్తి.

అసమ్మతా అనుసాసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అసమ్మతేన అనుసాసితబ్బో. యో అనుసాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి , భిక్ఖవే, సమ్మతేన అనుసాసితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో [సమ్మనితబ్బో (క.)] – అత్తనా వా [అత్తనావ (స్యా.)] అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం, పరేన వా పరో సమ్మన్నితబ్బో.

కథఞ్చ అత్తనావ అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం? బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో – “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఇత్థన్నామం అనుసాసేయ్య”న్తి. ఏవం అత్తనావ అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం.

కథఞ్చ పన పరేన పరో సమ్మన్నితబ్బో? బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో – “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామం అనుసాసేయ్యా”తి . ఏవం పరేన పరో సమ్మన్నితబ్బో.

తేన సమ్మతేన భిక్ఖునా ఉపసమ్పదాపేక్ఖో ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “సుణసి, ఇత్థన్నామ, అయం తే సచ్చకాలో భూతకాలో. యం జాతం తం సఙ్ఘమజ్ఝే పుచ్ఛన్తే సన్తం అత్థీతి వత్తబ్బం, అసన్తం నత్థీ”తి వత్తబ్బం. మా ఖో విత్థాయి, మా ఖో మఙ్కు అహోసి. ఏవం తం పుచ్ఛిస్సన్తి – “సన్తి తే ఏవరూపా ఆబాధా – కుట్ఠం, గణ్డో, కిలాసో, సోసో, అపమారో? మనుస్సోసి? పురిసోసి? భుజిస్సోసి? అణణోసి? నసి రాజభటో? అనుఞ్ఞాతోసి మాతాపితూహి? పరిపుణ్ణవీసతివస్సోసి? పరిపుణ్ణం తే పత్తచీవరం? కింనామోసి? కోనామో తే ఉపజ్ఝాయో”తి?

ఏకతో ఆగచ్ఛన్తి. న, భిక్ఖవే, ఏకతో ఆగన్తబ్బం. అనుసాసకేన పఠమతరం ఆగన్త్వా సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో – “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో . అనుసిట్ఠో సో మయా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, ఇత్థన్నామో ఆగచ్ఛేయ్యా”తి. ఆగచ్ఛాహీతి వత్తబ్బో.

ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కారాపేత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దాపేత్వా ఉక్కుటికం నిసీదాపేత్వా అఞ్జలిం పగ్గణ్హాపేత్వా ఉపసమ్పదం యాచాపేతబ్బో – “సఙ్ఘం, భన్తే, ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం, భన్తే, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. దుతియమ్పి, భన్తే, సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం, భన్తే, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. తతియమ్పి, భన్తే, సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం , భన్తే, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయా”తి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఇత్థన్నామం అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛేయ్య”న్తి? సుణసి, ఇత్థన్నామ, అయం తే సచ్చకాలో భూతకాలో. యం జాతం తం పుచ్ఛామి. సన్తం అత్థీతి వత్తబ్బం, అసన్తం నత్థీతి వత్తబ్బం. సన్తి తే ఏవరూపా ఆబాధా – కుట్ఠం గణ్డో కిలాసో సోసో అపమారో, మనుస్సోసి, పురిసోసి, భుజిస్సోసి, అణణోసి, నసి రాజభటో, అనుఞ్ఞాతోసి మాతాపితూహి, పరిపుణ్ణవీసతివస్సోసి, పరిపుణ్ణం తే పత్తచీవరం, కింనామోసి, కోనామో తే ఉపజ్ఝాయోతి? బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౨౭. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో, పరిసుద్ధో అన్తరాయికేహి ధమ్మేహి, పరిపుణ్ణస్స పత్తచీవరం. ఇత్థన్నామో సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేయ్య ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో, పరిసుద్ధో అన్తరాయికేహి ధమ్మేహి, పరిపుణ్ణస్స పత్తచీవరం. ఇత్థన్నామో సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన . యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో, పరిసుద్ధో అన్తరాయికేహి ధమ్మేహి, పరిపుణ్ణస్స పత్తచీవరం. ఇత్థన్నామో సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స ఆయస్మతో ఉపసమ్పదాపేక్ఖో, పరిసుద్ధో అన్తరాయికేహి ధమ్మేహి, పరిపుణ్ణస్స పత్తచీవరం. ఇత్థన్నామో సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“ఉపసమ్పన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామేన ఉపజ్ఝాయేన. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

ఉపసమ్పదాకమ్మం నిట్ఠితం.

౬౪. చత్తారో నిస్సయా

౧౨౮. తావదేవ ఛాయా మేతబ్బా, ఉతుప్పమాణం ఆచిక్ఖితబ్బం, దివసభాగో ఆచిక్ఖితబ్బో, సఙ్గీతి ఆచిక్ఖితబ్బా , చత్తారో నిస్సయా ఆచిక్ఖితబ్బా [ఆచిక్ఖితబ్బా, చత్తారి అకరణీయాని ఆచిక్ఖితబ్బాని. (క.)] –

“పిణ్డియాలోపభోజనం నిస్సాయ పబ్బజ్జా. తత్థ తే యావజీవం ఉస్సాహో కరణీయో. అతిరేకలాభో – సఙ్ఘభత్తం, ఉద్దేసభత్తం, నిమన్తనం, సలాకభత్తం, పక్ఖికం, ఉపోసథికం, పాటిపదికం.

“పంసుకూలచీవరం నిస్సాయ పబ్బజ్జా. తత్థ తే యావజీవం ఉస్సాహో కరణీయో. అతిరేకలాభో – ఖోమం, కప్పాసికం, కోసెయ్యం, కమ్బలం, సాణం, భఙ్గం.

“రుక్ఖమూలసేనాసనం నిస్సాయ పబ్బజ్జా. తత్థ తే యావజీవం ఉస్సాహో కరణీయో. అతిరేకలాభో – విహారో, అడ్ఢయోగో, పాసాదో, హమ్మియం, గుహా.

“పూతిముత్తభేసజ్జం నిస్సాయ పబ్బజ్జా. తత్థ తే యావజీవం ఉస్సాహో కరణీయో. అతిరేకలాభో – సప్పి, నవనీతం, తేలం, మధు, ఫాణిత”న్తి.

చత్తారో నిస్సయా నిట్ఠితా.

౬౫. చత్తారి అకరణీయాని

౧౨౯. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అఞ్ఞతరం భిక్ఖుం ఉపసమ్పాదేత్వా ఏకకం ఓహాయ పక్కమింసు. సో పచ్ఛా ఏకకోవ ఆగచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే పురాణదుతియికాయ సమాగఞ్ఛి. సా ఏవమాహ – “కిందాని పబ్బజితోసీ”తి? “ఆమ, పబ్బజితోమ్హీ”తి. “దుల్లభో ఖో పబ్బజితానం మేథునో ధమ్మో; ఏహి, మేథునం ధమ్మం పటిసేవా”తి. సో తస్సా మేథునం ధమ్మం పటిసేవిత్వా చిరేన అగమాసి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “కిస్స త్వం, ఆవుసో, ఏవం చిరం అకాసీ”తి? అథ ఖో సో భిక్ఖు భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపసమ్పాదేత్వా దుతియం దాతుం, చత్తారి చ అకరణీయాని ఆచిక్ఖితుం –

“ఉపసమ్పన్నేన భిక్ఖునా మేథునో ధమ్మో న పటిసేవితబ్బో, అన్తమసో తిరచ్ఛానగతాయపి. యో భిక్ఖు మేథునం ధమ్మం పటిసేవతి, అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. సెయ్యథాపి నామ పురిసో సీసచ్ఛిన్నో అభబ్బో తేన సరీరబన్ధనేన జీవితుం, ఏవమేవ భిక్ఖు మేథునం ధమ్మం పటిసేవిత్వా అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. తం తే యావజీవం అకరణీయం.

“ఉపసమ్పన్నేన భిక్ఖునా అదిన్నం థేయ్యసఙ్ఖాతం న ఆదాతబ్బం, అన్తమసో తిణసలాకం ఉపాదాయ. యో భిక్ఖు పాదం వా పాదారహం వా అతిరేకపాదం వా అదిన్నం థేయ్యసఙ్ఖాతం ఆదియతి, అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. సేయ్యథాపి నామ పణ్డుపలాసో బన్ధనా పముత్తో అభబ్బో హరితత్థాయ, ఏవమేవ భిక్ఖు పాదం వా పాదారహం వా అతిరేకపాదం వా అదిన్నం థేయ్యసఙ్ఖాతం ఆదియిత్వా అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. తం తే యావజీవం అకరణీయం.

“ఉపసమ్పన్నేన భిక్ఖునా సఞ్చిచ్చ పాణో జీవితా న వోరోపేతబ్బో, అన్తమసో కున్థకిపిల్లికం ఉపాదాయ. యో భిక్ఖు సఞ్చిచ్చ మనుస్సవిగ్గహం జీవితా వోరోపేతి, అన్తమసో గబ్భపాతనం ఉపాదాయ, అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. సేయ్యథాపి నామ పుథుసిలా ద్వేధా భిన్నా అప్పటిసన్ధికా హోతి, ఏవమేవ భిక్ఖు సఞ్చిచ్చ మనుస్సవిగ్గహం జీవితా వోరోపేత్వా అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో . తం తే యావజీవం అకరణీయం.

“ఉపసమ్పన్నేన భిక్ఖునా ఉత్తరిమనుస్సధమ్మో న ఉల్లపితబ్బో, అన్తమసో ‘సుఞ్ఞాగారే అభిరమామీ’తి. యో భిక్ఖు పాపిచ్ఛో ఇచ్ఛాపకతో అసన్తం అభూతం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి ఝానం వా విమోక్ఖం వా సమాధిం వా సమాపత్తిం వా మగ్గం వా ఫలం వా, అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. సేయ్యథాపి నామ తాలో మత్థకచ్ఛిన్నో అభబ్బో పున విరుళ్హియా, ఏవమేవ భిక్ఖు పాపిచ్ఛో ఇచ్ఛాపకతో అసన్తం అభూతం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపిత్వా అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. తం తే యావజీవం అకరణీయ”న్తి.

చత్తారి అకరణీయాని నిట్ఠితాని.

౬౬. ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకవత్థూని

౧౩౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో విబ్భమి. సో పున పచ్చాగన్త్వా భిక్ఖూ ఉపసమ్పదం యాచి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో విబ్భమతి. సో పున పచ్చాగన్త్వా భిక్ఖూ ఉపసమ్పదం యాచతి. సో ఏవమస్స వచనీయో – “పస్సిస్ససి తం ఆపత్తి”న్తి? సచాహం పస్సిస్సామీతి, పబ్బాజేతబ్బో. సచాహం న పస్సిస్సామీతి, న పబ్బాజేతబ్బో. పబ్బాజేత్వా వత్తబ్బో – “పస్సిస్ససి తం ఆపత్తి”న్తి? సచాహం పస్సిస్సామీతి, ఉపసమ్పాదేతబ్బో. సచాహం న పస్సిస్సామీతి, న ఉపసమ్పాదేతబ్బో. ఉపసమ్పాదేత్వా వత్తబ్బో – “పస్సిస్ససి తం ఆపత్తి”న్తి? సచాహం పస్సిస్సామీతి , ఓసారేతబ్బో. సచాహం న పస్సిస్సామీతి, న ఓసారేతబ్బో. ఓసారేత్వా వత్తబ్బో – “పస్ససి [పస్సాహి (సీ.)] తం ఆపత్తి”న్తి? సచే పస్సతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే పస్సతి, లబ్భమానాయ సామగ్గియా పున ఉక్ఖిపితబ్బో. అలబ్భమానాయ సామగ్గియా అనాపత్తి సమ్భోగే సంవాసే.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో విబ్భమతి. సో పున పచ్చాగన్త్వా భిక్ఖూ ఉపసమ్పదం యాచతి. సో ఏవమస్స వచనీయో – “పటికరిస్ససి తం ఆపత్తి”న్తి? సచాహం పటికరిస్సామీతి, పబ్బాజేతబ్బో . సచాహం న పటికరిస్సామీతి, న పబ్బాజేతబ్బో. పబ్బాజేత్వా వత్తబ్బో – “పటికరిస్ససి తం ఆపత్తి”న్తి? సచాహం పటికరిస్సామీతి, ఉపసమ్పాదేతబ్బో. సచాహం న పటికరిస్సామీతి, న ఉపసమ్పాదేతబ్బో. ఉపసమ్పాదేత్వా వత్తబ్బో – “పటికరిస్ససి తం ఆపత్తి”న్తి? సచాహం పటికరిస్సామీతి, ఓసారేతబ్బో. సచాహం న పటికరిస్సామీతి, న ఓసారేతబ్బో. ఓసారేత్వా వత్తబ్బో –

“పటికరోహి తం ఆపత్తి”న్తి. సచే పటికరోతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే పటికరోతి లబ్భమానాయ సామగ్గియా పున ఉక్ఖిపితబ్బో. అలబ్భమానాయ సామగ్గియా అనాపత్తి సమ్భోగే సంవాసే.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో విబ్భమతి. సో పున పచ్చాగన్త్వా భిక్ఖూ ఉపసమ్పదం యాచతి. సో ఏవమస్స వచనీయో – “పటినిస్సజ్జిస్ససి తం పాపికం దిట్ఠి”న్తి? సచాహం పటినిస్సజ్జిస్సామీతి, పబ్బాజేతబ్బో. సచాహం న పటినిస్సజ్జిస్సామీతి, న పబ్బాజేతబ్బో. పబ్బాజేత్వా వత్తబ్బో – “పటినిస్సజ్జిస్ససి తం పాపికం దిట్ఠి”న్తి? సచాహం పటినిస్సజ్జిస్సామీతి, ఉపసమ్పాదేతబ్బో. సచాహం న పటినిస్సజ్జిస్సామీతి, న ఉపసమ్పాదేతబ్బో. ఉపసమ్పాదేత్వా వత్తబ్బో – “పటినిస్సజ్జిస్ససి తం పాపికం దిట్ఠి”న్తి? సచాహం పటినిస్సజ్జిస్సామీతి, ఓసారేతబ్బో. సచాహం న పటినిస్సజ్జిస్సామీతి, న ఓసారేతబ్బో. ఓసారేత్వా వత్తబ్బో – “పటినిస్సజ్జేహి తం పాపికం దిట్ఠి”న్తి. సచే పటినిస్సజ్జతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే పటినిస్సజ్జతి, లబ్భమానాయ సామగ్గియా పున ఉక్ఖిపితబ్బో. అలబ్భమానాయ సామగ్గియా అనాపత్తి సమ్భోగే సంవాసేతి.

మహాఖన్ధకో పఠమో.

౬౭. తస్సుద్దానం

౧౩౧. వినయమ్హి మహత్థేసు, పేసలానం సుఖావహే;
నిగ్గహానఞ్చ పాపిచ్ఛే, లజ్జీనం పగ్గహేసు చ.

సాసనాధారణే చేవ, సబ్బఞ్ఞుజినగోచరే;
అనఞ్ఞవిసయే ఖేమే, సుపఞ్ఞత్తే అసంసయే.

ఖన్ధకే వినయే చేవ, పరివారే చ మాతికే;
యథాత్థకారీ కుసలో, పటిపజ్జతి యోనిసో.

యో గవం న విజానాతి, న సో రక్ఖతి గోగణం;
ఏవం సీలం అజానన్తో, కిం సో రక్ఖేయ్య సంవరం.

పముట్ఠమ్హి చ సుత్తన్తే, అభిధమ్మే చ తావదే;
వినయే అవినట్ఠమ్హి, పున తిట్ఠతి సాసనం.

తస్మా సఙ్గాహణాహేతుం [సఙ్గాహనాహేతుం (క.)], ఉద్దానం అనుపుబ్బసో;
పవక్ఖామి యథాఞాయం, సుణాథ మమ భాసతో.

వత్థు నిదానం ఆపత్తి, నయా పేయ్యాలమేవ చ;
దుక్కరం తం అసేసేతుం, నయతో తం విజానథాతి.

బోధి రాజాయతనఞ్చ, అజపాలో సహమ్పతి;
బ్రహ్మా ఆళారో ఉదకో, భిక్ఖు చ ఉపకో ఇసి.

కోణ్డఞ్ఞో వప్పో భద్దియో, మహానామో చ అస్సజి;
యసో చత్తారో పణ్ణాస, సబ్బే పేసేసి సో దిసా.

వత్థు మారేహి తింసా చ, ఉరువేలం తయో జటీ;
అగ్యాగారం మహారాజా, సక్కో బ్రహ్మా చ కేవలా.

పంసుకూలం పోక్ఖరణీ, సిలా చ కకుధో సిలా;
జమ్బు అమ్బో చ ఆమలో, పారిపుప్ఫఞ్చ ఆహరి.

ఫాలియన్తు ఉజ్జలన్తు, విజ్ఝాయన్తు చ కస్సప;
నిముజ్జన్తి ముఖీ మేఘో, గయా లట్ఠి చ మాగధో.

ఉపతిస్సో కోలితో చ, అభిఞ్ఞాతా చ పబ్బజుం;
దున్నివత్థా పణామనా, కిసో లూఖో చ బ్రాహ్మణో.

అనాచారం ఆచరతి, ఉదరం మాణవో గణో;
వస్సం బాలేహి పక్కన్తో, దస వస్సాని నిస్సయో.

న వత్తన్తి పణామేతుం, బాలా పస్సద్ధి పఞ్చ ఛ;
యో సో అఞ్ఞో చ నగ్గో చ, అచ్ఛిన్నజటిలసాకియో.

మగధేసు పఞ్చాబాధా, ఏకో రాజా [భటో చోరో (స్యా.)] చ అఙ్గులి;
మాగధో చ అనుఞ్ఞాసి, కారా లిఖి కసాహతో.

లక్ఖణా ఇణా దాసో చ, భణ్డుకో ఉపాలి అహి;
సద్ధం కులం కణ్టకో చ, ఆహున్దరికమేవ చ.

వత్థుమ్హి దారకో సిక్ఖా, విహరన్తి చ కిం ను ఖో;
సబ్బం ముఖం ఉపజ్ఝాయే, అపలాళన కణ్టకో.

పణ్డకో థేయ్యపక్కన్తో, అహి చ మాతరీ పితా;
అరహన్తభిక్ఖునీభేదా, రుహిరేన చ బ్యఞ్జనం.

అనుపజ్ఝాయసఙ్ఘేన, గణపణ్డకపత్తకో;
అచీవరం తదుభయం, యాచితేనపి యే తయో.

హత్థా పాదా హత్థపాదా, కణ్ణా నాసా తదూభయం;
అఙ్గులిఅళకణ్డరం, ఫణం ఖుజ్జఞ్చ వామనం.

గలగణ్డీ లక్ఖణా చేవ, కసా లిఖితసీపదీ;
పాపపరిసదూసీ చ, కాణం కుణి తథేవ చ.

ఖఞ్జం పక్ఖహతఞ్చేవ, సచ్ఛిన్న ఇరియాపథం;
జరాన్ధమూగబధిరం, అన్ధమూగఞ్చ యం తహిం.

అన్ధబధిరం యం వుత్తం, మూగబధిరమేవ చ;
అన్ధమూగబధిరఞ్చ, అలజ్జీనఞ్చ నిస్సయం.

వత్థబ్బఞ్చ తథాద్ధానం, యాచమానేన లక్ఖణా [పేక్ఖనా (సబ్బత్థ)];
ఆగచ్ఛతు వివదన్తి, ఏకుపజ్ఝాయేన కస్సపో.

దిస్సన్తి ఉపసమ్పన్నా, ఆబాధేహి చ పీళితా;
అననుసిట్ఠా విత్థేన్తి, తత్థేవ అనుసాసనా.

సఙ్ఘేపి చ అథో బాలా, అసమ్మతా చ ఏకతో;
ఉల్లుమ్పతుపసమ్పదా, నిస్సయో ఏకకో తయోతి.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూని ఏకసతఞ్చ ద్వాసత్తతి.

మహాఖన్ధకో నిట్ఠితో.

౨. ఉపోసథక్ఖన్ధకో

౬౮. సన్నిపాతానుజాననా

౧౩౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి గిజ్ఝకూటే పబ్బతే. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతిత్థియా పరిబ్బాజకా చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతిత్వా ధమ్మం భాసన్తి. తే మనుస్సా ఉపసఙ్కమన్తి ధమ్మస్సవనాయ. తే లభన్తి అఞ్ఞతిత్థియేసు పరిబ్బాజకేసు పేమం, లభన్తి పసాదం, లభన్తి అఞ్ఞతిత్థియా పరిబ్బాజకా పక్ఖం. అథ ఖో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – "ఏతరహి ఖో అఞ్ఞతిత్థియా పరిబ్బాజకా చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతిత్వా ధమ్మం భాసన్తి. తే మనుస్సా ఉపసఙ్కమన్తి ధమ్మస్సవనాయ. తే లభన్తి అఞ్ఞతిత్థియేసు పరిబ్బాజకేసు పేమం, లభన్తి పసాదం, లభన్తి అఞ్ఞతిత్థియా పరిబ్బాజకా పక్ఖం. యంనూన అయ్యాపి చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతేయ్యు"న్తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇధ మయ్హం, భన్తే, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది 'ఏతరహి ఖో అఞ్ఞతిత్థియా పరిబ్బాజకా చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతిత్వా ధమ్మం భాసన్తి. తే మనుస్సా ఉపసఙ్కమన్తి ధమ్మస్సవనాయ. తే లభన్తి అఞ్ఞతిత్థియేసు పరిబ్బాజకేసు పేమం, లభన్తి పసాదం, లభన్తి అఞ్ఞతిత్థియా పరిబ్బాజకా పక్ఖం. యంనూన అయ్యాపి చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతేయ్యు'న్తి. సాధు, భన్తే, అయ్యాపి చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతేయ్యు"న్తి. అథ ఖో భగవా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతితు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ – భగవతా అనుఞ్ఞాతా చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతితున్తి – చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతిత్వా తుణ్హీ నిసీదన్తి. తే మనుస్సా ఉపసఙ్కమన్తి ధమ్మస్సవనాయ. తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతిత్వా తుణ్హీ నిసీదిస్సన్తి, సేయ్యథాపి మూగసూకరా. నను నామ సన్నిపతితేహి ధమ్మో భాసితబ్బో"తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం... పే... అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స సన్నిపతిత్వా ధమ్మం భాసితు"న్తి.

౬౯. పాతిమోక్ఖుద్దేసానుజాననా

౧౩౩. అథ ఖో భగవతో రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – “యంనూనాహం యాని మయా భిక్ఖూనం పఞ్ఞత్తాని సిక్ఖాపదాని, తాని నేసం పాతిమోక్ఖుద్దేసం అనుజానేయ్యం. సో నేసం భవిస్సతి ఉపోసథకమ్మ”న్తి. అథ ఖో భగవా సాయన్హసమయం పటిసల్లానా వుట్ఠితో ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – ఇధ మయ్హం, భిక్ఖవే, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది ‘యంనూనాహం యాని మయా భిక్ఖూనం పఞ్ఞత్తాని సిక్ఖాపదాని, తాని నేసం పాతిమోక్ఖుద్దేసం అనుజానేయ్యం. సో నేసం భవిస్సతి ఉపోసథకమ్మ’న్తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఉద్దిసితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౩౪. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉపోసథం కరేయ్య, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసేయ్య. కిం సఙ్ఘస్స పుబ్బకిచ్చం? పారిసుద్ధిం ఆయస్మన్తో ఆరోచేథ . పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసిస్సామి. తం సబ్బేవ సన్తా సాధుకం సుణోమ మనసి కరోమ. యస్స సియా ఆపత్తి , సో ఆవికరేయ్య. అసన్తియా ఆపత్తియా తుణ్హీ భవితబ్బం. తుణ్హీభావేన ఖో పనాయస్మన్తే పరిసుద్ధాతి వేదిస్సామి. యథా ఖో పన పచ్చేకపుట్ఠస్స వేయ్యాకరణం హోతి, ఏవమేవం [ఏవమేవ (క)] ఏవరూపాయ పరిసాయ యావతతియం అనుస్సావితం హోతి. యో పన భిక్ఖు యావతతియం అనుస్సావియమానే సరమానో సన్తిం ఆపత్తిం నావికరేయ్య, సమ్పజానముసావాదస్స హోతి. సమ్పజానముసావాదో ఖో పనాయస్మన్తో అన్తరాయికో ధమ్మో వుత్తో భగవతా. తస్మా, సరమానేన భిక్ఖునా ఆపన్నేన విసుద్ధాపేక్ఖేన సన్తీ ఆపత్తి ఆవికాతబ్బా; ఆవికతా హిస్స ఫాసు హోతీ”తి.

౧౩౫. **పాతిమోక్ఖన్తి** ఆదిమేతం ముఖమేతం పముఖమేతం కుసలానం ధమ్మానం. తేన వుచ్చతి పాతిమోక్ఖన్తి. **ఆయస్మన్తోతి** పియవచనమేతం గరువచనమేతం సగారవసప్పతిస్సాధివచనమేతం ఆయస్మన్తోతి. **ఉద్దిసిస్సామీతి** ఆచిక్ఖిస్సామి దేసేస్సామి పఞ్ఞపేస్సామి పట్ఠపేస్సామి వివరిస్సామి విభజిస్సామి ఉత్తానిం కరిస్సామి [ఉత్తానీ కరిస్సామి (సీ. స్యా.)] పకాసేస్సామి. **తన్తి** పాతిమోక్ఖం వుచ్చతి. **సబ్బేవ సన్తాతి** యావతికా తస్సా పరిసాయ థేరా చ నవా చ మజ్ఝిమా చ, ఏతే వుచ్చన్తి సబ్బేవ సన్తాతి. **సాధుకం సుణోమాతి** అట్ఠిం కత్వా మనసి కత్వా సబ్బచేతసా [సబ్బం చేతసా (స్యా. క.)] సమన్నాహరామ. **మనసి కరోమాతి** ఏకగ్గచిత్తా అవిక్ఖిత్తచిత్తా అవిసాహటచిత్తా నిసామేమ. **యస్స సియా ఆపత్తీతి** థేరస్స వా నవస్స వా మజ్ఝిమస్స వా, పఞ్చన్నం వా ఆపత్తిక్ఖన్ధానం అఞ్ఞతరా ఆపత్తి, సత్తన్నం వా ఆపత్తిక్ఖన్ధానం అఞ్ఞతరా ఆపత్తి. **సో ఆవికరేయ్యాతి** సో దేసేయ్య, సో వివరేయ్య, సో ఉత్తానిం కరేయ్య, సో పకాసేయ్య సఙ్ఘమజ్ఝే వా గణమజ్ఝే వా ఏకపుగ్గలే వా. **అసన్తీ** నామ **ఆపత్తి** అనజ్ఝాపన్నా వా హోతి, ఆపజ్జిత్వా వా వుట్ఠితా. **తుణ్హీ భవితబ్బన్తి** అధివాసేతబ్బం న బ్యాహరితబ్బం. **పరిసుద్ధాతి వేదిస్సామీతి** జానిస్సామి ధారేస్సామి. **యథా ఖో పన పచ్చేకపుట్ఠస్స వేయ్యాకరణం హోతీతి** యథా ఏకేన ఏకో పుట్ఠో బ్యాకరేయ్య, ఏవమేవ తస్సా పరిసాయ జానితబ్బం మం పుచ్ఛతీతి. **ఏవరూపా** నామ **పరిసా** భిక్ఖుపరిసా వుచ్చతి. **యావతతియం అనుస్సావితం హోతీతి** సకిమ్పి అనుస్సావితం హోతి, దుతియమ్పి అనుస్సావితం హోతి, తతియమ్పి అనుస్సావితం హోతి. **సరమానోతి** జానమానో సఞ్జానమానో. **సన్తీ** నామ **ఆపత్తి** అజ్ఝాపన్నా వా హోతి, ఆపజ్జిత్వా వా అవుట్ఠితా. **నావికరేయ్యాతి** న దేసేయ్య, న వివరేయ్య, న ఉత్తానిం కరేయ్య, న పకాసేయ్య సఙ్ఘమజ్ఝే వా గణమజ్ఝే వా ఏకపుగ్గలే వా. **సమ్పజానముసావాదస్స హోతీతి**. సమ్పజానముసావాదే కిం హోతి? దుక్కటం హోతి. **అన్తరాయికో ధమ్మో వుత్తో భగవతాతి**. కిస్స అన్తరాయికో? పఠమస్స ఝానస్స అధిగమాయ అన్తరాయికో, దుతియస్స ఝానస్స అధిగమాయ అన్తరాయికో, తతియస్స ఝానస్స అధిగమాయ అన్తరాయికో, చతుత్థస్స ఝానస్స అధిగమాయ అన్తరాయికో, ఝానానం విమోక్ఖానం సమాధీనం సమాపత్తీనం నేక్ఖమ్మానం నిస్సరణానం పవివేకానం కుసలానం ధమ్మానం అధిగమాయ

అన్తరాయికో. **తస్మాతి** తక్కారణా. **సరమానేనాతి** జానమానేన సఞ్జానమానేన. **విసుద్ధాపేక్ఖేనాతి** వుట్ఠాతుకామేన విసుజ్ఝితుకామేన. **సన్తీ** నామ **ఆపత్తి** అజ్ఝాపన్నా వా హోతి, ఆపజ్జిత్వా వా అవుట్ఠితా. **ఆవికాతబ్బాతి** ఆవికాతబ్బా సఙ్ఘమజ్ఝే వా గణమజ్ఝే వా ఏకపుగ్గలే వా. **ఆవికతా హిస్స ఫాసు హోతీ**తి. కిస్స ఫాసు హోతి? పఠమస్స ఝానస్స అధిగమాయ ఫాసు హోతి, దుతియస్స ఝానస్స అధిగమాయ ఫాసు హోతి, తతియస్స ఝానస్స అధిగమాయ ఫాసు హోతి, చతుత్థస్స ఝానస్స అధిగమాయ ఫాసు హోతి, ఝానానం విమోక్ఖానం సమాధీనం సమాపత్తీనం నేక్ఖమ్మానం నిస్సరణానం పవివేకానం కుసలానం ధమ్మానం అధిగమాయ ఫాసు హోతీతి.

౧౩౬. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ – భగవతా పాతిమోక్ఖుద్దేసో అనుఞ్ఞాతోతి – దేవసికం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, దేవసికం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపోసథే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ – భగవతా ఉపోసథే పాతిమోక్ఖుద్దేసో అనుఞ్ఞాతోతి – పక్ఖస్స తిక్ఖత్తుం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి, చాతుద్దసే పన్నరసే అట్ఠమియా చ పక్ఖస్స. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, పక్ఖస్స తిక్ఖత్తుం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సకిం పక్ఖస్స చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ యథాపరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి సకాయ సకాయ పరిసాయ. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, యథాపరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం సకాయ సకాయ పరిసాయ. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సమగ్గానం ఉపోసథకమ్మన్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'సమగ్గానం ఉపోసథకమ్మ'న్తి. కిత్తావతా ను ఖో సామగ్గీ హోతి, యావతా ఏకావాసో, ఉదాహు సబ్బా పథవీ"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏత్తావతా సామగ్గీ యావతా ఏకావాసోతి.

౭౦. మహాకప్పినవత్థు

౧౩౭. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా మహాకప్పినో రాజగహే విహరతి మద్దకుచ్ఛిమ్హి మిగదాయే. అథ ఖో ఆయస్మతో మహాకప్పినస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – "గచ్ఛేయ్యం వాహం ఉపోసథం న వా గచ్ఛేయ్యం, గచ్ఛేయ్యం వాహం సఙ్ఘకమ్మం న వా గచ్ఛేయ్యం, అథ ఖ్వాహం విసుద్ధో పరమాయ విసుద్ధియా"తి? అథ ఖో భగవా ఆయస్మతో మహాకప్పినస్స చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ – సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య, ఏవమేవ – గిజ్ఝకూటే పబ్బతే అన్తరహితో మద్దకుచ్ఛిమ్హి మిగదాయే ఆయస్మతో మహాకప్పినస్స సమ్ముఖే పాతురహోసి. నిసీది భగవా పఞ్ఞత్తే ఆసనే. ఆయస్మాపి ఖో మహాకప్పినో భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో ఆయస్మన్తం మహాకప్పినం భగవా ఏతదవోచ – "నను తే, కప్పిన, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – గచ్ఛేయ్యం వాహం ఉపోసథం న వా గచ్ఛేయ్యం, గచ్ఛేయ్యం వాహం సఙ్ఘకమ్మం న వా గచ్ఛేయ్యం, అథ ఖ్వాహం విసుద్ధో పరమాయ విసుద్ధియా"తి? "ఏవం, భన్తే". "తుమ్హే చే బ్రాహ్మణా

ఉపోసథం న సక్కరిస్సథ న గరుకరిస్సథ [న గరుం కరిస్సథ (క.)] న మానేస్సథ న పూజేస్సథ, అథ కో చరహి ఉపోసథం సక్కరిస్సతి గరుకరిస్సతి మానేస్సతి పూజేస్సతి? గచ్ఛ త్వం, బ్రాహ్మణ, ఉపోసథం, మా నో అగమాసి. గచ్ఛ త్వం సఙ్ఘకమ్మం, మా నో అగమాసీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో ఆయస్మా మహాకప్పినో భగవతో పచ్చస్సోసి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం మహాకప్పినం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా – సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య, ఏవమేవ – మద్దకుచ్ఛిస్మిం మిగదాయే ఆయస్మతో మహాకప్పినస్స సమ్ముఖే అన్తరహితో గిజ్ఝకూటే పబ్బతే పాతురహోసి.

౭౧. సీమానుజాననా

౧౩౮. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'ఏత్తావతా సామగ్గీ యావతా ఏకావాసో'తి, కిత్తావతా ను ఖో ఏకావాసో హోతీ"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సీమం సమ్మన్నితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బా – పఠమం నిమిత్తా కిత్తేతబ్బా – పబ్బతనిమిత్తం, పాసాణనిమిత్తం, వననిమిత్తం, రుక్ఖనిమిత్తం, మగ్గనిమిత్తం, వమ్మికనిమిత్తం, నదీనిమిత్తం, ఉదకనిమిత్తం. నిమిత్తే కిత్తేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౩౯. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో . యావతా సమన్తా నిమిత్తా కిత్తితా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఏతేహి నిమిత్తేహి సీమం సమ్మన్నేయ్య సమానసంవాసం ఏకుపోసథం [ఏకూపోసథం (క.)]. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యావతా సమన్తా నిమిత్తా కిత్తితా. సఙ్ఘో ఏతేహి నిమిత్తేహి సీమం సమ్మన్నతి సమానసంవాసం ఏకుపోసథం. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఏతేహి నిమిత్తేహి సీమాయ సమ్ముతి [సమ్మతి (స్యా.)] సమానసంవాసాయ ఏకుపోసథాయ, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య. సమ్మతా సీమా సఙ్ఘేన ఏతేహి నిమిత్తేహి సమానసంవాసా ఏకుపోసథా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౧౪౦. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ – భగవతా సీమాసమ్ముతి అనుఞ్ఞాతాతి – అతిమహతియో సీమాయో సమ్మన్నన్తి, చతుయోజనికాపి పఞ్చయోజనికాపి ఛయోజనికాపి. భిక్ఖూ ఉపోసథం ఆగచ్ఛన్తా ఉద్దిస్సమానేపి పాతిమోక్ఖే ఆగచ్ఛన్తి, ఉద్దిట్ఠమత్తేపి ఆగచ్ఛన్తి, అన్తరాపి పరివసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అతిమహతీ సీమా సమ్మన్నితబ్బా, చతుయోజనికా వా పఞ్చయోజనికా వా ఛయోజనికా వా. యో సమ్మన్నేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తియోజనపరమం సీమం సమ్మన్నితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ నదీపారసీమం [నదీపారం సీమం (సీ. స్యా.)] సమ్మన్నన్తి. ఉపోసథం ఆగచ్ఛన్తా భిక్ఖూపి వుయ్హన్తి, పత్తాపి వుయ్హన్తి , చీవరానిపి వుయ్హన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, నదీపారసీమా సమ్మన్నితబ్బా. యో సమ్మన్నేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యత్థస్స ధువనావా వా ధువసేతు వా, ఏవరూపం నదీపారసీమం సమ్మన్నితున్తి.

౭౨. ఉపోసథాగారకథా

౧౪౧. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అనుపరివేణియం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి అసఙ్కేతేన. ఆగన్తుకా భిక్ఖూ న జానన్తి – "కత్థ వా అజ్జుపోసథో కరీయిస్సతీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అనుపరివేణియం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం అసఙ్కేతేన. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపోసథాగారం సమ్మన్నిత్వా ఉపోసథం కాతుం, యం సఙ్ఘో ఆకఙ్ఖతి విహారం వా అడ్ఢయోగం వా పాసాదం వా హమ్మియం వా గుహం వా. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం విహారం ఉపోసథాగారం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం విహారం ఉపోసథాగారం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స విహారస్స ఉపోసథాగారస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య. సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో విహారో ఉపోసథాగారం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే ద్వే ఉపోసథాగారాని సమ్మతాని హోన్తి. భిక్ఖూ ఉభయత్థ సన్నిపతన్తి – "ఇధ ఉపోసథో కరీయిస్సతి, ఇధ ఉపోసథో కరీయిస్సతీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . న, భిక్ఖవే, ఏకస్మిం ఆవాసే ద్వే ఉపోసథాగారాని సమ్మన్నితబ్బాని. యో సమ్మన్నేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకం సమూహనిత్వా [సముహనిత్వా (క.)] ఏకత్థ ఉపోసథం కాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమూహన్తబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపోసథాగారం సమూహనేయ్య [సముహనేయ్య (క.)]. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపోసథాగారం సమూహనతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స ఉపోసథాగారస్స సముగ్ఘాతో, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య. సమూహతం సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామం ఉపోసథాగారం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౭౩. ఉపోసథప్పముఖానుజాననా

౧౪౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే అతిఖుద్దకం ఉపోసథాగారం సమ్మతం హోతి, తదహుపోసథే మహాభిక్ఖుసఙ్ఘో సన్నిపతితో హోతి. భిక్ఖూ అసమ్మతాయ భూమియా నిసిన్నా పాతిమోక్ఖం అస్సోసుం. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'ఉపోసథాగారం సమ్మన్నిత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో'తి, మయఞ్చమ్హా అసమ్మతాయ భూమియా నిసిన్నా పాతిమోక్ఖం అస్సుమ్హా, కతో ను ఖో అమ్హాకం ఉపోసథో, అకతో ను ఖో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. సమ్మతాయ వా, భిక్ఖవే, భూమియా నిసిన్నా అసమ్మతాయ వా యతో పాతిమోక్ఖం సుణాతి, కతోవస్స ఉపోసథో. తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో యావ మహన్తం ఉపోసథప్పముఖం [ఉపోసథముఖం (స్యా.)] ఆకఙ్ఖతి, తావ మహన్తం ఉపోసథప్పముఖం సమ్మన్నతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బం. పఠమం నిమిత్తా కిత్తేతబ్బా. నిమిత్తే కిత్తేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యావతా సమన్తా నిమిత్తా కిత్తితా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఏతేహి నిమిత్తేహి ఉపోసథప్పముఖం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యావతా సమన్తా నిమిత్తా కిత్తితా. సఙ్ఘో ఏతేహి నిమిత్తేహి ఉపోసథప్పముఖం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఏతేహి నిమిత్తేహి ఉపోసథప్పముఖస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య. సమ్మతం సఙ్ఘేన ఏతేహి నిమిత్తేహి ఉపోసథప్పముఖం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే నవకా భిక్ఖూ పఠమతరం సన్నిపతిత్వా – “న తావ థేరా ఆగచ్ఛన్తీ”తి – పక్కమింసు. ఉపోసథో వికాలే అహోసి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే థేరేహి భిక్ఖూహి పఠమతరం సన్నిపతితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే సమ్బహులా ఆవాసా సమానసీమా హోన్తి. తత్థ భిక్ఖూ వివదన్తి – “అమ్హాకం ఆవాసే ఉపోసథో కరీయతు, అమ్హాకం ఆవాసే ఉపోసథో కరీయతూ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, సమ్బహులా ఆవాసా సమానసీమా హోన్తి. తత్థ భిక్ఖూ వివదన్తి – “అమ్హాకం ఆవాసే ఉపోసథో కరీయతు, అమ్హాకం ఆవాసే ఉపోసథో కరీయతూ”తి. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి సబ్బేహేవ ఏకజ్ఝం సన్నిపతిత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో. యత్థ వా పన థేరో భిక్ఖు విహరతి, తత్థ సన్నిపతిత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో, న త్వేవ వగ్గేన సఙ్ఘేన ఉపోసథో కాతబ్బో. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౭౪. అవిప్పవాససీమానుజాననా

౧౪౩. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా మహాకస్సపో అన్ధకవిన్దా రాజగహం ఉపోసథం ఆగచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే నదిం తరన్తో మనం వూళ్హో అహోసి, చీవరానిస్స [తేన చీవరానిస్స (క॰)] అల్లాని. భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం మహాకస్సపం ఏతదవోచుం – “కిస్స తే, ఆవుసో, చీవరాని అల్లానీ”తి? “ఇధాహం, ఆవుసో, అన్ధకవిన్దా రాజగహం ఉపోసథం ఆగచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే నదిం తరన్తో మనమ్హి వూళ్హో. తేన మే చీవరాని అల్లానీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యా సా, భిక్ఖవే, సఙ్ఘేన సీమా సమ్మతా సమానసంవాసా ఏకుపోసథా, సఙ్ఘో తం సీమం తిచీవరేన అవిప్పవాసం సమ్మన్నతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యా సా సఙ్ఘేన సీమా సమ్మతా సమానసంవాసా ఏకుపోసథా, యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం సఙ్ఘో తం సీమం తిచీవరేన అవిప్పవాసం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యా సా సఙ్ఘేన సీమా సమ్మతా సమానసంవాసా ఏకుపోసథా, సఙ్ఘో తం సీమం తిచీవరేన అవిప్పవాసం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఏతిస్సా సీమాయ తిచీవరేన అవిప్పవాసాయ [అవిప్పవాసస్స (స్యా॰)] సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య. సమ్మతా సా సీమా సఙ్ఘేన తిచీవరేన అవిప్పవాసా [అవిప్పవాసో (స్యా॰)]. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ భగవతా తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతి అనుఞ్ఞాతాతి అన్తరఘరే చీవరాని నిక్ఖిపన్తి. తాని చీవరాని నస్సన్తిపి డయ్హన్తిపి ఉన్దూరేహిపి ఖజ్జన్తి. భిక్ఖూ దుచ్చోళా హోన్తి లూఖచీవరా. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "కిస్స తుమ్హే, ఆవుసో, దుచ్చోళా లూఖచీవరా"తి? "ఇధ మయం, ఆవుసో, భగవతా తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతి అనుఞ్ఞాతాతి అన్తరఘరే చీవరాని నిక్ఖిపిమ్హా . తాని చీవరాని నట్ఠానిపి దడ్ఢానిపి, ఉన్దూరేహిపి ఖాయితాని, తేన మయం దుచ్చోళా లూఖచీవరా"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యా సా, భిక్ఖవే, సఙ్ఘేన సీమా సమ్మతా సమానసంవాసా ఏకుపోసథా, సఙ్ఘో తం సీమం తిచీవరేన అవిప్పవాసం సమ్మన్నతు, ఠపేత్వా గామఞ్చ గామూపచారఞ్చ. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౪౪. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యా సా సఙ్ఘేన సీమా సమ్మతా సమానసంవాసా ఏకుపోసథా యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో తం సీమం తిచీవరేన అవిప్పవాసం సమ్మన్నేయ్య, ఠపేత్వా గామఞ్చ గామూపచారఞ్చ. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యా సా సఙ్ఘేన సీమా సమ్మతా సమానసంవాసా ఏకుపోసథా, సఙ్ఘో తం సీమం తిచీవరేన అవిప్పవాసం సమ్మన్నతి, ఠపేత్వా గామఞ్చ గామూపచారఞ్చ. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఏతిస్సా సీమాయ తిచీవరేన అవిప్పవాసాయ [అవిప్పవాసస్స (స్యా॰)] సమ్ముతి, ఠపేత్వా గామఞ్చ గామూపచారఞ్చ, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య. సమ్మతా సా సీమా సఙ్ఘేన తిచీవరేన అవిప్పవాసా [అవిప్పవాసో (స్యా॰)], ఠపేత్వా గామఞ్చ గామూపచారఞ్చ. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౭౫. సీమాసమూహనన

"సీమం, భిక్ఖవే, సమ్మన్నన్తేన పఠమం సమానసంవాససీమా [సమానసంవాసా సీమా (స్యా॰)] సమ్మన్నితబ్బా , పచ్ఛా తిచీవరేన అవిప్పవాసో సమ్మన్నితబ్బో. సీమం, భిక్ఖవే, సమూహనన్తేన పఠమం తిచీవరేన అవిప్పవాసో సమూహన్తబ్బో, పచ్ఛా సమానసంవాససీమా సమూహన్తబ్బా. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, తిచీవరేన అవిప్పవాసో సమూహన్తబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౪౫. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యో సో సఙ్ఘేన తిచీవరేన అవిప్పవాసో సమ్మతో, యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో తం తిచీవరేన అవిప్పవాసం సమూహనేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యో సో సఙ్ఘేన తిచీవరేన అవిప్పవాసో సమ్మతో, సఙ్ఘో తం తిచీవరేన అవిప్పవాసం సమూహనతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఏతస్స తిచీవరేన అవిప్పవాసస్స సముగ్ఘాతో, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య. సమూహతో సో సఙ్ఘేన తిచీవరేన అవిప్పవాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సీమా [సమానసంవాసా సీమా (స్యా॰)]. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౪౬. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యా సా సఙ్ఘేన సీమా సమ్మతా సమానసంవాసా ఏకుపోసథా , యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో తం సీమం సమూహనేయ్య సమానసంవాసం ఏకుపోసథం. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యా సా సఙ్ఘేన సీమా సమ్మతా సమానసంవాసా ఏకుపోసథా, సఙ్ఘో తం సీమం సమూహనతి సమానసంవాసం ఏకుపోసథం. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఏతిస్సా సీమాయ సమానసంవాసాయ ఏకుపోసథాయ సముగ్ఘాతో, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య. సమూహతా సా సీమా సఙ్ఘేన సమానసంవాసా ఏకుపోసథా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౭౬. గామసీమాది

౧౪౭. అసమ్మతాయ , భిక్ఖవే, సీమాయ అట్ఠపితాయ, యం గామం వా నిగమం వా ఉపనిస్సాయ విహరతి, యా తస్స వా గామస్స గామసీమా, నిగమస్స వా నిగమసీమా, అయం తత్థ సమానసంవాసా ఏకుపోసథా. అగామకే చే, భిక్ఖవే, అరఞ్ఞే సమన్తా సత్తబ్భన్తరా, అయం తత్థ సమానసంవాసా ఏకుపోసథా. సబ్బా, భిక్ఖవే, నదీ అసీమా; సబ్బో సముద్దో అసీమో; సబ్బో జాతస్సరో అసీమో. నదియా వా, భిక్ఖవే, సముద్దే వా జాతస్సరే వా యం మజ్ఝిమస్స పురిసస్స సమన్తా ఉదకుక్ఖేపా, అయం తత్థ సమానసంవాసా ఏకుపోసథాతి.

౧౪౮. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సీమాయ సీమం సమ్భిన్దన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యేసం, భిక్ఖవే, సీమా పఠమం సమ్మతా తేసం తం కమ్మం ధమ్మికం అకుప్పం ఠానారహం. యేసం, భిక్ఖవే, సీమా పచ్ఛా సమ్మతా తేసం తం కమ్మం అధమ్మికం కుప్పం అట్ఠానారహం. న, భిక్ఖవే, సీమాయ సీమా సమ్భిన్దితబ్బా. యో సమ్భిన్దేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సీమాయ సీమం అజ్ఝోత్థరన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యేసం, భిక్ఖవే, సీమా పఠమం సమ్మతా తేసం తం కమ్మం ధమ్మికం అకుప్పం ఠానారహం. యేసం, భిక్ఖవే, సీమా పచ్ఛా సమ్మతా తేసం తం కమ్మం అధమ్మికం కుప్పం అట్ఠానారహం. న, భిక్ఖవే, సీమాయ సీమా అజ్ఝోత్థరితబ్బా. యో అజ్ఝోత్థరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సీమం సమ్మన్నన్తేన సీమన్తరికం ఠపేత్వా సీమం సమ్మన్నితున్తి.

౭౭. ఉపోసథభేదాది

౧౪౯. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కతి ను ఖో ఉపోసథా”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ద్వేమే, భిక్ఖవే, ఉపోసథా – చాతుద్దసికో చ పన్నరసికో చ. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, ద్వే ఉపోసథాతి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కతి ను ఖో ఉపోసథకమ్మానీ”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. చత్తారిమాని, భిక్ఖవే, ఉపోసథకమ్మాని – అధమ్మేన వగ్గం ఉపోసథకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గం ఉపోసథకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గం ఉపోసథకమ్మం, ధమ్మేన సమగ్గం ఉపోసథకమ్మన్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం అధమ్మేన వగ్గం ఉపోసథకమ్మం, న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం ఉపోసథకమ్మం, కాతబ్బం. న చ మయా ఏవరూపం ఉపోసథకమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం అధమ్మేన సమగ్గం ఉపోసథకమ్మం, న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం ఉపోసథకమ్మం కాతబ్బం. న చ మయా ఏవరూపం ఉపోసథకమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం ధమ్మేన వగ్గం ఉపోసథకమ్మం, న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం ఉపోసథకమ్మం కాతబ్బం. న చ మయా ఏవరూపం ఉపోసథకమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం ధమ్మేన సమగ్గం ఉపోసథకమ్మం,

ఏవరూపం, భిక్ఖవే, ఉపోసథకమ్మం కాతబ్బం, ఏవరూపఞ్చ మయా ఉపోసథకమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తస్మాతిహ, భిక్ఖవే, ఏవరూపం ఉపోసథకమ్మం కరిస్సామ యదిదం ధమ్మేన సమగ్గన్తి – ఏవఞ్హి వో, భిక్ఖవే, సిక్ఖితబ్బన్తి.

౭౮. సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖుద్దేసాది

౧౩౦. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కతి ను ఖో పాతిమోక్ఖుద్దేసా"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. పఞ్చిమే, భిక్ఖవే, పాతిమోక్ఖుద్దేసా – నిదానం ఉద్దిసిత్వా అవసేసం సుతేన సావేతబ్బం. అయం పఠమో పాతిమోక్ఖుద్దేసో. నిదానం ఉద్దిసిత్వా చత్తారి పారాజికాని ఉద్దిసిత్వా అవసేసం సుతేన సావేతబ్బం. అయం దుతియో పాతిమోక్ఖుద్దేసో. నిదానం ఉద్దిసిత్వా చత్తారి పారాజికాని ఉద్దిసిత్వా తేరస సఙ్ఘాదిసేసే ఉద్దిసిత్వా అవసేసం సుతేన సావేతబ్బం. అయం తతియో పాతిమోక్ఖుద్దేసో. నిదానం ఉద్దిసిత్వా చత్తారి పారాజికాని ఉద్దిసిత్వా తేరస సఙ్ఘాదిసేసే ఉద్దిసిత్వా ద్వే అనియతే ఉద్దిసిత్వా అవసేసం సుతేన సావేతబ్బం. అయం చతుత్థో పాతిమోక్ఖుద్దేసో. విత్థారేనేవ పఞ్చమో. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ పాతిమోక్ఖుద్దేసాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ – భగవతా సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖుద్దేసో అనుఞ్ఞాతోతి – సబ్బకాలం సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సవరభయం [సంచరభయం (స్యా.)] అహోసి. భిక్ఖూ నాసక్ఖింసు విత్థారేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సతి అన్తరాయే సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అసతిపి అన్తరాయే సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అసతి అన్తరాయే సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సతి అన్తరాయే సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితుం. తత్రిమే అన్తరాయా – రాజన్తరాయో, చోరన్తరాయో, అగ్యన్తరాయో, ఉదకన్తరాయో, మనుస్సన్తరాయో, అమనుస్సన్తరాయో , వాళన్తరాయో, సరీసపన్తరాయో, జీవితన్తరాయో, బ్రహ్మచరియన్తరాయోతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏవరూపేసు అన్తరాయేసు సంఖిత్తేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితుం, అసతి అన్తరాయే విత్థారేనాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే అనజ్ఝిట్ఠా ధమ్మం భాసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే అనజ్ఝిట్ఠేన ధమ్మో భాసితబ్బో. యో భాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరేన భిక్ఖునా సామం వా ధమ్మం భాసితుం పరం వా అజ్ఝేసితున్తి.

౭౯. వినయపుచ్ఛనకథా

౧౩౧. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే అసమ్మతా వినయం పుచ్ఛన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే అసమ్మతేన వినయో పుచ్ఛితబ్బో. యో పుచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి,

భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే సమ్మతేన వినయం పుచ్ఛితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో – అత్తనా వా [అత్తనావ (స్యా॰)] అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం, పరేన వా పరో సమ్మన్నితబ్బో. కథఞ్చ అత్తనావ అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం? బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఇత్థన్నామం వినయం పుచ్ఛేయ్య”న్తి. ఏవం అత్తనావ అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం.

కథఞ్చ పరేన పరో సమ్మన్నితబ్బో? బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామం వినయం పుచ్ఛేయ్యా”తి. ఏవం పరేన పరో సమ్మన్నితబ్బోతి.

తేన ఖో పన సమయేన పేసలా భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే సమ్మతా వినయం పుచ్ఛన్తి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ లభన్తి ఆఘాతం, లభన్తి అప్పచ్చయం, వధేన తజ్జేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే సమ్మతేనపి పరిసం ఓలోకేత్వా పుగ్గలం తులయిత్వా వినయం పుచ్ఛితున్తి.

౮౦. వినయవిస్సజ్జనకథా

౧౫౨. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే అసమ్మతా వినయం విస్సజ్జేన్తి [విస్సజ్జన్తి (క॰)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే అసమ్మతేన వినయో విస్సజ్జేతబ్బో. యో విస్సజ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే సమ్మతేన వినయం విస్సజ్జేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బం. అత్తనా వా [అత్తనావ (స్యా॰)] అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం, పరేన వా పరో సమ్మన్నితబ్బో. కథఞ్చ అత్తనావ అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం? బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఇత్థన్నామేన వినయం పుట్ఠో విస్సజ్జేయ్య”న్తి. ఏవం అత్తనావ అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం.

కథఞ్చ పరేన పరో సమ్మన్నితబ్బో? బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామేన వినయం పుట్ఠో విస్సజ్జేయ్యా”తి. ఏవం పరేన పరో సమ్మన్నితబ్బోతి.

తేన ఖో పన సమయేన పేసలా భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే సమ్మతా వినయం విస్సజ్జేన్తి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ లభన్తి ఆఘాతం, లభన్తి అప్పచ్చయం, వధేన తజ్జేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే సమ్మతేనపి పరిసం ఓలోకేత్వా పుగ్గలం తులయిత్వా వినయం విస్సజ్జేతున్తి.

౮౧. చోదనాకథా

౧౨౩. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అనోకాసకతం భిక్ఖుం ఆపత్తియా చోదేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అనోకాసకతో భిక్ఖు ఆపత్తియా చోదేతబ్బో. యో చోదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓకాసం కారాపేత్వా ఆపత్తియా చోదేతుం – కరోతు ఆయస్మా ఓకాసం, అహం తం వత్తుకామోతి.

తేన ఖో పన సమయేన పేసలా భిక్ఖూ ఛబ్బగ్గియే భిక్ఖూ ఓకాసం కారాపేత్వా ఆపత్తియా చోదేన్తి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ లభన్తి ఆఘాతం, లభన్తి అప్పచ్చయం, వధేన తజ్జేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కతేపి ఓకాసే పుగ్గలం తులయిత్వా ఆపత్తియా చోదేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ – పురమ్హాకం పేసలా భిక్ఖూ ఓకాసం కారాపేన్తీతి – పటికచ్చేవ సుద్ధానం భిక్ఖూనం అనాపత్తికానం అవత్థుస్మిం అకారణే ఓకాసం కారాపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సుద్ధానం భిక్ఖూనం అనాపత్తికానం అవత్థుస్మిం అకారణే ఓకాసో కారాపేతబ్బో. యో కారాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పుగ్గలం తులయిత్వా ఓకాసం కాతు [కారాపేతుం (స్యా॰)] న్తి.

౮౨. అధమ్మకమ్మపటిక్కోసనాది

౧౨౪. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే అధమ్మకమ్మం కరోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం కాతబ్బం. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి. కరోన్తియేవ అధమ్మకమ్మం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . అనుజానామి, భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మే కయిరమానే పటిక్కోసితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన పేసలా భిక్ఖూ ఛబ్బగ్గియేహి భిక్ఖూహి అధమ్మకమ్మే కయిరమానే పటిక్కోసన్తి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ లభన్తి ఆఘాతం, లభన్తి అప్పచ్చయం, వధేన తజ్జేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, దిట్ఠిమ్పి ఆవికాతున్తి. తేసంయేవ సన్తికే దిట్ఠిం ఆవికరోన్తి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ లభన్తి ఆఘాతం, లభన్తి అప్పచ్చయం, వధేన తజ్జేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చతూహి పఞ్చహి పటిక్కోసితుం, ద్వీహి తీహి దిట్ఠిం ఆవికాతుం, ఏకేన అధిట్ఠాతుం – 'న మేతం ఖమతీ'తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసమానా సఞ్చిచ్చ న సావేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, పాతిమోక్ఖుద్దేసకేన సఞ్చిచ్చ న సావేతబ్బం. యో న సావేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయీ సఙ్ఘస్స పాతిమోక్ఖుద్దేసకో హోతి కాకస్సరకో. అథ ఖో ఆయస్మతో ఉదాయిస్స ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'పాతిమోక్ఖుద్దేసకేన సావేతబ్బ'న్తి, అహఞ్చమ్హి కాకస్సరకో, కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పాతిమోక్ఖుద్దేసకేన వాయమితుం – 'కథం సావేయ్య'న్తి. వాయమన్తస్స అనాపత్తీతి.

తేన ఖో పన సమయేన దేవదత్తో సగహట్ఠాయ పరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సగహట్ఠాయ పరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే అనజ్ఝిట్ఠా పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే అనజ్ఝిట్ఠేన పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరాధికం [థేరాధేయ్యం (అట్ఠకథాయం పాఠన్తరం)] పాతిమోక్ఖన్తి.

అఞ్ఞతిత్థియభాణవారో నిట్ఠితో పఠమో [ఏకాదసమో (క.)].

౮౩. పాతిమోక్ఖుద్దేసకఅజ్ఝేసనాది

౧౩౪. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన చోదనావత్థు తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన చోదనావత్థు తదవసరి. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే సమ్బహులా భిక్ఖూ విహరన్తి . తత్థ థేరో భిక్ఖు బాలో హోతి అబ్యత్తో. సో న జానాతి ఉపోసథం వా ఉపోసథకమ్మం వా, పాతిమోక్ఖం వా పాతిమోక్ఖుద్దేసం వా. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'థేరాధికం పాతిమోక్ఖ'న్తి, అయఞ్చ అమ్హాకం థేరో బాలో అబ్యత్తో, న జానాతి ఉపోసథం వా ఉపోసథకమ్మం వా, పాతిమోక్ఖం వా పాతిమోక్ఖుద్దేసం వా. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యో తత్థ భిక్ఖు బ్యత్తో పటిబలో తస్సాధేయ్యం పాతిమోక్ఖన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా భిక్ఖూ విహరన్తి బాలా అబ్యత్తా. తే న జానన్తి ఉపోసథం వా ఉపోసథకమ్మం వా, పాతిమోక్ఖం వా పాతిమోక్ఖుద్దేసం వా. తే థేరం అజ్ఝేసింసు – "ఉద్దిసతు, భన్తే, థేరో పాతిమోక్ఖ"న్తి. సో ఏవమాహ – "న మే, ఆవుసో, వత్తతీ"తి. దుతియం థేరం అజ్ఝేసింసు – "ఉద్దిసతు, భన్తే, థేరో పాతిమోక్ఖ"న్తి. సోపి ఏవమాహ – "న మే, ఆవుసో, వత్తతీ"తి. తతియం థేరం అజ్ఝేసింసు – "ఉద్దిసతు , భన్తే, థేరో పాతిమోక్ఖ"న్తి. సోపి ఏవమాహ – "న మే, ఆవుసో, వత్తతీ"తి. ఏతేనేవ ఉపాయేన యావ సఙ్ఘనవకం అజ్ఝేసింసు – "ఉద్దిసతు ఆయస్మా పాతిమోక్ఖ"న్తి. సోపి ఏవమాహ – "న మే, భన్తే, వత్తతీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా భిక్ఖూ విహరన్తి బాలా అబ్యత్తా. తే న జానన్తి ఉపోసథం వా ఉపోసథకమ్మం వా, పాతిమోక్ఖం వా పాతిమోక్ఖుద్దేసం వా. తే థేరం అజ్ఝేసన్తి – "ఉద్దిసతు, భన్తే, థేరో పాతిమోక్ఖ"న్తి. సో ఏవం వదేతి – "న మే, ఆవుసో, వత్తతీ"తి. దుతియం థేరం అజ్ఝేసన్తి – "ఉద్దిసతు, భన్తే, థేరో పాతిమోక్ఖ"న్తి. సోపి ఏవం వదేతి – "న మే, ఆవుసో, వత్తతీ"తి. తతియం థేరం అజ్ఝేసన్తి – "ఉద్దిసతు, భన్తే, థేరో పాతిమోక్ఖ"న్తి. సోపి ఏవం వదేతి – "న మే, ఆవుసో, వత్తతీ"తి. ఏతేనేవ ఉపాయేన యావ సఙ్ఘనవకం అజ్ఝేసన్తి – "ఉద్దిసతు ఆయస్మా పాతిమోక్ఖ"న్తి. సోపి ఏవం వదేతి – "న మే, భన్తే, వత్తతీ"తి. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి ఏకో భిక్ఖు సామన్తా ఆవాసా సజ్జుకం పాహేతబ్బో – గచ్ఛావుసో, సంఖిత్తేన వా విత్థారేన వా పాతిమోక్ఖం పరియాపుణిత్వాన ఆగచ్ఛాహీతి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో పాహేతబ్బో"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరేన భిక్ఖునా నవం భిక్ఖుం ఆణాపేతున్తి. థేరేన ఆణత్తా నవా భిక్ఖూ న గచ్ఛన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, థేరేన ఆణత్తేన అగిలానేన న గన్తబ్బం. యో న గచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౮౪. పక్ఖగణనాదిఉగ్గహణానుజాననా

౧౩౬. అథ ఖో భగవా చోదనావత్థుస్మిం యథాభిరన్తం విహరిత్వా పునదేవ రాజగహం పచ్చాగఞ్ఛి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా భిక్ఖూ పిణ్డాయ చరన్తే పుచ్ఛన్తి – "కతిమీ, భన్తే, పక్ఖస్సా"తి? భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "న ఖో మయం, ఆవుసో, జానామా"తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "పక్ఖగణనమత్తమమ్పిమే సమణా సక్యపుత్తియా న జానన్తి, కిం పనిమే అఞ్ఞం కిఞ్చి కల్యాణం జానిస్సన్తీ"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పక్ఖగణనం ఉగ్గహేతున్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో పక్ఖగణనా ఉగ్గహేతబ్బా"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బేహేవ పక్ఖగణనం ఉగ్గహేతున్తి.

౧౩౭. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా భిక్ఖూ పిణ్డాయ చరన్తే పుచ్ఛన్తి – "కీవతికా, భన్తే, భిక్ఖూ"తి? భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "న ఖో మయం, ఆవుసో, జానామా"తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "అఞ్ఞమఞ్ఞమ్పిమే సమణా సక్యపుత్తియా న జానన్తి, కిం పనిమే అఞ్ఞం కిఞ్చి కల్యాణం జానిస్సన్తీ"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ గణేతున్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కదా ను ఖో భిక్ఖూ గణేతబ్బా"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే నామగ్గేన [నామమత్తేన (స్యా॰), గణమగ్గేన (క॰)] గణేతుం, సలాకం వా గాహేతున్తి.

౧౩౮. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అజానన్తా అజ్జుపోసథోతి దూరం గామం పిణ్డాయ చరన్తి. తే ఉద్దిస్సమానేపి పాతిమోక్ఖే ఆగచ్ఛన్తి, ఉద్దిట్ఠమత్తేపి ఆగచ్ఛన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆరోచేతుం 'అజ్జుపోసథో'తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో ఆరోచేతబ్బో"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరేన భిక్ఖునా కాలవతో ఆరోచేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో థేరో కాలవతో నస్సరతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భత్తకాలేపి ఆరోచేతున్తి.

భత్తకాలేపి నస్సరతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యం కాలం సరతి, తం కాలం ఆరోచేతున్తి.

౮౩. పుబ్బకరణానుజాననా

౧౩౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే ఉపోసథాగారం ఉక్లాపం హోతి. ఆగన్తుకా భిక్ఖూ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఆవాసికా భిక్ఖూ ఉపోసథాగారం న సమ్మజ్జిస్సన్తీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపోసథాగారం సమ్మజ్జితున్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో ఉపోసథాగారం సమ్మజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరేన భిక్ఖునా నవం భిక్ఖుం ఆణాపేతున్తి.

థేరేన ఆణత్తా నవా భిక్ఖూ న సమ్మజ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, థేరేన ఆణత్తేన అగిలానేన న సమ్మజ్జితబ్బం. యో న సమ్మజ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౧౬౦. తేన ఖో పన సమయేన ఉపోసథాగారే ఆసనం అపఞ్ఞత్తం హోతి. భిక్ఖూ ఛమాయం నిసీదన్తి, గత్తానిపి చీవరానిపి పంసుకితాని హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపోసథాగారే ఆసనం పఞ్ఞపేతున్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో ఉపోసథాగారే ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరేన భిక్ఖునా నవం భిక్ఖుం ఆణాపేతున్తి.

థేరేన ఆణత్తా నవా భిక్ఖూ న పఞ్ఞపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, థేరేన ఆణత్తేన అగిలానేన న పఞ్ఞపేతబ్బం. యో న పఞ్ఞపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౧౬౧. తేన ఖో పన సమయేన ఉపోసథాగారే పదీపో న హోతి. భిక్ఖూ అన్ధకారే కాయమ్పి చీవరమ్పి అక్కమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపోసథాగారే పదీపం కాతున్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో ఉపోసథాగారే పదీపో కాతబ్బో"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరేన భిక్ఖునా నవం భిక్ఖుం ఆణాపేతున్తి.

థేరేన ఆణత్తా నవా భిక్ఖూ న పదీపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, థేరేన ఆణత్తేన అగిలానేన న పదీపేతబ్బో. యో న పదీపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౧౬౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే ఆవాసికా భిక్ఖూ నేవ పానీయం ఉపట్ఠాపేన్తి, న పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేన్తి. ఆగన్తుకా భిక్ఖూ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఆవాసికా భిక్ఖూ నేవ పానీయం ఉపట్ఠాపేస్సన్తి, న పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేస్సన్తీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే , పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతున్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బ"న్తి ? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరేన భిక్ఖునా నవం భిక్ఖుం ఆణాపేతున్తి.

థేరేన ఆణత్తా నవా భిక్ఖూ న ఉపట్ఠాపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, థేరేన ఆణత్తేన అగిలానేన న ఉపట్ఠాపేతబ్బం. యో న ఉపట్ఠాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౮౬. దిసంగమికాదివత్థు

౧౬౩. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ బాలా అబ్యత్తా దిసంగమికా ఆచరియుపజ్ఝాయే న ఆపుచ్ఛింసు [న ఆపుచ్ఛింసు (క.)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సమ్బహులా భిక్ఖూ బాలా అబ్యత్తా దిసంగమికా ఆచరియుపజ్ఝాయే న ఆపుచ్ఛన్తి [న ఆపుచ్ఛన్తి (క.)]. తే [తేహి (క.)], భిక్ఖవే, ఆచరియుపజ్ఝాయేహి పుచ్ఛితబ్బా – "కహం గమిస్సథ, కేన సద్ధిం గమిస్సథా"తి? తే చే, భిక్ఖవే, బాలా అబ్యత్తా అఞ్ఞే బాలే అబ్యత్తే అపదిసేయ్యుం, న, భిక్ఖవే, ఆచరియుపజ్ఝాయేహి అనుజానితబ్బా. అనుజానేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే చ, భిక్ఖవే, బాలా అబ్యత్తా అననుఞ్ఞాతా ఆచరియుపజ్ఝాయేహి గచ్ఛేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే సమ్బహులా భిక్ఖూ విహరన్తి బాలా అబ్యత్తా. తే న జానన్తి ఉపోసథం వా ఉపోసథకమ్మం వా, పాతిమోక్ఖం వా పాతిమోక్ఖుద్దేసం వా. తత్థ అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి సో భిక్ఖు సఙ్గహేతబ్బో అనుగ్గహేతబ్బో ఉపలాపేతబ్బో ఉపట్ఠాపేతబ్బో చుణ్ణేన మత్తికాయ దన్తకట్ఠేన ముఖోదకేన. నో చే సఙ్గణ్హేయ్యుం అనుగ్గణ్హేయ్యుం ఉపలాపేయ్యుం ఉపట్ఠాపేయ్యుం చుణ్ణేన మత్తికాయ దన్తకట్ఠేన ముఖోదకేన, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా భిక్ఖూ విహరన్తి బాలా అబ్యత్తా. తే న జానన్తి ఉపోసథం వా ఉపోసథకమ్మం వా, పాతిమోక్ఖం వా పాతిమోక్ఖుద్దేసం వా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి ఏకో భిక్ఖు సామన్తా ఆవాసా సజ్జుకం పాహేతబ్బో – "గచ్ఛావుసో, సంఖిత్తేన వా విత్థారేన వా పాతిమోక్ఖం పరియాపుణిత్వా ఆగచ్ఛా"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి సబ్బేహేవ యత్థ జానన్తి ఉపోసథం వా ఉపోసథకమ్మం వా పాతిమోక్ఖం వా పాతిమోక్ఖుద్దేసం వా, సో ఆవాసో గన్తబ్బో . నో చే గచ్ఛేయ్యుం, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే సమ్బహులా భిక్ఖూ వస్సం వసన్తి బాలా అబ్యత్తా. తే న జానన్తి ఉపోసథం వా ఉపోసథకమ్మం వా పాతిమోక్ఖం వా పాతిమోక్ఖుద్దేసం వా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి ఏకో భిక్ఖు సామన్తా ఆవాసా సజ్జుకం పాహేతబ్బో – "గచ్ఛావుసో, సంఖిత్తేన వా విత్థారేన వా పాతిమోక్ఖం పరియాపుణిత్వా ఆగచ్ఛా"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, ఏకో భిక్ఖు సత్తాహకాలికం పాహేతబ్బో – "గచ్ఛావుసో, సంఖిత్తేన వా విత్థారేన వా పాతిమోక్ఖం పరియాపుణిత్వా ఆగచ్ఛా"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, న, భిక్ఖవే, తేహి భిక్ఖూహి తస్మిం ఆవాసే వస్సం వసితబ్బం. వసేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౮౭. పారిసుద్ధిదానకథా

౧౬౪. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "సన్నిపతథ, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉపోసథం కరిస్సతీ"తి. ఏవం వుత్తే అఞ్ఞతరో భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – "అత్థి, భన్తే, భిక్ఖు గిలానో, సో అనాగతో"తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానేన భిక్ఖునా పారిసుద్ధిం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బా – తేన గిలానేన భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – "పారిసుద్ధిం దమ్మి, పారిసుద్ధిం మే హర, పారిసుద్ధిం మే ఆరోచేహీ"తి. కాయేన విఞ్ఞాపేతి, వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, దిన్నా హోతి పారిసుద్ధి. న కాయేన విఞ్ఞాపేతి, న వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న దిన్నా హోతి పారిసుద్ధి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, సో, భిక్ఖవే, గిలానో భిక్ఖు మఞ్చేన వా పీఠేన వా సఙ్ఘమజ్ఝే ఆనేత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో. సచే, భిక్ఖవే, గిలానుపట్ఠాకానం భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "సచే ఖో మయం గిలానం ఠానా చావేస్సామ, ఆబాధో వా అభివడ్ఢిస్సతి

కాలంకిరియా వా భవిస్సతీ”తి, న, భిక్ఖవే, గిలానో భిక్ఖు ఠానా చావేతబ్బో. సఙ్ఘేన తత్థ గన్త్వా ఉపోసథో కాతబ్బో. న త్వేవ వగ్గేన సఙ్ఘేన ఉపోసథో కాతబ్బో. కరేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

పారిసుద్ధిహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పారిసుద్ధియా తత్థేవ పక్కమతి, అఞ్ఞస్స దాతబ్బా పారిసుద్ధి. పారిసుద్ధిహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పారిసుద్ధియా తత్థేవ విబ్భమతి,…పే… కాలం కరోతి – సామణేరో పటిజానాతి – సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి – అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి – ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి – ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి – వేదనాట్టో పటిజానాతి – ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి – ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి – పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి – పణ్డకో పటిజానాతి – థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి – తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి – తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి – మాతుఘాతకో పటిజానాతి – పితుఘాతకో పటిజానాతి – అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి – భిక్ఖునిదూసకో పటిజానాతి – సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి – లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి – ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, అఞ్ఞస్స దాతబ్బా పారిసుద్ధి.

పారిసుద్ధిహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పారిసుద్ధియా అన్తరామగ్గే పక్కమతి, అనాహటా హోతి పారిసుద్ధి. పారిసుద్ధిహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పారిసుద్ధియా అన్తరామగ్గే విబ్భమతి,…పే… ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, అనాహటా హోతి పారిసుద్ధి.

పారిసుద్ధిహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పారిసుద్ధియా సఙ్ఘప్పత్తో పక్కమతి, ఆహటా హోతి పారిసుద్ధి. పారిసుద్ధిహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పారిసుద్ధియా సఙ్ఘప్పత్తో విబ్భమతి,…పే… ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, ఆహటా హోతి పారిసుద్ధి.

పారిసుద్ధిహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పారిసుద్ధియా సఙ్ఘప్పత్తో సుత్తో న ఆరోచేతి, పమత్తో న ఆరోచేతి, సమాపన్నో న ఆరోచేతి, ఆహటా హోతి పారిసుద్ధి. పారిసుద్ధిహారకస్స అనాపత్తి.

పారిసుద్ధిహారకో చే, భిక్ఖవే , దిన్నాయ పారిసుద్ధియా సఙ్ఘప్పత్తో సఞ్చిచ్చ న ఆరోచేతి, ఆహటా హోతి పారిసుద్ధి. పారిసుద్ధిహారకస్స ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౮౮. ఛన్దదానకథా

౧౬౫. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “సన్నిపతథ, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో కమ్మం కరిస్సతీ”తి . ఏవం వుత్తే అఞ్ఞతరో భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – “అత్థి, భన్తే, భిక్ఖు గిలానో, సో అనాగతో”తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానేన భిక్ఖునా ఛన్దం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో. తేన గిలానేన భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “ఛన్దం దమ్మి, ఛన్దం మే హర, ఛన్దం మే ఆరోచేహీ”తి. కాయేన విఞ్ఞాపేతి, వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, దిన్నో హోతి ఛన్దో. న కాయేన విఞ్ఞాపేతి, న వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న దిన్నో హోతి ఛన్దో. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, సో, భిక్ఖవే , గిలానో భిక్ఖు మఞ్చేన వా పీఠేన వా సఙ్ఘమజ్ఝే ఆనేత్వా కమ్మం కాతబ్బం. సచే, భిక్ఖవే, గిలానుపట్ఠాకానం భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “సచే ఖో మయం గిలానం ఠానా చావేస్సామ, ఆబాధో వా అభివడ్ఢిస్సతి కాలంకిరియా వా భవిస్సతీ”తి, న,

భిక్ఖవే, గిలానో భిక్ఖు ఠానా చావేతబ్బో. సఙ్ఘేన తత్థ గన్త్వా కమ్మం కాతబ్బం. న త్వేవ వగ్గేన సఙ్ఘేన కమ్మం కాతబ్బం. కరేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఛన్దహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నే ఛన్దే తత్థేవ పక్కమతి, అఞ్ఞస్స దాతబ్బో ఛన్దో. ఛన్దహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నే ఛన్దే తత్థేవ విబ్భమతి…పే॰… కాలంకరోతి – సామణేరో పటిజానాతి – సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి – అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి – ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి – ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి – వేదనాట్టో పటిజానాతి – ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి – ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి – పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి – పణ్డకో పటిజానాతి – థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి – తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి – తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి – మాతుఘాతకో పటిజానాతి – పితుఘాతకో పటిజానాతి – అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి – భిక్ఖునిదూసకో పటిజానాతి – సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి – లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి – ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, అఞ్ఞస్స దాతబ్బో ఛన్దో.

ఛన్దహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నే ఛన్దే అన్తరామగ్గే పక్కమతి, అనాహటో హోతి ఛన్దో. ఛన్దహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నే ఛన్దే అన్తరామగ్గే విబ్భమతి…పే॰… ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, అనాహటో హోతి ఛన్దో.

ఛన్దహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నే ఛన్దే సఙ్ఘప్పత్తో పక్కమతి, ఆహటో హోతి ఛన్దో. ఛన్దహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నే ఛన్దే సఙ్ఘప్పత్తో విబ్భమతి…పే॰… ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, ఆహటో హోతి ఛన్దో.

ఛన్దహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నే ఛన్దే సఙ్ఘప్పత్తో సుత్తో న ఆరోచేతి, పమత్తో న ఆరోచేతి, సమాపన్నో న ఆరోచేతి, ఆహటో హోతి ఛన్దో. ఛన్దహారకస్స అనాపత్తి.

ఛన్దహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నే ఛన్దే సఙ్ఘప్పత్తో సఞ్చిచ్చ న ఆరోచేతి, ఆహటో హోతి ఛన్దో. ఛన్దహారకస్స ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే పారిసుద్ధిం దేన్తేన ఛన్దమ్పి దాతుం, సన్తి సఙ్ఘస్స కరణీయన్తి.

౮౮. ఞాతకాదిగ్గహణకథా

౧౬౬. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరం భిక్ఖుం తదహుపోసథే ఞాతకా గణ్హింసు. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుం తదహుపోసథే ఞాతకా గణ్హన్తి. తే ఞాతకా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఇమం భిక్ఖుం ముహుత్తం ముఞ్చథ, యావాయం భిక్ఖు ఉపోసథం కరోతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తే ఞాతకా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ముహుత్తం ఏకమన్తం హోథ, యావాయం భిక్ఖు పారిసుద్ధిం దేతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తే ఞాతకా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఇమం భిక్ఖుం ముహుత్తం నిస్సీమం నేథ, యావ సఙ్ఘో ఉపోసథం కరోతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, న త్వేవ వగ్గేన సఙ్ఘేన ఉపోసథో కాతబ్బో. కరేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుం తదహుపోసథే రాజానో గణ్హన్తి,...పే.... చోరా గణ్హన్తి – ధుత్తా గణ్హన్తి – భిక్ఖుపచ్చత్థికా గణ్హన్తి, తే భిక్ఖుపచ్చత్థికా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఇమం భిక్ఖుం ముహుత్తం ముఞ్చథ, యావాయం భిక్ఖు ఉపోసథం కరోతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తే భిక్ఖుపచ్చత్థికా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ముహుత్తం ఏకమన్తం హోథ, యావాయం భిక్ఖు పారిసుద్ధిం దేతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తే భిక్ఖుపచ్చత్థికా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఇమం భిక్ఖుం ముహుత్తం నిస్సీమం నేథ, యావ సఙ్ఘో ఉపోసథం కరోతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, న త్వేవ వగ్గేన సఙ్ఘేన ఉపోసథో కాతబ్బో. కరేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౯౦. ఉమ్మత్తకసమ్ముతి

౧౬౭. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "సన్నిపతథ, భిక్ఖవే, అత్థి సఙ్ఘస్స కరణీయ"న్తి. ఏవం వుత్తే అఞ్ఞతరో భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – "అత్థి, భన్తే, గగ్గో నామ భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో, సో అనాగతో"తి.

"ద్వేమే, భిక్ఖవే, ఉమ్మత్తకా – అత్థి, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో సరతిపి ఉపోసథం నపి సరతి, సరతిపి సఙ్ఘకమ్మం నపి సరతి, అత్థి నేవ సరతి; ఆగచ్ఛతిపి ఉపోసథం నపి ఆగచ్ఛతి, ఆగచ్ఛతిపి సఙ్ఘకమ్మం నపి ఆగచ్ఛతి, అత్థి నేవ ఆగచ్ఛతి. తత్ర, భిక్ఖవే, య్వాయం ఉమ్మత్తకో సరతిపి ఉపోసథం నపి సరతి, సరతిపి సఙ్ఘకమ్మం నపి సరతి, ఆగచ్ఛతిపి ఉపోసథం నపి ఆగచ్ఛతి, ఆగచ్ఛతిపి సఙ్ఘకమ్మం నపి ఆగచ్ఛతి, అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏవరూపస్స ఉమ్మత్తకస్స ఉమ్మత్తకసమ్ముతిం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. గగ్గో భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో – సరతిపి ఉపోసథం నపి సరతి, సరతిపి సఙ్ఘకమ్మం నపి సరతి, ఆగచ్ఛతిపి ఉపోసథం నపి ఆగచ్ఛతి, ఆగచ్ఛతిపి సఙ్ఘకమ్మం నపి ఆగచ్ఛతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో గగ్గస్స భిక్ఖునో ఉమ్మత్తకస్స ఉమ్మత్తకసమ్ముతిం దదేయ్య. సరేయ్య వా గగ్గో భిక్ఖు ఉపోసథం న వా సరేయ్య, సరేయ్య వా సఙ్ఘకమ్మం న వా సరేయ్య, ఆగచ్ఛేయ్య వా ఉపోసథం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, ఆగచ్ఛేయ్య వా సఙ్ఘకమ్మం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, సఙ్ఘో సహ వా గగ్గేన వినా వా గగ్గేన ఉపోసథం కరేయ్య, సఙ్ఘకమ్మం కరేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. గగ్గో భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో – సరతిపి ఉపోసథం నపి సరతి, సరతిపి సఙ్ఘకమ్మం నపి సరతి, ఆగచ్ఛతిపి ఉపోసథం నపి ఆగచ్ఛతి, ఆగచ్ఛతిపి సఙ్ఘకమ్మం నపి ఆగచ్ఛతి. సఙ్ఘో గగ్గస్స భిక్ఖునో ఉమ్మత్తకస్స ఉమ్మత్తకసమ్ముతిం దేతి. సరేయ్య వా గగ్గో భిక్ఖు ఉపోసథం న వా సరేయ్య, సరేయ్య వా సఙ్ఘకమ్మం న వా సరేయ్యం, ఆగచ్ఛేయ్య వా ఉపోసథం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, ఆగచ్ఛేయ్య వా సఙ్ఘకమ్మం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, సఙ్ఘో సహ వా గగ్గేన, వినా వా గగ్గేన ఉపోసథం కరిస్సతి, సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి గగ్గస్స భిక్ఖునో ఉమ్మత్తకస్స ఉమ్మత్తకసమ్ముతియా దానం – సరేయ్య వా గగ్గో భిక్ఖు ఉపోసథం న వా సరేయ్య, సరేయ్య వా సఙ్ఘకమ్మం న వా సరేయ్య, ఆగచ్ఛేయ్య వా ఉపోసథం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, ఆగచ్ఛేయ్య వా సఙ్ఘకమ్మం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, సఙ్ఘో సహ వా గగ్గేన, వినా వా గగ్గేన ఉపోసథం కరిస్సతి, సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నా సఙ్ఘేన గగ్గస్స భిక్ఖునో ఉమ్మత్తకస్స ఉమ్మత్తకసమ్ముతి. సరేయ్య వా గగ్గో భిక్ఖు ఉపోసథం న వా సరేయ్య, సరేయ్య వా సఙ్ఘకమ్మం న వా సరేయ్య, ఆగచ్ఛేయ్య వా ఉపోసథం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, ఆగచ్ఛేయ్య వా సఙ్ఘకమ్మం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, సఙ్ఘో సహ వా గగ్గేన వినా వా గగ్గేన ఉపోసథం కరిస్సతి, సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సతి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౯౧. సఙ్ఘుపోసథాదిప్పభేదం

౧౬౮. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే చత్తారో భిక్ఖూ విహరన్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “భగవతా పఞ్ఞత్తం ‘ఉపోసథో కాతబ్బో’తి, మయఞ్చమ్హా చత్తారో జనా, కథం ను ఖో అమ్హేహి ఉపోసథో కాతబ్బో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చతున్నం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే తయో భిక్ఖూ విహరన్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “భగవతా అనుఞ్ఞాతం చతున్నం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితుం, మయఞ్చమ్హా తయో జనా, కథం ను ఖో అమ్హేహి ఉపోసథో కాతబ్బో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం పారిసుద్ధిఉపోసథం కాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన తే భిక్ఖూ ఞాపేతబ్బా –

“సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అజ్జుపోసథో పన్నరసో. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, మయం అఞ్ఞమఞ్ఞం పారిసుద్ధిఉపోసథం కరేయ్యామా”తి.

థేరేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా తే భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – “పరిసుద్ధో అహం, ఆవుసో; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథ. పరిసుద్ధో అహం, ఆవుసో; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథ. పరిసుద్ధో అహం, ఆవుసో; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథా”తి.

నవకేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా తే భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – “పరిసుద్ధో అహం, భన్తే; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథ. పరిసుద్ధో అహం, భన్తే; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథ. పరిసుద్ధో అహం, భన్తే; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే ద్వే భిక్ఖూ విహరన్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “భగవతా అనుఞ్ఞాతం చతున్నం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితుం, తిణ్ణన్నం పారిసుద్ధిఉపోసథం కాతుం. మయఞ్చమ్హా ద్వే జనా. కథం ను ఖో అమ్హేహి ఉపోసథో కాతబ్బో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్విన్నం పారిసుద్ధిఉపోసథం కాతుం . ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బో. థేరేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా నవో భిక్ఖు ఏవమస్స వచనీయో – “పరిసుద్ధో అహం, ఆవుసో; పరిసుద్ధోతి మం ధారేహి. పరిసుద్ధో అహం, ఆవుసో; పరిసుద్ధోతి మం ధారేహి. పరిసుద్ధో అహం, ఆవుసో; పరిసుద్ధోతి మం ధారేహీ”తి.

నవకేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా థేరో భిక్ఖు ఏవమస్స వచనీయో – “పరిసుద్ధో అహం, భన్తే; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథ. పరిసుద్ధో అహం, భన్తే; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథ. పరిసుద్ధో

అహం, భన్తే; పరిసుద్ధోతి మం ధారేథా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే ఏకో భిక్ఖు విహరతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – “భగవతా అనుఞ్ఞాతం చతున్నం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితుం, తిణ్ణన్నం పారిసుద్ధిఉపోసథం కాతుం, ద్విన్నం పారిసుద్ధిఉపోసథం కాతుం. అహఞ్చమ్హి ఏకకో. కథం ను ఖో మయా ఉపోసథో కాతబ్బో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే ఏకో భిక్ఖు విహరతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా యత్థ భిక్ఖూ పటిక్కమన్తి ఉపట్ఠానసాలాయ వా, మణ్డపే వా, రుక్ఖమూలే వా, సో దేసో సమ్మజ్జిత్వా పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేత్వా ఆసనం పఞ్ఞపేత్వా పదీపం కత్వా నిసీదితబ్బం. సచే అఞ్ఞే భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి, తేహి సద్ధిం ఉపోసథో కాతబ్బో. నో చే ఆగచ్ఛన్తి, అజ్జ మే ఉపోసథోతి అధిట్ఠాతబ్బో. నో చే అధిట్ఠహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

తత్ర, భిక్ఖవే, యత్థ చత్తారో భిక్ఖూ విహరన్తి, న ఏకస్స పారిసుద్ధిం ఆహరిత్వా తీహి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దిసేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తత్ర, భిక్ఖవే, యత్థ తయో భిక్ఖూ విహరన్తి, న ఏకస్స పారిసుద్ధిం ఆహరిత్వా ద్వీహి పారిసుద్ధిఉపోసథో కాతబ్బో. కరేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తత్ర, భిక్ఖవే, యత్థ ద్వే భిక్ఖూ విహరన్తి, న ఏకస్స పారిసుద్ధిం ఆహరిత్వా ఏకేన అధిట్ఠాతబ్బో. అధిట్ఠహేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౯౨. ఆపత్తిపటికమ్మవిధి

౧౬౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు తదహుపోసథే ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – “భగవతా పఞ్ఞత్తం ‘న సాపత్తికేన ఉపోసథో కాతబ్బో’తి. అహఞ్చమ్హి ఆపత్తిం ఆపన్నో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహుపోసథే ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామం ఆపత్తిం ఆపన్నో, తం పటిదేసేమీ”తి. తేన వత్తబ్బో – “పస్ససీ”తి. “ఆమ పస్సామీ”తి. “ఆయతిం సంవరేయ్యాసీ”తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహుపోసథే ఆపత్తియా వేమతికో హోతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామాయ ఆపత్తియా వేమతికో; యదా నిబ్బేమతికో భవిస్సామి, తదా తం ఆపత్తిం పటికరిస్సామీ”తి వత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో, పాతిమోక్ఖం సోతబ్బం, న త్వేవ తప్పచ్చయా ఉపోసథస్స అన్తరాయో కాతబ్బోతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సభాగం ఆపత్తిం దేసేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సభాగా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. యో దేసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సభాగం ఆపత్తిం పటిగ్గణ్హన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సభాగా ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా. యో పటిగ్గణ్హేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౯౩. ఆపత్తిఆవికరణవిధి

౧౭౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు పాతిమోక్ఖే ఉద్దిస్సమానే ఆపత్తిం సరతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న సాపత్తికేన ఉపోసథో కాతబ్బో'తి. అహఞ్చమ్హి ఆపత్తిం ఆపన్నో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పాతిమోక్ఖే ఉద్దిస్సమానే ఆపత్తిం సరతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సామన్తో భిక్ఖు ఏవమస్స వచనీయో – "అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామం ఆపత్తిం ఆపన్నో. ఇతో వుట్ఠహిత్వా తం ఆపత్తిం పటికరిస్సామీ"తి వత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో, పాతిమోక్ఖం సోతబ్బం, న త్వేవ తప్పచ్చయా ఉపోసథస్స అన్తరాయో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పాతిమోక్ఖే ఉద్దిస్సమానే ఆపత్తియా వేమతికో హోతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సామన్తో భిక్ఖు ఏవమస్స వచనీయో – "అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామాయ ఆపత్తియా వేమతికో. యదా నిబ్బేమతికో భవిస్సామి, తదా తం ఆపత్తిం పటికరిస్సామీ"తి వత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో, పాతిమోక్ఖం సోతబ్బం; న త్వేవ తప్పచ్చయా ఉపోసథస్స అన్తరాయో కాతబ్బోతి.

౯౪. సభాగాపత్తిపటికమ్మవిధి

౧౭౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న సభాగా ఆపత్తి దేసేతబ్బా, న సభాగా ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా'తి . అయఞ్చ సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి ఏకో భిక్ఖు సామన్తా ఆవాసా సజ్జుకం పాహేతబ్బో – గచ్ఛావుసో, తం ఆపత్తిం పటికరిత్వా ఆగచ్ఛ; మయం తే సన్తికే ఆపత్తిం పటికరిస్సామాతి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో. యదా అఞ్ఞం భిక్ఖుం సుద్ధం అనాపత్తికం పస్సిస్సతి, తదా తస్స సన్తికే తం ఆపత్తిం పటికరిస్సతీ"తి వత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం, న త్వేవ తప్పచ్చయా ఉపోసథస్స అన్తరాయో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సబ్బో సఙ్ఘో సభాగాయ ఆపత్తియా వేమతికో హోతి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సబ్బో సఙ్ఘో సభాగాయ ఆపత్తియా వేమతికో. యదా నిబ్బేమతికో భవిస్సతి, తదా తం ఆపత్తిం పటికరిస్సతీ"తి వత్వా ఉపోసథో కాతబ్బో, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం; న త్వేవ తప్పచ్చయా ఉపోసథస్స అన్తరాయో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సూపగతో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి ఏకో భిక్ఖు సామన్తా ఆవాసా సజ్జుకం పాహేతబ్బో – గచ్ఛావుసో, తం ఆపత్తిం పటికరిత్వా ఆగచ్ఛ; మయం తే సన్తికే తం ఆపత్తిం

పటికరిస్సామాతి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, ఏకో భిక్ఖు సత్తాహకాలికం పాహేతబ్బో – గచ్ఛావుసో, తం ఆపత్తిం పటికరిత్వా ఆగచ్ఛ; మయం తే సన్తికే తం ఆపత్తిం పటికరిస్సామాతి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. సో న జానాతి తస్సా ఆపత్తియా నామగోత్తం. తత్థ అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. తమేనం అఞ్ఞతరో భిక్ఖు యేన సో భిక్ఖు తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – “యో ను ఖో, ఆవుసో, ఏవఞ్చేవఞ్చ కరోతి, కిం నామ సో ఆపత్తిం ఆపజ్జతీ”తి? సో ఏవమాహ – “యో ఖో, ఆవుసో, ఏవఞ్చేవఞ్చ కరోతి, ఇమం నామ సో ఆపత్తిం ఆపజ్జతి. ఇమం నామ త్వం, ఆవుసో, ఆపత్తిం ఆపన్నో; పటికరోహి తం ఆపత్తి”న్తి. సో ఏవమాహ – “న ఖో అహం, ఆవుసో, ఏకోవ ఇమం ఆపత్తిం ఆపన్నో; అయం సబ్బో సఙ్ఘో ఇమం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి. సో ఏవమాహ – “కిం తే, ఆవుసో, కరిస్సతి పరో ఆపన్నో వా అనాపన్నో వా. ఇఙ్ఘ, త్వం, ఆవుసో, సకాయ ఆపత్తియా వుట్ఠాహీ”తి. అథ ఖో సో భిక్ఖు తస్స భిక్ఖునో వచనేన తం ఆపత్తిం పటికరిత్వా యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “యో కిర, ఆవుసో, ఏవఞ్చేవఞ్చ కరోతి, ఇమం నామ సో ఆపత్తిం ఆపజ్జతి. ఇమం నామ తుమ్హే, ఆవుసో, ఆపత్తిం ఆపన్నా; పటికరోథ తం ఆపత్తి”న్తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ న ఇచ్ఛింసు తస్స భిక్ఖునో వచనేన తం ఆపత్తిం పటికాతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. సో న జానాతి తస్సా ఆపత్తియా నామగోత్తం. తత్థ అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. తమేనం అఞ్ఞతరో భిక్ఖు యేన సో భిక్ఖు తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం భిక్ఖుం ఏవం వదేతి – “యో ను ఖో, ఆవుసో, ఏవఞ్చేవఞ్చ కరోతి, కిం నామ సో ఆపత్తిం ఆపజ్జతీ”తి? సో ఏవం వదేతి – “యో ఖో, ఆవుసో, ఏవఞ్చేవఞ్చ కరోతి, ఇమం నామ సో ఆపత్తిం ఆపజ్జతి. ఇమం నామ త్వం, ఆవుసో, ఆపత్తిం ఆపన్నో; పటికరోహి తం ఆపత్తి”న్తి. సో ఏవం వదేతి – “న ఖో అహం, ఆవుసో, ఏకోవ ఇమం ఆపత్తిం ఆపన్నో. అయం సబ్బో సఙ్ఘో ఇమం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి. సో ఏవం వదేతి – “కిం తే, ఆవుసో, కరిస్సతి పరో ఆపన్నో వా అనాపన్నో వా. ఇఙ్ఘ, త్వం, ఆవుసో, సకాయ ఆపత్తియా వుట్ఠాహీ”తి. సో చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తస్స భిక్ఖునో వచనేన తం ఆపత్తిం పటికరిత్వా యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే భిక్ఖూ ఏవం వదేతి – “యో కిర, ఆవుసో, ఏవఞ్చేవఞ్చ కరోతి ఇమం నామ సో ఆపత్తిం ఆపజ్జతి, ఇమం నామ తుమ్హే ఆవుసో ఆపత్తిం ఆపన్నా, పటికరోథ తం ఆపత్తి”న్తి. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ తస్స భిక్ఖునో వచనేన తం ఆపత్తిం పటికరేయ్యుం, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే పటికరేయ్యుం, న తే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ తేన భిక్ఖునా అకామా వచనీయాతి.

చోదనావత్థుభాణవారో నిట్ఠితో దుతియో.

౯౭. అనాపత్తిపన్నరసకం

౧౭౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతింసు చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానింసు “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి . తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం అకంసు, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసింసు. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛింసు బహుతరా. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా . తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గాసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం అనాపత్తి.

అనాపత్తిపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౯౬. వగ్గావగ్గసఞ్ఞీపన్నరసకం

౧౭౩. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా వగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి , పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా . ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా వగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా వగ్గసఞ్ఞినో ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే…పే॰… అవుట్ఠితాయ పరిసాయ…పే॰… ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ…పే॰… సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా…పే॰… సమసమా…పే॰… థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

వగ్గావగ్గసఞ్ఞిపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౯౭. వేమతికపన్నరసకం

౧౭౪. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే, కప్పతి ను ఖో అమ్హాకం ఉపోసథో కాతుం న ను ఖో

కప్పతీతి, వేమతికా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి, తే "కప్పతి ను ఖో అమ్హాకం ఉపోసథో కాతుం, న ను ఖో కప్పతీ"తి, వేమతికా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతాతి, తే కప్పతి ను ఖో అమ్హాకం ఉపోసథో కాతుం, న ను ఖో కప్పతీతి, వేమతికా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే, "కప్పతి ను ఖో అమ్హాకం ఉపోసథో కాతుం న ను ఖో కప్పతీ"తి, వేమతికా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే,...పే.... అవుట్ఠితాయ పరిసాయ...పే.... ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ...పే.... సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా... పే.... సమసమా...పే.... థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

వేమతికపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౯౮. కుక్కుచ్చపకతపన్నరసకం

౧౭౩. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతేవ అమ్హాకం ఉపోసథో కాతుం నామ్హాకం న కప్పతీ"తి, కుక్కుచ్చపకతా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతేవ అమ్హాకం ఉపోసథో కాతుం నామ్హాకం న కప్పతీ"తి, కుక్కుచ్చపకతా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతేవ అమ్హాకం ఉపోసథో కాతుం, నామ్హాకం న కప్పతీ"తి,

కుక్కుచ్చపకతా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే , అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతేవ అమ్హాకం ఉపోసథో కాతుం నామ్హాకం న కప్పతీ"తి, కుక్కుచ్చపకతా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే,...పే.... అవుట్ఠితాయ పరిసాయ... పే.... ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ...పే.... సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా...పే.... సమసమా ...పే.... థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

కుక్కుచ్చపకతపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౯౯. భేదపురేక్ఖారపన్నరసకం

౧౭౬. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి , భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స .

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిస్సమానే పాతిమోక్ఖే, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, అవసేసం సోతబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి . తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం

కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం

కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. తేహి ఉద్దిట్ఠమత్తే పాతిమోక్ఖే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. ఉద్దిట్ఠం సుఉద్దిట్ఠం, తేసం సన్తికే పారిసుద్ధి ఆరోచేతబ్బా. ఉద్దేసకానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

భేదపురేక్ఖారపన్నరసకం నిట్ఠితం.

పఞ్చవీసతికా నిట్ఠితా.

౧౦౦. సీమోక్కన్తికపేయ్యాలం

౧౭౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహుపోసథే సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి చత్తారో వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కమన్తీ"తి ...పే.... తే న జానన్తి "అఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కన్తా"తి...పే.... తే న పస్సన్తి అఞ్ఞే ఆవాసికే భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కమన్తే ...పే.... తే న పస్సన్తి అఞ్ఞే ఆవాసికే భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కన్తే...పే.... తే న సుణన్తి "అఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కమన్తీ"తి...పే.... తే న సుణన్తి "అఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కన్తా"తి...పే.....

ఆవాసికేన ఆవాసికా ఏకసతపఞ్చసత్తతి తికనయతో, ఆవాసికేన ఆగన్తుకా, ఆగన్తుకేన ఆవాసికా, ఆగన్తుకేన ఆగన్తుకా పేయ్యాలముఖేన సత్త తికసతాని హోన్తి.

౧౭౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం చాతుద్దసో హోతి, ఆగన్తుకానం పన్నరసో. సచే ఆవాసికా బహుతరా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం అనువత్తితబ్బం. సచే సమసమా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం అనువత్తితబ్బం. సచే ఆగన్తుకా బహుతరా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం అనువత్తితబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం పన్నరసో హోతి, ఆగన్తుకానం చాతుద్దసో. సచే ఆవాసికా బహుతరా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం అనువత్తితబ్బం. సచే సమసమా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం అనువత్తితబ్బం. సచే ఆగన్తుకా బహుతరా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం అనువత్తితబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం పాటిపదో హోతి, ఆగన్తుకానం పన్నరసో. సచే ఆవాసికా బహుతరా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం నాకామా దాతబ్బా సామగ్గీ. ఆగన్తుకేహి నిస్సీమం గన్త్వా ఉపోసథో కాతబ్బో. సచే సమసమా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం నాకామా దాతబ్బా సామగ్గీ. ఆగన్తుకేహి నిస్సీమం గన్త్వా ఉపోసథో కాతబ్బో. సచే ఆగన్తుకా బహుతరా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం సామగ్గీ వా దాతబ్బా నిస్సీమం వా గన్తబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం పన్నరసో హోతి, ఆగన్తుకానం

పాటిపదో. సచే ఆవాసికా బహుతరా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం సామగ్గీ వా దాతబ్బా నిస్సీమం వా గన్తబ్బం. సచే సమసమా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం సామగ్గీ వా దాతబ్బా నిస్సీమం వా గన్తబ్బం. సచే ఆగన్తుకా బహుతరా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం నాకామా దాతబ్బా సామగ్గీ. ఆవాసికేహి నిస్సీమం గన్త్వా ఉపోసథో కాతబ్బో.

సీమోక్కన్తికపేయ్యాలం నిట్ఠితం.

౧౦౧. లిఙ్గాదిదస్సనం

౧౭౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆవాసికానం భిక్ఖూనం ఆవాసికాకారం, ఆవాసికలిఙ్గం, ఆవాసికనిమిత్తం, ఆవాసికుద్దేసం, సుపఞ్ఞత్తం మఞ్చపీఠం, భిసిబిబ్బోహనం, పానీయం పరిభోజనీయం సూపట్ఠితం, పరివేణం సుసమ్మట్ఠం; పస్సిత్వా వేమతికా హోన్తి – “అత్థి ను ఖో ఆవాసికా భిక్ఖూ నత్థి ను ఖో”తి. తే వేమతికా న విచినన్తి; అవిచినిత్వా ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా న పస్సన్తి; అపస్సిత్వా ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా పాటేక్కం ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా – “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సుణన్తి ఆవాసికానం భిక్ఖూనం ఆవాసికాకారం, ఆవాసికలిఙ్గం, ఆవాసికనిమిత్తం, ఆవాసికుద్దేసం, చఙ్కమన్తానం పదసద్దం, సజ్ఝాయసద్దం, ఉక్కాసితసద్దం, ఖిపితసద్దం; సుత్వా వేమతికా హోన్తి – “అత్థి ను ఖో ఆవాసికా భిక్ఖూ నత్థి ను ఖో”తి. తే వేమతికా న విచినన్తి; అవిచినిత్వా ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా న పస్సన్తి; అపస్సిత్వా ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా పాటేక్కం ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా – “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఆగన్తుకాకారం, ఆగన్తుకలిఙ్గం, ఆగన్తుకనిమిత్తం, ఆగన్తుకుద్దేసం, అఞ్ఞాతకం పత్తం, అఞ్ఞాతకం చీవరం, అఞ్ఞాతకం నిసీదనం, పాదానం ధోతం, ఉదకనిస్సేకం; పస్సిత్వా వేమతికా హోన్తి – "అత్థి ను ఖో ఆగన్తుకా భిక్ఖూ నత్థి ను ఖో"తి. తే వేమతికా న విచినన్తి; అవిచినిత్వా ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా న పస్సన్తి; అపస్సిత్వా ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా పాటేక్కం ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా – "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ సుణన్తి ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఆగన్తుకాకారం, ఆగన్తుకలిఙ్గం, ఆగన్తుకనిమిత్తం, ఆగన్తుకుద్దేసం, ఆగచ్ఛన్తానం పదసద్దం, ఉపాహనపప్ఫోటనసద్దం, ఉక్కాసితసద్దం, ఖిపితసద్దం; సుత్వా వేమతికా హోన్తి – "అత్థి ను ఖో ఆగన్తుకా భిక్ఖూ నత్థి ను ఖో"తి. తే వేమతికా న విచినన్తి; అవిచినిత్వా ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా న పస్సన్తి; అపస్సిత్వా ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా పాటేక్కం ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి; విచినిత్వా పస్సన్తి; పస్సిత్వా – "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే , కో తేహి అత్థో"తి – భేదపురేక్ఖారా ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స .

లిఙ్గాదిదస్సనం నిట్ఠితం.

౧౦౨. నానాసంవాసకాదీహి ఉపోసథకరణం

౧౮౦. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆవాసికే భిక్ఖూ నానాసంవాసకే. తే సమానసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభన్తి; సమానసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభిత్వా న పుచ్ఛన్తి; అపుచ్ఛిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే పుచ్ఛన్తి; పుచ్ఛిత్వా నాభివితరన్తి; అనభివితరిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి; పుచ్ఛిత్వా నాభివితరన్తి; అనభివితరిత్వా పాటేక్కం ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆవాసికే భిక్ఖూ సమానసంవాసకే. తే నానాసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభన్తి; నానాసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభిత్వా న పుచ్ఛన్తి; అపుచ్ఛిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి; పుచ్ఛిత్వా అభివితరన్తి; అభివితరిత్వా పాటేక్కం ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి; పుచ్ఛిత్వా అభివితరన్తి; అభివితరిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆగన్తుకే భిక్ఖూ నానాసంవాసకే. తే సమానసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభన్తి; సమానసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభిత్వా న పుచ్ఛన్తి; అపుచ్ఛిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి. తే పుచ్ఛన్తి; పుచ్ఛిత్వా నాభివితరన్తి; అనభివితరిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి; పుచ్ఛిత్వా నాభివితరన్తి ; అనభివితరిత్వా పాటేక్కం ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆగన్తుకే భిక్ఖూ సమానసంవాసకే. తే నానాసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభన్తి; నానాసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభిత్వా న పుచ్ఛన్తి; అపుచ్ఛిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి; పుచ్ఛిత్వా అభివితరన్తి; అభివితరిత్వా పాటేక్కం ఉపోసథం కరోన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి; పుచ్ఛిత్వా అభివితరన్తి; అభివితరిత్వా ఏకతో ఉపోసథం కరోన్తి. అనాపత్తి.

నానాసంవాసకాదీహి ఉపోసథకరణం నిట్ఠితం.

౧౦౩. నగన్తబ్బవారో

౧౮౧. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే , తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న , భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే , తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా

ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

నగన్తబ్బవారో నిట్ఠితో.

౧౦౪. గన్తబ్బవారో

౧౮౨. గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా – ''సక్కోమి అజ్జేవ గన్తు''న్తి. గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా – ''సక్కోమి అజ్జేవ గన్తు''న్తి.

గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా – ''సక్కోమి అజ్జేవ గన్తు''న్తి.

గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, తదహుపోసథే సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా – ''సక్కోమి అజ్జేవ గన్తు''న్తి.

గన్తబ్బవారో నిట్ఠితో.

౧౦౫. వజ్జనీయపుగ్గలసన్దస్సనా

౧౮౩. న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా నిసిన్నపరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న సిక్ఖమానాయ…పే॰… న సామణేరస్స …పే॰… న సామణేరియా…పే॰… న సిక్ఖాపచ్చక్ఖాతకస్స…పే॰… న అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకస్స నిసిన్నపరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

న ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకస్స నిసిన్నపరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో. న ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకస్స నిసిన్నపరిసాయ…పే॰… న పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకస్స నిసిన్నపరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో.

న పణ్డకస్స నిసిన్నపరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న థేయ్యసంవాసకస్స…పే॰… న తిత్థియపక్కన్తకస్స…పే॰… న తిరచ్ఛానగతస్స…పే॰… న మాతుఘాతకస్స…పే॰… న పితుఘాతకస్స…పే॰… న అరహన్తఘాతకస్స…పే॰… న భిక్ఖునిదూసకస్స…పే॰… న సఙ్ఘభేదకస్స…పే॰… న లోహితుప్పాదకస్స…పే॰… న ఉభతోబ్యఞ్జనకస్స నిసిన్నపరిసాయ పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

న, భిక్ఖవే, పారివాసికపారిసుద్ధిదానేన ఉపోసథో కాతబ్బో, అఞ్ఞత్ర అవుట్ఠితాయ పరిసాయ. న చ, భిక్ఖవే, అనుపోసథే ఉపోసథో కాతబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘసామగ్గియాతి.

వజ్జనీయపుగ్గలసన్దస్సనా నిట్ఠితా.

తతియభాణవారో నిట్ఠితో.

ఉపోసథక్ఖన్ధకో దుతియో.

౧౦౬. తస్సుద్దానం

తిత్థియా బిమ్బిసారో చ, సన్నిపతితుం తుణ్హికా;
ధమ్మం రహో పాతిమోక్ఖం, దేవసికం తదా సకిం.

యథాపరిసా సమగ్గం, సామగ్గీ మద్దకుచ్ఛి చ;
సీమా మహతీ నదియా, అను ద్వే ఖుద్దకాని చ.

నవా రాజగహే చేవ, సీమా అవిప్పవాసనా;
సమ్మన్నే [సమ్మనే (క.)] పఠమం సీమం, పచ్ఛా సీమం సమూహనే.

అసమ్మతా గామసీమా, నదియా సముద్దే సరే;
ఉదకుక్ఖేపో భిన్దన్తి, తథేవజ్ఝోత్థరన్తి చ.

కతి కమ్మాని ఉద్దేసో, సవరా అసతీపి చ;
ధమ్మం వినయం తజ్జేన్తి, పున వినయతజ్జనా.

చోదనా కతే ఓకాసే, అధమ్మప్పటిక్కోసనా;
చతుపఞ్చపరా ఆవి, సఞ్చిచ్చ చేపి వాయమే.

సగహట్ఠా అనజ్ఝిట్ఠా, చోదనమ్హి న జానతి;
సమ్బహులా న జానన్తి, సజ్జుకం న చ గచ్ఛరే.

కతిమీ కీవతికా దూరే, ఆరోచేతుఞ్చ నస్సరి;
ఉక్లాపం ఆసనం దీపో, దిసా అఞ్ఞో బహుస్సుతో.

సజ్జుకం [సజ్జువస్సరుపోసథో (క.)] వస్సుపోసథో, సుద్ధికమ్మఞ్చ ఞాతకా;
గగ్గో చతుతయో ద్వేకో, ఆపత్తిసభాగా సరి.

సబ్బో సఙ్ఘో వేమతికో, న జానన్తి బహుస్సుతో;
బహూ సమసమా థోకా, పరిసా అవుట్ఠితాయ చ.

ఏకచ్చా వుట్ఠితా సబ్బా, జానన్తి చ వేమతికా;
కప్పతేవాతి కుక్కుచ్చా, జానం పస్సం సుణన్తి చ.

ఆవాసికేన ఆగన్తు, చాతుపన్నరసో పున;
పాటిపదో పన్నరసో, లిఙ్గసంవాసకా ఉభో.

పారివాసానువోసథో , అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘసామగ్గియా;
ఏతే విభత్తా ఉద్దానా, వత్థువిభూతకారణాతి.

ఇమస్మిం ఖన్ధకే వత్థూని ఛఅసీతి.

ఉపోసథక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

౩. వస్సూపనాయికక్ఖన్ధకో

౧౦౭. వస్సూపనాయికానుజాననా

౧౮౪. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన భగవతా భిక్ఖూనం వస్సావాసో అపఞ్ఞత్తో హోతి. తేఇధ భిక్ఖూ హేమన్తమ్పి గిమ్హమ్పి వస్సమ్పి చారికం చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా హేమన్తమ్పి గిమ్హమ్పి వస్సమ్పి చారికం చరిస్సన్తి, హరితాని తిణాని సమ్మద్దన్తా, ఏకిన్ద్రియం జీవం విహేఠేన్తా, బహూ ఖుద్దకే పాణే సఙ్ఘాతం ఆపాదేన్తా. ఇమే హి నామ అఞ్ఞతిత్థియా దురక్ఖాతధమ్మా వస్సావాసం అల్లీయిస్సన్తి సఙ్కసాయిస్సన్తి. ఇమే హి నామ సకున్తకా రుక్ఖగ్గేసు కులావకాని కరిత్వా వస్సావాసం అల్లీయిస్సన్తి సఙ్కసాయిస్సన్తి [సఙ్కాసయిస్సన్తి (సీ. స్యా.)]. ఇమే పన సమణా సక్యపుత్తియా హేమన్తమ్పి గిమ్హమ్పి వస్సమ్పి చారికం చరన్తి, హరితాని తిణాని సమ్మద్దన్తా, ఏకిన్ద్రియం జీవం విహేఠేన్తా, బహూ ఖుద్దకే పాణే సఙ్ఘాతం ఆపాదేన్తా"తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, వస్సం ఉపగన్తు"న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కదా ను ఖో వస్సం ఉపగన్తబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వస్సానే వస్సం ఉపగన్తున్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కతి ను ఖో వస్సూపనాయికా"తి? భగవతో ఏతమత్థం

ఆరోచేసుం. ద్వేమా, భిక్ఖవే, వస్సూపనాయికా – పురిమికా, పచ్ఛిమికా. అపరజ్జుగతాయ ఆసాళ్హియా పురిమికా ఉపగన్తబ్బా, మాసగతాయ ఆసాళ్హియా పచ్ఛిమికా ఉపగన్తబ్బా – ఇమా ఖో, భిక్ఖవే, ద్వే వస్సూపనాయికాతి.

వస్సూపనాయికానుజాననా నిట్ఠితా.

౧౦౮. వస్సానే చారికాపటిక్ఖేపాది

౧౮౫. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ వస్సం ఉపగన్త్వా అన్తరావస్సం చారికం చరన్తి. మనుస్సా తథేవ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా హేమన్తమ్పి గిమ్హమ్పి వస్సమ్పి చారికం చరిస్సన్తి, హరితాని తిణాని సమ్మద్దన్తా, ఏకిన్ద్రియం జీవం విహేఠేన్తా, బహూ ఖుద్దకే పాణే సఙ్ఘాతం ఆపాదేన్తా. ఇమే హి నామ అఞ్ఞతిత్థియా దురక్ఖాతధమ్మా వస్సావాసం అల్లీయిస్సన్తి సఙ్కసాయిస్సన్తి. ఇమే హి నామ సకున్తకా రుక్ఖగ్గేసు కులావకాని కరిత్వా వస్సావాసం అల్లీయిస్సన్తి సఙ్కసాయిస్సన్తి. ఇమే పన సమణా సక్యపుత్తియా హేమన్తమ్పి గిమ్హమ్పి వస్సమ్పి చారికం చరన్తి, హరితాని తిణాని సమ్మద్దన్తా, ఏకిన్ద్రియం జీవం విహేఠేన్తా, బహూ ఖుద్దకే పాణే సఙ్ఘాతం ఆపాదేన్తా"తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ వస్సం ఉపగన్త్వా అన్తరావస్సం చారికం చరిస్సన్తీ"తి? అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ

ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, వస్సం ఉపగన్త్వా పురిమం వా తేమాసం పచ్ఛిమం వా తేమాసం అవసిత్వా చారికా పక్కమితబ్బా. యో పక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౧౮౬. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ న ఇచ్ఛన్తి వస్సం ఉపగన్తుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, వస్సం న ఉపగన్తబ్బం. యో న ఉపగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ తదహు వస్సూపనాయికాయ వస్సం అనుపగన్తుకామా సఞ్చిచ్చ ఆవాసం అతిక్కమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, తదహు వస్సూపనాయికాయ వస్సం అనుపగన్తుకామేన సఞ్చిచ్చ ఆవాసో అతిక్కమితబ్బో. యో అతిక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో వస్సం ఉక్కడ్ఢితుకామో

భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పాహేసి – యది పనాయ్యా ఆగమే జుణ్హే వస్సం ఉపగచ్ఛేయ్యున్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, రాజూనం అనువత్తితున్తి.

వస్సానే చారికాపటిక్ఖేపాది నిట్ఠితా.

౧౦౯. సత్తాహకరణీయానుజాననా

౧౮౭. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన కోసలేసు జనపదే ఉదేనేన ఉపాసకేన సఙ్ఘం ఉద్దిస్స విహారో కారాపితో హోతి. సో భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పాహేసి – “ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు”న్తి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “భగవతా, ఆవుసో, పఞ్ఞత్తం ‘న వస్సం ఉపగన్త్వా పురిమం వా తేమాసం పచ్ఛిమం వా తేమాసం అవసిత్వా చారికా పక్కమితబ్బా’తి. ఆగమేతు ఉదేనో ఉపాసకో, యావ భిక్ఖూ వస్సం వసన్తి. వస్సంవుట్ఠా ఆగమిస్సన్తి. సచే పనస్స అచ్చాయికం కరణీయం, తత్థేవ ఆవాసికానం భిక్ఖూనం సన్తికే విహారం పతిట్ఠాపేతూ”తి. ఉదేనో ఉపాసకో ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “కథఞ్హి నామ భదన్తా మయా పహితే న ఆగచ్ఛిస్సన్తి. అహఞ్హి దాయకో కారకో సఙ్ఘుపట్ఠాకో”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ ఉదేనస్స ఉపాసకస్స ఉజ్ఝాయన్తస్స ఖియ్యన్తస్స విపాచేన్తస్స. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సత్తన్నం సత్తాహకరణీయేన పహితే గన్తుం, న త్వేవ అప్పహితే. భిక్ఖుస్స, భిక్ఖునియా, సిక్ఖమానాయ, సామణేరస్స, సామణేరియా, ఉపాసకస్స, ఉపాసికాయ – అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేసం సత్తన్నం సత్తాహకరణీయేన పహితే గన్తుం, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో”.

౧౮౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసకేన సఙ్ఘం ఉద్దిస్స విహారో కారాపితో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసకేన సఙ్ఘం ఉద్దిస్స అడ్ఢయోగో కారాపితో హోతి…పే॰… పాసాదో కారాపితో హోతి… హమ్మియం కారాపితం హోతి… గుహా కారాపితా హోతి… పరివేణం కారాపితం హోతి… కోట్ఠకో కారాపితో హోతి… ఉపట్ఠానసాలా కారాపితా హోతి… అగ్గిసాలా కారాపితా హోతి… కప్పియకుటి కారాపితా హోతి… వచ్చకుటి కారాపితా హోతి… చఙ్కమో కారాపితో హోతి … చఙ్కమనసాలా కారాపితా హోతి… ఉదపానో కారాపితో హోతి … ఉదపానసాలా కారాపితా హోతి… జన్తాఘరం కారాపితం హోతి… జన్తాఘరసాలా కారాపితా హోతి… పోక్ఖరణీ కారాపితా హోతి… మణ్డపో కారాపితో హోతి… ఆరామో కారాపితో హోతి… ఆరామవత్థు కారాపితం హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసకేన సమ్బహులే భిక్ఖూ ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం భిక్ఖుం ఉద్దిస్స విహారో కారాపితో హోతి… అడ్ఢయోగో కారాపితో హోతి… పాసాదో కారాపితో హోతి … హమ్మియం కారాపితం హోతి… గుహా కారాపితా హోతి… పరివేణం కారాపితం హోతి… కోట్ఠకో కారాపితో హోతి… ఉపట్ఠానసాలా కారాపితా హోతి… అగ్గిసాలా కారాపితా హోతి… కప్పియకుటి కారాపితా హోతి… వచ్చకుటి కారాపితా హోతి… చఙ్కమో కారాపితో హోతి… చఙ్కమనసాలా కారాపితా హోతి… ఉదపానో కారాపితో హోతి… ఉదపానసాలా కారాపితా హోతి… జన్తాఘరం కారాపితం హోతి… జన్తాఘరసాలా కారాపితా హోతి… పోక్ఖరణీ కారాపితా హోతి… మణ్డపో కారాపితో హోతి… ఆరామో కారాపితో హోతి… ఆరామవత్థు కారాపితం హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసకేన భిక్ఖునిసఙ్ఘం ఉద్దిస్స…పే॰… సమ్బహులా భిక్ఖునియో ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం భిక్ఖునిం ఉద్దిస్స…పే॰… సమ్బహులా సిక్ఖమానాయో ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం సిక్ఖమానం ఉద్దిస్స…పే॰… సమ్బహులే సామణేరే ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం సామణేరం ఉద్దిస్స…పే॰… సమ్బహులా సామణేరియో ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం సామణేరిం ఉద్దిస్స విహారో కారాపితో హోతి…పే॰… అడ్ఢయోగో కారాపితో హోతి… పాసాదో కారాపితో హోతి… హమ్మియం కారాపితం హోతి… గుహా కారాపితా హోతి… పరివేణం కారాపితం హోతి… కోట్ఠకో కారాపితో హోతి… ఉపట్ఠానసాలా కారాపితా హోతి… అగ్గిసాలా కారాపితా హోతి … కప్పియకుటి కారాపితా హోతి… చఙ్కమో కారాపితో హోతి… చఙ్కమనసాలా కారాపితా హోతి… ఉదపానో కారాపితో హోతి… ఉదపానసాలా కారాపితా హోతి… పోక్ఖరణీ కారాపితా హోతి… మణ్డపో కారాపితో హోతి… ఆరామో కారాపితో హోతి… ఆరామవత్థు కారాపితం హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం , ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

౧౮౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసకేన అత్తనో అత్థాయ నివేసనం కారాపితం హోతి…పే॰… సయనిఘరం కారాపితం హోతి… ఉదోసితో కారాపితో హోతి… అట్టో కారాపితో హోతి… మాళో కారాపితో హోతి… ఆపణో కారాపితో హోతి… ఆపణసాలా కారాపితా హోతి… పాసాదో కారాపితో హోతి… హమ్మియం కారాపితం హోతి… గుహా కారాపితా హోతి… పరివేణం కారాపితం హోతి… కోట్ఠకో కారాపితో హోతి… ఉపట్ఠానసాలా కారాపితా హోతి… అగ్గిసాలా కారాపితా హోతి…

రసవతీ కారాపితా హోతి… చఙ్కమో కారాపితో హోతి… చఙ్కమనసాలా కారాపితా హోతి… ఉదపానో కారాపితో హోతి… ఉదపానసాలా కారాపితా హోతి… పోక్ఖరణీ కారాపితా హోతి… మణ్డపో కారాపితో హోతి… ఆరామో కారాపితో హోతి … ఆరామవత్థు కారాపితం హోతి… పుత్తస్స వా వారేయ్యం హోతి… ధీతుయా వా వారేయ్యం హోతి… గిలానో వా హోతి… అభిఞ్ఞాతం వా సుత్తన్తం భణతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – 'ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా, ఇమం సుత్తన్తం పరియాపుణిస్సన్తి, పురాయం సుత్తన్తో న పలుజ్జతీ'తి. అఞ్ఞతరం వా పనస్స కిచ్చం హోతి – కరణీయం వా, సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

౧౮౦. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసికాయ సఙ్ఘం ఉద్దిస్స విహారో కారాపితో హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసికాయ సఙ్ఘం ఉద్దిస్స అడ్ఢయోగో కారాపితో హోతి…పే॰… పాసాదో కారాపితో హోతి… హమ్మియం కారాపితం హోతి… గుహా కారాపితా హోతి… పరివేణం కారాపితం హోతి… కోట్ఠకో కారాపితో హోతి… ఉపట్ఠానసాలా కారాపితా హోతి… అగ్గిసాలా కారాపితా హోతి… కప్పియకుటి కారాపితా హోతి… వచ్చకుటి కారాపితా హోతి… చఙ్కమో కారాపితో హోతి… చఙ్కమనసాలా కారాపితా హోతి… ఉదపానో కారాపితో హోతి… ఉదపానసాలా కారాపితా హోతి… జన్తాఘరం కారాపితం హోతి… జన్తాఘరసాలా కారాపితా హోతి… పోక్ఖరణీ కారాపితా హోతి… మణ్డపో కారాపితో హోతి… ఆరామో కారాపితో హోతి… ఆరామవత్థు కారాపితం హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసికాయ సమ్బహులే భిక్ఖూ ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం భిక్ఖుం ఉద్దిస్స…పే॰… భిక్ఖునిసఙ్ఘం ఉద్దిస్స…పే॰… సమ్బహులా భిక్ఖునియో ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం భిక్ఖునిం ఉద్దిస్స…పే॰… సమ్బహులా సిక్ఖమానాయో ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం సిక్ఖమానం ఉద్దిస్స…పే॰… సమ్బహులే సామణేరే ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం సామణేరం ఉద్దిస్స…పే॰… సమ్బహులా సామణేరియో ఉద్దిస్స…పే॰… ఏకం సామణేరిం ఉద్దిస్స…పే॰….

౧౮౧. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఉపాసికాయ అత్తనో అత్థాయ నివేసనం కారాపితం హోతి…పే॰… సయనిఘరం కారాపితం హోతి… ఉదోసితో కారాపితో హోతి… అట్టో కారాపితో హోతి… మాళో కారాపితో హోతి… ఆపణో కారాపితో హోతి… ఆపణసాలా కారాపితా హోతి… పాసాదో కారాపితో హోతి… హమ్మియం కారాపితం హోతి… గుహా కారాపితా హోతి… పరివేణం కారాపితం హోతి… కోట్ఠకో కారాపితో హోతి… ఉపట్ఠానసాలా కారాపితా హోతి… అగ్గిసాలా కారాపితా హోతి… రసవతీ కారాపితా హోతి… చఙ్కమో కారాపితో హోతి… చఙ్కమనసాలా కారాపితా హోతి… ఉదపానో కారాపితో హోతి … ఉదపానసాలా కారాపితా హోతి… పోక్ఖరణీ కారాపితా హోతి… మణ్డపో కారాపితో హోతి… ఆరామో కారాపితో హోతి… ఆరామవత్థు కారాపితం హోతి… పుత్తస్స వా వారేయ్యం హోతి… ధీతుయా వా వారేయ్యం హోతి… గిలానా వా హోతి… అభిఞ్ఞాతం వా సుత్తన్తం భణతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇమం సుత్తన్తం

పరియాపుణిస్సన్తి, పురాయం సుత్తన్తో పలుజ్జతీ”తి. అఞ్ఞతరం వా పనస్స కిచ్చం హోతి కరణీయం వా, సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

౧౮౨. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉద్దిస్స...పే.... భిక్ఖునియా సఙ్ఘం ఉద్దిస్స... సిక్ఖమానాయ సఙ్ఘం ఉద్దిస్స... సామణేరేన సఙ్ఘం ఉద్దిస్స... సామణేరియా సఙ్ఘం ఉద్దిస్స ... సమ్బహులే భిక్ఖూ ఉద్దిస్స... ఏకం భిక్ఖుం ఉద్దిస్స... భిక్ఖునిసఙ్ఘం ఉద్దిస్స... సమ్బహులా భిక్ఖునియో ఉద్దిస్స... ఏకం భిక్ఖునిం ఉద్దిస్స... సమ్బహులా సిక్ఖమానాయో ఉద్దిస్స... ఏకం సిక్ఖమానం ఉద్దిస్స... సమ్బహులే సామణేరే ఉద్దిస్స... ఏకం సామణేరం ఉద్దిస్స... సమ్బహులా సామణేరియో ఉద్దిస్స... ఏకం సామణేరిం ఉద్దిస్స... అత్తనో అత్థాయ విహారో కారాపితో హోతి...పే.... అడ్ఢయోగో కారాపితో హోతి... పాసాదో కారాపితో హోతి... హమ్మియం కారాపితం హోతి... గుహా కారాపితా హోతి... పరివేణం కారాపితం హోతి ... కోట్ఠకో కారాపితో హోతి... ఉపట్ఠానసాలా కారాపితా హోతి... అగ్గిసాలా కారాపితా హోతి... కప్పియకుటి కారాపితా హోతి... చఙ్కమో కారాపితో హోతి... చఙ్కమనసాలా కారాపితా హోతి... ఉదపానో కారాపితో హోతి... ఉదపానసాలా కారాపితా హోతి... పోక్ఖరణీ కారాపితా హోతి... మణ్డపో కారాపితో హోతి... ఆరామో కారాపితో హోతి... ఆరామవత్థు కారాపితం హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య... “ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి దానఞ్చ దాతుం, ధమ్మఞ్చ సోతుం, భిక్ఖూ చ పస్సితు”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బోతి.

సత్తాహకరణీయానుజానతా నిట్ఠితా.

౧౧౦. పఞ్చన్నం అప్పహితేపి అనుజాననా

౧౮౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి. సో భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పాహేసి – “అహఞ్హి గిలానో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత”న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చన్నం సత్తాహకరణీయేన అప్పహితేపి గన్తుం, పగేవ పహితే. భిక్ఖుస్స, భిక్ఖునియా, సిక్ఖమానాయ, సామణేరస్స, సామణేరియా – అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేసం పఞ్చన్నం సత్తాహకరణీయేన అప్పహితేపి గన్తుం, పగేవ పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు గిలానో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి గిలానో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “గిలానభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానుపట్ఠాకభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానభేసజ్జం వా పరియేసిస్సామి, పుచ్ఛిస్సామి వా, ఉపట్ఠహిస్సామి వా”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అనభిరతి మే ఉప్పన్నా, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “అనభిరతం వూపకాసేస్సామి వా, వూపకాసాపేస్సామి వా, ధమ్మకథం వాస్స కరిస్సామీ”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "కుక్కుచ్చం మే ఉప్పన్నం, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "కుక్కుచ్చం వినోదేస్సామి వా, వినోదాపేస్సామి వా, ధమ్మకథం వాస్స కరిస్సామీ"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "దిట్ఠిగతం మే ఉప్పన్నం, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "దిట్ఠిగతం వివేచేస్సామి వా, వివేచాపేస్సామి వా, ధమ్మకథం వాస్స కరిస్సామీ"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి పరివాసారహో. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో పరివాసారహో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "పరివాసదానం ఉస్సుక్కం కరిస్సామి వా, అనుస్సావేస్సామి వా, గణపూరకో వా భవిస్సామీ"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సనారహో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి మూలాయ పటికస్సనారహో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "మూలాయ పటికస్సనం ఉస్సుక్కం కరిస్సామి వా, అనుస్సావేస్సామి వా, గణపూరకో వా భవిస్సామీ"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మానత్తారహో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి మానత్తారహో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "మానత్తదానం ఉస్సుక్కం కరిస్సామి వా, అనుస్సావేస్సామి వా, గణపూరకో వా భవిస్సామీ"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అబ్భానారహో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి అబ్భానారహో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "అబ్భానం ఉస్సుక్కం కరిస్సామి వా, అనుస్సావేస్సామి వా, గణపూరకో వా భవిస్సామీ"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స సఙ్ఘో కమ్మం కత్తుకామో హోతి తజ్జనీయం వా, నియస్సం వా, పబ్బాజనీయం వా, పటిసారణీయం వా, ఉక్ఖేపనీయం వా. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "సఙ్ఘో మే కమ్మం కత్తుకామో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో కమ్మం న కరేయ్య, లహుకాయ వా పరిణామేయ్యా"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

కతం వా పనస్స హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య "సఙ్ఘో మే కమ్మం అకాసి, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "కిన్తి ను ఖో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యా"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

౧౯౪. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీ గిలానా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి గిలానా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “గిలానభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానుపట్ఠాకభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానభేసజ్జం వా పరియేసిస్సామి, పుచ్ఛిస్సామి వా, ఉపట్ఠహిస్సామి వా”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అనభిరతి మే ఉప్పన్నా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “అనభిరతం వూపకాసేస్సామి వా, వూపకాసాపేస్సామి వా, ధమ్మకథం వాస్సా కరిస్సామీ”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “కుక్కుచ్చం మే ఉప్పన్నం, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “కుక్కుచ్చం వినోదేస్సామి వా, వినోదాపేస్సామి వా, ధమ్మకథం వాస్సా కరిస్సామీ”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “దిట్ఠిగతం మే ఉప్పన్నం, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “దిట్ఠిగతం వివేచేస్సామి వా, వివేచాపేస్సామి వా, ధమ్మకథం వాస్సా కరిస్సామీ”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీ గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నా హోతి మానత్తారహా. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నా మానత్తారహా , ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “మానత్తదానం ఉస్సుక్కం కరిస్సామీ”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీ మూలాయ పటికస్సనారహా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి మూలాయ పటికస్సనారహా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “మూలాయ పటికస్సనం ఉస్సుక్కం కరిస్సామీ”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీ అబ్భానారహా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి అబ్భానారహా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం , భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “అబ్భానం ఉస్సుక్కం కరిస్సామీ”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా సఙ్ఘో కమ్మం కత్తుకామో హోతి – తజ్జనీయం వా, నియస్సం వా, పబ్బాజనీయం వా, పటిసారణీయం వా, ఉక్ఖేపనీయం వా. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “సఙ్ఘో మే కమ్మం కత్తుకామో, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో కమ్మం న కరేయ్య, లహుకాయ వా పరిణామేయ్యా”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

కతం వా పనస్సా హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం – తజ్జనీయం వా , నియస్సం వా, పబ్బాజనీయం వా, పటిసారణీయం వా, ఉక్ఖేపనీయం వా. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "సఙ్ఘో మే కమ్మం అకాసి, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "కిన్తి ను ఖో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యా"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

౧౯౩. ఇధ పన, భిక్ఖవే, సిక్ఖమానా గిలానా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి గిలానా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత"న్తి – గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "గిలానభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానుపట్ఠాకభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానభేసజ్జం వా పరియేసిస్సామి, పుచ్ఛిస్సామి వా, ఉపట్ఠహిస్సామి వా"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సిక్ఖమానాయ అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి…పే…. సిక్ఖమానాయ కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి… సిక్ఖమానాయ దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి… సిక్ఖమానాయ సిక్ఖా కుపితా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "సిక్ఖా మే కుపితా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "సిక్ఖాసమాదానం ఉస్సుక్కం కరిస్సామీ"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సిక్ఖమానా ఉపసమ్పజ్జితుకామా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి ఉపసమ్పజ్జితుకామా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా , ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత"న్తి గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – ఉపసమ్పదం ఉస్సుక్కం కరిస్సామి వా, అనుస్సావేస్సామి వా, గణపూరకో వా భవిస్సామీతి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

౧౯౪. ఇధ పన, భిక్ఖవే, సామణేరో గిలానో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి గిలానో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ , ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "గిలానభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానుపట్ఠాకభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానభేసజ్జం వా పరియేసిస్సామి, పుచ్ఛిస్సామి వా, ఉపట్ఠహిస్సామి వా"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సామణేరస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి…పే…. సామణేరస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి… సామణేరస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి… సామణేరో వస్సం పుచ్ఛితుకామో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి వస్సం పుచ్ఛితుకామో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "పుచ్ఛిస్సామి వా, ఆచిక్ఖిస్సామి వా"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సామణేరో ఉపసమ్పజ్జితుకామో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి ఉపసమ్పజ్జితుకామో, ఆగచ్ఛన్తు భిక్ఖూ, ఇచ్ఛామి భిక్ఖూనం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – "ఉపసమ్పదం ఉస్సుక్కం కరిస్సామి వా, అనుస్సావేస్సామి వా, గణపూరకో వా భవిస్సామీ"తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

౧౯౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, సామణేరీ గిలానా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి గిలానా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి , గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “గిలానభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానుపట్ఠాకభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానభేసజ్జం వా పరియేసిస్సామి, పుచ్ఛిస్సామి వా, ఉపట్ఠహిస్సామి వా”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సామణేరియా అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి…పే.… సామణేరియా కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి… సామణేరియా దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి… సామణేరీ వస్సం పుచ్ఛితుకామా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి వస్సం పుచ్ఛితుకామా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “పుచ్ఛిస్సామి వా, ఆచిక్ఖిస్సామి వా”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సామణేరీ సిక్ఖం సమాదియితుకామా హోతి. సా చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి సిక్ఖం సమాదియితుకామా, ఆగచ్ఛన్తు అయ్యా, ఇచ్ఛామి అయ్యానం ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “సిక్ఖాసమాదానం ఉస్సుక్కం కరిస్సామీ”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బోతి.

పఞ్చన్నం అప్పహితేపి అనుజాననా నిట్ఠితా.

౧౧౧. సత్తన్నం అప్పహితేపి అనుజాననా

౧౯౮. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో మాతా గిలానా హోతి. సా పుత్తస్స సన్తికే దూతం పాహేసి – “అహఞ్హి గిలానా, ఆగచ్ఛతు మే పుత్తో, ఇచ్ఛామి పుత్తస్స ఆగత”న్తి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – “భగవతా పఞ్ఞత్తం సత్తన్నం సత్తాహకరణీయేన పహితే గన్తుం, న త్వేవ అప్పహితే; పఞ్చన్నం సత్తాహకరణీయేన అప్పహితేపి గన్తుం, పగేవ పహితేతి. అయఞ్చ మే మాతా గిలానా, సా చ అనుపాసికా, కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సత్తన్నం సత్తాహకరణీయేన అప్పహితేపి గన్తుం, పగేవ పహితే. భిక్ఖుస్స, భిక్ఖునియా, సిక్ఖమానాయ, సామణేరస్స, సామణేరియా, మాతుయా చ పితుస్స చ – అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేసం సత్తన్నం సత్తాహకరణీయేన అప్పహితేపి గన్తుం, పగేవ పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స మాతా గిలానా హోతి. సా చే పుత్తస్స సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి గిలానా, ఆగచ్ఛతు మే పుత్తో, ఇచ్ఛామి పుత్తస్స ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “గిలానభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానుపట్ఠాకభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానభేసజ్జం వా పరియేసిస్సామి, పుచ్ఛిస్సామి వా, ఉపట్ఠహిస్సామి వా”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స పితా గిలానో హోతి. సో చే పుత్తస్స సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – “అహఞ్హి గిలానో, ఆగచ్ఛతు మే పుత్తో, ఇచ్ఛామి పుత్తస్స ఆగత”న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, అప్పహితేపి, పగేవ పహితే – “గిలానభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానుపట్ఠాకభత్తం వా పరియేసిస్సామి, గిలానభేసజ్జం వా పరియేసిస్సామి, పుచ్ఛిస్సామి వా, ఉపట్ఠహిస్సామి వా”తి. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

సత్తన్నం అప్పహితేపి అనుజాననా నిట్ఠితా.

౧౧౨. పహితేయేవ అనుజాననా

౧౯౯ . ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స భాతా గిలానో హోతి. సో చే భాతునో సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి గిలానో, ఆగచ్ఛతు మే భాతా, ఇచ్ఛామి భాతునో ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే , సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స భగినీ గిలానా హోతి. సా చే భాతునో సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి గిలానా, ఆగచ్ఛతు మే భాతా, ఇచ్ఛామి భాతునో ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స ఞాతకో గిలానో హోతి. సో చే భిక్ఖుస్స సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి గిలానో, ఆగచ్ఛతు భదన్తో, ఇచ్ఛామి భదన్తస్స ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుగతికో గిలానో హోతి. సో చే భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పహిణేయ్య – "అహఞ్హి గిలానో, ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా, ఇచ్ఛామి భదన్తానం ఆగత"న్తి, గన్తబ్బం, భిక్ఖవే, సత్తాహకరణీయేన, పహితే, న త్వేవ అప్పహితే. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బో.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స విహారో ఉన్ద్రియతి. అఞ్ఞతరేన ఉపాసకేన అరఞ్ఞే భణ్డం ఛేదాపితం హోతి. సో భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పాహేసి – "సచే భదన్తా తం భణ్డం ఆవహాపేయ్యుం, దజ్జాహం తం భణ్డ"న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘకరణీయేన గన్తుం. సత్తాహం సన్నివత్తో కాతబ్బోతి.

పహితేయేవ అనుజాననా నిట్ఠితా.

వస్సావాసభాణవారో నిట్ఠితో.

౧౧౩. అన్తరాయే అనాపత్తివస్సచ్ఛేదవారో

౨౦౦. తేన ఖో పన సమయేన కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సూపగతా భిక్ఖూ వాళేహి ఉబ్బాళ్హా హోన్తి. గణ్హింసుపి పరిపాతింసుపి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతా భిక్ఖూ వాళేహి ఉబ్బాళ్హా హోన్తి. గణ్హన్తిపి పరిపాతేన్తిపి. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతా భిక్ఖూ సరీసపేహి ఉబ్బాళ్హా హోన్తి. డంసన్తిపి పరిపాతేన్తిపి. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స .

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతా భిక్ఖూ చోరేహి ఉబ్బాళ్హా హోన్తి. విలుమ్పన్తిపి ఆకోటేన్తిపి. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతా భిక్ఖూ పిసాచేహి ఉబ్బాళ్హా హోన్తి. ఆవిసన్తిపి హనన్తిపి [ఓజమ్పి హరన్తి (సీ.), హరన్తిపి (స్యా.)]. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతానం భిక్ఖూనం గామో అగ్గినా దడ్ఢో హోతి. భిక్ఖూ పిణ్డకేన కిలమన్తి. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతానం భిక్ఖూనం సేనాసనం అగ్గినా దడ్ఢం హోతి. భిక్ఖూ సేనాసనేన కిలమన్తి. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతానం భిక్ఖూనం గామో ఉదకేన వూళ్హో హోతి. భిక్ఖూ పిణ్డకేన కిలమన్తి. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతానం భిక్ఖూనం సేనాసనం ఉదకేన వూళ్హం హోతి. భిక్ఖూ సేనాసనేన కిలమన్తి. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్సాతి.

౨౦౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సూపగతానం భిక్ఖూనం గామో చోరేహి వుట్ఠాసి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యేన గామో తేన గన్తున్తి.

గామో ద్వేధా భిజ్జిత్థ. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యేన బహుతరా తేన గన్తున్తి.

బహుతరా అస్సద్ధా హోన్తి అప్పసన్నా. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యేన సద్ధా పసన్నా తేన గన్తున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సూపగతా భిక్ఖూ న లభింసు లూఖస్స వా పణీతస్స వా భోజనస్స యావదత్థం పారిపూరిం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతా భిక్ఖూ న లభన్తి లూఖస్స వా పణీతస్స వా భోజనస్స యావదత్థం పారిపూరిం. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతా భిక్ఖూ లభన్తి లూఖస్స వా పణీతస్స వా భోజనస్స యావదత్థం పారిపూరిం, న లభన్తి సప్పాయాని భోజనాని. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతా భిక్ఖూ లభన్తి లూఖస్స వా పణీతస్స వా భోజనస్స యావదత్థం పారిపూరిం, లభన్తి సప్పాయాని భోజనాని , న లభన్తి సప్పాయాని భేసజ్జాని. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతా భిక్ఖూ లభన్తి లూఖస్స వా పణీతస్స వా భోజనస్స యావదత్థం పారిపూరిం, లభన్తి సప్పాయాని భోజనాని, లభన్తి సప్పాయాని భేసజ్జాని, న లభన్తి పతిరూపం ఉపట్ఠాకం. ఏసేవ అన్తరాయోతి పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతం భిక్ఖుం ఇత్థీ నిమన్తేతి – "ఏహి, భన్తే, హిరఞ్ఞం వా తే దేమి, సువణ్ణం వా తే దేమి, ఖేత్తం వా తే దేమి, వత్థుం వా తే దేమి, గావుం వా తే దేమి, గావిం వా తే దేమి, దాసం వా తే దేమి, దాసిం వా తే దేమి, ధీతరం వా తే దేమి భరియత్థాయ, అహం వా తే భరియా హోమి, అఞ్ఞం వా తే భరియం ఆనేమీ"తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి, 'లహుపరివత్తం ఖో చిత్తం వుత్తం భగవతా, సియాపి మే బ్రహ్మచరియస్స అన్తరాయో'తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతం భిక్ఖుం వేసీ నిమన్తేతి...పే.... థుల్లకుమారీ నిమన్తేతి... పణ్డకో నిమన్తేతి... ఞాతకా నిమన్తేన్తి... రాజానో నిమన్తేన్తి... చోరా నిమన్తేన్తి... ధుత్తా నిమన్తేన్తి – "ఏహి, భన్తే, హిరఞ్ఞం వా తే దేమ, సువణ్ణం వా తే దేమ, ఖేత్తం వా తే దేమ, వత్థుం వా తే దేమ , గావుం వా తే దేమ, గావిం వా తే దేమ, దాసం వా తే దేమ, దాసిం వా తే దేమ, ధీతరం వా తే దేమ భరియత్థాయ, అఞ్ఞం వా తే భరియం ఆనేమా"తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి, 'లహుపరివత్తం ఖో చిత్తం వుత్తం భగవతా, సియాపి మే బ్రహ్మచరియస్స అన్తరాయో'తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు అస్సామికం నిధిం పస్సతి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి, 'లహుపరివత్తం ఖో చిత్తం వుత్తం భగవతా, సియాపి మే బ్రహ్మచరియస్స అన్తరాయో'తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

అన్తరాయే అనాపత్తివస్సచ్ఛేదవారో నిట్ఠితో.

౧౧౪. సఙ్ఘభేదే అనాపత్తివస్సచ్ఛేదవారో

౨౦౨. ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు పస్సతి సమ్బహులే భిక్ఖూ సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమన్తే. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి, 'గరుకో ఖో సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా; మా మయి సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘో భిజ్జీ'తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – "అసుకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులా భిక్ఖూ సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమన్తీ"తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి, 'గరుకో ఖో సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా; మా మయి సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘో భిజ్జీ'తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – "అసుకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులా భిక్ఖూ సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమన్తీ"తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి – "తే ఖో మే భిక్ఖూ మిత్తా. త్యాహం వక్ఖామి 'గరుకో ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా; మాయస్మన్తానం సఙ్ఘభేదో రుచ్చిత్థా'తి. కరిస్సన్తి మే వచనం, సుస్సూసిస్సన్తి, సోతం ఓదహిస్సన్తీ"తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – “అసుకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులా భిక్ఖూ సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమన్తీ”తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి – “తే ఖో మే భిక్ఖూ న మిత్తా; అపి చ యే తేసం మిత్తా, తే మే మిత్తా. త్యాహం వక్ఖామి. తే వుత్తా తే వక్ఖన్తి ‘గరుకో ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా; మాయస్మన్తానం సఙ్ఘభేదో రుచ్చిత్థా’తి. కరిస్సన్తి తేసం వచనం, సుస్సూసిస్సన్తి, సోతం ఓదహిస్సన్తీ”తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – “అసుకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులేహి భిక్ఖూహి సఙ్ఘో భిన్నో”తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి – “తే ఖో మే భిక్ఖూ మిత్తా. త్యాహం వక్ఖామి ‘గరుకో ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా; మాయస్మన్తానం సఙ్ఘభేదో రుచ్చిత్థా’తి. కరిస్సన్తి మే వచనం, సుస్సూసిస్సన్తి, సోతం ఓదహిస్సన్తీ”తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – “అసుకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులేహి భిక్ఖూహి సఙ్ఘో భిన్నో”తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి – “తే ఖో మే భిక్ఖూ న మిత్తా; అపి చ, యే తేసం మిత్తా తే మే మిత్తా. త్యాహం వక్ఖామి. తే వుత్తా తే వక్ఖన్తి ‘గరుకో ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా; మాయస్మన్తానం సఙ్ఘభేదో రుచ్చిత్థా’తి. కరిస్సన్తి తేసం వచనం, సుస్సూసిస్సన్తి , సోతం ఓదహిస్సన్తీ”తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – “అముకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులా భిక్ఖునియో సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమన్తీ”తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి – “తా ఖో మే భిక్ఖునియో మిత్తా. తాహం వక్ఖామి ‘గరుకో ఖో, భగినియో, సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా; మా భగినీనం సఙ్ఘభేదో రుచ్చిత్థా’తి. కరిస్సన్తి మే వచనం, సుస్సూసిస్సన్తి, సోతం ఓదహిస్సన్తీ”తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – “అముకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులా భిక్ఖునియో సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమన్తీ”తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి – “తా ఖో మే భిక్ఖునియో న మిత్తా. అపి చ, యా తాసం మిత్తా, తా మే మిత్తా. తాహం వక్ఖామి. తా వుత్తా తా వక్ఖన్తి ‘గరుకో ఖో, భగినియో, సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా. మా భగినీనం సఙ్ఘభేదో రుచ్చిత్థా’తి. కరిస్సన్తి తాసం వచనం, సుస్సూసిస్సన్తి, సోతం ఓదహిస్సన్తీ”తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్సతి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – “అముకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులాహి భిక్ఖునీహి సఙ్ఘో భిన్నో”తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి – “తా ఖో మే భిక్ఖునియో మిత్తా. తాహం వక్ఖామి ‘గరుకో ఖో, భగినియో, సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా. మా భగినీనం సఙ్ఘభేదో రుచ్చిత్థా’తి. కరిస్సన్తి మే వచనం, సుస్సూసిస్సన్తి, సోతం ఓదహిస్సన్తీ”తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్సతి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సూపగతో భిక్ఖు సుణాతి – “అముకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులాహి భిక్ఖునీహి సఙ్ఘో భిన్నో”తి. తత్ర చే భిక్ఖునో ఏవం హోతి – “తా ఖో మే భిక్ఖునియో న మిత్తా. అపి చ, యా తాసం మిత్తా తా మే మిత్తా. తాహం వక్ఖామి. తా వుత్తా తా వక్ఖన్తి ‘గరుకో ఖో, భగినియో [అయ్యాయో (సీ.)], సఙ్ఘభేదో వుత్తో భగవతా; మా భగినీనం [అయ్యానం (సీ.)] సఙ్ఘభేదో రుచ్చిత్థా’తి. కరిస్సన్తి తాసం వచనం, సుస్సూసిస్సన్తి, సోతం ఓదహిస్సన్తీ”తి, పక్కమితబ్బం. అనాపత్తి వస్సచ్ఛేదస్సాతి.

సఙ్ఘభేదే అనాపత్తివస్సచ్ఛేదవారో నిట్ఠితో.

౧౧౩. వజాదీసు వస్సూపగమనం

౨౦౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు వజే వస్సం ఉపగన్తుకామో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వజే వస్సం ఉపగన్తున్తి. వజో వుట్ఠాసి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యేన వజో తేన గన్తున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఉపకట్ఠాయ వస్సూపనాయికాయ సత్థేన గన్తుకామో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సత్థే వస్సం ఉపగన్తున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఉపకట్ఠాయ వస్సూపనాయికాయ నావాయ గన్తుకామో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, నావాయ వస్సం ఉపగన్తున్తి.

వజాదీసు వస్సూపగమనం నిట్ఠితం.

౧౧౬. వస్సం అనుపగన్తబ్బట్ఠానాని

౨౦౪. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ రుక్ఖసుసిరే వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘సేయ్యథాపి పిసాచిల్లికా’’తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, రుక్ఖసుసిరే వస్సం ఉపగన్తబ్బం. యో ఉపగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ రుక్ఖవిటభియా వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘సేయ్యథాపి మిగలుద్దకా’’తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, రుక్ఖవిటభియా వస్సం ఉపగన్తబ్బం. యో ఉపగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అజ్ఝోకాసే వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. దేవే వస్సన్తే రుక్ఖమూలమ్పి నిబ్బకోసమ్పి ఉపధావన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అజ్ఝోకాసే వస్సం ఉపగన్తబ్బం. యో ఉపగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అసేనాసనికా వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. సీతేనపి కిలమన్తి, ఉణ్హేనపి కిలమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అసేనాసనికేన వస్సం ఉపగన్తబ్బం. యో ఉపగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఛవకుటికాయ వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘సేయ్యథాపి ఛవడాహకా’’తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఛవకుటికాయ వస్సం ఉపగన్తబ్బం. యో ఉపగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఛత్తే వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘సేయ్యథాపి గోపాలకా’’తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఛత్తే వస్సం ఉపగన్తబ్బం. యో ఉపగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ చాటియా వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “సేయ్యథాపి తిత్థియా”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, చాటియా వస్సం ఉపగన్తబ్బం. యో ఉపగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

వస్సం అనుపగన్తబ్బట్ఠానాని నిట్ఠితా.

౧౧౭. అధమ్మికకతికా

౨౦౫. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియా సఙ్ఘేన ఏవరూపా కతికా కతా హోతి – అన్తరావస్సం న పబ్బాజేతబ్బన్తి. విసాఖాయ మిగారమాతుయా నత్తా భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా పబ్బజ్జం యాచి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “సఙ్ఘేన ఖో, ఆవుసో, ఏవరూపా కతికా కతా ‘అన్తరావస్సం న పబ్బాజేతబ్బ’న్తి. ఆగమేహి, ఆవుసో, యావ భిక్ఖూ వస్సం వసన్తి. వస్సంవుట్ఠా పబ్బాజేస్సన్తీ”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ వస్సంవుట్ఠా విసాఖాయ మిగారమాతుయా నత్తారం ఏతదవోచుం – “ఏహి, దాని, ఆవుసో, పబ్బజాహీ”తి. సో ఏవమాహ – “సచాహం, భన్తే, పబ్బజితో అస్సం, అభిరమేయ్యామహం [అభిరమేయ్యం చాహం (సీ.)]. న దానాహం, భన్తే, పబ్బజిస్సామీ”తి. విసాఖా మిగారమాతా ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “కథఞ్హి నామ అయ్యా ఏవరూపం కతికం కరిస్సన్తి ‘న అన్తరావస్సం పబ్బాజేతబ్బ’న్తి. కం కాలం ధమ్మో న చరితబ్బో”తి? అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ విసాఖాయ మిగారమాతుయా ఉజ్ఝాయన్తియా ఖియ్యన్తియా విపాచేన్తియా. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఏవరూపా కతికా కాతబ్బా – ‘న అన్తరావస్సం పబ్బాజేతబ్బ’న్తి. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

అధమ్మికకతికా నిట్ఠితా.

౧౧౮. పటిస్సవదుక్కటాపత్తి

౨౦౬. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతా ఉపనన్దేన సక్యపుత్తేన రఞ్ఞో పసేనదిస్స కోసలస్స వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో అద్దస అన్తరామగ్గే ద్వే ఆవాసే బహుచీవరకే. తస్స ఏతదహోసి – “యంనూనాహం ఇమేసు ద్వీసు ఆవాసేసు వస్సం వసేయ్యం. ఏవం మే బహుం చీవరం [బహుచీవరం (క.)] ఉప్పజ్జిస్సతీ”తి. సో తేసు ద్వీసు ఆవాసేసు వస్సం వసి. రాజా పసేనది కోసలో ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “కథఞ్హి నామ అయ్యో ఉపనన్దో సక్యపుత్తో అమ్హాకం వస్సావాసం పటిస్సుణిత్వా విసంవాదేస్సతి. నను భగవతా అనేకపరియాయేన ముసావాదో గరహితో, ముసావాదా వేరమణీ పసత్థా”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ రఞ్ఞో పసేనదిస్స కోసలస్స ఉజ్ఝాయన్తస్స ఖియ్యన్తస్స విపాచేన్తస్స. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే.… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో రఞ్ఞో పసేనదిస్స కోసలస్స వస్సావాసం పటిస్సుణిత్వా విసంవాదేస్సతి. నను భగవతా అనేకపరియాయేన ముసావాదో గరహితో, ముసావాదా వేరమణీ పసత్థా”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, రఞ్ఞో పసేనదిస్స కోసలస్స వస్సావాసం పటిస్సుణిత్వా విసంవాదేసీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే.… కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, రఞ్ఞో పసేనదిస్స కోసలస్స వస్సావాసం పటిస్సుణిత్వా విసంవాదేస్ససి. నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన ముసావాదో

గరహితో, ముసావాదా వేరమణీ పసత్థా. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౨౦౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో పస్సతి అన్తరామగ్గే ద్వే ఆవాసే బహుచీవరకే. తస్స ఏవం హోతి – "యంనూనాహం ఇమేసు ద్వీసు ఆవాసేసు వస్సం వసేయ్యం. ఏవం మే బహుం చీవరం ఉప్పజ్జిస్సతీ"తి. సో తేసు ద్వీసు ఆవాసేసు వస్సం వసతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే [పాటిపదేన (క॰)] విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో తదహేవ అకరణీయో పక్కమతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో తదహేవ సకరణీయో పక్కమతి. తస్స , భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో ద్వీహతీహం వసిత్వా అకరణీయో పక్కమతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సకరణీయో పక్కమతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సత్తాహకరణీయేన పక్కమతి. సో తం సత్తాహం బహిద్ధా వీతినామేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సత్తాహకరణీయేన పక్కమతి . సో తం సత్తాహం అన్తో సన్నివత్తం కరోతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే , భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి , పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో సత్తాహం అనాగతాయ పవారణాయ సకరణీయో పక్కమతి. ఆగచ్ఛేయ్య వా సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తం ఆవాసం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గన్త్వా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో తదహేవ అకరణీయో పక్కమతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పురిమికాయ. సో తం ఆవాసం గన్త్వా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో తదహేవ సకరణీయో పక్కమతి...పే.... సో ద్వీహతీహం వసిత్వా అకరణీయో పక్కమతి...పే.... సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సకరణీయో పక్కమతి...పే.... సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సత్తాహకరణీయేన పక్కమతి. సో తం సత్తాహం బహిద్ధా వీతినామేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.... సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సత్తాహకరణీయేన పక్కమతి. సో తం సత్తాహం అన్తో సన్నివత్తం కరోతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ అనాపత్తి...పే.... సో సత్తాహం అనాగతాయ పవారణాయ సకరణీయో పక్కమతి. ఆగచ్ఛేయ్య వా సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తం ఆవాసం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమికా చ పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ అనాపత్తి.

౨౦౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో తదహేవ అకరణీయో పక్కమతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో తదహేవ సకరణీయో పక్కమతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో ద్వీహతీహం వసిత్వా అకరణీయో పక్కమతి . తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సకరణీయో పక్కమతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సత్తాహకరణీయేన పక్కమతి. సో తం సత్తాహం బహిద్ధా వీతినామేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సత్తాహకరణీయేన పక్కమతి. సో తం సత్తాహం అన్తో సన్నివత్తం కరోతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గచ్ఛన్తో బహిద్ధా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో సత్తాహం అనాగతాయ కోముదియా చాతుమాసినియా సకరణీయో పక్కమతి. ఆగచ్ఛేయ్య వా సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తం ఆవాసం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గన్త్వా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో తదహేవ అకరణీయో పక్కమతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గన్త్వా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో తదహేవ సకరణీయో పక్కమతి...పే.... సో ద్వీహతీహం వసిత్వా అకరణీయో పక్కమతి ...పే.... సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సకరణీయో పక్కమతి...పే.... సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సత్తాహకరణీయేన పక్కమతి. సో తం సత్తాహం బహిద్ధా వీతినామేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ న పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.... సో ద్వీహతీహం వసిత్వా సత్తాహకరణీయేన పక్కమతి. సో తం సత్తాహం అన్తో సన్నివత్తం కరోతి. తస్స భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా వస్సావాసో పటిస్సుతో హోతి పచ్ఛిమికాయ. సో తం ఆవాసం గన్త్వా ఉపోసథం కరోతి, పాటిపదే విహారం ఉపేతి, సేనాసనం పఞ్ఞపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, పరివేణం సమ్మజ్జతి. సో సత్తాహం అనాగతాయ కోముదియా చాతుమాసినియా సకరణీయో పక్కమతి. ఆగచ్ఛేయ్య వా సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తం ఆవాసం న వా ఆగచ్ఛేయ్య, తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమికా చ పఞ్ఞాయతి, పటిస్సవే చ అనాపత్తీతి.

పటిస్సవదుక్కటాపత్తి నిట్ఠితా.

వస్సూపనాయికక్ఖన్ధకో తతియో.

౧౧౯. తస్సుద్దానం

ఉపగన్తుం కదా చేవ, కతి అన్తరావస్స చ;
న ఇచ్ఛన్తి చ సఙ్ఘేచ్ఛ, ఉక్కడ్ఢితుం ఉపాసకో.

గిలానో మాతా చ పితా, భాతా చ అథ ఞాతకో;
భిక్ఖుగతికో విహారో, వాళా చాపి సరీసపా.

చోరో చేవ పిసాచా చ, దడ్ఢా తదుభయేన చ;
వూళ్హోదకేన వుట్ఠాసి, బహుతరా చ దాయకా.

లూఖప్పణీతసప్పాయ, భేసజ్జుపట్ఠకేన చ;
ఇత్థీ వేసీ కుమారీ చ, పణ్డకో ఞాతకేన చ.

రాజా చోరా ధుత్తా నిధి, భేదఅట్ఠవిధేన [భేదా అట్ఠవిధేన (సీ॰ స్యా॰)] చ;
వజసత్థా చ నావా చ, సుసిరే విటభియా చ.

అజ్ఝోకాసే వస్సావాసో, అసేనాసనికేన చ;
ఛవకుటికా ఛత్తే చ, చాటియా చ ఉపేన్తి తే.

కతికా పటిస్సుణిత్వా, బహిద్ధా చ ఉపోసథా;
పురిమికా పచ్ఛిమికా, యథాఞాయేన యోజయే.

అకరణీ పక్కమతి, సకరణీ తథేవ చ;
ద్వీహతీహా చ పున చ [ద్వీహతీహం వసిత్వాన (సీ॰)], సత్తాహకరణీయేన చ.

సత్తాహనాగతా చేవ, ఆగచ్ఛేయ్య న ఏయ్య వా;
వత్థుద్దానే అన్తరికా, తన్తిమగ్గం నిసామయేతి.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూని ద్వేపణ్ణాస.

వస్సూపనాయికక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

౪. పవారణాక్ఖన్ధకో

౧౨౦. అఫాసుకవిహారో

౨౦౯. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా సన్దిట్ఠా సమ్భత్తా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సం ఉపగచ్ఛింసు. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో మయం ఉపాయేన సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేయ్యామ, న చ పిణ్డకేన కిలమేయ్యామా"తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "సచే ఖో మయం అఞ్ఞమఞ్ఞం నేవ ఆలపేయ్యామ న సల్లపేయ్యామ – యో పఠమం గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమేయ్య సో ఆసనం పఞ్ఞపేయ్య, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపేయ్య, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా ఉపట్ఠాపేయ్య, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేయ్య; యో పచ్ఛా గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమేయ్య, సచస్స భుత్తావసేసో, సచే ఆకఙ్ఖేయ్య భుఞ్జేయ్య, నో చే ఆకఙ్ఖేయ్య అప్పహరితే వా ఛడ్డేయ్య, అప్పాణకే వా ఉదకే ఓపిలాపేయ్య; సో ఆసనం ఉద్ధరేయ్య, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేయ్య, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా పటిసామేయ్య, పానీయం పరిభోజనీయం పటిసామేయ్య, భత్తగ్గం సమ్మజ్జేయ్య; యో పస్సేయ్య పానీయఘటం వా పరిభోజనీయఘటం వా వచ్చఘటం వా రిత్తం తుచ్ఛం సో ఉపట్ఠాపేయ్య; సచస్స హోతి అవిసయ్హం, హత్థవికారేన దుతియం ఆమన్తేత్వా హత్థవిలఙ్ఘకేన ఉపట్ఠాపేయ్య; న త్వేవ తప్పచ్చయా వాచం భిన్దేయ్య – ఏవం ఖో మయం సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేయ్యామ, న చ పిణ్డకేన కిలమేయ్యామా"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ అఞ్ఞమఞ్ఞం నేవ ఆలపింసు, న సల్లపింసు. యో పఠమం గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమతి, సో ఆసనం పఞ్ఞపేతి, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపతి, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా ఉపట్ఠాపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి . యో పచ్ఛా గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమతి, సచే హోతి భుత్తావసేసో, సచే ఆకఙ్ఖతి భుఞ్జతి, నో చే ఆకఙ్ఖతి అప్పహరితే వా ఛడ్డేతి, అప్పాణకే వా ఉదకే ఓపిలాపేతి; సో ఆసనం ఉద్ధరతి, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతి, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా పటిసామేతి, పానీయం పరిభోజనీయం పటిసామేతి, భత్తగ్గం సమ్మజ్జతి. యో పస్సతి పానీయఘటం వా పరిభోజనీయఘటం వా వచ్చఘటం వా రిత్తం తుచ్ఛం సో ఉపట్ఠాపేతి. సచస్స హోతి అవిసయ్హం, హత్థవికారేన దుతియం ఆమన్తేత్వా హత్థవిలఙ్ఘకేన ఉపట్ఠాపేతి, న త్వేవ తప్పచ్చయా వాచం భిన్దతి.

ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం వస్సంవుట్ఠానం భిక్ఖూనం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమితుం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ వస్సంవుట్ఠా తేమాసచ్చయేన సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సావత్థి తేన పక్కమింసు. అనుపుబ్బేన యేన సావత్థి జేతవనం అనాథపిణ్డికస్స ఆరామో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవన్తానం ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "కచ్చి, భిక్ఖవే, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయం, కచ్చి సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసిత్థ, న చ పిణ్డకేన కిలమిత్థా"తి? "ఖమనీయం భగవా, యాపనీయం భగవా. సమగ్గా చ మయం, భన్తే, సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసిమ్హా, న చ పిణ్డకేన కిలమిమ్హా"తి. జానన్తాపి తథాగతా పుచ్ఛన్తి, జానన్తాపి న పుచ్ఛన్తి. కాలం విదిత్వా పుచ్ఛన్తి, కాలం విదిత్వా న పుచ్ఛన్తి. అత్థసంహితం తథాగతా పుచ్ఛన్తి, నో అనత్థసంహితం. అనత్థసంహితే సేతుఘాతో తథాగతానం. ద్వీహాకారేహి బుద్ధా భగవన్తో భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛన్తి – ధమ్మం వా

దేసేస్సామ, సావకానం వా సిక్ఖాపదం పఞ్ఞపేస్సామాతి. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "యథాకథం పన తుమ్హే, భిక్ఖవే, సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసిత్థ, న చ పిణ్డకేన కిలమిత్థా"తి.

ఇధ మయం, భన్తే, సమ్బహులా సన్దిట్ఠా సమ్భత్తా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సం ఉపగచ్ఛిమ్హా. తేసం నో, భన్తే, అమ్హాకం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో మయం ఉపాయేన సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేయ్యామ, న చ పిణ్డకేన కిలమేయ్యామా"తి. తేసం నో, భన్తే, అమ్హాకం ఏతదహోసి – "సచే ఖో మయం అఞ్ఞమఞ్ఞం నేవ ఆలపేయ్యామ న సల్లపేయ్యామ – యో పఠమం గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమేయ్య సో ఆసనం పఞ్ఞపేయ్య, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపేయ్య, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా ఉపట్ఠాపేయ్య, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేయ్య; యో పచ్ఛా గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమేయ్య, సచస్స భుత్తావసేసో , సచే ఆకఙ్ఖేయ్య భుఞ్జేయ్య, నో చే ఆకఙ్ఖేయ్య అప్పహరితే వా ఛడ్డేయ్య, అప్పాణకే వా ఉదకే ఓపిలాపేయ్య; సో ఆసనం ఉద్ధరేయ్య, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేయ్య , అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా పటిసామేయ్య, పానీయం పరిభోజనీయం పటిసామేయ్య, భత్తగ్గం సమ్మజ్జేయ్య; యో పస్సేయ్య పానీయఘటం వా పరిభోజనీయఘటం వా వచ్చఘటం వా రిత్తం తుచ్ఛం సో ఉపట్ఠాపేయ్య; సచస్స హోతి అవిసయ్హం, హత్థవికారేన దుతియం ఆమన్తేత్వా హత్థవిలఙ్ఘకేన ఉపట్ఠాపేయ్య; న త్వేవ తప్పచ్చయా వాచం భిన్దేయ్య – ఏవం ఖో మయం సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేయ్యామ, న చ పిణ్డకేన కిలమేయ్యామా"తి. అథ ఖో మయం, భన్తే, అఞ్ఞమఞ్ఞం నేవ ఆలపిమ్హా న సల్లపిమ్హా. యో పఠమం గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమతి సో ఆసనం పఞ్ఞపేతి, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపతి, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా ఉపట్ఠాపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి. యో పచ్ఛా గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమతి, సచే హోతి భుత్తావసేసో, సచే ఆకఙ్ఖతి భుఞ్జతి, నో చే ఆకఙ్ఖతి అప్పహరితే వా ఛడ్డేతి, అప్పాణకే వా ఉదకే ఓపిలాపేతి, సో ఆసనం ఉద్ధరతి, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతి, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా పటిసామేతి, పానీయం పరిభోజనీయం పటిసామేతి, భత్తగ్గం సమ్మజ్జతి. యో పస్సతి పానీయఘటం వా పరిభోజనీయఘటం వా వచ్చఘటం వా రిత్తం తుచ్ఛం సో ఉపట్ఠాపేతి. సచస్స హోతి అవిసయ్హం, హత్థవికారేన దుతియం ఆమన్తేత్వా హత్థవిలఙ్ఘకేన ఉపట్ఠాపేతి, న త్వేవ తప్పచ్చయా వాచం భిన్దతి. ఏవం ఖో మయం, భన్తే, సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసిమ్హా, న చ పిణ్డకేన కిలమిమ్హాతి.

అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అఫాసుఞ్ఞేవ [అఫాసుకఞ్ఞేవ (సీ.)] కిరమే [కిరిమే (క.)], భిక్ఖవే, మోఘపురిసా వుట్ఠా [వుత్థా (క.)] సమానా ఫాసుమ్హా [ఫాసుకమ్హా (సీ.)] వుట్ఠాతి పటిజానన్తి. పసుసంవాసఞ్ఞేవ కిరమే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా వుట్ఠా సమానా ఫాసుమ్హా వుట్ఠాతి పటిజానన్తి. ఏళకసంవాసఞ్ఞేవ కిరమే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా వుట్ఠా సమానా ఫాసుమ్హా వుట్ఠాతి పటిజానన్తి. సపత్తసంవాసఞ్ఞేవ కిరమే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా వుట్ఠా సమానా ఫాసుమ్హా వుట్ఠాతి పటిజానన్తి. కథఞ్హి నామిమే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా మూగబ్బతం తిత్థియసమాదానం సమాదియిస్సన్తి. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – న, భిక్ఖవే, మూగబ్బతం తిత్థియసమాదానం సమాదియితబ్బం. యో సమాదియేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠానం భిక్ఖూనం తీహి ఠానేహి పవారేతుం – దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. సా వో భవిస్సతి అఞ్ఞమఞ్ఞానులోమతా ఆపత్తివుట్ఠానతా వినయపురేక్ఖారతా. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పవారేతబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౨౧౦. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అజ్జ పవారణా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో పవారేయ్యా"తి.

థేరేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “సఙ్ఘం, ఆవుసో, పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. దుతియమ్పి, ఆవుసో, సఙ్ఘం పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. తతియమ్పి, ఆవుసో, సఙ్ఘం పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామీ”తి.

నవకేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “సఙ్ఘం, భన్తే, పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. దుతియమ్పి, భన్తే, సఙ్ఘం…పే॰… తతియమ్పి, భన్తే, సఙ్ఘం పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామీ”తి.

౨౧౧. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ థేరేసు భిక్ఖూసు ఉక్కుటికం నిసిన్నేసు పవారయమానేసు ఆసనేసు అచ్ఛన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ థేరేసు భిక్ఖూసు ఉక్కుటికం నిసిన్నేసు పవారయమానేసు ఆసనేసు అచ్ఛిస్సన్తీ”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ థేరేసు భిక్ఖూసు ఉక్కుటికం నిసిన్నేసు పవారయమానేసు ఆసనేసు అచ్ఛన్తీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… “కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా థేరేసు భిక్ఖూసు ఉక్కుటికం నిసిన్నేసు పవారయమానేసు ఆసనేసు అచ్ఛిస్స”న్తి. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ, పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ…పే॰… విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, థేరేసు భిక్ఖూసు ఉక్కుటికం నిసిన్నేసు పవారయమానేసు ఆసనేసు అచ్ఛితబ్బం. యో అచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బేహేవ ఉక్కుటికం నిసిన్నేహి పవారేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో థేరో జరాదుబ్బలో యావ సబ్బే పవారేన్తీతి [యావ సబ్బే పవారేన్తి (స్యా॰)] ఉక్కుటికం నిసిన్నో ఆగమయమానో ముచ్ఛితో పపతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తదమన్తరా ఉక్కుటికం నిసీదితుం యావ పవారేతి, పవారేత్వా ఆసనే నిసీదితున్తి.

అఫాసుకవిహారో నిట్ఠితో.

౧౨౧. పవారణాభేదా

౨౧౨. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కతి ను ఖో పవారణా”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ద్వేమా, భిక్ఖవే, పవారణా – చాతుద్దసికా చ పన్నరసికా చ. ఇమా ఖో, భిక్ఖవే, ద్వే పవారణాతి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కతి ను ఖో పవారణకమ్మానీ”తి? [పవారణాకమ్మానీతి (స్యా॰)] భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. చత్తారిమాని, భిక్ఖవే, పవారణకమ్మాని – అధమ్మేన వగ్గం పవారణకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గం పవారణకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గం పవారణకమ్మం, ధమ్మేన సమగ్గం పవారణకమ్మం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం అధమ్మేన వగ్గం పవారణకమ్మం,

న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం పవారణకమ్మం కాతబ్బం; న చ మయా ఏవరూపం పవారణకమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం అధమ్మేన సమగ్గం పవారణకమ్మం, న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం పవారణకమ్మం కాతబ్బం; న చ మయా ఏవరూపం పవారణకమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం ధమ్మేన వగ్గం పవారణకమ్మం, న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం పవారణకమ్మం కాతబ్బం; న చ మయా ఏవరూపం పవారణకమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం ధమ్మేన సమగ్గం పవారణకమ్మం, ఏవరూపం, భిక్ఖవే, పవారణకమ్మం కాతబ్బం; ఏవరూపఞ్చ మయా పవారణకమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తస్మాతిహ, భిక్ఖవే, ఏవరూపం పవారణకమ్మం కరిస్సామ యదిదం ధమ్మేన సమగ్గన్తి, ఏవఞ్హి వో, భిక్ఖవే, సిక్ఖితబ్బన్తి.

పవారణాభేదా నిట్ఠితా.

౧౨౨. పవారణాదానానుజాననా

౨౧౩. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "సన్నిపతథ, భిక్ఖవే. సఙ్ఘో పవారేస్సతీ"తి. ఏవం వుత్తే అఞ్ఞతరో భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – "అత్థి, భన్తే, భిక్ఖు గిలానో , సో అనాగతో"తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానేన భిక్ఖునా పవారణం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బా – తేన గిలానేన భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – "పవారణం దమ్మి, పవారణం మే హర, పవారణం మే ఆరోచేహి, మమత్థాయ పవారేహీ"తి కాయేన విఞ్ఞాపేతి, వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, దిన్నా హోతి పవారణా; న కాయేన విఞ్ఞాపేతి, న వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న కాయేన వాచాయ విఞ్ఞాపేతి, న దిన్నా హోతి పవారణా. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, సో, భిక్ఖవే, గిలానో భిక్ఖు మఞ్చేన వా పీఠేన వా సఙ్ఘమజ్ఝే ఆనేత్వా పవారేతబ్బం. సచే, భిక్ఖవే, గిలానుపట్ఠాకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "సచే ఖో మయం గిలానం ఠానా చావేస్సామ, ఆబాధో వా అభివడ్ఢిస్సతి, కాలంకిరియా వా భవిస్సతీ"తి న, భిక్ఖవే, గిలానో భిక్ఖు ఠానా చావేతబ్బో. సఙ్ఘేన తత్థ గన్త్వా పవారేతబ్బం; న త్వేవ వగ్గేన సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం. పవారేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

పవారణహారకో [పవారణాహారకో (స్యా॰)] చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పవారణాయ తత్థేవ పక్కమతి, అఞ్ఞస్స దాతబ్బా పవారణా. పవారణహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పవారణాయ తత్థేవ విబ్భమతి...పే॰... కాలంకరోతి... సామణేరో పటిజానాతి... సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి... అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి... ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి... ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి... వేదనాట్టో పటిజానాతి... ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... పణ్డకో పటిజానాతి... థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి... తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి... తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి... మాతుఘాతకో పటిజానాతి... పితుఘాతకో పటిజానాతి... అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి... భిక్ఖునిదూసకో పటిజానాతి... సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి ... లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి... ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, అఞ్ఞస్స దాతబ్బా పవారణా.

పవారణహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పవారణాయ అన్తరామగ్గే పక్కమతి, అనాహటా హోతి పవారణా. పవారణహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పవారణాయ అన్తరామగ్గే విబ్భమతి...పే॰... కాలంకరోతి... సామణేరో పటిజానాతి... సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి... అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి... ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి... ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి... వేదనాట్టో పటిజానాతి... ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... పాపికాయ

దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... పణ్డకో పటిజానాతి... థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి... తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి... తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి... మాతుఘాతకో పటిజానాతి... పితుఘాతకో పటిజానాతి... అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి... భిక్ఖునిదూసకో పటిజానాతి... సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి... లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి... ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, అనాహటా హోతి పవారణా.

పవారణహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పవారణాయ సఙ్ఘప్పత్తో పక్కమతి, ఆహటా హోతి పవారణా. పవారణహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పవారణాయ సఙ్ఘప్పత్తో విబ్భమతి...పే.... కాలంకరోతి... సామణేరో పటిజానాతి... సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి... అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి... ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి... ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి... వేదనాట్టో పటిజానాతి... ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి... పణ్డకో పటిజానాతి... థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి... తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి... తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి... మాతుఘాతకో పటిజానాతి... పితుఘాతకో పటిజానాతి... అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి... భిక్ఖునిదూసకో పటిజానాతి... సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి... లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి... ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, ఆహటా హోతి పవారణా.

పవారణహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పవారణాయ సఙ్ఘప్పత్తో సుత్తో నారోచేతి, ఆహటా హోతి పవారణా. పవారణహారకస్స అనాపత్తి . పవారణహారకో చే, భిక్ఖవే, దిన్నాయ పవారణాయ సఙ్ఘప్పత్తో పమత్తో నారోచేతి...పే.... సమాపన్నో నారోచేతి, ఆహటా హోతి పవారణా. పవారణహారకస్స అనాపత్తి.

పవారణహారకో చే, భిక్ఖవే , దిన్నాయ పవారణాయ సఙ్ఘప్పత్తో సఞ్చిచ్చ నారోచేతి, ఆహటా హోతి పవారణా. పవారణహారకస్స ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ పవారణం దేన్తేన ఛన్దమ్పి దాతుం, సన్తి సఙ్ఘస్స కరణీయన్తి.

పవారణాదానానుజాననా నిట్ఠితా.

౧౨౩. ఞాతకాదిగ్గహణకథా

౨౧౪. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరం భిక్ఖుం తదహు పవారణాయ ఞాతకా గణ్హింసు. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుం తదహు పవారణాయ ఞాతకా గణ్హన్తి. తే ఞాతకా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఇమం భిక్ఖుం ముహుత్తం ముఞ్చథ, యావాయం భిక్ఖు పవారేతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తే ఞాతకా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ముహుత్తం ఏకమన్తం హోథ, యావాయం భిక్ఖు పవారణం దేతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తే ఞాతకా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఇమం భిక్ఖుం ముహుత్తం నిస్సీమం నేథ, యావ సఙ్ఘో పవారేతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, న త్వేవ వగ్గేన సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం. పవారేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుం తదహు పవారణాయ రాజానో గణ్హన్తి...పే.... చోరా గణ్హన్తి ... ధుత్తా గణ్హన్తి... భిక్ఖుపచ్చత్థికా గణ్హన్తి. తే భిక్ఖుపచ్చత్థికా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఇమం భిక్ఖుం ముహుత్తం ముఞ్చథ,

యావాయం భిక్ఖు పవారేతీ"తి . ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తే భిక్ఖుపచ్చత్థికా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ముహుత్తం ఏకమన్తం హోథ, యావాయం భిక్ఖు పవారణం దేతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తే భిక్ఖుపచ్చత్థికా భిక్ఖూహి ఏవమస్సు వచనీయా – "ఇఙ్ఘ, తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఇమం భిక్ఖుం ముహుత్తం నిస్సీమం నేథ, యావ సఙ్ఘో పవారేతీ"తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, న త్వేవ వగ్గేన సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం. పవారేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

ఞాతకాదిగ్గహణకథా నిట్ఠితా.

౧౨౪. సఙ్ఘపవారణాదిప్పభేదా

౨౧౫. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ పఞ్చ భిక్ఖూ విహరన్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'సఙ్ఘేన పవారేతబ్బ'న్తి. మయఞ్చమ్హా పఞ్చ జనా. కథం ను ఖో అమ్హేహి పవారేతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చన్నం సఙ్ఘే పవారేతున్తి.

౨౧౬. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ చత్తారో భిక్ఖూ విహరన్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా అనుఞ్ఞాతం పఞ్చన్నం సఙ్ఘే పవారేతున్తి. మయఞ్చమ్హా చత్తారో జనా. కథం ను ఖో అమ్హేహి పవారేతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చతున్నం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పవారేతబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన తే భిక్ఖూ ఞాపేతబ్బా –

"సుణన్తు మే ఆయస్మన్తో. అజ్జ పవారణా. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, మయం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేయ్యామా"తి.

థేరేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా తే భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – "అహం, ఆవుసో, ఆయస్మన్తే పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. దుతియమ్పి…పే… తతియమ్పి అహం, ఆవుసో, ఆయస్మన్తే పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామీ"తి.

నవకేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా తే భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – "అహం, భన్తే, ఆయస్మన్తే పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. దుతియమ్పి…పే… తతియమ్పి అహం, భన్తే, ఆయస్మన్తే పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామీ"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ తయో భిక్ఖూ విహరన్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా అనుఞ్ఞాతం పఞ్చన్నం సఙ్ఘే పవారేతుం, చతున్నం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం. మయఞ్చమ్హా తయో జనా. కథం ను ఖో అమ్హేహి పవారేతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పవారేతబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన తే భిక్ఖూ ఞాపేతబ్బా –

“సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అజ్జ పవారణా. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, మయం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేయ్యామా”తి.

థేరేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా తే భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – “అహం, ఆవుసో, ఆయస్మన్తే పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తా అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. దుతియమ్పి…పే॰… తతియమ్పి అహం, ఆవుసో, ఆయస్మన్తే పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తా అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామీ”తి.

నవకేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా తే భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – “అహం, భన్తే, ఆయస్మన్తే పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తా అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. దుతియమ్పి…పే॰… తతియమ్పి అహం, భన్తే, ఆయస్మన్తే పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదన్తు మం ఆయస్మన్తా అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామీ”తి .

౨౧౭. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ ద్వే భిక్ఖూ విహరన్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “భగవతా అనుఞ్ఞాతం పఞ్చన్నం సఙ్ఘే పవారేతుం, చతున్నం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం, తిణ్ణం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం. మయఞ్చమ్హా ద్వే జనా. కథం ను ఖో అమ్హేహి పవారేతబ్బ”న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్విన్నం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పవారేతబ్బం. థేరేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా నవో భిక్ఖు ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, ఆవుసో, ఆయస్మన్తం పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదతు మం ఆయస్మా అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. దుతియమ్పి…పే॰… తతియమ్పి అహం, ఆవుసో, ఆయస్మన్తం పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదతు మం ఆయస్మా అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామీ”తి.

నవకేన భిక్ఖునా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా థేరో భిక్ఖు ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, భన్తే, ఆయస్మన్తం పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదతు మం ఆయస్మా అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామి. దుతియమ్పి…పే॰… తతియమ్పి అహం, భన్తే, ఆయస్మన్తం పవారేమి దిట్ఠేన వా సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదతు మం ఆయస్మా అనుకమ్పం ఉపాదాయ. పస్సన్తో పటికరిస్సామీ”తి.

౨౧౮. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ ఏకో భిక్ఖు విహరతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – “భగవతా అనుఞ్ఞాతం పఞ్చన్నం సఙ్ఘే పవారేతుం, చతున్నం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం, తిణ్ణం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం, ద్విన్నం అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతుం. అహఞ్చమ్హి ఏకకో. కథం ను ఖో మయా పవారేతబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ ఏకో భిక్ఖు విహరతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా యత్థ భిక్ఖూ పటిక్కమన్తి ఉపట్ఠానసాలాయ వా మణ్డపే వా రుక్ఖమూలే వా, సో దేసో సమ్మజ్జిత్వా పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేత్వా ఆసనం పఞ్ఞపేత్వా పదీపం కత్వా నిసీదితబ్బం. సచే అఞ్ఞే భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి, తేహి సద్ధిం పవారేతబ్బం; నో చే ఆగచ్ఛన్తి, ‘అజ్జ మే పవారణా’తి అధిట్ఠాతబ్బం. నో చే అధిట్ఠేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

తత్ర , భిక్ఖవే, యత్థ పఞ్చ భిక్ఖూ విహరన్తి, న ఏకస్స పవారణం ఆహరిత్వా

చతూహి సఙ్ఘే పవారేతబ్బం. పవారేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తత్ర, భిక్ఖవే, యత్థ చత్తారో భిక్ఖూ విహరన్తి, న ఏకస్స పవారణం ఆహరిత్వా తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతబ్బం. పవారేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తత్ర, భిక్ఖవే, యత్థ తయో భిక్ఖూ విహరన్తి, న ఏకస్స పవారణం ఆహరిత్వా ద్వీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేతబ్బం. పవారేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తత్ర, భిక్ఖవే, యత్థ ద్వే భిక్ఖూ విహరన్తి, న ఏకస్స పవారణం ఆహరిత్వా ఏకేన అధిట్ఠాతబ్బం. అధిట్ఠేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

సఙ్ఘపవారణాదిప్పభేదా నిట్ఠితా.

౧౨౫. ఆపత్తిపటికమ్మవిధి

౨౧౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు తదహు పవారణాయ ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – “భగవతా పఞ్ఞత్తం ‘న సాపత్తికేన పవారేతబ్బ’న్తి. అహఞ్చమ్హి ఆపత్తిం ఆపన్నో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం [ఆరోచేసి (క.)].

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామం ఆపత్తిం ఆపన్నో, తం పటిదేసేమీ”తి. తేన వత్తబ్బో – “పస్ససీ”తి. ఆమ పస్సామీతి. ఆయతిం సంవరేయ్యాసీతి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ ఆపత్తియా వేమతికో హోతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామాయ ఆపత్తియా వేమతికో; యదా నిబ్బేమతికో భవిస్సామి తదా తం ఆపత్తిం పటికరిస్సామీ”తి వత్వా పవారేతబ్బం; న త్వేవ తప్పచ్చయా పవారణాయ అన్తరాయో కాతబ్బోతి.

ఆపత్తిపటికమ్మవిధి నిట్ఠితా.

౧౨౬. ఆపత్తిఆవికరణవిధి

౨౨౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు పవారయమానో ఆపత్తిం సరతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – “భగవతా పఞ్ఞత్తం ‘న సాపత్తికేన పవారేతబ్బ’న్తి. అహఞ్చమ్హి ఆపత్తిం ఆపన్నో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పవారయమానో ఆపత్తిం సరతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సామన్తో భిక్ఖు ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామం ఆపత్తిం ఆపన్నో. ఇతో వుట్ఠహిత్వా తం ఆపత్తిం పటికరిస్సామీ”తి వత్వా పవారేతబ్బం; న త్వేవ తప్పచ్చయా పవారణాయ అన్తరాయో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పవారయమానో ఆపత్తియా వేమతికో హోతి. తేన, భిక్ఖవే,

భిక్ఖునా సామన్తో భిక్ఖు ఏవమస్స వచనీయో – "అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామాయ ఆపత్తియా వేమతికో; యదా నిబ్బేమతికో భవిస్సామి తదా తం ఆపత్తిం పటికరిస్సామీ"తి వత్వా పవారేతబ్బం; న త్వేవ తప్పచ్చయా పవారణాయ అన్తరాయో కాతబ్బోతి.

ఆపత్తి ఆవికరణవిధి నిట్ఠితా.

౧౨౭. సభాగాపత్తిపటికమ్మవిధి

౨౨౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా పఞ్ఞత్తం 'న సభాగా ఆపత్తి దేసేతబ్బా, న సభాగా ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా'తి. అయఞ్చ సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి ఏకో భిక్ఖు సామన్తా ఆవాసా సజ్జుకం పాహేతబ్బో – గచ్ఛావుసో, తం ఆపత్తిం పటికరిత్వా ఆగచ్ఛ, మయం తే సన్తికే తం ఆపత్తిం పటికరిస్సామాతి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సబ్బో సఙ్ఘో సభాగం ఆపత్తిం ఆపన్నో. యదా అఞ్ఞం భిక్ఖుం సుద్ధం అనాపత్తికం పస్సిస్సతి తదా తస్స సన్తికే తం ఆపత్తిం పటికరిస్సతీ"తి వత్వా పవారేతబ్బం; న త్వేవ తప్పచ్చయా పవారణాయ అన్తరాయో కాతబ్బో.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సబ్బో సఙ్ఘో సభాగాయ ఆపత్తియా వేమతికో హోతి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సబ్బో సఙ్ఘో సభాగాయ ఆపత్తియా వేమతికో. యదా నిబ్బేమతికో భవిస్సతి తదా తం ఆపత్తిం పటికరిస్సతీ"తి వత్వా, పవారేతబ్బం, న త్వేవ తప్పచ్చయా పవారణాయ అన్తరాయో కాతబ్బోతి.

సభాగాపత్తిపటికమ్మవిధి నిట్ఠితా.

పఠమభాణవారో నిట్ఠితో.

౧౨౮. అనాపత్తిపన్నరసకం

౨౨౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతింసు, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానింసు "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో

వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేసుం. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛింసు బహుతరా. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో

పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో

పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా సమగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం అనాపత్తి.

అనాపత్తిపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౧౨౯. వగ్గావగ్గసఞ్ఞీపన్నరసకం

౨౨౩. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా వగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా వగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా వగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే ధమ్మసఞ్ఞినో వినయసఞ్ఞినో వగ్గా వగ్గసఞ్ఞినో పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే,…పే.… అవుట్ఠితాయ పరిసాయ…పే.… ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ…పే.… సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా…పే.… సమసమా…పే.… థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

వగ్గావగ్గసఞ్ఞీపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౧౩౦. వేమతికపన్నరసకం

౨౨౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతి ను ఖో అమ్హాకం పవారేతుం, న ను ఖో కప్పతీ"తి వేమతికా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతి ను ఖో అమ్హాకం పవారేతుం, న ను ఖో కప్పతీ"తి వేమతికా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతి ను ఖో అమ్హాకం పవారేతుం, న ను ఖో కప్పతీ"తి వేమతికా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతి ను ఖో అమ్హాకం పవారేతుం, న ను ఖో కప్పతీ"తి వేమతికా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే...పే.... అవుట్ఠితాయ పరిసాయ...పే.... ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ...పే.... సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా...పే.... సమసమా...పే.... థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

వేమతికపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౧౩౧. కుక్కుచ్చపకతపన్నరసకం

౨౨౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతేవ అమ్హాకం పవారేతుం, నామ్హాకం న కప్పతీ"తి కుక్కుచ్చపకతా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "కప్పతేవ అమ్హాకం పవారేతుం, నామ్హాకం న కప్పతీ"తి కుక్కుచ్చపకతా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “కప్పతేవ అమ్హాకం పవారేతుం, నామ్హాకం న కప్పతీ”తి కుక్కుచ్చపకతా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి [అవసేసేహి తేసం సన్తికే (క.)] పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “కప్పతేవ అమ్హాకం పవారేతుం, నామ్హాకం న కప్పతీ”తి కుక్కుచ్చపకతా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే,...పే.... అవుట్ఠితాయ పరిసాయ...పే.... ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ...పే.... సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా...పే.... సమసమా...పే.... థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి దుక్కటస్స.

కుక్కుచ్చపకతపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౧౩౨. భేదపురేక్ఖారపన్నరసకం

౨౨౬. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా . తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే , కో తేహి అత్థో”తి – భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారియమానే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, అవసేసేహి పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి – భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా, తేహి భిక్ఖవే భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం, పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, అవుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి “అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా”తి. తే “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, ఏకచ్చాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి బహుతరా. తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పున పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి సమసమా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా

భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే జానన్తి "అత్థఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అనాగతా"తి. తే "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. తేహి పవారితమత్తే, సబ్బాయ వుట్ఠితాయ పరిసాయ, అథఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛన్తి థోకతరా. పవారితా సుప్పవారితా, తేసం సన్తికే పవారేతబ్బం. పవారితానం ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

భేదపురేక్ఖారపన్నరసకం నిట్ఠితం.

పఞ్చవీసతికా నిట్ఠితా.

౧౩౩. సీమోక్కన్తికపేయ్యాలం

౨౨౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సమ్బహులా ఆవాసికా భిక్ఖూ సన్నిపతన్తి, పఞ్చ వా అతిరేకా వా. తే న జానన్తి "అఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కమన్తీ"తి…పే॰… తే న జానన్తి "అఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కన్తా"తి…పే॰… తే న పస్సన్తి అఞ్ఞే ఆవాసికే భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కమన్తే…పే॰… తే న పస్సన్తి అఞ్ఞే ఆవాసికే భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కన్తే…పే॰… తే న సుణన్తి "అఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కమన్తీ"తి…పే॰… తే న సుణన్తి "అఞ్ఞే ఆవాసికా భిక్ఖూ అన్తోసీమం ఓక్కన్తా"తి…పే॰….

ఆవాసికేన ఆవాసికా ఏకసతపఞ్చసత్తతి తికనయతో, ఆవాసికేన ఆగన్తుకా, ఆగన్తుకేన ఆవాసికా, ఆగన్తుకేన ఆగన్తుకా, పేయ్యాలముఖేన సత్త తికసతాని హోన్తి.

సీమోక్కన్తికపేయ్యాలం నిట్ఠితం.

౧౩౪. దివసనానత్తం

౨౨౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం చాతుద్దసో హోతి, ఆగన్తుకానం పన్నరసో. సచే ఆవాసికా బహుతరా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం అనువత్తితబ్బం. సచే సమసమా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం అనువత్తితబ్బం. సచే ఆగన్తుకా బహుతరా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం అనువత్తితబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం పన్నరసో హోతి, ఆగన్తుకానం చాతుద్దసో. సచే ఆవాసికా బహుతరా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం అనువత్తితబ్బం. సచే సమసమా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం అనువత్తితబ్బం. సచే ఆగన్తుకా బహుతరా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం అనువత్తితబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం పాటిపదో హోతి, ఆగన్తుకానం పన్నరసో. సచే ఆవాసికా బహుతరా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం నాకామా దాతబ్బా సామగ్గీ; ఆగన్తుకేహి నిస్సీమం గన్త్వా పవారేతబ్బం. సచే సమసమా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం నాకామా దాతబ్బా సామగ్గీ; ఆగన్తుకేహి నిస్సీమం గన్త్వా పవారేతబ్బం . సచే ఆగన్తుకా బహుతరా హోన్తి, ఆవాసికేహి ఆగన్తుకానం సామగ్గీ వా దాతబ్బా, నిస్సీమం వా గన్తబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం పన్నరసో హోతి, ఆగన్తుకానం పాటిపదో. సచే ఆవాసికా బహుతరా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం సామగ్గీ వా దాతబ్బా, నిస్సీమం వా గన్తబ్బం. సచే సమసమా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం సామగ్గీ వా దాతబ్బా, నిస్సీమం వా గన్తబ్బం. సచే ఆగన్తుకా బహుతరా హోన్తి, ఆగన్తుకేహి ఆవాసికానం నాకామా దాతబ్బా సామగ్గీ; ఆవాసికేహి నిస్సీమం గన్త్వా పవారేతబ్బం.

దివసనానత్తం నిట్ఠితం.

౧౩౫. లిఙ్గాదిదస్సనం

౨౨౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆవాసికానం భిక్ఖూనం ఆవాసికాకారం, ఆవాసికలిఙ్గం, ఆవాసికనిమిత్తం, ఆవాసికుద్దేసం, సుపఞ్ఞత్తం మఞ్చపీఠం భిసిబిబ్బోహనం, పానీయం పరిభోజనీయం సుపట్ఠితం, పరివేణం సుసమ్మట్ఠం; పస్సిత్వా వేమతికా హోన్తి – “అత్థి ను ఖో ఆవాసికా భిక్ఖూ, నత్థి ను ఖో”తి. తే వేమతికా న విచినన్తి, అవిచినిత్వా పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.... తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా న పస్సన్తి, అపస్సిత్వా పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా పాటేక్కం పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా – “నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో”తి – భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సుణన్తి ఆవాసికానం భిక్ఖూనం ఆవాసికాకారం, ఆవాసికలిఙ్గం, ఆవాసికనిమిత్తం, ఆవాసికుద్దేసం, చఙ్కమన్తానం పదసద్దం, సజ్ఝాయసద్దం, ఉక్కాసితసద్దం, ఖిపితసద్దం; సుత్వా వేమతికా హోన్తి – “అత్థి ను ఖో ఆవాసికా భిక్ఖూ, నత్థి ను ఖో”తి. తే వేమతికా న విచినన్తి, అవిచినిత్వా పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా న పస్సన్తి, అపస్సిత్వా పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా ఏకతో

పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా పాటేక్కం పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా "నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థో"తి భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఆగన్తుకాకారం, ఆగన్తుకలిఙ్గం, ఆగన్తుకనిమిత్తం, ఆగన్తుకుద్దేసం, అఞ్ఞాతకం పత్తం, అఞ్ఞాతకం చీవరం, అఞ్ఞాతకం నిసీదనం, పాదానం ధోతం, ఉదకనిస్సేకం; పస్సిత్వా వేమతికా హోన్తి – "అత్థి ను ఖో ఆగన్తుకా భిక్ఖూ, నత్థి ను ఖో"తి. తే వేమతికా న విచినన్తి, అవిచినిత్వా పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా న పస్సన్తి, అపస్సిత్వా పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా పాటేక్కం పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా – నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థోతి – భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ సుణన్తి ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఆగన్తుకాకారం,

ఆగన్తుకలిఙ్గం, ఆగన్తుకనిమిత్తం, ఆగన్తుకుద్దేసం, ఆగచ్ఛన్తానం పదసద్దం, ఉపాహనపప్ఫోటనసద్దం, ఉక్కాసితసద్దం, ఖిపితసద్దం; సుత్వా వేమతికా హోన్తి – "అత్థి ను ఖో ఆగన్తుకా భిక్ఖూ, నత్థి ను ఖో"తి. తే వేమతికా న విచినన్తి, అవిచినిత్వా పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా న పస్సన్తి, అపస్సిత్వా పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా పాటేక్కం పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే వేమతికా విచినన్తి, విచినిత్వా పస్సన్తి, పస్సిత్వా – నస్సన్తేతే, వినస్సన్తేతే, కో తేహి అత్థోతి – భేదపురేక్ఖారా పవారేన్తి. ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

లిఙ్గాదిదస్సనం నిట్ఠితం.

౧౩౬. నానాసంవాసకాదీహి పవారణా

౨౩౦. ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆవాసికే భిక్ఖూ నానాసంవాసకే. తే సమానసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభన్తి, సమానసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభిత్వా న పుచ్ఛన్తి, అపుచ్ఛిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే పుచ్ఛన్తి, పుచ్ఛిత్వా నాభివితరన్తి, అనభివితరిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి, పుచ్ఛిత్వా నాభివితరన్తి, అనభివితరిత్వా పాటేక్కం పవారేన్తి. అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆవాసికే భిక్ఖూ సమానసంవాసకే. తే నానాసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభన్తి, నానాసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభిత్వా న పుచ్ఛన్తి, అపుచ్ఛిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి, పుచ్ఛిత్వా అభివితరన్తి, అభివితరిత్వా పాటేక్కం పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి, పుచ్ఛిత్వా అభివితరన్తి, అభివితరిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆగన్తుకే భిక్ఖూ నానాసంవాసకే. తే సమానసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభన్తి, సమానసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభిత్వా న పుచ్ఛన్తి, అపుచ్ఛిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. అనాపత్తి. తే పుచ్ఛన్తి, పుచ్ఛిత్వా నాభివితరన్తి, అనభివితరిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి, పుచ్ఛిత్వా నాభివితరన్తి, అనభివితరిత్వా పాటేక్కం పవారేన్తి. అనాపత్తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ పస్సన్తి ఆగన్తుకే భిక్ఖూ సమానసంవాసకే. తే నానాసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభన్తి, నానాసంవాసకదిట్ఠిం పటిలభిత్వా న పుచ్ఛన్తి, అపుచ్ఛిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి, పుచ్ఛిత్వా అభివితరన్తి, అభివితరిత్వా పాటేక్కం పవారేన్తి. ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే పుచ్ఛన్తి, పుచ్ఛిత్వా అభివితరన్తి, అభివితరిత్వా ఏకతో పవారేన్తి. అనాపత్తి.

నానాసంవాసకాదీహి పవారణా నిట్ఠితా.

౧౩౭. న గన్తబ్బవారో

౨౩౧. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న , భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా . న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో,

యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న , భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా

వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

న గన్తబ్బవారో నిట్ఠితో.

౧౩౮. గన్తబ్బవారో

౨౩౨. గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో , యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా "సక్కోమి అజ్జేవ గన్తు"న్తి. గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో...పే.... సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా "సక్కోమి అజ్జేవ గన్తు"న్తి.

గన్తబ్బో , భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో...పే.... సభిక్ఖుకో అనావాసో...పే... సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా "సక్కోమి అజ్జేవ గన్తు"న్తి.

గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో

ఆవాసో...పే.... సభిక్ఖుకో అనావాసో...పే.... సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా "సక్కోమి అజ్జేవ గన్తు"న్తి.

గన్తబ్బవారో నిట్ఠితో.

౧౩౯. వజ్జనీయపుగ్గలసన్దస్సనా

౨౩౩. న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా నిసిన్నపరిసాయ పవారేతబ్బం. యో పవారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న, భిక్ఖవే, సిక్ఖమానాయ...పే.... న సామణేరస్స...పే.... న సామణేరియా...పే.... న సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకస్స...పే.... న అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకస్స నిసిన్నపరిసాయ పవారేతబ్బం. యో పవారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స .

న ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకస్స నిసిన్నపరిసాయ పవారేతబ్బం. యో పవారేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో. న ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకస్స...పే.... న పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకస్స నిసిన్నపరిసాయ

పవారేతబ్బం. యో పవారేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో.

న పణ్డకస్స నిసిన్నపరిసాయ పవారేతబ్బం. యో పవారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న థేయ్యసంవాసకస్స...పే.... న తిత్థియపక్కన్తకస్స...పే.... న తిరచ్ఛానగతస్స...పే.... న మాతుఘాతకస్స...పే.... న పితుఘాతకస్స...పే.... న అరహన్తఘాతకస్స...పే.... న భిక్ఖునిదూసకస్స ...పే.... న సఙ్ఘభేదకస్స...పే.... న లోహితుప్పాదకస్స ...పే.... న ఉభతోబ్యఞ్జనకస్స నిసిన్నపరిసాయ పవారేతబ్బం. యో పవారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

న, భిక్ఖవే, పారివాసికపవారణాదానేన పవారేతబ్బం, అఞ్ఞత్ర అవుట్ఠితాయ పరిసాయ. న చ, భిక్ఖవే, అప్పవారణాయ పవారేతబ్బం, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘసామగ్గియాతి.

వజ్జనీయపుగ్గలసన్దస్సనా నిట్ఠితా.

దుతియభాణవారో నిట్ఠితో.

౧౪౦. ద్వేవాచికాదిపవారణా

౨౩౪. తేన ఖో పన సమయేన కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ సవరభయం అహోసి. భిక్ఖూ నాసక్ఖింసు తేవాచికం పవారేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వేవాచికం పవారేతున్తి.

బాళ్హతరం సవరభయం అహోసి. భిక్ఖూ నాసక్ఖింసు ద్వేవాచికం పవారేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకవాచికం పవారేతున్తి.

బాళ్హతరం సవరభయం అహోసి. భిక్ఖూ నాసక్ఖింసు ఏకవాచికం పవారేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సమానవస్సికం పవారేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ మనుస్సేహి దానం దేన్తేహి యేభుయ్యేన రత్తి ఖేపితా హోతి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "మనుస్సేహి దానం దేన్తేహి యేభుయ్యేన రత్తి ఖేపితా. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం రత్తి విభాయిస్సతి. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ మనుస్సేహి దానం దేన్తేహి యేభుయ్యేన రత్తి ఖేపితా హోతి. తత్ర చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "మనుస్సేహి దానం దేన్తేహి యేభుయ్యేన రత్తి ఖేపితా. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం రత్తి విభాయిస్సతీ"తి, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. మనుస్సేహి దానం దేన్తేహి యేభుయ్యేన రత్తి ఖేపితా. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం రత్తి విభాయిస్సతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ద్వేవాచికం, ఏకవాచికం, సమానవస్సికం పవారేయ్యా"తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ భిక్ఖూహి ధమ్మం భణన్తేహి...పే.... సుత్తన్తికేహి సుత్తన్తం సజ్ఝాయన్తేహి... వినయధరేహి వినయం వినిచ్ఛినన్తేహి... ధమ్మకథికేహి ధమ్మం సాకచ్ఛన్తేహి... భిక్ఖూహి కలహం కరోన్తేహి యేభుయ్యేన రత్తి ఖేపితా హోతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "భిక్ఖూహి కలహం కరోన్తేహి యేభుయ్యేన రత్తి ఖేపితా. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం రత్తి విభాయిస్సతీ"తి, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. భిక్ఖూహి కలహం కరోన్తేహి యేభుయ్యేన రత్తి ఖేపితా. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం రత్తి విభాయిస్సతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ద్వేవాచికం, ఏకవాచికం, సమానవస్సికం పవారేయ్యా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ మహాభిక్ఖుసఙ్ఘో సన్నిపతితో హోతి , పరిత్తఞ్చ అనోవస్సికం [అనోవస్సకం (క.)] హోతి, మహా చ మేఘో ఉగ్గతో హోతి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "అయం ఖో మహాభిక్ఖుసఙ్ఘో సన్నిపతితో, పరిత్తఞ్చ అనోవస్సికం, మహా చ మేఘో ఉగ్గతో. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం మేఘో పవస్సిస్సతి. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ మహాభిక్ఖుసఙ్ఘో సన్నిపతితో హోతి, పరిత్తఞ్చ అనోవస్సికం హోతి, మహా చ మేఘో ఉగ్గతో హోతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో మహాభిక్ఖుసఙ్ఘో సన్నిపతితో, పరిత్తఞ్చ అనోవస్సికం, మహా చ మేఘో ఉగ్గతో. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం మేఘో పవస్సిస్సతీ"తి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం మహాభిక్ఖుసఙ్ఘో సన్నిపతితో, పరిత్తఞ్చ అనోవస్సికం, మహా చ మేఘో ఉగ్గతో. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం మేఘో పవస్సిస్సతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ద్వేవాచికం, ఏకవాచికం, సమానవస్సికం పవారేయ్యా"తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే తదహు పవారణాయ రాజన్తరాయో హోతి...పే.... చోరన్తరాయో హోతి... అగ్యన్తరాయో హోతి... ఉదకన్తరాయో హోతి... మనుస్సన్తరాయో హోతి... అమనుస్సన్తరాయో హోతి... వాళన్తరాయో హోతి... సరీసపన్తరాయో హోతి... జీవితన్తరాయో హోతి... బ్రహ్మచరియన్తరాయో హోతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, బ్రహ్మచరియన్తరాయో . సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం బ్రహ్మచరియన్తరాయో భవిస్సతీ"తి, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం బ్రహ్మచరియన్తరాయో. సచే సఙ్ఘో తేవాచికం పవారేస్సతి, అప్పవారితోవ సఙ్ఘో భవిస్సతి, అథాయం బ్రహ్మచరియన్తరాయో భవిస్సతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ద్వేవాచికం, ఏకవాచికం, సమానవస్సికం పవారేయ్యా"తి.

ద్వేవాచికాదిపవారణా నిట్ఠితా.

౧౪౧. పవారణాఠపనం

౨౩౫. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సాపత్తికా పవారేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సాపత్తికేన పవారేతబ్బం. యో పవారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యో సాపత్తికో పవారేతి, తస్స ఓకాసం కారాపేత్వా ఆపత్తియా చోదేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఓకాసం కారాపియమానా న ఇచ్ఛన్తి ఓకాసం కాతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓకాసం అకరోన్తస్స పవారణం ఠపేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఠపేతబ్బా. తదహు పవారణాయ చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరితబ్బం – "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో పుగ్గలో సాపత్తికో . తస్స పవారణం ఠపేమి. న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పవారేతబ్బ"న్తి. ఠపితా హోతి పవారణాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ – పురమ్హాకం పేసలా భిక్ఖూ పవారణం ఠపేన్తీతి – పటికచ్చేవ సుద్ధానం భిక్ఖూనం అనాపత్తికానం అవత్థుస్మిం అకారణే పవారణం ఠపేన్తి, పవారితానమ్పి పవారణం ఠపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సుద్ధానం భిక్ఖూనం అనాపత్తికానం అవత్థుస్మిం అకారణే పవారణా ఠపేతబ్బా. యో ఠపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న, భిక్ఖవే, పవారితానమ్పి పవారణా ఠపేతబ్బా. యో ఠపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౨౩౬. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, ఠపితా హోతి పవారణా, ఏవం అట్ఠపితా. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, అట్ఠపితా హోతి పవారణా? తేవాచికాయ చే, భిక్ఖవే, పవారణాయ భాసితాయ లపితాయ పరియోసితాయ పవారణం ఠపేతి, అట్ఠపితా హోతి పవారణా. ద్వేవాచికాయ చే, భిక్ఖవే,… ఏకవాచికాయ చే, భిక్ఖవే,… సమానవస్సికాయ చే, భిక్ఖవే, పవారణాయ భాసితాయ లపితాయ పరియోసితాయ పవారణం ఠపేతి , అట్ఠపితా హోతి పవారణా. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠపితా హోతి పవారణా.

కథఞ్చ, భిక్ఖవే, ఠపితా హోతి పవారణా? తేవాచికాయ, చే, భిక్ఖవే, పవారణాయ భాసితాయ లపితాయ అపరియోసితాయ పవారణం ఠపేతి, ఠపితా హోతి పవారణా. ద్వేవాచికాయ చే, భిక్ఖవే,… ఏకవాచికాయ చే, భిక్ఖవే,… సమానవస్సికాయ చే, భిక్ఖవే, పవారణాయ భాసితాయ లపితాయ అపరియోసితాయ పవారణం ఠపేతి, ఠపితా హోతి పవారణా. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, ఠపితా హోతి పవారణా.

౨౩౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స పవారణం ఠపేతి. తం చే భిక్ఖుం అఞ్ఞే భిక్ఖూ జానన్తి, "అయం ఖో ఆయస్మా అపరిసుద్ధకాయసమాచారో, అపరిసుద్ధవచీసమాచారో, అపరిసుద్ధాజీవో, బాలో, అబ్యత్తో, న పటిబలో అనుయుఞ్జీయమానో అనుయోగం దాతు"న్తి, 'అలం, భిక్ఖు, మా భణ్డనం, మా కలహం, మా విగ్గహం, మా వివాద'న్తి ఓమద్దిత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స పవారణం ఠపేతి. తం చే భిక్ఖుం అఞ్ఞే భిక్ఖూ జానన్తి, "అయం ఖో ఆయస్మా పరిసుద్ధకాయసమాచారో, అపరిసుద్ధవచీసమాచారో, అపరిసుద్ధాజీవో, బాలో, అబ్యత్తో, న పటిబలో అనుయుఞ్జీయమానో అనుయోగం దాతు"న్తి, 'అలం, భిక్ఖు, మా భణ్డనం, మా కలహం, మా విగ్గహం, మా వివాద'న్తి ఓమద్దిత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స పవారణం ఠపేతి. తం చే భిక్ఖుం అఞ్ఞే భిక్ఖూ జానన్తి, "అయం ఖో ఆయస్మా పరిసుద్ధకాయసమాచారో, పరిసుద్ధవచీసమాచారో, అపరిసుద్ధాజీవో, బాలో, అబ్యత్తో, న పటిబలో అనుయుఞ్జీయమానో అనుయోగం దాతు"న్తి, 'అలం, భిక్ఖు, మా భణ్డనం, మా కలహం, మా విగ్గహం, మా వివాద'న్తి ఓమద్దిత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స పవారణం ఠపేతి. తం చే భిక్ఖుం అఞ్ఞే భిక్ఖూ జానన్తి, "అయం ఖో ఆయస్మా పరిసుద్ధకాయసమాచారో , పరిసుద్ధవచీసమాచారో, పరిసుద్ధాజీవో, బాలో, అబ్యత్తో , న పటిబలో అనుయుఞ్జీయమానో అనుయోగం దాతు"న్తి, 'అలం, భిక్ఖు, మా భణ్డనం, మా కలహం, మా విగ్గహం, మా వివాద'న్తి ఓమద్దిత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, తదహు పవారణాయ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స పవారణం ఠపేతి. తం చే భిక్ఖుం అఞ్ఞే భిక్ఖూ జానన్తి, "అయం ఖో ఆయస్మా పరిసుద్ధకాయసమాచారో, పరిసుద్ధవచీసమాచారో, పరిసుద్ధాజీవో, పణ్డితో, బ్యత్తో, పటిబలో అనుయుఞ్జీయమానో అనుయోగం దాతు"న్తి, సో ఏవమస్స వచనీయో, "యం ఖో త్వం, ఆవుసో, ఇమస్స భిక్ఖునో పవారణం ఠపేసి, కిమ్హి నం ఠపేసి, సీలవిపత్తియా వా ఠపేసి, ఆచారవిపత్తియా వా ఠపేసి, దిట్ఠివిపత్తియా వా ఠపేసీ"తి? సో చే ఏవం వదేయ్య – "సీలవిపత్తియా వా ఠపేమి, ఆచారవిపత్తియా వా ఠపేమి, దిట్ఠివిపత్తియా వా ఠపేమీ"తి, సో ఏవమస్స వచనీయో – "జానాసి పనాయస్మా సీలవిపత్తిం, జానాసి ఆచారవిపత్తిం, జానాసి దిట్ఠివిపత్తి"న్తి? సో చే ఏవం వదేయ్య – "జానామి ఖో అహం, ఆవుసో, సీలవిపత్తిం, జానామి ఆచారవిపత్తిం, జానామి దిట్ఠివిపత్తి"న్తి, సో ఏవమస్స వచనీయో – "కతమా పనావుసో, సీలవిపత్తి, కతమా ఆచారవిపత్తి, కతమా దిట్ఠివిపత్తీ"తి? సో చే ఏవం వదేయ్య – "చత్తారి పారాజికాని, తేరస సఙ్ఘాదిసేసా, అయం సీలవిపత్తి; థుల్లచ్చయం, పాచిత్తియం, పాటిదేసనీయం, దుక్కటం, దుబ్భాసితం, అయం ఆచారవిపత్తి; మిచ్ఛాదిట్ఠి, అన్తగ్గాహికాదిట్ఠి, అయం దిట్ఠివిపత్తీ"తి, సో ఏవమస్స వచనీయో – "యం ఖో త్వం , ఆవుసో, ఇమస్స భిక్ఖునో పవారణం ఠపేసి, దిట్ఠేన వా ఠపేసి, సుతేన వా ఠపేసి, పరిసఙ్కాయ వా ఠపేసీ"తి? సో చే ఏవం వదేయ్య – "దిట్ఠేన వా ఠపేమి, సుతేన వా ఠపేమి, పరిసఙ్కాయ వా ఠపేమీ"తి, సో ఏవమస్స వచనీయో – "యం ఖో త్వం, ఆవుసో, ఇమస్స భిక్ఖునో దిట్ఠేన పవారణం ఠపేసి, కిం తే దిట్ఠం, కిన్తి తే దిట్ఠం, కదా తే దిట్ఠం, కత్థ తే దిట్ఠం, పారాజికం అజ్ఝాపజ్జన్తో దిట్ఠో, సఙ్ఘాదిసేసం అజ్ఝాపజ్జన్తో దిట్ఠో, థుల్లచ్చయం... పాచిత్తియం... పాటిదేసనీయం... దుక్కటం... దుబ్భాసితం అజ్ఝాపజ్జన్తో దిట్ఠో, కత్థ చ త్వం అహోసి, కత్థ చాయం భిక్ఖు అహోసి, కిఞ్చ త్వం కరోసి, కిఞ్చాయం భిక్ఖు కరోతీ"తి? సో చే ఏవం వదేయ్య – "న ఖో అహం, ఆవుసో, ఇమస్స భిక్ఖునో దిట్ఠేన పవారణం ఠపేమి, అపిచ సుతేన పవారణం ఠపేమీ"తి, సో ఏవమస్స వచనీయో – "యం ఖో త్వం, ఆవుసో, ఇమస్స భిక్ఖునో సుతేన పవారణం ఠపేసి, కిం తే సుతం, కిన్తి తే సుతం, కదా తే సుతం, కత్థ తే సుతం, పారాజికం అజ్ఝాపన్నోతి సుతం, సఙ్ఘాదిసేసం అజ్ఝాపన్నోతి సుతం, థుల్లచ్చయం... పాచిత్తియం... పాటిదేసనీయం... దుక్కటం... దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నోతి సుతం, భిక్ఖుస్స సుతం, భిక్ఖునియా సుతం, సిక్ఖమానాయ సుతం, సామణేరస్స సుతం, సామణేరియా సుతం, ఉపాసకస్స సుతం, ఉపాసికాయ సుతం, రాజూనం సుతం, రాజమహామత్తానం సుతం, తిత్థియానం సుతం, తిత్థియసావకానం సుత"న్తి? సో చే ఏవం వదేయ్య – "న ఖో అహం, ఆవుసో, ఇమస్స భిక్ఖునో సుతేన పవారణం ఠపేమి , అపిచ పరిసఙ్కాయ పవారణం ఠపేమీ"తి, సో ఏవమస్స వచనీయో – "యం ఖో త్వం, ఆవుసో, ఇమస్స భిక్ఖునో పరిసఙ్కాయ పవారణం ఠపేసి, కిం పరిసఙ్కసి, కిన్తి పరిసఙ్కసి, కదా పరిసఙ్కసి, కత్థ పరిసఙ్కసి, పారాజికం అజ్ఝాపన్నోతి పరిసఙ్కసి, సఙ్ఘాదిసేసం అజ్ఝాపన్నోతి పరిసఙ్కసి, థుల్లచ్చయం... పాచిత్తియం... పాటిదేసనీయం...

దుక్కటం... దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నోతి పరిసఙ్కసి, భిక్ఖుస్స సుత్వా పరిసఙ్కసి, భిక్ఖునియా సుత్వా పరిసఙ్కసి, సిక్ఖమానాయ సుత్వా పరిసఙ్కసి, సామణేరస్స సుత్వా పరిసఙ్కసి, సామణేరియా సుత్వా పరిసఙ్కసి, ఉపాసకస్స సుత్వా పరిసఙ్కసి, ఉపాసికాయ సుత్వా పరిసఙ్కసి, రాజూనం సుత్వా పరిసఙ్కసి, రాజమహామత్తానం సుత్వా పరిసఙ్కసి, తిత్థియానం సుత్వా పరిసఙ్కసి, తిత్థియసావకానం సుత్వా పరిసఙ్కసీ"తి? సో చే ఏవం వదేయ్య – "న ఖో అహం, ఆవుసో, ఇమస్స భిక్ఖునో పరిసఙ్కాయ పవారణం ఠపేమి, అపి చ అహమ్పి న జానామి కేన పనాహం ఇమస్స భిక్ఖునో పవారణం ఠపేమీ"తి. సో చే, భిక్ఖవే, చోదకో భిక్ఖు అనుయోగేన విఞ్ఞూనం సబ్రహ్మచారీనం చిత్తం న ఆరాధేతి, అననువాదో చుదితో భిక్ఖూతి అలం వచనాయ. సో చే, భిక్ఖవే, చోదకో భిక్ఖు అనుయోగేన విఞ్ఞూనం సబ్రహ్మచారీనం చిత్తం ఆరాధేతి, సానువాదో చుదితో భిక్ఖూతి అలం వచనాయ. సో చే, భిక్ఖవే, చోదకో భిక్ఖు అమూలకేన పారాజికేన అనుద్ధంసితం పటిజానాతి, సఙ్ఘాదిసేసం ఆరోపేత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం. సో చే, భిక్ఖవే, చోదకో భిక్ఖు అమూలకేన సఙ్ఘాదిసేసేన అనుద్ధంసితం పటిజానాతి, యథాధమ్మం కారాపేత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం. సో చే, భిక్ఖవే, చోదకో, భిక్ఖు అమూలకేన థుల్లచ్చయేన... పాచిత్తియేన... పాటిదేసనీయేన... దుక్కటేన... దుబ్భాసితేన అనుద్ధంసితం పటిజానాతి, యథాధమ్మం కారాపేత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం. సో చే, భిక్ఖవే, చుదితో భిక్ఖు పారాజికం అజ్ఝాపన్నోతి పటిజానాతి, నాసేత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం. సో చే, భిక్ఖవే, చుదితో భిక్ఖు సఙ్ఘాదిసేసం అజ్ఝాపన్నోతి పటిజానాతి, సఙ్ఘాదిసేసం ఆరోపేత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం. సో చే, భిక్ఖవే, చుదితో భిక్ఖు థుల్లచ్చయం... పాచిత్తియం... పాటిదేసనీయం... దుక్కటం... దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నోతి పటిజానాతి, యథాధమ్మం కారాపేత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బం.

పవారణాఠపనం నిట్ఠితం.

౧౪౨. థుల్లచ్చయవత్థుకాది

౨౩౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ థుల్లచ్చయం అజ్ఝాపన్నో హోతి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ థుల్లచ్చయదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. యే తే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ థుల్లచ్చయదిట్ఠినో, తేహి సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఏకమన్తం అపనేత్వా యథాధమ్మం కారాపేత్వా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయో – "యం ఖో సో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో, సాస్స యథాధమ్మం పటికతా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో పవారేయ్యా"తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ థుల్లచ్చయం అజ్ఝాపన్నో హోతి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ థుల్లచ్చయదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ పాచిత్తియదిట్ఠినో హోన్తి...పే.... ఏకచ్చే భిక్ఖూ థుల్లచ్చయదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ పాటిదేసనీయదిట్ఠినో హోన్తి... ఏకచ్చే భిక్ఖూ థుల్లచ్చయదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ దుక్కటదిట్ఠినో హోన్తి... ఏకచ్చే భిక్ఖూ థుల్లచ్చయదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ దుబ్భాసితదిట్ఠినో హోన్తి. యే తే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ థుల్లచ్చయదిట్ఠినో, తేహి సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఏకమన్తం అపనేత్వా యథాధమ్మం కారాపేత్వా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయో – "యం ఖో సో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో, సాస్స యథాధమ్మం పటికతా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో పవారేయ్యా"తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ పాచిత్తియం అజ్ఝాపన్నో హోతి...పే.... పాటిదేసనీయం అజ్ఝాపన్నో హోతి... దుక్కటం అజ్ఝాపన్నో హోతి... దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో హోతి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ దుబ్భాసితదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. యే తే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ దుబ్భాసితదిట్ఠినో, తేహి సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఏకమన్తం అపనేత్వా యథాధమ్మం

కారాపేత్వా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “యం ఖో సో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో, సాస్స యథాధమ్మం పటికతా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో పవారేయ్యా”తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో హోతి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ దుబ్భాసితదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ థుల్లచ్చయదిట్ఠినో హోన్తి...పే.... ఏకచ్చే భిక్ఖూ దుబ్భాసితదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ పాచిత్తియదిట్ఠినో హోన్తి... ఏకచ్చే భిక్ఖూ దుబ్భాసితదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ పాటిదేసనీయదిట్ఠినో హోన్తి... ఏకచ్చే భిక్ఖూ దుబ్భాసితదిట్ఠినో హోన్తి, ఏకచ్చే భిక్ఖూ దుక్కటదిట్ఠినో హోన్తి. యే తే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ దుబ్భాసితదిట్ఠినో, తేహి సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఏకమన్తం అపనేత్వా యథాధమ్మం కారాపేత్వా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “యం ఖో సో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో, సాస్స యథాధమ్మం పటికతా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో పవారేయ్యా”తి.

థుల్లచ్చయవత్థుకాది నిట్ఠితా.

౧౪౩. వత్థుఠపనాది

౨౩౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య – “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం వత్థు పఞ్ఞాయతి, న పుగ్గలో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, వత్థుం ఠపేత్వా సఙ్ఘో పవారేయ్యా”తి. సో ఏవమస్స వచనీయో – “భగవతా ఖో, ఆవుసో, విసుద్ధానం పవారణా పఞ్ఞత్తా. సచే వత్థు పఞ్ఞాయతి, న పుగ్గలో, ఇదానేవ నం వదేహీ”తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య – “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం పుగ్గలో పఞ్ఞాయతి, న వత్థు. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, పుగ్గలం ఠపేత్వా సఙ్ఘో పవారేయ్యా”తి. సో ఏవమస్స వచనీయో – “భగవతా ఖో, ఆవుసో, సమగ్గానం పవారణా పఞ్ఞత్తా. సచే పుగ్గలో పఞ్ఞాయతి, న వత్థు, ఇదానేవ నం వదేహీ”తి.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తదహు పవారణాయ సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య – “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం వత్థు చ పుగ్గలో చ పఞ్ఞాయతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, వత్థుఞ్చ పుగ్గలఞ్చ ఠపేత్వా సఙ్ఘో పవారేయ్యా”తి. సో ఏవమస్స వచనీయో – “భగవతా ఖో, ఆవుసో, విసుద్ధానఞ్చ సమగ్గానఞ్చ పవారణా పఞ్ఞత్తా. సచే వత్థు చ పుగ్గలో చ పఞ్ఞాయతి, ఇదానేవ నం వదేహీ”తి.

పుబ్బే చే, భిక్ఖవే, పవారణాయ వత్థు పఞ్ఞాయతి, పచ్ఛా పుగ్గలో, కల్లం వచనాయ. పుబ్బే చే, భిక్ఖవే, పవారణాయ పుగ్గలో పఞ్ఞాయతి, పచ్ఛా వత్థు, కల్లం వచనాయ. పుబ్బే చే, భిక్ఖవే, పవారణాయ వత్థు చ పుగ్గలో చ పఞ్ఞాయతి, తం చే కతాయ పవారణాయ ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియన్తి.

వత్థుఠపనాది నిట్ఠితా.

౧౪౪. భణ్డనకారకవత్థు

౨౪౦. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా సన్దిట్ఠా సమ్భత్తా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సం ఉపగచ్ఛింసు. తేసం సామన్తా అఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా వస్సం

ఉపగచ్ఛింసు – మయం తేసం భిక్ఖూనం వస్సంవుట్ఠానం పవారణాయ పవారణం ఠపేస్సామాతి. అస్సోసుం ఖో తే భిక్ఖూ – “అమ్హాకం కిర సామన్తా అఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా వస్సం ఉపగతా – మయం తేసం భిక్ఖూనం వస్సంవుట్ఠానం పవారణాయ పవారణం ఠపేస్సామా”తి. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బన్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సమ్బహులా సన్దిట్ఠా సమ్భత్తా భిక్ఖూ అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. తేసం సామన్తా అఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి – మయం తేసం భిక్ఖూనం వస్సంవుట్ఠానం పవారణాయ పవారణం ఠపేస్సామాతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తేహి భిక్ఖూహి ద్వే తయో ఉపోసథే చాతుద్దసికే కాతుం – కథం మయం తేహి భిక్ఖూహి పఠమతరం పవారేయ్యామాతి. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తం ఆవాసం ఆగచ్ఛన్తి, తేహి, భిక్ఖవే, ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి లహుం లహుం సన్నిపతిత్వా పవారేతబ్బం, పవారేత్వా వత్తబ్బా – “పవారితా ఖో మయం, ఆవుసో; యథాయస్మన్తా మఞ్ఞన్తి తథా కరోన్తూ”తి. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా అసంవిహితా తం ఆవాసం ఆగచ్ఛన్తి, తేహి, భిక్ఖవే, ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పానీయేన పరిపుచ్ఛితబ్బా; తేసం విక్ఖిత్వా [విక్ఖిపాపేత్వా (పటివిసోధకానం మతి), ఆచిక్ఖిత్వా (క.)] నిస్సీమం గన్త్వా పవారేతబ్బం, పవారేత్వా వత్తబ్బా – “పవారితా ఖో మయం, ఆవుసో; యథాయస్మన్తా మఞ్ఞన్తి తథా కరోన్తూ”తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, ఆవాసికేన భిక్ఖునా బ్యత్తేన పటిబలేన ఆవాసికా భిక్ఖూ ఞాపేతబ్బా –

“సుణన్తు మే, ఆయస్మన్తో [ఆయస్మన్తా (క.)], ఆవాసికా. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, ఇదాని ఉపోసథం కరేయ్యామ, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసేయ్యామ , ఆగమే కాళే పవారేయ్యామా”తి. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే భిక్ఖూ ఏవం వదేయ్యుం – “సాధావుసో, ఇదానేవ నో పవారేథా”తి, తే ఏవమస్సు వచనీయా – “అనిస్సరా ఖో తుమ్హే, ఆవుసో, అమ్హాకం పవారణాయ; న తావ మయం పవారేయ్యామా”తి. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తం కాళం అనువసేయ్యుం, ఆవాసికేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా బ్యత్తేన పటిబలేన ఆవాసికా భిక్ఖూ ఞాపేతబ్బా –

“సుణన్తు మే, ఆయస్మన్తో, ఆవాసికా. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, ఇదాని ఉపోసథం కరేయ్యామ, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసేయ్యామ, ఆగమే జుణ్హే పవారేయ్యామా”తి. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే భిక్ఖూ ఏవం వదేయ్యుం – “సాధావుసో, ఇదానేవ నో పవారేయ్యాథా”తి, తే ఏవమస్సు వచనీయా – “అనిస్సరా ఖో తుమ్హే, ఆవుసో, అమ్హాకం పవారణాయ, న తావ మయం పవారేయ్యామా”తి. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తమ్పి జుణ్హం అనువసేయ్యుం, తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి సబ్బేహేవ ఆగమే జుణ్హే కోముదియా చాతుమాసినియా అకామా పవారేతబ్బం.

తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పవారియమానే గిలానో అగిలానస్స పవారణం ఠపేతి, సో ఏవమస్స వచనీయో – “ఆయస్మా ఖో గిలానో. గిలానో చ అననుయోగక్ఖమో వుత్తో భగవతా. ఆగమేహి, ఆవుసో, యావ అరోగో హోసి. అరోగో ఆకఙ్ఖమానో చోదేస్ససీ”తి. ఏవఞ్చే వుచ్చమానో చోదేతి, అనాదరియే పాచిత్తియం. తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పవారియమానే అగిలానో

గిలానస్స పవారణం ఠపేతి, సో ఏవమస్స వచనీయో – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు గిలానో. గిలానో చ అననుయోగక్ఖమో వుత్తో భగవతా. ఆగమేహి, ఆవుసో, యావాయం భిక్ఖు అరోగో హోతి. అరోగం ఆకఙ్ఖమానో చోదేస్ససీ”తి. ఏవఞ్చే వుచ్చమానో చోదేతి, అనాదరియే పాచిత్తియం. తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పవారియమానే గిలానో గిలానస్స పవారణం ఠపేతి, సో ఏవమస్స వచనీయో – “ఆయస్మన్తా ఖో గిలానా. గిలానో చ అననుయోగక్ఖమో వుత్తో భగవతా. ఆగమేహి, ఆవుసో, యావ అరోగా హోథ. అరోగో అరోగం ఆకఙ్ఖమానో చోదేస్ససీ”తి [యావ అరోగో హోతి, అరోగం ఆకఙ్ఖమానో చోదేస్ససీతి (క.)]. ఏవఞ్చే వుచ్చమానో చోదేతి, అనాదరియే పాచిత్తియం. తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పవారియమానే అగిలానో అగిలానస్స పవారణం ఠపేతి, ఉభో సఙ్ఘేన సమనుయుఞ్జిత్వా సమనుగాహిత్వా [సమనుభాసిత్వా (సీ.)] యథాధమ్మం కారాపేత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బన్తి.

భణ్డనకారకవత్థు నిట్ఠితం.

౧౪౫. పవారణాసఙ్గహో

౨౪౧. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా సన్దిట్ఠా సమ్భత్తా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సం ఉపగచ్ఛింసు. తేసం సమగ్గానం సమ్మోదమానానం అవివదమానానం విహరతం అఞ్ఞతరో ఫాసువిహారో అధిగతో హోతి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “అమ్హాకం ఖో సమగ్గానం సమ్మోదమానానం అవివదమానానం విహరతం అఞ్ఞతరో ఫాసువిహారో అధిగతో. సచే మయం ఇదాని పవారేస్సామ , సియాపి భిక్ఖూ పవారేత్వా చారికం పక్కమేయ్యుం. ఏవం మయం ఇమమ్హా ఫాసువిహారా పరిబాహిరా భవిస్సామ. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, సమ్బహులా సన్దిట్ఠా సమ్భత్తా భిక్ఖూ అఞ్ఞతరస్మిం ఆవాసే వస్సం ఉపగచ్ఛన్తి. తేసం సమగ్గానం సమ్మోదమానానం అవివదమానానం విహరతం అఞ్ఞతరో ఫాసువిహారో అధిగతో హోతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అమ్హాకం ఖో సమగ్గానం సమ్మోదమానానం అవివదమానానం విహరతం అఞ్ఞతరో ఫాసువిహారో అధిగతో. సచే మయం ఇదాని పవారేస్సామ, సియాపి భిక్ఖూ పవారేత్వా చారికం పక్కమేయ్యుం. ఏవం మయం ఇమమ్హా ఫాసువిహారా పరిబాహిరా భవిస్సామా”తి, అనుజానామి, భిక్ఖవే, తేహి భిక్ఖూహి పవారణాసఙ్గహం కాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బో. సబ్బేహేవ ఏకజ్ఝం సన్నిపతితబ్బం – సన్నిపతిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం సమగ్గానం సమ్మోదమానానం అవివదమానానం విహరతం అఞ్ఞతరో ఫాసువిహారో అధిగతో. సచే మయం ఇదాని పవారేస్సామ, సియాపి భిక్ఖూ పవారేత్వా చారికం పక్కమేయ్యుం. ఏవం మయం ఇమమ్హా ఫాసువిహారా పరిబాహిరా భవిస్సామ. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో పవారణాసఙ్గహం కరేయ్య, ఇదాని ఉపోసథం కరేయ్య, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసేయ్య, ఆగమే జుణ్హే కోముదియా చాతుమాసినియా పవారేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం సమగ్గానం సమ్మోదమానానం అవివదమానానం విహరతం అఞ్ఞతరో ఫాసువిహారో అధిగతో. సచే మయం ఇదాని పవారేస్సామ, సియాపి భిక్ఖూ పవారేత్వా చారికం పక్కమేయ్యుం. ఏవం మయం ఇమమ్హా ఫాసువిహారా పరిబాహిరా భవిస్సామ. సఙ్ఘో పవారణాసఙ్గహం కరోతి, ఇదాని ఉపోసథం కరిస్సతి,

పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసిస్సతి, ఆగమే జుణ్హే కోముదియా చాతుమాసినియా పవారేస్సతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి పవారణాసఙ్గహస్స కరణం, ఇదాని ఉపోసథం కరిస్సతి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసిస్సతి, ఆగమే జుణ్హే కోముదియా చాతుమాసినియా పవారేస్సతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“కతో సఙ్ఘేన పవారణాసఙ్గహో, ఇదాని ఉపోసథం కరిస్సతి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసిస్సతి, ఆగమే జుణ్హే కోముదియా చాతుమాసినియా పవారేస్సతి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి కతే పవారణాసఙ్గహే అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఏవం వదేయ్య – “ఇచ్ఛామహం, ఆవుసో, జనపదచారికం పక్కమితుం; అత్థి మే జనపదే కరణీయ”న్తి, సో ఏవమస్స వచనీయో – “సాధావుసో, పవారేత్వా గచ్ఛాహీ”తి. సో చే , భిక్ఖవే, భిక్ఖు పవారయమానో అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో పవారణం ఠపేతి, సో ఏవమస్స వచనీయో – “అనిస్సరో ఖో మే త్వం, ఆవుసో, పవారణాయ, న తావాహం పవారేస్సామీ”తి. తస్స చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పవారయమానస్స అఞ్ఞతరో భిక్ఖు తస్స భిక్ఖునో పవారణం ఠపేతి, ఉభో సఙ్ఘేన సమనుయుఞ్జిత్వా సమనుగాహిత్వా యథాధమ్మం కారాపేతబ్బా. సో చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖు జనపదే తం కరణీయం తీరేత్వా పునదేవ అన్తో కోముదియా చాతుమాసినియా తం ఆవాసం ఆగచ్ఛతి, తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పవారియమానే అఞ్ఞతరో భిక్ఖు తస్స భిక్ఖునో పవారణం ఠపేతి, సో ఏవమస్స వచనీయో – “అనిస్సరో ఖో మే త్వం, ఆవుసో, పవారణాయ; పవారితో అహ”న్తి. తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి పవారియమానే సో భిక్ఖు అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో పవారణం ఠపేతి, ఉభో సఙ్ఘేన సమనుయుఞ్జిత్వా సమనుగాహిత్వా యథాధమ్మం కారాపేత్వా సఙ్ఘేన పవారేతబ్బన్తి.

పవారణాసఙ్గహో నిట్ఠితో.

పవారణాక్ఖన్ధకో చతుత్థో.

౧౪౬. తస్సుద్దానం

వస్సంవుట్ఠా కోసలేసు, అగముం సత్థు దస్సనం;
అఫాసుం పసుసంవాసం, అఞ్ఞమఞ్ఞానులోమతా.

పవారేన్తా పణామఞ్చ [పవారేన్తాసనే ద్వే చ (సీ॰ స్యా॰)], కమ్మం గిలానఞాతకా;
రాజా చోరా చ ధుత్తా చ, భిక్ఖుపచ్చత్థికా తథా.

పఞ్చ చతుతయో ద్వేకో, ఆపన్నో వేమతీ సరి;
సబ్బో సఙ్ఘో వేమతికో, బహూ సమా చ థోకికా.

ఆవాసికా చాతుద్దస, లిఙ్గసంవాసకా ఉభో;
గన్తబ్బం న నిసిన్నాయ, ఛన్దదానే పవారణా [ఛన్దదానపవారణా (క॰)].

సవరేహి ఖేపితా మేఘో, అన్తరా చ పవారణా;

న ఇచ్ఛన్తి పురమ్హాకం, అట్ఠపితా చ భిక్ఖునో.

కిమ్హి వాతి కతమఞ్చ, దిట్ఠేన సుతసఞ్కాయ;
చోదకో చుదితకో చ, థుల్లచ్చయం వత్థు భణ్డనం;
పవారణాసఙ్గహో చ, అనిస్సరో పవారయేతి.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూని ఛచత్తారీసాతి.

పవారణాక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

૫. చమ్మక్ఖన్ధకో

౧౪౭. సోణకోళివిసవత్థు

౨౪౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి గిజ్ఝకూటే పబ్బతే. తేన ఖో పన సమయేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో అసీతియా గామసహస్సేసు ఇస్సరియాధిపచ్చం రజ్జం కారేతి. తేన ఖో పన సమయేన చమ్పాయం సోణో నామ కోళివిసో [కోళివీసో (సీ.)] సేట్ఠిపుత్తో సుఖుమాలో హోతి. తస్స పాదతలేసు లోమాని జాతాని హోన్తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తాని అసీతి గామికసహస్సాని సన్నిపాతాపేత్వా కేనచిదేవ కరణీయేన సోణస్స కోళివిసస్స సన్తికే దూతం పాహేసి – ఆగచ్ఛతు సోణో, ఇచ్ఛామి సోణస్స ఆగతన్తి. అథ ఖో సోణస్స కోళివిసస్స మాతాపితరో సోణం కోళివిసం ఏతదవోచుం – "రాజా తే, తాత సోణ, పాదే దక్ఖితుకామో. మా ఖో త్వం, తాత సోణ, యేన రాజా తేన పాదే అభిప్పసారేయ్యాసి. రఞ్ఞో పురతో పల్లఙ్కేన నిసీద. నిసిన్నస్స తే రాజా పాదే దక్ఖిస్సతీ"తి. అథ ఖో సోణం కోళివిసం సివికాయ ఆనేసుం. అథ ఖో సోణో కోళివిసో యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం అభివాదేత్వా రఞ్ఞో పురతో పల్లఙ్కేన నిసీది. అద్దసా ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో సోణస్స కోళివిసస్స పాదతలేసు లోమాని జాతాని. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తాని అసీతి గామికసహస్సాని దిట్ఠధమ్మికే అత్థే అనుసాసిత్వా ఉయ్యోజేసి – "తుమ్హే ఖ్వత్థ, భణే, మయా దిట్ఠధమ్మికే అత్థే అనుసాసితా; గచ్ఛథ, తం భగవన్తం పయిరుపాసథ; సో నో భగవా సమ్పరాయికే అత్థే అనుసాసిస్సతీ"తి.

అథ ఖో తాని అసీతి గామికసహస్సాని యేన గిజ్ఝకూటో పబ్బతో తేనుపసఙ్కమింసు. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా సాగతో భగవతో ఉపట్ఠాకో హోతి. అథ ఖో తాని అసీతి గామికసహస్సాని యేనాయస్మా సాగతో తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం సాగతం ఏతదవోచుం – "ఇమాని, భన్తే, అసీతి గామికసహస్సాని ఇధూపసఙ్కన్తాని భగవన్తం దస్సనాయ; సాధు మయం, భన్తే, లభేయ్యామ భగవన్తం దస్సనాయా"తి. "తేన హి తుమ్హే ఆయస్మన్తో ముహుత్తం ఇధేవ తావ హోథ, యావాహం భగవన్తం పటివేదేమీ"తి. అథ ఖో ఆయస్మా సాగతో తేసం అసీతియా గామికసహస్సానం పురతో పేక్ఖమానానం పాటికాయ నిముజ్జిత్వా భగవతో పురతో ఉమ్ముజ్జిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇమాని, భన్తే, అసీతి గామికసహస్సాని ఇధూపసఙ్కన్తాని భగవన్తం దస్సనాయ; యస్స దాని, భన్తే, భగవా కాలం మఞ్ఞతీ"తి. "తేన హి త్వం, సాగత, విహారపచ్ఛాయాయం ఆసనం పఞ్ఞపేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో ఆయస్మా సాగతో భగవతో పటిస్సుణిత్వా పీఠం గహేత్వా భగవతో పురతో నిముజ్జిత్వా తేసం అసీతియా గామికసహస్సానం పురతో పేక్ఖమానానం పాటికాయ ఉమ్ముజ్జిత్వా విహారపచ్ఛాయాయం ఆసనం పఞ్ఞపేతి. అథ ఖో భగవా విహారా నిక్ఖమిత్వా విహారపచ్ఛాయాయం పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో తాని అసీతి గామికసహస్సాని యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. అథ ఖో తాని అసీతి గామికసహస్సాని ఆయస్మన్తంయేవ సాగతం సమన్నాహరన్తి, నో తథా భగవన్తం. అథ ఖో భగవా తేసం అసీతియా గామికసహస్సానం చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ ఆయస్మన్తం సాగతం ఆమన్తేసి – "తేన హి త్వం, సాగత, భియ్యోసోమత్తాయ ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఇద్ధిపాటిహారియం దస్సేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో ఆయస్మా సాగతో భగవతో పటిస్సుణిత్వా వేహాసం అబ్భుగ్గన్త్వా ఆకాసే అన్తలిక్ఖే చఙ్కమతిపి, తిట్ఠతిపి, నిసీదతిపి, సేయ్యమ్పి కప్పేతి, ధూమాయతిపి [ధూపాయతిపి (సీ.),

పధూపాయతిపి (స్యా.)] పజ్జలతిపి, అన్తరధాయతిపి. అథ ఖో ఆయస్మా సాగతో ఆకాసే అన్తలిక్ఖే అనేకవిహితం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఇద్ధిపాటిహారియం దస్సేత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "సత్థా మే, భన్తే, భగవా; సావకోహమస్మి. సత్థా మే, భన్తే, భగవా; సావకోహమస్మీ"తి. అథ ఖో తాని అసీతి గామికసహస్సాని "అచ్ఛరియం వత భో! అబ్భుతం వత భో! సావకోపి నామ ఏవం మహిద్ధికో భవిస్సతి, ఏవం మహానుభావో, అహో నూన సత్థా"తి భగవన్తంయేవ సమన్నాహరన్తి, నో తథా ఆయస్మన్తం సాగతం.

అథ ఖో భగవా తేసం అసీతియా గామికసహస్సానం చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం , కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం, నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా తే భగవా అఞ్ఞాసి కల్లచిత్తే, ముదుచిత్తే, వినీవరణచిత్తే, ఉదగ్గచిత్తే, పసన్నచిత్తే, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా, తం పకాసేసి – దుక్ఖం, సముదయం, నిరోధం, మగ్గం. సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవం తేసం అసీతియా గామికసహస్సానం తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – "యంకిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మ"న్తి. తే దిట్ఠధమ్మా పత్తధమ్మా విదితధమ్మా పరియోగాళ్హధమ్మా తిణ్ణవిచికిచ్ఛా విగతకథంకథా వేసారజ్జప్పత్తా అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – "అభిక్కన్తం, భన్తే, అభిక్కన్తం, భన్తే. సేయ్యథాపి, భన్తే, నిక్కుజ్జితం వా ఉక్కుజ్జేయ్య, పటిచ్ఛన్నం వా వివరేయ్య, మూళ్హస్స వా మగ్గం ఆచిక్ఖేయ్య, అన్ధకారే వా తేలపజ్జోతం ధారేయ్య – "చక్ఖుమన్తో రూపాని దక్ఖన్తీ"తి, ఏవమేవం భగవతా అనేకపరియాయేన ధమ్మో పకాసితో. ఏతే మయం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామ. ధమ్మఞ్చ, భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకే నో భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతే సరణం గతే"తి.

సోణస్స పబ్బజ్జా

౨౪౩. అథ ఖో సోణస్స కోళివిసస్స ఏతదహోసి "యథా యథా ఖో అహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, నయిదం సుకరం అగారం అజ్ఝావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సఙ్ఖలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం; యంనూనాహం కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజేయ్య"న్తి. అథ ఖో తాని అసీతి గామికసహస్సాని భగవతో భాసితం అభినన్దిత్వా అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కమిసుం. అథ ఖో సోణో కోళివిసో అచిరపక్కన్తేసు తేసు అసీతియా గామికసహస్సేసు యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సోణో కోళివిసో భగవన్తం ఏతదవోచ – "యథా యథాహం, భన్తే, భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, నయిదం సుకరం అగారం అజ్ఝావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సఙ్ఖలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం. ఇచ్ఛామహం, భన్తే, కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితుం. పబ్బాజేతు మం, భన్తే, భగవా"తి. అలత్థ ఖో సోణో కోళివిసో భగవతో సన్తికే పబ్బజ్జం, అలత్థ ఉపసమ్పదం. అచిరూపసమ్పన్నో చ పనాయస్మా సోణో సీతవనే విహరతి. తస్స అచ్చారద్ధవీరియస్స చఙ్కమతో పాదా భిజ్జింసు. చఙ్కమో లోహితేన ఫుటో హోతి, సేయ్యథాపి గవాఘాతనం. [ఇతో పరం యావ ఇమస్స వత్థుస్స అవసానం తావ పాఠో అ. ని. ౬.౫౫ ఆదయో] అథ ఖో ఆయస్మతో సోణస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – "యే ఖో కేచి భగవతో సావకా ఆరద్ధవీరియా విహరన్తి, అహం తేసం అఞ్ఞతరో. అథ చ పన మే నానుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తం విముచ్చతి. సంవిజ్జన్తి ఖో పన మే కులే భోగా; సక్కా భోగే చ

భుఞ్జితుం, పుఞ్ఞాని చ కాతుం. యంనూనాహం హీనాయావత్తిత్వా భోగే చ భుఞ్జేయ్యం, పుఞ్ఞాని చ కరేయ్య"న్తి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మతో సోణస్స చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ – సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య ఏవమేవ – గిజ్ఝకూటే పబ్బతే అన్తరహితో సీతవనే పాతురహోసి. అథ ఖో భగవా సమ్బహులేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో యేనాయస్మతో సోణస్స చఙ్కమో తేనుపసఙ్కమి. అద్దసా ఖో భగవా ఆయస్మతో సోణస్స చఙ్కమం లోహితేన ఫుటం, దిస్వాన భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "కస్స న్వాయం, భిక్ఖవే, చఙ్కమో లోహితేన ఫుటో, సేయ్యథాపి గవాఘాతన"న్తి? "ఆయస్మతో, భన్తే, సోణస్స అచ్చారద్ధవీరియస్స చఙ్కమతో పాదా భిజ్జింసు. తస్సాయం చఙ్కమో లోహితేన ఫుటో, సేయ్యథాపి గవాఘాతన"న్తి.

అథ ఖో భగవా యేనాయస్మతో సోణస్స విహారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. ఆయస్మాపి ఖో సోణో భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో ఆయస్మన్తం సోణం భగవా ఏతదవోచ – "నను తే, సోణ, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – 'యే ఖో కేచి భగవతో సావకా ఆరద్ధవీరియా విహరన్తి, అహం తేసం అఞ్ఞతరో. అథ చ పన మే నానుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తం విముచ్చతి. సంవిజ్జన్తి ఖో పన మే కులే భోగా; సక్కా భోగే చ భుఞ్జితుం, పుఞ్ఞాని చ కాతుం. యంనూనాహం హీనాయావత్తిత్వా భోగే చ భుఞ్జేయ్యం, పుఞ్ఞాని చ కరేయ్య'"న్తి? "ఏవం, భన్తే"తి . "తం కిం మఞ్ఞసి, సోణ, కుసలో త్వం పుబ్బే అగారికభూతో వీణాయ తన్తిస్సరే"తి? "ఏవం, భన్తే"తి. "తం కిం మఞ్ఞసి, సోణ, యదా తే వీణాయ తన్తియో అచ్చాయతా హోన్తి, అపి ను తే వీణా తస్మిం సమయే సరవతీ వా హోతి, కమ్మఞ్ఞా వా"తి? "నో హేతం, భన్తే"తి. "తం కిం మఞ్ఞసి, సోణ, యదా తే వీణాయ తన్తియో అతిసిథిలా హోన్తి, అపి ను తే వీణా తస్మిం సమయే సరవతీ వా హోతి, కమ్మఞ్ఞా వా"తి? "నో హేతం, భన్తే"తి. "తం కిం మఞ్ఞసి, సోణ, యదా తే వీణాయ తన్తియో నేవ అచ్చాయతా హోన్తి నాతిసిథిలా, సమే గుణే పతిట్ఠితా, అపి ను తే వీణా తస్మిం సమయే సరవతీ వా హోతి, కమ్మఞ్ఞా వా"తి? "ఏవం, భన్తే"తి. "ఏవమేవ ఖో, సోణ, అచ్చారద్ధవీరియం ఉద్ధచ్చాయ సంవత్తతి , అతిలీనవీరియం కోసజ్జాయ సంవత్తతి. తస్మాతిహ త్వం, సోణ, వీరియసమతం అధిట్ఠహ, ఇన్ద్రియానఞ్చ సమతం పటివిజ్ఝ, తత్థ చ నిమిత్తం గణ్హాహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో ఆయస్మా సోణో భగవతో పచ్చస్సోసి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం సోణం ఇమినా ఓవాదేన ఓవదిత్వా – సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమ్మిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య ఏవమేవ – సీతవనే ఆయస్మతో సోణస్స సమ్ముఖే అన్తరహితో గిజ్ఝకూటే పబ్బతే పాతురహోసి. అథ ఖో ఆయస్మా సోణో అపరేన సమయేన వీరియసమతం అధిట్ఠాసి, ఇన్ద్రియానఞ్చ సమతం పటివిజ్ఝి, తత్థ చ నిమిత్తం అగ్గహేసి. అథ ఖో ఆయస్మా సోణో, ఏకో వూపకట్ఠో అప్పమత్తో ఆతాపీ పహితత్తో విహరన్తో, న చిరస్సేవ – యస్సత్థాయ కులపుత్తా సమ్మదేవ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజన్తి – తదనుత్తరం బ్రహ్మచరియపరియోసానం దిట్ఠేవ ధమ్మే సయం అభిఞ్ఞా సచ్ఛికత్వా ఉపసమ్పజ్జ విహాసి. 'ఖీణా జాతి, వుసితం బ్రహ్మచరియం, కతం కరణీయం, నాపరం ఇత్థత్తాయా'తి అభిఞ్ఞాసి. అఞ్ఞతరో చ పనాయస్మా సోణో అరహతం అహోసి.

౨౪౪. అథ ఖో ఆయస్మతో సోణస్స అరహత్తప్పత్తస్స ఏతదహోసి – "యంనూనాహం భగవతో సన్తికే అఞ్ఞం బ్యాకరేయ్య"న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా సోణో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా సోణో భగవన్తం ఏతదవోచ – యో సో, భన్తే, భిక్ఖు అరహం ఖీణాసవో వుసితవా కతకరణీయో ఓహితభారో అనుప్పత్తసదత్థో పరిక్ఖీణభవసంయోజనో సమ్మదఞ్ఞా విముత్తో, సో ఛట్ఠానాని అధిముత్తో హోతి –

నేక్ఖమ్మాధిముత్తో హోతి, పవివేకాధిముత్తో హోతి, అబ్యాపజ్జాధిముత్తో హోతి, ఉపాదానక్ఖయాధిముత్తో హోతి, తణ్హక్ఖయాధిముత్తో హోతి , అసమ్మోహాధిముత్తో హోతి.

“సియా ఖో పన, భన్తే, ఇధేకచ్చస్స ఆయస్మతో ఏవమస్స – ‘కేవలం సద్ధామత్తకం నూన అయమాయస్మా నిస్సాయ నేక్ఖమ్మాధిముత్తో’తి, న ఖో పనేతం, భన్తే, ఏవం దట్ఠబ్బం. ఖీణాసవో, భన్తే, భిక్ఖు, వుసితవా, కతకరణీయో, కరణీయమత్తానం అసమనుపస్సన్తో కతస్స వా పటిచయం ఖయా రాగస్స వీతరాగత్తా నేక్ఖమ్మాధిముత్తో హోతి, ఖయా దోసస్స వీతదోసత్తా నేక్ఖమ్మాధిముత్తో హోతి, ఖయా మోహస్స వీతమోహత్తా నేక్ఖమ్మాధిముత్తో హోతి.

“సియా ఖో పన, భన్తే, ఇధేకచ్చస్స ఆయస్మతో ఏవమస్స – ‘లాభసక్కారసిలోకం నూన అయమాయస్మా నికామయమానో పవివేకాధిముత్తో’తి. న ఖో పనేతం, భన్తే, ఏవం దట్ఠబ్బం. ఖీణాసవో, భన్తే, భిక్ఖు, వుసితవా, కతకరణీయో, కరణీయమత్తానం [కరణీయం అత్తనో (అఙ్గుత్తరపాళియం)] అసమనుపస్సన్తో కతస్స వా పటిచయం, ఖయా రాగస్స వీతరాగత్తా పవివేకాధిముత్తో హోతి, ఖయా దోసస్స వీతదోసత్తా పవివేకాధిముత్తో హోతి, ఖయా మోహస్స వీతమోహత్తా పవివేకాధిముత్తో హోతి.

“సియా ఖో పన, భన్తే, ఇధేకచ్చస్స ఆయస్మతో ఏవమస్స – ‘సీలబ్బతపరామాసం నూన అయమాయస్మా సారతో పచ్చాగచ్ఛన్తో అబ్యాపజ్జాధిముత్తో’తి. న ఖో పనేతం, భన్తే, ఏవం దట్ఠబ్బం. ఖీణాసవో, భన్తే, భిక్ఖు, వుసితవా, కతకరణీయో, కరణీయమత్తానం అసమనుపస్సన్తో కతస్స వా పటిచయం, ఖయా రాగస్స వీతరాగత్తా అబ్యాపజ్జాధిముత్తో హోతి, ఖయా దోసస్స వీతదోసత్తా అబ్యాపజ్జాధిముత్తో హోతి, ఖయా మోహస్స వీతమోహత్తా అబ్యాపజ్జాధిముత్తో హోతి.

“ఖయా రాగస్స వీతరాగత్తా ఉపాదానక్ఖయాధిముత్తో హోతి, ఖయా దోసస్స వీతదోసత్తా ఉపాదానక్ఖయాధిముత్తో హోతి, ఖయా మోహస్స వీతమోహత్తా ఉపాదానక్ఖయాధిముత్తో హోతి.

“ఖయా రాగస్స వీతరాగత్తా తణ్హక్ఖయాధిముత్తో హోతి, ఖయా దోసస్స వీతదోసత్తా తణ్హక్ఖయాధిముత్తో హోతి, ఖయా మోహస్స వీతమోహత్తా తణ్హక్ఖయాధిముత్తో హోతి.

“ఖయా రాగస్స వీతరాగత్తా అసమ్మోహాధిముత్తో హోతి, ఖయా దోసస్స వీతదోసత్తా అసమ్మోహాధిముత్తో హోతి, ఖయా మోహస్స వీతమోహత్తా అసమ్మోహాధిముత్తో హోతి.

“ఏవం సమ్మా విముత్తచిత్తస్స, భన్తే, భిక్ఖునో భుసా చేపి చక్ఖువిఞ్ఞేయ్యా రూపా చక్ఖుస్స ఆపాథం ఆగచ్ఛన్తి, నేవస్స చిత్తం పరియాదియన్తి. అమిస్సీకతమేవస్స చిత్తం హోతి, ఠితం, ఆనేఞ్జప్పత్తం, వయఞ్చస్సానుపస్సతి. భుసా చేపి సోతవిఞ్ఞేయ్యా సద్దా…పే॰… ఘానవిఞ్ఞేయ్యా గన్ధా… జివ్హావిఞ్ఞేయ్యా రసా… కాయవిఞ్ఞేయ్యా ఫోట్ఠబ్బా… మనోవిఞ్ఞేయ్యా ధమ్మా మనస్స ఆపాథం ఆగచ్ఛన్తి, నేవస్స చిత్తం పరియాదియన్తి; అమిస్సీకతమేవస్స చిత్తం హోతి, ఠితం, ఆనేఞ్జప్పత్తం, వయఞ్చస్సానుపస్సతి. సేయ్యథాపి, భన్తే, సేలో పబ్బతో అచ్ఛిద్దో అసుసిరో ఏకగ్ఘనో, పురత్థిమాయ చేపి దిసాయ ఆగచ్ఛేయ్య భుసా వాతవుట్ఠి, నేవ నం సఙ్కమ్పేయ్య న సమ్పకమ్పేయ్య న సమ్పవేధేయ్య; పచ్ఛిమాయ చేపి దిసాయ ఆగచ్ఛేయ్య భుసా వాతవుట్ఠి…పే॰… ఉత్తరాయ చేపి దిసాయ…పే॰… దక్ఖిణాయ చేపి దిసాయ ఆగచ్ఛేయ్య భుసా వాతవుట్ఠి, నేవ నం సఙ్కమ్పేయ్య న సమ్పకమ్పేయ్య న సమ్పవేధేయ్య, ఏవమేవ ఖో, భన్తే, ఏవం సమ్మా విముత్తచిత్తస్స

భిక్ఖునో భుసా చేపి చక్ఖువిఞ్ఞేయ్యా రూపా చక్ఖుస్స ఆపాథం ఆగచ్ఛన్తి, నేవస్స చిత్తం పరియాదియన్తి; అమిస్సీకతమేవస్స చిత్తం హోతి, ఠితం, ఆనేఞ్జప్పత్తం, వయఞ్చస్సానుపస్సతి. భుసా చేపి సోతవిఞ్ఞేయ్యా సద్దా…పే॰… ఘానవిఞ్ఞేయ్యా గన్ధా… జివ్హావిఞ్ఞేయ్యా రసా… కాయవిఞ్ఞేయ్యా ఫోట్ఠబ్బా… మనోవిఞ్ఞేయ్యా ధమ్మా మనస్స ఆపాథం ఆగచ్ఛన్తి, నేవస్స చిత్తం పరియాదియన్తి; అమిస్సీకతమేవస్స చిత్తం హోతి, ఠితం, ఆనేఞ్జప్పత్తం, వయఞ్చస్సానుపస్సతీ”తి.

నేక్ఖమ్మం అధిముత్తస్స, పవివేకఞ్చ చేతసో;
అబ్యాపజ్ఝాధిముత్తస్స, ఉపాదానక్ఖయస్స చ.

తణ్హక్ఖయాధిముత్తస్స , అసమ్మోహఞ్చ చేతసో;
దిస్వా ఆయతనుప్పాదం, సమ్మా చిత్తం విముచ్చతి.

తస్స సమ్మావిముత్తస్స, సన్తచిత్తస్స భిక్ఖునో;
కతస్స పటిచయో నత్థి, కరణీయం న విజ్జతి.

సేలో యథా ఏకగ్ఘనో, వాతేన న సమీరతి;
ఏవం రూపా రసా సద్దా, గన్ధా ఫస్సా చ కేవలా.

ఇట్ఠా ధమ్మా అనిట్ఠా చ, న పవేధేన్తి తాదినో;
ఠితం చిత్తం విప్పముత్తం, వయఞ్చస్సానుపస్సతీతి.

సోణకోళివిసవత్థు నిట్ఠితం.

౧౪౮. దిగుణాదిఉపాహనపటిక్ఖేపో

౨౪౩. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, కులపుత్తా అఞ్ఞం బ్యాకరోన్తి, అత్థో చ వుత్తో, అత్తా చ అనుపనీతో. అథ చ, పనిధేకచ్చే మోఘపురిసా హసమానకం, మఞ్ఞే, అఞ్ఞం బ్యాకరోన్తి, తే పచ్ఛా విఘాతం ఆపజ్జన్తీ”తి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం సోణం ఆమన్తేసి – “త్వం ఖోసి, సోణ, సుఖుమాలో. అనుజానామి తే, సోణ, ఏకపలాసికం ఉపాహన”న్తి. “అహం ఖో, భన్తే, అసీతిసకటవాహే హిరఞ్ఞం ఓహాయ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితో, సత్తహత్థికఞ్చ అనీకం. అథాహం భన్తే ఏకపలాసికం చే ఉపాహనం పరిహరిస్సామి, తస్స మే భవిస్సన్తి వత్తారో ‘సోణో కోళివిసో అసీతిసకటవాహే హిరఞ్ఞం ఓహాయ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితో, సత్తహత్థికఞ్చ అనీకం. సో దానాయం ఏకపలాసికాసు ఉపాహనాసు సత్తో’తి. సచే భగవా భిక్ఖుసఙ్ఘస్స అనుజానిస్సతి అహమ్పి పరిభుఞ్జిస్సామి; నో చే భగవా భిక్ఖుసఙ్ఘస్స అనుజానిస్సతి, అహమ్పి న పరిభుఞ్జిస్సామీ”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకపలాసికం ఉపాహనం. న, భిక్ఖవే, దిగుణా ఉపాహనా ధారేతబ్బా. న తిగుణా ఉపాహనా ధారేతబ్బా. న గుణఙ్గుణూపాహనా [గణఙ్గణూపాహనా (బహూసు)] ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

దిగుణాదిఉపాహనపటిక్ఖేపో నిట్ఠితో.

౧౪౮. సబ్బనీలికాదిపటిక్ఖేపో

౨౪౬. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సబ్బనీలికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి...పే.... సబ్బపీతికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి... సబ్బలోహితికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి... సబ్బమఞ్జిట్ఠికా [సబ్బమఞ్జేట్ఠికా (క.)] ఉపాహనాయో ధారేన్తి ... సబ్బకణ్హా ఉపాహనాయో ధారేన్తి... సబ్బమహారఙ్గరత్తా ఉపాహనాయో ధారేన్తి... సబ్బమహానామరత్తా ఉపాహనాయో ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి, "సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సబ్బనీలికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా...పే.... న సబ్బపీతికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న సబ్బలోహితికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న సబ్బమఞ్జిట్ఠికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న సబ్బకణ్హా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న సబ్బమహారఙ్గరత్తా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న సబ్బమహానామరత్తా ఉపాహనా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ నీలకవద్ధికా [వట్టికా (సీ.)] ఉపాహనాయో ధారేన్తి, పీతకవద్ధికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, లోహితకవద్ధికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, మఞ్జిట్ఠికవద్ధికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, కణ్హవద్ధికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, మహారఙ్గరత్తవద్ధికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, మహానామరత్తవద్ధికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి, "సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, నీలకవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా...పే.... న పీతకవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న లోహితకవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న మఞ్జిట్ఠికవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న కణ్హవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న మహారఙ్గరత్తవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న మహానామరత్తవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఖల్లకబద్ధా [...బన్ధా (క.)] ఉపాహనాయో ధారేన్తి...పే.... పుటబద్ధా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, పాలిగుణ్ఠిమా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, తూలపుణ్ణికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి , తిత్తిరపత్తికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, మేణ్డవిసాణవద్ధికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, అజవిసాణవద్ధికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, విచ్ఛికాళికా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, మోరపిఞ్ఛ [మోరపిఞ్జ (సీ. స్యా.)] పరిసిబ్బితా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, చిత్రా ఉపాహనాయో ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి, "సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే , ఖల్లకబద్ధా ఉపాహనా ధారేతబ్బా...పే.... న పుటబద్ధా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న పాలిగుణ్ఠిమా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న తూలపుణ్ణికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న తిత్తిరపత్తికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న మేణ్డవిసాణవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న అజవిసాణవద్ధికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న విచ్ఛికాళికా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న మోరపిఞ్ఛపరిసిబ్బితా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న చిత్రా ఉపాహనా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సీహచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనాయో ధారేన్తి...పే.... బ్యగ్ఘచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, దీపిచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, అజినచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, ఉద్దచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, మజ్జారచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, కాళకచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనాయో ధారేన్తి, లువకచమ్మపరిక్ఖటా [ఉలూకచమ్మపరిక్ఖటా (యోజనా)] ఉపాహనాయో ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి, "సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సీహచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనా ధారేతబ్బా...పే.... న బ్యగ్ఘచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న దీపిచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న

అజినచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న ఉద్దచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న మజ్జారచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న కాళకచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనా ధారేతబ్బా, న లువకచమ్మపరిక్ఖటా ఉపాహనా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

సబ్బనీలికాదిపటిక్ఖేపో నిట్ఠితో.

౧౫౦. ఓముక్కగుణఙ్గణూపాహనానుజాననా

౨౪౭. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ రాజగహం పిణ్డాయ పావిసి, అఞ్ఞతరేన భిక్ఖునా పచ్ఛాసమణేన. అథ ఖో సో భిక్ఖు ఖఞ్జమానో భగవన్తం పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధి. అద్దసా ఖో అఞ్ఞతరో ఉపాసకో గుణఙ్గణూపాహనా ఆరోహిత్వా భగవన్తం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం; దిస్వా ఉపాహనా ఆరోహిత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా యేన సో భిక్ఖు తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా తం భిక్ఖుం అభివాదేత్వా ఏతదవోచ – "కిస్స, భన్తే, అయ్యో ఖఞ్జతీ"తి ? "పాదా మే, ఆవుసో, ఫలితా"తి [ఫాలితాతి (క.)]. "హన్ద, భన్తే, ఉపాహనాయో"తి. "అలం , ఆవుసో, పటిక్ఖిత్తా భగవతా గుణఙ్గణూపాహనా"తి. "గణ్హాహేతా, భిక్ఖు, ఉపాహనాయో"తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓముక్కం గుణఙ్గణూపాహనం. న, భిక్ఖవే, నవా గుణఙ్గణూపాహనా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

ఓముక్కగుణఙ్గణూపాహనానుజాననా నిట్ఠితా.

౧౫౧. అజ్ఝారామే ఉపాహనపటిక్ఖేపో

౨౪౮. తేన ఖో పన సమయేన భగవా అజ్ఝోకాసే అనుపాహనో చఙ్కమతి. సత్థా అనుపాహనో చఙ్కమతీతి, థేరాపి భిక్ఖూ అనుపాహనా చఙ్కమన్తి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ, సత్థరి అనుపాహనే చఙ్కమమానే, థేరేసుపి భిక్ఖూసు అనుపాహనేసు చఙ్కమమానేసు, సఉపాహనా చఙ్కమన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ, సత్థరి అనుపాహనే చఙ్కమమానే, థేరేసుపి భిక్ఖూసు అనుపాహనేసు చఙ్కమమానేసు, సఉపాహనా చఙ్కమిస్సన్తీ"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ, సత్థరి అనుపాహనే చఙ్కమమానే, థేరేసుపి భిక్ఖూసు అనుపాహనేసు చఙ్కమమానేసు, సఉపాహనా చఙ్కమన్తీ"తి? "సచ్చం, భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... "కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా, సత్థరి అనుపాహనే చఙ్కమమానే, థేరేసుపి భిక్ఖూసు అనుపాహనేసు చఙ్కమమానేసు, సఉపాహనా చఙ్కమిస్సన్తి. ఇమే హి నామ, భిక్ఖవే , గిహీ ఓదాతవత్థవసనకా అభిజీవనికస్స సిప్పస్స కారణా ఆచరియేసు సగారవా సప్పతిస్సా సభాగవుత్తికా విహరిస్సన్తి. ఇధ ఖో తం, భిక్ఖవే, సోభేథ, యం తుమ్హే ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజితా సమానా ఆచరియేసు ఆచరియమత్తేసు ఉపజ్ఝాయేసు ఉపజ్ఝాయమత్తేసు అగారవా అప్పతిస్సా అసభాగవుత్తికా [సగారవా సగ్గతిస్సా సభాగవుత్తికా (క.)] విహరేయ్యాథ. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, ఆచరియేసు ఆచరియమత్తేసు ఉపజ్ఝాయేసు ఉపజ్ఝాయమత్తేసు అనుపాహనేసు చఙ్కమమానేసు

సఉపాహనేన చఙ్కమితబ్బం. యో చఙ్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స . న చ, భిక్ఖవే, అజ్ఝారామే ఉపాహనా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౨౪౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో పాదఖిలాబాధో హోతి. తం భిక్ఖూ పరిగ్గహేత్వా ఉచ్చారమ్పి పస్సావమ్పి నిక్ఖామేన్తి. అద్దసా ఖో భగవా సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో తే భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం పరిగ్గహేత్వా ఉచ్చారమ్పి పస్సావమ్పి నిక్ఖామేన్తే, దిస్వాన యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “కిం ఇమస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో ఆబాధో”తి? “ఇమస్స, భన్తే, ఆయస్మతో పాదఖిలాబాధో; ఇమం మయం పరిగ్గహేత్వా ఉచ్చారమ్పి పస్సావమ్పి నిక్ఖామేమా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, యస్స పాదా వా దుక్ఖా, పాదా వా ఫలితా, పాదఖిలో వా ఆబాధో [పాదఖిలాబాధో వా (స్యా.)] ఉపాహనం ధారేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అధోతేహి పాదేహి మఞ్చమ్పి పీఠమ్పి అభిరుహన్తి; చీవరమ్పి సేనాసనమ్పి దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ‘ఇదాని మఞ్చం వా పీఠం వా అభిరుహిస్సామీ”తి ఉపాహనం ధారేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ రత్తియా ఉపోసథగ్గమ్పి సన్నిసజ్జమ్పి గచ్ఛన్తా అన్ధకారే ఖాణుమ్పి కణ్టకమ్పి అక్కమన్తి; పాదా దుక్ఖా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అజ్ఝారామే ఉపాహనం ధారేతుం, ఉక్కం, పదీపం, కత్తరదణ్డన్తి.

అజ్ఝారామే ఉపాహనపటిక్ఖేపో నిట్ఠితో.

౧౩౨. కట్ఠపాదుకాదిపటిక్ఖేపో

౨౫౦. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ కట్ఠపాదుకాయో అభిరుహిత్వా అజ్ఝోకాసే చఙ్కమన్తి, ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా ఖటఖటసద్దా, అనేకవిహితం తిరచ్ఛానకథం కథేన్తా, సేయ్యథిదం [ఇమా తిరచ్ఛానకథాయో పాచి. ౫౦౮; దీ. ని. ౧.౭; మ. ని. ౨.౨౨౩; సం. ని. ౫.౧౦౮౦; అ. ని. ౧౦.౬౯ ఆదయో] – రాజకథం, చోరకథం, మహామత్తకథం, సేనాకథం, భయకథం, యుద్ధకథం, అన్నకథం, పానకథం, వత్థకథం, సయనకథం, మాలాకథం, గన్ధకథం, ఞాతికథం, యానకథం, గామకథం, నిగమకథం, నగరకథం, జనపదకథం, ఇత్థికథం [ఇత్థికథం పురిసకథం (క.)], సూరకథం, విసిఖాకథం, కుమ్భట్ఠానకథం , పుబ్బపేతకథం, నానత్తకథం, లోకక్ఖాయికం, సముద్దక్ఖాయికం, ఇతిభవాభవకథం ఇతి వా; కీటకమ్పి అక్కమిత్వా మారేన్తి, భిక్ఖూపి సమాధిమ్హా చావేన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే.… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ కట్ఠపాదుకాయో అభిరుహిత్వా అజ్ఝోకాసే చఙ్కమిస్సన్తి, ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా ఖటఖటసద్దా అనేకవిహితం తిరచ్ఛానకథం కథేన్తా, సేయ్యథిదం – రాజకథం, చోరకథం…పే.… ఇతిభవాభవకథం ఇతి వా, కీటకమ్పి అక్కమిత్వా మారేస్సన్తి, భిక్ఖూపి సమాధిమ్హా చావేస్సన్తీ”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ కట్ఠపాదుకాయో అభిరుహిత్వా అజ్ఝోకాసే చఙ్కమన్తి,

ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా ఖటఖటసద్దా, అనేకవిహితం తిరచ్ఛానకథం కథేన్తా, సేయ్యథిదం, – రాజకథం, చోరకథం…పే॰… ఇతిభవాభవకథం ఇతి వా, కీటకమ్పి అక్కమిత్వా మారేన్తి, భిక్ఖూపి సమాధిమ్హా చావేన్తీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి…పే॰… విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, కట్ఠపాదుకా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన బారాణసీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన బారాణసీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా బారాణసియం విహరతి ఇసిపతనే మిగదాయే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ – భగవతా కట్ఠపాదుకా పటిక్ఖిత్తాతి – తాలతరుణే ఛేదాపేత్వా తాలపత్తపాదుకాయో ధారేన్తి; తాని తాలతరుణాని ఛిన్నాని మిలాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా తాలతరుణే ఛేదాపేత్వా తాలపత్తపాదుకాయో ధారేస్సన్తి; తాని తాలతరుణాని ఛిన్నాని మిలాయన్తి; ఏకిన్ద్రియం సమణా సక్యపుత్తియా జీవం విహేఠేన్తీ”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ తాలతరుణే ఛేదాపేత్వా తాలపత్తపాదుకాయో ధారేన్తి; తాని తాలతరుణాని ఛిన్నాని మిలాయన్తీ”తి? సచ్చం భగవాతి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా తాలతరుణే ఛేదాపేత్వా తాలపత్తపాదుకాయో ధారేస్సన్తి; తాని తాలతరుణాని ఛిన్నాని మిలాయన్తి. జీవసఞ్ఞినో హి, భిక్ఖవే, మనుస్సా రుక్ఖస్మిం. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, తాలపత్తపాదుకా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ‘భగవతా తాలపత్తపాదుకా పటిక్ఖిత్తా’తి వేళుతరుణే ఛేదాపేత్వా వేళుపత్తపాదుకాయో ధారేన్తి. తాని వేళుతరుణాని ఛిన్నాని మిలాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా వేళుతరుణే ఛేదాపేత్వా వేళుపత్తపాదుకాయో ధారేస్సన్తి. తాని వేళుతరుణాని ఛిన్నాని మిలాయన్తి. ఏకిన్ద్రియం సమణా సక్యపుత్తియా జీవం విహేఠేన్తీ”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… జీవసఞ్ఞినో హి, భిక్ఖవే, మనుస్సా రుక్ఖస్మిం…పే॰… న, భిక్ఖవే, వేళుపత్తపాదుకా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౨౫౧. అథ ఖో భగవా బారాణసియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన భద్దియం తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన భద్దియం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా భద్దియే విహరతి జాతియా వనే. తేన ఖో పన సమయేన భద్దియా భిక్ఖూ అనేకవిహితం పాదుకమణ్డనానుయోగమనుయుత్తా విహరన్తి, తిణపాదుకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ముఞ్జపాదుకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, పబ్బజపాదుకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, హిన్తాలపాదుకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, కమలపాదుకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, కమ్బలపాదుకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, రిఞ్చన్తి ఉద్దేసం పరిపుచ్ఛం అధిసీలం అధిచిత్తం అధిపఞ్ఞం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భద్దియా భిక్ఖూ అనేకవిహితం పాదుకమణ్డనానుయోగమనుయుత్తా విహరిస్సన్తి, తిణపాదుకం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, ముఞ్జపాదుకం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, పబ్బజపాదుకం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, హిన్తాలపాదుకం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, కమలపాదుకం

కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, కమ్బలపాదుకం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, రిఞ్చిస్సన్తి ఉద్దేసం పరిపుచ్ఛం అధిసీలం అధిచిత్తం అధిపఞ్ఞ”న్తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భద్దియా భిక్ఖూ అనేకవిహితం పాదుకమణ్డనానుయోగమనుయుత్తా విహరన్తి, తిణపాదుకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి…పే… రిఞ్చన్తి ఉద్దేసం పరిపుచ్ఛం అధిసీలం అధిచిత్తం అధిపఞ్ఞ”న్తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే… “కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా అనేకవిహితం పాదుకమణ్డనానుయోగమనుయుత్తా విహరిస్సన్తి, తిణపాదుకం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి…పే… రిఞ్చిస్సన్తి ఉద్దేసం పరిపుచ్ఛం అధిసీలం అధిచిత్తం అధిపఞ్ఞం. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, తిణపాదుకా ధారేతబ్బా, న ముఞ్జపాదుకా ధారేతబ్బా, న పబ్బజపాదుకా ధారేతబ్బా, న హిన్తాలపాదుకా ధారేతబ్బా, న కమలపాదుకా ధారేతబ్బా , న కమ్బలపాదుకా ధారేతబ్బా, న సోవణ్ణమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న రూపియమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న మణిమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న వేళురియమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న ఫలికమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న కంసమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న కాచమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న తిపుమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న సీసమయా పాదుకా ధారేతబ్బా, న తమ్బలోహమయా పాదుకా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చ, భిక్ఖవే, కాచి సఙ్కమనియా పాదుకా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిస్సో పాదుకా ధువట్ఠానియా అసఙ్కమనియాయో – వచ్చపాదుకం, పస్సావపాదుకం, ఆచమనపాదుక”న్తి.

౨౫౨. అథ ఖో భగవా భద్దియే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అచిరవతియా నదియా గావీనం తరన్తీనం విసాణేసుపి గణ్హన్తి, కణ్ణేసుపి గణ్హన్తి, గీవాయపి గణ్హన్తి, ఛేప్పాపి గణ్హన్తి, పిట్ఠిమ్పి అభిరుహన్తి, రత్తచిత్తాపి అఙ్గజాతం ఛుపన్తి, వచ్ఛతరిమ్పి ఓగాహేత్వా మారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా గావీనం తరన్తీనం విసాణేసుపి గహేస్సన్తి…పే… సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… సచ్చం కిర, భిక్ఖవే,…పే… సచ్చం భగవాతి…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, గావీనం విసాణేసు గహేతబ్బం, న కణ్ణేసు గహేతబ్బం, న గీవాయ గహేతబ్బం, న ఛేప్పాయ గహేతబ్బం, న పిట్ఠి అభిరుహితబ్బా . యో అభిరుహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చ, భిక్ఖవే, రత్తచిత్తేన అఙ్గజాతం ఛుపితబ్బం. యో ఛుపేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స. న వచ్ఛతరీ మారేతబ్బా. యో మారేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో”తి.

కట్ఠపాదుకాదిపటిక్ఖేపో నిట్ఠితో.

౧౫౩. యానాదిపటిక్ఖేపో

౨౫౩. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ యానేన యాయన్తి, ఇత్థియుత్తేనపి పురిసన్తరేన, పురిసయుత్తేనపి ఇత్థన్తరేన. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “సేయ్యథాపి గఙ్గామహియాయా”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, యానేన యాయితబ్బం . యో యాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు

కోసలేసు జనపదే సావత్థిం గచ్ఛన్తో భగవన్తం దస్సనాయ అన్తరామగ్గే గిలానో హోతి. అథ ఖో సో భిక్ఖు మగ్గా ఓక్కమ్మ అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసీది. మనుస్సా తం భిక్ఖుం దిస్వా ఏతదవోచుం – "కహం, భన్తే, అయ్యో గమిస్సతీ"తి? "సావత్థిం ఖో అహం, ఆవుసో, గమిస్సామి భగవన్తం దస్సనాయా"తి. "ఏహి, భన్తే, గమిస్సామా"తి. "నాహం, ఆవుసో, సక్కోమి, గిలానోమ్హీ"తి. "ఏహి, భన్తే, యానం అభిరుహా"తి. "అలం, ఆవుసో, పటిక్ఖిత్తం భగవతా యాన"న్తి కుక్కుచ్చాయన్తో యానం నాభిరుహి. అథ ఖో సో భిక్ఖు సావత్థిం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స యానన్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "ఇత్థియుత్తం ను ఖో పురిసయుత్తం ను ఖో"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి , భిక్ఖవే, పురిసయుత్తం హత్థవట్టకన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో యానుగ్ఘాతేన బాళ్హతరం అఫాసు అహోసి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సివికం పాటఙ్కిన్తి.

యానాదిపటిక్ఖేపో నిట్ఠితో.

౧౫౪. ఉచ్చాసయనమహాసయనపటిక్ఖేపో

౨౫౪. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చాసయనమహాసయనాని ధారేన్తి, సేయ్యథిదం – ఆసన్దిం, పల్లఙ్కం, గోనకం, చిత్తకం, పటికం, పటలికం, తూలికం, వికతికం, ఉద్ధలోమిం [ఉన్దలోమిం (క.), ఉద్దలోమిం (క.)], ఏకన్తలోమిం, కట్టిస్సం, కోసేయ్యం , కుత్తకం, హత్థత్థరం, అస్సత్థరం, రథత్థరం, అజినపవేణిం, కదలిమిగపవరపచ్చత్థరణం, సఉత్తరచ్ఛదం, ఉభతోలోహితకూపధానన్తి. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఉచ్చాసయనమహాసయనాని ధారేతబ్బాని, సేయ్యథిదం – ఆసన్ది, పల్లఙ్కో, గోనకో, చిత్తకో, పటికా, పటలికా, తూలికా, వికతికా, ఉద్ధలోమి, ఏకన్తలోమి, కట్టిస్సం, కోసేయ్యం, కుత్తకం, హత్థత్థరం, అస్సత్థరం, రథత్థరం, అజినపవేణి, కదలిమిగపవరపచ్చత్థరణం, సఉత్తరచ్ఛదం, ఉభతోలోహితకూపధానం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

ఉచ్చాసయనమహాసయనపటిక్ఖేపో నిట్ఠితో.

౧౫౫. సబ్బచమ్మపటిక్ఖేపో

౨౫౫. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ – భగవతా ఉచ్చాసయనమహాసయనాని పటిక్ఖిత్తానీతి – మహాచమ్మాని ధారేన్తి, సీహచమ్మం బ్యగ్ఘచమ్మం దీపిచమ్మం. తాని మఞ్చప్పమాణేనపి ఛిన్నాని హోన్తి, పీఠప్పమాణేనపి ఛిన్నాని హోన్తి, అన్తోపి మఞ్చే పఞ్ఞత్తాని హోన్తి, బహిపి మఞ్చే పఞ్ఞత్తాని హోన్తి, అన్తోపి పీఠే పఞ్ఞత్తాని హోన్తి, బహిపి పీఠే పఞ్ఞత్తాని హోన్తి. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, మహాచమ్మాని ధారేతబ్బాని, సీహచమ్మం బ్యగ్ఘచమ్మం దీపిచమ్మం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ – భగవతా మహాచమ్మాని పటిక్ఖిత్తానీతి – గోచమ్మాని ధారేన్తి. తాని మఞ్చప్పమాణేనపి ఛిన్నాని హోన్తి, పీఠప్పమాణేనపి ఛిన్నాని హోన్తి, అన్తోపి మఞ్చే పఞ్ఞత్తాని హోన్తి, బహిపి మఞ్చే పఞ్ఞత్తాని హోన్తి, అన్తోపి పీఠే పఞ్ఞత్తాని హోన్తి, బహిపి పీఠే పఞ్ఞత్తాని హోన్తి. అఞ్ఞతరోపి పాపభిక్ఖు అఞ్ఞతరస్స పాపుపాసకస్స కులూపకో హోతి. అథ ఖో సో పాపభిక్ఖు పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన తస్స పాపుపాసకస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో సో పాపుపాసకో యేన సో పాపభిక్ఖు తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం పాపభిక్ఖుం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. తేన ఖో పన సమయేన తస్స పాపుపాసకస్స వచ్ఛకో హోతి తరుణకో అభిరూపో దస్సనీయో పాసాదికో చిత్రో, సేయ్యథాపి దీపిచ్ఛాపో. అథ ఖో సో పాపభిక్ఖు తం వచ్ఛకం సక్కచ్చం ఉపనిజ్ఝాయతి. అథ ఖో సో పాపుపాసకో తం పాపభిక్ఖుం ఏతదవోచ – "కిస్స, భన్తే, అయ్యో ఇమం వచ్ఛకం సక్కచ్చం ఉపనిజ్ఝాయతీ"తి? "అత్థో మే, ఆవుసో, ఇమస్స వచ్ఛకస్స చమ్మేనా"తి. అథ ఖో సో పాపుపాసకో తం వచ్ఛకం వధిత్వా చమ్మం విధునిత్వా తస్స పాపభిక్ఖునో పాదాసి. అథ ఖో సో పాపభిక్ఖు తం చమ్మం సఙ్ఘాటియా పటిచ్ఛాదేత్వా అగమాసి. అథ ఖో సా గావీ వచ్ఛగిద్ధినీ తం పాపభిక్ఖుం పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "కిస్స త్యాయం, ఆవుసో, గావీ పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధీ"తి? "అహమ్పి ఖో, ఆవుసో, న జానామి కేన [కేనచి (క.)] మ్యాయం గావీ పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధీ"తి. తేన ఖో పన సమయేన తస్స పాపభిక్ఖునో సఙ్ఘాటి లోహితేన మక్ఖితా హోతి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అయం పన తే, ఆవుసో, సఙ్ఘాటి కిం కతా"తి? అథ ఖో సో పాపభిక్ఖు భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. "కిం పన త్వం, ఆవుసో, పాణాతిపాతే సమాదపేసీ"తి? "ఏవమావుసో"తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ భిక్ఖు పాణాతిపాతే సమాదపేస్సతి, నను భగవతా అనేకపరియాయేన పాణాతిపాతో గరహితో, పాణాతిపాతా వేరమణీ పసత్థా"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా తం పాపభిక్ఖుం పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర త్వం, భిక్ఖు, పాణాతిపాతే సమాదపేసీ"తి? సచ్చం భగవాతి...పే.... కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, పాణాతిపాతే సమాదపేస్ససి, నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన పాణాతిపాతో గరహితో, పాణాతిపాతా వేరమణీ పసత్థా. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, పాణాతిపాతే సమాదపేతబ్బం. యో సమాదపేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో. న, భిక్ఖవే, గోచమ్మం ధారేతబ్బం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చ, భిక్ఖవే, కిఞ్చి చమ్మం ధారేతబ్బం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

సబ్బచమ్మపటిక్ఖేపో నిట్ఠితో.

౧౫౬. గిహివికతానుఞ్ఞాతాది

౨౫౬. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సానం మఞ్చమ్పి పీఠమ్పి చమ్మోనద్ధాని హోన్తి, చమ్మవినద్ధాని. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా నాభినిసీదన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిహివికతం అభినిసీదితుం, న త్వేవ అభినిపజ్జితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన విహారా చమ్మవద్ధేహి ఓగుమ్ఫియన్తి [ఓగుమ్బియన్తి (క.)]. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా నాభినిసీదన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, బన్ధనమత్తం అభినిసీదితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సఉపాహనా గామం పవిసన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . న, భిక్ఖవే, సఉపాహనేన గామో పవిసితబ్బో. యో పవిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి, న సక్కోతి వినా ఉపాహనేన గామం పవిసితుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానేన భిక్ఖునా సఉపాహనేన గామం పవిసితున్తి.

గిహివికతానుఞ్ఞాతాది నిట్ఠితా.

౧౫౭. సోణకుటికణ్ణవత్థు

౨౫౭. [ఉదా॰ ౪౬ సోకసుత్తేన సంసన్దిత్వా పస్సితబ్బం] తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా మహాకచ్చానో అవన్తీసు విహరతి కురరఘరే [కురురఘరే (క॰)] పపతకే [పపాతే (సీ॰ స్యా॰) పవత్తే (ఉదా॰ ౪౬)] పబ్బతే. తేన ఖో పన సమయేన సోణో ఉపాసకో కుటికణ్ణో ఆయస్మతో మహాకచ్చానస్స ఉపట్ఠాకో హోతి. అథ ఖో సోణో ఉపాసకో కుటికణ్ణో యేనాయస్మా మహాకచ్చానో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం మహాకచ్చానం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సోణో ఉపాసకో కుటికణ్ణో ఆయస్మన్తం మహాకచ్చానం ఏతదవోచ – “యథా యథాహం, భన్తే, అయ్యేన మహాకచ్చానేన ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, నయిదం సుకరం అగారం అజ్ఝావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సఙ్ఖలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం. ఇచ్ఛామహం, భన్తే, కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితుం . పబ్బాజేతు మం, భన్తే, అయ్యో మహాకచ్చానో”తి. ( ) [(ఏవం వుత్తే ఆయస్మా మహాకచ్చాయనో సోణం ఉపాసకం కుటికణ్ణం ఏతదవోచ) (స్యా॰ ఉదా॰ ౪౬)] “దుక్కరం ఖో, సోణ, యావజీవం ఏకసేయ్యం ఏకభత్తం బ్రహ్మచరియం చరితుం. ఇఙ్ఘ, త్వం, సోణ , తత్థేవ అగారికభూతో బుద్ధానం సాసనం అనుయుఞ్జ, కాలయుత్తం ఏకసేయ్యం ఏకభత్తం బ్రహ్మచరియ”న్తి. అథ ఖో సోణస్స ఉపాసకస్స కుటికణ్ణస్స యో అహోసి పబ్బజ్జాభిసఙ్ఖారో సో పటిప్పస్సమ్భి. దుతియమ్పి ఖో సోణో ఉపాసకో కుటికణ్ణో ...పే॰... తతియమ్పి ఖో సోణో ఉపాసకో కుటికణ్ణో యేనాయస్మా మహాకచ్చానో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం మహాకచ్చానం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సోణో ఉపాసకో కుటికణ్ణో ఆయస్మన్తం మహాకచ్చానం ఏతదవోచ – “యథా యథాహం, భన్తే, అయ్యేన మహాకచ్చానేన ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, నయిదం సుకరం అగారం అజ్ఝావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సఙ్ఖలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం. ఇచ్ఛామహం, భన్తే, కేసమస్సుం ఓహారేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితుం. పబ్బాజేతు మం, భన్తే, అయ్యో మహాకచ్చానో”తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకచ్చానో సోణం ఉపాసకం కుటికణ్ణం పబ్బాజేసి. తేన ఖో పన సమయేన అవన్తిదక్ఖిణాపథో అప్పభిక్ఖుకో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకచ్చానో తిణ్ణం వస్సానం అచ్చయేన కిచ్ఛేన కసిరేన తతో తతో దసవగ్గం భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మన్తం సోణం ఉపసమ్పాదేసి.

సోణకుటికణ్ణవత్థు నిట్ఠితం.

౧౫౮. మహాకచ్చానస్స పఞ్చవరపరిదస్సనా

అథ ఖో ఆయస్మతో సోణస్స వస్సంవుట్ఠస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – “సుతోయేవ ఖో మే సో భగవా ఏదిసో చ ఏదిసో చాతి, న చ మయా సమ్ముఖా దిట్ఠో, గచ్ఛేయ్యాహం తం భగవన్తం దస్సనాయ అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధం, సచే మం ఉపజ్ఝాయో అనుజానేయ్యా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా సోణో సాయన్హసమయం పటిసల్లానా వుట్ఠితో యేనాయస్మా మహాకచ్చానో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం మహాకచ్చానం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా సోణో ఆయస్మన్తం మహాకచ్చానం ఏతదవోచ – “ఇధ మయ్హం, భన్తే, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – ‘సుతో యేవ ఖో మే సో భగవా ఏదిసో చ ఏదిసో చాతి, న చ మయా సమ్ముఖా దిట్ఠో, గచ్ఛేయ్యాహం తం భగవన్తం దస్సనాయ అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధం, సచే మం ఉపజ్ఝాయో అనుజానేయ్యా’తి; గచ్ఛేయ్యాహం, భన్తే, తం భగవన్తం దస్సనాయ అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధం, సచే మం ఉపజ్ఝాయో అనుజానాతీ”తి. “సాధు సాధు, సోణ. గచ్ఛ త్వం, సోణ, తం భగవన్తం దస్సనాయ అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధం. దక్ఖిస్ససి త్వం, సోణ, తం భగవన్తం పాసాదికం పసాదనీయం సన్తిన్ద్రియం సన్తమానసం ఉత్తమదమథసమథం అమనుప్పత్తం దన్తం గుత్తం యతిన్ద్రియం నాగం. తేన హి త్వం, సోణ, మమ వచనేన భగవతో పాదే సిరసా వన్ద – ‘ఉపజ్ఝాయో మే, భన్తే, ఆయస్మా మహాకచ్చానో భగవతో పాదే సిరసా వన్దతీ’”తి. ఏవఞ్చ వదేహి – “అవన్తిదక్ఖిణాపథో, భన్తే, అప్పభిక్ఖుకో, తిణ్ణం మే వస్సానం అచ్చయేన కిచ్ఛేన కసిరేన తతో తతో దసవగ్గం భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఉపసమ్పదం అలత్థం; అప్పేవ నామ భగవా అవన్తిదక్ఖిణాపథే అప్పతరేన గణేన ఉపసమ్పదం అనుజానేయ్య. అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భన్తే, కణ్హుత్తరా భూమి ఖరా గోకణ్టకహతా; అప్పేవ నామ భగవా అవన్తిదక్ఖిణాపథే గుణఙ్గుణూపాహనం అనుజానేయ్య. అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భన్తే, నహానగరుకా మనుస్సా ఉదకసుద్ధికా; అప్పేవ నామ భగవా అవన్తిదక్ఖిణాపథే ధువనహానం అనుజానేయ్య. అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భన్తే, చమ్మాని అత్థరణాని, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం. సేయ్యథాపి, భన్తే, మజ్ఝిమేసు జనపదేసు ఏరగూ మోరగూ మజ్జారూ [మజ్ఝారూ (క॰)] జన్తూ, ఏవమేవ ఖో, భన్తే, అవన్తిదక్ఖిణాపథే చమ్మాని అత్థరణాని, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం; అప్పేవ నామ భగవా అవన్తిదక్ఖిణాపథే చమ్మాని అత్థరణాని అనుజానేయ్య, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం. ఏతరహి, భన్తే, మనుస్సా నిస్సీమగతానం భిక్ఖూనం చీవరం దేన్తి – ‘ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దేమా’”తి. తే ఆగన్త్వా ఆరోచేన్తి – ‘ఇత్థన్నామేహి తే, ఆవుసో, మనుస్సేహి చీవరం దిన్న’న్తి తే కుక్కుచ్చాయన్తా న సాదియన్తి – ‘మా నో నిస్సగ్గియం అహోసీ’తి; అప్పేవ నామ భగవా చీవరే పరియాయం ఆచిక్ఖేయ్యా”తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో ఆయస్మా సోణో ఆయస్మతో మహాకచ్చానస్స పటిస్సుత్వా ఉట్ఠాయాసనా ఆయస్మన్తం మహాకచ్చానం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సావత్థి తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన సావత్థి జేతవనం అనాథపిణ్డికస్స ఆరామో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – “ఇమస్స, ఆనన్ద, ఆగన్తుకస్స భిక్ఖునో సేనాసనం పఞ్ఞాపేహీ”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో – “యస్స ఖో మం భగవా ఆణాపేతి, ‘ఇమస్స, ఆనన్ద, ఆగన్తుకస్స భిక్ఖునో సేనాసనం పఞ్ఞాపేహీ’తి, ఇచ్ఛతి భగవా తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకవిహారే వత్థుం, ఇచ్ఛతి భగవా ఆయస్మతా సోణేన సద్ధిం ఏకవిహారే వత్థు”న్తి – యస్మిం విహారే భగవా విహరతి తస్మిం విహారే ఆయస్మతో సోణస్స సేనాసనం పఞ్ఞాపేసి.

౨౫౮. అథ ఖో భగవా బహుదేవ రత్తిం అజ్ఝోకాసే వీతినామేత్వా విహారం పావిసి. ఆయస్మాపి ఖో సోణో బహుదేవ రత్తిం అజ్ఝోకాసే వీతినామేత్వా విహారం పావిసి. అథ ఖో భగవా రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ ఆయస్మన్తం సోణం అజ్ఝేసి – “పటిభాతు తం, భిక్ఖు, ధమ్మో భాసితు”న్తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో ఆయస్మా సోణో భగవతో పటిస్సుణిత్వా సబ్బానేవ

అట్ఠకవగ్గికాని సరేన అభాసి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మతో సోణస్స సరభఞ్ఞపరియోసానే అబ్భానుమోది – “సాధు, సాధు, భిక్ఖు. సుగ్గహితాని ఖో తే, భిక్ఖు, అట్ఠకవగ్గికాని , సుమనసికతాని సూపధారితాని. కల్యాణియాపి వాచాయ సమన్నాగతో, విస్సట్ఠాయ, అనేలగలాయ [అనేళగలాయ (క.)], అత్థస్స విఞ్ఞాపనియా. కతివస్సోసి త్వం, భిక్ఖూ”తి? “ఏకవస్సోహం, భగవా”తి. “కిస్స పన త్వం, భిక్ఖు, ఏవం చిరం అకాసీ”తి? “చిరం దిట్ఠో మే, భన్తే, కామేసు ఆదీనవో, అపి చ సమ్బాధా ఘరావాసా బహుకిచ్చా బహుకరణీయా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

[ఉదా॰ ౪౬ ఉదానేపి] “దిస్వా ఆదీనవం లోకే, ఞత్వా ధమ్మం నిరూపధిం;
అరియో న రమతీ పాపే, పాపే న రమతీ సుచీ”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా సోణో – పటిసమ్మోదతి ఖో మం భగవా, అయం ఖ్వస్స కాలో యం మే ఉపజ్ఝాయో పరిదస్సీతి – ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – “ఉపజ్ఝాయో మే, భన్తే, ఆయస్మా మహాకచ్చానో భగవతో పాదే సిరసా వన్దతి, ఏవఞ్చ వదేతి అవన్తిదక్ఖిణాపథో, భన్తే, అప్పభిక్ఖుకో. తిణ్ణం మే వస్సానం అచ్చయేన కిచ్ఛేన కసిరేన తతో తతో దసవగ్గం భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఉపసమ్పదం అలత్థం, అప్పేవ నామ భగవా అవన్తిదక్ఖిణాపథే అప్పతరేన గణేన ఉపసమ్పదం అనుజానేయ్య. అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భన్తే, కణ్హుత్తరా భూమి ఖరా గోకణ్టకహతా; అప్పేవ నామ భగవా అవన్తిదక్ఖిణాపథే గుణఙ్గుణూపాహనం అనుజానేయ్య. అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భన్తే, నహానగరుకా మనుస్సా ఉదకసుద్ధికా, అప్పేవ నామ భగవా అవన్తిదక్ఖిణాపథే ధువనహానం అనుజానేయ్య. అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భన్తే, చమ్మాని అత్థరణాని, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం. సేయ్యథాపి, భన్తే, మజ్ఝిమేసు జనపదేసు ఏరగూ మోరగూ మజ్జారూ జన్తూ , ఏవమేవ ఖో, భన్తే, అవన్తిదక్ఖిణాపథే చమ్మాని అత్థరణాని, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం; అప్పేవ నామ భగవా అవన్తిదక్ఖిణాపథే చమ్మాని అత్థరణాని అనుజానేయ్య, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం. ఏతరహి, భన్తే, మనుస్సా నిస్సీమగతానం భిక్ఖూనం చీవరం దేన్తి – ‘ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దేమా’తి. తే ఆగన్త్వా ఆరోచేన్తి – ‘ఇత్థన్నామేహి తే, ఆవుసో, మనుస్సేహి చీవరం దిన్న’న్తి. తే కుక్కుచ్చాయన్తా న సాదియన్తి – ‘మా నో నిస్సగ్గియం అహోసీ’తి; అప్పేవ నామ భగవా చీవరే పరియాయం ఆచిక్ఖేయ్యా”తి.

౨౫౯. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అవన్తిదక్ఖిణాపథో, భిక్ఖవే, అప్పభిక్ఖుకో. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బపచ్చన్తిమేసు జనపదేసు వినయధరపఞ్చమేన గణేన ఉపసమ్పదం. తత్రిమే పచ్చన్తిమా జనపదా – పురత్థిమాయ దిసాయ గజఙ్గలం [కజఙ్గలం (సీ॰ స్యా॰)] నామ నిగమో, తస్స పరేన మహాసాలా, తతో పరా పచ్చన్తిమా జనపదా, ఓరతో మజ్ఝే; పురత్థిమదక్ఖిణాయ దిసాయ సల్లవతీ [సలలవతీ (సీ॰)] నామ నదీ, తతో పరా పచ్చన్తిమా జనపదా, ఓరతో మజ్ఝే; దక్ఖిణాయ దిసాయ సేతకణ్ణికం నామ నిగమో, తతో పరా పచ్చన్తిమా జనపదా, ఓరతో మజ్ఝే; పచ్ఛిమాయ దిసాయ థూణం నామ బ్రాహ్మణగామో, తతో పరా పచ్చన్తిమా జనపదా, ఓరతో మజ్ఝే; ఉత్తరాయ దిసాయ ఉసీరద్ధజో నామ పబ్బతో, తతో పరా పచ్చన్తిమా జనపదా, ఓరతో మజ్ఝే . అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏవరూపేసు పచ్చన్తిమేసు జనపదేసు వినయధరపఞ్చమేన గణేన ఉపసమ్పదం. అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భిక్ఖవే, కణ్హుత్తరా భూమి ఖరా గోకణ్టకహతా. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బపచ్చన్తిమేసు జనపదేసు గుణఙ్గుణూపాహనం. అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భిక్ఖవే, నహానగరుకా మనుస్సా ఉదకసుద్ధికా. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బపచ్చన్తిమేసు జనపదేసు ధువనహానం.

అవన్తిదక్ఖిణాపథే, భిక్ఖవే, చమ్మాని అత్థరణాని, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం. సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, మజ్ఝిమేసు జనపదేసు ఏరగూ మోరగూ మజ్జారూ జన్తూ, ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, అవన్తిదక్ఖిణాపథే చమ్మాని అత్థరణాని, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బపచ్చన్తిమేసు జనపదేసు చమ్మాని అత్థరణాని, ఏళకచమ్మం అజచమ్మం మిగచమ్మం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, మనుస్సా నిస్సీమగతానం భిక్ఖూనం చీవరం దేన్తి – 'ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దేమా'తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సాదితుం, న తావ తం గణనూపగం యావ న హత్థం గచ్ఛతీ"తి.

మహాకచ్చానస్స పఞ్చవరపరిదస్సనా నిట్ఠితా.

చమ్మక్ఖన్ధకో పఞ్చమో.

౧౭౫. తస్సుద్దానం

రాజా చ మాగధో సోణో, అసీతిసహస్సిస్సరో;
సాగతో గిజ్ఝకూటస్మిం, బహుం దస్సేతి ఉత్తరిం.

పబ్బజ్జారద్ధభిజ్జింసు , వీణం ఏకపలాసికం;
నీలా పీతా లోహితికా, మఞ్జిట్ఠా కణ్హమేవ చ.

మహారఙ్గమహానామా, వద్ధికా చ పటిక్ఖిపి;
ఖల్లకా పుటపాలి చ, తూలతిత్తిరమేణ్డజా.

విచ్ఛికా మోరచిత్రా చ, సీహబ్యగ్ఘా చ దీపికా;
అజినుద్దా మజ్జారీ చ, కాళలువకపరిక్ఖటా.

ఫలితుపాహనా ఖిలా, ధోతఖాణుఖటఖటా;
తాలవేళుతిణం చేవ, ముఞ్జపబ్బజహిన్తాలా.

కమలకమ్బలసోవణ్ణా , రూపికా మణివేళురియా;
ఫలికా కంసకాచా చ, తిపుసీసఞ్చ తమ్బకా.

గావీ యానం గిలానో చ, పురిసాయుత్తసివికా;
సయనాని మహాచమ్మా, గోచమ్మేహి చ పాపకో.

గిహీనం చమ్మవద్ధేహి, పవిసన్తి గిలాయనో;
మహాకచ్చాయనో సోణో, సరేన అట్ఠకవగ్గికం.

ఉపసమ్పదం పఞ్చహి, గుణఙ్గుణా ధువసినా;
చమ్మత్థరణానుఞ్ఞాసి, న తావ గణనూపగం;

అదాసి మే వరే పఞ్చ, సోణత్థేరస్స నాయకోతి.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూని తేసట్ఠి.

చమ్మక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

౬. భేసజ్జక్ఖన్ధకో

౧౬౦. పఞ్చభేసజ్జకథా

౨౬౦. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం సారదికేన ఆబాధేన ఫుట్ఠానం యాగుపి పీతా ఉగ్గచ్ఛతి, భత్తమ్పి భుత్తం ఉగ్గచ్ఛతి. తే తేన కిసా హోన్తి, లూఖా, దుబ్బణ్ణా, ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతా, ధమనిసన్థతగత్తా. అద్దసా ఖో భగవా తే భిక్ఖూ కిసే లూఖే దుబ్బణ్ణే ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతే ధమనిసన్థతగత్తే, దిస్వాన ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – "కిం ను ఖో, ఆనన్ద, ఏతరహి భిక్ఖూ కిసా, లూఖా, దుబ్బణ్ణా, ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతా, ధమనిసన్థతగత్తా"తి? "ఏతరహి, భన్తే, భిక్ఖూనం సారదికేన ఆబాధేన ఫుట్ఠానం యాగుపి పీతా ఉగ్గచ్ఛతి, భత్తమ్పి భుత్తం ఉగ్గచ్ఛతి. తే తేన కిసా హోన్తి, లూఖా, దుబ్బణ్ణా, ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతా, ధమనిసన్థతగత్తా"తి. అథ ఖో భగవతో రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – "ఏతరహి ఖో భిక్ఖూనం సారదికేన ఆబాధేన ఫుట్ఠానం యాగుపి పీతా ఉగ్గచ్ఛతి, భత్తమ్పి భుత్తం ఉగ్గచ్ఛతి. తే తేన కిసా హోన్తి, లూఖా, దుబ్బణ్ణా, ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతా, ధమనిసన్థతగత్తా. కిం ను ఖో అహం భిక్ఖూనం భేసజ్జం అనుజానేయ్యం, యం భేసజ్జఞ్చేవ అస్స భేసజ్జసమ్మతఞ్చ లోకస్స, ఆహారత్థఞ్చ ఫరేయ్య, న చ ఓళారికో ఆహారో పఞ్ఞాయేయ్యా"తి? అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – "ఇమాని ఖో పఞ్చ భేసజ్జాని, సేయ్యథిదం – సప్పి, నవనీతం, తేలం, మధు, ఫాణితం; భేసజ్జాని చేవ భేసజ్జసమ్మతాని చ లోకస్స, ఆహారత్థఞ్చ ఫరన్తి, న చ ఓళారికో ఆహారో పఞ్ఞాయతి. యంనూనాహం భిక్ఖూనం ఇమాని పఞ్చ భేసజ్జాని అనుజానేయ్యం, కాలే పటిగ్గహేత్వా కాలే పరిభుఞ్జితు"న్తి. అథ ఖో భగవా సాయన్హసమయం పటిసల్లానా వుట్ఠితో ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "ఇధ మయ్హం, భిక్ఖవే, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – 'ఏతరహి ఖో భిక్ఖూనం సారదికేన ఆబాధేన ఫుట్ఠానం యాగుపి పీతా ఉగ్గచ్ఛతి, భత్తమ్పి భుత్తం ఉగ్గచ్ఛతి. తే తేన కిసా హోన్తి, లూఖా, దుబ్బణ్ణా, ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతా, ధమనిసన్థతగత్తా. కిం ను ఖో అహం భిక్ఖూనం భేసజ్జం అనుజానేయ్యం, యం భేసజ్జఞ్చేవ అస్స భేసజ్జసమ్మతఞ్చ లోకస్స, ఆహారత్థఞ్చ ఫరేయ్య, న చ ఓళారికో ఆహారో పఞ్ఞాయేయ్యా'తి. తస్స మయ్హం, భిక్ఖవే, ఏతదహోసి 'ఇమాని ఖో పఞ్చ భేసజ్జాని , సేయ్యథిదం – సప్పి, నవనీతం, తేలం, మధు, ఫాణితం; భేసజ్జాని చేవ భేసజ్జసమ్మతాని చ లోకస్స, ఆహారత్థఞ్చ ఫరన్తి, న చ ఓళారికో ఆహారో పఞ్ఞాయతి. యంనూనాహం భిక్ఖూనం ఇమాని పఞ్చ భేసజ్జాని అనుజానేయ్యం, కాలే పటిగ్గహేత్వా కాలే పరిభుఞ్జితు'న్తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తాని పఞ్చ భేసజ్జాని కాలే పటిగ్గహేత్వా కాలే పరిభుఞ్జితు"న్తి.

౨౬౧. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ తాని పఞ్చ భేసజ్జాని కాలే పటిగ్గహేత్వా కాలే పరిభుఞ్జన్తి. తేసం యానిపి తాని పాకతికాని లూఖాని భోజనాని తానిపి నచ్ఛాదేన్తి, పగేవ సేనేసితాని [సేనేసికాని (సీ. స్యా.), సేనేహికాని (యోజనా)]. తే తేన చేవ సారదికేన ఆబాధేన ఫుట్ఠా, ఇమినా చ భత్తాచ్ఛాదకేన [భత్తాచ్ఛన్నకేన (క.)], తదుభయేన భియ్యోసోమత్తాయ కిసా హోన్తి, లూఖా, దుబ్బణ్ణా, ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతా, ధమనిసన్థతగత్తా. అద్దసా ఖో భగవా తే భిక్ఖూ భియ్యోసోమత్తాయ కిసే లూఖే దుబ్బణ్ణే ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతే ధమనిసన్థతగత్తే, దిస్వాన ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – "కిం ను ఖో, ఆనన్ద, ఏతరహి భిక్ఖూ భియ్యోసోమత్తాయ కిసా, లూఖా, దుబ్బణ్ణా, ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతా, ధమనిసన్థతగత్తా"తి? "ఏతరహి, భన్తే, భిక్ఖూ తాని చ పఞ్చ భేసజ్జాని కాలే పటిగ్గహేత్వా కాలే పరిభుఞ్జన్తి. తేసం యానిపి తాని పాకతికాని లూఖాని భోజనాని

తానిపి నచ్ఛాదేన్తి, పగేవ సేనేసికాని. తే తేన చేవ సారదికేన ఆబాధేన ఫుట్ఠా, ఇమినా చ భత్తాచ్ఛాదకేన, తదుభయేన భియ్యోసోమత్తాయ కిసా, లూఖా, దుబ్బణ్ణా, ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతా, ధమనిసన్థతగత్తా"తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, తాని పఞ్చ భేసజ్జాని పటిగ్గహేత్వా కాలేపి వికాలేపి పరిభుఞ్జితు"న్తి.

২৬২. తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం వసేహి భేసజ్జేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వసాని భేసజ్జాని – అచ్ఛవసం, మచ్ఛవసం, సుసుకావసం , సూకరవసం, గద్రభవసం – కాలే పటిగ్గహితం కాలే నిప్పక్కం [నిపక్కం (క.)] కాలే సంసట్ఠం తేలపరిభోగేన పరిభుఞ్జితుం. వికాలే చే, భిక్ఖవే, పటిగ్గహితం వికాలే నిప్పక్కం వికాలే సంసట్ఠం, తం చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి తిణ్ణం దుక్కటానం. కాలే చే, భిక్ఖవే, పటిగ్గహితం వికాలే నిప్పక్కం వికాలే సంసట్ఠం, తం చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం. కాలే చే, భిక్ఖవే, పటిగ్గహితం కాలే నిప్పక్కం వికాలే సంసట్ఠం, తం చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. కాలే చే, భిక్ఖవే, పటిగ్గహితం కాలే నిప్పక్కం కాలే సంసట్ఠం, తం చే పరిభుఞ్జేయ్య, అనాపత్తీతి.

పఞ్చభేసజ్జకథా నిట్ఠితా.

౧౬౧. మూలాదిభేసజ్జకథా

২৬৩. తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం మూలేహి భేసజ్జేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి , భిక్ఖవే, మూలాని భేసజ్జాని – హలిద్దిం, సిఙ్గివేరం, వచం, వచత్థం [వచత్థం (సీ. స్యా.)], అతివిసం, కటుకరోహిణిం, ఉసీరం, భద్దముత్తకం, యాని వా పనఞ్ఞానిపి అత్థి మూలాని భేసజ్జాని, నేవ ఖాదనీయే ఖాదనీయత్థం ఫరన్తి, న భోజనీయే భోజనీయత్థం ఫరన్తి, తాని – పటిగ్గహేత్వా యావజీవం పరిహరితుం; సతి పచ్చయే పరిభుఞ్జితుం. అసతి పచ్చయే పరిభుఞ్జన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం మూలేహి భేసజ్జేహి పిట్ఠేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, నిసదం నిసదపోతకన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం కసావేహి భేసజ్జేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కసావాని [కసావభేసజ్జాని (క.)] భేసజ్జాని – నిమ్బకసావం, కుటజకసావం, పటోలకసావం, ఫగ్గవకసావం, నత్తమాలకసావం, యాని వా పనఞ్ఞానిపి అత్థి కసావాని భేసజ్జాని నేవ ఖాదనీయే ఖాదనీయత్థం ఫరన్తి, న భోజనీయే భోజనీయత్థం ఫరన్తి, తాని – పటిగ్గహేత్వా యావజీవం పరిహరితుం; సతి పచ్చయే పరిభుఞ్జితుం. అసతి పచ్చయే పరిభుఞ్జన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం పణ్ణేహి భేసజ్జేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే , పణ్ణాని భేసజ్జాని – నిమ్బపణ్ణం, కుటజపణ్ణం, పటోలపణ్ణం, సులసిపణ్ణం, కప్పాసపణ్ణం, యాని వా పనఞ్ఞానిపి అత్థి పణ్ణాని భేసజ్జాని, నేవ ఖాదనీయే ఖాదనీయత్థం ఫరన్తి, న భోజనీయే భోజనీయత్థం ఫరన్తి…పే.….

తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం ఫలేహి భేసజ్జేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఫలాని భేసజ్జాని – బిలఙ్గం, పిప్పలిం, మరిచం, హరీతకం, విభీతకం, ఆమలకం, గోట్ఠఫలం [గోఠఫలం (స్యా.), కోట్ఠఫలం (క.)], యాని వా పనఞ్ఞానిపి అత్థి ఫలాని భేసజ్జాని, నేవ ఖాదనీయే ఖాదనీయత్థం ఫరన్తి, న భోజనీయే భోజనీయత్థం ఫరన్తి…పే.….

తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం జతూహి భేసజ్జేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, జతూని భేసజ్జాని – హిఙ్గుం, హిఙ్గుజతుం, హిఙ్గుసిపాటికం, తకం, తకపత్తిం, తకపణ్ణిం , సజ్జులసం, యాని వా పనఞ్ఞానిపి అత్థి జతూని భేసజ్జాని, నేవ ఖాదనీయే ఖాదనీయత్థం ఫరన్తి…పే.….

తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం లోణేహి భేసజ్జేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, లోణాని భేసజ్జాని – సాముద్దం, కాళలోణం, సిన్ధవం, ఉబ్భిదం [ఉబ్భిరం (క.)], బిలం [బిళాలం (సీ.)], యాని వా పనఞ్ఞానిపి అత్థి లోణాని భేసజ్జాని, నేవ ఖాదనీయే ఖాదనీయత్థం ఫరన్తి, న భోజనీయే భోజనీయత్థం ఫరన్తి, తాని – పటిగ్గహేత్వా యావజీవం పరిహరితుం; సతి పచ్చయే పరిభుఞ్జితుం. అసతి పచ్చయే పరిభుఞ్జన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౨౬౪. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఉపజ్ఝాయస్స ఆయస్మతో బేలట్ఠసీసస్స థుల్లకచ్ఛాబాధో హోతి. తస్స లసికాయ చీవరాని కాయే లగ్గన్తి, తాని భిక్ఖూ ఉదకేన తేమేత్వా తేమేత్వా అపకడ్ఢన్తి. అద్దసా ఖో భగవా సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో తే భిక్ఖూ తాని చీవరాని ఉదకేన తేమేత్వా తేమేత్వా అపకడ్ఢన్తే, దిస్వాన యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "కిం ఇమస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో ఆబాధో"తి? "ఇమస్స, భన్తే, ఆయస్మతో థుల్లకచ్ఛాబాధో, లసికాయ చీవరాని కాయే లగ్గన్తి, తాని మయం ఉదకేన తేమేత్వా తేమేత్వా అపకడ్ఢామా"తి . అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, యస్స కణ్డు వా, పిళకా వా, అస్సావో వా, థుల్లకచ్ఛు వా ఆబాధో, కాయో వా దుగ్గన్ధో, చుణ్ణాని భేసజ్జాని; అగిలానస్స ఛకణం మత్తికం రజననిప్పక్కం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదుక్ఖలం ముసల"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన గిలానానం భిక్ఖూనం చుణ్ణేహి భేసజ్జేహి చాలితేహి అత్థో హోతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చుణ్ణచాలినిన్తి. సణ్హేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, దుస్సచాలినిన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో అమనుస్సికాబాధో హోతి. తం ఆచరియుపజ్ఝాయా ఉపట్ఠహన్తా నాసక్ఖింసు అరోగం కాతుం. సో సూకరసూనం గన్త్వా ఆమకమంసం ఖాది, ఆమకలోహితం పివి . తస్స సో అమనుస్సికాబాధో పటిప్పస్సమ్భి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . అనుజానామి, భిక్ఖవే, అమనుస్సికాబాధే ఆమకమంసం ఆమకలోహితన్తి.

౨౬౫. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో చక్ఖురోగాబాధో హోతి. తం భిక్ఖూ పరిగ్గహేత్వా ఉచ్చారమ్పి పస్సావమ్పి నిక్ఖామేన్తి. అద్దసా ఖో భగవా సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో తే భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం పరిగ్గహేత్వా ఉచ్చారమ్పి పస్సావమ్పి నిక్ఖామేన్తే, దిస్వాన యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "కిం ఇమస్స,

భిక్ఖవే, భిక్ఖునో ఆబాధో”తి? “ఇమస్స, భన్తే, ఆయస్మతో చక్ఖురోగాబాధో. ఇమం మయం పరిగ్గహేత్వా ఉచ్చారమ్పి పస్సావమ్పి నిక్ఖామేమా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అఞ్జనం – కాళఞ్జనం, రసఞ్జనం, సోతఞ్జనం, గేరుకం, కపల్ల”న్తి. అఞ్జనూపపిసనేహి అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చన్దనం, తగరం, కాళానుసారియం, తాలీసం, భద్దముత్తకన్తి. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పిట్ఠాని అఞ్జనాని చరుకేసుపి [థాలకేసుపి (సీ. స్యా.)] సరావకేసుపి నిక్ఖిపన్తి; తిణచుణ్ణేహిపి పంసుకేహిపి ఓకిరియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అఞ్జనిన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచా అఞ్జనియో ధారేన్తి – సోవణ్ణమయం, రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచా అఞ్జనీ ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం, దన్తమయం, విసాణమయం, నళమయం, వేళుమయం, కట్ఠమయం, జతుమయం, ఫలమయం, లోహమయం, సఙ్ఖనాభిమయన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్జనియో అపారుతా హోన్తి, తిణచుణ్ణేహిపి పంసుకేహిపి ఓకిరియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అపిధానన్తి. అపిధానం నిపతతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సుత్తకేన బన్ధిత్వా అఞ్జనియా బన్ధితున్తి. అఞ్జనీ ఫలతి [నిపతతి (క.)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సుత్తకేన సిబ్బేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అఙ్గులియా అఞ్జన్తి, అక్ఖీని దుక్ఖాని హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అఞ్జనిసలాకన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచా అఞ్జనిసలాకాయో ధారేన్తి – సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి, “సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచా అఞ్జనిసలాకా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం...పే.... సఙ్ఖనాభిమయన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్జనిసలాకా భూమియం పతితా ఫరుసా హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . అనుజానామి, భిక్ఖవే, సలాకఠానియన్తి [సలాకోధానియన్తి (సీ. స్యా.)].

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అఞ్జనిమ్పి అఞ్జనిసలాకమ్పి హత్థేన పరిహరన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అఞ్జనిత్థవికన్తి. అంసబద్ధకో న హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అంసబద్ధకం బన్ధనసుత్తకన్తి.

౨౬౬. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స సీసాభితాపో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ముద్ధని తేలకన్తి. నక్ఖమనియో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, నత్థుకమ్మన్తి. నత్థు గలతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, నత్థుకరణిన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచా నత్థుకరణియో ధారేన్తి – సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి, "సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచా నత్థుకరణీ ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం...పే॰... సఙ్ఖనాభిమయన్తి. నత్థుం విసమం ఆసిఞ్చన్తి [నత్థు విసమం ఆసిఞ్చియతి (సీ॰ స్యా॰)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే , యమకనత్థుకరణిన్తి. నక్ఖమనియో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ధూమం పాతున్తి. తఞ్ఞేవ వట్టిం ఆలిమ్పేత్వా పివన్తి , కణ్ఠో దహతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ధూమనేత్తన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచాని ధూమనేత్తాని ధారేన్తి – సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచాని ధూమనేత్తాని ధారేతబ్బాని. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం...పే॰... సఙ్ఖనాభిమయన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ధూమనేత్తాని అపారుతాని హోన్తి, పాణకా పవిసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అపిధానన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ధూమనేత్తాని హత్థేన పరిహరన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ధూమనేత్తథవికన్తి. ఏకతో ఘంసియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యమకథవికన్తి. అంసబద్ధకో న హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అంసబద్ధకం బన్ధనసుత్తకన్తి.

౨౬౭. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స వాతాబాధో హోతి. వేజ్జా ఏవమాహంసు – "తేలం పచితబ్బ"న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తేలపాకన్తి. తస్మిం ఖో పన తేలపాకే మజ్జం పక్ఖిపితబ్బం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తేలపాకే మజ్జం పక్ఖిపితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అతిపక్ఖిత్తమజ్జాని [అతిఖిత్తమజ్జాని (క॰)] తేలాని పచన్తి, తాని పివిత్వా మజ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అతిపక్ఖిత్తమజ్జం తేలం పాతబ్బం. యో పివేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యస్మిం తేలపాకే మజ్జస్స న వణ్ణో న గన్ధో న రసో పఞ్ఞాయతి, ఏవరూపం మజ్జపక్ఖిత్తం తేలం పాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం బహుం అతిపక్ఖిత్తమజ్జం తేలం పక్కం హోతి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కథం ను ఖో అతిపక్ఖిత్తమజ్జే తేలే పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అబ్భఞ్జనం అధిట్ఠాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స బహుతరం తేలం పక్కం హోతి, తేలభాజనం న విజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తీణి తుమ్బాని – లోహతుమ్బం, కట్ఠతుమ్బం, ఫలతుమ్బన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స అఙ్గవాతో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సేదకమ్మన్తి. నక్ఖమనియో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సమ్భారసేదన్తి. నక్ఖమనియో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మహాసేదన్తి. నక్ఖమనియో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భఙ్గోదకన్తి. నక్ఖమనియో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకకోట్ఠకన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స పబ్బవాతో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, లోహితం మోచేతున్తి. నక్ఖమనియో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, లోహితం మోచేత్వా విసాణేన గాహేతున్తి [గహేతున్తి (సీ॰ స్యా॰)].

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స పాదా ఫలితా [ఫాలితా (క॰)] హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పాదబ్భఞ్జనన్తి. నక్ఖమనియో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పజ్జం అభిసఙ్ఖరితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో గణ్డాబాధో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సత్థకమ్మన్తి. కసావోదకేన అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కసావోదకన్తి. తిలకక్కేన అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిలకక్కన్తి. కబళికాయ అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కబళికన్తి. వణబన్ధనచోళేన అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వణబన్ధనచోళన్తి. వణో కణ్డువతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సాసపకుట్టేన [సాసపకుడ్డేన (సీ॰ స్యా॰)] ఫోసితున్తి. వణో కిలిజ్జిత్థ. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి , భిక్ఖవే, ధూమం కాతున్తి. వడ్ఢమంసం వుట్ఠాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, లోణసక్ఖరికాయ ఛిన్దితున్తి. వణో న రుహతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వణతేలన్తి. తేలం గలతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి , భిక్ఖవే, వికాసికం సబ్బం వణపటికమ్మన్తి.

౨౬౮. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అహినా దట్ఠో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చత్తారి మహావికటాని దాతుం – గూథం, ముత్తం, ఛారికం, మత్తికన్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “అప్పటిగ్గహితాని ను ఖో ఉదాహు పటిగ్గహేతబ్బానీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సతి కప్పియకారకే పటిగ్గహాపేతుం, అసతి కప్పియకారకే సామం గహేత్వా పరిభుఞ్జితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరేన భిక్ఖునా విసం పీతం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి భిక్ఖవే గూథం పాయేతున్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “అప్పటిగ్గహితం ను ఖో ఉదాహు పటిగ్గహేతబ్బో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యం కరోన్తో పటిగ్గణ్హాతి, స్వేవ పటిగ్గహో కతో, న పున [కతో పన (?)] పటిగ్గహేతబ్బోతి.

౨౬౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో ఘరదిన్నకాబాధో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సీతాలోళిం పాయేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు దుట్ఠగహణికో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆమిసఖారం పాయేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో పణ్డురోగాబాధో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . అనుజానామి, భిక్ఖవే, ముత్తహరీతకం పాయేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో ఛవిదోసాబాధో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గన్ధాలేపం కాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అభిసన్నకాయో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . అనుజానామి, భిక్ఖవే, విరేచనం పాతున్తి. అచ్ఛకఞ్జియా అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అచ్ఛకఞ్జిన్తి. అకటయూసేన అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అకటయూసన్తి. కటాకటేన అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కటాకటన్తి. పటిచ్ఛాదనీయేన అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పటిచ్ఛాదనీయన్తి.

మూలాదిభేసజ్జకథా నిట్ఠితా.

౧౬౨. పిలిన్దవచ్ఛవత్థు

౨౭౦. [ఇదం వత్థు పారా॰ ౬౧౮ ఆదయో] తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో రాజగహే పబ్భారం సోధాపేతి లేణం కత్తుకామో. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో యేనాయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం పిలిన్దవచ్ఛం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆయస్మన్తం పిలిన్దవచ్ఛం ఏతదవోచ – "కిం, భన్తే, థేరో కారాపేతీ"తి? "పబ్భారం, మహారాజ, సోధాపేమి, లేణం కత్తుకామో"తి. "అత్థో, భన్తే, అయ్యస్స ఆరామికేనా"తి? "న ఖో, మహారాజ, భగవతా ఆరామికో అనుఞ్ఞాతో"తి. "తేన హి, భన్తే, భగవన్తం పటిపుచ్ఛిత్వా మమ ఆరోచేయ్యాథా"తి. 'ఏవం, మహారాజా'తి ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పచ్చస్సోసి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి, సమాదపేసి, సముత్తేజేసి, సమ్పహంసేసి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆయస్మతా పిలిన్దవచ్ఛేన ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఉట్ఠాయాసనా ఆయస్మన్తం పిలిన్దవచ్ఛం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో భగవతో సన్తికే దూతం పాహేసి – "రాజా, భన్తే, మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆరామికం దాతుకామో. కథం ను ఖో, భన్తే, మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆరామిక"న్తి. దుతియమ్పి ఖో రాజా మాగధో సేనియో

బిమ్బిసారో యేనాయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం పిలిన్దవచ్ఛం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆయస్మన్తం పిలిన్దవచ్ఛం ఏతదవోచ – "అనుఞ్ఞాతో, భన్తే, భగవతా ఆరామికో"తి? "ఏవం, మహారాజా"తి. "తేన హి, భన్తే, అయ్యస్స ఆరామికం దమ్మీ"తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స ఆరామికం పటిస్సుత్వా, విస్సరిత్వా, చిరేన సతిం పటిలభిత్వా, అఞ్ఞతరం సబ్బత్థకం మహామత్తం ఆమన్తేసి – "యో మయా, భణే, అయ్యస్స ఆరామికో పటిస్సుతో, దిన్నో సో ఆరామికో"తి? "న ఖో, దేవ, అయ్యస్స ఆరామికో దిన్నో"తి. "కీవ చిరం ను ఖో, భణే, ఇతో [ఇతో రత్తి (స్యా.)] హి తం హోతీ"తి? అథ ఖో సో మహామత్తో రత్తియో గణేత్వా [విగణేత్వా (సీ.)] రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ఏతదవోచ – "పఞ్చ, దేవ, రత్తిసతానీ"తి. తేన హి, భణే, అయ్యస్స పఞ్చ ఆరామికసతాని దేహీతి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో సో మహామత్తో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పటిస్సుత్వా ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స పఞ్చ ఆరామికసతాని పాదాసి, పాటియేక్కో గామో నివిసి. 'ఆరామికగామకో'తి'పి నం ఆహంసు , 'పిలిన్దగామకో'తిపి నం ఆహంసు.

౨౭౧. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో తస్మిం గామకే కులూపకో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ పిలిన్దగామం పిణ్డాయ పావిసి. తేన ఖో పన సమయేన తస్మిం గామకే ఉస్సవో హోతి. దారకా అలఙ్కతా మాలాకితా కీళన్తి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో పిలిన్దగామకే సపదానం పిణ్డాయ చరమానో యేన అఞ్ఞతరస్స ఆరామికస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. తేన ఖో పన సమయేన తస్సా ఆరామికినియా ధీతా అఞ్ఞే దారకే అలఙ్కతే మాలాకితే పస్సిత్వా రోదతి – 'మాలం మే దేథ, అలఙ్కారం మే దేథా'తి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో తం ఆరామికినిం ఏతదవోచ – "కిస్సాయం దారికా రోదతీ"తి? "అయం, భన్తే, దారికా అఞ్ఞే దారకే అలఙ్కతే మాలాకితే పస్సిత్వా రోదతి – 'మాలం మే దేథ, అలఙ్కారం మే దేథా'తి. కుతో అమ్హాకం దుగ్గతానం మాలా, కుతో అలఙ్కారో"తి? అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో అఞ్ఞతరం తిణణ్డుపకం గహేత్వా తం ఆరామికినిం ఏతదవోచ – "హన్దిమం తిణణ్డుపకం తస్సా దారికాయ సీసే పటిముఞ్చా"తి. అథ ఖో సా ఆరామికినీ తం తిణణ్డుపకం గహేత్వా తస్సా దారికాయ సీసే పటిముఞ్చి. సా అహోసి సువణ్ణమాలా అభిరూపా, దస్సనీయా, పాసాదికా; నత్థి తాదిసా రఞ్ఞోపి అన్తేపురే సువణ్ణమాలా. మనుస్సా రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఆరోచేసుం – "అముకస్స, దేవ, ఆరామికస్స ఘరే సువణ్ణమాలా అభిరూపా, దస్సనీయా, పాసాదికా; నత్థి తాదిసా దేవస్సపి అన్తేపురే సువణ్ణమాలా; కుతో తస్స దుగ్గతస్స? నిస్సంసయం చోరికాయ ఆభతా"తి.

అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తం ఆరామికకులం బన్ధాపేసి. దుతియమ్పి ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ పిలిన్దగామం పిణ్డాయ పావిసి. పిలిన్దగామకే సపదానం పిణ్డాయ చరమానో యేన తస్స ఆరామికస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పటివిస్సకే పుచ్ఛి – "కహం ఇమం ఆరామికకులం గత"న్తి? "ఏతిస్సా, భన్తే, సువణ్ణమాలాయ కారణా రఞ్ఞా బన్ధాపిత"న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో యేన రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో యేనాయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం పిలిన్దవచ్ఛం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో ఏతదవోచ – "కిస్స, మహారాజ, ఆరామికకులం బన్ధాపిత"న్తి? "తస్స, భన్తే, ఆరామికస్స ఘరే సువణ్ణమాలా అభిరూపా, దస్సనీయా, పాసాదికా; నత్థి తాదిసా అమ్హాకమ్పి అన్తేపురే సువణ్ణమాలా; కుతో తస్స దుగ్గతస్స? నిస్సంసయం చోరికాయ

ఆభతా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పాసాదం సువణ్ణన్తి అధిముచ్చి; సో అహోసి సబ్బసోవణ్ణమయో. “ఇదం పన తే, మహారాజ, తావ బహుం సువణ్ణం కుతో”తి? ‘అఞ్ఞాతం, భన్తే, అయ్యస్సేవేసో ఇద్ధానుభావో’తి తం ఆరామికకులం ముఞ్చాపేసి.

మనుస్సా “అయ్యేన కిర పిలిన్దవచ్ఛేన సరాజికాయ పరిసాయ ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఇద్ధిపాటిహారియం దస్సిత”న్తి అత్తమనా అభిప్పసన్నా ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్ఛస్స పఞ్చ భేసజ్జాని అభిహరింసు, సేయ్యథిదం – సప్పిం, నవనీతం, తేలం, మధుం [సప్పి నవనీతం తేలం మధు (క.)], ఫాణితం. పకతియాపి చ ఆయస్మా పిలిన్దవచ్ఛో లాభీ హోతి పఞ్చన్నం భేసజ్జానం; లద్ధం లద్ధం పరిసాయ విస్సజ్జేతి. పరిసా చస్స హోతి బాహుల్లికా; లద్ధం లద్ధం కోలమ్బేపి [కోళుమ్బేపి (క.)], ఘటేపి, పూరేత్వా పటిసామేతి; పరిస్సావనానిపి, థవికాయోపి, పూరేత్వా వాతపానేసు లగ్గేతి. తాని ఓలీనవిలీనాని తిట్ఠన్తి. ఉన్దూరేహిపి విహారా ఓకిణ్ణవికిణ్ణా హోన్తి. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “అన్తోకోట్ఠాగారికా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా , సేయ్యథాపి రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా, తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భిక్ఖూ ఏవరూపాయ బాహుల్లాయ చేతేస్సన్తీ”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ తే అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ ఏవరూపాయ బాహుల్లాయ చేతేన్తీ”తి? “సచ్చం భగవాతి…పే.… విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “యాని ఖో పన తాని గిలానానం భిక్ఖూనం పటిసాయనీయాని భేసజ్జాని, సేయ్యథిదం – సప్పి, నవనీతం, తేలం, మధు, ఫాణితం, తాని పటిగ్గహేత్వా సత్తాహపరమం సన్నిధికారకం పరిభుఞ్జితబ్బాని. తం అతిక్కామయతో యథాధమ్మో కారేతబ్బో”తి.

పిలిన్దవచ్ఛవత్థు నిట్ఠితం.

భేసజ్జానుఞ్ఞాతభాణవారో నిట్ఠితో పఠమో.

౧౬౩. గుళాదిఅనుజాననా

౨౭౨. అథ ఖో భగవా సావత్థియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన రాజగహం తేన చారికం పక్కామి. అద్దసా ఖో ఆయస్మా కఙ్ఖారేవతో అన్తరామగ్గే గుళకరణం, ఓక్కమిత్వా గుళే పిట్ఠమ్పి ఛారికమ్పి పక్ఖిపన్తే, దిస్వాన “అకప్పియో గుళో సామిసో, న కప్పతి గుళో వికాలే పరిభుఞ్జితు”న్తి కుక్కుచ్చాయన్తో సపరిసో గుళం న పరిభుఞ్జతి. యేపిస్స సోతబ్బం మఞ్ఞన్తి, తేపి గుళం న పరిభుఞ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. కిమత్థాయ [కిమత్థియా (క.)], భిక్ఖవే, గుళే పిట్ఠమ్పి ఛారికమ్పి పక్ఖిపన్తీతి? థద్ధత్థాయ [బన్ధనత్థాయ (సీ. స్యా.)] భగవాతి. సచే, భిక్ఖవే, థద్ధత్థాయ గుళే పిట్ఠమ్పి ఛారికమ్పి పక్ఖిపన్తి, సో చ గుళోత్వేవ సఙ్ఖం గచ్ఛతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యథాసుఖం గుళం పరిభుఞ్జితున్తి.

అద్దసా ఖో ఆయస్మా కఙ్ఖారేవతో అన్తరామగ్గే వచ్చే ముగ్గం జాతం, పస్సిత్వా “అకప్పియా ముగ్గా; పక్కాపి ముగ్గా జాయన్తీతి” కుక్కుచ్చాయన్తో సపరిసో ముగ్గం న పరిభుఞ్జతి. యేపిస్స సోతబ్బం మఞ్ఞన్తి, తేపి ముగ్గం న పరిభుఞ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. సచే [సచేపి (?)], భిక్ఖవే, పక్కాపి ముగ్గా జాయన్తి , అనుజానామి, భిక్ఖవే, యథాసుఖం ముగ్గం పరిభుఞ్జితున్తి.

౨౨౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో ఉదరవాతాబాధో హోతి. సో లోణసోవీరకం అపాయి. తస్స సో ఉదరవాతాబాధో పటిప్పస్సమ్భి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స లోణసోవీరకం; అగిలానస్స ఉదకసమ్భిన్నం పానపరిభోగేన పరిభుఞ్జితున్తి.

గుళాదిఅనుజాననా నిట్ఠితా.

౧౬౪. అన్తోవుట్ఠాదిపటిక్ఖేపకథా

౨౨౪. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన రాజగహం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన భగవతో ఉదరవాతాబాధో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో – 'పుబ్బేపి భగవతో ఉదరవాతాబాధో తేకటులయాగుయా ఫాసు హోతీ'తి – సామం తిలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ముగ్గమ్పి విఞ్ఞాపేత్వా, అన్తో వాసేత్వా, అన్తో సామం పచిత్వా భగవతో ఉపనామేసి – "పివతు భగవా తేకటులయాగు"న్తి. జానన్తాపి తథాగతా పుచ్ఛన్తి, జానన్తాపి న పుచ్ఛన్తి; కాలం విదిత్వా పుచ్ఛన్తి, కాలం విదిత్వా న పుచ్ఛన్తి; అత్థసంహితం తథాగతా పుచ్ఛన్తి, నో అనత్థసంహితం. అనత్థసంహితే సేతుఘాతో తథాగతానం. ద్వీహి ఆకారేహి బుద్ధా భగవన్తో భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛన్తి – ధమ్మం వా దేసేస్సామ, సావకానం వా సిక్ఖాపదం పఞ్ఞపేస్సామాతి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – "కుతాయం, ఆనన్ద , యాగూ"తి? అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. విగరహి బుద్ధో భగవా – 'అననుచ్ఛవికం, ఆనన్ద, అననులోమికం, అప్పతిరూపం, అస్సామణకం, అకప్పియం, అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, ఆనన్ద, ఏవరూపాయ బాహుల్లాయ చేతేస్ససి. యదపి, ఆనన్ద, అన్తో వుట్ఠం [వుత్థం (సీ. స్యా. క.)] తదపి అకప్పియం; యదపి అన్తో పక్కం తదపి అకప్పియం; యదపి సామం పక్కం, తదపి అకప్పియం. నేతం, ఆనన్ద, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, అన్తో వుట్ఠం, అన్తో పక్కం, సామం పక్కం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అన్తో చే, భిక్ఖవే, వుట్ఠం, అన్తో పక్కం, సామం పక్కం తఞ్చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి తిణ్ణం దుక్కటానం. అన్తో చే, భిక్ఖవే, వుట్ఠం, అన్తో పక్కం, అఞ్ఞేహి పక్కం, తఞ్చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం. అన్తో చే, భిక్ఖవే, వుట్ఠం, బహి పక్కం, సామం పక్కం, తఞ్చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం. బహి చే, భిక్ఖవే, వుట్ఠం, అన్తో పక్కం, సామం పక్కం, తఞ్చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం. అన్తో చే, భిక్ఖవే, వుట్ఠం, బహి పక్కం, అఞ్ఞేహి పక్కం, తఞ్చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. బహి చే, భిక్ఖవే, వుట్ఠం, అన్తో పక్కం, అఞ్ఞేహి పక్కం, తఞ్చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. బహి చే, భిక్ఖవే, వుట్ఠం, బహి పక్కం, సామం పక్కం, తఞ్చే పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. బహి చే, భిక్ఖవే, వుట్ఠం, బహి పక్కం , అఞ్ఞేహి పక్కం, తఞ్చే పరిభుఞ్జేయ్య, అనాపత్తీ"'తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ "భగవతా సామంపాకో పటిక్ఖిత్తో"తి పున పాకే కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పున పాకం పచితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజగహం దుబ్భిక్ఖం హోతి. మనుస్సా లోణమ్పి, తేలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ఖాదనీయమ్పి ఆరామం ఆహరన్తి. తాని భిక్ఖూ బహి వాసేన్తి; ఉక్కపిణ్డకాపి ఖాదన్తి, చోరాపి హరన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అన్తో వాసేతున్తి. అన్తో వాసేత్వా బహి పాచేన్తి. దమకా పరివారేన్తి. భిక్ఖూ అవిస్సట్ఠా పరిభుఞ్జన్తి.

భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అన్తో పచితున్తి. దుబ్భిక్ఖే కప్పియకారకా బహుతరం హరన్తి, అప్పతరం భిక్ఖూనం దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సామం పచితుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అన్తో వుట్ఠం, అన్తో పక్కం, సామం పక్కన్తి.

అన్తోవుట్ఠాదిపటిక్ఖేపకథా నిట్ఠితా.

౧౬౫. ఉగ్గహితపటిగ్గహణా

౨౭౫. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ కాసీసు వస్సంవుట్ఠా రాజగహం గచ్ఛన్తా భగవన్తం దస్సనాయ అన్తరామగ్గే న లభింసు లూఖస్స వా పణీతస్స వా భోజనస్స యావదత్థం పారిపూరిం; బహుఞ్చ ఫలఖాదనీయం అహోసి; కప్పియకారకో చ న అహోసి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ కిలన్తరూపా యేన రాజగహం వేళువనం కలన్దకనివాపో, యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవన్తానం ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "కచ్చి , భిక్ఖవే, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయం, కచ్చిత్థ అప్పకిలమథేన అద్ధానం ఆగతా; కుతో చ తుమ్హే, భిక్ఖవే, ఆగచ్ఛథా"తి? "ఖమనీయం భగవా, యాపనీయం భగవా. ఇధ మయం, భన్తే, కాసీసు వస్సంవుట్ఠా రాజగహం ఆగచ్ఛన్తా భగవన్తం దస్సనాయ అన్తరామగ్గే న లభిమ్హా లూఖస్స వా పణీతస్స వా భోజనస్స యావదత్థం పారిపూరిం; బహుఞ్చ ఫలఖాదనీయం అహోసి; కప్పియకారకో చ న అహోసి; తేన మయం కిలన్తరూపా అద్ధానం ఆగతా"తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, యత్థ ఫలఖాదనీయం పస్సతి, కప్పియకారకో చ న హోతి, సామం గహేత్వా, హరిత్వా, కప్పియకారకే పస్సిత్వా, భూమియం నిక్ఖిపిత్వా, పటిగ్గహాపేత్వా పరిభుఞ్జితుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉగ్గహితం పటిగ్గహితు"న్తి.

౨౭౬. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స బ్రాహ్మణస్స నవా చ తిలా నవఞ్చ మధు ఉప్పన్నా హోన్తి. అథ ఖో తస్స బ్రాహ్మణస్స ఏతదహోసి – "యంనూనాహం నవే చ తిలే నవఞ్చ మధుం బుద్ధప్పముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స దదేయ్య"న్తి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతా సద్ధిం పటిసమ్మోది, సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో సో బ్రాహ్మణో భగవన్తం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే భవం గోతమో స్వాతనాయ భత్తం, సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన . అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో భగవతో అధివాసనం విదిత్వా పక్కామి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో, భో గోతమ, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన తస్స బ్రాహ్మణస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది, సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో తం బ్రాహ్మణం భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా, సమాదపేత్వా, సముత్తేజేత్వా, సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

అథ ఖో తస్స బ్రాహ్మణస్స అచిరపక్కన్తస్స భగవతో ఏతదహోసి – "యేసం ఖో మయా అత్థాయ బుద్ధప్పముఖో భిక్ఖుసఙ్ఘో నిమన్తితో, 'నవే చ తిలే నవఞ్చ మధుం దస్సామీ'తి , తే మయా పముట్ఠా దాతుం. యంనూనాహం నవే చ తిలే

నవఞ్చ మధుం కోలమ్బేహి చ ఘటేహి చ ఆరామం హరాపేయ్య”న్తి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో నవే చ తిలే నవఞ్చ మధుం కోలమ్బేహి చ ఘటేహి చ ఆరామం హరాపేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో సో బ్రాహ్మణో భగవన్తం ఏతదవోచ – “యేసం ఖో మయా, భో గోతమ, అత్థాయ బుద్ధప్పముఖో భిక్ఖుసఙ్ఘో నిమన్తితో, ‘నవే చ తిలే నవఞ్చ మధుం దస్సామీ’తి, తే మయా పముట్ఠా దాతుం. పటిగ్గణ్హాతు మే భవం గోతమో నవే చ తిలే నవఞ్చ మధు”న్తి. తేన హి, బ్రాహ్మణ, భిక్ఖూనం దేహీతి . తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ దుబ్భిక్ఖే అప్పమత్తకేపి పవారేన్తి, పటిసఙ్ఖాపి పటిక్ఖిపన్తి, సబ్బో చ సఙ్ఘో పవారితో హోతి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్హన్తి. పటిగ్గణ్హథ, భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథ. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తతో నీహటం భుత్తావినా పవారితేన అనతిరిత్తం పరిభుఞ్జితున్తి.

ఉగ్గహితపటిగ్గహణా నిట్ఠితా.

౧౬౬. పటిగ్గహితాదిఅనుజాననా

౨౭౭. [పాచి. ౨౯౫] తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సక్యపుత్తస్స ఉపట్ఠాకకులం సఙ్ఘస్సత్థాయ ఖాదనీయం పాహేసి – అయ్యస్స ఉపనన్దస్స దస్సేత్వా సఙ్ఘస్స దాతబ్బన్తి. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో గామం పిణ్డాయ పవిట్ఠో హోతి . అథ ఖో తే మనుస్సా ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూ పుచ్ఛింసు – “కహం, భన్తే, అయ్యో ఉపనన్దో”తి? “ఏసావుసో, ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో గామం పిణ్డాయ పవిట్ఠో”తి. “ఇదం, భన్తే, ఖాదనీయం అయ్యస్స ఉపనన్దస్స దస్సేత్వా సఙ్ఘస్స దాతబ్బ”న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. తేన హి, భిక్ఖవే, పటిగ్గహేత్వా నిక్ఖిపథ యావ ఉపనన్దో ఆగచ్ఛతీతి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో పురేభత్తం కులాని పయిరుపాసిత్వా దివా ఆగచ్ఛతి. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ దుబ్భిక్ఖే అప్పమత్తకేపి పవారేన్తి, పటిసఙ్ఖాపి పటిక్ఖిపన్తి, సబ్బో చ సఙ్ఘో పవారితో హోతి, భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్హన్తి. పటిగ్గణ్హథ, భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథ. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పురేభత్తం పటిగ్గహితం భుత్తావినా పవారితేన అనతిరిత్తం పరిభుఞ్జితున్తి.

౨౭౮. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స కాయడాహాబాధో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో యేనాయస్మా సారిపుత్తో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం ఏతదవోచ – “పుబ్బే తే, ఆవుసో సారిపుత్త, కాయడాహాబాధో కేన ఫాసు హోతీ”తి? “భిసేహి చ మే, ఆవుసో , ముళాలికాహి చా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమ్మిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య, ఏవమేవ జేతవనే అన్తరహితో మన్దాకినియా పోక్ఖరణియా తీరే పాతురహోసి. అద్దసా ఖో అఞ్ఞతరో నాగో ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం ఏతదవోచ – “ఏతు ఖో, భన్తే, అయ్యో మహామోగ్గల్లానో. స్వాగతం, భన్తే, అయ్యస్స మహామోగ్గల్లానస్స. కేన, భన్తే, అయ్యస్స అత్థో; కిం దమ్మీ”తి? “భిసేహి చ మే, ఆవుసో, అత్థో, ముళాలికాహి చా”తి. అథ ఖో సో నాగో అఞ్ఞతరం నాగం ఆణాపేసి – “తేన హి, భణే, అయ్యస్స భిసే చ ముళాలికాయో చ యావదత్థం దేహీ”తి. అథ ఖో సో నాగో మన్దాకినిం పోక్ఖరణిం ఓగాహేత్వా, సోణ్డాయ భిసఞ్చ ముళాలికఞ్చ అబ్బాహిత్వా, సువిక్ఖాలితం విక్ఖాలేత్వా, భణ్డికం బన్ధిత్వా యేనాయస్మా మహామోగ్గల్లానో తేనుపసఙ్కమి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో – సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య, ఏవమేవ –

మన్దాకినియా పోక్ఖరణియా తీరే అన్తరహితో జేతవనే పాతురహోసి. సోపి ఖో నాగో మన్దాకినియా పోక్ఖరణియా తీరే అన్తరహితో జేతవనే పాతురహోసి. అథ ఖో సో నాగో ఆయస్మతో మహామోగ్గల్లానస్స భిసే చ ముళాలికాయో చ పటిగ్గహాపేత్వా జేతవనే అన్తరహితో మన్దాకినియా పోక్ఖరణియా తీరే పాతురహోసి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స భిసే చ ముళాలికాయో చ ఉపనామేసి. అథ ఖో ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స భిసే చ ముళాలికాయో చ భుత్తస్స కాయడాహాబాధో పటిప్పస్సమ్భి. బహూ భిసా చ ముళాలికాయో చ అవసిట్ఠా హోన్తి. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ దుబ్భిక్ఖే అప్పమత్తకేపి పవారేన్తి, పటిసఙ్ఖాపి పటిక్ఖిపన్తి, సబ్బో చ సఙ్ఘో పవారితో హోతి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్హన్తి. పటిగ్గణ్హథ, భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథ. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వనట్ఠం పోక్ఖరట్ఠం భుత్తావినా పవారితేన అనతిరిత్తం పరిభుఞ్జితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియం బహుం ఫలఖాదనీయం ఉప్పన్నం హోతి, కప్పియకారకో చ న హోతి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా ఫలం న పరిభుఞ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అబీజం నిబ్బత్తబీజం [నిబ్బట్టబీజం (సీ॰), నిబ్బటబీజం (స్యా॰), నిప్పట్టబీజం (క॰)] అకతకప్పం ఫలం పరిభుఞ్జితున్తి.

పటిగ్గహితాది అనుజాననా నిట్ఠితా.

౧౬౭. సత్థకమ్మపటిక్ఖేపకథా

౨౭౯. అథ ఖో భగవా సావత్థియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన రాజగహం తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన రాజగహం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో భగన్దలాబాధో హోతి. ఆకాసగోత్తో వేజ్జో సత్థకమ్మం కరోతి. అథ ఖో భగవా సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో యేన తస్స భిక్ఖునో విహారో తేనుపసఙ్కమి. అద్దసా ఖో ఆకాసగోత్తో వేజ్జో భగవన్తం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఆగచ్ఛతు భవం గోతమో, ఇమస్స భిక్ఖునో వచ్చమగ్గం పస్సతు, సేయ్యథాపి గోధాముఖ"న్తి . అథ ఖో భగవా – "సో మం ఖ్వాయం మోఘపురిసో ఉప్పణ్డేతీ"తి – తతోవ పటినివత్తిత్వా, ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా, భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "అత్థి కిర, భిక్ఖవే, అముకస్మిం విహారే భిక్ఖు గిలానో"తి? "అత్థి భగవా"తి. "కిం తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో ఆబాధో"తి? "తస్స, భన్తే, ఆయస్మతో భగన్దలాబాధో, ఆకాసగోత్తో వేజ్జో సత్థకమ్మం కరోతీ"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, భిక్ఖవే, తస్స మోఘపురిసస్స, అననులోమికం, అప్పతిరూపం, అస్సామణకం, అకప్పియం, అకరణీయం. కథఞ్హి నామ సో, భిక్ఖవే, మోఘపురిసో సమ్బాధే సత్థకమ్మం కారాపేస్సతి. సమ్బాధే, భిక్ఖవే, సుఖుమా ఛవి, దురోపయో వణో , దుప్పరిహారం సత్థం. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, సమ్బాధే సత్థకమ్మం కారాపేతబ్బం. యో కారాపేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ – భగవతా సత్థకమ్మం పటిక్ఖిత్తన్తి – వత్థికమ్మం కారాపేన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా, తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ వత్థికమ్మం కారాపేస్సన్తీ"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ వత్థికమ్మం కారాపేన్తీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి… పే॰… విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, సమ్బాధస్స సామన్తా ద్వఙ్గులా సత్థకమ్మం వా వత్థికమ్మం వా కారాపేతబ్బం. యో కారాపేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్సా"తి.

సత్థకమ్మపటిక్ఖేపకథా నిట్ఠితా.

౧౬౮. మనుస్సమంసపటిక్ఖేపకథా

౨౮౦. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన బారాణసీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన బారాణసీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా బారాణసియం విహరతి ఇసిపతనే మిగదాయే. తేన ఖో పన సమయేన బారాణసియం సుప్పియో చ ఉపాసకో సుప్పియా చ ఉపాసికా ఉభతోపసన్నా హోన్తి, దాయకా, కారకా, సఙ్ఘుపట్ఠాకా. అథ ఖో సుప్పియా ఉపాసికా ఆరామం గన్త్వా విహారేన విహారం పరివేణేన పరివేణం ఉపసఙ్కమిత్వా భిక్ఖూ పుచ్ఛతి – “కో, భన్తే, గిలానో, కస్స కిం ఆహరియతూ”తి? తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరేన భిక్ఖునా విరేచనం పీతం హోతి. అథ ఖో సో భిక్ఖు సుప్పియం ఉపాసికం ఏతదవోచ – “మయా ఖో, భగిని, విరేచనం పీతం. అత్థో మే పటిచ్ఛాదనీయేనా”తి. “సుట్ఠు, అయ్య, ఆహరియిస్సతీ”తి ఘరం గన్త్వా అన్తేవాసిం ఆణాపేసి – “గచ్ఛ, భణే, పవత్తమంసం జానాహీ”తి. ఏవం, అయ్యేతి ఖో సో పురిసో సుప్పియాయ ఉపాసికాయ పటిస్సుణిత్వా కేవలకప్పం బారాణసిం ఆహిణ్డన్తో న అద్దస పవత్తమంసం. అథ ఖో సో పురిసో యేన సుప్పియా ఉపాసికా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా సుప్పియం ఉపాసికం ఏతదవోచ – “నత్థయ్యే పవత్తమంసం. మాఘాతో అజ్జా”తి. అథ ఖో సుప్పియాయ ఉపాసికాయ ఏతదహోసి – “తస్స ఖో గిలానస్స భిక్ఖునో పటిచ్ఛాదనీయం అలభన్తస్స ఆబాధో వా అభివడ్ఢిస్సతి, కాలఙ్కిరియా వా భవిస్సతి. న ఖో మేతం పతిరూపం యాహం పటిస్సుణిత్వా న హరాపేయ్య”న్తి. పోత్థనికం గహేత్వా ఊరుమంసం ఉక్కన్తిత్వా దాసియా అదాసి – “హన్ద, జే, ఇమం మంసం సమ్పాదేత్వా అముకస్మిం విహారే భిక్ఖు గిలానో, తస్స దజ్జాహి. యో చ మం పుచ్ఛతి, ‘గిలానా’తి పటివేదేహీ”తి. ఉత్తరాసఙ్గేన ఊరుం వేఠేత్వా ఓవరకం పవిసిత్వా మఞ్చకే నిపజ్జి. అథ ఖో సుప్పియో ఉపాసకో ఘరం గన్త్వా దాసిం పుచ్ఛి – “కహం సుప్పియా”తి? “ఏసాయ్య ఓవరకే నిపన్నా”తి. అథ ఖో సుప్పియో ఉపాసకో యేన సుప్పియా ఉపాసికా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా సుప్పియం ఉపాసికం ఏతదవోచ – “కిస్స నిపన్నాసీ”తి? “గిలానామ్హీ”తి. “కిం తే ఆబాధో”తి? అథ ఖో సుప్పియా ఉపాసికా సుప్పియస్స ఉపాసకస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసి. అథ ఖో సుప్పియో ఉపాసకో – అచ్ఛరియం వత భో! అబ్భుతం వత భో! యావ సద్ధాయం సుప్పియా పసన్నా, యత్ర హి నామ అత్తనోపి మంసాని పరిచ్చత్తాని! కిమ్పిమాయ [కిం పనిమాయ (సీ॰ స్యా॰)] అఞ్ఞం కిఞ్చి అదేయ్యం భవిస్సతీతి – హట్ఠో ఉదగ్గో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సుప్పియో ఉపాసకో భగవన్తం ఏతదవోచ – “అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం, సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా”తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో సుప్పియో ఉపాసకో భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో సుప్పియో ఉపాసకో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – “కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త”న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సుప్పియస్స ఉపాసకస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది, సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన . అథ ఖో సుప్పియో ఉపాసకో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితం ఖో సుప్పియం ఉపాసకం భగవా ఏతదవోచ – “కహం సుప్పియా”తి? “గిలానా భగవా”తి. “తేన హి ఆగచ్ఛతూ”తి. “న భగవా ఉస్సహతీ”తి. “తేన హి పరిగ్గహేత్వాపి ఆనేథా”తి. అథ ఖో సుప్పియో ఉపాసకో సుప్పియం ఉపాసికం పరిగ్గహేత్వా ఆనేసి. తస్సా, సహ దస్సనేన భగవతో, తావ మహావణో రుళహో అహోసి, సుచ్ఛవిలోమజాతో. అథ ఖో సుప్పియో చ ఉపాసకో సుప్పియా చ ఉపాసికా – “అచ్ఛరియం వత భో! అబ్భుతం

వత భో! తథాగతస్స మహిద్ధికతా మహానుభావతా, యత్ర హి నామ సహ దస్సనేన భగవతో తావ మహావణో రుళహో భవిస్సతి, సుచ్ఛవిలోమజాతో”తి – హట్ఠా ఉదగ్గా బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీదింసు. అథ ఖో భగవా సుప్పియఞ్చ ఉపాసకం సుప్పియఞ్చ ఉపాసికం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ

పటిపుచ్ఛి – “కో, భిక్ఖవే, సుప్పియం ఉపాసికం మంసం విఞ్ఞాపేసీ”తి? ఏవం వుత్తే సో భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – “అహం ఖో, భన్తే, సుప్పియం ఉపాసికం మంసం విఞ్ఞాపేసి”న్తి. “ఆహరియిత్థ భిక్ఖూ”తి? “ఆహరియిత్థ భగవా”తి. “పరిభుఞ్జి త్వం భిక్ఖూ”తి? “పరిభుఞ్జామహం భగవా”తి. “పటివేక్ఖి త్వం భిక్ఖూ”తి? “నాహం భగవా పటివేక్ఖి”న్తి. విగరహి బుద్ధో భగవా... పే.... కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, అప్పటివేక్ఖిత్వా మంసం పరిభుఞ్జిస్ససి. మనుస్సమంసం ఖో తయా, మోఘపురిస, పరిభుత్తం. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “సన్తి, భిక్ఖవే, మనుస్సా సద్ధా పసన్నా, తేహి అత్తనోపి మంసాని పరిచ్చత్తాని. న, భిక్ఖవే, మనుస్సమంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స. న చ, భిక్ఖవే, అప్పటివేక్ఖిత్వా మంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

మనుస్సమంసపటిక్ఖేపకథా నిట్ఠితా.

౧౮౯. హత్థిమంసాదిపటిక్ఖేపకథా

౨౮౧. తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో హత్థీ మరన్తి . మనుస్సా దుబ్భిక్ఖే హత్థిమంసం పరిభుఞ్జన్తి , భిక్ఖూనం పిణ్డాయ చరన్తానం హత్థిమంసం దేన్తి. భిక్ఖూ హత్థిమంసం పరిభుఞ్జన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా హత్థిమంసం పరిభుఞ్జిస్సన్తి. రాజఙ్గం హత్థీ, సచే రాజా జానేయ్య, న నేసం అత్తమనో అస్సా”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, హత్థిమంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో అస్సా మరన్తి. మనుస్సా దుబ్భిక్ఖే అస్సమంసం పరిభుఞ్జన్తి, భిక్ఖూనం పిణ్డాయ చరన్తానం అస్సమంసం దేన్తి. భిక్ఖూ అస్సమంసం పరిభుఞ్జన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా అస్సమంసం పరిభుఞ్జిస్సన్తి. రాజఙ్గం అస్సా, సచే రాజా జానేయ్య, న నేసం అత్తమనో అస్సా”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అస్సమంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా దుబ్భిక్ఖే సునఖమంసం పరిభుఞ్జన్తి, భిక్ఖూనం పిణ్డాయ చరన్తానం సునఖమంసం దేన్తి. భిక్ఖూ సునఖమంసం పరిభుఞ్జన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా సునఖమంసం పరిభుఞ్జిస్సన్తి, జేగుచ్ఛో సునఖో పటికూలో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సునఖమంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా దుబ్భిక్ఖే అహిమంసం పరిభుఞ్జన్తి, భిక్ఖూనం పిణ్డాయ చరన్తానం అహిమంసం దేన్తి. భిక్ఖూ అహిమంసం పరిభుఞ్జన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా అహిమంసం పరిభుఞ్జిస్సన్తి, జేగుచ్ఛో అహి పటికూలో"తి. సుపస్సోపి [సుఫస్సో (సీ.)] నాగరాజా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో సుపస్సో నాగరాజా భగవన్తం ఏతదవోచ – "సన్తి, భన్తే, నాగా అస్సద్ధా అప్పసన్నా. తే అప్పమత్తకేహిపి భిక్ఖూ విహేఠేయ్యుం. సాధు, భన్తే, అయ్యా అహిమంసం న పరిభుఞ్జేయ్యు"న్తి. అథ ఖో భగవా సుపస్సం నాగరాజానం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి...పే.... పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, అహిమంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన లుద్దకా సీహం హన్త్వా సీహమంసం [మంసం (క.)] పరిభుఞ్జన్తి, భిక్ఖూనం పిణ్డాయ చరన్తానం సీహమంసం దేన్తి. భిక్ఖూ సీహమంసం పరిభుఞ్జిత్వా అరఞ్ఞే విహరన్తి. సీహా సీహమంసగన్ధేన భిక్ఖూ పరిపాతేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సీహమంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన లుద్దకా బ్యగ్ఘం హన్త్వా...పే.... దీపిం హన్త్వా...పే.... అచ్ఛం హన్త్వా...పే.... తరచ్ఛం హన్త్వా తరచ్ఛమంసం పరిభుఞ్జన్తి, భిక్ఖూనం పిణ్డాయ చరన్తానం తరచ్ఛమంసం దేన్తి. భిక్ఖూ తరచ్ఛమంసం పరిభుఞ్జిత్వా అరఞ్ఞే విహరన్తి. తరచ్ఛా తరచ్ఛమంసగన్ధేన భిక్ఖూ పరిపాతేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, తరచ్ఛమంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

హత్థిమంసాదిపటిక్ఖేపకథా నిట్ఠితా.

సుప్పియభాణవారో నిట్ఠితో దుతియో.

౧౭౦. యాగుమధుగోళకానుజాననా

౨౮౨. అథ ఖో భగవా బారాణసియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన అన్ధకవిన్దం తేన చారికం పక్కామి, మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం, అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహి. తేన ఖో పన సమయేన జానపదా మనుస్సా బహుం లోణమ్పి, తేలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ఖాదనీయమ్పి సకటేసు ఆరోపేత్వా బుద్ధప్పముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధా హోన్తి – యదా పటిపాటిం లభిస్సామ తదా భత్తం కరిస్సామాతి, పఞ్చమత్తాని చ విఘాసాదసతాని. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన అన్ధకవిన్దం తదవసరి. అథ ఖో అఞ్ఞతరస్స బ్రాహ్మణస్స పటిపాటిం అలభన్తస్స ఏతదహోసి – "అతీతాని [అధికాని (సీ. స్యా.)] ఖో మే ద్వే మాసాని బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం అనుబన్ధన్తస్స 'యదా పటిపాటిం లభిస్సామి తదా భత్తం కరిస్సామీ'తి, న చ మే పటిపాటి లబ్భతి, అహఞ్చమ్హి ఏకత్తకో [ఏకతో (సీ. స్యా.)], బహు చ మే ఘరావాసత్థో హాయతి. యంనూనాహం భత్తగ్గం ఓలోకేయ్యం; యం భత్తగ్గే నాస్స, తం పటియాదేయ్య"న్తి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో భత్తగ్గం ఓలోకేన్తో ద్వే నాద్దస – యాగుఞ్చ మధుగోళకఞ్చ . అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – "ఇధ మే, భో ఆనన్ద, పటిపాటిం అలభన్తస్స ఏతదహోసి 'అతీతాని ఖో మే ద్వే మాసాని బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం అనుబన్ధన్తస్స, యదా పటిపాటిం లభిస్సామి తదా భత్తం కరిస్సామీతి. న చ

మే పటిపాటి లబ్భతి , అహఞ్చమ్హి ఏకత్తకో, బహు చ మే ఘరావాసత్థో హాయతి. యంనూనాహం భత్తగ్గం ఓలోకేయ్యం; యం భత్తగ్గే నాస్స, తం పటియాదేయ్య'న్తి. సో ఖో అహం, భో ఆనన్ద, భత్తగ్గం ఓలోకేన్తో ద్వే నాద్దసం – యాగుఞ్చ మధుగోళకఞ్చ. సచాహం, భో ఆనన్ద, పటియాదేయ్యం యాగుఞ్చ మధుగోళకఞ్చ, పటిగ్గణ్హేయ్య మే భవం గోతమో"తి? "తేన హి, బ్రాహ్మణ, భగవన్తం పటిపుచ్ఛిస్సామీ"తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. తేన హానన్ద, పటియాదేతూతి. తేన హి, బ్రాహ్మణ, పటియాదేహీతి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పహూతం యాగుఞ్చ మధుగోళకఞ్చ పటియాదాపేత్వా భగవతో ఉపనామేసి – పటిగ్గణ్హాతు మే భవం గోతమో యాగుఞ్చ మధుగోళకఞ్చాతి. తేన హి, బ్రాహ్మణ, భిక్ఖూనం దేహీతి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్హన్తి. పటిగ్గణ్హథ, భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథాతి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పహూతాయ యాగుయా చ మధుగోళకేన చ సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం ధోతహత్థం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో తం బ్రాహ్మణం భగవా ఏతదవోచ –

"దసయిమే, బ్రాహ్మణ, ఆనిసంసా యాగుయా. కతమే దస? యాగుం దేన్తో ఆయుం దేతి, వణ్ణం దేతి, సుఖం దేతి, బలం దేతి, పటిభానం దేతి, యాగు పీతా ఖుద్దం [ఖుదం (సీ॰ స్యా॰)] పటిహనతి, పిపాసం వినేతి, వాతం అనులోమేతి, వత్థిం సోధేతి, ఆమావసేసం పాచేతి – ఇమే ఖో, బ్రాహ్మణ, దసానిసంసా యాగుయా"తి [పచ్ఛిమా పఞ్చ ఆనిసంసా అ॰ ని॰ ౫.౨౦౭].

[అ॰ ని॰ ౪.౫౮-౫౯ థోకం విసదిసం] యో సఞ్ఞతానం పరదత్తభోజినం;
కాలేన సక్కచ్చ దదాతి యాగుం;
దసస్స ఠానాని అనుప్పవేచ్ఛతి;
ఆయుఞ్చ వణ్ణఞ్చ సుఖం బలఞ్చ.

పటిభానమస్స ఉపజాయతే తతో;
ఖుద్దం పిపాసఞ్చ బ్యపనేతి వాతం;
సోధేతి వత్థిం పరిణామేతి భుత్తం;
భేసజ్జమేతం సుగతేన వణ్ణితం.

తస్మా హి యాగుం అలమేవ దాతుం;
నిచ్చం మనుస్సేన సుఖత్థికేన;
దిబ్బాని వా పత్థయతా సుఖాని;
మనుస్ససోభగ్యతమిచ్ఛతా వాతి.

అథ ఖో భగవా తం బ్రాహ్మణం ఇమాహి గాథాహి అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, యాగుఞ్చ మధుగోళకఞ్చా"తి.

యాగుమధుగోళకానుజాననా నిట్ఠితా.

౧౭౧. తరుణపసన్నమహామత్తవత్థు

౨౮౩. అఞ్ఞో సుం ఖో మనుస్సా భగవతా కిర యాగు అనుఞ్ఞాతా మధుగోళకఞ్చాతి. తే కాలస్సేవ, భోజ్జయాగుం పటియాదేన్తి మధుగోళకఞ్చ. భిక్ఖూ కాలస్సేవ భోజ్జయాగుయా ధాతా మధుగోళకేన చ భత్తగ్గే న చిత్తరూపం పరిభుఞ్జన్తి. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరేన తరుణపసన్నేన మహామత్తేన స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో భిక్ఖుసఙ్ఘో నిమన్తితో హోతి. అథ ఖో తస్స తరుణపసన్నస్స మహామత్తస్స ఏతదహోసి – "యంనూనాహం అడ్ఢతేలసన్నం భిక్ఖుసతానం అడ్ఢతేలసాని మంసపాతిసతాని పటియాదేయ్యం, ఏకమేకస్స భిక్ఖునో ఏకమేకం మంసపాతిం ఉపనామేయ్య"న్తి. అథ ఖో సో తరుణపసన్నో మహామత్తో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా అడ్ఢతేలసాని చ మంసపాతిసతాని, భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన తస్స తరుణపసన్నస్స మహామత్తస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది, సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో సో తరుణపసన్నో మహామత్తో భత్తగ్గే భిక్ఖూ పరివిసతి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "థోకం, ఆవుసో, దేహి; థోకం, ఆవుసో, దేహీ"తి. "మా ఖో తుమ్హే, భన్తే, – 'అయం తరుణపసన్నో మహామత్తో'తి – థోకం థోకం పటిగ్గణ్హథ. బహుం మే ఖాదనీయం భోజనీయం పటియత్తం, అడ్ఢతేలసాని చ మంసపాతిసతాని. ఏకమేకస్స భిక్ఖునో ఏకమేకం మంసపాతిం ఉపనామేస్సామీతి. పటిగ్గణ్హథ, భన్తే, యావదత్థ"న్తి. "న ఖో మయం, ఆవుసో, ఏతంకారణా థోకం థోకం పటిగ్గణ్హామ, అపి చ మయం కాలస్సేవ భోజ్జయాగుయా ధాతా మధుగోళకేన చ. తేన మయం థోకం థోకం పటిగ్గణ్హామా"తి. అథ ఖో సో తరుణపసన్నో మహామత్తో ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – "కథఞ్హి నామ భదన్తా మయా నిమన్తితా అఞ్ఞస్స భోజ్జయాగుం పరిభుఞ్జిస్సన్తి, న చాహం పటిబలో యావదత్థం దాతు"న్తి కుపితో అనత్తమనో ఆసాదనాపేక్ఖో భిక్ఖూనం పత్తే పూరేన్తో అగమాసి – భుఞ్జథ వా హరథ వాతి. అథ ఖో సో తరుణపసన్నో మహామత్తో బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో తం తరుణపసన్నం మహామత్తం భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

అథ ఖో తస్స తరుణపసన్నస్స మహామత్తస్స అచిరపక్కన్తస్స భగవతో అహుదేవ కుక్కుచ్చం, అహు విప్పటిసారో – "అలాభా వత మే, న వత మే లాభా; దుల్లద్ధం వత మే, న వత మే సులద్ధం; యోహం కుపితో అనత్తమనో ఆసాదనాపేక్ఖో భిక్ఖూనం పత్తే పూరేన్తో అగమాసిం – 'భుఞ్జథ వా హరథ వా'తి. కిం ను ఖో మయా బహుం పసుతం పుఞ్ఞం వా అపుఞ్ఞం వా"తి? అథ ఖో సో తరుణపసన్నో మహామత్తో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సో తరుణపసన్నో మహామత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇధ మయ్హం, భన్తే, అచిరపక్కన్తస్స భగవతో అహుదేవ కుక్కుచ్చం, అహు విప్పటిసారో 'అలాభా వత మే, న వత మే లాభా; దుల్లద్ధం వత మే, న వత మే సులద్ధం; యోహం కుపితో అనత్తమనో ఆసాదనాపేక్ఖో భిక్ఖూనం పత్తే పూరేన్తో అగమాసిం – భుఞ్జథ వా హరథ వాతి. కిం ను ఖో మయా బహుం పసుతం, పుఞ్ఞం వా అపుఞ్ఞం వా'తి. కిం ను ఖో మయా, భన్తే, బహుం పసుతం, పుఞ్ఞం వా అపుఞ్ఞం వా"తి? "యదగ్గేన తయా, ఆవుసో, స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో భిక్ఖుసఙ్ఘో నిమన్తితో తదగ్గేన తే బహుం పుఞ్ఞం పసుతం. యదగ్గేన తే ఏకమేకేన భిక్ఖునా ఏకమేకం సిత్థం పటిగ్గహితం తదగ్గేన తే బహుం పుఞ్ఞం పసుతం, సగ్గా తే ఆరద్ధా"తి. అథ ఖో సో తరుణపసన్నో మహామత్తో – "లాభా కిర మే, సులద్ధం కిర మే, బహుం కిర మయా పుఞ్ఞం పసుతం, సగ్గా కిర మే ఆరద్ధా"తి – హట్ఠో ఉదగ్గో ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా

ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ అఞ్ఞత్ర నిమన్తితా అఞ్ఞస్స భోజ్జయాగుం పరిభుఞ్జన్తీ"తి? "సచ్చం, భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా అఞ్ఞత్ర నిమన్తితా అఞ్ఞస్స భోజ్జయాగుం పరిభుఞ్జిస్సన్తి. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, అఞ్ఞత్ర నిమన్తితేన అఞ్ఞస్స భోజ్జయాగు పరిభుఞ్జితబ్బా. యో పరిభుఞ్జేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో"తి.

తరుణపసన్నమహామత్తవత్థు నిట్ఠితం.

౧౭౨. బేలట్ఠకచ్చానవత్థు

౨౮౪. అథ ఖో భగవా అన్ధకవిన్దే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన రాజగహం తేన చారికం పక్కామి, మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం, అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహి. తేన ఖో పన సమయేన బేలట్ఠో కచ్చానో రాజగహా అన్ధకవిన్దం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో హోతి, పఞ్చమత్తేహి సకటసతేహి, సబ్బేహేవ గుళకుమ్భపూరేహి. అద్దసా ఖో భగవా బేలట్ఠం కచ్చానం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన మగ్గా ఓక్కమ్మ అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసీది. అథ ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇచ్ఛామహం, భన్తే, ఏకమేకస్స భిక్ఖునో ఏకమేకం గుళకుమ్భం దాతు"న్తి. "తేన హి త్వం, కచ్చాన, ఏకంయేవ గుళకుమ్భం ఆహరా"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవతో పటిస్సుణిత్వా ఏకంయేవ గుళకుమ్భం ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఆభతో [ఆహటో (సీ. స్యా. క.)], భన్తే, గుళకుమ్భో; కథాహం, భన్తే, పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, కచ్చాన, భిక్ఖూనం గుళం దేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవతో పటిస్సుణిత్వా భిక్ఖూనం గుళం దత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "దిన్నో, భన్తే, భిక్ఖూనం గుళో, బహు చాయం గుళో అవసిట్ఠో. కథాహం, భన్తే, పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, కచ్చాన, భిక్ఖూనం గుళం యావదత్థం దేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవతో పటిస్సుణిత్వా భిక్ఖూనం గుళం యావదత్థం దత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "దిన్నో, భన్తే, భిక్ఖూనం గుళో యావదత్థో, బహు చాయం గుళో అవసిట్ఠో. కథాహం, భన్తే, పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, కచ్చాన, భిక్ఖూ గుళేహి సన్తప్పేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవతో పటిస్సుణిత్వా భిక్ఖూ గుళేహి సన్తప్పేసి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ పత్తేపి పూరేసుం పరిస్సావనానిపి థవికాయోపి పూరేసుం. అథ ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భిక్ఖూ గుళేహి సన్తప్పేత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "సన్తప్పితా, భన్తే, భిక్ఖూ గుళేహి, బహు చాయం గుళో అవసిట్ఠో. కథాహం, భన్తే, పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, కచ్చాన, విఘాసాదానం గుళం దేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవతో పటిస్సుణిత్వా విఘాసాదానం గుళం దత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "దిన్నో, భన్తే , విఘాసాదానం గుళో, బహు చాయం గుళో అవసిట్ఠో. కథాహం, భన్తే, పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, కచ్చాన, విఘాసాదానం గుళం యావదత్థం దేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవతో పటిస్సుణిత్వా విఘాసాదానం గుళం యావదత్థం దత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "దిన్నో, భన్తే, విఘాసాదానం గుళో యావదత్థో, బహు చాయం గుళో అవసిట్ఠో. కథాహం, భన్తే, పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, కచ్చాన, విఘాసాదే గుళేహి సన్తప్పేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవతో పటిస్సుణిత్వా విఘాసాదే గుళేహి సన్తప్పేసి. ఏకచ్చే విఘాసాదా కోలమ్బేపి ఘటేపి పూరేసుం, పిటకానిపి ఉచ్ఛఙ్గేపి పూరేసుం. అథ ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో విఘాసాదే గుళేహి సన్తప్పేత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "సన్తప్పితా, భన్తే, విఘాసాదా గుళేహి, బహు చాయం గుళో అవసిట్ఠో. కథాహం, భన్తే,

పటిపజ్జామీ”తి? “నాహం తం, కచ్చాన, పస్సామి సదేవకే లోకే సమారకే సబ్రహ్మకే సస్సమణబ్రాహ్మణియా పజాయ సదేవమనుస్సాయ యస్స సో గుళో పరిభుత్తో సమ్మా పరిణామం గచ్ఛేయ్య, అఞ్ఞత్ర తథాగతస్స వా తథాగతసావకస్స వా. తేన హి త్వం, కచ్చాన, తం గుళం అప్పహరితే వా ఛడ్డేహి, అప్పాణకే వా ఉదకే ఓపిలాపేహీ”తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో భగవతో పటిస్సుణిత్వా తం గుళం అప్పాణకే ఉదకే ఓపిలాపేతి. అథ ఖో సో గుళో ఉదకే పక్ఖిత్తో చిచ్చిటాయతి చిటిచిటాయతి పధూపాయతి [సన్ధూపాయతి (సీ. స్యా.)] సమ్పధూపాయతి. సేయ్యథాపి నామ ఫాలో దివససన్తత్తో ఉదకే పక్ఖిత్తో చిచ్చిటాయతి చిటిచిటాయతి పధూపాయతి సమ్పధూపాయతి, ఏవమేవ సో గుళో ఉదకే పక్ఖిత్తో చిచ్చిటాయతి చిటిచిటాయతి పధూపాయతి సమ్పధూపాయతి.

అథ ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో సంవిగ్గో లోమహట్ఠజాతో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నస్స ఖో బేలట్ఠస్స కచ్చానస్స భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – “దానకథం సీలకథం సగ్గకథం, కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం, నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా భగవా అఞ్ఞాసి బేలట్ఠం కచ్చానం కల్లచిత్తం, ముదుచిత్తం, వినీవరణచిత్తం, ఉదగ్గచిత్తం, పసన్నచిత్తం, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా, తం పకాసేసి…పే.… ఏవమేవ బేలట్ఠస్స కచ్చానస్స తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి. అథ ఖో బేలట్ఠో కచ్చానో దిట్ఠధమ్మో పత్తధమ్మో విదితధమ్మో పరియోగాళ్హధమ్మో తిణ్ణవిచికిచ్ఛో విగతకథంకథో వేసారజ్జప్పత్తో అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – “అభిక్కన్తం, భన్తే. అభిక్కన్తం, భన్తే. సేయ్యథాపి, భన్తే, నిక్కుజ్జితం వా ఉక్కుజ్జేయ్య…పే.… ఏవమేవం ఖో భగవతా అనేకపరియాయేన ధమ్మో పకాసితో. ఏసాహం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మఞ్చ, భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకం మం భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణగత”న్తి.

అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన రాజగహం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే గుళో ఉస్సన్నో హోతి. భిక్ఖూ – గిలానస్సేవ భగవతా గుళో అనుఞ్ఞాతో, నో అగిలానస్సాతి – కుక్కుచ్చాయన్తా గుళం న భుఞ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స గుళం, అగిలానస్స గుళోదకన్తి.

బేలట్ఠకచ్చానవత్థు నిట్ఠితం.

౧౭౩. పాటలిగామవత్థు

౨౮౫. [ఇతో పరం మహావ. ౨౮౬-౨౮౭ ‘తిణ్ణా మేధావినో జనా’తి పాఠో దీ. ని. ౨.౧౪౮; ఉదా. ౭౬ ఆదయో] అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన పాటలిగామో తేన చారికం పక్కామి, మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం, అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహి. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన పాటలిగామో తదవసరి. అస్సోసుం ఖో పాటలిగామికా ఉపాసకా – “భగవా కిర పాటలిగామం అనుప్పత్తో”తి. అథ ఖో పాటలిగామికా ఉపాసకా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నే ఖో పాటలిగామికే ఉపాసకే భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి, సమాదపేసి, సముత్తేజేసి, సమ్పహంసేసి. అథ ఖో పాటలిగామికా ఉపాసకా భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్పహంసితా భగవన్తం ఏతదవోచుం – “అధివాసేతు

నో, భన్తే, భగవా ఆవసథాగారం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా”తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో పాటలిగామికా ఉపాసకా భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా యేన ఆవసథాగారం తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా సబ్బసన్థరిం ఆవసథాగారం సన్థరిత్వా, ఆసనాని పఞ్ఞపేత్వా, ఉదకమణికం పతిట్ఠాపేత్వా, తేలపదీపం ఆరోపేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠంసు. ఏకమన్తం ఠితా ఖో పాటలిగామికా ఉపాసకా భగవన్తం ఏతదవోచుం – “సబ్బసన్థరిసన్థతం, భన్తే, ఆవసథాగారం. ఆసనాని పఞ్ఞత్తాని. ఉదకమణికో పతిట్ఠాపితో. తేలపదీపో ఆరోపితో. యస్సదాని, భన్తే, భగవా కాలం మఞ్ఞతీ”తి.

అథ ఖో భగవా నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన యేన ఆవసథాగారం తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా పాదే పక్ఖాలేత్వా ఆవసథాగారం పవిసిత్వా మజ్ఝిమం థమ్భం నిస్సాయ పురత్థాభిముఖో నిసీది. భిక్ఖుసఙ్ఘోపి ఖో పాదే పక్ఖాలేత్వా ఆవసథాగారం పవిసిత్వా పచ్ఛిమం భిత్తిం నిస్సాయ పురత్థాభిముఖో నిసీది, భగవన్తంయేవ పురక్ఖత్వా. పాటలిగామికాపి ఖో ఉపాసకా పాదే పక్ఖాలేత్వా ఆవసథాగారం పవిసిత్వా పురత్థిమం భిత్తిం నిస్సాయ పచ్ఛిమాభిముఖా నిసీదింసు, భగవన్తంయేవ పురక్ఖత్వా. అథ ఖో భగవా పాటలిగామికే ఉపాసకే ఆమన్తేసి –

[దీ॰ ని॰ ౩.౩౧౬; అ॰ ని॰ ౫.౨౧౩ ఆదయో], గహపతయో, ఆదీనవా దుస్సీలస్స సీలవిపత్తియా. కతమే పఞ్చ? ఇధ, గహపతయో, దుస్సీలో సీలవిపన్నో పమాదాధికరణం మహతిం భోగజానిం నిగచ్ఛతి. అయం పఠమో ఆదీనవో దుస్సీలస్స సీలవిపత్తియా. పున చపరం, గహపతయో, దుస్సీలస్స సీలవిపన్నస్స పాపకో కిత్తిసద్దో అబ్భుగ్గచ్ఛతి. అయం దుతియో ఆదీనవో దుస్సీలస్స సీలవిపత్తియా. పున చపరం, గహపతయో, దుస్సీలో సీలవిపన్నో యఞ్ఞదేవ పరిసం ఉపసఙ్కమతి, యది ఖత్తియపరిసం, యది బ్రాహ్మణపరిసం, యది గహపతిపరిసం, యది సమణపరిసం, అవిసారదో ఉపసఙ్కమతి మఙ్కుభూతో. అయం తతియో ఆదీనవో దుస్సీలస్స సీలవిపత్తియా. పున చపరం, గహపతయో, దుస్సీలో సీలవిపన్నో సమ్మూళ్హో కాలంకరోతి. అయం చతుత్థో ఆదీనవో దుస్సీలస్స సీలవిపత్తియా. పున చపరం, గహపతయో, దుస్సీలో సీలవిపన్నో కాయస్స భేదా పరం మరణా అపాయం దుగ్గతిం వినిపాతం నిరయం ఉపపజ్జతి. అయం పఞ్చమో ఆదీనవో దుస్సీలస్స సీలవిపత్తియా. ఇమే ఖో, గహపతయో, పఞ్చ ఆదీనవా దుస్సీలస్స సీలవిపత్తియా.

[దీ॰ ని॰ ౩.౩౧౬; అ॰ ని॰ ౫.౨౧౩ ఆదయో] “పఞ్చిమే, గహపతయో, ఆనిసంసా సీలవతో సీలసమ్పదాయ. కతమే పఞ్చ? ఇధ, గహపతయో, సీలవా సీలసమ్పన్నో అప్పమాదాధికరణం మహన్తం భోగక్ఖన్ధం అధిగచ్ఛతి. అయం పఠమో ఆనిసంసో సీలవతో సీలసమ్పదాయ . పున చపరం, గహపతయో, సీలవతో సీలసమ్పన్నస్స కల్యాణో కిత్తిసద్దో అబ్భుగ్గచ్ఛతి. అయం దుతియో ఆనిసంసో సీలవతో సీలసమ్పదాయ. పున చపరం, గహపతయో, సీలవా సీలసమ్పన్నో యఞ్ఞదేవ పరిసం ఉపసఙ్కమతి, యది ఖత్తియపరిసం, యది బ్రాహ్మణపరిసం, యది గహపతిపరిసం, యది సమణపరిసం, విసారదో ఉపసఙ్కమతి అమఙ్కుభూతో. అయం తతియో ఆనిసంసో సీలవతో సీలసమ్పదాయ. పున చపరం, గహపతయో, సీలవా సీలసమ్పన్నో అసమ్మూళ్హో కాలంకరోతి. అయం చతుత్థో ఆనిసంసో సీలవతో సీలసమ్పదాయ. పున చపరం, గహపతయో, సీలవా సీలసమ్పన్నో కాయస్స భేదా పరం మరణా సుగతిం సగ్గం లోకం ఉపపజ్జతి. అయం పఞ్చమో ఆనిసంసో సీలవతో సీలసమ్పదాయ. ఇమే ఖో, గహపతయో, పఞ్చ ఆనిసంసా సీలవతో సీలసమ్పదాయాతి.

అథ ఖో భగవా పాటలిగామికే ఉపాసకే బహుదేవ రత్తిం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉయ్యోజేసి – "అభిక్కన్తా ఖో, గహపతయో, రత్తి. యస్సదాని తుమ్హే కాలం మఞ్ఞథా"తి. "ఏవం, భన్తే"తి, ఖో పాటలిగామికా ఉపాసకా భగవతో పటిస్సుణిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కమింసు. అథ ఖో భగవా అచిరపక్కన్తేసు పాటలిగామికేసు ఉపాసకేసు సుఞ్ఞాగారం పావిసి.

పాటలిగామవత్థు నిట్ఠితం.

౧౭౪. సునిధవస్సకారవత్థు

౨౮౬. తేన ఖో పన సమయేన సునిధవస్సకారా మగధమహామత్తా పాటలిగామే నగరం మాపేన్తి వజ్జీనం పటిబాహాయ. అద్దసా ఖో భగవా రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ దిబ్బేన చక్ఖునా విసుద్ధేన అతిక్కన్తమానుసకేన సమ్బహులా దేవతాయో పాటలిగామే వత్థూని పరిగ్గణ్హన్తియో. యస్మిం పదేసే మహేసక్ఖా దేవతా వత్థూని పరిగ్గణ్హన్తి, మహేసక్ఖానం తత్థ రాజూనం రాజమహామత్తానం చిత్తాని నమన్తి నివేసనాని మాపేతుం. యస్మిం పదేసే మజ్ఝిమా దేవతా వత్థూని పరిగ్గణ్హన్తి, మజ్ఝిమానం తత్థ రాజూనం రాజమహామత్తానం చిత్తాని నమన్తి నివేసనాని మాపేతుం. యస్మిం పదేసే నీచా దేవతా వత్థూని పరిగ్గణ్హన్తి, నీచానం తత్థ రాజూనం రాజమహామత్తానం చిత్తాని నమన్తి నివేసనాని మాపేతుం. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – "కే ను ఖో తే, ఆనన్ద, పాటలిగామే నగరం మాపేన్తీ"తి? "సునిధవస్సకారా , భన్తే, మగధమహామత్తా పాటలిగామే నగరం మాపేన్తి వజ్జీనం పటిబాహాయా"తి. సేయ్యథాపి, ఆనన్ద, దేవేహి తావతింసేహి సద్ధిం మన్తేత్వా, ఏవమేవ ఖో, ఆనన్ద, సునిధవస్సకారా మగధమహామత్తా పాటలిగామే నగరం మాపేన్తి వజ్జీనం పటిబాహాయ. ఇధాహం, ఆనన్ద, రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ అద్దసం దిబ్బేన చక్ఖునా విసుద్ధేన అతిక్కన్తమానుసకేన సమ్బహులా దేవతాయో పాటలిగామే వత్థూని పరిగ్గణ్హన్తియో. యస్మిం పదేసే మహేసక్ఖా దేవతా వత్థూని పరిగ్గణ్హన్తి, మహేసక్ఖానం తత్థ రాజూనం రాజమహామత్తానం చిత్తాని నమన్తి నివేసనాని మాపేతుం. యస్మిం పదేసే మజ్ఝిమా దేవతా వత్థూని పరిగ్గణ్హన్తి, మజ్ఝిమానం తత్థ రాజూనం రాజమహామత్తానం చిత్తాని నమన్తి నివేసనాని మాపేతుం. యస్మిం పదేసే నీచా దేవతా వత్థూని పరిగ్గణ్హన్తి, నీచానం తత్థ రాజూనం రాజమహామత్తానం చిత్తాని నమన్తి నివేసనాని మాపేతుం. యావతా, ఆనన్ద, అరియం ఆయతనం, యావతా వణిప్పథో, ఇదం అగ్గనగరం భవిస్సతి పాటలిపుత్తం పుటభేదనం. పాటలిపుత్తస్స ఖో, ఆనన్ద, తయో అన్తరాయా భవిస్సన్తి – అగ్గితో వా ఉదకతో వా అబ్భన్తరతో వా మిథుభేదాతి.

అథ ఖో సునిధవస్సకారా మగధమహామత్తా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతా సద్ధిం సమ్మోదింసు, సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠంసు. ఏకమన్తం ఠితా ఖో సునిధవస్సకారా మగధమహామత్తా భగవన్తం ఏతదవోచుం – "అధివాసేతు నో భవం గోతమో అజ్జతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో సునిధవస్సకారా మగధమహామత్తా భగవతో అధివాసనం విదిత్వా పక్కమింసు. అథ ఖో సునిధవస్సకారా మగధమహామత్తా పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసుం – "కాలో, భో గోతమ, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సునిధవస్సకారానం మగధమహామత్తానం పరివేసనా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన . అథ ఖో సునిధవస్సకారా మగధమహామత్తా బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన

సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నే ఖో సునిధవస్సకారే మగధమహామత్తే భగవా ఇమాహి గాథాహి అనుమోది –

“యస్మిం పదేసే కప్పేతి, వాసం పణ్డితజాతియో;
సీలవన్తేత్థ భోజేత్వా, సఞ్ఞతే బ్రహ్మచారయో [బ్రహ్మచారినో (స్యా.)].

“యా తత్థ దేవతా ఆసుం, తాసం దక్ఖిణమాదిసే;
తా పూజితా పూజయన్తి, మానితా మానయన్తి నం.

“తతో నం అనుకమ్పన్తి, మాతా పుత్తంవ ఓరసం;
దేవతానుకమ్పితో పోసో, సదా భద్రాని పస్సతీ”తి.

అథ ఖో భగవా సునిధవస్సకారే మగధమహామత్తే ఇమాహి గాథాహి అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. తేన ఖో పన సమయేన సునిధవస్సకారా మగధమహామత్తా భగవన్తం పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధా హోన్తి, “యేనజ్జ సమణో గోతమో ద్వారేన నిక్ఖమిస్సతి, తం గోతమద్వారం నామ భవిస్సతి ; యేన తిత్థేన గఙ్గం నదిం ఉత్తరిస్సతి, తం గోతమతిత్థం నామ భవిస్సతీ”తి. అథ ఖో భగవా యేన ద్వారేన నిక్ఖమి, తం గోతమద్వారం నామ అహోసి. అథ ఖో భగవా యేన గఙ్గా నదీ తేనుపసఙ్కమి. తేన ఖో పన సమయేన గఙ్గా నదీ పూరా హోతి సమతిత్తికా కాకపేయ్యా. మనుస్సా అఞ్ఞే నావం పరియేసన్తి , అఞ్ఞే ఉళుమ్పం పరియేసన్తి, అఞ్ఞే కుల్లం బన్ధన్తి ఓరా పారం గన్తుకామా. అద్దసా ఖో భగవా తే మనుస్సే అఞ్ఞే నావం పరియేసన్తే, అఞ్ఞే ఉళుమ్పం పరియేసన్తే, అఞ్ఞే కుల్లం బన్ధన్తే ఓరా పారం గన్తుకామే, దిస్వాన సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య, ఏవమేవ ఖో గఙ్గాయ నదియా ఓరిమతీరే అన్తరహితో పారిమతీరే పచ్చుట్ఠాసి సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

“యే తరన్తి అణ్ణవం సరం;
సేతుం కత్వాన విసజ్జ పల్లలాని;
కుల్లఞ్హి జనో బన్ధతి;
తిణ్ణా మేధావినో జనా”తి.

సునిధవస్సకారవత్థు నిట్ఠితం.

౧౭౫. కోటిగామే సచ్చకథా

౨౮౭. అథ ఖో భగవా యేన కోటిగామో తేనుపసఙ్కమి. తత్ర సుదం భగవా కోటిగామే విహరతి. తత్ర ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – [దీ. ని. ౨.౧౫౫] “చతున్నం, భిక్ఖవే, అరియసచ్చానం అననుబోధా అప్పటివేధా ఏవమిదం దీఘమద్ధానం సన్ధావితం సంసరితం మమఞ్చేవ తుమ్హాకఞ్చ. కతమేసం చతున్నం? దుక్ఖస్స, భిక్ఖవే, అరియసచ్చస్స అననుబోధా అప్పటివేధా ఏవమిదం దీఘమద్ధానం సన్ధావితం సంసరితం మమఞ్చేవ తుమ్హాకఞ్చ. దుక్ఖసముదయస్స

అరియసచ్చస్స...పే॰... దుక్ఖనిరోధస్స అరియసచ్చస్స...పే॰... దుక్ఖనిరోధగామినియా పటిపదాయ అరియసచ్చస్స అననుబోధా అప్పటివేధా ఏవమిదం దీఘమద్ధానం సన్ధావితం సంసరితం మమఞ్చేవ తుమ్హాకఞ్చ. తయిదం, భిక్ఖవే, దుక్ఖం అరియసచ్చం అనుబుద్ధం పటివిద్ధం, దుక్ఖసముదయం [దుక్ఖసముదయో (స్యా॰)] అరియసచ్చం అనుబుద్ధం పటివిద్ధం, దుక్ఖనిరోధం [దుక్ఖనిరోధో (స్యా॰)] అరియసచ్చం అనుబుద్ధం పటివిద్ధం, దుక్ఖనిరోధగామినీ పటిపదా అరియసచ్చం అనుబుద్ధం పటివిద్ధం, ఉచ్ఛిన్నా భవతణ్హా, ఖీణా భవనేత్తి, నత్థిదాని పునబ్భవో"తి.

చతున్నం అరియసచ్చానం, యథాభూతం అదస్సనా;
సంసితం దీఘమద్ధానం, తాసు తాస్వేవ జాతిసు.

తాని ఏతాని దిట్ఠాని, భవనేత్తి సమూహతా;
ఉచ్ఛిన్నం మూలం దుక్ఖస్స, నత్థిదాని పునబ్భవోతి.

కోటిగామే సచ్చకథా నిట్ఠితా.

౧౬౬. అమ్బపాలీవత్థు

౨౮౭. [దీ॰ ని॰ ౨.౧౬౧ ఆదయో] అస్సోసి ఖో అమ్బపాలీ గణికా – భగవా కిర కోటిగామం అనుప్పత్తోతి. అథ ఖో అమ్బపాలీ గణికా భద్రాని భద్రాని యానాని యోజాపేత్వా భద్రం భద్రం యానం అభిరుహిత్వా భద్రేహి భద్రేహి యానేహి వేసాలియా నియ్యాసి భగవన్తం దస్సనాయ. యావతికా యానస్స భూమి, యానేన గన్త్వా, యానా పచ్చోరోహిత్వా, పత్తికావ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో అమ్బపాలిం గణికం భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో అమ్బపాలీ గణికా భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్పహంసితా భగవన్తం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో అమ్బపాలీ గణికా భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

అమ్బపాలీవత్థు నిట్ఠితం.

౧౬౭. లిచ్ఛవీవత్థు

౨౮౮. [దీ॰ ని॰ ౨.౧౬౧ ఆదయో] అస్సోసుం ఖో వేసాలికా లిచ్ఛవీ – భగవా కిర కోటిగామం అనుప్పత్తోతి. అథ ఖో వేసాలికా లిచ్ఛవీ భద్రాని భద్రాని యానాని యోజాపేత్వా భద్రం భద్రం యానం అభిరుహిత్వా భద్రేహి భద్రేహి యానేహి వేసాలియా నియ్యాసుం భగవన్తం దస్సనాయ. అప్పేకచ్చే లిచ్ఛవీ నీలా హోన్తి నీలవణ్ణా నీలవత్థా నీలాలఙ్కారా, అప్పేకచ్చే లిచ్ఛవీ పీతా హోన్తి పీతవణ్ణా పీతవత్థా పీతాలఙ్కారా, అప్పేకచ్చే లిచ్ఛవీ లోహితా హోన్తి లోహితవణ్ణా లోహితవత్థా లోహితాలఙ్కారా, అప్పేకచ్చే లిచ్ఛవీ ఓదాతా హోన్తి ఓదాతవణ్ణా ఓదాతవత్థా ఓదాతాలఙ్కారా. అథ ఖో అమ్బపాలీ గణికా దహరానం దహరానం లిచ్ఛవీనం ఈసాయ ఈసం యుగేన యుగం చక్కేన చక్కం అక్ఖేన అక్ఖం పటివట్టేసి [పటివత్తేసి (క॰)]. అథ ఖో తే లిచ్ఛవీ అమ్బపాలిం గణికం ఏతదవోచుం – "కిస్స, జే అమ్బపాలి, దహరానం దహరానం [అమ్హాకం

దహరానం దహరానం (సీ. స్యా.)] లిచ్ఛవీనం ఈసాయ ఈసం యుగేన యుగం చక్కేన చక్కం అక్ఖేన అక్ఖం పటివట్టేసీ"తి? "తథా హి పన మయా, అయ్యపుత్తా, స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో భిక్ఖుసఙ్ఘో నిమన్తితో"తి. "దేహి, జే అమ్బపాలి, అమ్హాకం ఏతం భత్తం సతసహస్సేనా"తి. "సచేపి మే, అయ్యపుత్తా, వేసాలిం సాహారం దజ్జేయ్యాథ, నేవ దజ్జాహం తం భత్త"న్తి. అథ ఖో తే లిచ్ఛవీ అఙ్గులిం ఫోటేసుం – "జితమ్హా వత, భో, అమ్బకాయ, పరాజితమ్హా వత, భో, అమ్బకాయా"తి. అథ ఖో తే లిచ్ఛవీ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు. అద్దసా ఖో భగవా తే లిచ్ఛవీ దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తే, దిస్వాన భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "యేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి దేవా తావతింసా అదిట్ఠపుబ్బా, ఓలోకేథ, భిక్ఖవే, లిచ్ఛవీపరిసం; అపలోకేథ, భిక్ఖవే, లిచ్ఛవీపరిసం; ఉపసంహరథ, భిక్ఖవే, లిచ్ఛవీపరిసం తావతింసపరిస"న్తి. అథ ఖో తే లిచ్ఛవీ యావతికా యానస్స భూమి, యానేన గన్త్వా యానా పచ్చోరోహిత్వా పత్తికావ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నే ఖో తే లిచ్ఛవీ భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో తే లిచ్ఛవీ, భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్పహంసితా భగవన్తం ఏతదవోచుం – "అధివాసేతు నో, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. "అధివుట్ఠోమ్హి, లిచ్ఛవీ, స్వాతనాయ అమ్బపాలియా గణికాయ భత్త"న్తి. అథ ఖో తే లిచ్ఛవీ అఙ్గులిం ఫోటేసుం – "జితమ్హ వత, భో, అమ్బకాయ, పరాజితమ్హ వత , భో, అమ్బకాయా"తి. అథ ఖో తే లిచ్ఛవీ భగవతో భాసితం అభినన్దిత్వా అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కమింసు.

అథ ఖో భగవా కోటిగామే యథాభిరన్తం విహరిత్వా [మహాపరినిబ్బానసుత్తే అనుసన్ధి అఞ్ఞథా ఆగతో] యేన నాతికా [నాదికా (సీ. స్యా.)] తేనుపసఙ్కమి. తత్ర సుదం భగవా నాతికే విహరతి గిఞ్జకావసథే. అథ ఖో అమ్బపాలీ గణికా తస్సా రత్తియా అచ్చయేన సకే ఆరామే పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన అమ్బపాలియా గణికాయ పరివేసనా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన . అథ ఖో అమ్బపాలీ గణికా బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో అమ్బపాలీ గణికా భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇమాహం, భన్తే, అమ్బవనం బుద్ధప్పముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స దమ్మీ"తి. పటిగ్గహేసి భగవా ఆరామం. అథ ఖో భగవా అమ్బపాలిం గణికం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా యేన మహావనం తేనుపసఙ్కమి. తత్ర సుదం భగవా వేసాలియం విహరతి మహావనే కూటాగారసాలాయం.

లిచ్ఛవీవత్థు నిట్ఠితం.

లిచ్ఛవిభాణవారో నిట్ఠితో తతియో.

౧౭౮. సీహసేనాపతివత్థు

౨౯౦. [అ. ని. ౮.౧౨ ఆదయో] తేన ఖో పన సమయేన అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా లిచ్ఛవీ సన్థాగారే [సన్ధాగారే (సీ. స్యా.)] సన్నిసిన్నా సన్నిపతితా అనేకపరియాయేన బుద్ధస్స వణ్ణం భాసన్తి, ధమ్మస్స వణ్ణం భాసన్తి, సఙ్ఘస్స వణ్ణం భాసన్తి. తేన ఖో పన సమయేన సీహో సేనాపతి నిగణ్ఠసావకో తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి. అథ ఖో సీహస్స సేనాపతిస్స

ఏతదహోసి – “నిస్సంసయం ఖో నో భగవా అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో భవిస్సతి, తథా హిమే అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా లిచ్ఛవీ సన్థాగారే సన్నిసిన్నా సన్నిపతితా అనేకపరియాయేన బుద్ధస్స వణ్ణం భాసన్తి, ధమ్మస్స వణ్ణం భాసన్తి, సఙ్ఘస్స వణ్ణం భాసన్తి. యంనూనాహం తం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమేయ్యం అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధ”న్తి. అథ ఖో సీహో సేనాపతి యేన నిగణ్ఠో నాటపుత్తో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా నిగణ్ఠం నాటపుత్తం ఏతదవోచ – “ఇచ్ఛామహం, భన్తే, సమణం గోతమం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమితు”న్తి. “కిం పన త్వం, సీహ, కిరియవాదో సమానో అకిరియవాదం సమణం గోతమం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమిస్ససి? సమణో హి, సీహ, గోతమో అకిరియవాదో అకిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీ”తి. అథ ఖో సీహస్స సేనాపతిస్స యో అహోసి గమికాభిసఙ్ఖారో భగవన్తం దస్సనాయ, సో పటిప్పస్సమ్భి. దుతియమ్పి ఖో అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా లిచ్ఛవీ సన్థాగారే సన్నిసిన్నా సన్నిపతితా అనేకపరియాసేన బుద్ధస్స వణ్ణం భాసన్తి, ధమ్మస్స వణ్ణం భాసన్తి, సఙ్ఘస్స వణ్ణం భాసన్తి. దుతియమ్పి ఖో సీహస్స సేనాపతిస్స ఏతదహోసి – “నిస్సంసయం ఖో సో భగవా అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో భవిస్సతి, తథా హిమే అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా లిచ్ఛవీ సన్థాగారే సన్నిసిన్నా సన్నిపతితా అనేకపరియాయేన బుద్ధస్స వణ్ణం భాసన్తి, ధమ్మస్స వణ్ణం భాసన్తి, సఙ్ఘస్స వణ్ణం భాసన్తి. యంనూనాహం తం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమేయ్యం అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధ”న్తి. దుతియమ్పి ఖో సీహో సేనాపతి యేన నిగణ్ఠో నాటపుత్తో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా నిగణ్ఠం నాటపుత్తం ఏతదవోచ – “ఇచ్ఛామహం, భన్తే, సమణం గోతమం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమితు”న్తి. “కిం పన త్వం, సీహ, కిరియవాదో సమానో అకిరియవాదం సమణం గోతమం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమిస్ససి? సమణో హి, సీహ, గోతమో అకిరియవాదో అకిరియాయ ధమ్మం దేసేతి , తేన చ సావకే వినేతీ”తి. దుతియమ్పి ఖో సీహస్స సేనాపతిస్స యో అహోసి గమికాభిసఙ్ఖారో భగవన్తం దస్సనాయ, సో పటిప్పస్సమ్భి. తతియమ్పి ఖో అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా లిచ్ఛవీ సన్థాగారే సన్నిసిన్నా సన్నిపతితా అనేకపరియాయేన బుద్ధస్స వణ్ణం భాసన్తి, ధమ్మస్స వణ్ణం భాసన్తి, సఙ్ఘస్స వణ్ణం భాసన్తి. తతియమ్పి ఖో సీహస్స సేనాపతిస్స ఏతదహోసి – “నిస్సంసయం ఖో సో భగవా అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో భవిస్సతి, తథా హిమే అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా లిచ్ఛవీ సన్థాగారే సన్నిసిన్నా సన్నిపతితా అనేకపరియాయేన బుద్ధస్స వణ్ణం భాసన్తి, ధమ్మస్స వణ్ణం భాసన్తి, సఙ్ఘస్స వణ్ణం భాసన్తి. కిఞ్హి మే కరిస్సన్తి నిగణ్ఠా అపలోకితా వా అనపలోకితా వా? యంనూనాహం అనపలోకేత్వావ నిగణ్ఠే తం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమేయ్యం అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధ”న్తి.

అథ ఖో సీహో సేనాపతి పఞ్చహి రథసతేహి దివా దివస్స వేసాలియా నియ్యాసి భగవన్తం దస్సనాయ. యావతికా యానస్స భూమి, యానేన గన్త్వా యానా పచ్చోరోహిత్వా పత్తికోవ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సీహో సేనాపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – “సుతం మే తం, భన్తే, ‘అకిరియవాదో సమణో గోతమో అకిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీ’తి. యే తే, భన్తే, ఏవమాహంసు ‘అకిరియవాదో సమణో గోతమో, అకిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీ’తి. కచ్చి తే, భన్తే, భగవతో వుత్తవాదినో, న చ భగవన్తం అభూతేన అబ్భాచిక్ఖన్తి, ధమ్మస్స చానుధమ్మం బ్యాకరోన్తి, న చ కోచి సహధమ్మికో వాదానువాదో గారయ్హం ఠానం ఆగచ్ఛతి? అనబ్భక్ఖాతుకామా హి మయం, భన్తే, భగవన్త”న్తి.

౨౯౧. “అత్థి, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అకిరియవాదో సమణో గోతమో, అకిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి. అత్థి, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – కిరియవాదో సమణో గోతమో కిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి. అత్థి, సీహ,

పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – ఉచ్ఛేదవాదో సమణో గోతమో ఉచ్ఛేదాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి. అత్థి, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – జేగుచ్ఛీ సమణో గోతమో, జేగుచ్ఛితాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి. అత్థి, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – వేనయికో సమణో గోతమో, వినయాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి. అత్థి, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – తపస్సీ సమణో గోతమో, తపస్సితాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి. అత్థి, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అపగబ్భో సమణో గోతమో, అపగబ్భతాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి. అత్థి, సీహ , పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అస్సత్థో సమణో గోతమో, అస్సాసాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి.

౨౯౨. “కతమో చ, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అకిరియవాదో సమణో గోతమో, అకిరియాయ ధమ్మం దేసేతి , తేన చ సావకే వినేతీతి? అహఞ్హి, సీహ, అకిరియం వదామి కాయదుచ్చరితస్స వచీదుచ్చరితస్స మనోదుచ్చరితస్స; అనేకవిహితానం పాపకానం అకుసలానం ధమ్మానం అకిరియం వదామి. అయం ఖో, సీహ, పరియాయో , యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అకిరియవాదో సమణో గోతమో, అకిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి.

“కతమో చ, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – కిరియవాదో సమణో గోతమో, కిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి? అహఞ్హి, సీహ, కిరియం వదామి కాయసుచరితస్స వచీసుచరితస్స మనోసుచరితస్స, అనేకవిహితానం కుసలానం ధమ్మానం కిరియం వదామి. అయం ఖో, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – కిరియవాదో సమణో గోతమో, కిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి.

“కతమో చ, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – ఉచ్ఛేదవాదో సమణో గోతమో, ఉచ్ఛేదాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి? అహఞ్హి, సీహ, ఉచ్ఛేదం వదామి రాగస్స దోసస్స మోహస్స; అనేకవిహితానం పాపకానం అకుసలానం ధమ్మానం ఉచ్ఛేదం వదామి. అయం ఖో , సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – ఉచ్ఛేదవాదో సమణో గోతమో ఉచ్ఛేదాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి.

“కతమో చ, సీహ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – జేగుచ్ఛీ సమణో గోతమో, జేగుచ్ఛితాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి? అహఞ్హి, సీహ, జిగుచ్ఛామి కాయదుచ్చరితేన వచీదుచ్చరితేన మనోదుచ్చరితేన; అనేకవిహితానం పాపకానం అకుసలానం ధమ్మానం సమాపత్తియా జిగుచ్ఛామి. అయం ఖో, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – జేగుచ్ఛీ సమణో గోతమో, జేగుచ్ఛితాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి.

“కతమో చ, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – వేనయికో సమణో గోతమో, వినయాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి? అహఞ్హి, సీహ, వినయాయ ధమ్మం దేసేమి రాగస్స దోసస్స మోహస్స; అనేకవిహితానం పాపకానం అకుసలానం ధమ్మానం వినయాయ ధమ్మం దేసేమి. అయం ఖో, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – వేనయికో సమణో గోతమో, వినయాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి.

“కతమో చ, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – తపస్సీ సమణో గోతమో, తపస్సితాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి? తపనీయాహం, సీహ, పాపకే అకుసలే ధమ్మే వదామి – కాయదుచ్చరితం వచీదుచ్చరితం మనోదుచ్చరితం. యస్స ఖో, సీహ, తపనీయా పాపకా అకుసలా ధమ్మా పహీనా ఉచ్ఛిన్నమూలా తాలావత్థుకతా అనభావఙ్కతా ఆయతిం అనుప్పాదధమ్మా, తమహం తపస్సీతి వదామి. తథాగతస్స ఖో, సీహ, తపనీయా పాపకా అకుసలా ధమ్మా పహీనా ఉచ్ఛిన్నమూలా తాలావత్థుకతా అనభావంకతా ఆయతిం అనుప్పాదధమ్మా. అయం ఖో, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య “తపస్సీ సమణో గోతమో తపస్సితాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీ”తి.

“కతమో చ, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అపగబ్భో సమణో గోతమో అపగబ్భతాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి? యస్స ఖో, సీహ, ఆయతిం గబ్భసేయ్యా పునబ్భవాభినిబ్బత్తి పహీనా ఉచ్ఛిన్నమూలా తాలావత్థుకతా అనభావంకతా ఆయతిం అనుప్పాదధమ్మా, తమహం అపగబ్భోతి వదామి. తథాగతస్స ఖో, సీహ, ఆయతిం గబ్భసేయ్యా పునబ్భవాభినిబ్బత్తి పహీనా ఉచ్ఛిన్నమూలా తాలావత్థుకతా అనభావంకతా ఆయతిం అనుప్పాదధమ్మా. అయం ఖో, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అపగబ్భో సమణో గోతమో, అపగబ్భతాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి.

“కతమో చ, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అస్సత్థో సమణో గోతమో అస్సాసాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీతి? అహఞ్హి, సీహ, అస్సత్థో పరమేన అస్సాసేన, అస్సాసాయ ధమ్మం దేసేమి, తేన చ సావకే వినేమి. అయం ఖో, సీహ, పరియాయో, యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య – అస్సత్థో సమణో గోతమో అస్సాసాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీ”తి.

౨౬౩. ఏవం వుత్తే సీహో సేనాపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – “అభిక్కన్తం, భన్తే...పే.... ఉపాసకం మం భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గత”న్తి. “అనువిచ్చకారం [అనువిజ్జకారం (క.)] ఖో, సీహ, కరోహి; అనువిచ్చకారో తుమ్హాదిసానం ఞాతమనుస్సానం సాధు హోతీ”తి. “ఇమినాపాహం, భన్తే, భగవతో భియ్యోసోమత్తాయ అత్తమనో అభిరద్ధో, యం మం భగవా ఏవమాహ – ‘అనువిచ్చకారం ఖో, సీహ, కరోహి; అనువిచ్చకారో తుమ్హాదిసానం ఞాతమనుస్సానం సాధు హోతీ’తి. మమఞ్హి, భన్తే, అఞ్ఞతిత్థియా సావకం లభిత్వా కేవలకప్పం వేసాలిం పటాకం పరిహరేయ్యుం – ‘సీహో ఖో అమ్హాకం సేనాపతి సావకత్తం ఉపగతో’తి. అథ చ పన మం భగవా ఏవమాహ – ‘అనువిచ్చకారం ఖో, సీహ, కరోహి; అనువిచ్చకారో తుమ్హాదిసానం ఞాతమనుస్సానం సాధు హోతీ’తి. ఏసాహం, భన్తే, దుతియమ్పి భగవన్తం సరణం గచ్ఛామి ధమ్మఞ్చ భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకం మం భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గత”న్తి. “దీఘరత్తం ఖో తే, సీహ, నిగణ్ఠానం ఓపానభూతం కులం, యేన నేసం ఉపగతానం పిణ్డకం దాతబ్బం మఞ్ఞేయ్యాసీ”తి. “ఇమినాపాహం, భన్తే, భగవతో

భియ్యోసోమత్తాయ అత్తమనో అభిరద్ధో, యం మం భగవా ఏవమాహ – ‘దీఘరత్తం ఖో తే, సీహ, నిగణ్ఠానం ఓపానభూతం కులం, యేన నేసం ఉపగతానం పిణ్డకం దాతబ్బం మఞ్ఞేయ్యాసీ’తి. సుతం మే తం, భన్తే, సమణో గోతమో ఏవమాహ – ‘మయ్హమేవ దానం దాతబ్బం, న అఞ్ఞేసం దానం దాతబ్బం; మయ్హమేవ సావకానం దానం దాతబ్బం, న అఞ్ఞేసం సావకానం దానం దాతబ్బం ; మయ్హమేవ దిన్నం మహప్ఫలం, న అఞ్ఞేసం దిన్నం మహప్ఫలం; మయ్హమేవ సావకానం దిన్నం మహప్ఫలం, న అఞ్ఞేసం సావకానం దిన్నం మహప్ఫల’న్తి. అథ చ పన మం భగవా నిగణ్ఠేసుపి దానే సమాదపేతి. అపి చ, భన్తే, మయమేత్థ కాలం జానిస్సామ. ఏసాహం, భన్తే, తతియమ్పి భగవన్తం సరణం గచ్ఛామి ధమ్మఞ్చ భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకం మం భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గత”న్తి.

అథ ఖో భగవా సీహస్స సేనాపతిస్స అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం...పే.... అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – “అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా”తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో సీహో సేనాపతి భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

౨౯౪. అథ ఖో సీహో సేనాపతి అఞ్ఞతరం పురిసం ఆణాపేసి – “గచ్ఛ, భణే, పవత్తమంసం జానాహీ”తి. అథ ఖో సీహో సేనాపతి తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – “కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త”న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సీహస్స సేనాపతిస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా నిగణ్ఠా వేసాలియం రథికాయ రథికం సిఙ్ఘాటకేన సిఙ్ఘాటకం బాహా పగ్గయ్హ కన్దన్తి – “అజ్జ సీహేన సేనాపతినా థూలం పసుం వధిత్వా సమణస్స గోతమస్స భత్తం కతం, తం సమణో గోతమో జానం ఉద్దిస్సకతం మంసం పరిభుఞ్జతి పటిచ్చకమ్మ”న్తి. అథ ఖో అఞ్ఞతరో పురిసో యేన సీహో సేనాపతి తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా సీహస్స సేనాపతిస్స ఉపకణ్ణకే ఆరోచేసి “యగ్ఘే, భన్తే, జానేయ్యాసి, ఏతే సమ్బహులా నిగణ్ఠా వేసాలియం రథికాయ రథికం సిఙ్ఘాటకేన సిఙ్ఘాటకం బాహా పగ్గయ్హ కన్దన్తి – ‘అజ్జ సీహేన సేనాపతినా థూలం పసుం వధిత్వా సమణస్స గోతమస్స భత్తం కతం, తం సమణో గోతమో జానం ఉద్దిస్సకతం మంసం పరిభుఞ్జతి పటిచ్చకమ్మ’”న్తి. “అలం అయ్యో, దీఘరత్తమ్పి తే ఆయస్మన్తా అవణ్ణకామా బుద్ధస్స, అవణ్ణకామా ధమ్మస్స, అవణ్ణకామా సఙ్ఘస్స; న చ పన తే ఆయస్మన్తా జిరిదన్తి తం భగవన్తం అసతా తుచ్ఛా ముసా అభూతేన అబ్భాచిక్ఖన్తా; న చ మయం జీవితహేతుపి సఞ్చిచ్చ పాణం జీవితా వోరోపేయ్యామా”తి. అథ ఖో సీహో సేనాపతి బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో సీహం సేనాపతిం భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, జా నం ఉద్దిస్సకతం మంసం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తికోటిపరిసుద్ధం మచ్ఛమంసం – అదిట్ఠం అస్సుతం అపరిసఙ్కిత”న్తి.

సీహసేనాపతివత్థు నిట్ఠితం.

౧౭౯. కప్పియభూమిఅనుజాననా

౨౯౫. తేన ఖో పన సమయేన వేసాలీ సుభిక్ఖా హోతి సుసస్సా సులభపిణ్డా, సుకరా ఉఞ్ఛేన పగ్గహేన యాపేతుం. అథ ఖో భగవతో రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – ''యాని తాని మయా భిక్ఖూనం అనుఞ్ఞాతాని దుబ్భిక్ఖే దుస్సస్సే దుల్లభపిణ్డే అన్తో వుట్ఠం అన్తో పక్కం సామం పక్కం ఉగ్గహితపటిగ్గహితకం తతో నీహటం పురేభత్తం పటిగ్గహితం వనట్ఠం పోక్ఖరట్ఠం, అజ్జాపి ను ఖో తాని భిక్ఖూ పరిభుఞ్జన్తీ''తి. అథ ఖో భగవా సాయన్హసమయం పటిసల్లానా వుట్ఠితో ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – ''యాని తాని, ఆనన్ద, మయా భిక్ఖూనం అనుఞ్ఞాతాని దుబ్భిక్ఖే దుస్సస్సే దుల్లభపిణ్డే అన్తో వుట్ఠం అన్తో పక్కం సామం పక్కం ఉగ్గహితపటిగ్గహితకం తతో నీహటం పురేభత్తం పటిగ్గహితం వనట్ఠం పోక్ఖరట్ఠం, అజ్జాపి ను ఖో తాని భిక్ఖూ పరిభుఞ్జన్తీ''తి? ''పరిభుఞ్జన్తి భగవా''తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – ''యాని తాని, భిక్ఖవే, మయా భిక్ఖూనం అనుఞ్ఞాతాని దుబ్భిక్ఖే దుస్సస్సే దుల్లభపిణ్డే అన్తో వుట్ఠం అన్తో పక్కం సామం పక్కం ఉగ్గహితపటిగ్గహితకం తతో నీహటం పురేభత్తం పటిగ్గహితం వనట్ఠం పోక్ఖరట్ఠం, తానాహం అజ్జతగ్గే పటిక్ఖిపామి. న, భిక్ఖవే, అన్తో వుట్ఠం అన్తో పక్కం సామం పక్కం ఉగ్గహితపటిగ్గహితకం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చ, భిక్ఖవే, తతో నీహటం పురేభత్తం పటిగ్గహితం వనట్ఠం పోక్ఖరట్ఠం భుత్తావినా పవారితేన అనతిరిత్తం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో''తి.

తేన ఖో పన సమయేన జానపదా మనుస్సా బహుం లోణమ్పి, తేలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ఖాదనీయమ్పి సకటేసు ఆరోపేత్వా బహారామకోట్ఠకే సకటపరివట్టం కరిత్వా అచ్ఛన్తి – యదా పటిపాటిం లభిస్సామ, తదా భత్తం కరిస్సామాతి. మహా చ మేఘో ఉగ్గతో హోతి. అథ ఖో తే మనుస్సా యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచుం – ''ఇధ, భన్తే ఆనన్ద, బహుం లోణమ్పి, తేలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ఖాదనీయమ్పి సకటేసు ఆరోపితా తిట్ఠన్తి, మహా చ మేఘో ఉగ్గతో ; కథం ను ఖో, భన్తే ఆనన్ద, పటిపజ్జితబ్బ''న్తి? అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ''తేన హానన్ద, సఙ్ఘో పచ్చన్తిమం విహారం కప్పియభూమిం సమ్మన్నిత్వా తత్థ వాసేతు, యం సఙ్ఘో ఆకఙ్ఖతి విహారం వా అడ్ఢయోగం వా పాసాదం వా హమ్మియం వా గుహం వా. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

''సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం విహారం కప్పియభూమిం సమ్మన్నేయ్య, ఏసా ఞత్తి.

''సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం విహారం కప్పియభూమిం సమ్మన్నతి . యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స విహారస్స కప్పియభూమియా సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

''సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో విహారో కప్పియభూమి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ''తి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా తత్థేవ సమ్ముతియా [సమ్మతికాయ (స్యా॰)] కప్పియభూమియా యాగుయో పచన్తి, భత్తాని పచన్తి, సూపాని సమ్పాదేన్తి, మంసాని కోట్టేన్తి, కట్ఠాని ఫాలేన్తి. అస్సోసి ఖో భగవా రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ ఉచ్చాసద్దం మహాసద్దం కాకోరవసద్దం, సుత్వాన ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – ''కిం ను

ఖో నో, ఆనన్ద, ఉచ్చాసద్దో మహాసద్దో కాకోరవసద్దో”తి? “ఏతరహి, భన్తే, మనుస్సా తత్థేవ సమ్ముతియా కప్పియభూమియా యాగుయో పచన్తి, భత్తాని పచన్తి, సూపాని సమ్పాదేన్తి, మంసాని కోట్టేన్తి, కట్ఠాని ఫాలేన్తి. సో ఏసో, భగవా, ఉచ్చాసద్దో మహాసద్దో కాకోరవసద్దో”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, సమ్ముతి [సమ్ముతికా (స్యా॰)] కప్పియభూమి పరిభుఞ్జితబ్బా. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిస్సో కప్పియభూమియో – ఉస్సావనన్తికం గోనిసాదికం గహపతి”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా యసోజో గిలానో హోతి. తస్సత్థాయ భేసజ్జాని ఆహరియన్తి. తాని భిక్ఖూ బహి వాసేన్తి. ఉక్కపిణ్డికాపి ఖాదన్తి, చోరాపి హరన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి , భిక్ఖవే, సమ్ముతిం కప్పియభూమిం పరిభుఞ్జితుం . అనుజానామి, భిక్ఖవే, చతస్సో కప్పియభూమియో – ఉస్సావనన్తికం గోనిసాదికం గహపతిం సమ్ముతిన్తి.

కప్పియభూమిఅనుజాననా నిట్ఠితా.

సీహభాణవారో నిట్ఠితో చతుత్థో.

౧౮౦. మేణ్డకగహపతివత్థు

౨౯౬. తేన ఖో పన సమయేన భద్దియనగరే మేణ్డకో గహపతి పటివసతి. తస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో హోతి – సీసం నహాయిత్వా ధఞ్ఞాగారం సమ్మజ్జాపేత్వా బహిద్వారే నిసీదతి, అన్తలిక్ఖా ధఞ్ఞస్స ధారా ఓపతిత్వా ధఞ్ఞాగారం పూరేతి. భరియాయ ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో హోతి – ఏకంయేవ ఆళ్హకథాలికం ఉపనిసీదిత్వా ఏకఞ్చ సూపభిఞ్జనకం [సూపభిఞ్జరకం (సీ॰)] దాసకమ్మకరపోరిసం భత్తేన పరివిసతి, న తావ తం ఖియ్యతి [ఖీయతి (సీ॰ స్యా॰)] యావ సా న వుట్ఠాతి. పుత్తస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో హోతి – ఏకంయేవ సహస్సథవికం గహేత్వా దాసకమ్మకరపోరిసస్స ఛమాసికం వేతనం దేతి, న తావ తం ఖియ్యతి యావస్స హత్థగతా. సుణిసాయ ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో హోతి – ఏకంయేవ చతుదోణికం పిటకం ఉపనిసీదిత్వా దాసకమ్మకరపోరిసస్స ఛమాసికం భత్తం దేతి, న తావ తం ఖియ్యతి యావ సా న వుట్ఠాతి. దాసస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో హోతి – ఏకేన నఙ్గలేన కసన్తస్స సత్త సీతాయో గచ్ఛన్తి.

అస్సోసి ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో – “అమ్హాకం కిర విజితే భద్దియనగరే మేణ్డకో గహపతి పటివసతి. తస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో – సీసం నహాయిత్వా ధఞ్ఞాగారం సమ్మజ్జాపేత్వా బహిద్వారే నిసీదతి, అన్తలిక్ఖా ధఞ్ఞస్స ధారా ఓపతిత్వా ధఞ్ఞాగారం పూరేతి. భరియాయ ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో – ఏకంయేవ ఆళ్హకథాలికం ఉపనిసీదిత్వా ఏకఞ్చ సూపభిఞ్జనకం దాసకమ్మకరపోరిసం భత్తేన పరివిసతి, న తావ తం ఖియ్యతి యావ సా న వుట్ఠాతి. పుత్తస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో – ఏకంయేవ సహస్సథవికం గహేత్వా దాసకమ్మకరపోరిసస్స ఛమాసికం వేతనం దేతి, న తావ తం ఖియ్యతి యావస్స హత్థగతా. సుణిసాయ ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో – ఏకంయేవ చతుదోణికం పిటకం ఉపనిసీదిత్వా దాసకమ్మకరపోరిసస్స ఛమాసికం భత్తం దేతి, న తావ తం ఖియ్యతి యావ సా న వుట్ఠాతి. దాసస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో – ఏకేన నఙ్గలేన కసన్తస్స సత్త సీతాయో గచ్ఛన్తీ”తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో అఞ్ఞతరం సబ్బత్థకం మహామత్తం ఆమన్తేసి – “అమ్హాకం కిర, భణే, విజితే భద్దియనగరే మేణ్డకో గహపతి పటివసతి. తస్స ఏవరూపో

ఇద్ధానుభావో – సీసం నహాయిత్వా ధఞ్ఞాగారం సమ్మజ్జాపేత్వా బహిద్వారే నిసీదతి, అన్తలిక్ఖా ధఞ్ఞస్స ధారా ఓపతిత్వా ధఞ్ఞాగారం పూరేతి. భరియాయ...పే.... పుత్తస్స... సుణిసాయ... దాసస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో, ఏకేన నఙ్గలేన కసన్తస్స సత్త సీతాయో గచ్ఛన్తీతి. గచ్ఛ, భణే, జానాహి. యథా మయా సామం దిట్ఠో, ఏవం తవ దిట్ఠో భవిస్సతీ”తి.

౨౯౭. ఏవం , దేవాతి ఖో సో మహామత్తో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పటిస్సుణిత్వా చతురఙ్గినియా సేనాయ యేన భద్దియం తేన పాయాసి. అనుపుబ్బేన యేన భద్దియం యేన మేణ్డకో గహపతి తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా మేణ్డకం గహపతిం ఏతదవోచ – “అహఞ్హి, గహపతి, రఞ్ఞా ఆణత్తో ‘అమ్హాకం కిర, భణే, విజితే భద్దియనగరే మేణ్డకో గహపతి పటివసతి, తస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో, సీసం నహాయిత్వా...పే.... భరియాయ... పుత్తస్స... సుణిసాయ... దాసస్స ఏవరూపో ఇద్ధానుభావో, ఏకేన నఙ్గలేన కసన్తస్స సత్త సీతాయో గచ్ఛన్తీ’తి, గచ్ఛ, భణే, జానాహి. యథా మయా సామం దిట్ఠో, ఏవం తవ దిట్ఠో భవిస్సతీ’తి. పస్సామ తే, గహపతి, ఇద్ధానుభావ”న్తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి సీసం నహాయిత్వా ధఞ్ఞాగారం సమ్మజ్జాపేత్వా బహిద్వారే నిసీది, అన్తలిక్ఖా ధఞ్ఞస్స ధారా ఓపతిత్వా ధఞ్ఞాగారం పూరేసి. “దిట్ఠో తే, గహపతి, ఇద్ధానుభావో. భరియాయ తే ఇద్ధానుభావం పస్సిస్సామా”తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి భరియం ఆణాపేసి – “తేన హి చతురఙ్గినిం సేనం భత్తేన పరివిసా”తి. అథ ఖో మేణ్డకస్స గహపతిస్స భరియా ఏకంయేవ ఆళ్హకథాలికం ఉపనిసీదిత్వా ఏకఞ్చ సూపభిఞ్జనకం చతురఙ్గినిం సేనం భత్తేన పరివిసి, న తావ తం ఖియ్యతి, యావ సా న వుట్ఠాతి. “దిట్ఠో తే, గహపతి, భరియాయపి ఇద్ధానుభావో. పుత్తస్స తే ఇద్ధానుభావం పస్సిస్సామా”తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి పుత్తం ఆణాపేసి – “తేన హి చతురఙ్గినియా సేనాయ ఛమాసికం వేతనం దేహీ”తి . అథ ఖో మేణ్డకస్స గహపతిస్స పుత్తో ఏకంయేవ సహస్సథవికం గహేత్వా చతురఙ్గినియా సేనాయ ఛమాసికం వేతనం అదాసి, న తావ తం ఖియ్యతి, యావస్స హత్థగతా. “దిట్ఠో తే, గహపతి, పుత్తస్సపి ఇద్ధానుభావో. సుణిసాయ తే ఇద్ధానుభావం పస్సిస్సామా”తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి సుణిసం ఆణాపేసి – “తేన హి చతురఙ్గినియా సేనాయ ఛమాసికం భత్తం దేహీ”తి. అథ ఖో మేణ్డకస్స గహపతిస్స సుణిసా ఏకంయేవ చతుదోణికం పిటకం ఉపనిసీదిత్వా చతురఙ్గినియా సేనాయ ఛమాసికం భత్తం అదాసి, న తావ తం ఖియ్యతి యావ సా న వుట్ఠాతి. “దిట్ఠో తే, గహపతి, సుణిసాయపి ఇద్ధానుభావో. దాసస్స తే ఇద్ధానుభావం పస్సిస్సామా”తి. “మయ్హం ఖో, సామి, దాసస్స ఇద్ధానుభావో ఖేత్తే పస్సితబ్బో”తి. “అలం, గహపతి, దిట్ఠో తే దాసస్సపి ఇద్ధానుభావో”తి. అథ ఖో సో మహామత్తో చతురఙ్గినియా సేనాయ పునదేవ రాజగహం పచ్చాగఞ్ఛి. యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసి.

౨౯౮. అథ ఖో భగవా వేసాలియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన భద్దియం తేన చారికం పక్కామి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం అడ్ఢతేళసేహి భిక్ఖుసతేహి. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన భద్దియం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా భద్దియే విహరతి జాతియా వనే. అస్సోసి ఖో మేణ్డకో గహపతి – “సమణో ఖలు భో గోతమో సక్యపుత్తో సక్యకులా పబ్బజితో భద్దియం అనుప్పత్తో భద్దియే విహరతి జాతియా వనే. తం ఖో పన భగవన్తం గోతమం ఏవం కల్యాణో కిత్తిసద్దో అబ్భుగ్గతో – ‘ఇతిపి సో భగవా అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో విజ్జాచరణసమ్పన్నో సుగతో లోకవిదూ అనుత్తరో పురిసదమ్మసారథి సత్థా దేవమనుస్సానం బుద్ధో భగవా’ [భగవాతి (క.)]. సో ఇమం లోకం సదేవకం సమారకం సబ్రహ్మకం సస్సమణబ్రాహ్మణిం పజం సదేవమనుస్సం సయం అభిఞ్ఞా సచ్ఛికత్వా పవేదేతి. సో ధమ్మం దేసేతి ఆదికల్యాణం మజ్ఝేకల్యాణం పరియోసానకల్యాణం సాత్థం సబ్యఞ్జనం కేవలపరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం పకాసేతి. సాధు ఖో పన తథారూపానం అరహతం దస్సనం హోతీ”తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి భద్రాని భద్రాని యానాని యోజాపేత్వా

భద్రం భద్రం యానం అభిరుహిత్వా భద్రేహి భద్రేహి యానేహి భద్దియా నియ్యాసి భగవన్తం దస్సనాయ. అద్దసంసు ఖో సమ్బహులా తిత్థియా మేణ్డకం గహపతిం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన మేణ్డకం గహపతిం ఏతదవోచుం – "కహం త్వం, గహపతి, గచ్ఛసీ"తి? "గచ్ఛామహం, భన్తే, భగవన్తం [ఇదం పదం సీ. స్యా. పోత్థకేసు నత్థి] సమణం గోతమం దస్సనాయా"తి. "కిం పన త్వం, గహపతి, కిరియవాదో సమానో అకిరియవాదం సమణం గోతమం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమిస్ససి? సమణో హి, గహపతి, గోతమో అకిరియవాదో అకిరియాయ ధమ్మం దేసేతి, తేన చ సావకే వినేతీ"తి. అథ ఖో మేణ్డకస్స గహపతిస్స ఏతదహోసి – "నిస్సంసయం, ఖో సో భగవా అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో భవిస్సతి, యథయిమే తిత్థియా ఉసూయన్తీ"తి. యావతికా యానస్స భూమి, యానేన గన్త్వా యానా పచ్చోరోహిత్వా పత్తికోవ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నస్స ఖో మేణ్డకస్స గహపతిస్స భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం…పే॰… అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – "అభిక్కన్తం, భన్తే…పే॰… ఉపాసకం మం భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గతం . అధివాసేతు చ మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన మేణ్డకస్స గహపతిస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో మేణ్డకస్స గహపతిస్స భరియా చ పుత్తో చ సుణిసా చ దాసో చ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు , ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. తేసం భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం…పే॰… అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – "అభిక్కన్తం, భన్తే…పే॰… ఏతే మయం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామ ధమ్మఞ్చ భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకే నో భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతే సరణం గతే"తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో మేణ్డకో గహపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – "యావ, భన్తే, భగవా భద్దియే విహరతి తావ అహం బుద్ధప్పముఖస్స భిక్ఖుసఙ్ఘస్స ధువభత్తేనా"తి. అథ ఖో భగవా మేణ్డకం గహపతిం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

మేణ్డకగహపతివత్థు నిట్ఠితం.

౧౮౧. పఞ్చగోరసాదిఅనుజాననా

౨౯౯. అథ ఖో భగవా భద్దియే యథాభిరన్తం విహరిత్వా మేణ్డకం గహపతిం అనాపుచ్ఛా యేన అఙ్గుత్తరాపో తేన చారికం పక్కామి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహి. అస్సోసి ఖో మేణ్డకో గహపతి – "భగవా కిర యేన అఙ్గుత్తరాపో తేన చారికం పక్కన్తో మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహీ"తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి దాసే చ కమ్మకరే చ ఆణాపేసి – "తేన హి, భణే, బహుం లోణమ్పి, తేలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ఖాదనీయమ్పి సకటేసు ఆరోపేత్వా ఆగచ్ఛథ, అడ్ఢతేలసాని చ గోపాలకసతాని అడ్ఢతేలసాని చ ధేనుసతాని ఆదాయ ఆగచ్ఛన్తు, యత్థ భగవన్తం పస్సిస్సామ

తత్థ తరుణేన [ధారుణ్హేన (సీ. స్యా.)] ఖీరేన భోజేస్సామా"తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి భగవన్తం అన్తరామగ్గే కన్తారే సమ్పాపేసి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో మేణ్డకో గహపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి భగవతో అధివాసనం విదిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన మేణ్డకస్స గహపతిస్స పరివేసనా తేనుపసఙ్కమి ; ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి అడ్ఢతేలసాని గోపాలకసతాని ఆణాపేసి – "తేనహి, భణే, ఏకమేకం ధేనుం గహేత్వా ఏకమేకస్స భిక్ఖునో ఉపతిట్ఠథ తరుణేన ఖీరేన భోజేస్సామా"తి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేసి సమ్పవారేసి, తరుణేన చ ఖీరేన. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా ఖీరం న పటిగ్గణ్హన్తి. పటిగ్గణ్హథ, భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథాతి. అథ ఖో మేణ్డకో గహపతి బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా తరుణేన చ ఖీరేన భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో మేణ్డకో గహపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – "సన్తి, భన్తే, మగ్గా కన్తారా, అప్పోదకా అప్పభక్ఖా, న సుకరా అపాథేయ్యేన గన్తుం. సాధు, భన్తే, భగవా భిక్ఖూనం పాథేయ్యం అనుజానాతూ"తి. అథ ఖో భగవా మేణ్డకం గహపతిం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చ గోరసే – ఖీరం, దధిం, తక్కం, నవనీతం, సప్పిం. సన్తి, భిక్ఖవే, మగ్గా కన్తారా అప్పోదకా అప్పభక్ఖా, న సుకరా అపాథేయ్యేన గన్తుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పాథేయ్యం పరియేసితుం తణ్డులో తణ్డులత్థికేన, ముగ్గో ముగ్గత్థికేన, మాసో మాసత్థికేన, లోణం లోణత్థికేన , గుళో గుళత్థికేన, తేలం తేలత్థికేన, సప్పి సప్పిత్థికేన. సన్తి, భిక్ఖవే, మనుస్సా, సద్ధా పసన్నా, తే కప్పియకారకానం హత్థే హిరఞ్ఞం ఉపనిక్ఖిపన్తి – 'ఇమినా అయ్యస్స యం కప్పియం తం దేథా'తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యం తతో కప్పియం తం సాదితుం; న త్వేవాహం, భిక్ఖవే, కేనచి పరియాయేన జాతరూపరజతం సాదితబ్బం పరియేసితబ్బన్తి వదామీ"తి.

పఞ్చగోరసాదిఅనుజాననా నిట్ఠితా.

౧౮౨. కేణియజటిలవత్థు

౩౦౦. [మ. ని. ౨.౩౯౬ ఆదయో; సు. ని. సేలసుత్తమ్పి పస్సితబ్బం] అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన ఆపణం తదవసరి. అస్సోసి ఖో కేణియో జటిలో – "సమణో ఖలు భో గోతమో సక్యపుత్తో సక్యకులా పబ్బజితో ఆపణం అనుప్పత్తో, తం ఖో పన భవన్తం గోతమం ఏవం కల్యాణో కిత్తిసద్దో అబ్భుగ్గతో...పే.... సాధు ఖో పన తథారూపానం అరహతం దస్సనం హోతీ"తి. అథ ఖో కేణియస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "కిం ను ఖో అహం సమణస్స గోతమస్స హరాపేయ్య"న్తి. అథ ఖో కేణియస్స జటిలస్స ఏతదహోసి – "యేపి ఖో తే బ్రాహ్మణానం [అయం పాఠో దీ. ని. ౧.౨౮౫, ౫౨౬, ౫౩౬; మ. ని. ౨.౪౨౭; అ. ని. ౫.౧౯౧-౧౯౨ ఆదయో] పుబ్బకా ఇసయో మన్తానం కత్తారో మన్తానం పవత్తారో,

యేసమిదం ఏతరహి బ్రాహ్మణా పోరాణం మన్తపదం గీతం పవుత్తం సమిహితం, తదనుగాయన్తి తదనుభాసన్తి, భాసితమనుభాసన్తి, వాచితమనువాచేన్తి, సేయ్యథిదం – అట్ఠకో వామకో వామదేవో వేస్సామిత్తో యమతగ్గి [యమదగ్గి (క.)] అఙ్గీరసో భారద్వాజో వాసేట్ఠో కస్సపో భగు [అయం పాఠో దీ. ని. ౧.౫౨౬, ౫౩౬, ౫౩౮; మ. ని. ౨.౪౨౭; అ. ని. ౫.౧౯౧-౧౯౨ ఆదయో], రత్తూపరతా విరతా వికాలభోజనా, తే ఏవరూపాని పానాని సాదియింసు. సమణోపి గోతమో రత్తూపరతో విరతో వికాలభోజనా, అరహతి సమణోపి గోతమో ఏవరూపాని పానాని సాదియితు"న్తి పహూతం పానం పటియాదాపేత్వా కాజేహి గాహాపేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతా సద్ధిం సమ్మోది; సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో కేణియో జటిలో భగవన్తం ఏతదవోచ – "పటిగ్గణ్హాతు మే భవం గోతమో పాన"న్తి. తేన హి, కేణియ, భిక్ఖూనం దేహీతి. అథ ఖో కేణియో జటిలో భిక్ఖూనం దేతి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్హన్తి. పటిగ్గణ్హథ, భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథాతి. అథ ఖో కేణియో జటిలో బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పహూతేహి పానేహి సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం ధోతహత్థం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో కేణియం జటిలం భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో కేణియో జటిలో భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో భగవన్తం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే భవం గోతమో స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. మహా ఖో, కేణియ, భిక్ఖుసఙ్ఘో అడ్ఢతేలసాని భిక్ఖుసతాని, త్వఞ్చ బ్రాహ్మణేసు అభిప్పసన్నోతి. దుతియమ్పి ఖో కేణియో జటిలో భగవన్తం ఏతదవోచ – "కిఞ్చాపి ఖో, భో గోతమ, మహా భిక్ఖుసఙ్ఘో అడ్ఢతేలసాని భిక్ఖుసతాని, అహఞ్చ బ్రాహ్మణేసు అభిప్పసన్నో, అధివాసేతు మే భవం గోతమో స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. మహా ఖో, కేణియ, భిక్ఖుసఙ్ఘో అడ్ఢతేలసాని భిక్ఖుసతాని, త్వఞ్చ బ్రాహ్మణేసు అభిప్పసన్నోతి . తతియమ్పి ఖో కేణియో జటిలో భగవన్తం ఏతదవోచ – "కిఞ్చాపి ఖో, భో గోతమ, మహా భిక్ఖుసఙ్ఘో అడ్ఢతేలసాని భిక్ఖుసతాని, అహఞ్చ బ్రాహ్మణేసు అభిప్పసన్నో, అధివాసేతు భవం గోతమో స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో కేణియో జటిలో భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠ పానాని – అమ్బపానం జమ్బుపానం చోచపానం మోచపానం మధూకపానం [మధుపానం (సీ. స్యా.)] ముద్దికపానం సాలూకపానం ఫారుసకపానం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బం ఫలరసం ఠపేత్వా ధఞ్ఞఫలరసం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బం పత్తరసం ఠపేత్వా డాకరసం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బం పుప్ఫరసం ఠపేత్వా మధూకపుప్ఫరసం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్ఛురస"న్తి.

అథ ఖో కేణియో జటిలో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన సకే అస్సమే పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో, భో గోతమ, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన కేణియస్స జటిలస్స అస్సమో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో కేణియో జటిలో బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో కేణియం జటిలం భగవా ఇమాహి గాథాహి అనుమోది –

"అగ్గిహుత్తముఖా యఞ్ఞా, సావిత్తీ ఛన్దసో ముఖం;
రాజా ముఖం మనుస్సానం, నదీనం సాగరో ముఖం.

“నక్ఖత్తానం ముఖం చన్దో, ఆదిచ్చో తపతం ముఖం;
పుఞ్ఞం ఆకఙ్ఖమానానం సఙ్ఘో, వే యజతం ముఖ”న్తి.

అథ ఖో భగవా కేణియం జటిలం ఇమాహి గాథాహి అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

కేణియజటిలవత్థు నిట్ఠితం.

౧౮౩. రోజమల్లవత్థు

౩౦౧. అథ ఖో భగవా ఆపణే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన కుసినారా తేన చారికం పక్కామి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహి. అస్సోసుం ఖో కోసినారకా మల్లా – “భగవా కిర కుసినారం ఆగచ్ఛతి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహీ”తి. తే సఙ్గరం [సఙ్కరం (క.)] అకంసు – “యో భగవతో పచ్చుగ్గమనం న కరిస్సతి, పఞ్చసతానిస్స దణ్డో”తి. తేన ఖో పన సమయేన రోజో మల్లో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స సహాయో హోతి. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన కుసినారా తదవసరి. అథ ఖో కోసినారకా మల్లా భగవతో పచ్చుగ్గమనం అకంసు. అథ ఖో రోజో మల్లో భగవతో పచ్చుగ్గమనం కరిత్వా యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితం ఖో రోజం మల్లం ఆయస్మా ఆనన్దో ఏతదవోచ – “ఉళారం ఖో తే ఇదం, ఆవుసో రోజ, యం త్వం భగవతో పచ్చుగ్గమనం అకాసీ”తి. “నాహం, భన్తే ఆనన్ద, బహుకతో బుద్ధే వా ధమ్మే వా సఙ్ఘే వా; అపి చ ఞాతీహి సఙ్గరో కతో – ‘యో భగవతో పచ్చుగ్గమనం న కరిస్సతి, పఞ్చసతానిస్స దణ్డో’”తి; సో ఖో అహం, భన్తే ఆనన్ద, ఞాతీనం దణ్డభయా ఏవాహం భగవతో పచ్చుగ్గమనం అకాసిన్తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో అనత్తమనో అహోసి ‘కథఞ్హి నామ రోజో మల్లో ఏవం వక్ఖతీ’తి? అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవన్తం ఏతదవోచ – “అయం, భన్తే, రోజో మల్లో అభిఞ్ఞాతో ఞాతమనుస్సో. మహత్థికో ఖో పన ఏవరూపానం ఞాతమనుస్సానం ఇమస్మిం ధమ్మవినయే పసాదో. సాధు, భన్తే, భగవా తథా కరోతు, యథా రోజో మల్లో ఇమస్మిం ధమ్మవినయే పసీదేయ్యా”తి. “న ఖో తం, ఆనన్ద, దుక్కరం తథాగతేన, యథా రోజో మల్లో ఇమస్మిం ధమ్మవినయే పసీదేయ్యా”తి.

అథ ఖో భగవా రోజం మల్లం మేత్తేన చిత్తేన ఫరిత్వా ఉట్ఠాయాసనా విహారం పావిసి. అథ ఖో రోజో మల్లో భగవతో మేత్తేన చిత్తేన ఫుట్ఠో, సేయ్యథాపి నామ గావిం తరుణవచ్ఛో, ఏవమేవ, విహారేన విహారం పరివేణేన పరివేణం ఉపసఙ్కమిత్వా భిక్ఖూ పుచ్ఛతి – “కహం ను ఖో, భన్తే, ఏతరహి సో భగవా విహరతి అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో, దస్సనకామా హి మయం తం భగవన్తం అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధ”న్తి. “ఏసావుసో రోజ, విహారో సంవుతద్వారో, తేన అప్పసద్దో ఉపసఙ్కమిత్వా అతరమానో ఆళిన్దం పవిసిత్వా ఉక్కాసిత్వా అగ్గళం ఆకోటేహి, వివరిస్సతి తే భగవా ద్వార”న్తి. అథ ఖో రోజో మల్లో యేన సో విహారో సంవుతద్వారో, తేన అప్పసద్దో ఉపసఙ్కమిత్వా అతరమానో ఆళిన్దం పవిసిత్వా ఉక్కాసిత్వా అగ్గళం ఆకోటేసి. వివరి భగవా ద్వారం. అథ ఖో రోజో మల్లో విహారం పవిసిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నస్స ఖో రోజస్స మల్లస్స భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం… పే॰… అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – “సాధు, భన్తే, అయ్యా మమఞ్ఞేవ పటిగ్గణ్హేయ్యుం చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారం, నో అఞ్ఞేస”న్తి. “యేసం ఖో, రోజ, సేక్ఖేన ఞాణేన సేక్ఖేన దస్సనేన

ధమ్మో దిట్ఠో సేయ్యథాపి తయా, తేసమ్పి ఏవం హోతి – ‘అహో నూన అయ్యా అమ్హాకఞ్ఞేవ పటిగ్గణ్హేయ్యుం చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారం, నో అఞ్ఞేస’న్తి. తేన హి, రోజ, తవ చేవ పటిగ్గహిస్సన్తి అఞ్ఞేసఞ్చా”తి.

౩౦౨. తేన ఖో పన సమయేన కుసినారాయం పణీతానం భత్తానం భత్తపటిపాటి అట్ఠితా హోతి. అథ ఖో రోజస్స మల్లస్స పటిపాటిం అలభన్తస్స ఏతదహోసి – “యంనూనాహం భత్తగ్గం ఓలోకేయ్యం, యం భత్తగ్గే నాస్స, తం పటియాదేయ్య”న్తి. అథ ఖో రోజో మల్లో భత్తగ్గం ఓలోకేన్తో ద్వే నాద్దస – డాకఞ్చ పిట్ఠఖాదనీయఞ్చ. అథ ఖో రోజో మల్లో యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – “ఇధ మే, భన్తే ఆనన్ద, పటిపాటిం అలభన్తస్స ఏతదహోసి – ‘యంనూనాహం భత్తగ్గం ఓలోకేయ్యం, యం భత్తగ్గే నాస్స, తం పటియాదేయ్య’న్తి. సో ఖో అహం, భన్తే ఆనన్ద, భత్తగ్గం ఓలోకేన్తో ద్వే నాద్దసం – డాకఞ్చ పిట్ఠఖాదనీయఞ్చ. సచాహం, భన్తే ఆనన్ద, పటియాదేయ్యం డాకఞ్చ పిట్ఠఖాదనీయఞ్చ, పటిగ్గణ్హేయ్య మే భగవా”తి? “తేన హి, రోజ, భగవన్తం పటిపుచ్ఛిస్సామీ”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “తేన హానన్ద, పటియాదేతూ”తి. “తేన హి, రోజ, పటియాదేహీ”తి. అథ ఖో రోజో మల్లో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పహూతం డాకఞ్చ పిట్ఠఖాదనీయఞ్చ పటియాదాపేత్వా భగవతో ఉపనామేసి “పటిగ్గణ్హాతు మే, భన్తే, భగవా డాకఞ్చ పిట్ఠఖాదనీయఞ్చా”తి. “తేన హి, రోజ, భిక్ఖూనం దేహీ”తి. అథ ఖో రోజో మల్లో భిక్ఖూనం దేతి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్హన్తి . “పటిగ్గణ్హథ, భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథా”తి. అథ ఖో రోజో మల్లో బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పహూతేహి డాకేహి చ పిట్ఠఖాదనీయేహి చ సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం ధోతహత్థం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో రోజం మల్లం భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బఞ్చ డాకం సబ్బఞ్చ పిట్ఠఖాదనీయ”న్తి.

రోజమల్లవత్థు నిట్ఠితం.

౧౮౪. వుడ్ఢపబ్బజితవత్థు

౩౦౩. అథ ఖో భగవా కుసినారాయం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన ఆతుమా తేన చారికం పక్కామి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహి. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో వుడ్ఢపబ్బజితో ఆతుమాయం పటివసతి నహాపితపుబ్బో. తస్స ద్వే దారకా హోన్తి, మఞ్జుకా పటిభానేయ్యకా, దక్ఖా పరియోదాతసిప్పా సకే ఆచరియకే నహాపితకమ్మే. అస్సోసి ఖో సో వుడ్ఢపబ్బజితో – “భగవా కిర ఆతుమం ఆగచ్ఛతి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహీ”తి. అథ ఖో సో వుడ్ఢపబ్బజితో తే దారకే ఏతదవోచ – “భగవా కిర, తాతా, ఆతుమం ఆగచ్ఛతి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం అడ్ఢతేలసేహి భిక్ఖుసతేహి. గచ్ఛథ తుమ్హే, తాతా, ఖురభణ్డం ఆదాయ నాళియావాపకేన అనుఘరకం అనుఘరకం ఆహిణ్డథ, లోణమ్పి, తేలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ఖాదనీయమ్పి సంహరథ, భగవతో ఆగతస్స యాగుపానం కరిస్సామా”తి. “ఏవం, తాతా”తి ఖో తే దారకా తస్స వుడ్ఢపబ్బజితస్స పటిస్సుణిత్వా ఖురభణ్డం ఆదాయ నాళియావాపకేన అనుఘరకం అనుఘరకం ఆహిణ్డన్తి, లోణమ్పి, తేలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ఖాదనీయమ్పి సంహరన్తా. మనుస్సా తే దారకే మఞ్జుకే పటిభానేయ్యకే పస్సిత్వా యేపి న కారాపేతుకామా తేపి కారాపేన్తి, కారాపేత్వాపి బహుం దేన్తి. అథ ఖో తే దారకా బహుం లోణమ్పి, తేలమ్పి, తణ్డులమ్పి, ఖాదనీయమ్పి సంహరింసు.

అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన ఆతుమా తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా ఆతుమాయం విహరతి భుసాగారే. అథ ఖో సో వుడ్ఢపబ్బజితో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పహూతం యాగుం పటియాదాపేత్వా భగవతో ఉపనామేసి – “పటిగ్గణ్హాతు మే, భన్తే, భగవా యాగు”న్తి. జానన్తాపి తథాగతా పుచ్ఛన్తి…పే॰… సావకానం వా సిక్ఖాపదం పఞ్ఞపేస్సామాతి. అథ ఖో భగవా తం వుడ్ఢపబ్బజితం ఏతదవోచ – “కుతాయం, భిక్ఖు యాగూ”తి? అథ ఖో సో వుడ్ఢపబ్బజితో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. విగరహి బుద్ధో భగవా, “అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, పబ్బజితో అకప్పియే సమాదపేస్ససి [సమాదపేసి (క.)]. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి ‘న, భిక్ఖవే, పబ్బజితేన అకప్పియే సమాదపేతబ్బం, యో సమాదపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చ, భిక్ఖవే, నహాపితపుబ్బేన ఖురభణ్డం పరిహరితబ్బం. యో పరిహరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా’”తి.

అథ ఖో భగవా ఆతుమాయం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియం బహుం ఫలఖాదనీయం ఉప్పన్నం హోతి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కిం ను ఖో భగవతా ఫలఖాదనీయం అనుఞ్ఞాతం, కిం అననుఞ్ఞాత”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బం ఫలఖాదనీయ”న్తి.

౩౦౪. తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘికాని బీజాని పుగ్గలికాయ భూమియా రోపియన్తి, పుగ్గలికాని బీజాని సఙ్ఘికాయ భూమియా రోపియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. సఙ్ఘికాని, భిక్ఖవే, బీజాని పుగ్గలికాయ భూమియా రోపితాని భాగం దత్వా పరిభుఞ్జితబ్బాని. పుగ్గలికాని బీజాని సఙ్ఘికాయ భూమియా రోపితాని భాగం దత్వా పరిభుఞ్జితబ్బానీతి.

వుడ్ఢపబ్బజితవత్థు నిట్ఠితం.

౧౮౫. చతుమహాపదేసకథా

౩౦౫. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం కిస్మిఞ్చి కిస్మిఞ్చి ఠానే కుక్కుచ్చం ఉప్పజ్జతి – “కిం ను ఖో భగవతా అనుఞ్ఞాతం, కిం అననుఞ్ఞాత”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “యం, భిక్ఖవే, మయా ‘ఇదం న కప్పతీ’తి అప్పటిక్ఖిత్తం తఞ్చే అకప్పియం అనులోమేతి, కప్పియం పటిబాహతి, తం వో న కప్పతి. యం, భిక్ఖవే, మయా ‘ఇదం న కప్పతీ’తి అప్పటిక్ఖిత్తం తఞ్చే కప్పియం అనులోమేతి, అకప్పియం పటిబాహతి, తం వో కప్పతి. యం, భిక్ఖవే, మయా ‘ఇదం కప్పతీ’తి అననుఞ్ఞాతం తఞ్చే అకప్పియం అనులోమేతి, కప్పియం పటిబాహతి, తం వో న కప్పతి. యం, భిక్ఖవే, మయా ‘ఇదం కప్పతీ’తి అననుఞ్ఞాతం, తఞ్చే కప్పియం అనులోమేతి, అకప్పియం పటిబాహతి, తం వో కప్పతీ”తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కప్పతి ను ఖో యావకాలికేన యామకాలికం, న ను ఖో కప్పతి? కప్పతి ను ఖో యావకాలికేన సత్తాహకాలికం, న ను ఖో కప్పతి? కప్పతి ను ఖో యావకాలికేన యావజీవికం, న ను ఖో కప్పతి? కప్పతి ను ఖో యామకాలికేన సత్తాహకాలికం, న ను ఖో కప్పతి? కప్పతి ను ఖో యామకాలికేన యావజీవికం, న ను ఖో కప్పతి? కప్పతి ను ఖో సత్తాహకాలికేన యావజీవికం, న ను ఖో కప్పతీ”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “యావకాలికేన, భిక్ఖవే,

యామకాలికం, తదహు పటిగ్గహితం కాలే కప్పతి, వికాలే న కప్పతి. యావకాలికేన, భిక్ఖవే, సత్తాహకాలికం, తదహు పటిగ్గహితం కాలే కప్పతి, వికాలే న కప్పతి. యావకాలికేన, భిక్ఖవే, యావజీవికం, తదహు పటిగ్గహితం కాలే కప్పతి, వికాలే న కప్పతి. యామకాలికేన, భిక్ఖవే, సత్తాహకాలికం, తదహు పటిగ్గహితం యామే కప్పతి, యామాతిక్కన్తే న కప్పతి. యామకాలికేన, భిక్ఖవే, యావజీవికం, తదహు పటిగ్గహితం యామే కప్పతి, యామాతిక్కన్తే న కప్పతి. సత్తాహకాలికేన, భిక్ఖవే, యావజీవికం పటిగ్గహితం, సత్తాహం కప్పతి, సత్తాహాతిక్కన్తే న కప్పతీ"తి.

చతుమహాపదేసకథా నిట్ఠితా.

భేసజ్జక్ఖన్ధకో ఛట్ఠో.

౧౮౬. తస్సుద్దానం

సారదికే వికాలేపి, వసం మూలే పిట్ఠేహి చ;
కసావేహి పణ్ణం ఫలం, జతు లోణం ఛకణఞ్చ.

చుణ్ణం చాలిని మంసఞ్చ, అఞ్జనం ఉపపిసనీ [ఉపపిం సనీ (సీ.), ఉపపిం సనం (స్యా.)];
అఞ్జనీ ఉచ్చాపారుతా, సలాకా సలాకఠానిం [సలాకోధనీ (సీ. స్యా.)].

థవికంసబద్ధకం సుత్తం, ముద్ధనితేలనత్థు చ;
నత్థుకరణీ ధూమఞ్చ, నేత్తఞ్చాపిధనత్థవి.

తేలపాకేసు మజ్జఞ్చ, అతిక్ఖిత్తం అబ్భఞ్జనం;
తుమ్బం సేదం సమ్భారఞ్చ, మహా భఙ్గోదకం తథా.

దకకోట్ఠం లోహితఞ్చ, విసాణం పాదబ్భఞ్జనం;
పజ్జం సత్థం కసావఞ్చ, తిలకక్కం కబళికం.

చోళం సాసపకుట్టఞ్చ, ధూమ సక్ఖరికాయ చ;
వణతేలం వికాసికం, వికటఞ్చ పటిగ్గహం.

గూథం కరోన్తో లోళిఞ్చ, ఖారం ముత్తహరీతకం;
గన్ధా విరేచనఞ్చేవ, అచ్ఛాకటం కటాకటం.

పటిచ్ఛాదని పబ్భారా, ఆరామ సత్తాహేన చ;
గుళం ముగ్గం సోవీరఞ్చ, సామంపాకా పునాపచే.

పునానుఞ్ఞాసి దుబ్భిక్ఖే, ఫలఞ్చ తిలఖాదనీ;
పురేభత్తం కాయడాహో, నిబ్బత్తఞ్చ భగన్దలం.

వత్థికమ్మఞ్చ సుప్పిఞ్చ, మనుస్సమంసమేవ చ;
హత్థిఅస్సా సునఖో చ, అహి సీహఞ్చ దీపికం [హత్థిఅస్ససునఖాహి, సీహబ్యగ్ఘఞ్చ దీపికం (సీ॰)].

అచ్ఛతరచ్ఛమంసఞ్చ, పటిపాటి చ యాగు చ;
తరుణం అఞ్ఞత్ర గుళం, సునిధావసథాగారం.

గఙ్గా కోటిసచ్చకథా, అమ్బపాలీ చ లిచ్ఛవీ;
ఉద్దిస్స కతం సుభిక్ఖం, పునదేవ పటిక్ఖిపి.

మేఘో యసో మేణ్డకో, చ గోరసం పాథేయ్యకేన చ;
కేణి అమ్బో జమ్బు చోచ, మోచమధుముద్దికసాలుకం.

ఫారుసకా డాకపిట్ఠం, ఆతుమాయం నహాపితో;
సావత్థియం ఫలం బీజం, కిస్మిం ఠానే చ కాలికేతి.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ ఏకసతం ఛవత్థు.

భేసజ్జక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

౭. కథినక్ఖన్ధకో

౧౮౭. కథినానుజాననా

౩౦౬. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన తింసమత్తా పావేయ్యకా [పాఠేయ్యకా (సీ॰ స్యా॰)] భిక్ఖూ, సబ్బే ఆరఞ్ఞికా సబ్బే పిణ్డపాతికా సబ్బే పంసుకూలికా సబ్బే తేచీవరికా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తా భగవన్తం దస్సనాయ ఉపకట్ఠాయ వస్సూపనాయికాయ నాసక్ఖింసు సావత్థియం వస్సూపనాయికం సమ్భావేతుం; అన్తరామగ్గే సాకేతే వస్సం ఉపగచ్ఛింసు. తే ఉక్కణ్ఠితరూపా వస్సం వసింసు – ఆసన్నేవ నో భగవా విహరతి ఇతో ఛసు యోజనేసు, న చ మయం లభామ భగవన్తం దస్సనాయాతి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ వస్సంవుట్ఠా, తేమాసచ్చయేన కతాయ పవారణాయ, దేవే వస్సన్తే, ఉదకసఙ్గహే ఉదకచిక్ఖల్లే ఓకపుణ్ణేహి చీవరేహి కిలన్తరూపా యేన సావత్థి జేతవనం అనాథపిణ్డికస్స ఆరామో, యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవన్తానం ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "కచ్చి, భిక్ఖవే, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయం, కచ్చి సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసిత్థ, న చ పిణ్డకేన కిలమిత్థా"తి? "ఖమనీయం, భగవా; యాపనీయం, భగవా; సమగ్గా చ మయం, భన్తే, సమ్మోదమానా అవివదమానా వస్సం వసిమ్హా, న చ పిణ్డకేన కిలమిమ్హా . ఇధ మయం, భన్తే, తింసమత్తా పావేయ్యకా భిక్ఖూ సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తా భగవన్తం దస్సనాయ ఉపకట్ఠాయ వస్సూపనాయికాయ నాసక్ఖిమ్హా సావత్థియం వస్సూపనాయికం సమ్భావేతుం, అన్తరామగ్గే సాకేతే వస్సం ఉపగచ్ఛిమ్హా. తే మయం, భన్తే, ఉక్కణ్ఠితరూపా వస్సం వసిమ్హా – 'ఆసన్నేవ నో భగవా విహరతి ఇతో ఛసు యోజనేసు, న చ మయం లభామ భగవన్తం దస్సనాయా'తి. అథ ఖో మయం, భన్తే, వస్సంవుట్ఠా, తేమాసచ్చయేన కతాయ పవారణాయ, దేవే వస్సన్తే, ఉదకసఙ్గహే ఉదకచిక్ఖల్లే ఓకపుణ్ణేహి చీవరేహి కిలన్తరూపా అద్ధానం ఆగతాతి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠానం భిక్ఖూనం కథినం [కఠినం (సీ॰ స్యా॰)] అత్థరితుం. అత్థతకథినానం వో, భిక్ఖవే, పఞ్చ కప్పిస్సన్తి – అనామన్తచారో, అసమాదానచారో, గణభోజనం, యావదత్థచీవరం, యో చ తత్థ చీవరుప్పాదో సో నేసం భవిస్సతీతి. అత్థతకథినానం వో, భిక్ఖవే, ఇమాని పఞ్చ కప్పిస్సన్తి. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కథినం అత్థరితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౩౦౭. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం సఙ్ఘస్స కథినదుస్సం ఉప్పన్నం. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇమం కథినదుస్సం ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దదేయ్య కథినం అత్థరితుం. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం సఙ్ఘస్స కథినదుస్సం ఉప్పన్నం. సఙ్ఘో ఇమం కథినదుస్సం ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దేతి కథినం అత్థరితుం. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇమస్స కథినదుస్సస్స ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దానం కథినం అత్థరితుం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దిన్నం ఇదం సఙ్ఘేన కథినదుస్సం ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో కథినం అత్థరితుం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౩౦౮. "ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అత్థతం హోతి కథినం, ఏవం అనత్థతం. కథఞ్చ పన, భిక్ఖవే, అనత్థతం హోతి కథినం? న ఉల్లిఖితమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న ధోవనమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న చీవరవిచారణమత్తేన [న గణ్ఠుసకరణమత్తేన (క.)] అత్థతం హోతి కథినం, న ఛేదనమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న బన్ధనమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న ఓవట్టియకరణమత్తేన [న ఓవట్టేయ్యకరణమత్తేన (సీ. స్యా.), న ఓవదేయ్యకరణమత్తేన (క.)] అత్థతం హోతి కథినం, న కణ్డుసకరణమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న దళ్హీకమ్మకరణమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న అనువాతకరణమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న పరిభణ్డకరణమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న ఓవద్ధేయ్యకరణమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న కమ్బలమద్దనమత్తేన అత్థతం హోతి కథినం, న నిమిత్తకతేన అత్థతం హోతి కథినం, న పరికథాకతేన అత్థతం హోతి కథినం, న కుక్కుకతేన అత్థతం హోతి కథినం, న సన్నిధికతేన అత్థతం హోతి కథినం, న నిస్సగ్గియేన అత్థతం హోతి కథినం, న అకప్పకతేన అత్థతం హోతి కథినం , న అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘాటియా అత్థతం హోతి కథినం, న అఞ్ఞత్ర ఉత్తరాసఙ్గేన అత్థతం హోతి కథినం, న అఞ్ఞత్ర అన్తరవాసకేన అత్థతం హోతి కథినం, న అఞ్ఞత్ర పఞ్చకేన వా అతిరేకపఞ్చకేన వా తదహేవ సఞ్ఛిన్నేన సమణ్డలీకతేన అత్థతం హోతి కథినం, న అఞ్ఞత్ర పుగ్గలస్స అత్థారా అత్థతం హోతి కథినం; సమ్మా చేవ అత్థతం హోతి కథినం, తఞ్చే నిస్సీమట్ఠో అనుమోదతి, ఏవమ్పి అనత్థతం హోతి కథినం. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అనత్థతం హోతి కథినం.

౩౦౯. "కథఞ్చ, భిక్ఖవే, అత్థతం హోతి కథినం? అహతేన అత్థతం హోతి కథినం, అహతకప్పేన అత్థతం హోతి కథినం, పిలోతికాయ అత్థతం హోతి కథినం, పంసుకూలేన అత్థతం హోతి కథినం, పాపణికేన అత్థతం హోతి కథినం, అనిమిత్తకతేన అత్థతం హోతి కథినం, అపరికథాకతేన అత్థతం హోతి కథినం, అకుక్కుకతేన అత్థతం హోతి కథినం, అసన్నిధికతేన అత్థతం హోతి కథినం, అనిస్సగ్గియేన అత్థతం హోతి కథినం, కప్పకతేన అత్థతం హోతి కథినం, సఙ్ఘాటియా అత్థతం హోతి కథినం, ఉత్తరాసఙ్గేన అత్థతం హోతి కథినం, అన్తరవాసకేన అత్థతం హోతి కథినం, పఞ్చకేన వా అతిరేకపఞ్చకేన వా తదహేవ సఞ్ఛిన్నేన సమణ్డలీకతేన అత్థతం హోతి కథినం, పుగ్గలస్స అత్థారా అత్థతం హోతి కథినం; సమ్మా చే అత్థతం హోతి కథినం, తఞ్చే సీమట్ఠో అనుమోదతి, ఏవమ్పి అత్థతం హోతి కథినం . ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అత్థతం హోతి కథినం.

౩౧౦. "కథఞ్చ, భిక్ఖవే, ఉబ్భతం హోతి కథినం? అట్ఠిమా, భిక్ఖవే, మాతికా కథినస్స ఉబ్భారాయ – పక్కమనన్తికా, నిట్ఠానన్తికా, సన్నిట్ఠానన్తికా, నాసనన్తికా, సవనన్తికా, ఆసావచ్ఛేదికా, సీమాతిక్కన్తికా, సహుబ్భారా"తి [సఉబ్భారాతి (క.)].

కథినానుజాననా నిట్ఠితా.

౧౮౮. ఆదాయసత్తకం

౩౧౧. భిక్ఖు అత్థతకథినో కతచీవరం ఆదాయ పక్కమతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో పక్కమనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి – “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో సుణాతి “ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సవనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి – “పచ్చేస్స”న్తి . సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో – “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి – బహిద్ధా కథినుద్ధారం వీతినామేతి. తస్స భిక్ఖునో సీమాతిక్కన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి – “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో – “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి – సమ్భుణాతి కథినుద్ధారం. తస్స భిక్ఖునో సహ భిక్ఖూహి కథినుద్ధారో.

ఆదాయసత్తకం నిట్ఠితం [...దుతియం నిట్ఠితం (క.)].

౧౮౯. సమాదాయసత్తకం

౩౧౨. భిక్ఖు అత్థతకథినో కతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో పక్కమనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం సమాదాయ పక్కమతి – “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో సుణాతి – “ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సవనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం సమాదాయ పక్కమతి – “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో – “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి – బహిద్ధా కథినుద్ధారం వీతినామేతి. తస్స భిక్ఖునో సీమాతిక్కన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం సమాదాయ పక్కమతి – “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో – “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి – సమ్భుణాతి కథినుద్ధారం. తస్స భిక్ఖునో సహ భిక్ఖూహి కథినుద్ధారో.

సమాదాయసత్తకం నిట్ఠితం.

౧౯౦. ఆదాయఛక్కం

౩౧౩. భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్సం తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో సుణాతి – “ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సవనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి బహిద్ధా కథినుద్ధారం వీతినామేతి. తస్స భిక్ఖునో సీమాతిక్కన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి సమ్భుణాతి కథినుద్ధారం. తస్స భిక్ఖునో సహ భిక్ఖూహి కథినుద్ధారో.

ఆదాయఛక్కం నిట్ఠితం.

౧౯౧. సమాదాయఛక్కం

౩౧౪. భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో సుణాతి – “ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సవనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి బహిద్ధా కథినుద్ధారం వీతినామేతి. తస్స భిక్ఖునో సీమాతిక్కన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి సమ్భుణాతి కథినుద్ధారం. తస్స భిక్ఖునో సహ భిక్ఖూహి కథినుద్ధారో.

సమాదాయచక్కం నిట్ఠితం.

౧౯౨. ఆదాయపన్నరసకం

౩౧౫. భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి –

“ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

తికం.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్స”న్తి . సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

తికం.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి “పచ్చేస్స”న్తి, న పనస్స హోతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి.

తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి “పచ్చేస్స”న్తి, న పనస్స హోతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి “పచ్చేస్స”న్తి, న పనస్స హోతి “న పచ్చేస్స”న్తి . తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

తికం.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో సుణాతి – “ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సవనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి – బహిద్ధా కథినుద్ధారం వీతినామేతి. తస్స భిక్ఖునో సీమాతిక్కన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో – “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి సమ్భుణాతి కథినుద్ధారం. తస్స భిక్ఖునో సహ భిక్ఖూహి కథినుద్ధారో.

ఛక్కం.

ఆదాయపన్నరసకం నిట్ఠితం.

౧౮౩. సమాదాయపన్నరసకాది

౩౧౬. భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరం సమాదాయ పక్కమతి…పే॰….

(ఆదాయవారసదిసం ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం ఆదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో…పే.….

(సమాదాయవారసదిసం ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

సమాదాయపన్నరసకాది నిట్ఠితా.

౧౯౪. విప్పకతసమాదాయపన్నరసకం

౩౧౭. భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

తికం.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

తికం.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – “పచ్చేస్స”న్తి, న పనస్స హోతి – “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – “పచ్చేస్స”న్తి, న పనస్స హోతి – “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – “పచ్చేస్స”న్తి, న పనస్స హోతి – “న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

తికం.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి . సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో సుణాతి – “ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సవనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో – “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి బహిద్ధా కథినుద్ధారం వీతినామేతి. తస్స భిక్ఖునో సీమాతిక్కన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో విప్పకతచీవరం సమాదాయ పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి సమ్భుణాతి కథినుద్ధారం. తస్స భిక్ఖునో సహ భిక్ఖూహి కథినుద్ధారో.

ఛక్కం.

విప్పకతసమాదాయపన్నరసకం నిట్ఠితం.

ఆదాయభాణవారో.

౧౮౩. అనాసాదోళసకం

౩౧౮. భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి . తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "న పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "న పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "నేవిమం చీవరం కారేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "న పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి . తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి. తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – "పచ్చేస్స"న్తి, న పనస్స హోతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – "పచ్చేస్స"న్తి, న పనస్స హోతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – "పచ్చేస్స"న్తి, న పనస్స హోతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – "పచ్చేస్స"న్తి, న పనస్స హోతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి. తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

అనాసాదోళసకం [అనాసాద్వాదసకం (సీ.)] నిట్ఠితం.

౧౯౬. ఆసాదోళసకం

౩౧౯. భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి, అనాసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి, అనాసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి, అనాసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి. తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో సుణాతి – "ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన"న్తి. తస్స ఏవం హోతి – "యతో తస్మిం ఆవాసే ఉబ్భతం కథినం, ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి , అనాసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో సుణాతి – "ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన"న్తి. తస్స ఏవం హోతి – "యతో తస్మిం ఆవాసే ఉబ్భతం కథినం, ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి, అనాసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో సుణాతి – "ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన"న్తి. తస్స ఏవం హోతి – "యతో తస్మిం ఆవాసే ఉబ్భతం కథినం, ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి, అనాసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో సుణాతి – "ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన"న్తి. తస్స ఏవం హోతి – "యతో తస్మిం ఆవాసే ఉబ్భతం కథినం, ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి. తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి, అనాసాయ న లభతి. సో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో సుణాతి – "ఉబ్భతం కిర తస్మిం ఆవాసే కథిన"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సవనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి. తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి, అనాసాయ న లభతి. సో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో "పచ్చేస్సం పచ్చేస్స"న్తి – బహిద్ధా కథినుద్ధారం వీతినామేతి. తస్స భిక్ఖునో సీమాతిక్కన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో చీవరాసాయ పక్కమతి "పచ్చేస్స"న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. ఆసాయ లభతి, అనాసాయ న లభతి. సో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో "పచ్చేస్సం పచ్చేస్స"న్తి – సమ్భుణాతి కథినుద్ధారం. తస్స భిక్ఖునో సహ భిక్ఖూహి కథినుద్ధారో.

ఆసాదోళసకం నిట్ఠితం.

౧౮౭. కరణీయదోళసకం

౩౨౦. భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి. తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "నేవిమం చీవరం కారేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి. తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – "పచ్చేస్స"న్తి, న పనస్స హోతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – "పచ్చేస్స"న్తి, న పనస్స హోతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – "పచ్చేస్స"న్తి, న పనస్స హోతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. అనాసాయ లభతి, ఆసాయ న లభతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో కేనచిదేవ కరణీయేన పక్కమతి అనధిట్ఠితేన; నేవస్స హోతి – "పచ్చేస్స"న్తి, న పనస్స హోతి – "న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స చీవరాసా ఉప్పజ్జతి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరాసం పయిరుపాసిస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరాసం పయిరుపాసతి. తస్స సా చీవరాసా ఉపచ్ఛిజ్జతి. తస్స భిక్ఖునో ఆసావచ్ఛేదికో కథినుద్ధారో.

కరణీయదోళసకం నిట్ఠితం.

౧౯౮. అపవిలాయననవకం

౩౨౧. భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి చీవరపటివీసం అపవిలాయమానో [అపవినయమానో (సీ.), అపచినయమానో (క.)]. తమేనం దిసఙ్గతం భిక్ఖూ పుచ్ఛన్తి – "కహం త్వం, ఆవుసో, వస్సంవుట్ఠో, కత్థ చ తే చీవరపటివీసో"తి? సో ఏవం వదేతి – "అముకస్మిం ఆవాసే వస్సంవుట్ఠోమ్హి. తత్థ చ మే చీవరపటివీసో"తి. తే ఏవం వదన్తి – "గచ్ఛావుసో, తం చీవరం ఆహర, మయం తే ఇధ చీవరం కరిస్సామా"తి. సో తం ఆవాసం గన్త్వా భిక్ఖూ పుచ్ఛతి – "కహం మే, ఆవుసో, చీవరపటివీసో"తి? తే ఏవం వదన్తి – "అయం తే, ఆవుసో, చీవరపటివీసో; కహం గమిస్ససీ"తి? సో ఏవం వదేతి – "అముకం నామ [అముకఞ్చ (క.)] ఆవాసం గమిస్సామి, తత్థ మే భిక్ఖూ చీవరం కరిస్సన్తీ"తి. తే ఏవం వదన్తి – "అలం, ఆవుసో, మా అగమాసి. మయం తే ఇధ చీవరం కరిస్సామా"తి. తస్స ఏవం హోతి – "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి...పే.... "నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి...పే.... "ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స"న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

౩౨౨. భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి చీవరపటివీసం అపవిలాయమానో. తమేనం దిసంగతం భిక్ఖూ పుచ్ఛన్తి – "కహం త్వం, ఆవుసో, వస్సంవుట్ఠో , కత్థ చ తే చీవరపటివీసో"తి? సో ఏవం వదేతి – "అముకస్మిం ఆవాసే వస్సంవుట్ఠోమ్హి, తత్థ చ మే చీవరపటివీసో"తి. తే ఏవం వదన్తి – "గచ్ఛావుసో, తం చీవరం ఆహర, మయం తే ఇధ చీవరం కరిస్సామా"తి. సో తం ఆవాసం గన్త్వా భిక్ఖూ పుచ్ఛతి – "కహం మే, ఆవుసో, చీవరపటివీసో"తి? తే ఏవం వదన్తి – "అయం తే, ఆవుసో, చీవరపటివీసో"తి. సో తం చీవరం ఆదాయ తం ఆవాసం గచ్ఛతి. తమేనం అన్తరామగ్గే భిక్ఖూ పుచ్ఛన్తి – "ఆవుసో, కహం గమిస్ససీ"తి? సో ఏవం వదేతి – "అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి, తత్థ మే భిక్ఖూ చీవరం

కరిస్సన్తీ”తి. తే ఏవం వదన్తి – “అలం, ఆవుసో, మా అగమాసి, మయం తే ఇధ చీవరం కరిస్సామా”తి. తస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి చీవరపటివీసం అపవిలాయమానో. తమేనం దిసంగతం భిక్ఖూ పుచ్ఛన్తి – “కహం త్వం, ఆవుసో, వస్సంవుట్ఠో, కత్థ చ తే చీవరపటివీసో”తి? సో ఏవం వదేతి – “అముకస్మిం ఆవాసే వస్సంవుట్ఠోమ్హి, తత్థ చ మే చీవరపటివీసో”తి. తే ఏవం వదన్తి – “గచ్ఛావుసో, తం చీవరం ఆహర, మయం తే ఇధ చీవరం కరిస్సామా”తి. సో తం ఆవాసం గన్త్వా భిక్ఖూ పుచ్ఛతి – “కహం మే, ఆవుసో, చీవరపటివీసో”తి? తే ఏవం వదన్తి – “అయం తే, ఆవుసో, చీవరపటివీసో”తి. సో తం చీవరం ఆదాయ తం ఆవాసం గచ్ఛతి. తమేనం అన్తరామగ్గే భిక్ఖూ పుచ్ఛన్తి – “ఆవుసో, కహం గమిస్ససీ”తి? సో ఏవం వదేతి – “అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి, తత్థ మే భిక్ఖూ చీవరం కరిస్సన్తీ”తి. తే ఏవం వదన్తి – “అలం, ఆవుసో, మా అగమాసి, మయం తే ఇధ చీవరం కరిస్సామా”తి. తస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి…పే॰… “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి . సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

౩౨౩. భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి చీవరపటివీసం అపవిలాయమానో. తమేనం దిసంగతం భిక్ఖూ పుచ్ఛన్తి – “కహం త్వం, ఆవుసో, వస్సంవుట్ఠో, కత్థ చ తే చీవరపటివీసో”తి? సో ఏవం వదేతి – “అముకస్మిం ఆవాసే వస్సంవుట్ఠోమ్హి, తత్థ చ మే చీవరపటివీసో”తి. తే ఏవం వదన్తి – “గచ్ఛావుసో, తం చీవరం ఆహర, మయం తే ఇధ చీవరం కరిస్సామా”తి. సో తం ఆవాసం గన్త్వా భిక్ఖూ పుచ్ఛతి – “కహం మే, ఆవుసో, చీవరపటివీసో”తి? తే ఏవం వదన్తి – “అయం తే, ఆవుసో, చీవరపటివీసో”తి. సో తం చీవరం ఆదాయ తం ఆవాసం గచ్ఛతి. తస్స తం ఆవాసం గతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి…పే॰… “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో దిసంగమికో పక్కమతి…పే॰… “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

అపవిలాయననవకం నిట్ఠితం.

౧౯౯. ఫాసువిహారపఞ్చకం

౩౨౪. భిక్ఖు అత్థతకథినో ఫాసువిహారికో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి – “అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి , నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే

మే ఫాసు భవిస్సతి, పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స భిక్ఖునో నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో ఫాసువిహారికో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి – “అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “నేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. తస్స భిక్ఖునో సన్నిట్ఠానన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో ఫాసువిహారికో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి – “అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, పచ్చేస్స”న్తి. తస్స బహిసీమగతస్స ఏవం హోతి – “ఇధేవిమం చీవరం కారేస్సం, న పచ్చేస్స”న్తి. సో తం చీవరం కారేతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నస్సతి. తస్స భిక్ఖునో నాసనన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో ఫాసువిహారికో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి – “అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో – “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి బహిద్ధా కథినుద్ధారం వీతినామేతి. తస్స భిక్ఖునో సీమాతిక్కన్తికో కథినుద్ధారో.

భిక్ఖు అత్థతకథినో ఫాసువిహారికో చీవరం ఆదాయ పక్కమతి – “అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, అముకం నామ ఆవాసం గమిస్సామి; తత్థ మే ఫాసు భవిస్సతి వసిస్సామి, నో చే మే ఫాసు భవిస్సతి, పచ్చేస్స”న్తి. సో బహిసీమగతో తం చీవరం కారేతి. సో కతచీవరో “పచ్చేస్సం పచ్చేస్స”న్తి సమ్భుణాతి కథినుద్ధారం. తస్స భిక్ఖునో సహ భిక్ఖూహి కథినుద్ధారో.

ఫాసువిహారపఞ్చకం నిట్ఠితం.

౨౦౦. పలిబోధాపలిబోధకథా

౩౨౫. ద్వేమే , భిక్ఖవే, కథినస్స పలిబోధా, ద్వే అపలిబోధా. కతమే చ, భిక్ఖవే, ద్వే కథినస్స పలిబోధా? ఆవాసపలిబోధో చ చీవరపలిబోధో చ. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, ఆవాసపలిబోధో హోతి? ఇధ, భిక్ఖవే, భిక్ఖు వసతి వా తస్మిం ఆవాసే, సాపేక్ఖో వా పక్కమతి “పచ్చేస్స”న్తి. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, ఆవాసపలిబోధో హోతి. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, చీవరపలిబోధో హోతి? ఇధ, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో చీవరం అకతం వా హోతి విప్పకతం వా, చీవరాసా వా అనుపచ్ఛిన్నా. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, చీవరపలిబోధో హోతి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, ద్వే కథినస్స పలిబోధా.

కతమే చ, భిక్ఖవే, ద్వే కథినస్స అపలిబోధా? ఆవాసఅపలిబోధో చ చీవరఅపలిబోధో చ. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, ఆవాసఅపలిబోధో హోతి? ఇధ, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పక్కమతి తమ్హా ఆవాసా చత్తేన వన్తేన ముత్తేన అనపేక్ఖో [అనపేక్ఖేన (క॰)] “న పచ్చేస్స”న్తి. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, ఆవాసఅపలిబోధో హోతి. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, చీవరఅపలిబోధో హోతి? ఇధ, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో చీవరం కతం వా హోతి, నట్ఠం వా వినట్ఠం వా దడ్ఢం వా, చీవరాసా వా ఉపచ్ఛిన్నా. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, చీవరఅపలిబోధో హోతి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, ద్వే కథినస్స అపలిబోధాతి.

పలిబోధాపలిబోధకథా నిట్ఠితా.

కథినక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో సత్తమో.

౨౦౧. తస్సుద్దానం

తింస పావేయ్యకా భిక్ఖూ, సాకేతుక్కణ్ఠితా వసుం;
వస్సంవుట్ఠోకపుణ్ణేహి, అగముం జినదస్సనం.

ఇదం వత్థు కథినస్స, కప్పిస్సన్తి చ పఞ్చకా;
అనామన్తా అసమాచారా, తథేవ గణభోజనం.

యావదత్థఞ్చ ఉప్పాదో, అత్థతానం భవిస్సతి;
ఞత్తి ఏవత్థతఞ్చేవ, ఏవఞ్చేవ అనత్థతం.

ఉల్లిఖి ధోవనా చేవ, విచారణఞ్చ ఛేదనం;
బన్ధనో వట్టి కణ్డుస, దళ్హీకమ్మానువాతికా.

పరిభణ్డం ఓవద్ధేయ్యం, మద్దనా నిమిత్తం కథా;
కుక్కు సన్నిధి నిస్సగ్గి, న కప్పఞ్ఞత్ర తే తయో.

అఞ్ఞత్ర పఞ్చాతిరేకే, సఞ్ఛిన్నేన సమణ్డలీ;
నాఞ్ఞత్ర పుగ్గలా సమ్మా, నిస్సీమట్ఠోనుమోదతి.

కథినానత్థతం హోతి, ఏవం బుద్ధేన దేసితం;
అహతాకప్పపిలోతి, పంసు పాపణికాయ చ.

అనిమిత్తాపరికథా, అకుక్కు చ అసన్నిధి;
అనిస్సగ్గి కప్పకతే, తథా తిచీవరేన చ.

పఞ్చకే వాతిరేకే వా, ఛిన్నే సమణ్డలీకతే;
పుగ్గలస్సత్థారా సమ్మా, సీమట్ఠో అనుమోదతి.

ఏవం కథినత్థరణం, ఉబ్భారస్సట్ఠమాతికా;
పక్కమనన్తి నిట్ఠానం, సన్నిట్ఠానఞ్చ నాసనం.

సవనం ఆసావచ్ఛేది, సీమా సహుబ్భారట్ఠమీ;
కతచీవరమాదాయ, “న పచ్చేస్స”న్తి గచ్ఛతి.

తస్స తం కథినుద్ధారా,ఏ హోతి పక్కమనన్తికో;
ఆదాయ చీవరం యాతి, నిస్సీమే ఇదం చిన్తయి.

“కారేస్సం న పచ్చేస్స”న్తి, నిట్ఠానే కథినుద్ధారో;
ఆదాయ నిస్సీమం నేవ, “న పచ్చేస్స”న్తి మానసో.

తస్స తం కథినుద్ధారో, సన్నిట్ఠానన్తికో భవే;
ఆదాయ చీవరం యాతి, నిస్సీమే ఇదం చిన్తయి.

“కారేస్సం న పచ్చేస్స”న్తి, కయిరం తస్స నస్సతి;
తస్స తం కథినుద్ధారో, భవతి నాసనన్తికో.

ఆదాయ యాతి “పచ్చేస్సం”, బహి కారేతి చీవరం;
కతచీవరో సుణాతి, ఉబ్భతం కథినం తహిం.

తస్స తం కథినుద్ధారో, భవతి సవనన్తికో;
ఆదాయ యాతి “పచ్చేస్సం”, బహి కారేతి చీవరం.

కతచీవరో బహిద్ధా, నామేతి కథినుద్ధారం;
తస్స తం కథినుద్ధారో, సీమాతిక్కన్తికో భవే.

ఆదాయ యాతి “పచ్చేస్సం”, బహి కారేతి చీవరం;
కతచీవరో పచ్చేస్సం, సమ్భోతి కథినుద్ధారం.

తస్స తం కథినుద్ధారో, సహ భిక్ఖూహి జాయతి;
ఆదాయ చ సమాదాయ, సత్త-సత్తవిధా గతి.

పక్కమనన్తికా నత్థి, ఛక్కే విప్పకతే [ఛట్ఠే విప్పకతా (సీ॰), ఛచ్చా విప్పకథా (క॰)] గతి;
ఆదాయ నిస్సీమగతం, కారేస్సం ఇతి జాయతి.

నిట్ఠానం సన్నిట్ఠానఞ్చ, నాసనఞ్చ ఇమే తయో;
ఆదాయ “న పచ్చేస్స”న్తి, బహిసీమే కరోమితి.

నిట్ఠానం సన్నిట్ఠానమ్హి, నాసనమ్హి ఇదం తయో;
అనధిట్ఠితేన నేవస్స, హేట్ఠా తీణి నయావిధి.

ఆదాయ యాతి పచ్చేస్సం, బహిసీమే కరోమితి;
“న పచ్చేస్స”న్తి కారేతి, నిట్ఠానే కథినుద్ధారో.

సన్నిట్ఠానం నాసనఞ్చ, సవనసీమాతిక్కమా;
సహ భిక్ఖూహి జాయేథ, ఏవం పన్నరసం గతి.

సమాదాయ విప్పకతా, సమాదాయ పునా తథా;
ఇమే తే చతురో వారా, సబ్బే పన్నరసవిధి.

అనాసాయ చ ఆసాయ, కరణీయో చ తే తయో;
నయతో తం విజానేయ్య, తయో ద్వాదస ద్వాదస.

అపవిలానా నవేత్థ [అపవిలాయమానేవ (స్యా॰), అపవినా నవ చేత్థ (సీ॰)], ఫాసు పఞ్చవిధా తహిం;
పలిబోధాపలిబోధా, ఉద్దానం నయతో కతన్తి.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ దోళసకపేయ్యాలముఖాని ఏకసతం అట్ఠారస.

కథినక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

౮. చీవరక్ఖన్ధకో

౨౦౨. జీవకవత్థు

౩౨౬. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన వేసాలీ ఇద్ధా చేవ హోతి ఫితా [ఫీతా (బహూసు)] చ బహుజనా చ ఆకిణ్ణమనుస్సా చ సుభిక్ఖా చ; సత్త చ పాసాదసహస్సాని సత్త చ పాసాదసతాని సత్త చ పాసాదా; సత్త చ కూటాగారసహస్సాని సత్త చ కూటాగారసతాని సత్త చ కూటాగారాని; సత్త చ ఆరామసహస్సాని సత్త చ ఆరామసతాని సత్త చ ఆరామా; సత్త చ పోక్ఖరణీసహస్సాని సత్త చ పోక్ఖరణీసతాని సత్త చ పోక్ఖరణియో; అమ్బపాలీ చ గణికా అభిరూపా హోతి దస్సనీయా పాసాదికా పరమాయ వణ్ణపోక్ఖరతాయ సమన్నాగతా, పదక్ఖిణా [పదక్ఖా (స్యా॰)] నచ్చే చ గీతే చ వాదితే చ, అభిసటా అత్థికానం అత్థికానం మనుస్సానం పఞ్ఞాసాయ చ రత్తిం గచ్ఛతి; తాయ చ వేసాలీ భియ్యోసోమత్తాయ ఉపసోభతి. అథ ఖో రాజగహకో నేగమో వేసాలిం అగమాసి కేనచిదేవ కరణీయేన. అద్దసా ఖో రాజగహకో నేగమో వేసాలిం ఇద్ధఞ్చేవ ఫితఞ్చ బహుజనఞ్చ ఆకిణ్ణమనుస్సఞ్చ సుభిక్ఖఞ్చ; సత్త చ పాసాదసహస్సాని సత్త చ పాసాదసతాని సత్త చ పాసాదే; సత్త చ కూటాగారసహస్సాని సత్త చ కూటాగారసతాని సత్త చ కూటాగారాని; సత్త చ ఆరామసహస్సాని సత్త చ ఆరామసతాని సత్త చ ఆరామే; సత్త చ పోక్ఖరణీసహస్సాని సత్త చ పోక్ఖరణీసతాని సత్త చ పోక్ఖరణియో ; అమ్బపాలిఞ్చ గణికం అభిరూపం దస్సనీయం పాసాదికం పరమాయ వణ్ణపోక్ఖరతాయ సమన్నాగతం, పదక్ఖిణం [పదక్ఖం (స్యా॰)] నచ్చే చ గీతే చ వాదితే చ, అభిసటం అత్థికానం అత్థికానం మనుస్సానం పఞ్ఞాసాయ చ రత్తిం గచ్ఛన్తిం, తాయ చ వేసాలిం భియ్యోసోమత్తాయ ఉపసోభన్తిం.

౩౨౭. అథ ఖో రాజగహకో నేగమో వేసాలియం తం కరణీయం తీరేత్వా పునదేవ రాజగహం పచ్చాగఞ్ఛి. యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ఏతదవోచ – "వేసాలీ, దేవ, ఇద్ధా చేవ ఫితా చ బహుజనా చ ఆకిణ్ణమనుస్సా చ సుభిక్ఖా చ; సత్త చ పాసాదసహస్సాని...పే॰... తాయ చ వేసాలీ భియ్యోసోమత్తాయ ఉపసోభతి. సాధు, దేవ, మయమ్పి గణికం వుట్ఠాపేస్సామా"తి [వుట్ఠాపేయ్యామ (క॰)]. "తేన హి, భణే, తాదిసిం కుమారిం జానాథ యం తుమ్హే గణికం వుట్ఠాపేయ్యాథా"తి. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే సాలవతీ నామ కుమారీ అభిరూపా హోతి దస్సనీయా పాసాదికా పరమాయ వణ్ణపోక్ఖరతాయ సమన్నాగతా. అథ ఖో రాజగహకో నేగమో సాలవతిం కుమారిం గణికం వుట్ఠాపేసి. అథ ఖో సాలవతీ గణికా నచిరస్సేవ పదక్ఖిణా అహోసి నచ్చే చ గీతే చ వాదితే చ, అభిసటా అత్థికానం అత్థికానం మనుస్సానం పటిసతేన చ రత్తిం గచ్ఛతి. అథ ఖో సాలవతీ గణికా నచిరస్సేవ గబ్భినీ అహోసి. అథ ఖో సాలవతియా గణికాయ ఏతదహోసి – "ఇత్థీ ఖో గబ్భినీ పురిసానం అమనాపా. సచే మం కోచి జానిస్సతి సాలవతీ గణికా గబ్భినీతి, సబ్బో మే సక్కారో భఞ్జిస్సతి [పరిహాయిస్సతి (సీ॰ స్యా॰)]. యంనూనాహం గిలానం పటివేదేయ్య"న్తి. అథ ఖో సాలవతీ గణికా దోవారికం ఆణాపేసి – "మా, భణే దోవారిక, కోచి పురిసో పావిసి. యో చ మం పుచ్ఛతి, 'గిలానా'తి పటివేదేహీ"తి. "ఏవం, అయ్యే"తి ఖో సో దోవారికో సాలవతియా గణికాయ పచ్చస్సోసి. అథ ఖో సాలవతీ గణికా తస్స గబ్భస్స పరిపాకమన్వాయ పుత్తం విజాయి. అథ ఖో సాలవతీ గణికా దాసిం ఆణాపేసి – "హన్ద, జే, ఇమం దారకం కత్తరసుప్పే పక్ఖిపిత్వా నీహరిత్వా సఙ్కారకూటే ఛడ్డేహీ"తి. "ఏవం, అయ్యే"తి ఖో సా దాసీ సాలవతియా గణికాయ పటిస్సుత్వా తం దారకం కత్తరసుప్పే పక్ఖిపిత్వా నీహరిత్వా సఙ్కారకూటే ఛడ్డేసి.

౩౨౮. తేన ఖో పన సమయేన అభయో నామ రాజకుమారో కాలస్సేవ రాజుపట్ఠానం గచ్ఛన్తో అద్దస తం దారకం కాకేహి సమ్పరికిణ్ణం , దిస్వాన మనుస్సే పుచ్ఛి – “కిం ఏతం, భణే, కాకేహి సమ్పరికిణ్ణ”న్తి? “దారకో, దేవా”తి. “జీవతి, భణే”తి? “జీవతి, దేవా”తి. “తేన హి, భణే, తం దారకం అమ్హాకం అన్తేపురం నేత్వా ధాతీనం దేథ పోసేతు”న్తి. “ఏవం, దేవా”తి ఖో తే మనుస్సా అభయస్స రాజకుమారస్స పటిస్సుత్వా తం దారకం అభయస్స రాజకుమారస్స అన్తేపురం నేత్వా ధాతీనం అదంసు – “పోసేథా”తి. తస్స జీవతీతి ‘జీవకో’తి నామం అకంసు. కుమారేన పోసాపితోతి ‘కోమారభచ్చో’తి నామం అకంసు. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో నచిరస్సేవ విఞ్ఞుతం పాపుణి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో యేన అభయో రాజకుమారో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా అభయం రాజకుమారం ఏతదవోచ – “కా మే, దేవ, మాతా, కో పితా”తి? “అహమ్పి ఖో తే, భణే జీవక, మాతరం న జానామి; అపి చాహం తే పితా; మయాసి [మయాపి (క.)] పోసాపితో”తి. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స ఏతదహోసి – “ఇమాని ఖో రాజకులాని న సుకరాని అసిప్పేన ఉపజీవితుం. యంనూనాహం సిప్పం సిక్ఖేయ్య”న్తి.

౩౨౯. తేన ఖో పన సమయేన తక్కసిలాయం [తక్కసీలాయం (క.)] దిసాపామోక్ఖో వేజ్జో పటివసతి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో అభయం రాజకుమారం అనాపుచ్ఛా యేన తక్కసిలా తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన తక్కసిలా, యేన వేజ్జో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా తం వేజ్జం ఏతదవోచ – “ఇచ్ఛామహం, ఆచరియ, సిప్పం సిక్ఖితు”న్తి. “తేన హి, భణే జీవక, సిక్ఖస్సూ”తి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో బహుఞ్చ గణ్హాతి లహుఞ్చ గణ్హాతి సుట్ఠు చ ఉపధారేతి, గహితఞ్చస్స న సమ్ముస్సతి [న పముస్సతి (సీ. స్యా.)]. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స సత్తన్నం వస్సానం అచ్చయేన ఏతదహోసి – “అహం, ఖో బహుఞ్చ గణ్హామి లహుఞ్చ గణ్హామి సుట్ఠు చ ఉపధారేమి, గహితఞ్చ మే న సమ్ముస్సతి, సత్త చ మే వస్సాని అధీయన్తస్స, నయిమస్స సిప్పస్స అన్తో పఞ్ఞాయతి. కదా ఇమస్స సిప్పస్స అన్తో పఞ్ఞాయిస్సతీ”తి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో యేన సో వేజ్జో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం వేజ్జం ఏతదవోచ – “అహం ఖో, ఆచరియ, బహుఞ్చ గణ్హామి లహుఞ్చ గణ్హామి సుట్ఠు చ ఉపధారేమి, గహితఞ్చ మే న సమ్ముస్సతి, సత్త చ మే వస్సాని అధీయన్తస్స, నయిమస్స సిప్పస్స అన్తో పఞ్ఞాయతి. కదా ఇమస్స సిప్పస్స అన్తో పఞ్ఞాయిస్సతీ”తి? “తేన హి, భణే జీవక, ఖణిత్తిం ఆదాయ తక్కసిలాయ సమన్తా యోజనం ఆహిణ్డిత్వా యం కిఞ్చి అభేసజ్జం పస్సేయ్యాసి తం ఆహరా”తి. “ఏవం, ఆచరియా”తి ఖో జీవకో కోమారభచ్చో తస్స వేజ్జస్స పటిస్సుత్వా ఖణిత్తిం ఆదాయ తక్కసిలాయ సమన్తా యోజనం ఆహిణ్డన్తో న కిఞ్చి అభేసజ్జం అద్దస. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో యేన సో వేజ్జో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం వేజ్జం ఏతదవోచ – “ఆహిణ్డన్తోమ్హి, ఆచరియ, తక్కసిలాయ సమన్తా యోజనం, న కిఞ్చి [ఆహిణ్టన్తో న కిఞ్చి (క.)] అభేసజ్జం అద్దస”న్తి. “సుసిక్ఖితోసి , భణే జీవక. అలం తే ఏత్తకం జీవికాయా”తి జీవకస్స కోమారభచ్చస్స పరిత్తం పాథేయ్యం పాదాసి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో తం పరిత్తం పాథేయ్యం ఆదాయ యేన రాజగహం తేన పక్కామి. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స తం పరిత్తం పాథేయ్యం అన్తరామగ్గే సాకేతే పరిక్ఖయం అగమాసి. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స ఏతదహోసి – “ఇమే ఖో మగ్గా కన్తారా అప్పోదకా అప్పభక్ఖా, న సుకరా అపాథేయ్యేన గన్తుం. యంనూనాహం పాథేయ్యం పరియేసేయ్య”న్తి.

జీవకవత్థు నిట్ఠితం.

౨౦౩. సేట్ఠిభరియావత్థు

330. తేన ఖో పన సమయేన సాకేతే సేట్ఠిభరియాయ సత్తవస్సికో సీసాబాధో హోతి. బహూ మహన్తా మహన్తా దిసాపామొక్ఖా వేజ్జా ఆగన్త్వా నాసక్ఖింసు అరోగం కాతుం. బహుం హిరఞ్ఞం ఆదాయ అగమంసు. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో సాకేతం పవిసిత్వా మనుస్సే పుచ్ఛి – "కో, భణే, గిలానో, కం తికిచ్ఛామీ"తి? "ఏతిస్సా, ఆచరియ, సేట్ఠిభరియాయ సత్తవస్సికో సీసాబాధో; గచ్ఛ, ఆచరియ, సేట్ఠిభరియం తికిచ్ఛాహీ"తి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో యేన సేట్ఠిస్స గహపతిస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా దోవారికం ఆణాపేసి – "గచ్ఛ, భణే దోవారిక, సేట్ఠిభరియాయ పావద – 'వేజ్జో, అయ్యే, ఆగతో, సో తం దట్ఠుకామో'"తి. "ఏవం, ఆచరియా"తి ఖో సో దోవారికో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స పటిస్సుత్వా యేన సేట్ఠిభరియా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా సేట్ఠిభరియం ఏతదవోచ – "వేజ్జో , అయ్యే, ఆగతో; సో తం దట్ఠుకామో"తి. "కీదిసో, భణే దోవారిక, వేజ్జో"తి? "దహరకో, అయ్యే"తి. "అలం, భణే దోవారిక, కిం మే దహరకో వేజ్జో కరిస్సతి? బహూ మహన్తా మహన్తా దిసాపామొక్ఖా వేజ్జా ఆగన్త్వా నాసక్ఖింసు అరోగం కాతుం. బహుం హిరఞ్ఞం ఆదాయ అగమంసూ"తి. అథ ఖో సో దోవారికో యేన జీవకో కోమారభచ్చో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – "సేట్ఠిభరియా, ఆచరియ, ఏవమాహ – 'అలం, భణే దోవారిక, కిం మే దహరకో వేజ్జో కరిస్సతి? బహూ మహన్తా మహన్తా దిసాపామొక్ఖా వేజ్జా ఆగన్త్వా నాసక్ఖింసు అరోగం కాతుం. బహుం హిరఞ్ఞం ఆదాయ అగమంసూ'"తి. "గచ్ఛ, భణే దోవారిక, సేట్ఠిభరియాయ పావద – 'వేజ్జో, అయ్యే, ఏవమాహ – మా కిర, అయ్యే, పురే కిఞ్చి అదాసి. యదా అరోగా అహోసి తదా యం ఇచ్ఛేయ్యాసి తం దజ్జేయ్యాసీ'"తి. "ఏవం, ఆచరియా"తి ఖో సో దోవారికో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స పటిస్సుత్వా యేన సేట్ఠిభరియా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా సేట్ఠిభరియం ఏతదవోచ – "వేజ్జో, అయ్యే, ఏవమాహ – 'మా కిర, అయ్యే, పురే కిఞ్చి అదాసి. యదా అరోగా అహోసి తదా యం ఇచ్ఛేయ్యాసి తం దజ్జేయ్యాసీ'"తి. "తేన హి, భణే దోవారిక, వేజ్జో ఆగచ్ఛతూ"తి. "ఏవం, అయ్యే"తి ఖో సో దోవారికో సేట్ఠిభరియాయ పటిస్సుత్వా యేన జీవకో కోమారభచ్చో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – "సేట్ఠిభరియా తం, ఆచరియ, పక్కోసతీ"తి .

అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో యేన సేట్ఠిభరియా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా సేట్ఠిభరియాయ వికారం సల్లక్ఖేత్వా సేట్ఠిభరియం ఏతదవోచ – "పసతేన, అయ్యే, సప్పినా అత్థో"తి . అథ ఖో సేట్ఠిభరియా జీవకస్స కోమారభచ్చస్స పసతం సప్పిం దాపేసి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో తం పసతం సప్పిం నానాభేసజ్జేహి నిప్పచిత్వా సేట్ఠిభరియం మఞ్చకే ఉత్తానం నిపాతేత్వా [నిపజ్జాపేత్వా (సీ. స్యా.)] నత్థుతో అదాసి. అథ ఖో తం సప్పిం నత్థుతో దిన్నం ముఖతో ఉగ్గఞ్ఛి. అథ ఖో సేట్ఠిభరియా పటిగ్గహే నిట్ఠుభిత్వా దాసిం ఆణాపేసి – "హన్ద, జే, ఇమం సప్పిం పిచునా గణ్హాహీ"తి. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స ఏతదహోసి – "అచ్ఛరియం [అచ్ఛరియం వత భో (స్యా.)] యావ లూఖాయం ఘరణీ, యత్ర హి నామ ఇమం ఛడ్డనీయధమ్మం సప్పిం పిచునా గాహాపేస్సతి. బహుకాని చ మే మహగ్ఘాని [మహగ్ఘాని మహగ్ఘాని (సీ. స్యా.)] భేసజ్జాని ఉపగతాని. కిమ్పి మాయం కిఞ్చి [కఞ్చి (స్యా.)] దేయ్యధమ్మం దస్సతీ"తి. అథ ఖో సేట్ఠిభరియా జీవకస్స కోమారభచ్చస్స వికారం సల్లక్ఖేత్వా జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – "కిస్స త్వం, ఆచరియ, విమనోసీ"తి? ఇధ మే ఏతదహోసి – "అచ్ఛరియం యావ లూఖాయం ధరణీ, యత్ర హి నామ ఇమం ఛడ్డనీయధమ్మం సప్పిం పిచునా గాహాపేస్సతి. బహుకాని చ మే మహగ్ఘాని సజ్జాని ఉపగతాని. కిమ్పి మాయం కిఞ్చి దేయ్యధమ్మం దస్సతీ"తి. "మయం ఖో, ఆచరియ, ఆగారికా నామ ఉపజానామేతస్స సంయమస్స. వరమేతం సప్పి దాసానం వా కమ్మకరానం వా పాదబ్భఞ్జనం వా పదీపకరణే వా ఆసిత్తం. మా ఖో త్వం, ఆచరియ, విమనో అహోసి. న తే దేయ్యధమ్మో హాయిస్సతీ"తి.

అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో సేట్ఠిభరియాయ సత్తవస్సికం సీసాబాధం ఏకేనేవ నత్థుకమ్మేన అపకడ్ఢి. అథ ఖో సేట్ఠిభరియా అరోగా సమానా జీవకస్స కోమారభచ్చస్స చత్తారి సహస్సాని పాదాసి. పుత్తో – మాతా మే అరోగా ఠితాతి చత్తారి సహస్సాని పాదాసి. సుణిసా – సస్సు మే అరోగా ఠితాతి చత్తారి సహస్సాని పాదాసి. సేట్ఠి గహపతి – భరియా మే అరోగా ఠితాతి చత్తారి సహస్సాని పాదాసి దాసఞ్చ దాసిఞ్చ అస్సరథఞ్చ.

అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో తాని సోళససహస్సాని ఆదాయ దాసఞ్చ దాసిఞ్చ అస్సరథఞ్చ యేన రాజగహం తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన రాజగహం యేన అభయో రాజకుమారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా అభయం రాజకుమారం ఏతదవోచ – "ఇదం మే, దేవ, పఠమకమ్మం సోళససహస్సాని దాసో చ దాసీ చ అస్సరథో చ. పటిగ్గణ్హాతు మే దేవో పోసావనిక"న్తి. "అలం, భణే జీవక; తుయ్హమేవ హోతు. అమ్హాకఞ్ఞేవ అన్తేపురే నివేసనం మాపేహీ"తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో జీవకో కోమారభచ్చో అభయస్స రాజకుమారస్స పటిస్సుత్వా అభయస్స రాజకుమారస్స అన్తేపురే నివేసనం మాపేసి.

సేట్ఠిభరియావత్థు నిట్ఠితం.

౨౦౪. బిమ్బిసారరాజవత్థు

౩౩౧. తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స భగన్దలాబాధో హోతి. సాటకా లోహితేన మక్ఖియన్తి. దేవియో దిస్వా ఉప్పణ్డేన్తి – "ఉతునీ దాని దేవో, పుప్ఫం దేవస్స ఉప్పన్నం, న చిరం [నచిరస్సేవ (స్యా.)] దేవో విజాయిస్సతీ"తి. తేన రాజా మఙ్కు హోతి . అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో అభయం రాజకుమారం ఏతదవోచ – "మయ్హం ఖో, భణే అభయ, తాదిసో ఆబాధో, సాటకా లోహితేన మక్ఖియన్తి, దేవియో మం దిస్వా ఉప్పణ్డేన్తి – 'ఉతునీ దాని దేవో, పుప్ఫం దేవస్స ఉప్పన్నం, న చిరం దేవో విజాయిస్సతీ'తి. ఇఙ్ఘ, భణే అభయ, తాదిసం వేజ్జం జానాహి యో మం తికిచ్ఛేయ్యా"తి. "అయం, దేవ, అమ్హాకం జీవకో వేజ్జో తరుణో భద్రకో. సో దేవం తికిచ్ఛిస్సతీ"తి. "తేన హి, భణే అభయ, జీవకం వేజ్జం ఆణాపేహి; సో మం తికిచ్ఛిస్సతీ"తి. అథ ఖో అభయో రాజకుమారో జీవకం కోమారభచ్చం ఆణాపేసి – "గచ్ఛ, భణే జీవక, రాజానం తికిచ్ఛాహీ"తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో జీవకో కోమారభచ్చో అభయస్స రాజకుమారస్స పటిస్సుత్వా నఖేన భేసజ్జం ఆదాయ యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ఏతదవోచ – "ఆబాధం తే, దేవ, పస్సామా"తి [పస్సామీతి (స్యా.)]. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స భగన్దలాబాధం ఏకేనేవ ఆలేపేన అపకడ్ఢి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో అరోగో సమానో పఞ్చ ఇత్థిసతాని సబ్బాలఙ్కారం భూసాపేత్వా ఓముఞ్చాపేత్వా పుఞ్జం కారాపేత్వా జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – "ఏతం, భణే జీవక, పఞ్చన్నం ఇత్థిసతానం సబ్బాలఙ్కారం తుయ్హం హోతూ"తి. "అలం, దేవ, అధికారం మే దేవో సరతూ"తి. "తేన హి, భణే జీవక, మం ఉపట్ఠహ, ఇత్థాగారఞ్చ, బుద్ధప్పముఖఞ్చ భిక్ఖుసఙ్ఘ"న్తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో జీవకో కోమారభచ్చో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పచ్చస్సోసి.

బిమ్బిసారరాజవత్థు నిట్ఠితం.

౨౦౫. రాజగహసేట్ఠివత్థు

౩౩౨. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స సత్తవస్సికో సీసాబాధో హోతి. బహూ మహన్తా మహన్తా దిసాపామోక్ఖా వేజ్జా ఆగన్త్వా నాసక్ఖింసు అరోగం కాతుం. బహుం హిరఞ్ఞం ఆదాయ అగమంసు. అపి చ, వేజ్జేహి పచ్చక్ఖాతో హోతి. ఏకచ్చే వేజ్జా ఏవమాహంసు – "పఞ్చమం దివసం సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతీ"తి. ఏకచ్చే వేజ్జా ఏవమాహంసు – "సత్తమం దివసం సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతీ"తి. అథ ఖో రాజగహకస్స నేగమస్స ఏతదహోసి – "అయం ఖో సేట్ఠి గహపతి బహూపకారో రఞ్ఞో చేవ నేగమస్స చ. అపి చ, వేజ్జేహి పచ్చక్ఖాతో. ఏకచ్చే వేజ్జా ఏవమాహంసు – 'పఞ్చమం దివసం సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతీ'తి. ఏకచ్చే వేజ్జా ఏవమాహంసు – 'సత్తమం దివసం సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతీ'తి. అయఞ్చ రఞ్ఞో జీవకో వేజ్జో తరుణో భద్రకో. యంనూన మయం రాజానం జీవకం వేజ్జం యాచేయ్యామ సేట్ఠిం గహపతిం తికిచ్ఛితు"న్తి. అథ ఖో రాజగహకో నేగమో యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ఏతదవోచ – "అయం, దేవ, సేట్ఠి గహపతి బహూపకారో దేవస్స చేవ నేగమస్స చ; అపి చ, వేజ్జేహి పచ్చక్ఖాతో. ఏకచ్చే వేజ్జా ఏవమాహంసు – పఞ్చమం దివసం సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతీతి. ఏకచ్చే వేజ్జా ఏవమాహంసు – సత్తమం దివసం సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతీతి. సాధు దేవో జీవకం వేజ్జం ఆణాపేతు సేట్ఠిం గహపతిం తికిచ్ఛితు"న్తి .

అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో జీవకం కోమారభచ్చం ఆణాపేసి – "గచ్ఛ, భణే జీవక, సేట్ఠిం గహపతిం తికిచ్ఛాహీ"తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో జీవకో కోమారభచ్చో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పటిస్సుత్వా యేన సేట్ఠి గహపతి తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా సేట్ఠిస్స గహపతిస్స వికారం సల్లక్ఖేత్వా సేట్ఠిం గహపతిం ఏతదవోచ – "సచే త్వం, గహపతి, అరోగో భవేయ్యాసి [సచాహం తం గహపతి అరోగాపేయ్యం (సీ.), సచాహం తం గహపతి అరోగం కరేయ్యం (స్యా.)] కిం మే అస్స దేయ్యధమ్మో"తి? "సబ్బం సాపతేయ్యఞ్చ తే, ఆచరియ, హోతు, అహఞ్చ తే దాసో"తి. "సక్ఖిస్ససి పన త్వం, గహపతి, ఏకేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు"న్తి? "సక్కోమహం, ఆచరియ, ఏకేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు"న్తి. "సక్ఖిస్ససి పన త్వం, గహపతి, దుతియేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు"న్తి? "సక్కోమహం, ఆచరియ, దుతియేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు"న్తి . "సక్ఖిస్ససి పన త్వం, గహపతి, ఉత్తానో సత్తమాసే నిపజ్జితు"న్తి? "సక్కోమహం, ఆచరియ, ఉత్తానో సత్తమాసే నిపజ్జితు"న్తి.

అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో సేట్ఠిం గహపతిం మఞ్చకే నిపాతేత్వా [నిపజ్జాపేత్వా (సీ. స్యా.)] మఞ్చకే [మఞ్చకేన (సీ.)] సమ్బన్ధిత్వా సీసచ్ఛవిం ఉప్పాటేత్వా [ఫాలేత్వా (సీ.)] సిబ్బినిం వినామేత్వా ద్వే పాణకే నీహరిత్వా మహాజనస్స దస్సేసి – "పస్సథయ్యే [పస్సేస్యాథ (సీ.), పస్సథ (స్యా.), పస్సథయ్యో (క.)], ఇమే ద్వే పాణకే, ఏకం ఖుద్దకం ఏకం మహల్లకం. యే తే ఆచరియా ఏవమాహంసు – పఞ్చమం దివసం సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతీతి – తేహాయం మహల్లకో పాణకో దిట్ఠో. పఞ్చమం దివసం సేట్ఠిస్స గహపతిస్స మత్థలుఙ్గం పరియాదియిస్సతి. మత్థలుఙ్గస్స పరియాదానా సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతి. సుదిట్ఠో తేహి ఆచరియేహి. యే తే ఆచరియా ఏవమాహంసు – సత్తమం దివసం సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతీతి – తేహాయం ఖుద్దకో పాణకో దిట్ఠో. సత్తమం దివసం సేట్ఠిస్స గహపతిస్స మత్థలుఙ్గం పరియాదియిస్సతి. మత్థలుఙ్గస్స పరియాదానా సేట్ఠి గహపతి కాలం కరిస్సతి. సుదిట్ఠో తేహి ఆచరియేహీ"తి. సిబ్బినిం సమ్పటిపాటేత్వా సీసచ్ఛవిం సిబ్బిత్వా ఆలేపం అదాసి. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి సత్తాహస్స అచ్చయేన జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – "నాహం, ఆచరియ, సక్కోమి ఏకేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు"న్తి. "నను మే త్వం, గహపతి, పటిస్సుణి – సక్కోమహం, ఆచరియ, ఏకేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు"న్తి? "సచ్చాహం, ఆచరియ, పటిస్సుణిం, అపాహం మరిస్సామి, నాహం

సక్కోమి ఏకేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు”న్తి. “తేన హి త్వం, గహపతి, దుతియేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జాహీ”తి. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి సత్తాహస్స అచ్చయేన జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – “నాహం, ఆచరియ, సక్కోమి దుతియేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు”న్తి. “నను మే త్వం, గహపతి, పటిస్సుణి – సక్కోమహం, ఆచరియ, దుతియేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు”న్తి? “సచ్చాహం, ఆచరియ, పటిస్సుణిం, అపాహం మరిస్సామి, నాహం, ఆచరియ, సక్కోమి దుతియేన పస్సేన సత్తమాసే నిపజ్జితు”న్తి. “తేన హి త్వం, గహపతి, ఉత్తానో సత్తమాసే నిపజ్జాహీ”తి. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి సత్తాహస్స అచ్చయేన జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – “నాహం, ఆచరియ, సక్కోమి ఉత్తానో సత్తమాసే నిపజ్జితు”న్తి. “నను మే త్వం, గహపతి, పటిస్సుణి – సక్కోమహం, ఆచరియ, ఉత్తానో సత్తమాసే నిపజ్జితు”న్తి? “సచ్చాహం, ఆచరియ, పటిస్సుణిం, అపాహం మరిస్సామి, నాహం సక్కోమి ఉత్తానో సత్తమాసే నిపజ్జితు”న్తి. “అహం చే తం, గహపతి, న వదేయ్యం, ఏత్తకమ్పి త్వం న నిపజ్జేయ్యాసి, అపి చ పటికచ్చేవ మయా ఞాతో – తీహి సత్తాహేహి సేట్ఠి గహపతి అరోగో భవిస్సతీతి. ఉట్ఠేహి , గహపతి, అరోగోసి. జానాసి కిం మే దేయ్యధమ్మో”తి? “సబ్బం సాపతేయ్యఞ్చ తే, ఆచరియ, హోతు, అహఞ్చ తే దాసో”తి. “అలం, గహపతి, మా మే త్వం సబ్బం సాపతేయ్యం అదాసి, మా చ మే దాసో. రఞ్ఞో సతసహస్సం దేహి, మయ్హం సతసహస్స”న్తి. అథ ఖో సేట్ఠి గహపతి అరోగో సమానో రఞ్ఞో సతసహస్సం అదాసి, జీవకస్స కోమారభచ్చస్స సతసహస్సం.

రాజగహసేట్ఠివత్థు నిట్ఠితం.

౨౦౬. సేట్ఠిపుత్తవత్థు

333. తేన ఖో పన సమయేన బారాణసేయ్యకస్స సేట్ఠిపుత్తస్స మొక్ఖచికాయ కీళన్తస్స అన్తగణ్ఠాబాధో హోతి, యేన యాగుపి పీతా న సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి, భత్తమ్పి భుత్తం న సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి, ఉచ్చారోపి పస్సావోపి న పగుణో. సో తేన కిసో హోతి లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో. అథ ఖో బారాణసేయ్యకస్స సేట్ఠిస్స ఏతదహోసి – “మయ్హం ఖో పుత్తస్స తాదిసో ఆబాధో, యేన యాగుపి పీతా న సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి, భత్తమ్పి భుత్తం న సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి, ఉచ్చారోపి పస్సావోపి న పగుణో. సో తేన కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో. యంనూనాహం రాజగహం గన్త్వా రాజానం జీవకం వేజ్జం యాచేయ్యం పుత్తం మే తికిచ్ఛితు”న్తి. అథ ఖో బారాణసేయ్యకో సేట్ఠి రాజగహం గన్త్వా యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ఏతదవోచ – “మయ్హం ఖో, దేవ, పుత్తస్స తాదిసో ఆబాధో, యేన యాగుపి పీతా న సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి, భత్తమ్పి భుత్తం న సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి, ఉచ్చారోపి పస్సావోపి న పగుణో. సో తేన కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో. సాధు దేవో జీవకం వేజ్జం ఆణాపేతు పుత్తం మే తికిచ్ఛితు”న్తి.

అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో జీవకం కోమారభచ్చం ఆణాపేసి – “గచ్ఛ, భణే జీవక, బారాణసిం గన్త్వా బారాణసేయ్యకం సేట్ఠిపుత్తం తికిచ్ఛాహీ”తి. “ఏవం, దేవా”తి ఖో జీవకో కోమారభచ్చో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పటిస్సుత్వా బారాణసిం గన్త్వా యేన బారాణసేయ్యకో సేట్ఠిపుత్తో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా బారాణసేయ్యకస్స సేట్ఠిపుత్తస్స వికారం సల్లక్ఖేత్వా జనం ఉస్సారేత్వా తిరోకరణియం పరిక్ఖిపిత్వా థమ్భే ఉబ్బన్ధిత్వా [ఉపనిబన్ధిత్వా (సీ. స్యా.)] భరియం పురతో ఠపేత్వా ఉదరచ్ఛవిం ఉప్పాటేత్వా అన్తగణ్ఠిం నీహరిత్వా భరియాయ దస్సేసి – “పస్స తే సామికస్స ఆబాధం, ఇమినా యాగుపి పీతా న సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి, భత్తమ్పి భుత్తం న సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి, ఉచ్చారోపి పస్సావోపి న పగుణో; ఇమినాయం కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్డుప్పణ్డుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో”తి.

అన్తగణ్ఠిం వినివేఠేత్వా అన్తాని పటిపవేసేత్వా ఉదరచ్ఛవిం సిబ్బిత్వా ఆలేపం అదాసి. అథ ఖో బారాణసేయ్యకో సేట్ఠిపుత్తో నచిరస్సేవ అరోగో అహోసి. అథ ఖో బారాణసేయ్యకో సేట్ఠి 'పుత్తో మే అరోగో ఠితో'తి [అరోగాపితోతి (సీ.)] జీవకస్స కోమారభచ్చస్స సోళససహస్సాని పాదాసి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో తాని సోళససహస్సాని ఆదాయ పునదేవ రాజగహం పచ్చాగఞ్ఛి .

సేట్ఠిపుత్తవత్థు నిట్ఠితం.

౨౦౭. పజ్జోతరాజవత్థు

334. తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో [ఉజ్జేనియం రఞ్ఞో (స్యా.)] పజ్జోతస్స పణ్డురోగాబాధో హోతి. బహూ మహన్తా మహన్తా దిసాపామోక్ఖా వేజ్జా ఆగన్త్వా నాసక్ఖింసు అరోగం కాతుం. బహుం హిరఞ్ఞం ఆదాయ అగమంసు. అథ ఖో రాజా పజ్జోతో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స సన్తికే దూతం పాహేసి – "మయ్హం ఖో తాదిసో ఆబాధో, సాధు దేవో జీవకం వేజ్జం ఆణాపేతు, సో మం తికిచ్ఛిస్సతీ"తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో జీవకం కోమారభచ్చం ఆణాపేసి – "గచ్ఛ, భణే జీవక; ఉజ్జేనిం గన్త్వా రాజానం పజ్జోతం తికిచ్ఛాహీ"తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో జీవకో కోమారభచ్చో రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పటిస్సుత్వా ఉజ్జేనిం గన్త్వా యేన రాజా పజ్జోతో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా రఞ్ఞో పజ్జోతస్స వికారం సల్లక్ఖేత్వా రాజానం పజ్జోతం ఏతదవోచ – "సప్పిం దేహి [ఇదం పదద్వయం సీ. స్యా. పోత్థకేసు నత్థి], సప్పిం దేవ, నిప్పచిస్సామి. తం దేవో పివిస్సతీ"తి. "అలం, భణే జీవక, యం తే సక్కా వినా సప్పినా అరోగం కాతుం తం కరోహి. జేగుచ్ఛం మే సప్పి, పటికూల"న్తి. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స ఏతదహోసి – "ఇమస్స ఖో రఞ్ఞో తాదిసో ఆబాధో , న సక్కా వినా సప్పినా అరోగం కాతుం. యంనూనాహం సప్పిం నిప్పచేయ్యం కసావవణ్ణం కసావగన్ధం కసావరస"న్తి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో నానాభేసజ్జేహి సప్పిం నిప్పచి కసావవణ్ణం కసావగన్ధం కసావరసం. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స ఏతదహోసి – "ఇమస్స ఖో రఞ్ఞో సప్పి పీతం పరిణామేన్తం ఉద్దేకం దస్సతి. చణ్డోయం రాజా ఘాతాపేయ్యాపి మం. యంనూనాహం పటికచ్చేవ ఆపుచ్ఛేయ్య"న్తి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో యేన రాజా పజ్జోతో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజానం పజ్జోతం ఏతదవోచ – "మయం ఖో, దేవ, వేజ్జా నామ తాదిసేన ముహుత్తేన మూలాని ఉద్ధరామ భేసజ్జాని సంహరామ. సాధు దేవో వాహనాగారేసు చ ద్వారేసు చ ఆణాపేతు – యేన వాహనేన జీవకో ఇచ్ఛతి తేన వాహనేన గచ్ఛతు, యేన ద్వారేన ఇచ్ఛతి తేన ద్వారేన గచ్ఛతు, యం కాలం ఇచ్ఛతి తం కాలం గచ్ఛతు, యం కాలం ఇచ్ఛతి తం కాలం పవిసతూ"తి. అథ ఖో రాజా పజ్జోతో వాహనాగారేసు చ ద్వారేసు చ ఆణాపేసి – "యేన వాహనేన జీవకో ఇచ్ఛతి తేన వాహనేన గచ్ఛతు, యేన ద్వారేన ఇచ్ఛతి తేన ద్వారేన గచ్ఛతు, యం కాలం ఇచ్ఛతి తం కాలం గచ్ఛతు, యం కాలం ఇచ్ఛతి తం కాలం పవిసతూ"తి.

తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో పజ్జోతస్స భద్దవతికా నామ హత్థినికా పఞ్ఞాసయోజనికా హోతి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో రఞ్ఞో పజ్జోతస్స సప్పిం [తం సప్పిం (స్యా.)] ఉపనామేసి – "కసావం దేవో పివతూ"తి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో రాజానం పజ్జోతం సప్పిం పాయేత్వా హత్థిసాలం గన్త్వా భద్దవతికాయ హత్థినికాయ నగరమ్హా నిప్పతి .

అథ ఖో రఞ్ఞో పజ్జోతస్స తం సప్పి పీతం పరిణామేన్తం ఉద్దేకం అదాసి. అథ ఖో రాజా పజ్జోతో మనుస్సే ఏతదవోచ – "దుట్ఠేన, భణే, జీవకేన సప్పిం పాయితోమ్హి. తేన హి, భణే, జీవకం వేజ్జం విచినథా"తి. "భద్దవతికాయ, దేవ, హత్థినికాయ

నగరమ్హా నిప్పతితో”తి. తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో పజ్జోతస్స కాకో నామ దాసో సట్ఠియోజనికో హోతి, అమనుస్సేన పటిచ్చ జాతో. అథ ఖో రాజా పజ్జోతో కాకం దాసం ఆణాపేసి – “గచ్ఛ, భణే కాక, జీవకం వేజ్జం నివత్తేహి – రాజా తం, ఆచరియ, నివత్తాపేతీతి. ఏతే ఖో, భణే కాక, వేజ్జా నామ బహుమాయా. మా చస్స కిఞ్చి పటిగ్గహేసీ”తి.

అథ ఖో కాకో దాసో జీవకం కోమారభచ్చం అన్తరామగ్గే కోసమ్బియం సమ్భావేసి

పాతరాసం కరోన్తం. అథ ఖో కాకో దాసో జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – “రాజా తం, ఆచరియ, నివత్తాపేతీ”తి. “ఆగమేహి, భణే కాక, యావ భుఞ్జామ [భుఞ్జామి (సీ. స్యా.)]. హన్ద, భణే కాక, భుఞ్జస్సూ”తి. “అలం, ఆచరియ, రఞ్ఞామ్హి ఆణత్తో – ఏతే ఖో, భణే కాక, వేజ్జా నామ బహుమాయా, మా చస్స కిఞ్చి పటిగ్గహేసీ”తి. తేన ఖో పన సమయేన జీవకో కోమారభచ్చో నఖేన భేసజ్జం ఓలుమ్పేత్వా ఆమలకఞ్చ ఖాదతి పానీయఞ్చ పివతి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో కాకం దాసం ఏతదవోచ – “హన్ద, భణే కాక, ఆమలకఞ్చ ఖాద పానీయఞ్చ పివస్సూ”తి. అథ ఖో కాకో దాసో – అయం ఖో వేజ్జో ఆమలకఞ్చ ఖాదతి పానీయఞ్చ పివతి, న అరహతి కిఞ్చి పాపకం హోతున్తి – ఉపడ్ఢామలకఞ్చ ఖాది పానీయఞ్చ అపాయి. తస్స తం ఉపడ్ఢామలకం ఖాదితం తత్థేవ నిచ్ఛారేసి. అథ ఖో కాకో దాసో జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – “అత్థి మే, ఆచరియ, జీవిత”న్తి? “మా, భణే కాక, భాయి, త్వం చేవ అరోగో భవిస్ససి రాజా చ. చణ్డో సో రాజా ఘాతాపేయ్యాపి మం, తేనాహం న నివత్తామీ”తి భద్దవతికం హత్థినికం కాకస్స నియ్యాదేత్వా యేన రాజగహం తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “సుట్ఠు, భణే జీవక, అకాసి యమ్పి న నివత్తో, చణ్డో సో రాజా ఘాతాపేయ్యాపి త”న్తి. అథ ఖో రాజా పజ్జోతో అరోగో సమానో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స సన్తికే దూతం పాహేసి – “ఆగచ్ఛతు జీవకో, వరం దస్సామీ”తి. “అలం, అయ్యో [దేవ (స్యా.)], అధికారం మే దేవో సరతూ”తి.

పజ్జోతరాజవత్థు నిట్ఠితం.

౨౦౮. సివేయ్యకదుస్సయుగకథా

౩౩౬. తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో పజ్జోతస్స సివేయ్యకం దుస్సయుగం ఉప్పన్నం హోతి – బహూనం [బహున్నం (సీ. స్యా.)] దుస్సానం బహూనం దుస్సయుగానం బహూనం దుస్సయుగసతానం బహూనం దుస్సయుగసహస్సానం బహూనం దుస్సయుగసతసహస్సానం అగ్గఞ్చ సేట్ఠఞ్చ మోక్ఖఞ్చ ఉత్తమఞ్చ పవరఞ్చ. అథ ఖో రాజా పజ్జోతో తం సివేయ్యకం దుస్సయుగం జీవకస్స కోమారభచ్చస్స పాహేసి. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స ఏతదహోసి – “ఇదం ఖో మే సివేయ్యకం దుస్సయుగం రఞ్ఞా పజ్జోతేన పహితం – బహూనం దుస్సానం బహూనం దుస్సయుగానం బహూనం దుస్సయుగసతానం బహూనం దుస్సయుగసహస్సానం బహూనం దుస్సయుగసతసహస్సానం అగ్గఞ్చ సేట్ఠఞ్చ మోక్ఖఞ్చ ఉత్తమఞ్చ పవరఞ్చ. నయిదం అఞ్ఞో కోచి పచ్చారహతి అఞ్ఞత్ర తేన భగవతా అరహతా సమ్మాసమ్బుద్ధేన, రఞ్ఞా వా మాగధేన సేనియేన బిమ్బిసారేనా”తి.

సివేయ్యకదుస్సయుగకథా నిట్ఠితా.

౨౦౯. సమత్తింసవిరేచనకథా

౩౩౬. తేన ఖో పన సమయేన భగవతో కాయో దోసాభిసన్నో హోతి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – "దోసాభిసన్నో ఖో, ఆనన్ద, తథాగతస్స కాయో. ఇచ్ఛతి తథాగతో విరేచనం పాతు"న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో యేన జీవకో కోమారభచ్చో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – "దోసాభిసన్నో ఖో, ఆవుసో జీవక, తథాగతస్స కాయో. ఇచ్ఛతి తథాగతో విరేచనం పాతు"న్తి. "తేన హి, భన్తే ఆనన్ద, భగవతో కాయం కతిపాహం సినేహేథా"తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో కాయం కతిపాహం సినేహేత్వా యేన జీవకో కోమారభచ్చో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా జీవకం కోమారభచ్చం ఏతదవోచ – "సినిద్ధో ఖో, ఆవుసో జీవక, తథాగతస్స కాయో. యస్స దాని కాలం మఞ్ఞసీ"తి. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స ఏతదహోసి – "న ఖో మేతం పతిరూపం యోహం భగవతో ఓళారికం విరేచనం దదేయ్య"న్తి. తీణి ఉప్పలహత్థాని నానాభేసజ్జేహి పరిభావేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకం ఉప్పలహత్థం భగవతో ఉపనామేసి – "ఇమం, భన్తే, భగవా పఠమం ఉప్పలహత్థం ఉపసిఙ్ఘతు. ఇదం భగవన్తం దసక్ఖత్తుం విరేచేస్సతీ"తి. దుతియం ఉప్పలహత్థం భగవతో ఉపనామేసి – "ఇమం, భన్తే, భగవా దుతియం ఉప్పలహత్థం ఉపసిఙ్ఘతు. ఇదం భగవన్తం దసక్ఖత్తుం విరేచేస్సతీ"తి. తతియం ఉప్పలహత్థం భగవతో ఉపనామేసి – "ఇమం, భన్తే , భగవా తతియం ఉప్పలహత్థం ఉపసిఙ్ఘతు. ఇదం భగవన్తం దసక్ఖత్తుం విరేచేస్సతీ"తి . ఏవం భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం భవిస్సతీతి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం దత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో జీవకస్స కోమారభచ్చస్స బహి ద్వారకోట్ఠకా నిక్ఖన్తస్స ఏతదహోసి – "మయా ఖో భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం దిన్నం. దోసాభిసన్నో తథాగతస్స కాయో . న భగవన్తం సమత్తింసక్ఖత్తుం విరేచేస్సతి, ఏకూనత్తింసక్ఖత్తుం భగవన్తం విరేచేస్సతి. అపి చ, భగవా విరిత్తో నహాయిస్సతి. నహాతం భగవన్తం సకిం విరేచేస్సతి. ఏవం భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం భవిస్సతీ"తి.

అథ ఖో భగవా జీవకస్స కోమారభచ్చస్స చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – "ఇధానన్ద, జీవకస్స కోమారభచ్చస్స బహి ద్వారకోట్ఠకా నిక్ఖన్తస్స ఏతదహోసి – 'మయా ఖో భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం దిన్నం. దోసాభిసన్నో తథాగతస్స కాయో. న భగవన్తం సమతింసక్ఖత్తుం విరేచేస్సతి, ఏకూనతింసక్ఖత్తుం భగవన్తం విరేచేస్సతి. అపి చ, భగవా విరిత్తో నహాయిస్సతి. నహాతం భగవన్తం సకిం విరేచేస్సతి. ఏవం భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం భవిస్సతీ'తి. తేన హానన్ద, ఉణ్హోదకం పటియాదేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో పటిస్సుణిత్వా ఉణ్హోదకం పటియాదేసి.

అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవన్తం ఏతదవోచ – "విరిత్తో, భన్తే, భగవా"తి? "విరిత్తోమ్హి, జీవకా"తి. ఇధ మయ్హం, భన్తే, బహి ద్వారకోట్ఠకా నిక్ఖన్తస్స ఏతదహోసి – "మయా ఖో భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం దిన్నం. దోసాభిసన్నో తథాగతస్స కాయో. న భగవన్తం సమత్తింసక్ఖత్తుం విరేచేస్సతి, ఏకూనత్తింసక్ఖత్తుం భగవన్తం విరేచేస్సతి. అపి చ, భగవా విరిత్తో నహాయిస్సతి. నహాతం భగవన్తం సకిం విరేచేస్సతి. ఏవం భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం భవిస్సతీ"తి. నహాయతు, భన్తే, భగవా, నహాయతు సుగతోతి. అథ ఖో భగవా ఉణ్హోదకం నహాయి. నహాతం భగవన్తం సకిం విరేచేసి. ఏవం భగవతో సమత్తింసాయ విరేచనం అహోసి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవన్తం ఏతదవోచ – "యావ, భన్తే, భగవతో కాయో పకతత్తో హోతి, అలం [అహం తావ యూసపిణ్డపాతేనాతి (సీ.), అలం యూసపిణ్డకేనాతి (స్యా.)] యూసపిణ్డపాతేనా"తి.

సమత్తింసవిరేచనకథా నిట్ఠితా.

౨౧౦. వరయాచనాకథా

౩౩౭. అథ ఖో భగవతో కాయో నచిరస్సేవ పకతత్తో అహోసి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో తం సివేయ్యకం దుస్సయుగం ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి , ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవన్తం ఏతదవోచ – ‘‘ఏకాహం, భన్తే, భగవన్తం వరం యాచామీ’’తి. ‘‘అతిక్కన్తవరా ఖో, జీవక, తథాగతా’’తి. ‘‘యఞ్చ, భన్తే, కప్పతి యఞ్చ అనవజ్జ’’న్తి. ‘‘వదేహి, జీవకా’’తి. ‘‘భగవా, భన్తే, పంసుకూలికో, భిక్ఖుసఙ్ఘో చ. ఇదం మే, భన్తే, సివేయ్యకం దుస్సయుగం రఞ్ఞా పజ్జోతేన పహితం – బహూనం దుస్సానం బహూనం దుస్సయుగానం బహూనం దుస్సయుగసతానం బహూనం దుస్సయుగసహస్సానం బహూనం దుస్సయుగసతసహస్సానం అగ్గఞ్చ సేట్ఠఞ్చ మోక్ఖఞ్చ ఉత్తమఞ్చ పవరఞ్చ. పటిగ్గణ్హాతు మే, భన్తే, భగవా సివేయ్యకం దుస్సయుగం; భిక్ఖుసఙ్ఘస్స చ గహపతిచీవరం అనుజానాతూ’’తి. పటిగ్గహేసి భగవా సివేయ్యకం దుస్సయుగం. అథ ఖో భగవా జీవకం కోమారభచ్చం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, గహపతిచీవరం. యో ఇచ్ఛతి, పంసుకూలికో హోతు. యో ఇచ్ఛతి, గహపతిచీవరం సాదియతు. ఇతరీతరేనపాహం [పహం (సీ.), చాహం (స్యా.)], భిక్ఖవే, సన్తుట్ఠిం వణ్ణేమీ’’తి.

అస్సోసుం ఖో రాజగహే మనుస్సా – ‘‘భగవతా కిర భిక్ఖూనం గహపతిచీవరం అనుఞ్ఞాత’’న్తి. తే చ మనుస్సా హట్ఠా అహేసుం ఉదగ్గా ‘‘ఇదాని ఖో మయం దానాని దస్సామ పుఞ్ఞాని కరిస్సామ, యతో భగవతా భిక్ఖూనం గహపతిచీవరం అనుఞ్ఞాత’’న్తి. ఏకాహేనేవ రాజగహే బహూని చీవరసహస్సాని ఉప్పజ్జింసు.

అస్సోసుం ఖో జానపదా మనుస్సా – ‘‘భగవతా కిర భిక్ఖూనం గహపతిచీవరం అనుఞ్ఞాత’’న్తి. తే చ మనుస్సా హట్ఠా అహేసుం ఉదగ్గా – ‘‘ఇదాని ఖో మయం దానాని దస్సామ పుఞ్ఞాని కరిస్సామ, యతో భగవతా భిక్ఖూనం గహపతిచీవరం అనుఞ్ఞాత’’న్తి. జనపదేపి ఏకాహేనేవ బహూని చీవరసహస్సాని ఉప్పజ్జింసు.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స పావారో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పావారన్తి.

కోసేయ్యపావారో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కోసేయ్యపావారన్తి.

కోజవం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కోజవన్తి.

వరయాచనాకథా నిట్ఠితా.

పఠమభాణవారో నిట్ఠితో.

౨౧౧. కమ్బలానుజాననాదికథా

౩౩౮. తేన ఖో పన సమయేన కాసిరాజా జీవకస్స కోమారభచ్చస్స అడ్ఢకాసికం కమ్బలం పాహేసి ఉపడ్ఢకాసినం ఖమమానం. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో తం అడ్ఢకాసికం కమ్బలం ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవన్తం ఏతదవోచ – "అయం మే, భన్తే, అడ్ఢకాసికో కమ్బలో కాసిరఞ్ఞా పహితో ఉపడ్ఢకాసినం ఖమమానో. పటిగ్గణ్హాతు మే, భన్తే, భగవా కమ్బలం, యం మమస్స దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయా"తి. పటిగ్గహేసి భగవా కమ్బలం. అథ ఖో భగవా జీవకం కోమారభచ్చం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి…పే॰… పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, కమ్బల"న్తి.

౩౩౯. తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స ఉచ్చావచాని చీవరాని ఉప్పన్నాని హోన్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కిం ను ఖో భగవతా చీవరం అనుఞ్ఞాతం , కిం అననుఞ్ఞాత"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఛ చీవరాని – ఖోమం కప్పాసికం కోసేయ్యం కమ్బలం సాణం భఙ్గన్తి.

౩౪౦. తేన ఖో పన సమయేన యే తే భిక్ఖూ గహపతిచీవరం సాదియన్తి తే కుక్కుచ్చాయన్తా పంసుకూలం న సాదియన్తి – ఏకంయేవ భగవతా చీవరం అనుఞ్ఞాతం, న ద్వేతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గహపతిచీవరం సాదియన్తేన పంసుకూలమ్పి సాదియితుం; తదుభయేనపాహం, భిక్ఖవే, సన్తుట్ఠిం వణ్ణేమీతి.

కమ్బలానుజాననాదికథా నిట్ఠితా.

౨౧౨. పంసుకూలపరియేసనకథా

౩౪౧. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ సుసానం ఓక్కమింసు పంసుకూలాయ, ఏకచ్చే భిక్ఖూ నాగమేసుం. యే తే భిక్ఖూ సుసానం ఓక్కమింసు పంసుకూలాయ తే పంసుకూలాని లభింసు. యే తే భిక్ఖూ నాగమేసుం తే ఏవమాహంసు – "అమ్హాకమ్పి, ఆవుసో, భాగం దేథా"తి. తే ఏవమాహంసు – "న మయం, ఆవుసో, తుమ్హాకం భాగం దస్సామ. కిస్స తుమ్హే నాగమిత్థా"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, నాగమేన్తానం నాకామా భాగం దాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ సుసానం ఓక్కమింసు పంసుకూలాయ, ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఆగమేసుం. యే తే భిక్ఖూ సుసానం ఓక్కమింసు పంసుకూలాయ తే పంసుకూలాని లభింసు. యే తే భిక్ఖూ ఆగమేసుం తే ఏవమాహంసు – "అమ్హాకమ్పి, ఆవుసో, భాగం దేథా"తి. తే ఏవమాహంసు – "న మయం, ఆవుసో, తుమ్హాకం భాగం దస్సామ. కిస్స తుమ్హే న ఓక్కమిత్థా"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆగమేన్తానం అకామా భాగం దాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ పఠమం సుసానం ఓక్కమింసు పంసుకూలాయ, ఏకచ్చే భిక్ఖూ పచ్ఛా ఓక్కమింసు. యే తే భిక్ఖూ పఠమం సుసానం ఓక్కమింసు

పంసుకూలాయ తే పంసుకూలాని లభింసు. యే తే భిక్ఖూ పచ్ఛా ఓక్కమింసు తే న లభింసు. తే ఏవమాహంసు – “అమ్హాకమ్పి, ఆవుసో , భాగం దేథా”తి. తే ఏవమాహంసు – “న మయం, ఆవుసో, తుమ్హాకం భాగం దస్సామ. కిస్స తుమ్హే పచ్ఛా ఓక్కమిత్థా”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పచ్ఛా ఓక్కన్తానం నాకామా భాగం దాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. తే సదిసా సుసానం ఓక్కమింసు పంసుకూలాయ. ఏకచ్చే భిక్ఖూ పంసుకూలాని లభింసు, ఏకచ్చే భిక్ఖూ న లభింసు . యే తే భిక్ఖూ న లభింసు, తే ఏవమాహంసు – “అమ్హాకమ్పి, ఆవుసో, భాగం దేథా”తి. తే ఏవమాహంసు – “న మయం, ఆవుసో, తుమ్హాకం భాగం దస్సామ. కిస్స తుమ్హే న లభిత్థా”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సదిసానం ఓక్కన్తానం అకామా భాగం దాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. తే కతికం కత్వా సుసానం ఓక్కమింసు పంసుకూలాయ. ఏకచ్చే భిక్ఖూ పంసుకూలాని లభింసు, ఏకచ్చే భిక్ఖూ న లభింసు. యే తే భిక్ఖూ న లభింసు తే ఏవమాహంసు – “అమ్హాకమ్పి, ఆవుసో, భాగం దేథా”తి. తే ఏవమాహంసు – “న మయం, ఆవుసో, తుమ్హాకం భాగం దస్సామ. కిస్స తుమ్హే న లభిత్థా”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కతికం కత్వా ఓక్కన్తానం అకామా భాగం దాతున్తి.

పంసుకూలపరియేసనకథా నిట్ఠితా.

౨౧౩. చీవరపటిగ్గాహకసమ్ముతికథా

౩౪౨. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా చీవరం ఆదాయ ఆరామం ఆగచ్ఛన్తి. తే పటిగ్గాహకం అలభమానా పటిహరన్తి. చీవరం పరిత్తం ఉప్పజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం చీవరపటిగ్గాహకం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, గహితాగహితఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో; యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం చీవరపటిగ్గాహకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం చీవరపటిగ్గాహకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో చీవరపటిగ్గాహకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు చీవరపటిగ్గాహకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన చీవరపటిగ్గాహకా భిక్ఖూ చీవరం పటిగ్గహేత్వా తత్థేవ ఉజ్ఝిత్వా పక్కమన్తి. చీవరం నస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే , పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం చీవరనిదహకం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య,

నిహితానిహితఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో; యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం చీవరనిదహకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం చీవరనిదహకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో చీవరనిదహకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు చీవరనిదహకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

చీవరపటిగ్గాహకసమ్ముతికథా నిట్ఠితా.

౨౧౪. భణ్డాగారసమ్ముతిఆదికథా

౩౪౩. తేన ఖో పన సమయేన చీవరనిదహకో భిక్ఖు మణ్డపేపి రుక్ఖమూలేపి నిబ్బకోసేపి చీవరం నిదహతి, ఉన్దూరేహిపి ఉపచికాహిపి ఖజ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భణ్డాగారం సమ్మన్నితుం, యం సఙ్ఘో ఆకఙ్ఖతి విహారం వా అడ్ఢయోగం వా పాసాదం వా హమ్మియం వా గుహం వా. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం విహారం భణ్డాగారం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం విహారం భణ్డాగారం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స విహారస్స భణ్డాగారస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో విహారో భణ్డాగారం. ఖమతి సఙ్ఘస్స , తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స భణ్డాగారే చీవరం అగుత్తం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం భణ్డాగారికం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, గుత్తాగుత్తఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో; యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం భణ్డాగారికం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం భణ్డాగారికం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో భణ్డాగారికస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు భణ్డాగారికో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ భణ్డాగారికం వుట్ఠాపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, భణ్డాగారికో వుట్ఠాపేతబ్బో. యో వుట్ఠాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స భణ్డాగారే చీవరం ఉస్సన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే , సమ్ముఖీభూతేన సఙ్ఘేన భాజేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘో చీవరం భాజేన్తో కోలాహలం అకాసి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం చీవరభాజకం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, భాజితాభాజితఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో; యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం చీవరభాజకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం చీవరభాజకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో చీవరభాజకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు చీవరభాజకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

అథ ఖో చీవరభాజకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కథం ను ఖో చీవరం భాజేతబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఠమం ఉచ్చినిత్వా తులయిత్వా వణ్ణావణ్ణం కత్వా భిక్ఖూ గణేత్వా వగ్గం బన్ధిత్వా చీవరపటివీసం ఠపేతున్తి.

అథ ఖో చీవరభాజకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కథం ను ఖో సామణేరానం చీవరపటివీసో దాతబ్బో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సామణేరానం ఉపడ్ఢపటివీసం దాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు సకేన భాగేన ఉత్తరితుకామో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉత్తరన్తస్స సకం భాగం దాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అతిరేకభాగేన ఉత్తరితుకామో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అనుక్ఖేపే దిన్నే అతిరేకభాగం దాతున్తి.

అథ ఖో చీవరభాజకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కథం ను ఖో చీవరపటివీసో దాతబ్బో, ఆగతపటిపాటియా [ఆగతాగతపటిపాటియా (క॰)] ను ఖో ఉదాహు యథావుడ్ఢ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వికలకే తోసేత్వా కుసపాతం కాతున్తి.

భణ్డాగారసమ్ముతిఆదికథా నిట్ఠితా.

౨౧౩. చీవరరజనకథా

౩౪౪. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఛకణేనపి పణ్డుమత్తికాయపి చీవరం రజన్తి. చీవరం దుబ్బణ్ణం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి , భిక్ఖవే, ఛ రజనాని – మూలరజనం, ఖన్ధరజనం, తచరజనం, పత్తరజనం, పుప్ఫరజనం, ఫలరజనన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సీతుదకాయ [సీతున్దికాయ (సీ.), సీతూదకాయ (స్యా.)] చీవరం రజన్తి. చీవరం దుగ్గన్ధం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, రజనం పచితుం చుల్లం రజనకుమ్భిన్తి. రజనం ఉత్తరియతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉత్తరాళుమ్పం [ఉత్తరాళుపం (యోజనా), ఉత్తరాళుపం (స్యా.)] బన్ధితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ న జానన్తి రజనం పక్కం వా అపక్కం వా. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకే వా నఖపిట్ఠికాయ వా థేవకం దాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ రజనం ఓరోపేన్తా కుమ్భిం ఆవిఞ్ఛన్తి [ఆవిజ్ఝన్తి (సీ.), ఆవట్టన్తి (స్యా.)]. కుమ్భీ భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, రజనుళుఙ్కం [రజనాళుఙ్కం (యోజనా)] దణ్డకథాలకన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం రజనభాజనం న సంవిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, రజనకోలమ్బం రజనఘటన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పాతియాపి పత్తేపి చీవరం ఓమద్దన్తి. చీవరం పరిభిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, రజనదోణికన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఛమాయ చీవరం పత్థరన్తి. చీవరం పంసుకితం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిణసన్థారకన్తి.

తిణసన్థారకో ఉపచికాహి ఖజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చీవరవంసం చీవరరజ్జున్తి.

మజ్ఝేన లగ్గేన్తి. రజనం ఉభతో గలతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కణ్ణే బన్ధితున్తి.

కణ్ణో జీరతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కణ్ణసుత్తకన్తి.

రజనం ఏకతో గలతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజేతుం, న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన చీవరం పత్థిన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకే ఓసారేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన చీవరం ఫరుసం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి , భిక్ఖవే, పాణినా ఆకోటేతున్తి .

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అచ్ఛిన్నకాని చీవరాని ధారేన్తి దన్తకాసావాని. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి నామ [సేయ్యథాపి (?)] గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, అచ్ఛిన్నకాని చీవరాని ధారేతబ్బాని. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

చీవరరజనకథా నిట్ఠితా.

౨౧౬. ఛిన్నకచీవరానుజాననా

౩౪౫. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన దక్ఖిణాగిరి తేన చారికం పక్కామి. అద్దసా ఖో భగవా మగధఖేత్తం అచ్ఛిబద్ధం [అచ్చిబద్ధం (సీ॰ స్యా॰), అచ్ఛిబన్ధం (క॰)] పాళిబద్ధం మరియాదబద్ధం సిఙ్ఘాటకబద్ధం, దిస్వాన ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – “పస్ససి నో త్వం, ఆనన్ద, మగధఖేత్తం అచ్ఛిబద్ధం పాళిబద్ధం మరియాదబద్ధం సిఙ్ఘాటకబద్ధ”న్తి? “ఏవం, భన్తే”తి. “ఉస్సహసి త్వం, ఆనన్ద, భిక్ఖూనం ఏవరూపాని చీవరాని సంవిదహితు”న్తి? “ఉస్సహామి, భగవా”తి. అథ ఖో భగవా దక్ఖిణాగిరిస్మిం యథాభిరన్తం విహరిత్వా పునదేవ రాజగహం పచ్చాగఞ్ఛి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో సమ్బహులానం భిక్ఖూనం చీవరాని సంవిదహిత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – “పస్సతు మే [పస్సథ తుమ్హే (క॰)], భన్తే, భగవా చీవరాని సంవిదహితానీ”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “పణ్డితో, భిక్ఖవే, ఆనన్దో; మహాపఞ్ఞో, భిక్ఖవే, ఆనన్దో; యత్ర హి నామ మయా సంఖిత్తేన భాసితస్స విత్థారేన అత్థం ఆజానిస్సతి, కుసిమ్పి నామ కరిస్సతి, అడ్ఢకుసిమ్పి నామ కరిస్సతి, మణ్డలమ్పి నామ కరిస్సతి , అడ్ఢమణ్డలమ్పి నామ కరిస్సతి, వివట్టమ్పి నామ కరిస్సతి, అనువివట్టమ్పి నామ కరిస్సతి, గీవేయ్యకమ్పి నామ కరిస్సతి, జఙ్ఘేయ్యకమ్పి నామ కరిస్సతి, బాహన్తమ్పి నామ కరిస్సతి, ఛిన్నకం భవిస్సతి, సత్థలూఖం సమణసారుప్పం పచ్చత్థికానఞ్చ అనభిచ్ఛితం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఛిన్నకం సఙ్ఘాటిం ఛిన్నకం ఉత్తరాసఙ్గం ఛిన్నకం అన్తరవాసక”న్తి.

ఛిన్నకచీవరానుజాననా నిట్ఠితా.

౨౧౭. తిచీవరానుజాననా

౩౪౬. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన వేసాలీ తేన చారికం పక్కామి. అద్దస ఖో భగవా అన్తరా చ రాజగహం అన్తరా చ వేసాలిం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో సమ్బహులే భిక్ఖూ చీవరేహి ఉబ్భణ్డితే [ఉబ్భణ్డీకతే (స్యా॰)] సీసేపి చీవరభిసిం కరిత్వా ఖన్ధేపి చీవరభిసిం కరిత్వా కటియాపి చీవరభిసిం కరిత్వా ఆగచ్ఛన్తే, దిస్వాన భగవతో ఏతదహోసి – “అతిలహుం ఖో ఇమే మోఘపురిసా చీవరే బాహుల్లాయ ఆవత్తా . యంనూనాహం భిక్ఖూనం చీవరే సీమం బన్ధేయ్యం, మరియాదం ఠపేయ్య”న్తి. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన వేసాలీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా వేసాలియం విహరతి గోతమకే చేతియే. తేన ఖో పన సమయేన భగవా సీతాసు హేమన్తికాసు రత్తీసు అన్తరట్ఠకాసు హిమపాతసమయే రత్తిం అజ్ఝోకాసే ఏకచీవరో నిసీది. న భగవన్తం సీతం అహోసి. నిక్ఖన్తే పఠమే యామే సీతం భగవన్తం అహోసి. దుతియం భగవా చీవరం పారుపి. న భగవన్తం సీతం అహోసి. నిక్ఖన్తే మజ్ఝిమే యామే సీతం భగవన్తం అహోసి. తతియం భగవా చీవరం పారుపి. న భగవన్తం సీతం అహోసి. నిక్ఖన్తే పచ్ఛిమే యామే ఉద్ధస్తే అరుణే నన్దిముఖియా రత్తియా

సీతం భగవన్తం అహోసి. చతుత్థం భగవా చీవరం పారుపి. న భగవన్తం సీతం అహోసి. అథ ఖో భగవతో ఏతదహోసి – "యేపి ఖో తే కులపుత్తా ఇమస్మిం ధమ్మవినయే సీతాలుకా సీతభీరుకా తేపి సక్కోన్తి తిచీవరేన యాపేతుం. యంనూనాహం భిక్ఖూనం చీవరే సీమం బన్ధేయ్యం, మరియాదం ఠపేయ్యం, తిచీవరం అనుజానేయ్య"న్తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "ఇధాహం, భిక్ఖవే, అన్తరా చ రాజగహం అన్తరా చ వేసాలిం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో అద్దసం సమ్బహులే భిక్ఖూ చీవరేహి ఉబ్భణ్డితే సీసేపి చీవరభిసిం కరిత్వా ఖన్ధేపి చీవరభిసిం కరిత్వా కటియాపి చీవరభిసిం కరిత్వా ఆగచ్ఛన్తే, దిస్వాన మే ఏతదహోసి – 'అతిలహుం ఖో ఇమే మోఘపురిసా చీవరే బాహుల్లాయ ఆవత్తా. యంనూనాహం భిక్ఖూనం చీవరే సీమం బన్ధేయ్యం, మరియాదం ఠపేయ్య'న్తి. ఇధాహం, భిక్ఖవే, సీతాసు హేమన్తికాసు రత్తీసు అన్తరట్ఠకాసు హిమపాతసమయే రత్తిం అజ్ఝోకాసే ఏకచీవరో నిసీదిం. న మం సీతం అహోసి. నిక్ఖన్తే పఠమే యామే సీతం మం అహోసి. దుతియాహం చీవరం పారుపిం. న మం సీతం అహోసి. నిక్ఖన్తే మజ్ఝిమే యామే సీతం మం అహోసి. తతియాహం చీవరం పారుపిం. న మం సీతం అహోసి. నిక్ఖన్తే పచ్ఛిమే యామే ఉద్ధస్తే అరుణే నన్దిముఖియా రత్తియా సీతం మం అహోసి. చతుత్థాహం చీవరం పారుపిం. న మం సీతం అహోసి. తస్స మయ్హం, భిక్ఖవే, ఏతదహోసి – "యేపి ఖో తే కులపుత్తా ఇమస్మిం ధమ్మవినయే సీతాలుకా సీతభీరుకా తేపి సక్కోన్తి తిచీవరేన యాపేతుం. యంనూనాహం భిక్ఖూనం చీవరే సీమం బన్ధేయ్యం, మరియాదం ఠపేయ్యం , తిచీవరం అనుజానేయ్య'న్తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిచీవరం – దిగుణం సఙ్ఘాటిం, ఏకచ్చియం ఉత్తరాసఙ్గం, ఏకచ్చియం అన్తరవాసక"న్తి.

తిచీవరానుజాననా నిట్ఠితా.

౨౧౮. అతిరేకచీవరకథా

౩౪౭. [పారా. ౪౬౧] తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ భగవతా తిచీవరం అనుఞ్ఞాతన్తి అఞ్ఞేనేవ తిచీవరేన గామం పవిసన్తి, అఞ్ఞేన తిచీవరేన ఆరామే అచ్ఛన్తి, అఞ్ఞేన తిచీవరేన నహానం ఓతరన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అతిరేకచీవరం ధారేస్సన్తీ"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, అతిరేకచీవరం ధారేతబ్బం. యో ధారేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో"తి.

[పారా. ౪౬౧] తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఆనన్దస్స అతిరేకచీవరం ఉప్పన్నం హోతి. ఆయస్మా చ ఆనన్దో తం చీవరం ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స దాతుకామో హోతి. ఆయస్మా చ సారిపుత్తో సాకేతే విహరతి. అథ ఖో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఏతదహోసి – "భగవతా సిక్ఖాపదం పఞ్ఞత్తం 'న అతిరేకచీవరం ధారేతబ్బ'న్తి. ఇదఞ్చ మే అతిరేకచీవరం ఉప్పన్నం . అహఞ్చిమం చీవరం ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స దాతుకామో. ఆయస్మా చ సారిపుత్తో సాకేతే విహరతి. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. "కీవచిరం పనానన్ద, సారిపుత్తో ఆగచ్ఛిస్సతీ"తి? "నవమం వా, భగవా, దివసం, దసమం వా"తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, దసాహపరమం అతిరేకచీవరం ధారేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం అతిరేకచీవరం ఉప్పన్నం హోతి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కథం ను ఖో అమ్హేహి అతిరేకచీవరే పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అతిరేకచీవరం వికప్పేతున్తి.

౩౪౮. అథ ఖో భగవా వేసాలియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన బారాణసీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన బారాణసీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా బారాణసియం విహరతి ఇసిపతనే మిగదాయే. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో అన్తరవాసకో ఛిద్దో హోతి. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "భగవతా తిచీవరం అనుఞ్ఞాతం – దిగుణా సఙ్ఘాటి, ఏకచ్చియో ఉత్తరాసఙ్గో , ఏకచ్చియో అన్తరవాసకో. అయఞ్చ మే అన్తరవాసకో ఛిద్దో. యంనూనాహం అగ్గళం అచ్ఛుపేయ్యం, సమన్తతో దుపట్టం భవిస్సతి, మజ్ఝే ఏకచ్చియ"న్తి. అథ ఖో సో భిక్ఖు అగ్గళం అచ్ఛుపేసి. అద్దసా ఖో భగవా సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో తం భిక్ఖుం అగ్గళం అచ్ఛుపేన్తం [అచ్ఛుపన్తం (క.)], దిస్వాన యేన సో భిక్ఖు తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – "కిం త్వం, భిక్ఖు, కరోసీ"తి? "అగ్గళం, భగవా, అచ్ఛుపేమీ"తి. "సాధు సాధు, భిక్ఖు; సాధు ఖో త్వం, భిక్ఖు, అగ్గళం అచ్ఛుపేసీ"తి . అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, అహతానం దుస్సానం అహతకప్పానం దిగుణం సఙ్ఘాటిం, ఏకచ్చియం ఉత్తరాసఙ్గం, ఏకచ్చియం అన్తరవాసకం; ఉతుద్ధటానం దుస్సానం చతుగ్గుణం సఙ్ఘాటిం, దిగుణం ఉత్తరాసఙ్గం, దిగుణం అన్తరవాసకం; పంసుకూలే యావదత్థం; పాపణికే ఉస్సాహో కరణీయో. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అగ్గళం తున్నం ఓవట్టికం కణ్డుసకం దళ్హీకమ్మ"న్తి.

అతిరేకచీవరకథా నిట్ఠితా.

౨౧౯. విసాఖావత్థు

౩౪౯. అథ ఖో భగవా బారాణసియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో విసాఖం మిగారమాతరం భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా, భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్పహంసితా, భగవన్తం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

తేన ఖో పన సమయేన తస్సా రత్తియా అచ్చయేన చాతుద్దీపికో మహామేఘో పావస్సి. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "యథా, భిక్ఖవే, జేతవనే వస్సతి ఏవం చతూసు దీపేసు వస్సతి. ఓవస్సాపేథ, భిక్ఖవే, కాయం. అయం పచ్ఛిమకో చాతుద్దీపికో మహామేఘో"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో పటిస్సుణిత్వా నిక్ఖిత్తచీవరా కాయం ఓవస్సాపేన్తి. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా దాసిం ఆణాపేసి – "గచ్ఛ, జే. ఆరామం గన్త్వా కాలం ఆరోచేహి – కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. "ఏవం, అయ్యే"తి ఖో సా దాసీ విసాఖాయ మిగారమాతుయా పటిస్సుణిత్వా ఆరామం గన్త్వా అద్దస భిక్ఖూ నిక్ఖిత్తచీవరే కాయం ఓవస్సాపేన్తే, దిస్వాన 'నత్థి ఆరామే భిక్ఖూ, ఆజీవకా కాయం ఓవస్సాపేన్తీ'తి యేన విసాఖా మిగారమాతా తేనుపసఙ్కమి ; ఉపసఙ్కమిత్వా విసాఖం మిగారమాతరం ఏతదవోచ – "నత్థయ్యే, ఆరామే భిక్ఖూ, ఆజీవకా కాయం ఓవస్సాపేన్తీ"తి. అథ ఖో విసాఖాయ మిగారమాతుయా పణ్డితాయ వియత్తాయ మేధావినియా ఏతదహోసి – "నిస్సంసయం ఖో అయ్యా నిక్ఖిత్తచీవరా కాయం

ఓవస్సాపేన్తి. సాయం బాలా మఞ్ఞిత్థ – నత్థి ఆరామే భిక్ఖూ, ఆజీవకా కాయం ఓవస్సాపేన్తీ”తి, పున దాసిం ఆణాపేసి – “గచ్ఛ, జే. ఆరామం గన్త్వా కాలం ఆరోచేహి – కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త”న్తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ గత్తాని సీతిం కరిత్వా [సీతీకరిత్వా (స్యా.)] కల్లకాయా చీవరాని గహేత్వా యథావిహారం పవిసింసు. అథ ఖో సా దాసీ ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూ అపస్సన్తీ ‘నత్థి ఆరామే భిక్ఖూ, సుఞ్ఞో ఆరామో’తి యేన విసాఖా మిగారమాతా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా విసాఖం మిగారమాతరం ఏతదవోచ – “నత్థయ్యే, ఆరామే భిక్ఖూ, సుఞ్ఞో ఆరామో”తి. అథ ఖో విసాఖాయ మిగారమాతుయా పణ్డితాయ వియత్తాయ మేధావినియా ఏతదహోసి – “నిస్సంసయం ఖో అయ్యా గత్తాని సీతిం కరిత్వా కల్లకాయా చీవరాని గహేత్వా యథావిహారం పవిట్ఠా. సాయం బాలా మఞ్ఞిత్థ – నత్థి ఆరామే భిక్ఖూ, సుఞ్ఞో ఆరామో”తి, పున దాసిం ఆణాపేసి – “గచ్ఛ, జే. ఆరామం గన్త్వా కాలం ఆరోచేహి – కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త”న్తి.

౩౩౦. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “సన్దహథ [సన్నహథ (సీ. స్యా.)], భిక్ఖవే, పత్తచీవరం; కాలో భత్తస్సా”తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో పచ్చస్సోసుం. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ – సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమ్మిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమిఞ్జేయ్య, ఏవమేవ – జేతవనే అన్తరహితో విసాఖాయ మిగారమాతుయా కోట్ఠకే పాతురహోసి. నిసీది భగవా పఞ్ఞత్తే ఆసనే సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా – “అచ్ఛరియం వత భో! అబ్భుతం వత భో! తథాగతస్స మహిద్ధికతా మహానుభావతా, యత్ర హి నామ జణ్ణుకమత్తేసుపి ఓఘేసు పవత్తమానేసు, కటిమత్తేసుపి ఓఘేసు పవత్తమానేసు, న హి నామ ఏకభిక్ఖుస్సపి [పవత్తమానేసు న ఏకభిక్ఖుస్సపి (?)] పాదా వా చీవరాని వా అల్లాని భవిస్సన్తీ”తి – హట్ఠా ఉదగ్గా బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో విసాఖా మిగారమాతా భగవన్తం ఏతదవోచ – “అట్ఠాహం, భన్తే, భగవన్తం వరాని యాచామీ”తి. “అతిక్కన్తవరా ఖో, విసాఖే, తథాగతా”తి. “యాని చ, భన్తే, కప్పియాని యాని చ అనవజ్జానీ”తి. “వదేహి, విసాఖే”తి. “ఇచ్ఛామహం, భన్తే, సఙ్ఘస్స యావజీవం వస్సికసాటికం దాతుం, ఆగన్తుకభత్తం దాతుం, గమికభత్తం దాతుం, గిలానభత్తం దాతుం, గిలానుపట్ఠాకభత్తం దాతుం, గిలానభేసజ్జం దాతుం, ధువయాగుం దాతుం, భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స ఉదకసాటికం దాతు”న్తి. “కిం పన త్వం, విసాఖే, అత్థవసం సమ్పస్సమానా తథాగతం అట్ఠ వరాని యాచసీ”తి?

“ఇధాహం, భన్తే, దాసిం ఆణాపేసిం – ‘గచ్ఛ, జే. ఆరామం గన్త్వా కాలం ఆరోచేహి – కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త’”న్తి. అథ ఖో సా, భన్తే, దాసీ ఆరామం గన్త్వా అద్దస భిక్ఖూ నిక్ఖిత్తచీవరే కాయం ఓవస్సాపేన్తే, దిస్వాన “నత్థి ఆరామే భిక్ఖూ, ఆజీవకా కాయం ఓవస్సాపేన్తీ”తి యేనాహం తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా మం ఏతదవోచ – “నత్థయ్యే, ఆరామే భిక్ఖూ, ఆజీవకా కాయం ఓవస్సాపేన్తీ”తి. అసుచి, భన్తే, నగ్గియం జేగుచ్ఛం పటికూలం. ఇమాహం, భన్తే, అత్థవసం సమ్పస్సమానా ఇచ్ఛామి సఙ్ఘస్స యావజీవం వస్సికసాటికం దాతుం.

“పున చపరం, భన్తే, ఆగన్తుకో భిక్ఖు న వీథికుసలో న గోచరకుసలో కిలన్తో పిణ్డాయ చరతి. సో మే ఆగన్తుకభత్తం భుఞ్జిత్వా వీథికుసలో గోచరకుసలో అకిలన్తో పిణ్డాయ చరిస్సతి. ఇమాహం, భన్తే, అత్థవసం సమ్పస్సమానా ఇచ్ఛామి సఙ్ఘస్స యావజీవం ఆగన్తుకభత్తం దాతుం.

“పున చపరం, భన్తే, గమికో భిక్ఖు అత్తనో భత్తం పరియేసమానో సత్థా వా విహాయిస్సతి, యత్థ వా వాసం గన్తుకామో భవిస్సతి తత్థ వికాలే ఉపగచ్ఛిస్సతి, కిలన్తో అద్ధానం గమిస్సతి. సో మే గమికభత్తం భుఞ్జిత్వా సత్థా న విహాయిస్సతి, యత్థ

వాసం గన్తుకామో భవిస్సతి తత్థ కాలే ఉపగచ్ఛిస్సతి, అకిలన్తో అద్ధానం గమిస్సతి. ఇమాహం, భన్తే, అత్థవసం సమ్పస్సమానా ఇచ్ఛామి సఙ్ఘస్స యావజీవం గమికభత్తం దాతుం.

“పున చపరం, భన్తే, గిలానస్స భిక్ఖునో సప్పాయాని భోజనాని అలభన్తస్స ఆబాధో వా అభివడ్ఢిస్సతి, కాలంకిరియా వా భవిస్సతి. తస్స మే గిలానభత్తం భుత్తస్స ఆబాధో న అభివడ్ఢిస్సతి, కాలంకిరియా న భవిస్సతి. ఇమాహం, భన్తే, అత్థవసం సమ్పస్సమానా ఇచ్ఛామి సఙ్ఘస్స యావజీవం గిలానభత్తం దాతుం . “పున చపరం, భన్తే, గిలానుపట్ఠాకో భిక్ఖు అత్తనో భత్తం పరియేసమానో గిలానస్స ఉస్సూరే భత్తం నీహరిస్సతి, భత్తచ్ఛేదం కరిస్సతి. సో మే గిలానుపట్ఠాకభత్తం భుఞ్జిత్వా గిలానస్స కాలేన భత్తం నీహరిస్సతి, భత్తచ్ఛేదం న కరిస్సతి. ఇమాహం, భన్తే, అత్థవసం సమ్పస్సమానా ఇచ్ఛామి సఙ్ఘస్స యావజీవం గిలానుపట్ఠాకభత్తం దాతుం.

“పున చపరం, భన్తే, గిలానస్స భిక్ఖునో సప్పాయాని భేసజ్జాని అలభన్తస్స ఆబాధో వా అభివడ్ఢిస్సతి, కాలంకిరియా వా భవిస్సతి. తస్స మే గిలానభేసజ్జం పరిభుత్తస్స ఆబాధో న అభివడ్ఢిస్సతి, కాలంకిరియా న భవిస్సతి. ఇమాహం, భన్తే, అత్థవసం సమ్పస్సమానా ఇచ్ఛామి సఙ్ఘస్స యావజీవం గిలానభేసజ్జం దాతుం.

“పున చపరం, భన్తే, భగవతా అన్ధకవిన్దే దసానిసంసే సమ్పస్సమానేన యాగు అనుఞ్ఞాతా. త్యాహం, భన్తే, ఆనిసంసే సమ్పస్సమానా ఇచ్ఛామి సఙ్ఘస్స యావజీవం ధువయాగుం దాతుం.

“ఇధ, భన్తే, భిక్ఖునియో అచిరవతియా నదియా వేసియాహి సద్ధిం నగ్గా ఏకతిత్థే నహాయన్తి. తా, భన్తే, వేసియా భిక్ఖునియో ఉప్పణ్డేసుం – ‘కిం ను ఖో నామ తుమ్హాకం, అయ్యే, దహరానం [దహరానం దహరానం (సీ॰)] బ్రహ్మచరియం చిణ్ణేన, నను నామ కామా పరిభుఞ్జితబ్బా; యదా జిణ్ణా భవిస్సథ తదా బ్రహ్మచరియం చరిస్సథ. ఏవం తుమ్హాకం ఉభో అత్థా పరిగ్గహితా భవిస్సన్తీ’తి. తా, భన్తే, భిక్ఖునియో వేసియాహి ఉప్పణ్డియమానా మఙ్కూ అహేసుం. అసుచి, భన్తే, మాతుగామస్స నగ్గియం జేగుచ్ఛం పటికూలం. ఇమాహం, భన్తే, అత్థవసం సమ్పస్సమానా ఇచ్ఛామి భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స యావజీవం ఉదకసాటికం దాతు”న్తి.

३३॥०. “కిం పన త్వం, విసాఖే, ఆనిసంసం సమ్పస్సమానా తథాగతం అట్ఠ వరాని యాచసీ”తి? “ఇధ, భన్తే, దిసాసు వస్సంవుట్ఠా భిక్ఖూ సావత్థిం ఆగచ్ఛిస్సన్తి భగవన్తం దస్సనాయ. తే భగవన్తం ఉపసఙ్కమిత్వా పుచ్ఛిస్సన్తి – ‘ఇత్థన్నామో, భన్తే, భిక్ఖు కాలఙ్కతో, తస్స కా గతి కో అభిసమ్పరాయో’తి? తం భగవా బ్యాకరిస్సతి సోతాపత్తిఫలే వా సకదాగామిఫలే వా అనాగామిఫలే వా అరహత్తే వా. త్యాహం ఉపసఙ్కమిత్వా పుచ్ఛిస్సామి – ‘ఆగతపుబ్బా ను ఖో, భన్తే, తేన అయ్యేన సావత్థీ’తి? సచే మే వక్ఖన్తి – ‘ఆగతపుబ్బా తేన భిక్ఖునా సావత్థీ’తి నిట్ఠమేత్థ గచ్ఛిస్సామి – నిస్సంసయం మే పరిభుత్తం తేన అయ్యేన వస్సికసాటికా వా ఆగన్తుకభత్తం వా గమికభత్తం వా గిలానభత్తం వా గిలానుపట్ఠాకభత్తం వా గిలానభేసజ్జం వా ధువయాగు వాతి. తస్సా మే తదనుస్సరన్తియా పాముజ్జం జాయిస్సతి, పముదితాయ పీతి జాయిస్సతి, పీతిమనాయ కాయో పస్సమ్భిస్సతి, పస్సద్ధకాయా సుఖం వేదియిస్సామి, సుఖినియా చిత్తం సమాధియిస్సతి. సా మే భవిస్సతి ఇన్ద్రియభావనా బలభావనా బోజ్ఝఙ్గభావనా. ఇమాహం, భన్తే, ఆనిసంసం సమ్పస్సమానా తథాగతం అట్ఠ వరాని యాచామీ”తి. “సాధు సాధు, విసాఖే; సాధు ఖో త్వం, విసాఖే, ఇమం ఆనిసంసం సమ్పస్సమానా తథాగతం అట్ఠ వరాని

యాచసి. అనుజానామి తే, విసాఖే, అట్ఠ వరానీ”తి. అథ ఖో భగవా విసాఖం మిగారమాతరం ఇమాహి గాథాహి అనుమోది –

“యా అన్నపానం దదతిప్పమోదితా;
సీలూపపన్నా సుగతస్స సావికా;
దదాతి దానం అభిభుయ్య మచ్ఛరం;
సోవగ్గికం సోకనుదం సుఖావహం.

“దిబ్బం సా లభతే ఆయుం [దిబ్బం బలం సా లభతే చ ఆయుం (సీ. స్యా.)];
ఆగమ్మ మగ్గం విరజం అనఙ్గణం;
సా పుఞ్ఞకామా సుఖినీ అనామయా;
సగ్గమ్హి కాయమ్హి చిరం పమోదతీ”తి.

३५२. అథ ఖో భగవా విసాఖం మిగారమాతరం ఇమాహి గాథాహి అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, వస్సికసాటికం, ఆగన్తుకభత్తం, గమికభత్తం, గిలానభత్తం, గిలానుపట్ఠాకభత్తం, గిలానభేసజ్జం, ధువయాగుం, భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స ఉదకసాటిక”న్తి.

విసాఖావత్థు నిట్ఠితం.

విసాఖాభాణవారో నిట్ఠితో.

२२०. నిసీదనాదిఅనుజాననా

३५३. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పణీతాని భోజనాని భుఞ్జిత్వా ముట్ఠస్సతీ అసమ్పజానా నిద్దం ఓక్కమన్తి. తేసం ముట్ఠస్సతీనం అసమ్పజానానం నిద్దం ఓక్కమన్తానం సుపినన్తేన అసుచి ముచ్చతి, సేనాసనం అసుచినా మక్ఖియతి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మతా ఆనన్దేన పచ్ఛాసమణేన సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో అద్దస సేనాసనం అసుచినా మక్ఖితం, దిస్వాన ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – “కిం ఏతం, ఆనన్ద, సేనాసనం మక్ఖిత”న్తి? “ఏతరహి, భన్తే, భిక్ఖూ పణీతాని భోజనాని భుఞ్జిత్వా ముట్ఠస్సతీ అసమ్పజానా నిద్దం ఓక్కమన్తి. తేసం ముట్ఠస్సతీనం అసమ్పజానానం నిద్దం ఓక్కమన్తానం సుపినన్తేన అసుచి ముచ్చతి; తయిదం, భగవా, సేనాసనం అసుచినా మక్ఖిత”న్తి. “ఏవమేతం, ఆనన్ద, ఏవమేతం, ఆనన్ద. ముచ్చతి హి, ఆనన్ద, ముట్ఠస్సతీనం అసమ్పజానానం నిద్దం ఓక్కమన్తానం సుపినన్తేన అసుచి. యే తే, ఆనన్ద, భిక్ఖూ ఉపట్ఠితస్సతీ సమ్పజానా నిద్దం ఓక్కమన్తి, తేసం అసుచి న ముచ్చతి. యేపి తే, ఆనన్ద, పుథుజ్జనా కామేసు వీతరాగా, తేసమ్పి అసుచి న ముచ్చతి. అట్ఠానమేతం, ఆనన్ద, అనవకాసో యం అరహతో అసుచి ముచ్చేయ్యా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “ఇధాహం, భిక్ఖవే, ఆనన్దేన పచ్ఛాసమణేన సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో అద్దసం సేనాసనం అసుచినా మక్ఖితం, దిస్వాన ఆనన్దం ఆమన్తేసిం ‘కిం ఏతం, ఆనన్ద, సేనాసనం మక్ఖిత’న్తి? ‘ఏతరహి, భన్తే, భిక్ఖూ పణీతాని భోజనాని భుఞ్జిత్వా ముట్ఠస్సతీ అసమ్పజానా నిద్దం ఓక్కమన్తి. తేసం ముట్ఠస్సతీనం అసమ్పజానానం నిద్దం ఓక్కమన్తానం సుపినన్తేన అసుచి ముచ్చతి; తయిదం, భగవా, సేనాసనం అసుచినా

మక్ఖిత’న్తి. ‘ఏవమేతం, ఆనన్ద, ఏవమేతం, ఆనన్ద, ముచ్చతి హి, ఆనన్ద, ముట్ఠస్సతీనం అసమ్పజానానం నిద్దం ఓక్కమన్తానం సుపినన్తేన అసుచి. యే తే, ఆనన్ద, భిక్ఖూ ఉపట్ఠితస్సతీ సమ్పజానా నిద్దం ఓక్కమన్తి, తేసం అసుచి న ముచ్చతి. యేపి తే, ఆనన్ద, పుథుజ్జనా కామేసు వీతరాగా తేసమ్పి అసుచి న ముచ్చతి. అట్ఠానమేతం, ఆనన్ద, అనవకాసో యం అరహతో అసుచి ముచ్చేయ్యా’”తి.

“పఞ్చిమే, భిక్ఖవే, ఆదీనవా ముట్ఠస్సతిస్స అసమ్పజానస్స నిద్దం ఓక్కమతో – దుక్ఖం సుపతి, దుక్ఖం పటిబుజ్ఝతి, పాపకం సుపినం పస్సతి, దేవతా న రక్ఖన్తి, అసుచి ముచ్చతి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ ఆదీనవా ముట్ఠస్సతిస్స అసమ్పజానస్స నిద్దం ఓక్కమతో.

“పఞ్చిమే , భిక్ఖవే, ఆనిసంసా ఉపట్ఠితస్సతిస్స సమ్పజానస్స నిద్దం ఓక్కమతో – సుఖం సుపతి, సుఖం పటిబుజ్ఝతి, న పాపకం సుపినం పస్సతి, దేవతా రక్ఖన్తి, అసుచి న ముచ్చతి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ ఆనిసంసా ఉపట్ఠితస్సతిస్స సమ్పజానస్స నిద్దం ఓక్కమతో.

“అనుజానామి, భిక్ఖవే, కాయగుత్తియా చీవరగుత్తియా సేనాసనగుత్తియా నిసీదన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అతిఖుద్దకం నిసీదనం న సబ్బం సేనాసనం సంగోపేతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యావమహన్తం పచ్చత్థరణం ఆకఙ్ఖతి తావమహన్తం పచ్చత్థరణం కాతున్తి.

౩౦౪. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఉపజ్ఝాయస్స ఆయస్మతో బేలట్ఠసీసస్స థుల్లకచ్ఛాబాధో హోతి. తస్స లసికాయ చీవరాని కాయే లగ్గన్తి. తాని భిక్ఖూ ఉదకేన తేమేత్వా తేమేత్వా అపకడ్ఢన్తి. అద్దసా ఖో భగవా సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో తే భిక్ఖూ తాని చీవరాని ఉదకేన తేమేత్వా తేమేత్వా అపకడ్ఢన్తే, దిస్వాన యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “కిం ఇమస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో ఆబాధో”తి? “ఇమస్స, భన్తే, ఆయస్మతో థుల్లకచ్ఛాబాధో. లసికాయ చీవరాని కాయే లగ్గన్తి. తాని మయం ఉదకేన తేమేత్వా తేమేత్వా అపకడ్ఢామా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, యస్స కణ్డు వా పిళకా వా అస్సావో వా థుల్లకచ్ఛు వా ఆబాధో కణ్డుప్పటిచ్ఛాది”న్తి.

౩౦౫. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా ముఖపుఞ్ఛనచోళం [ముఖపుఞ్జనచోళం (క.)] ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో విసాఖా మిగారమాతా భగవన్తం ఏతదవోచ – “పటిగ్గణ్హాతు మే, భన్తే, భగవా ముఖపుఞ్ఛనచోళం, యం మమస్స దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయా”తి. పటిగ్గహేసి భగవా ముఖపుఞ్ఛనచోళం. అథ ఖో భగవా విసాఖం మిగారమాతరం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్పహంసితా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ముఖపుఞ్ఛనచోళక”న్తి [ముఖపుఞ్ఛనచోలన్తి (స్యా.)].

౩౫౬. తేన ఖో పన సమయేన రోజో మల్లో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స సహాయో హోతి. రోజస్స మల్లస్స ఖోమపిలోతికా ఆయస్మతో ఆనన్దస్స హత్థే నిక్ఖిత్తా హోతి. ఆయస్మతో చ ఆనన్దస్స ఖోమపిలోతికాయ అత్థో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స విస్సాసం గహేతుం – సన్దిట్ఠో చ హోతి, సమ్భత్తో చ, ఆలపితో చ, జీవతి చ, జానాతి చ, గహితే మే అత్తమనో భవిస్సతీతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేహి పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స విస్సాసం గహేతున్తి.

౩౫౭. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం పరిపుణ్ణం హోతి తిచీవరం. అత్థో చ హోతి పరిస్సావనేహిపి థవికాహిపి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిక్ఖారచోళకన్తి.

నిసీదనాదిఅనుజాననా నిట్ఠితా.

౨౨౧. పచ్ఛిమవికప్పనుపగచీవరాదికథా

౩౫౮. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "యాని తాని భగవతా అనుఞ్ఞాతాని తిచీవరన్తి వా వస్సికసాటికాతి వా నిసీదనన్తి వా పచ్చత్థరణన్తి వా కణ్డుప్పటిచ్ఛాదీతి వా ముఖపుఞ్ఛనచోళన్తి వా పరిక్ఖారచోళన్తి వా, సబ్బాని తాని అధిట్ఠాతబ్బాని ను ఖో, ఉదాహు, వికప్పేతబ్బానీ"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిచీవరం అధిట్ఠాతుం న వికప్పేతుం; వస్సికసాటికం వస్సానం చాతుమాసం అధిట్ఠాతుం, తతో పరం వికప్పేతుం; నిసీదనం అధిట్ఠాతుం న వికప్పేతుం; పచ్చత్థరణం అధిట్ఠాతుం న వికప్పేతుం; కణ్డుప్పటిచ్ఛాదిం యావఆబాధా అధిట్ఠాతుం తతో పరం వికప్పేతుం; ముఖపుఞ్ఛనచోళం అధిట్ఠాతుం న వికప్పేతుం; పరిక్ఖారచోళం అధిట్ఠాతుం న వికప్పేతున్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కిత్తకం పచ్ఛిమం ను ఖో చీవరం వికప్పేతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆయామేన అట్ఠఙ్గులం సుగతఙ్గులేన చతురఙ్గులవిత్థతం పచ్ఛిమం చీవరం వికప్పేతున్తి.

౩౫౯. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో మహాకస్సపస్స పంసుకూలకతో గరుకో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సుత్తలూఖం కాతున్తి. వికణ్ణో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వికణ్ణం ఉద్ధరితున్తి. సుత్తా ఓకిరియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అనువాతం పరిభణ్డం ఆరోపేతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘాటియా పత్తా లుజ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠపదకం కాతున్తి.

౩౬౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో తిచీవరే కయిరమానే సబ్బం ఛిన్నకం నప్పహోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వే ఛిన్నకాని ఏకం అచ్ఛిన్నకన్తి.

ద్వే ఛిన్నకాని ఏకం అచ్ఛిన్నకం నప్పహోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వే అచ్ఛిన్నకాని ఏకం ఛిన్నకన్తి.

ద్వే అచ్ఛిన్నకాని ఏకం ఛిన్నకం నప్పహోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అన్వాధికమ్పి ఆరోపేతుం, న చ, భిక్ఖవే, సబ్బం అచ్ఛిన్నకం ధారేతబ్బం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౩౬౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో బహుం చీవరం ఉప్పన్నం హోతి. సో చ తం చీవరం మాతాపితూనం దాతుకామో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. మాతాపితరోతి [మాతాపితూనం ఖో (సీ.)] ఖో, భిక్ఖవే, దదమానే [వదమానో (క.), వదమానే (?)] కిం వదేయ్యామ? అనుజానామి , భిక్ఖవే, మాతాపితూనం దాతుం. న చ, భిక్ఖవే, సద్ధాదేయ్యం వినిపాతేతబ్బం. యో వినిపాతేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

౩౬౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అన్ధవనే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా సన్తరుత్తరేన గామం పిణ్డాయ పావిసి. చోరా తం చీవరం అవహరింసు. సో భిక్ఖు దుచ్చోళో హోతి లూఖచీవరో. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “కిస్స త్వం, ఆవుసో, దుచ్చోళో లూఖచీవరోసీ”తి? “ఇధాహం [సో అహం (కత్థచి)], ఆవుసో, అన్ధవనే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా సన్తరుత్తరేన గామం పిణ్డాయ పావిసిం. చోరా తం చీవరం అవహరింసు. తేనాహం దుచ్చోళో లూఖచీవరో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. న, భిక్ఖవే, సన్తరుత్తరేన గామో పవిసితబ్బో. యో పవిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఆనన్దో అస్సతియా సన్తరుత్తరేన గామం పిణ్డాయ పావిసి. భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచుం – “నను , ఆవుసో ఆనన్ద, భగవతా పఞ్ఞత్తం – ‘న సన్తరుత్తరేన గామో పవిసితబ్బో’తి? కిస్స త్వం, ఆవుసో ఆనన్ద, సన్తరుత్తరేన గామం పవిట్ఠో”తి? “సచ్చం, ఆవుసో, భగవతా పఞ్ఞత్తం – ‘న సన్తరుత్తరేన గామో పవిసితబ్బో’తి. అపి చాహం అస్సతియా పవిట్ఠో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

పఞ్చిమే, భిక్ఖవే, పచ్చయా సఙ్ఘాటియా నిక్ఖేపాయ – గిలానో వా హోతి, వస్సికసఙ్కేతం వా హోతి, నదీపారం గన్తుం వా హోతి, అగ్గళగుత్తివిహారో వా హోతి, అత్థతకథినం వా హోతి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ పచ్చయా సఙ్ఘాటియా నిక్ఖేపాయ.

పఞ్చిమే, భిక్ఖవే, పచ్చయా ఉత్తరాసఙ్గస్స నిక్ఖేపాయ…పే.… అన్తరవాసకస్స నిక్ఖేపాయ – గిలానో వా హోతి, వస్సికసఙ్కేతం వా హోతి, నదీపారం గన్తుం వా హోతి, అగ్గళగుత్తివిహారో వా హోతి, అత్థతకథినం వా హోతి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ పచ్చయా ఉత్తరాసఙ్గస్స అన్తరవాసకస్స నిక్ఖేపాయ.

పఞ్చిమే, భిక్ఖవే, పచ్చయా వస్సికసాటికాయ నిక్ఖేపాయ – గిలానో వా హోతి, నిస్సీమం గన్తుం వా హోతి, నదీపారం గన్తుం వా హోతి, అగ్గళగుత్తివిహారో వా హోతి, వస్సికసాటికా అకతా వా హోతి విప్పకతా వా. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ పచ్చయా వస్సికసాటికాయ నిక్ఖేపాయాతి.

పచ్ఛిమవికప్పనుపగచీవరాదికథా నిట్ఠితా.

౨౨౨. సఙ్ఘికచీవరుప్పాదకథా

౩౬౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఏకో వస్సం వసి. తత్థ మనుస్సా సఙ్ఘస్స దేమాతి చీవరాని అదంసు. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – “భగవతా పఞ్ఞత్తం ‘చతువగ్గో పచ్ఛిమో సఙ్ఘో’తి. అహఞ్చమ్హి ఏకకో. ఇమే చ మనుస్సా

సఙ్ఘస్స దేమాతి చీవరాని అదంసు. యంనూనాహం ఇమాని సఙ్ఘికాని చీవరాని సావత్థిం హరేయ్య’’న్తి. అథ ఖో సో భిక్ఖు తాని చీవరాని ఆదాయ సావత్థిం గన్త్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ‘‘తుయ్హేవ, భిక్ఖు, తాని చీవరాని యావ కథినస్స ఉబ్భారాయా’’తి. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఏకో వస్సం వసతి. తత్థ మనుస్సా సఙ్ఘస్స దేమాతి చీవరాని దేన్తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తస్సేవ తాని చీవరాని యావ కథినస్స ఉబ్భారాయాతి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఉతుకాలం ఏకో వసి. తత్థ మనుస్సా సఙ్ఘస్స దేమాతి చీవరాని అదంసు. అథ ఖో తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – ‘‘భగవతా పఞ్ఞత్తం ‘చతువగ్గో పచ్ఛిమో సఙ్ఘో’తి. అహఞ్చమ్హి ఏకకో. ఇమే చ మనుస్సా సఙ్ఘస్స దేమాతి చీవరాని అదంసు. యంనూనాహం ఇమాని సఙ్ఘికాని చీవరాని సావత్థిం హరేయ్య’’న్తి. అథ ఖో సో భిక్ఖు తాని చీవరాని ఆదాయ సావత్థిం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సమ్ముఖీభూతేన సఙ్ఘేన భాజేతుం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఉతుకాలం ఏకో వసతి. తత్థ మనుస్సా సఙ్ఘస్స దేమాతి చీవరాని దేన్తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తేన భిక్ఖునా తాని చీవరాని అధిట్ఠాతుం – ‘‘మయ్హిమాని చీవరానీ’’తి. తస్స చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో తం చీవరం అనధిట్ఠితే అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి, సమకో దాతబ్బో భాగో. తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి తం చీవరం భాజియమానే, అపాతితే కుసే, అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి, సమకో దాతబ్బో భాగో. తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి తం చీవరం భాజియమానే, పాతితే కుసే, అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి, నాకామా దాతబ్బో భాగోతి.

తేన ఖో పన సమయేన ద్వే భాతికా థేరా, ఆయస్మా చ ఇసిదాసో ఆయస్మా చ ఇసిభటో, సావత్థియం వస్సంవుట్ఠా అఞ్ఞతరం గామకావాసం అగమంసు. మనుస్సా చిరస్సాపి థేరా ఆగతాతి సచీవరాని భత్తాని అదంసు. ఆవాసికా భిక్ఖూ థేరే పుచ్ఛింసు – ‘‘ఇమాని, భన్తే, సఙ్ఘికాని చీవరాని థేరే ఆగమ్మ ఉప్పన్నాని, సాదియిస్సన్తి థేరా భాగ’’న్తి. థేరా ఏవమాహంసు – ‘‘యథా ఖో మయం, ఆవుసో, భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామ, తుమ్హాకంయేవ తాని చీవరాని యావ కథినస్స ఉబ్భారాయా’’తి.

తేన ఖో పన సమయేన తయో భిక్ఖూ రాజగహే వస్సం వసన్తి. తత్థ మనుస్సా సఙ్ఘస్స

దేమాతి చీవరాని దేన్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – ‘‘భగవతా పఞ్ఞత్తం ‘చతువగ్గో పచ్ఛిమో సఙ్ఘో’తి. మయఞ్చమ్హా తయో జనా. ఇమే చ మనుస్సా సఙ్ఘస్స దేమాతి చీవరాని దేన్తి. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ’’న్తి? తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా థేరా, ఆయస్మా చ నిలవాసీ ఆయస్మా చ సాణవాసీ ఆయస్మా చ గోతకో ఆయస్మా చ భగు ఆయస్మా చ ఫళికసన్తానో, పాటలిపుత్తే విహరన్తి కుక్కుటారామే. అథ ఖో తే భిక్ఖూ పాటలిపుత్తం గన్త్వా థేరే పుచ్ఛింసు. థేరా ఏవమాహంసు – ‘‘యథా ఖో మయం ఆవుసో భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామ, తుమ్హాకంయేవ తాని చీవరాని యావ కథినస్స ఉబ్భారాయా’’తి.

సఙ్ఘికచీవరుప్పాదకథా నిట్ఠితా.

౨౨౩. ఉపనన్దసక్యపుత్తవత్థు

౩౬౪. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో సావత్థియం వస్సంవుట్ఠో అఞ్ఞతరం గామకావాసం అగమాసి. తత్థ చ భిక్ఖూ చీవరం భాజేతుకామా సన్నిపతింసు. తే ఏవమాహంసు – ‘‘ఇమాని ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘికాని

చీవరాని భాజియిస్సన్తి, సాదియిస్ససి భాగ"న్తి? "ఆమావుసో, సాదియిస్సామీ"తి. తతో చీవరభాగం గహేత్వా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసి. తత్థపి భిక్ఖూ చీవరం భాజేతుకామా సన్నిపతింసు. తేపి ఏవమాహంసు – "ఇమాని ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘికాని చీవరాని భాజియిస్సన్తి, సాదియిస్ససి భాగ"న్తి? "ఆమావుసో, సాదియిస్సామీ"తి. తతోపి చీవరభాగం గహేత్వా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసి. తత్థపి భిక్ఖూ చీవరం భాజేతుకామా సన్నిపతింసు. తేపి ఏవమాహంసు – "ఇమాని ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘికాని చీవరాని భాజియిస్సన్తి, సాదియిస్ససి భాగ"న్తి? "ఆమావుసో, సాదియిస్సామీ"తి. తతోపి చీవరభాగం గహేత్వా మహన్తం చీవరభణ్డికం ఆదాయ పునదేవ సావత్థిం పచ్చాగఞ్ఛి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "మహాపుఞ్ఞోసి త్వం , ఆవుసో ఉపనన్ద, బహుం తే చీవరం ఉప్పన్న"న్తి. "కుతో మే , ఆవుసో, పుఞ్ఞం? ఇధాహం, ఆవుసో, సావత్థియం వస్సంవుట్ఠో అఞ్ఞతరం గామకావాసం అగమాసిం. తత్థ భిక్ఖూ చీవరం భాజేతుకామా సన్నిపతింసు. తే మం ఏవమాహంసు – 'ఇమాని ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘికాని చీవరాని భాజియిస్సన్తి, సాదియిస్ససి భాగ'న్తి? 'ఆమావుసో, సాదియిస్సామీ'తి. తతో చీవరభాగం గహేత్వా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసిం. తత్థపి భిక్ఖూ చీవరం భాజేతుకామా సన్నిపతింసు. తేపి మం ఏవమాహంసు – 'ఇమాని ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘికాని చీవరాని భాజియిస్సన్తి, సాదియిస్ససి భాగ'"న్తి? 'ఆమావుసో, సాదియిస్సామీ'తి. తతోపి చీవరభాగం గహేత్వా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసిం. తత్థపి భిక్ఖూ చీవరం భాజేతుకామా సన్నిపతింసు. తేపి మం ఏవమాహంసు – 'ఇమాని ఖో, ఆవుసో, సఙ్ఘికాని చీవరాని భాజియిస్సన్తి, సాదియిస్ససి భాగ'న్తి? 'ఆమావుసో, సాదియిస్సామీ'తి. తతోపి చీవరభాగం అగ్గహేసిం. ఏవం మే బహుం చీవరం ఉప్పన్న"న్తి. "కిం పన త్వం, ఆవుసో ఉపనన్ద, అఞ్ఞత్ర వస్సంవుట్ఠో అఞ్ఞత్ర చీవరభాగం సాదియీ"తి? "ఏవమావుసో"తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో అఞ్ఞత్ర వస్సంవుట్ఠో అఞ్ఞత్ర చీవరభాగం సాదియిస్సతీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... "సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, అఞ్ఞత్ర వస్సంవుట్ఠో అఞ్ఞత్ర చీవరభాగం సాదియీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, అఞ్ఞత్ర వస్సంవుట్ఠో అఞ్ఞత్ర చీవరభాగం సాదియిస్ససి. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, అఞ్ఞత్ర వస్సంవుట్ఠేన అఞ్ఞత్ర చీవరభాగో సాదితబ్బో. యో సాదియేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో ఏకో ద్వీసు ఆవాసేసు వస్సం వసి – "ఏవం మే బహుం చీవరం ఉప్పజ్జిస్సతీ"తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కథం ను ఖో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సక్యపుత్తస్స చీవరపటివీసో దాతబ్బో"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. దేథ, భిక్ఖవే, మోఘపురిసస్స ఏకాధిప్పాయం. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఏకో ద్వీసు ఆవాసేసు వస్సం వసతి – "ఏవం మే బహుం చీవరం ఉప్పజ్జిస్సతీ"తి. సచే అముత్ర ఉపడ్ఢం అముత్ర ఉపడ్ఢం వసతి, అముత్ర ఉపడ్ఢో అముత్ర ఉపడ్ఢో చీవరపటివీసో దాతబ్బో. యత్థ వా పన బహుతరం వసతి, తతో చీవరపటివీసో దాతబ్బోతి.

ఉపనన్దసక్యపుత్తవత్థు నిట్ఠితం.

౨౨౪. గిలానవత్థుకథా

౩౬౫. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో కుచ్ఛివికారాబాధో హోతి. సో సకే ముత్తకరీసే పలిపన్నో సేతి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మతా ఆనన్దేన పచ్ఛాసమణేన సేనాసనచారికం ఆహిణ్డన్తో యేన తస్స భిక్ఖునో విహారో తేనుపసఙ్కమి. అద్దసా ఖో భగవా తం భిక్ఖుం సకే ముత్తకరీసే పలిపన్నం సయమానం, దిస్వాన యేన సో భిక్ఖు తేనుపసఙ్కమి,

ఉపసఙ్కమిత్వా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – “కిం తే, భిక్ఖు, ఆబాధో”తి? “కుచ్ఛివికారో మే, భగవా”తి. “అత్థి పన తే, భిక్ఖు, ఉపట్ఠాకో”తి? “నత్థి, భగవా”తి . “కిస్స తం భిక్ఖూ న ఉపట్ఠేన్తీ”తి? “అహం ఖో, భన్తే, భిక్ఖూనం అకారకో; తేన మం భిక్ఖూ న ఉపట్ఠేన్తీ”తి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – “గచ్ఛానన్ద, ఉదకం ఆహర, ఇమం భిక్ఖుం నహాపేస్సామా”తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో పటిస్సుణిత్వా ఉదకం ఆహరి. భగవా ఉదకం ఆసిఞ్చి. ఆయస్మా ఆనన్దో పరిధోవి. భగవా సీసతో అగ్గహేసి. ఆయస్మా ఆనన్దో పాదతో ఉచ్చారేత్వా మఞ్చకే నిపాతేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – “అత్థి, భిక్ఖవే, అముకస్మిం విహారే భిక్ఖు గిలానో”తి? “అత్థి, భగవా”తి. “కిం తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో ఆబాధో”తి? “తస్స, భన్తే, ఆయస్మతో కుచ్ఛివికారాబాధో”తి. “అత్థి పన, భిక్ఖవే, తస్స భిక్ఖునో ఉపట్ఠాకో”తి? “నత్థి, భగవా”తి . “కిస్స తం భిక్ఖూ న ఉపట్ఠేన్తీ”తి? “ఏసో, భన్తే, భిక్ఖు భిక్ఖూనం అకారకో; తేన తం భిక్ఖూ న ఉపట్ఠేన్తీ”తి. “నత్థి వో, భిక్ఖవే, మాతా, నత్థి పితా, యే వో ఉపట్ఠహేయ్యుం. తుమ్హే చే, భిక్ఖవే, అఞ్ఞమఞ్ఞం న ఉపట్ఠహిస్సథ, అథ కో చరహి ఉపట్ఠహిస్సతి? యో, భిక్ఖవే, మం ఉపట్ఠహేయ్య సో గిలానం ఉపట్ఠహేయ్య. సచే ఉపజ్ఝాయో హోతి, ఉపజ్ఝాయేన యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో; వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. సచే ఆచరియో హోతి, ఆచరియేన యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో; వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. సచే సద్ధివిహారికో హోతి , సద్ధివిహారికేన యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో; వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. సచే అన్తేవాసికో హోతి, అన్తేవాసికేన యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో; వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. సచే సమానుపజ్ఝాయకో హోతి, సమానుపజ్ఝాయకేన యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో ; వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. సచే సమానాచరియకో హోతి, సమానాచరియకేన యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో; వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. సచే న హోతి ఉపజ్ఝాయో వా ఆచరియో వా సద్ధివిహారికో వా అన్తేవాసికో వా సమానుపజ్ఝాయకో వా సమానాచరియకో వా సఙ్ఘేన ఉపట్ఠాతబ్బో. నో చే ఉపట్ఠహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స”.

౩౬౬. పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో గిలానో దూపట్ఠో హోతి – అసప్పాయకారీ హోతి, సప్పాయే మత్తం న జానాతి, భేసజ్జం న పటిసేవితా హోతి, అత్థకామస్స గిలానుపట్ఠాకస్స యథాభూతం ఆబాధం నావికత్తా హోతి ‘అభిక్కమన్తం వా అభిక్కమతీతి, పటిక్కమన్తం వా పటిక్కమతీతి, ఠితం వా ఠితో’తి, ఉప్పన్నానం సారీరికానం వేదనానం దుక్ఖానం తిబ్బానం ఖరానం కటుకానం అసాతానం అమనాపానం పాణహరానం అనధివాసకజాతికో హోతి. ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో గిలానో దూపట్ఠో హోతి.

పఞ్చహి, భిక్ఖవే , అఙ్గేహి సమన్నాగతో గిలానో సూపట్ఠో హోతి – సప్పాయకారీ హోతి, సప్పాయే మత్తం జానాతి, భేసజ్జం పటిసేవితా హోతి, అత్థకామస్స గిలానుపట్ఠాకస్స యథాభూతం ఆబాధం ఆవికత్తా హోతి ‘అభిక్కమన్తం వా అభిక్కమతీతి, పటిక్కమన్తం వా పటిక్కమతీతి, ఠితం వా ఠితో’తి, ఉప్పన్నానం సారీరికానం వేదనానం దుక్ఖానం తిబ్బానం ఖరానం కటుకానం అసాతానం అమనాపానం పాణహరానం అధివాసకజాతికో హోతి. ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో గిలానో సూపట్ఠో హోతి.

పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో గిలానుపట్ఠాకో నాలం గిలానం ఉపట్ఠాతుం – న పటిబలో హోతి భేసజ్జం సంవిధాతుం, సప్పాయాసప్పాయం న జానాతి, అసప్పాయం ఉపనామేతి సప్పాయం అపనామేతి, ఆమిసన్తరో గిలానం ఉపట్ఠాతి నో మేత్తచిత్తో, జేగుచ్ఛీ హోతి ఉచ్చారం వా పస్సావం వా ఖేళం వా వన్తం వా నీహాతుం, న పటిబలో హోతి గిలానం

కాలేన కాలం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేతుం సమాదపేతుం సముత్తేజేతుం సమ్పహంసేతుం. ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో గిలానుపట్ఠాకో నాలం గిలానం ఉపట్ఠాతుం.

పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో గిలానుపట్ఠాకో అలం గిలానం ఉపట్ఠాతుం – పటిబలో హోతి భేసజ్జం సంవిధాతుం, సప్పాయాసప్పాయం జానాతి, అసప్పాయం అపనామేతి సప్పాయం ఉపనామేతి, మేత్తచిత్తో గిలానం ఉపట్ఠాతి నో ఆమిసన్తరో, అజేగుచ్ఛీ హోతి ఉచ్చారం వా పస్సావం వా ఖేళం వా వన్తం వా నీహాతుం, పటిబలో హోతి గిలానం కాలేన కాలం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేతుం సమాదపేతుం సముత్తేజేతుం సమ్పహంసేతుం. ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో గిలానుపట్ఠాకో అలం గిలానం ఉపట్ఠాతున్తి.

గిలానవత్థుకథా నిట్ఠితా.

౨౨౫. మతసన్తకకథా

౩౬౭. తేన ఖో పన సమయేన ద్వే భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. తే అఞ్ఞతరం ఆవాసం ఉపగచ్ఛింసు. తత్థ అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భగవతా ఖో, ఆవుసో, గిలానుపట్ఠానం వణ్ణితం. హన్ద, మయం, ఆవుసో, ఇమం భిక్ఖుం ఉపట్ఠహేమా"తి. తే తం ఉపట్ఠహింసు. సో తేహి ఉపట్ఠహియమానో కాలమకాసి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ తస్స భిక్ఖునో పత్తచీవరమాదాయ సావత్థిం గన్త్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "భిక్ఖుస్స, భిక్ఖవే, కాలఙ్కతే సఙ్ఘో సామీ పత్తచీవరే, అపిచ గిలానుపట్ఠాకా బహూపకారా. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘేన తిచీవరఞ్చ పత్తఞ్చ గిలానుపట్ఠాకానం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బం. తేన గిలానుపట్ఠాకేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'ఇత్థన్నామో, భన్తే, భిక్ఖు కాలఙ్కతో. ఇదం తస్స తిచీవరఞ్చ పత్తో చా'"తి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో భిక్ఖు కాలఙ్కతో. ఇదం తస్స తిచీవరఞ్చ పత్తో చ. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇమం తిచీవరఞ్చ పత్తఞ్చ గిలానుపట్ఠాకానం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో భిక్ఖు కాలఙ్కతో. ఇదం తస్స తిచీవరఞ్చ పత్తో చ. సఙ్ఘో ఇమం తిచీవరఞ్చ పత్తఞ్చ గిలానుపట్ఠాకానం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇమస్స తిచీవరస్స చ పత్తస్స చ గిలానుపట్ఠాకానం దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దిన్నం ఇదం సఙ్ఘేన తిచీవరఞ్చ పత్తో చ గిలానుపట్ఠాకానం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి .

౩౬౮. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో సామణేరో కాలఙ్కతో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. సామణేరస్స, భిక్ఖవే, కాలఙ్కతే సఙ్ఘో సామీ పత్తచీవరే, అపి చ గిలానుపట్ఠాకా బహూపకారా. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘేన చీవరఞ్చ పత్తఞ్చ గిలానుపట్ఠాకానం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బం. తేన గిలానుపట్ఠాకేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా

ఏవమస్స వచనీయో – "ఇత్థన్నామో, భన్తే, సామణేరో కాలఙ్కతో, ఇదం తస్స చీవరఞ్చ పత్తో చా"తి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో సామణేరో కాలఙ్కతో. ఇదం తస్స చీవరఞ్చ పత్తో చ. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇమం చీవరఞ్చ పత్తఞ్చ గిలానుపట్ఠాకానం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో సామణేరో కాలఙ్కతో. ఇదం తస్స చీవరఞ్చ పత్తో చ. సఙ్ఘో ఇమం చీవరఞ్చ పత్తఞ్చ గిలానుపట్ఠాకానం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇమస్స చీవరస్స చ పత్తస్స చ గిలానుపట్ఠాకానం దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దిన్నం ఇదం సఙ్ఘేన చీవరఞ్చ పత్తో చ గిలానుపట్ఠాకానం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౩౬౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు చ సామణేరో చ గిలానం ఉపట్ఠహింసు. సో తేహి ఉపట్ఠహియమానో కాలమకాసి. అథ ఖో తస్స గిలానుపట్ఠాకస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "కథం ను ఖో గిలానుపట్ఠాకస్స సామణేరస్స చీవరపటివీసో దాతబ్బో"తి ? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానుపట్ఠాకస్స సామణేరస్స సమకం పటివీసం దాతున్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు బహుభణ్డో బహుపరిక్ఖారో కాలఙ్కతో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్ఖుస్స, భిక్ఖవే, కాలఙ్కతే సఙ్ఘో సామీ పత్తచీవరే, అపి చ గిలానుపట్ఠాకా బహూపకారా. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘేన తిచీవరఞ్చ పత్తఞ్చ గిలానుపట్ఠాకానం దాతుం. యం తత్థ లహుభణ్డం లహుపరిక్ఖారం తం సమ్ముఖీభూతేన సఙ్ఘేన భాజేతుం. యం తత్థ గరుభణ్డం గరుపరిక్ఖారం తం ఆగతానాగతస్స చాతుద్దిసస్స సఙ్ఘస్స అవిస్సజ్జికం అవేభఙ్గికన్తి.

మతసన్తకకథా నిట్ఠితా.

౨౨౬. నగ్గియపటిక్ఖేపకథా

౩౭౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు నగ్గో హుత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛస్స సన్తుట్ఠస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స వణ్ణవాదీ. ఇదం, భన్తే, నగ్గియం అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛతాయ సన్తుట్ఠితాయ సల్లేఖాయ ధుతతాయ [ధుతత్తాయ (క.)] పాసాదికతాయ అపచయాయ వీరియారమ్భాయ సంవత్తతి. సాధు, భన్తే, భగవా భిక్ఖూనం నగ్గియం అనుజానాతూ"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, నగ్గియం తిత్థియసమాదానం సమాదియిస్ససి. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే॰..." విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, నగ్గియం తిత్థియసమాదానం సమాదియితబ్బం. యో సమాదియేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్సా"తి.

నగ్గియపటిక్ఖేపకథా నిట్ఠితా.

૨૨૭. కుసచీరాదిపటిక్ఖేపకథా

३२೧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు కుసచీరం నివాసేత్వా...పే.... వాకచీరం నివాసేత్వా...పే.... ఫలకచీరం నివాసేత్వా...పే.... కేసకమ్బలం నివాసేత్వా...పే.... వాళకమ్బలం నివాసేత్వా...పే.... ఉలూకపక్ఖం నివాసేత్వా...పే.... అజినక్ఖిపం నివాసేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛస్స సన్తుట్ఠస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స వణ్ణవాదీ. ఇదం, భన్తే, అజినక్ఖిపం అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛతాయ సన్తుట్ఠితాయ సల్లేఖాయ ధుతతాయ పాసాదికతాయ అపచయాయ వీరియారమ్భాయ సంవత్తతి. సాధు, భన్తే , భగవా భిక్ఖూనం అజినక్ఖిపం అనుజానాతూ"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, అజినక్ఖిపం తిత్థియధజం ధారేస్ససి. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, అజినక్ఖిపం తిత్థియధజం ధారేతబ్బం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అక్కనాళం నివాసేత్వా...పే.... పోత్థకం నివాసేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛస్స సన్తుట్ఠస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స, వణ్ణవాదీ. అయం, భన్తే, పోత్థకో అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛతాయ సన్తుట్ఠితాయ సల్లేఖాయ ధుతతాయ పాసాదికతాయ అపచయాయ వీరియారమ్భాయ సంవత్తతి. సాధు, భన్తే, భగవా భిక్ఖూనం పోత్థకం అనుజానాతూ"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, పోత్థకం నివాసేస్ససి. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, పోత్థకో నివాసేతబ్బో. యో నివాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

కుసచీరాదిపటిక్ఖేపకథా నిట్ఠితా.

૨૨૮. సబ్బనీలకాదిపటిక్ఖేపకథా

३२૨. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సబ్బనీలకాని చీవరాని ధారేన్తి...పే.... సబ్బపీతకాని చీవరాని ధారేన్తి...పే.... సబ్బలోహితకాని చీవరాని ధారేన్తి...పే.... సబ్బమఞ్జిట్ఠకాని [సబ్బమఞ్జేట్ఠకాని (సీ. స్యా.)] చీవరాని ధారేన్తి...పే.... సబ్బకణ్హాని చీవరాని ధారేన్తి ...పే.... సబ్బమహారఙ్గరత్తాని చీవరాని ధారేన్తి...పే.... సబ్బమహానామరత్తాని చీవరాని ధారేన్తి...పే.... అచ్ఛిన్నదసాని చీవరాని ధారేన్తి...పే.... దీఘదసాని చీవరాని ధారేన్తి...పే.... పుప్ఫదసాని చీవరాని ధారేన్తి...పే.... ఫణదసాని [ఫలదసాని (క.)] చీవరాని ధారేన్తి...పే.... కఞ్చుకం ధారేన్తి...పే.... తిరీటకం ధారేన్తి...పే.... వేఠనం ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా వేఠనం ధారేస్సన్తి, సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . న, భిక్ఖవే, సబ్బనీలకాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న సబ్బపీతకాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న సబ్బలోహితకాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న సబ్బమఞ్జిట్ఠకాని చీవరాని

ధారేతబ్బాని, న సబ్బకణ్హాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న సబ్బమహారఙ్గరత్తాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న సబ్బమహానామరత్తాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న అచ్ఛిన్నదసాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న దీఘదసాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న పుప్ఫదసాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న ఫణదసాని చీవరాని ధారేతబ్బాని, న కఞ్చుకం ధారేతబ్బం, న తిరీటకం ధారేతబ్బం, న వేఠనం ధారేతబ్బం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి.

సబ్బనీలకాదిపటిక్ఖేపకథా నిట్ఠితా.

౨౭౯. వస్సంవుట్ఠానం అనుప్పన్నచీవరకథా

౩౭౩. తేన ఖో పన సమయేన వస్సంవుట్ఠా భిక్ఖూ అనుప్పన్నే చీవరే పక్కమన్తిపి, విబ్భమన్తిపి, కాలమ్పి కరోన్తి, సామణేరాపి పటిజానన్తి, సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకాపి పటిజానన్తి, అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకాపి పటిజానన్తి, ఉమ్మత్తకాపి పటిజానన్తి, ఖిత్తచిత్తాపి పటిజానన్తి, వేదనాట్టాపి పటిజానన్తి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకాపి పటిజానన్తి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకాపి పటిజానన్తి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకాపి పటిజానన్తి, పణ్డకాపి పటిజానన్తి, థేయ్యసంవాసకాపి పటిజానన్తి, తిత్థియపక్కన్తకాపి పటిజానన్తి, తిరచ్ఛానగతాపి పటిజానన్తి, మాతుఘాతకాపి పటిజానన్తి, పితుఘాతకాపి పటిజానన్తి, అరహన్తఘాతకాపి పటిజానన్తి, భిక్ఖునిదూసకాపి పటిజానన్తి, సఙ్ఘభేదకాపి పటిజానన్తి, లోహితుప్పాదకాపి పటిజానన్తి, ఉభతోబ్యఞ్జనకాపి పటిజానన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

౩౭౪. ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠో భిక్ఖు అనుప్పన్నే చీవరే పక్కమతి, సన్తే పతిరూపే గాహకే దాతబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠో భిక్ఖు అనుప్పన్నే చీవరే విబ్భమతి, కాలం కరోతి, సామణేరో పటిజానాతి, సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి , అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి, సఙ్ఘో సామీ.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠో భిక్ఖు అనుప్పన్నే చీవరే ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి, ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి, వేదనాట్టో పటిజానాతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, సన్తే పతిరూపే గాహకే దాతబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠో భిక్ఖు అనుప్పన్నే చీవరే పణ్డకో పటిజానాతి, థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి, తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి, తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి, మాతుఘాతకో పటిజానాతి, పితుఘాతకో పటిజానాతి, అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి, భిక్ఖునిదూసకో పటిజానాతి, సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి, లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి, ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, సఙ్ఘో సామీ.

౩౭౫. ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠో భిక్ఖు ఉప్పన్నే చీవరే అభాజితే పక్కమతి, సన్తే పతిరూపే గాహకే దాతబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠో భిక్ఖు ఉప్పన్నే చీవరే అభాజితే విబ్భమతి, కాలం కరోతి, సామణేరో పటిజానాతి, సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి, అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి, సఙ్ఘో సామీ.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠో భిక్ఖు ఉప్పన్నే చీవరే అభాజితే ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి. ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి, వేదనాట్టో పటిజానాతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, సన్తే పతిరూపే గాహకే దాతబ్బం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠో భిక్ఖు ఉప్పన్నే చీవరే అభాజితే పణ్డకో పటిజానాతి, థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి, తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి, తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి, మాతుఘాతకో పటిజానాతి, పితుఘాతకో పటిజానాతి, అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి, భిక్ఖునిదూసకో పటిజానాతి, సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి, లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి, ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి, సఙ్ఘో సామీ.

వస్సం వుట్ఠానం అనుప్పన్నచీవరకథా నిట్ఠితా.

౨౩౦. సఙ్ఘే భిన్నే చీవరుప్పాదకథా

౩౭౬. ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠానం భిక్ఖూనం అనుప్పన్నే చీవరే సఙ్ఘో భిజ్జతి. తత్థ మనుస్సా ఏకస్మిం పక్ఖే ఉదకం దేన్తి, ఏకస్మిం పక్ఖే చీవరం దేన్తి – సఙ్ఘస్స దేమాతి. సఙ్ఘస్సేవేతం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠానం భిక్ఖూనం అనుప్పన్నే చీవరే సఙ్ఘో భిజ్జతి. తత్థ మనుస్సా ఏకస్మిం పక్ఖే ఉదకం దేన్తి, తస్మింయేవ పక్ఖే చీవరం దేన్తి – సఙ్ఘస్స దేమాతి. సఙ్ఘస్సేవేతం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠానం భిక్ఖూనం అనుప్పన్నే చీవరే సఙ్ఘో భిజ్జతి. తత్థ మనుస్సా ఏకస్మిం పక్ఖే ఉదకం దేన్తి, ఏకస్మిం పక్ఖే చీవరం దేన్తి – పక్ఖస్స దేమాతి. పక్ఖస్సేవేతం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠానం భిక్ఖూనం అనుప్పన్నే చీవరే సఙ్ఘో భిజ్జతి. తత్థ మనుస్సా ఏకస్మిం పక్ఖే ఉదకం దేన్తి, తస్మింయేవ పక్ఖే చీవరం దేన్తి – పక్ఖస్స దేమాతి. పక్ఖస్సేవేతం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, వస్సంవుట్ఠానం భిక్ఖూనం ఉప్పన్నే చీవరే అభాజితే సఙ్ఘో భిజ్జతి. సబ్బేసం సమకం భాజేతబ్బన్తి.

సఙ్ఘే భిన్నే చీవరుప్పాదకథా నిట్ఠితా.

౨౩౧. దుగ్గహితసుగ్గహితాదికథా

౩౭౭. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా రేవతో అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో హత్థే ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స చీవరం పాహేసి – "ఇమం చీవరం థేరస్స దేహీ"తి. అథ ఖో సో భిక్ఖు అన్తరామగ్గే ఆయస్మతో రేవతస్స విస్సాసా తం చీవరం అగ్గహేసి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో ఆయస్మతా సారిపుత్తేన సమాగన్త్వా పుచ్ఛి – "అహం, భన్తే, థేరస్స చీవరం పాహేసిం. సమ్పత్తం తం చీవర"న్తి? "నాహం తం, ఆవుసో, చీవరం పస్సామీ"తి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – "అహం, ఆవుసో , ఆయస్మతో హత్థే థేరస్స చీవరం పాహేసిం. కహం తం చీవర"న్తి? "అహం, భన్తే, ఆయస్మతో విస్సాసా తం చీవరం అగ్గహేసి"న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

౩౭౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దేహీ"తి. సో అన్తరామగ్గే యో పహిణతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. సుగ్గహితం. యస్స పహీయ్యతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. దుగ్గహితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దేహీ"తి. సో అన్తరామగ్గే యస్స పహీయ్యతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. దుగ్గహితం. యో పహిణతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. సుగ్గహితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దేహీ"తి. సో అన్తరామగ్గే సుణాతి – యో పహిణతి సో కాలఙ్కతోతి. తస్స మతకచీవరం అధిట్ఠాతి. స్వాధిట్ఠితం. యస్స పహీయ్యతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. దుగ్గహితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దేహీ"తి. సో అన్తరామగ్గే సుణాతి – యస్స పహీయ్యతి సో కాలఙ్కతోతి. తస్స మతకచీవరం అధిట్ఠాతి. ద్వాధిట్ఠితం. యో పహిణతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. సుగ్గహితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దేహీ"తి. సో అన్తరామగ్గే సుణాతి – ఉభో కాలఙ్కతాతి. యో పహిణతి తస్స మతకచీవరం అధిట్ఠాతి. స్వాధిట్ఠితం. యస్స పహీయ్యతి తస్స మతకచీవరం అధిట్ఠాతి. ద్వాధిట్ఠితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దమ్మీ"తి. సో అన్తరామగ్గే యో పహిణతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. దుగ్గహితం. యస్స పహీయ్యతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. సుగ్గహితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దమ్మీ"తి. సో అన్తరామగ్గే యస్స పహీయ్యతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. సుగ్గహితం. యో పహిణతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. దుగ్గహితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దమ్మీ"తి. సో అన్తరామగ్గే సుణాతి – "యో పహిణతి సో కాలఙ్కతో"తి. తస్స మతకచీవరం అధిట్ఠాతి. ద్వాధిట్ఠితం. యస్స పహీయ్యతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. సుగ్గహితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దమ్మీ"తి. సో అన్తరామగ్గే సుణాతి – "యస్స పహీయ్యతి సో కాలఙ్కతో"తి. తస్స మతకచీవరం అధిట్ఠాతి. స్వాధిట్ఠితం. యో పహిణతి తస్స విస్సాసా గణ్హాతి. దుగ్గహితం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుస్స హత్థే చీవరం పహిణతి – "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దమ్మీ"తి. సో అన్తరామగ్గే సుణాతి "ఉభో కాలఙ్కతా"తి. యో పహిణతి తస్స మతకచీవరం అధిట్ఠాతి. ద్వాధిట్ఠితం. యస్స పహీయ్యతి తస్స మతకచీవరం అధిట్ఠాతి. స్వాధిట్ఠితం.

దుగ్గహితసుగ్గహితాదికథా నిట్ఠితా.

౨౩౨. అట్ఠచీవరమాతికా

౩౭౯. అట్ఠిమా , భిక్ఖవే, మాతికా చీవరస్స ఉప్పాదాయ – సీమాయ దేతి , కతికాయ దేతి, భిక్ఖాపఞ్ఞత్తియా దేతి, సఙ్ఘస్స దేతి, ఉభతోసఙ్ఘస్స దేతి, వస్సంవుట్ఠసఙ్ఘస్స దేతి, ఆదిస్స దేతి, పుగ్గలస్స దేతి.

సీమాయ దేతి – యావతికా భిక్ఖూ అన్తోసీమగతా తేహి భాజేతబ్బం. కతికాయ దేతి – సమ్బహులా ఆవాసా సమానలాభా హోన్తి ఏకస్మిం ఆవాసే దిన్నే సబ్బత్థ దిన్నం హోతి. భిక్ఖాపఞ్ఞత్తియా దేతి, యత్థ సఙ్ఘస్స ధువకారా కరియ్యన్తి, తత్థ దేతి. సఙ్ఘస్స దేతి, సమ్ముఖీభూతేన సఙ్ఘేన భాజేతబ్బం. ఉభతోసఙ్ఘస్స దేతి, బహుకాపి భిక్ఖూ హోన్తి, ఏకా భిక్ఖునీ హోతి, ఉపడ్ఢం దాతబ్బం, బహుకాపి భిక్ఖునియో హోన్తి, ఏకో భిక్ఖు హోతి, ఉపడ్ఢం దాతబ్బం. వస్సంవుట్ఠసఙ్ఘస్స దేతి, యావతికా భిక్ఖూ తస్మిం ఆవాసే వస్సంవుట్ఠా, తేహి భాజేతబ్బం. ఆదిస్స దేతి, యాగుయా వా భత్తే వా ఖాదనీయే వా చీవరే వా సేనాసనే వా భేసజ్జే వా . పుగ్గలస్స దేతి, "ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స దమ్మీ"తి.

అట్ఠచీవరమాతికా నిట్ఠితా.

చీవరక్ఖన్ధకో అట్ఠమో.

౨౩౩. తస్సుద్దానం

రాజగహకో నేగమో, దిస్వా వేసాలియం గణిం;
పున రాజగహం గన్త్వా, రఞ్ఞో తం పటివేదయి.

పుత్తో సాలవతికాయ, అభయస్స హి అత్రజో;
జీవతీతి కుమారేన, సఙ్ఖాతో జీవకో ఇతి.

సో హి తక్కసీలం గన్త్వా, ఉగ్గహేత్వా మహాభిసో;
సత్తవస్సికఆబాధం, నత్థుకమ్మేన నాసయి.

రఞ్ఞో భగన్దలాబాధం, ఆలేపేన అపాకడ్ఢి;
మమఞ్చ ఇత్థాగారఞ్చ, బుద్ధసఙ్ఘం చుపట్ఠహి.

రాజగహకో చ సేట్ఠి, అన్తగణ్ఠి తికిచ్ఛితం;
పజ్జోతస్స మహారోగం, ఘతపానేన నాసయి.

అధికారఞ్చ సివేయ్యం, అభిసన్నం సినేహతి;
తీహి ఉప్పలహత్థేహి, సమత్తింసవిరేచనం.

పకతత్తం వరం యాచి, సివేయ్యఞ్చ పటిగ్గహి;
చీవరఞ్చ గిహిదానం, అనుఞ్ఞాసి తథాగతో.

రాజగహే జనపదే బహుం, ఉప్పజ్జి చీవరం;
పావారో కోసియఞ్చేవ, కోజవో అడ్ఢకాసికం.

ఉచ్చావచా చ సన్తుట్ఠి, నాగమేసాగమేసుం చ;
పఠమం పచ్ఛా సదిసా, కతికా చ పటిహరుం.

భణ్డాగారం అగుత్తఞ్చ, వుట్ఠాపేన్తి తథేవ చ;
ఉస్సన్నం కోలాహలఞ్చ, కథం భాజే కథం దదే.

సకాతిరేకభాగేన, పటివీసో కథం దదే;
ఛకణేన సీతుదకా [సీతున్దీ చ (సీ.), సీతుణ్హి చ (కత్థచి)], ఉత్తరితు న జానరే.

ఆరోపేన్తా భాజనఞ్చ, పాతియా చ ఛమాయ చ;
ఉపచికామజ్ఝే జీరన్తి, ఏకతో పత్థిన్నేన చ.

ఫరుసాచ్ఛిన్నచ్ఛిబన్ధా , అద్దసాసి ఉబ్భణ్డితే;
వీమంసిత్వా సక్యముని, అనుఞ్ఞాసి తిచీవరం.

అఞ్ఞేన అతిరేకేన, ఉప్పజ్జి ఛిద్దమేవ చ;
చాతుద్దీపో వరం యాచి, దాతుం వస్సికసాటికం.

ఆగన్తుగమిగిలానం, ఉపట్ఠాకఞ్చ భేసజ్జం;
ధువం ఉదకసాటిఞ్చ, పణీతం అతిఖుద్దకం.

థుల్లకచ్ఛుముఖం ఖోమం, పరిపుణ్ణం అధిట్ఠానం;
పచ్ఛిమం కతో గరుకో, వికణ్ణో సుత్తమోకిరి.

లుజ్జన్తి నప్పహోన్తి, చ అన్వాధికం బహూని చ;
అన్ధవనే అస్సతియా, ఏకో వస్సం ఉతుమ్హి చ.

ద్వే భాతుకా రాజగహే, ఉపనన్దో పున ద్విసు;
కుచ్ఛివికారో గిలానో, ఉభో చేవ గిలానకా [గిలాయనా (క.)].

నగ్గా కుసా వాకచీరం, ఫలకో కేసకమ్బలం;
వాళఉలూకపక్ఖఞ్చ, అజినం అక్కనాళకం.

పోత్థకం నీలపీతఞ్చ, లోహితం మఞ్జేట్ఠేన చ;
కణ్హా మహారఙ్గనామ, అచ్ఛిన్నదసికా తథా.

దీఘపుప్ఫఫణదసా , కఞ్చుతిరీటపేరనం;
అనుప్పన్నే పక్కమతి, సఙ్ఘో భిజ్జతి తావదే.

పక్ఖే దదన్తి సఙ్ఘస్స, ఆయస్మా రేవతో పహి;
విస్సాసగాహాధిట్ఠాతి, అట్ఠ చీవరమాతికాతి.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ ఛన్నవుతి.

చీవరక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

౯. చమ్పేయ్యక్ఖన్ధకో

౨౩౪. కస్సపగోత్తభిక్ఖువత్థు

౩౮౦. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా చమ్పాయం విహరతి గగ్గరాయ పోక్ఖరణియా తీరే. తేన ఖో పన సమయేన కాసీసు జనపదే వాసభగామో నామ హోతి. తత్థ కస్సపగోత్తో నామ భిక్ఖు ఆవాసికో హోతి తన్తిబద్ధో ఉస్సుక్కం ఆపన్నో – కిన్తి అనాగతా చ పేసలా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛేయ్యుం, ఆగతా చ పేసలా భిక్ఖూ ఫాసు విహరేయ్యుం, అయఞ్చ ఆవాసో వుద్ధిం విరుళ్హిం వేపుల్లం ఆపజ్జేయ్యాతి. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ కాసీసు చారికం చరమానా యేన వాసభగామో తదవసరుం. అద్దసా ఖో కస్సపగోత్తో భిక్ఖు తే భిక్ఖూ దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తే, దిస్వాన ఆసనం పఞ్ఞపేసి, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపి, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేసి, పానీయేన ఆపుచ్ఛి, నహానే ఉస్సుక్కం అకాసి, ఉస్సుక్కమ్పి అకాసి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. అథ ఖో తేసం ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "భద్దకో ఖో అయం, ఆవుసో, ఆవాసికో భిక్ఖు నహానే ఉస్సుక్కం కరోతి, ఉస్సుక్కమ్పి కరోతి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. హన్ద, మయం, ఆవుసో, ఇధేవ వాసభగామే నివాసం కప్పేమా"తి. అథ ఖో తే ఆగన్తుకా భిక్ఖూ తత్థేవ వాసభగామే నివాసం కప్పేసుం.

అథ ఖో కస్సపగోత్తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "యో ఖో ఇమేసం ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఆగన్తుకకిలమథో సో పటిప్పస్సద్ధో. యేపిమే గోచరే అప్పకతఞ్ఞునో తేదానిమే గోచరే పకతఞ్ఞునో. దుక్కరం ఖో పన పరకులేసు యావజీవం ఉస్సుక్కం కాతుం, విఞ్ఞత్తి చ మనుస్సానం అమనాపా. యంనూనాహం న ఉస్సుక్కం కరేయ్యం యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మి"న్తి. సో న ఉస్సుక్కం అకాసి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. అథ ఖో తేసం ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "పుబ్బే ఖ్వాయం, ఆవుసో, ఆవాసికో భిక్ఖు నహానే ఉస్సుక్కం అకాసి, ఉస్సుక్కమ్పి అకాసి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. సోదానాయం న ఉస్సుక్కం కరోతి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. దుట్ఠోదానాయం, ఆవుసో, ఆవాసికో భిక్ఖు. హన్ద, మయం, ఆవుసో, ఆవాసికం [ఇమం ఆవాసికం (స్యా.)] భిక్ఖుం ఉక్ఖిపామా"తి. అథ ఖో తే ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సన్నిపతిత్వా కస్సపగోత్తం భిక్ఖుం ఏతదవోచుం – "పుబ్బే ఖో త్వం, ఆవుసో, నహానే ఉస్సుక్కం కరోసి, ఉస్సుక్కమ్పి కరోసి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. సోదాని త్వం న ఉస్సుక్కం కరోసి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో. పస్ససేతం ఆపత్తి"న్తి? "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పస్సేయ్య"న్తి. అథ ఖో తే ఆగన్తుకా భిక్ఖూ కస్సపగోత్తం భిక్ఖుం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపింసు.

అథ ఖో కస్సపగోత్తస్స భిక్ఖునో ఏతదహోసి – "అహం ఖో ఏతం న జానామి 'ఆపత్తి వా ఏసా అనాపత్తి వా, ఆపన్నోమ్హి [వమ్హి (?)] అనాపన్నో వా, ఉక్ఖిత్తోమ్హి అనుక్ఖిత్తో వా, ధమ్మికేన వా అధమ్మికేన వా, కుప్పేన వా అకుప్పేన వా, ఠానారహేన వా అట్ఠానారహేన వా'. యంనూనాహం చమ్పం గన్త్వా భగవన్తం ఏతమత్థం పుచ్ఛేయ్య"న్తి. అథ ఖో కస్సపగోత్తో భిక్ఖు సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన చమ్పా తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన చమ్పా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవన్తానం ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా కస్సపగోత్తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – "కచ్చి, భిక్ఖు, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయం, కచ్చి అప్పకిలమథేన అద్ధానం ఆగతో, కుతో చ త్వం, భిక్ఖు, ఆగచ్ఛసీ"తి? "ఖమనీయం, భగవా; యాపనీయం, భగవా; అప్పకిలమథేన చాహం, భన్తే, అద్ధానం ఆగతో. అత్థి, భన్తే, కాసీసు జనపదే వాసభగామో నామ.

తత్థాహం, భగవా, ఆవాసికో తన్తిబద్ధో ఉస్సుక్కం ఆపన్నో – 'కిన్తి అనాగతా చ పేసలా భిక్ఖూ ఆగచ్ఛేయ్యుం, ఆగతా చ పేసలా భిక్ఖూ ఫాసు విహరేయ్యుం, అయఞ్చ ఆవాసో వుద్ధిం విరుళ్హిం వేపుల్లం ఆపజ్జేయ్యా'తి. అథ ఖో, భన్తే, సమ్బహులా భిక్ఖూ కాసీసు చారికం చరమానా యేన వాసభగామో తదవసరుం. అద్దసం ఖో అహం, భన్తే, తే భిక్ఖూ దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తే, దిస్వాన ఆసనం పఞ్ఞపేసిం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపిం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేసిం, పానీయేన అపుచ్ఛిం, నహానే ఉస్సుక్కం అకాసిం, ఉస్సుక్కమ్పి అకాసిం యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం . అథ ఖో తేసం, భన్తే, ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – 'భద్దకో ఖో అయం ఆవుసో ఆవాసికో భిక్ఖు నహానే ఉస్సుక్కం కరోతి, ఉస్సుక్కమ్పి కరోతి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. హన్ద, మయం, ఆవుసో, ఇధేవ వాసభగామే నివాసం కప్పేమా'తి. అథ ఖో తే, భన్తే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ తత్థేవ వాసభగామే నివాసం కప్పేసుం. తస్స మయ్హం, భన్తే, ఏతదహోసి – 'యో ఖో ఇమేసం ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఆగన్తుకకిలమథో సో పటిప్పస్సద్ధో. యేపిమే గోచరే అప్పకతఞ్ఞునో తేదానిమే గోచరే పకతఞ్ఞునో. దుక్కరం ఖో పన పరకులేసు యావజీవం ఉస్సుక్కం కాతుం, విఞ్ఞత్తి చ మనుస్సానం అమనాపా. యంనూనాహం న ఉస్సుక్కం కరేయ్యం యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మి'న్తి. సో ఖో అహం, భన్తే, న ఉస్సుక్కం అకాసిం యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. అథ ఖో తేసం, భన్తే, ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – 'పుబ్బే ఖ్వాయం, ఆవుసో, ఆవాసికో భిక్ఖు నహానే ఉస్సుక్కం కరోతి, ఉస్సుక్కమ్పి కరోతి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. సోదానాయం న ఉస్సుక్కం కరోతి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. దుట్ఠోదానాయం, ఆవుసో, ఆవాసికో భిక్ఖు. హన్ద, మయం, ఆవుసో, ఆవాసికం భిక్ఖుం ఉక్ఖిపామా'తి. అథ ఖో తే, భన్తే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సన్నిపతిత్వా మం ఏతదవోచుం – 'పుబ్బే ఖో త్వం, ఆవుసో, నహానే ఉస్సుక్కం కరోసి, ఉస్సుక్కమ్పి కరోసి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. సోదాని త్వం న ఉస్సుక్కం కరోసి యాగుయా ఖాదనీయే భత్తస్మిం. ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో. పస్ససేతం ఆపత్తి'న్తి ? 'నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి యమహం పస్సేయ్య'న్తి. అథ ఖో తే, భన్తే, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ మం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపింసు. తస్స మయ్హం, భన్తే, ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ఏతం న జానామి 'ఆపత్తి వా ఏసా అనాపత్తి వా, ఆపన్నో చమ్హి అనాపన్నో వా, ఉక్ఖిత్తో చమ్హి అనుక్ఖిత్తో వా, ధమ్మికేన వా అధమ్మికేన వా, కుప్పేన వా అకుప్పేన వా, ఠానారహేన వా అట్ఠానారహేన వా'. యంనూనాహం చమ్పం గన్త్వా భగవన్తం ఏతమత్థం పుచ్ఛేయ్య'న్తి. తతో అహం, భగవా, ఆగచ్ఛామీ"తి. "అనాపత్తి ఏసా, భిక్ఖు, నేసా ఆపత్తి. అనాపన్నోసి, నసి ఆపన్నో. అనుక్ఖిత్తోసి, నసి ఉక్ఖిత్తో. అధమ్మికేనాసి కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో కుప్పేన అట్ఠానారహేన. గచ్ఛ త్వం, భిక్ఖు, తత్థేవ వాసభగామే నివాసం కప్పేహీ"తి. "ఏవం, భన్తే"తి ఖో కస్సపగోత్తో భిక్ఖు భగవతో పటిస్సుణిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా యేన వాసభగామో తేన పక్కామి.

౩౮౧. అథ ఖో తేసం ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం అహుదేవ కుక్కుచ్చం, అహు విప్పటిసారో – "అలాభా వత నో, న వత నో లాభా, దుల్లద్ధం వత నో, న వత నో సులద్ధం, యే మయం సుద్ధం భిక్ఖుం అనాపత్తికం అవత్థుస్మిం అకారణే ఉక్ఖిపిమ్హా. హన్ద, మయం, ఆవుసో, చమ్పం గన్త్వా భగవతో సన్తికే అచ్చయం అచ్చయతో దేసేమా"తి. అథ ఖో తే ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన చమ్పా తేన పక్కమింసు. అనుపుబ్బేన యేన చమ్పా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవన్తానం ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "కచ్చి, భిక్ఖవే, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయం, కచ్చిత్థ అప్పకిలమథేన అద్ధానం ఆగతా, కుతో చ తుమ్హే, భిక్ఖవే, ఆగచ్ఛథా"తి ? "ఖమనీయం, భగవా; యాపనీయం, భగవా; అప్పకిలమథేన చ మయం, భన్తే, అద్ధానం ఆగతా. అత్థి, భన్తే, కాసీసు జనపదే వాసభగామో నామ. తతో మయం, భగవా, ఆగచ్ఛామా"తి. "తుమ్హే, భిక్ఖవే, ఆవాసికం భిక్ఖుం ఉక్ఖిపిత్థా"తి? "ఏవం,

భన్తే"తి. "కిస్మిం, భిక్ఖవే, వత్థుస్మిం కారణే"తి? "అవత్థుస్మిం, భగవా, అకారణే"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిసా, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, సుద్ధం భిక్ఖుం అనాపత్తికం అవత్థుస్మిం అకారణే ఉక్ఖిపిస్సథ. నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే.…" విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, సుద్ధో భిక్ఖు అనాపత్తికో అవత్థుస్మిం అకారణే ఉక్ఖిపితబ్బో. యో ఉక్ఖిపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

అథ ఖో తే భిక్ఖూ ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచుం – "అచ్చయో నో, భన్తే, అచ్చగమా యథాబాలే యథామూళ్హే యథాఅకుసలే, యే మయం సుద్ధం భిక్ఖుం అనాపత్తికం అవత్థుస్మిం అకారణే ఉక్ఖిపిమ్హా. తేసం నో, భన్తే, భగవా అచ్చయం అచ్చయతో పటిగ్గణ్హాతు ఆయతిం సంవరాయా"తి. "తగ్ఘ, తుమ్హే, భిక్ఖవే, అచ్చయో అచ్చగమా యథాబాలే యథామూళ్హే యథాఅకుసలే, యే తుమ్హే సుద్ధం భిక్ఖుం అనాపత్తికం అవత్థుస్మిం అకారణే ఉక్ఖిపిత్థ. యతో చ ఖో తుమ్హే, భిక్ఖవే, అచ్చయం అచ్చయతో దిస్వా యథాధమ్మం పటికరోథ, తం వో మయం పటిగ్గణ్హామ. వుద్ధిహేసా , భిక్ఖవే, అరియస్స వినయే యో అచ్చయం అచ్చయతో దిస్వా యథాధమ్మం పటికరోతి, ఆయతిం [ఆయతిం చ (సీ.)] సంవరం ఆపజ్జతీ"తి.

కస్సపగోత్తభిక్ఖువత్థు నిట్ఠితం.

౨౩౫. అధమ్మేన వగ్గాదికమ్మకథా

౩౮౭. తేన ఖో పన సమయేన చమ్పాయం భిక్ఖూ ఏవరూపాని కమ్మాని కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరోన్తి, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం కరోన్తి; ధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరోన్తి, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం కరోన్తి; ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం కరోన్తి; ఏకోపి ఏకం ఉక్ఖిపతి, ఏకోపి ద్వే ఉక్ఖిపతి, ఏకోపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపతి, ఏకోపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపతి; ద్వేపి ఏకం ఉక్ఖిపన్తి, ద్వేపి ద్వే ఉక్ఖిపన్తి, ద్వేపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపన్తి, ద్వేపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపన్తి ; సమ్బహులాపి ఏకం ఉక్ఖిపన్తి; సమ్బహులాపి ద్వే ఉక్ఖిపన్తి, సమ్బహులాపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపన్తి, సమ్బహులాపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపన్తి; సఙ్ఘోపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపతి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే.… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ చమ్పాయం భిక్ఖూ ఏవరూపాని కమ్మాని కరిస్సన్తి – అధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి, ఏకోపి ఏకం ఉక్ఖిపిస్సతి, ఏకోపి ద్వే ఉక్ఖిపిస్సతి, ఏకోపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపిస్సతి, ఏకోపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపిస్సతి, ద్వేపి ఏకం ఉక్ఖిపిస్సన్తి, ద్వేపి ద్వే ఉక్ఖిపిస్సన్తి, ద్వేపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపిస్సన్తి, ద్వేపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపిస్సన్తి, సమ్బహులాపి ఏకం ఉక్ఖిపిస్సన్తి, సమ్బహులాపి ద్వే ఉక్ఖిపిస్సన్తి, సమ్బహులాపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపిస్సన్తి, సమ్బహులాపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపిస్సన్తి, సఙ్ఘోపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపిస్సతీ"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, చమ్పాయం భిక్ఖూ ఏవరూపాని కమ్మాని కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరోన్తి…పే.… సఙ్ఘోపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపతీ"తి? "సచ్చం, భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, భిక్ఖవే, తేసం మోఘపురిసానం అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా ఏవరూపాని కమ్మాని కరిస్సన్తి – అధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి…పే.… సఙ్ఘోపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపిస్సతి. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే.… విగరహిత్వా…పే.… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౮౩. “అధమ్మేన చే, భిక్ఖవే, వగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం, అధమ్మేన [అధమ్మేన చే భిక్ఖవే (స్యా.)] సమగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం; ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం; ఏకోపి ఏకం ఉక్ఖిపతి అకమ్మం న చ కరణీయం, ఏకోపి ద్వే ఉక్ఖిపతి అకమ్మం న చ కరణీయం, ఏకోపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపతి అకమ్మం న చ కరణీయం, ఏకోపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపతి అకమ్మం న చ కరణీయం; ద్వేపి ఏకం ఉక్ఖిపన్తి అకమ్మం న చ కరణీయం, ద్వేపి ద్వే ఉక్ఖిపన్తి అకమ్మం న చ కరణీయం, ద్వేపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపన్తి అకమ్మం న చ కరణీయం, ద్వేపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపన్తి అకమ్మం న చ కరణీయం; సమ్బహులాపి ఏకం ఉక్ఖిపన్తి అకమ్మం న చ కరణీయం, సమ్బహులాపి ద్వే ఉక్ఖిపన్తి అకమ్మం న చ కరణీయం, సమ్బహులాపి సమ్బహులే ఉక్ఖిపన్తి అకమ్మం న చ కరణీయం, సమ్బహులాపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపన్తి అకమ్మం న చ కరణీయం; సఙ్ఘోపి సఙ్ఘం ఉక్ఖిపతి అకమ్మం న చ కరణీయం.

౩౮౪. “చత్తారిమాని , భిక్ఖవే, కమ్మాని – అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మేన సమగ్గకమ్మం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ఇదం, భిక్ఖవే, కమ్మం అధమ్మత్తా వగ్గత్తా కుప్పం అట్ఠానారహం; న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం కమ్మం కాతబ్బం, న చ మయా ఏవరూపం కమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ఇదం, భిక్ఖవే, కమ్మం అధమ్మత్తా కుప్పం అట్ఠానారహం; న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం కమ్మం కాతబ్బం, న చ మయా ఏవరూపం కమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ఇదం, భిక్ఖవే, కమ్మం వగ్గత్తా కుప్పం అట్ఠానారహం; న, భిక్ఖవే, ఏవరూపం కమ్మం కాతబ్బం, న చ మయా ఏవరూపం కమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తత్ర, భిక్ఖవే, యదిదం ధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ఇదం, భిక్ఖవే, కమ్మం ధమ్మత్తా సమగ్గత్తా అకుప్పం ఠానారహం; ఏవరూపం, భిక్ఖవే, కమ్మం కాతబ్బం, ఏవరూపఞ్చ మయా కమ్మం అనుఞ్ఞాతం. తస్మాతిహ, భిక్ఖవే, ఏవరూపం కమ్మం కరిస్సామ యదిదం ధమ్మేన సమగ్గన్తి – ఏవఞ్హి వో, భిక్ఖవే, సిక్ఖితబ్బ”న్తి.

అధమ్మేన వగ్గాదికమ్మకథా నిట్ఠితా.

౨౩౬. ఞత్తివిపన్నకమ్మాదికథా

౩౮౫. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఏవరూపాని కమ్మాని కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరోన్తి, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం కరోన్తి; ధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరోన్తి, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం కరోన్తి, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం కరోన్తి; ఞత్తివిపన్నమ్పి కమ్మం కరోన్తి అనుస్సావనసమ్పన్నం, అనుస్సావనవిపన్నమ్పి కమ్మం కరోన్తి ఞత్తిసమ్పన్నం, ఞత్తివిపన్నమ్పి అనుస్సావనవిపన్నమ్పి కమ్మం కరోన్తి; అఞ్ఞత్రాపి ధమ్మా కమ్మం కరోన్తి, అఞ్ఞత్రాపి వినయా కమ్మం కరోన్తి, అఞ్ఞత్రాపి సత్థుసాసనా కమ్మం కరోన్తి; పటికుట్ఠకతమ్పి కమ్మం కరోన్తి అధమ్మికం కుప్పం అట్ఠానారహం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఏవరూపాని కమ్మాని కరిస్సన్తి – అధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి; ధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం కరిస్సన్తి; ఞత్తివిపన్నమ్పి కమ్మం కరిస్సన్తి అనుస్సావనసమ్పన్నం, అనుస్సావనవిపన్నమ్పి కమ్మం కరిస్సన్తి ఞత్తిసమ్పన్నం, ఞత్తివిపన్నమ్పి అనుస్సావనవిపన్నమ్పి కమ్మం కరిస్సన్తి; అఞ్ఞత్రాపి ధమ్మా కమ్మం కరిస్సన్తి, అఞ్ఞత్రాపి వినయా కమ్మం కరిస్సన్తి, అఞ్ఞత్రాపి సత్థుసాసనా కమ్మం కరిస్సన్తి; పటికుట్ఠకతమ్పి కమ్మం కరిస్సన్తి అధమ్మికం కుప్పం అట్ఠానారహ”న్తి. అథ ఖో తే

భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఏవరూపాని కమ్మాని కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గకమ్మం కరోన్తి...పే.... పటికుట్ఠకతమ్పి కమ్మం కరోన్తి అధమ్మికం కుప్పం అట్ఠానారహ”న్తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౮౬. “అధమ్మేన చే, భిక్ఖవే, వగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం ; అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం; ధమ్మేన వగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం; ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం; ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం. ఞత్తివిపన్నఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం అనుస్సావనసమ్పన్నం అకమ్మం న చ కరణీయం; అనుస్సావనవిపన్నఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం ఞత్తిసమ్పన్నం అకమ్మం న చ కరణీయం; ఞత్తివిపన్నఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం అనుస్సావనవిపన్నం అకమ్మం న చ కరణీయం; అఞ్ఞత్రాపి ధమ్మా కమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం; అఞ్ఞత్రాపి వినయా కమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం; అఞ్ఞత్రాపి సత్థుసాసనా కమ్మం అకమ్మం న చ కరణీయం; పటికుట్ఠకతఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం అధమ్మికం కుప్పం అట్ఠానారహం అకమ్మం న చ కరణీయం.

౩౮౭. ఛయిమాని, భిక్ఖవే, కమ్మాని – అధమ్మకమ్మం, వగ్గకమ్మం, సమగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన సమగ్గకమ్మం.

కతమఞ్చ , భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం? ఞత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే ఏకాయ ఞత్తియా కమ్మం కరోతి, న చ కమ్మవాచం అనుస్సావేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే ద్వీహి ఞత్తీహి కమ్మం కరోతి, న చ కమ్మవాచం అనుస్సావేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే ఏకాయ కమ్మవాచాయ కమ్మం కరోతి, న చ ఞత్తిం ఠపేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే ద్వీహి కమ్మవాచాహి కమ్మం కరోతి, న చ ఞత్తిం ఠపేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే ఏకాయ ఞత్తియా కమ్మం కరోతి, న చ కమ్మవాచం అనుస్సావేతి – అధమ్మకమ్మం . ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే ద్వీహి ఞత్తీహి కమ్మం కరోతి, న చ కమ్మవాచం అనుస్సావేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే తీహి ఞత్తీహి కమ్మం కరోతి, న చ కమ్మవాచం అనుస్సావేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే చతూహి ఞత్తీహి కమ్మం కరోతి, న చ కమ్మవాచం అనుస్సావేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే ఏకాయ కమ్మవాచాయ కమ్మం కరోతి, న చ ఞత్తిం ఠపేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే ద్వీహి కమ్మవాచాహి కమ్మం కరోతి, న చ ఞత్తిం ఠపేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే తీహి కమ్మవాచాహి కమ్మం కరోతి, న చ ఞత్తిం ఠపేతి – అధమ్మకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే చతూహి కమ్మవాచాహి కమ్మం కరోతి, న చ ఞత్తిం ఠపేతి – అధమ్మకమ్మం. ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం.

కతమఞ్చ, భిక్ఖవే, వగ్గకమ్మం? ఞత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే అనాగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో అనాహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – వగ్గకమ్మం. ఞత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో అనాహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – వగ్గకమ్మం. ఞత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – వగ్గకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే అనాగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో అనాహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – వగ్గకమ్మం. ఞత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే యావతికా

భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో అనాహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – వగ్గకమ్మం. ఇత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – వగ్గకమ్మం. ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, వగ్గకమ్మం.

కతమఞ్చ, భిక్ఖవే, సమగ్గకమ్మం? ఇత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా, తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – సమగ్గకమ్మం. ఇత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా, తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – సమగ్గకమ్మం. ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, సమగ్గకమ్మం.

కతమఞ్చ, భిక్ఖవే, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం? ఇత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం కమ్మవాచం అనుస్సావేతి, పచ్ఛా ఇత్తిం ఠపేతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే అనాగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో అనాహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం. ఇత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం కమ్మవాచం అనుస్సావేతి, పచ్ఛా ఇత్తిం ఠపేతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో అనాహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం. ఇత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే , కమ్మే పఠమం కమ్మవాచం అనుస్సావేతి, పచ్ఛా ఇత్తిం ఠపేతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం. ఇత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం కమ్మవాచం అనుస్సావేతి, పచ్ఛా ఇత్తిం ఠపేతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే అనాగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో అనాహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం. ఇత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం కమ్మవాచం అనుస్సావేతి, పచ్ఛా ఇత్తిం ఠపేతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో అనాహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం. ఇత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం కమ్మవాచం అనుస్సావేతి, పచ్ఛా ఇత్తిం ఠపేతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి , సమ్ముఖీభూతా పటిక్కోసన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం. ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం.

కతమఞ్చ, భిక్ఖవే, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం? ఇత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం కమ్మవాచం అనుస్సావేతి, పచ్ఛా ఇత్తిం ఠపేతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా, తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం. ఇత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం కమ్మవాచం అనుస్సావేతి, పచ్ఛా ఇత్తిం ఠపేతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం. ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం.

కతమఞ్చ, భిక్ఖవే, ధమ్మేన సమగ్గకమ్మం? ఇత్తిదుతియే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం ఇత్తిం ఠపేతి, పచ్ఛా ఏకాయ కమ్మవాచాయ కమ్మం కరోతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – ధమ్మేన సమగ్గకమ్మం. ఇత్తిచతుత్థే చే, భిక్ఖవే, కమ్మే పఠమం ఇత్తిం ఠపేతి, పచ్ఛా తీహి కమ్మవాచాహి కమ్మం కరోతి, యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా, తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి, ధమ్మేన సమగ్గకమ్మం. ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, ధమ్మేన సమగ్గకమ్మం.

ఇత్తివిపన్నకమ్మాదికథా నిట్ఠితా.

౨౩౭. చతువగ్గకరణాదికథా

౩౮౮. పఞ్చ సఙ్ఘా – చతువగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో పఞ్చవగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో, దసవగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో, వీసతివగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో, అతిరేకవీసతివగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో. తత్ర, భిక్ఖవే, య్వాయం చతువగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో, ఠపేత్వా తీణి కమ్మాని – ఉపసమ్పదం పవారణం అబ్భానం, ధమ్మేన సమగ్గో సబ్బకమ్మేసు కమ్మప్పత్తో. తత్ర, భిక్ఖవే, య్వాయం పఞ్చవగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో, ఠపేత్వా ద్వే కమ్మాని – మజ్ఝిమేసు జనపదేసు ఉపసమ్పదం అబ్భానం, ధమ్మేన సమగ్గో సబ్బకమ్మేసు కమ్మప్పత్తో. తత్ర, భిక్ఖవే, య్వాయం దసవగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో, ఠపేత్వా ఏకం కమ్మం – అబ్భానం, ధమ్మేన సమగ్గో సబ్బకమ్మేసు కమ్మప్పత్తో. తత్ర, భిక్ఖవే, య్వాయం వీసతివగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో ధమ్మేన సమగ్గో సబ్బకమ్మేసు కమ్మప్పత్తో. తత్ర, భిక్ఖవే, య్వాయం అతిరేకవీసతివగ్గో భిక్ఖుసఙ్ఘో ధమ్మేన సమగ్గో సబ్బకమ్మేసు కమ్మప్పత్తో.

౩౮౯. చతువగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం భిక్ఖునిచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం. చతువగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం సిక్ఖమానచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం…పే॰… సామణేరచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. సామణేరిచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. పణ్డకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. థేయ్యసంవాసకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. తిత్థియపక్కన్తకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. తిరచ్ఛానగతచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. మాతుఘాతకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. పితుఘాతకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. అరహన్తఘాతకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. భిక్ఖునిదూసకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. సఙ్ఘభేదకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. లోహితుప్పాదకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. ఉభతోబ్యఞ్జనకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. నానాసంవాసకచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. నానాసీమాయ ఠితచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. ఇద్ధియా వేహాసే ఠితచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. యస్స సఙ్ఘో కమ్మం కరోతి, తంచతుత్థో కమ్మం కరేయ్య … అకమ్మం న చ కరణీయం.

చతువరణం.

౩౯౦. పఞ్చవగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం భిక్ఖునిపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య… అకమ్మం న చ కరణీయం. పఞ్చవగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం సిక్ఖమానపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య…పే॰… సామణేరపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య… సామణేరిపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య … సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య… అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య… ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య… ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకపఞ్చమో

కమ్మం కరేయ్య... పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... పణ్డకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... థేయ్యసంవాసకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... తిత్థియపక్కన్తకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... తిరచ్ఛానగతపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... మాతుఘాతకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... పితుఘాతకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... అరహన్తఘాతకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... భిక్ఖునిదూసకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... సఙ్ఘభేదకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... లోహితుప్పాదకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... ఉభతోబ్యఞ్జనకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... నానాసంవాసకపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... నానాసీమాయ ఠితపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... ఇద్ధియా వేహాసే ఠితపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య... యస్స సఙ్ఘో కమ్మం కరోతి, తంపఞ్చమో కమ్మం కరేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం.

పఞ్చవగ్గకరణం.

౩౯౧. దసవగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం భిక్ఖునిదసమో కమ్మం కరేయ్య, అకమ్మం న చ కరణీయం. దసవగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం సిక్ఖమానదసమో కమ్మం కరేయ్య, అకమ్మం న చ కరణీయం...పే.... . దసవగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం యస్స సఙ్ఘో కమ్మం కరోతి, తందసమో కమ్మం కరేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం.

దసవగ్గకరణం.

౩౯౨. వీసతివగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం భిక్ఖునివీసో కమ్మం కరేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం. వీసతివగ్గకరణఞ్చే, భిక్ఖవే, కమ్మం సిక్ఖమానవీసో కమ్మం కరేయ్య ...పే.... సామణేరవీసో కమ్మం కరేయ్య... సామణేరివీసో కమ్మం కరేయ్య... సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకవీసో కమ్మం కరేయ్య... అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకవీసో కమ్మం కరేయ్య... ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకవీసో కమ్మం కరేయ్య... ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకవీసో కమ్మం కరేయ్య... పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకవీసో కమ్మం కరేయ్య... పణ్డకవీసో కమ్మం కరేయ్య... థేయ్యసంవాసకవీసో కమ్మం కరేయ్య... తిత్థియపక్కన్తకవీసో కమ్మం కరేయ్య... తిరచ్ఛానగతవీసో కమ్మం కరేయ్య... మాతుఘాతకవీసో కమ్మం కరేయ్య... పితుఘాతకవీసో కమ్మం కరేయ్య... అరహన్తఘాతకవీసో కమ్మం కరేయ్య... భిక్ఖునిదూసకవీసో కమ్మం కరేయ్య... సఙ్ఘభేదకవీసో కమ్మం కరేయ్య... లోహితుప్పాదకవీసో కమ్మం కరేయ్య... ఉభతోబ్యఞ్జనకవీసో కమ్మం కరేయ్య... నానాసంవాసకవీసో కమ్మం కరేయ్య... నానాసీమాయ ఠితవీసో కమ్మం కరేయ్య... ఇద్ధియా వేహాసే ఠితవీసో కమ్మం కరేయ్య... యస్స సఙ్ఘో కమ్మం కరోతి, తంవీసో కమ్మం కరేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం.

వీసతివగ్గకరణం.

చతువగ్గకరణాదికథా నిట్ఠితా.

౨౩౮. పారివాసికాదికథా

౩౯౩. పారివాసికచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం. మూలాయ పటికస్సనారహచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం. మానత్తారహచతుత్థో చే, భిక్ఖవే,

పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం. మానత్తచారికచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం. అబ్భానారహచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య – అకమ్మం న చ కరణీయం.

౩౯౪. ఏకచ్చస్స, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే పటిక్కోసనా రుహతి, ఏకచ్చస్స న రుహతి. కస్స చ, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే పటిక్కోసనా న రుహతి? భిక్ఖునియా, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే పటిక్కోసనా న రుహతి. సిక్ఖమానాయ, భిక్ఖవే...పే.... సామణేరస్స, భిక్ఖవే... సామణేరియా, భిక్ఖవే... సిక్ఖాపచ్చక్ఖాతకస్స భిక్ఖవే... అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకస్స, భిక్ఖవే ... ఉమ్మత్తకస్స, భిక్ఖవే... ఖిత్తచిత్తస్స, భిక్ఖవే... వేదనాట్టస్స, భిక్ఖవే... ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే... ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే... పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే... పణ్డకస్స, భిక్ఖవే... థేయ్యసంవాసకస్స, భిక్ఖవే... తిత్థియపక్కన్తకస్స, భిక్ఖవే ... తిరచ్ఛానగతస్స భిక్ఖవే... మాతుఘాతకస్స, భిక్ఖవే... పితుఘాతకస్స, భిక్ఖవే... అరహన్తఘాతకస్స, భిక్ఖవే... భిక్ఖునిదూసకస్స, భిక్ఖవే... సఙ్ఘభేదకస్స, భిక్ఖవే... లోహితుప్పాదకస్స, భిక్ఖవే... ఉభతోబ్యఞ్జనకస్స, భిక్ఖవే... నానాసంవాసకస్స, భిక్ఖవే... నానాసీమాయ ఠితస్స, భిక్ఖవే... ఇద్ధియా వేహాసే ఠితస్స, భిక్ఖవే, యస్స సఙ్ఘో కమ్మం కరోతి, తస్స చ [తస్స (స్యా.)], భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే పటిక్కోసనా న రుహతి. ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే పటిక్కోసనా న రుహతి.

కస్స చ, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే పటిక్కోసనా రుహతి? భిక్ఖుస్స, భిక్ఖవే, పకతత్తస్స

సమానసంవాసకస్స సమానసీమాయ ఠితస్స అన్తమసో ఆనన్తరికస్సాపి [అనన్తరికస్సాపి (స్యా.)] భిక్ఖునో విఞ్ఞాపేన్తస్స సఙ్ఘమజ్ఝే పటిక్కోసనా రుహతి. ఇమస్స ఖో, భిక్ఖవే, సఙ్ఘమజ్ఝే పటిక్కోసనా రుహతి.

పారివాసికాదికథా నిట్ఠితా.

౨౩౯. ద్వేనిస్సారణాదికథా

౩౯౫. ద్వేమా, భిక్ఖవే, నిస్సారణా. అత్థి, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో నిస్సారణం. తఞ్చే సఙ్ఘో నిస్సారేతి, ఏకచ్చో సునిస్సారితో, ఏకచ్చో దున్నిస్సారితో. కతమో చ, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో నిస్సారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో నిస్సారేతి – దున్నిస్సారితో? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సుద్ధో హోతి అనాపత్తికో. తఞ్చే సఙ్ఘో నిస్సారేతి – దున్నిస్సారితో. అయం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో నిస్సారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో నిస్సారేతి – దున్నిస్సారితో.

కతమో చ, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో నిస్సారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో నిస్సారేతి – సునిస్సారితో? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో, గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి, తఞ్చే సఙ్ఘో నిస్సారేతి – సునిస్సారితో. అయం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో నిస్సారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో నిస్సారేతి – సునిస్సారితో.

౩౯౬. ద్వేమా , భిక్ఖవే, ఓసారణా. అత్థి, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో ఓసారణం తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి, ఏకచ్చో సోసారితో, ఏకచ్చో దోసారితో. కతమో చ, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – దోసారితో? పణ్డకో, భిక్ఖవే, అప్పత్తో

ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – దోసారితో. థేయ్యసంవాసకో, భిక్ఖవే, అప్పత్తో ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – దోసారితో. తిత్థియపక్కన్తకో, భిక్ఖవే...పే.... తిరచ్ఛానగతో, భిక్ఖవే... మాతుఘాతకో, భిక్ఖవే... పితుఘాతకో, భిక్ఖవే... అరహన్తఘాతకో, భిక్ఖవే... భిక్ఖునిదూసకో, భిక్ఖవే... సఙ్ఘభేదకో, భిక్ఖవే... లోహితుప్పాదకో, భిక్ఖవే... ఉభతోబ్యఞ్జనకో, భిక్ఖవే, అప్పత్తో, ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – దోసారితో. అయం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – దోసారితో. ఇమే వుచ్చన్తి, భిక్ఖవే, పుగ్గలా అప్పత్తా ఓసారణం, తే చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – దోసారితా.

కతమో చ, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – సోసారితో? హత్థచ్ఛిన్నో, భిక్ఖవే, అప్పత్తో ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి, సోసారితో. పాదచ్ఛిన్నో, భిక్ఖవే...పే.... హత్థపాదచ్ఛిన్నో, భిక్ఖవే... కణ్ణచ్ఛిన్నో , భిక్ఖవే... నాసచ్ఛిన్నో, భిక్ఖవే... కణ్ణనాసచ్ఛిన్నో, భిక్ఖవే... అఙ్గులిచ్ఛిన్నో, భిక్ఖవే... అళచ్ఛిన్నో, భిక్ఖవే... కణ్డరచ్ఛిన్నో, భిక్ఖవే... ఫణహత్థకో, భిక్ఖవే... ఖుజ్జో, భిక్ఖవే... వామనో, భిక్ఖవే... గలగణ్డీ, భిక్ఖవే... లక్ఖణాహతో, భిక్ఖవే... కసాహతో, భిక్ఖవే... లిఖితకో, భిక్ఖవే... సీపదికో, భిక్ఖవే... పాపరోగీ, భిక్ఖవే... పరిసదూసకో, భిక్ఖవే... కాణో, భిక్ఖవే... కుణీ, భిక్ఖవే... ఖఞ్జో, భిక్ఖవే... పక్ఖహతో, భిక్ఖవే... ఛిన్నిరియాపథో, భిక్ఖవే... జరాదుబ్బలో, భిక్ఖవే... అన్ధో, భిక్ఖవే... మూగో, భిక్ఖవే... బధిరో, భిక్ఖవే... అన్ధమూగో, భిక్ఖవే... అన్ధబధిరో, భిక్ఖవే... మూగబధిరో, భిక్ఖవే... అన్ధమూగబధిరో, భిక్ఖవే, అప్పత్తో ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – సోసారితో. అయం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, పుగ్గలో అప్పత్తో ఓసారణం, తఞ్చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – సోసారితో. ఇమే వుచ్చన్తి, భిక్ఖవే, పుగ్గలా అప్పత్తా ఓసారణం, తే చే సఙ్ఘో ఓసారేతి – సోసారితా.

ద్వేనిస్సారణాదికథా నిట్ఠితా.

వాసభగామభాణవారో నిట్ఠితో పఠమో.

౨౮౦. అధమ్మకమ్మాదికథా

౩౯౨. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స న హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తి"న్తి? సో ఏవం వదేతి – "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పస్సేయ్య"న్తి. తం సఙ్ఘో ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స న హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పటికరోహి తం ఆపత్తి"న్తి. సో ఏవం వదేతి – "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమయం పటికరేయ్య"న్తి. తం సఙ్ఘో ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స న హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "పాపికా తే, ఆవుసో, దిట్ఠి, పటినిస్సజ్జేతం పాపికం దిట్ఠి"న్తి. సో ఏవం వదేతి – "నత్థి మే, ఆవుసో, పాపికా దిట్ఠి, యమహం పటినిస్సజ్జేయ్య"న్తి. తం సఙ్ఘో పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స న హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, న హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తి? పటికరోహి తం ఆపత్తి"న్తి. సో ఏవం

వదేతి – "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పస్సేయ్యం. నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పటికరేయ్యా"న్తి. తం సఙ్ఘో అదస్సనే వా అప్పటికమ్మే వా ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స న హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, న హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తిం? పాపికా తే దిట్ఠి, పటినిస్సజ్జేతం పాపికం దిట్ఠి"న్తి. సో ఏవం వదేతి – "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పస్సేయ్యం; నత్థి మే, ఆవుసో, పాపికా దిట్ఠి, యమహం పటినిస్సజ్జేయ్యా"న్తి. తం సఙ్ఘో అదస్సనే వా అప్పటినిస్సగ్గే వా ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స న హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా, న హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పటికరోహి తం ఆపత్తిం; పాపికా తే దిట్ఠి, పటినిస్సజ్జేతం పాపికం దిట్ఠి"న్తి. సో ఏవం వదేతి – "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పటికరేయ్యం. నత్థి మే, ఆవుసో, పాపికా దిట్ఠి, యమహం పటినిస్సజ్జేయ్యా"న్తి. తం సఙ్ఘో అప్పటికమ్మే వా అప్పటినిస్సగ్గే వా ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స న హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, న హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా, న హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తిం? పటికరోహి తం ఆపత్తిం; పాపికా తే దిట్ఠి, పటినిస్సజ్జేతం పాపికం దిట్ఠి"న్తి. సో ఏవం వదేతి – "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పస్సేయ్యం. నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పటికరేయ్యం. నత్థి మే, ఆవుసో, పాపికా దిట్ఠి, యమహం పటినిస్సజ్జేయ్యా"న్తి. తం సఙ్ఘో అదస్సనే వా అప్పటికమ్మే వా అప్పటినిస్సగ్గే వా ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

౩౯౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా. తమేనం చోదేతి. సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం , ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తి"న్తి? సో ఏవం వదేతి – "ఆమావుసో, పస్సామీ"తి. తం సఙ్ఘో ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పటికరోహి తం ఆపత్తి"న్తి. సో ఏవం వదేతి – "ఆమావుసో, పటికరిస్సామీ"తి. తం సఙ్ఘో ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "పాపికా తే, ఆవుసో, దిట్ఠి; పటినిస్సజ్జేతం పాపికం దిట్ఠి"న్తి. సో ఏవం వదేతి – "ఆమావుసో , పటినిస్సజ్జిస్సామీ"తి. తం సఙ్ఘో పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా…పే॰… హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా…పే॰… హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా, హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా…పే॰… హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా, హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తిం? పటికరోహి తం ఆపత్తిం; పాపికా తే దిట్ఠి,

పటినిస్సజ్జేతం పాపికం దిట్ఠి”న్తి. సో ఏవం వదేతి – “ఆమావుసో, పస్సామి, ఆమ పటికరిస్సామి, ఆమ పటినిస్సజ్జిస్సామీ”తి . తం సఙ్ఘో అదస్సనే వా అప్పటికమ్మే వా అప్పటినిస్సగ్గే వా ఉక్ఖిపతి – అధమ్మకమ్మం.

౩౯౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – “ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తి”న్తి? సో ఏవం వదేతి – “నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పస్సేయ్య”న్తి. తం సఙ్ఘో ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపతి – ధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – “ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పటికరోహి తం ఆపత్తి”న్తి. సో ఏవం వదేతి – “నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పటికరేయ్య”న్తి. తం సఙ్ఘో ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిపతి – ధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – “పాపికా తే, ఆవుసో, దిట్ఠి, పటినిస్సజ్జేతం పాపికం దిట్ఠి”న్తి. సో ఏవం వదేతి – “నత్థి మే, ఆవుసో, పాపికా దిట్ఠి, యమహం పటినిస్సజ్జేయ్య”న్తి. తం సఙ్ఘో పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిపతి – ధమ్మకమ్మం.

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖుస్స హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా…పే॰…

హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా…పే॰… హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా, హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా …పే॰… హోతి ఆపత్తి దట్ఠబ్బా, హోతి ఆపత్తి పటికాతబ్బా, హోతి పాపికా దిట్ఠి పటినిస్సజ్జేతా. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా సమ్బహులా వా ఏకపుగ్గలో వా – “ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తిం? పటికరోహి తం ఆపత్తిం. పాపికా తే దిట్ఠి, పటినిస్సజ్జేతం పాపికం దిట్ఠి”న్తి. సో ఏవం వదేతి – “నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి, యమహం పస్సేయ్యం. నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి యమహం పటికరేయ్యం. నత్థి మే, ఆవుసో, పాపికా దిట్ఠి, యమహం పటినిస్సజ్జేయ్య”న్తి. తం సఙ్ఘో అదస్సనే వా అప్పటికమ్మే వా అప్పటినిస్సగ్గే వా ఉక్ఖిపతి – ధమ్మకమ్మన్తి.

అధమ్మకమ్మాదికథా నిట్ఠితా.

౨౪౧. ఉపాలిపుచ్ఛాకథా

౪౦౦. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఉపాలి భగవన్తం ఏతదవోచ – “యో ను ఖో, భన్తే, సమగ్గో సఙ్ఘో సమ్ముఖాకరణీయం కమ్మం అసమ్ముఖా కరోతి, ధమ్మకమ్మం ను ఖో తం, భన్తే, వినయకమ్మ”న్తి? “అధమ్మకమ్మం తం, ఉపాలి, అవినయకమ్మ”న్తి. “యో ను ఖో, భన్తే, సమగ్గో సఙ్ఘో పటిపుచ్ఛాకరణీయం కమ్మం అప్పటిపుచ్ఛా కరోతి…పే॰… పటిఞ్ఞాయకరణీయం కమ్మం అపటిఞ్ఞాయ కరోతి… సతివినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి… అమూళ్హవినయారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి… తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి… తజ్జనీయకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి … నియస్సకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి… పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి… పటిసారణీయకమ్మారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి… ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స పరివాసం

దేతి... పరివాసారహం మూలాయ పటికస్సతి... మూలాయపటికస్సనారహస్స మానత్తం దేతి... మానత్తారహం అబ్భేతి... అబ్భానారహం ఉపసమ్పాదేతి, ధమ్మకమ్మం ను ఖో తం, భన్తే, వినయకమ్మ"న్తి? "అధమ్మకమ్మం తం, ఉపాలి, అవినయకమ్మం".

"యో ఖో, ఉపాలి, సమగ్గో సఙ్ఘో సమ్ముఖాకరణీయం కమ్మం అసమ్ముఖా కరోతి, ఏవం ఖో, ఉపాలి, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం, ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతి. యో ఖో, ఉపాలి, సమగ్గో సఙ్ఘో పటిపుచ్ఛాకరణీయం కమ్మం అప్పటిపుచ్ఛా కరోతి...పే.... పటిఞ్ఞాయకరణీయం కమ్మం అపటిఞ్ఞాయ కరోతి... సతివినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి... అమూళ్హవినయారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి... తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి... తజ్జనీయకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి... నియస్సకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి... పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి... పటిసారణీయకమ్మారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి... ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స పరివాసం దేతి... పరివాసారహం మూలాయ పటికస్సతి... మూలాయపటికస్సనారహస్స మానత్తం దేతి... మానత్తారహం అబ్భేతి... అబ్భానారహం ఉపసమ్పాదేతి, ఏవం ఖో, ఉపాలి, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతీ"తి.

४००. "యో ను ఖో, భన్తే, సమగ్గో సఙ్ఘో సమ్ముఖాకరణీయం కమ్మం సమ్ముఖా కరోతి, ధమ్మకమ్మం ను ఖో తం, భన్తే, వినయకమ్మ"న్తి? "ధమ్మకమ్మం తం, ఉపాలి, వినయకమ్మ"న్తి. "యో ను ఖో, భన్తే, సమగ్గో సఙ్ఘో పటిపుచ్ఛాకరణీయం కమ్మం పటిపుచ్ఛా కరోతి...పే.... పటిఞ్ఞాయకరణీయం కమ్మం పటిఞ్ఞాయ కరోతి... సతివినయారహస్స సతివినయం దేతి... అమూళ్హవినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి... తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి... తజ్జనీయకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి... నియస్సకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి... పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి... పటిసారణీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి... ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి... పరివాసారహస్స పరివాసం దేతి మూలాయపటికస్సనారహం మూలాయ పటికస్సతి... మానత్తారహస్స మానత్తం దేతి... అబ్భానారహం అబ్భేతి... ఉపసమ్పదారహం ఉపసమ్పాదేతి, ధమ్మకమ్మం ను ఖో తం, భన్తే, వినయకమ్మ"న్తి? "ధమ్మకమ్మం తం, ఉపాలి, వినయకమ్మం.

"యో ఖో, ఉపాలి, సమగ్గో సఙ్ఘో సమ్ముఖాకరణీయం కమ్మం సమ్ముఖా కరోతి, ఏవం ఖో, ఉపాలి, ధమ్మకమ్మం హోతి వినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో అనతిసారో హోతి. యో ఖో, ఉపాలి, సమగ్గో సఙ్ఘో పటిపుచ్ఛాకరణీయం కమ్మం పటిపుచ్ఛా కరోతి... పటిఞ్ఞాయకరణీయం కమ్మం పటిఞ్ఞాయ కరోతి... సతివినయారహస్స సతివినయం దేతి... అమూళ్హవినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి... తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి... తజ్జనీయకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి... నియస్సకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి... పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి ... పటిసారణీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి... ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి... పరివాసారహస్స పరివాసం దేతి... మూలాయపటికస్సనారహం మూలాయ పటికస్సతి... మానత్తారహస్స మానత్తం దేతి... అబ్భానారహం అబ్భేతి... ఉపసమ్పదారహం ఉపసమ్పాదేతి, ఏవం ఖో, ఉపాలి, ధమ్మకమ్మం హోతి వినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో అనతిసారో హోతీ"తి.

౪౦౨. "యో ను ఖో, భన్తే, సమగ్గో సఙ్ఘో సతివినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి, అమూళ్హవినయారహస్స సతివినయం దేతి, ధమ్మకమ్మం ను ఖో తం, భన్తే, వినయకమ్మ"న్తి? "అధమ్మకమ్మం తం, ఉపాలి, అవినయకమ్మ"న్తి. "యో ను ఖో, భన్తే, సమగ్గో సఙ్ఘో అమూళ్హవినయారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి, తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి...పే.... తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి, తజ్జనీయకమ్మారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి... తజ్జనీయకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి, నియస్సకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి... నియస్సకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి, పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి... పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి, పటిసారణీయకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి... పటిసారణీయకమ్మారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి, ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి... ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స పరివాసం దేతి, పరివాసారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి... పరివాసారహం మూలాయ పటికస్సతి, మూలాయపటికస్సనారహస్స పరివాసం దేతి... మూలాయపటికస్సనారహస్స మానత్తం దేతి, మానత్తారహం మూలాయ పటికస్సతి... మానత్తారహం అబ్భేతి, అబ్భానారహస్స మానత్తం దేతి... అబ్భానారహం ఉపసమ్పాదేతి, ఉపసమ్పదారహం అబ్భేతి, ధమ్మకమ్మం ను ఖో తం, భన్తే, వినయకమ్మ"న్తి? "అధమ్మకమ్మం తం, ఉపాలి, అవినయకమ్మ"న్తి.

"యో ఖో, ఉపాలి, సమగ్గో సఙ్ఘో సతివినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి, అమూళ్హవినయారహస్స సతివినయం దేతి, ఏవం ఖో, ఉపాలి, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతి. యో ఖో, ఉపాలి, సమగ్గో సఙ్ఘో అమూళ్హవినయారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి, తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి...పే.... తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి, తజ్జనీయకమ్మారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి... తజ్జనీయకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి , నియస్సకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి... నియస్సకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి, పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి... పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి, పటిసారణీయకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి... పటిసారణీయకమ్మారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి, ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి... ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స పరివాసం దేతి, పరివాసారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి... పరివాసారహం మూలాయ పటికస్సతి, మూలాయపటికస్సనారహస్స పరివాసం దేతి... మూలాయపటికస్సనారహస్స మానత్తం దేతి, మానత్తారహం మూలాయ పటికస్సతి – మానత్తారహం అబ్భేతి, అబ్భానారహస్స మానత్తం దేతి... అబ్భానారహం ఉపసమ్పాదేతి, ఉపసమ్పదారహం అబ్భేతి, ఏవం ఖో, ఉపాలి, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతీ"తి.

౪౦౩. "యో ను ఖో, భన్తే, సమగ్గో సఙ్ఘో సతివినయారహస్స సతివినయం దేతి, అమూళ్హవినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి, ధమ్మకమ్మం ను ఖో తం, భన్తే, వినయకమ్మ"న్తి? "ధమ్మకమ్మం తం, ఉపాలి, వినయకమ్మ"న్తి. "యో ను ఖో, భన్తే, సమగ్గో సఙ్ఘో అమూళ్హవినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి...పే.... తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి...పే.... తజ్జనీయకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి...పే.... నియస్సకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి...పే.... పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి...పే.... పటిసారణీయకమ్మారహస్స

పటిసారణీయకమ్మం కరోతి…పే॰… ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి…పే॰… పరివాసారహస్స పరివాసం దేతి…పే॰… మూలాయపటికస్సనారహం మూలాయ పటికస్సతి…పే॰… మానత్తారహస్స మానత్తం దేతి…పే॰… అబ్భానారహం అబ్భేతి, ఉపసమ్పదారహం ఉపసమ్పాదేతి, ధమ్మకమ్మం ను ఖో తం, భన్తే, వినయకమ్మ”న్తి?

“ధమ్మకమ్మం తం, ఉపాలి, వినయకమ్మం”.

“యో ఖో, ఉపాలి, సమగ్గో సఙ్ఘో సతివినయారహస్స సతివినయం దేతి, అమూళ్హవినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి, ఏవం ఖో, ఉపాలి, ధమ్మకమ్మం హోతి వినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో అనతిసారో హోతి . యో ఖో, ఉపాలి, సమగ్గో సఙ్ఘో అమూళ్హవినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి …పే॰… తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి…పే॰… తజ్జనీయకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి…పే॰… నియస్సకమ్మారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి…పే॰… పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి…పే॰… పటిసారణీయకమ్మారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి…పే॰… ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి…పే॰… పరివాసారహస్స పరివాసం దేతి…పే॰… మూలాయ పటికస్సనారహం మూలాయ పటికస్సతి…పే॰… మానత్తారహస్స మానత్తం దేతి…పే॰… అబ్భానారహం అబ్భేతి, ఉపసమ్పదారహం ఉపసమ్పాదేతి, ఏవం ఖో, ఉపాలి, ధమ్మకమ్మం హోతి వినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో అనతిసారో హోతీ”తి.

౪౦౪. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – యో ఖో, భిక్ఖవే, సమగ్గో సఙ్ఘో సతివినయారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి, ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతి. యో ఖో, భిక్ఖవే, సమగ్గో సఙ్ఘో సతివినయారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి…పే॰… సతివినయారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి… సతివినయారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి… సతివినయారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి… సతివినయారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి… సతివినయారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి … సతివినయారహస్స పరివాసం దేతి… సతివినయారహం మూలాయ పటికస్సతి… సతివినయారహస్స మానత్తం దేతి… సతివినయారహం అబ్భేతి… సతివినయారహం ఉపసమ్పాదేతి, ఏవం ఖో , భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతి.

౪౦౫. యో ఖో, భిక్ఖవే, సమగ్గో సఙ్ఘో అమూళ్హవినయారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి, ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతి. యో ఖో, భిక్ఖవే, సమగ్గో సఙ్ఘో అమూళ్హవినయారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి…పే॰… అమూళ్హవినయారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి… అమూళ్హవినయారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి… అమూళ్హవినయారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి… అమూళ్హవినయారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి… అమూళ్హవినయారహస్స పరివాసం దేతి… అమూళ్హవినయారహం మూలాయ పటికస్సతి… అమూళ్హవినయారహస్స మానత్తం దేతి… అమూళ్హవినయారహం అబ్భేతి… అమూళ్హవినయారహం ఉపసమ్పాదేతి… అమూళ్హవినయారహస్స సతివినయం దేతి, ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతి.

౪౦౬. యో ఖో, భిక్ఖవే, సమగ్గో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి...పే.... తజ్జనీయకమ్మారహస్స... నియస్సకమ్మారహస్స... పబ్బాజనీయకమ్మారహస్స... పటిసారణీయకమ్మారహస్స... ఉక్ఖేపనీయకమ్మారహస్స... పరివాసారహం... మూలాయపటికస్సనారహస్స... మానత్తారహం... అబ్భానారహం... ఉపసమ్పదారహస్స సతివినయం దేతి, ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతి. యో ఖో, భిక్ఖవే, సమగ్గో సఙ్ఘో ఉపసమ్పదారహస్స అమూళ్హవినయం దేతి...పే.... ఉపసమ్పదారహస్స తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి... ఉపసమ్పదారహస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోతి... ఉపసమ్పదారహస్స నియస్సకమ్మం కరోతి... ఉపసమ్పదారహస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి... ఉపసమ్పదారహస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోతి... ఉపసమ్పదారహస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి... ఉపసమ్పదారహస్స పరివాసం దేతి... ఉపసమ్పదారహం మూలాయ పటికస్సతి... ఉపసమ్పదారహస్స మానత్తం దేతి... ఉపసమ్పదారహం అబ్భేతి, ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అధమ్మకమ్మం హోతి అవినయకమ్మం. ఏవఞ్చ పన సఙ్ఘో సాతిసారో హోతీతి.

ఉపాలిపుచ్ఛాకథా నిట్ఠితా.

ఉపాలిపుచ్ఛాభాణవారో నిట్ఠితో దుతియో.

౨౪౨. తజ్జనీయకమ్మకథా

౪౦౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి . తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో అధమ్మేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా.

౪౦౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో అధమ్మేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి –

ధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా'తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా.

౪౦౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా.

౪౧౦. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో అధమ్మేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మేన వగ్గా.

౪౧౧. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో అధమ్మేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో ధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా.

తజ్జనీయకమ్మకథా నిట్ఠితా.

౨౪౩. నియస్సకమ్మకథా

౪౧౨. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో, గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి . తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు బాలో అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో, గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి. హన్దస్స మయం నియస్సకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స నియస్సకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం నియస్సకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స నియస్సకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే.....

యథా హేట్ఠా, తథా చక్కం కాతబ్బం.

నియస్సకమ్మకథా నిట్ఠితా.

౨౪౪. పబ్బాజనీయకమ్మకథా

౪౧౩. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు కులదూసకో హోతి పాపసమాచారో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు కులదూసకో పాపసమాచారో. హన్దస్స మయం పబ్బాజనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం పబ్బాజనీయకమ్మం

కరోమా”తి. తే తస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే॰... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే॰....

చక్కం కాతబ్బం .

పబ్బాజనీయకమ్మకతా నిట్ఠితా.

౨౪౫. పటిసారణీయకమ్మకథా

౪౧౪. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు గిహీ అక్కోసతి పరిభాసతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు గిహీ అక్కోసతి పరిభాసతి. హన్దస్స మయం పటిసారణీయకమ్మం కరోమా”తి. తే తస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం పటిసారణీయకమ్మం కరోమా”తి. తే తస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే॰... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే॰....

చక్కం కాతబ్బం.

పటిసారణీయకమ్మకథా నిట్ఠితా.

౨౪౬. అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకథా

౪౧౫. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితుం. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితుం. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా”తి. తే తస్స ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా”తి. తే తస్స ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే॰... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే॰....

చక్కం కాతబ్బం.

అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకథా నిట్ఠితా.

౨౪౭. అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకథా

౪౧౬. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతుం. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతుం. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా"తి . తే తస్స ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే....

చక్కం కాతబ్బం.

అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకథా నిట్ఠితా.

౨౪౮. అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకథా

౪౧౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు న ఇచ్ఛతి పాపికం దిట్ఠిం పటినిస్సజ్జితుం. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు న ఇచ్ఛతి పాపికం దిట్ఠిం పటినిస్సజ్జితుం. హన్దస్స మయం పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే....

చక్కం కాతబ్బం.

అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకథా నిట్ఠితా.

౨౪౯. తజ్జనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౧౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం

పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా.

౪౧౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా.

౪౨౦. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి . తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం

ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా.

౪౨౧. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మేన వగ్గా.

౪౨౨. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన సమగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం ధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా.

తజ్జనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౩౦. నియస్సకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౨౩. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – ''అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా''తి. తే తస్స నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – ''ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా''తి. తే తస్స నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే.....

చక్కం కాతబ్బం.

నియస్సకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౩౧. పబ్బాజనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౨౪. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి , నేత్థారం వత్తతి, పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – ''అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా''తి. తే తస్స పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – ''ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా''తి. తే తస్స పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే.....

చక్కం కాతబ్బం.

పబ్బాజనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౩౨. పటిసారణీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౨౫. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – ''అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా''తి. తే తస్స పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – ''ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన

పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే.....

చక్కం కాతబ్బం.

పటిసారణీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౨౩. అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౨౬. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే.....

చక్కం కాతబ్బం.

అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౨౪. అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౨౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం – అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే.....

చక్కం కాతబ్బం.

అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౩౩. అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౨౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. సో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛతి. తత్థపి భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "ఇమస్స ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖునో సఙ్ఘేన పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సద్ధం – అధమ్మేన వగ్గేహి. హన్దస్స మయం పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి... అధమ్మేన సమగ్గా...పే.... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా...పే.....

చక్కం కాతబ్బం.

అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౩౪. తజ్జనీయకమ్మవివాదకథా

౪౨౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో...పే.... సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి . తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

౪౩౦. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి...పే.... సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో...పే.... సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం

పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అధమ్మేన సమగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

౪౩౧. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి…పే॰… సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో…పే॰… సఙ్ఘే అధికరణకారకో హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ధమ్మేన వగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

౪౩౨. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి…పే॰… సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో…పే॰… సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

౪౩౩. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి…పే॰… సఙ్ఘే అధికరణకారకో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు భణ్డనకారకో హోతి…పే॰… సఙ్ఘే అధికరణకారకో. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం కరోమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం కరోన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

తజ్జనీయకమ్మవివాదకథా నిట్ఠితా.

౨౩౬. నియస్సకమ్మవివాదకథా

౪౩౪. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో, గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు బాలో అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో, గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి. హన్దస్స మయం నియస్సకమ్మం కరోమా”తి. తే తస్స నియస్సకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా…పే॰… అధమ్మేన సమగ్గా… ధమ్మేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం,

ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం , ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమే పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

నియస్సకమ్మవివాదకథా నిట్ఠితా.

౨౫౮. పబ్బాజనీయకమ్మవివాదకథా

౪౩౫. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు కులదూసకో హోతి పాపసమాచారో. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు కులదూసకో పాపసమాచారో. హన్దస్స మయం పబ్బాజనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స పబ్బాజనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా...పే.... అధమ్మేన సమగ్గా... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ"న్తి యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమే పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

పబ్బాజనీయకమ్మవివాదకథా నిట్ఠితా.

౨౫౯. పటిసారణీయకమ్మవివాదకథా

౪౩౬. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు గిహీ అక్కోసతి పరిభాసతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు గిహీ అక్కోసతి పరిభాసతి. హన్దస్స మయం పటిసారణీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స పటిసారణీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా...పే.... అధమ్మేన సమగ్గా... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమే పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

పటిసారణీయకమ్మవివాదకథా నిట్ఠితా.

౨౬౦. అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మవివాదకథా

౪౩౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితుం. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితుం. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా...పే.... అధమ్మేన సమగ్గా... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన

వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమే పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మవివాదకథా నిట్ఠితా.

౨౬౧. అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మవివాదకథా

౪౩౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతుం. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతుం. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా...పే.... అధమ్మేన సమగ్గా... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ"న్తి; యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమే పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మవివాదకథా నిట్ఠితా.

౨౬౨. అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మవివాదకథా

౪౩౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు న ఇచ్ఛతి పాపికం దిట్ఠిం పటినిస్సజ్జితుం. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు న ఇచ్ఛతి పాపికం దిట్ఠిం పటినిస్సజ్జితుం. హన్దస్స మయం పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోన్తి – అధమ్మేన వగ్గా... పే.... అధమ్మేన సమగ్గా... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమే పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మవివాదకథా నిట్ఠితా.

౨౬౩. తజ్జనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౪౦. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

౪౪౧. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అధమ్మేన సమగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

౪౪౨. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో , భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మేన వగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మేన వగ్గకమ్మ"న్తి యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

౪౪౩. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర , భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ

ఏవమాహంసు – “ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

౪౪౪. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

తజ్జనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౬౪. నియస్సకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౪౫. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి , నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా…పే॰… అధమ్మేన సమగ్గా… ధమ్మేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే , యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమేపి [ఇమే (సీ॰ స్యా॰ ఏవముపరిపి)] పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

నియస్సకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౬౫. పబ్బాజనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౪౬. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా…పే॰… అధమ్మేన సమగ్గా… ధమ్మేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం,

ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమేపి పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

పబ్బాజనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౬౬. పటిసారణీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౪౭. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా...పే.... అధమ్మేన సమగ్గా... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం , ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమేపి పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

పటిసారణీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౬౭. అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౪౮. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – “అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా”తి. తే తస్స ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా...పే.... అధమ్మేన సమగ్గా... ధమ్మేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా... ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – “అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ”న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ”న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమేపి పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౬౮. అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౪౯. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా…పే.… అధమ్మేన సమగ్గా… ధమ్మేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమేపి పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

౨౬౯. అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా

౪౫౦. ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – "అయం ఖో, ఆవుసో, భిక్ఖు సఙ్ఘేన పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. హన్దస్స మయం పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేమా"తి. తే తస్స పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేన్తి – అధమ్మేన వగ్గా…పే.… అధమ్మేన సమగ్గా… ధమ్మేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గా… ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గా. తత్రట్ఠో సఙ్ఘో వివదతి – "అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అధమ్మేన సమగ్గకమ్మం, ధమ్మేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన వగ్గకమ్మం, ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మం, అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి. తత్ర, భిక్ఖవే, యే తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ధమ్మపతిరూపకేన సమగ్గకమ్మ"న్తి, యే చ తే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "అకతం కమ్మం దుక్కటం కమ్మం పున కాతబ్బం కమ్మ"న్తి, ఇమే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో. ఇమేపి పఞ్చ వారా సంఖిత్తా.

అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మపటిప్పస్సద్ధికథా నిట్ఠితా.

చమ్పేయ్యక్ఖన్ధకో నవమో.

౨౭౦. తస్సుద్దానం

చమ్పాయం భగవా ఆసి, వత్థు వాసభగామకే;

ఆగన్తుకానముస్సుక్కం, అకాసి ఇచ్ఛితబ్బకే [ఇచ్ఛితబ్బకో (క.)].

పకతఞ్ఞానోతి ఞత్వా, ఉస్సుక్కం న కరీ తదా;
ఉక్ఖిత్తో న కరోతీతి, సాగమా జినసన్తికే.

అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, సమగ్గం అధమ్మేన చ;
ధమ్మేన వగ్గకమ్మఞ్చ, పతిరూపకేన వగ్గికం.

పతిరూపకేన సమగ్గం, ఏకో ఉక్ఖిపతేకకం;
ఏకో చ ద్వే సమ్బహులే, సఙ్ఘం ఉక్ఖిపతేకకో.

దువేపి సమ్బహులాపి, సఙ్ఘో సఙ్ఘఞ్చ ఉక్ఖిపి;
సబ్బఞ్ఞుపవరో సుత్వా, అధమ్మన్తి పటిక్ఖిపి.

ఞత్తివిపన్నం యం కమ్మం, సమ్పన్నం అనుసావనం;
అనుస్సావనవిపన్నం, సమ్పన్నం ఞత్తియా చ యం.

ఉభయేన విపన్నఞ్చ, అఞ్ఞత్ర ధమ్మమేవ చ;
వినయా సత్థు పటికుట్ఠం, కుప్పం అట్ఠానారహికం.

అధమ్మవగ్గం సమగ్గం, ధమ్మ పతిరూపాని యే దువే;
ధమ్మేనేవ చ సామగ్గిం, అనుఞ్ఞాసి తథాగతో.

చతువగ్గో పఞ్చవగ్గో, దసవగ్గో చ వీసతి;
పరోవీసతివగ్గో చ [అతిరేకవీసతివగ్గో (స్యా.)], సఙ్ఘో పఞ్చవిధో తథా.

ఠపేత్వా ఉపసమ్పదం, యఞ్చ కమ్మం పవారణం;
అబ్భానకమ్మేన సహా, చతువగ్గేహి కమ్మికో.

దువే కమ్మే ఠపేత్వాన, మజ్ఝదేసూపసమ్పదం;
అబ్భానం పఞ్చవగ్గికో, సబ్బకమ్మేసు కమ్మికో.

అబ్భానేకం ఠపేత్వాన, యే భిక్ఖూ దసవగ్గికా;
సబ్బకమ్మకరో సఙ్ఘో, వీసో సబ్బత్థ కమ్మికో.

భిక్ఖునీ సిక్ఖమానా, చ సామణేరో సామణేరీ;
పచ్చక్ఖాతన్తిమవత్థూ, ఉక్ఖిత్తాపత్తిదస్సనే.

అప్పటికమ్మే దిట్ఠియా, పణ్డకో థేయ్యసంవాసకం;
తిత్థియా తిరచ్ఛానగతం, మాతు పితు చ ఘాతకం.

అరహం భిక్ఖునీదూసి, భేదకం లోహితుప్పాదం;
బ్యఞ్జనం నానాసంవాసం, నానాసీమాయ ఇద్ధియా.

యస్స సఙ్ఘో కరే కమ్మం, హోన్తేతే చతువీసతి;
సమ్బుద్ధేన పటిక్ఖిత్తా, న హేతే గణపూరకా.

పారివాసికచతుత్థో, పరివాసం దదేయ్య వా;
మూలా మానత్తమబ్భేయ్య, అకమ్మం న చ కరణం.

మూలా అరహమానత్తా, అబ్భానారహమేవ చ;
న కమ్మకారకా పఞ్చ, సమ్బుద్ధేన పకాసితా.

భిక్ఖునీ సిక్ఖమానా చ, సామణేరో సామణేరికా;
పచ్చక్ఖన్తిమఉమ్మత్తా, ఖిత్తావేదనదస్సనే.

అప్పటికమ్మే దిట్ఠియా, పణ్డకాపి చ బ్యఞ్జనా [ఇతో పరం స్యామమూలే దియడ్ఢగాథాహి అభబ్బపుగ్గలా సమత్తం దస్సితా];
నానాసంవాసకా సీమా, వేహాసం యస్స కమ్మ చ.

అట్ఠారసన్నమేతేసం, పటిక్కోసం న రుహతి;
భిక్ఖుస్స పకతత్తస్స, రుహతి పటిక్కోసనా.

సుద్ధస్స దున్నిసారితో, బాలో హి సునిస్సారితో;
పణ్డకో థేయ్యసంవాసో, పక్కన్తో తిరచ్ఛానగతో.

మాతు పితు అరహన్త, దూసకో సఙ్ఘభేదకో;
లోహితుప్పాదకో చేవ, ఉభతోబ్యఞ్జనో చ యో.

ఏకాదసన్నం ఏతేసం, ఓసారణం న యుజ్జతి;
హత్థపాదం తదుభయం, కణ్ణనాసం తదూభయం.

అఙ్గులి అళకణ్డరం, ఫణం ఖుజ్జో చ వామనో;
గణ్డీ లక్ఖణకసా, చ లిఖితకో చ సీపదీ.

పాపా పరిసకాణో చ, కుణీ ఖఞ్జో హతోపి చ;
ఇరియాపథదుబ్బలో, అన్ధో మూగో చ బధిరో.

అన్ధమూగన్ధబధిరో మూగబధిరమేవ చ;

అన్ధమూగబధిరో చ, ద్వత్తింసేతే అనూనకా.

తేసం ఓసారణం హోతి, సమ్బుద్ధేన పకాసితం;
దట్ఠబ్బా పటికాతబ్బా, నిస్సజ్జేతా న విజ్జతి.

తస్స ఉక్ఖేపనా కమ్మా, సత్త హోన్తి అధమ్మికా;
ఆపన్నం అనువత్తన్తం, సత్త తేపి అధమ్మికా.

ఆపన్నం నానువత్తన్తం, సత్త కమ్మా సుధమ్మికా;
సమ్ముఖా పటిపుచ్ఛా చ, పటిఞ్ఞాయ చ కారణా.

సతి అమూళ్హపాపికా, తజ్జనీనియస్సేన చ;
పబ్బాజనీయ పటిసారో, ఉక్ఖేపపరివాస చ.

మూలా మానత్తఅబ్భానా, తథేవ ఉపసమ్పదా;
అఞ్ఞం కరేయ్య అఞ్ఞస్స, సోళసేతే అధమ్మికా.

తం తం కరేయ్య తం తస్స, సోళసేతే సుధమ్మికా;
పచ్చారోపేయ్య అఞ్ఞఞ్ఞం, సోళసేతే అధమ్మికా.

ద్వే ద్వే తమ్మూలకం తస్స [ద్వే ద్వే మూలా కతా కస్స (స్యా.), దోదోతమూలకన్తస్స (క.)], తేపి సోళస
ధమ్మికా;
ఏకేకమూలకం చక్కం, “అధమ్మ”న్తి జినోబ్రవి.

అకాసి తజ్జనీయం కమ్మం, సఙ్ఘో భణ్డనకారకో;
అధమ్మేన వగ్గకమ్మం, అఞ్ఞం ఆవాసం గచ్ఛి సో.

తత్థాధమ్మేన సమగ్గా, తస్స తజ్జనీయం కరుం;
అఞ్ఞత్థ వగ్గాధమ్మేన, తస్స తజ్జనీయం కరుం.

పతిరూపేన వగ్గాపి, సమగ్గాపి తథా కరుం;
అధమ్మేన సమగ్గా చ, ధమ్మేన వగ్గమేవ చ.

పతిరూపకేన వగ్గా చ, సమగ్గా చ ఇమే పదా;
ఏకేకమూలకం కత్వా, చక్కం బన్ధే విచక్ఖణో.

బాలా బ్యత్తస్స నియస్సం, పబ్బాజే కులదూసకం;
పటిసారణీయం కమ్మం, కరే అక్కోసకస్స చ.

అదస్సనాప్పటికమ్మే , యో చ దిట్ఠిం న నిస్సజ్జే;
తేసం ఉక్ఖేపనీయకమ్మం, సత్థవాహేన భాసితం.

ఉపరి నయకమ్మానం [ఉపవినయకమ్మానం (స్యా॰), ఉక్ఖేపనీయకమ్మానం (క॰)] పఞ్ఞో తజ్జనీయం నయే;
తేసంయేవ అనులోమం, సమ్మా వత్తతి యాచితే [యాచతి (స్యా॰), యాచితో (సీ॰)].

పస్సద్ధి తేసం కమ్మానం, హేట్ఠా కమ్మనయేన చ;
తస్మిం తస్మిం తు కమ్మేసు, తత్రట్ఠో చ వివదతి.

అకతం దుక్కటఞ్చేవ, పునకాతబ్బకన్తి చ;
కమ్మే పస్సద్ధియా చాపి, తే భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో.

విపత్తిబ్యాధితే దిస్వా, కమ్మప్పత్తే మహాముని;
పటిప్పస్సద్ధిమక్ఖాసి, సల్లకత్తోవ ఓసధన్తి.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూని ఛత్తింసాతి.

చమ్పేయ్యక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

౧౦. కోసమ్బకక్ఖన్ధకో

౨౭౧. కోసమ్బకవివాదకథా

౪౫౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా కోసమ్బియం విహరతి ఘోసితారామే. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. సో తస్సా ఆపత్తియా ఆపత్తిదిట్ఠి [ఆపత్తిదిట్ఠీ (సీ.)] హోతి; అఞ్ఞే భిక్ఖూ తస్సా ఆపత్తియా అనాపత్తిదిట్ఠినో హోన్తి. సో అపరేన సమయేన తస్సా ఆపత్తియా అనా పత్తిదిట్ఠి హోతి; అఞ్ఞే భిక్ఖూ తస్సా ఆపత్తియా ఆపత్తిదిట్ఠినో హోన్తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం ఏతదవోచుం – "ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తి"న్తి? "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి యమహం పస్సేయ్య"న్తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ సామగ్గిం లభిత్వా తం భిక్ఖుం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపింసు. సో చ భిక్ఖు బహుస్సుతో హోతి ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. అథ ఖో సో భిక్ఖు సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏతదవోచ – "అనాపత్తి ఏసా, ఆవుసో, నేసా ఆపత్తి. అనాపన్నోమ్హి, నమ్హి ఆపన్నో. అనుక్ఖిత్తోమ్హి, నమ్హి ఉక్ఖిత్తో. అధమ్మికేనమ్హి కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో కుప్పేన అట్ఠానారహేన. హోథ మే ఆయస్మన్తో ధమ్మతో వినయతో పక్ఖా"తి. అలభి ఖో సో భిక్ఖు సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ పక్ఖే. జానపదానమ్పి సన్దిట్ఠానం సమ్భత్తానం భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పాహేసి – అనాపత్తి ఏసా, ఆవుసో, నేసా ఆపత్తి. అనాపన్నోమ్హి, నమ్హి ఆపన్నో. అనుక్ఖిత్తోమ్హి, నమ్హి ఉక్ఖిత్తో. అధమ్మికేనమ్హి కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో కుప్పేన అట్ఠానారహేన. హోన్తు మే ఆయస్మన్తో ధమ్మతో వినయతో పక్ఖా"తి. అలభి ఖో సో భిక్ఖు జానపదేపి సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ పక్ఖే. అథ ఖో తే ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ యేన ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఉక్ఖేపకే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – "అనాపత్తి ఏసా, ఆవుసో, నేసా ఆపత్తి. అనాపన్నో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు ఆపన్నో. అనుక్ఖిత్తో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు ఉక్ఖిత్తో . అధమ్మికేన కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో కుప్పేన అట్ఠానారహేనా"తి. ఏవం వుత్తే ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ ఉక్ఖిత్తానువత్తకే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – "ఆపత్తి ఏసా ఆవుసో, నేసా అనాపత్తి. ఆపన్నో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు అనాపన్నో. ఉక్ఖిత్తో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు అనుక్ఖిత్తో. ధమ్మికేన కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో అకుప్పేన ఠానారహేన. మా ఖో తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఏతం ఉక్ఖిత్తకం భిక్ఖుం అనువత్తిత్థ అనుపరివారేథా"తి. ఏవమ్పి ఖో తే ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ ఉక్ఖేపకేహి భిక్ఖూహి వుచ్చమానా తథేవ తం ఉక్ఖిత్తకం భిక్ఖుం అనువత్తింసు అనుపరివారేసుం.

౪౫౨. అథ ఖో అఞ్ఞతరో భిక్ఖు యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సో భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇధ, భన్తే, అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో అహోసి. సో తస్సా ఆపత్తియా ఆపత్తిదిట్ఠి అహోసి, అఞ్ఞే భిక్ఖూ తస్సా ఆపత్తియా అనాపత్తిదిట్ఠినో అహేసుం. సో అపరేన సమయేన తస్సా ఆపత్తియా అనాపత్తిదిట్ఠి అహోసి, అఞ్ఞే భిక్ఖూ తస్సా ఆపత్తియా ఆపత్తిదిట్ఠినో అహేసుం. అథ ఖో తే, భన్తే, భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం ఏతదవోచుం – 'ఆపత్తిం త్వం, ఆవుసో, ఆపన్నో, పస్ససేతం ఆపత్తి'న్తి? "నత్థి మే, ఆవుసో, ఆపత్తి యమహం పస్సేయ్య"న్తి. అథ ఖో తే, భన్తే, భిక్ఖూ సామగ్గిం లభిత్వా తం భిక్ఖుం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపింసు. సో చ, భన్తే, భిక్ఖు బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. అథ ఖో సో, భన్తే, భిక్ఖు సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏతదవోచ – 'అనాపత్తి ఏసా, ఆవుసో; నేసా ఆపత్తి. అనాపన్నోమ్హి, నమ్హి ఆపన్నో. అనుక్ఖిత్తోమ్హి, నమ్హి ఉక్ఖిత్తో. అధమ్మికేనమ్హి కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో కుప్పేన అట్ఠానారహేన. హోథ మే ఆయస్మన్తో ధమ్మతో వినయతో పక్ఖా'తి. అలభి ఖో సో, భన్తే, భిక్ఖు సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ పక్ఖే. జానపదానమ్పి సన్దిట్ఠానం సమ్భత్తానం భిక్ఖూనం సన్తికే

దూతం పాహేసి – 'అనాపత్తి ఏసా, ఆవుసో; నేసా ఆపత్తి. అనాపన్నోమ్హి, నమ్హి ఆపన్నో. అనుక్ఖిత్తోమ్హి, నమ్హి ఉక్ఖిత్తో. అధమ్మికేనమ్హి కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో కుప్పేన అట్ఠానారహేన. హోన్తు మే ఆయస్మన్తో ధమ్మతో వినయతో పక్ఖా'తి. అలభి ఖో సో, భన్తే, భిక్ఖు జానపదేపి సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ పక్ఖే. అథ ఖో తే, భన్తే, ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ యేన ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఉక్ఖేపకే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – 'అనాపత్తి ఏసా, ఆవుసో; నేసా ఆపత్తి. అనాపన్నో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు ఆపన్నో. అనుక్ఖిత్తో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు ఉక్ఖిత్తో. అధమ్మికేన కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో కుప్పేన అట్ఠానారహేనా'తి. ఏవం వుత్తే తే, భన్తే, ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ ఉక్ఖిత్తానువత్తకే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – 'ఆపత్తి ఏసా, ఆవుసో; నేసా అనాపత్తి. ఆపన్నో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు అనాపన్నో. ఉక్ఖిత్తో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు అనుక్ఖిత్తో. ధమ్మికేన కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో అకుప్పేన ఠానారహేన. మా ఖో తుమ్హే ఆయస్మన్తో ఏతం ఉక్ఖిత్తకం భిక్ఖుం అనువత్తిత్థ అనుపరివారేథా'తి. ఏవమ్పి ఖో తే, భన్తే, ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ ఉక్ఖేపకేహి భిక్ఖూహి వుచ్చమానా తథేవ తం ఉక్ఖిత్తకం భిక్ఖుం అనువత్తన్తి అనుపరివారేన్తీ"తి.

৮౫౩. అథ ఖో భగవా 'భిన్నో భిక్ఖుసఙ్ఘో, భిన్నో భిక్ఖుసఙ్ఘో'తి – ఉట్ఠాయాసనా యేన ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది, నిసజ్జ ఖో భగవా ఉక్ఖేపకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "మా ఖో తుమ్హే, భిక్ఖవే, 'పటిభాతి నో, పటిభాతి నో'తి యస్మిం వా తస్మిం వా భిక్ఖుం ఉక్ఖిపితబ్బం మఞ్ఞిత్థ".

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. సో తస్సా ఆపత్తియా అనాపత్తిదిట్ఠి హోతి, అఞ్ఞే భిక్ఖూ తస్సా ఆపత్తియా ఆపత్తిదిట్ఠినో హోన్తి . తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం ఏవం జానన్తి – 'అయం ఖో ఆయస్మా బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సచే మయం ఇమం భిక్ఖుం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపిస్సామ, న మయం ఇమినా భిక్ఖునా సద్ధిం ఉపోసథం కరిస్సామ, వినా ఇమినా భిక్ఖునా ఉపోసథం కరిస్సామ, భవిస్సతి సఙ్ఘస్స తతోనిదానం భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణ'న్తి, భేదగరుకేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి న సో భిక్ఖు ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపితబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. సో తస్సా ఆపత్తియా అనాపత్తిదిట్ఠి హోతి, అఞ్ఞే భిక్ఖూ తస్సా ఆపత్తియా ఆపత్తిదిట్ఠినో హోన్తి. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం ఏవం జానన్తి – 'అయం ఖో ఆయస్మా బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో బ్యత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సచే మయం ఇమం భిక్ఖుం ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపిస్సామ, న మయం ఇమినా భిక్ఖునా సద్ధిం పవారేస్సామ, వినా ఇమినా భిక్ఖునా పవారేస్సామ. న మయం ఇమినా భిక్ఖునా సద్ధిం సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సామ, వినా ఇమినా భిక్ఖునా సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సామ. న మయం ఇమినా భిక్ఖునా సద్ధిం ఆసనే నిసీదిస్సామ, వినా ఇమినా భిక్ఖునా ఆసనే నిసీదిస్సామ. న మయం ఇమినా భిక్ఖునా సద్ధిం యాగుపానే నిసీదిస్సామ, వినా ఇమినా భిక్ఖునా యాగుపానే నిసీదిస్సామ . న మయం ఇమినా భిక్ఖునా సద్ధిం భత్తగ్గే నిసీదిస్సామ, వినా ఇమినా భిక్ఖునా భత్తగ్గే నిసీదిస్సామ. న మయం ఇమినా భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే వసిస్సామ, వినా ఇమినా భిక్ఖునా ఏకచ్ఛన్నే వసిస్సామ. న మయం ఇమినా భిక్ఖునా సద్ధిం యథావుడ్ఢం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం కరిస్సామ, వినా ఇమినా భిక్ఖునా యథావుడ్ఢం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం కరిస్సామ. భవిస్సతి సఙ్ఘస్స తతోనిదానం భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణ'న్తి, భేదగరుకేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి న సో భిక్ఖు ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపితబ్బో"తి.

೪೨೪. అథ ఖో భగవా ఉక్ఖేపకానం భిక్ఖూనం ఏతమత్థం భాసిత్వా ఉట్ఠాయాసనా యేన ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది, నిసజ్జ ఖో భగవా ఉక్ఖిత్తానువత్తకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "మా ఖో తుమ్హే, భిక్ఖవే, ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా 'నామ్హ ఆపన్నా, నామ్హ ఆపన్నా'తి ఆపత్తిం న పటికాతబ్బం మఞ్ఞిత్థ".

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. సో తస్సా ఆపత్తియా అనాపత్తిదిట్ఠి హోతి, అఞ్ఞే భిక్ఖూ తస్సా ఆపత్తియా ఆపత్తిదిట్ఠినో హోన్తి. సో చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తే భిక్ఖూ ఏవం జానాతి – 'ఇమే ఖో ఆయస్మన్తో [ఆయస్మన్తా (క.)] బహుస్సుతా ఆగతాగమా ధమ్మధరా వినయధరా మాతికాధరా పణ్డితా బ్యత్తా మేధావినో లజ్జినో కుక్కుచ్చకా సిక్ఖాకామా, నాలం మమం వా కారణా అఞ్ఞేసం వా కారణా ఛన్దా దోసా మోహా భయా అగతిం గన్తుం. సచే మం ఇమే భిక్ఖూ ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపిస్సన్తి , న మయా సద్ధిం ఉపోసథం కరిస్సన్తి, వినా మయా ఉపోసథం కరిస్సన్తి, భవిస్సతి సఙ్ఘస్స తతోనిదానం భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణ'న్తి, భేదగరుకేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా పరేసమ్పి సద్ధాయ సా ఆపత్తి దేసేతబ్బా.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. సో తస్సా ఆపత్తియా అనాపత్తిదిట్ఠి హోతి, అఞ్ఞే భిక్ఖూ తస్సా ఆపత్తియా ఆపత్తిదిట్ఠినో హోన్తి. సో చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తే భిక్ఖూ ఏవం జానాతి – 'ఇమే ఖో ఆయస్మన్తో బహుస్సుతా ఆగతాగమా ధమ్మధరా వినయధరా మాతికాధరా పణ్డితా బ్యత్తా మేధావినో లజ్జినో కుక్కుచ్చకా సిక్ఖాకామా, నాలం మమం వా కారణా అఞ్ఞేసం వా కారణా ఛన్దా దోసా మోహా భయా అగతిం గన్తుం. సచే మం ఇమే భిక్ఖూ ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపిస్సన్తి, న మయా సద్ధిం పవారేస్సన్తి , వినా మయా పవారేస్సన్తి. న మయా సద్ధిం సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సన్తి, వినా మయా సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సన్తి. న మయా సద్ధిం ఆసనే నిసీదిస్సన్తి, వినా మయా ఆసనే నిసీదిస్సన్తి. న మయా సద్ధిం యాగుపానే నిసీదిస్సన్తి, వినా మయా యాగుపానే నిసీదిస్సన్తి. న మయా సద్ధిం భత్తగ్గే నిసీదిస్సన్తి వినా మయా భత్తగ్గే నిసీదిస్సన్తి. న మయా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే వసిస్సన్తి, వినా మయా ఏకచ్ఛన్నే వసిస్సన్తి. న మయా సద్ధిం యథావుడ్ఢం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం కరిస్సన్తి, వినా మయా యథావుడ్ఢం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం కరిస్సన్తి, భవిస్సతి సఙ్ఘస్స తతోనిదానం భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణ'న్తి , భేదగరుకేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా పరేసమ్పి సద్ధాయ సా ఆపత్తి దేసేతబ్బా"తి. అథ ఖో భగవా ఉక్ఖిత్తానువత్తకానం భిక్ఖూనం ఏతమత్థం భాసిత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

౪౨౫. తేన ఖో పన సమయేన ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ తత్థేవ అన్తోసీమాయ ఉపోసథం కరోన్తి, సఙ్ఘకమ్మం కరోన్తి. ఉక్ఖేపకా పన భిక్ఖూ నిస్సీమం గన్త్వా ఉపోసథం కరోన్తి, సఙ్ఘకమ్మం కరోన్తి. అథ ఖో అఞ్ఞతరో ఉక్ఖేపకో భిక్ఖు యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సో భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – "తే, భన్తే, ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ తత్థేవ అన్తోసీమాయ ఉపోసథం కరోన్తి, సఙ్ఘకమ్మం కరోన్తి. మయం పన ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ నిస్సీమం గన్త్వా ఉపోసథం కరోమ, సఙ్ఘకమ్మం కరోమా"తి. "తే చే, భిక్ఖు, ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ తత్థేవ అన్తోసీమాయ ఉపోసథం కరిస్సన్తి, సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సన్తి, యథా మయా ఞత్తి చ అనుస్సావనా చ పఞ్ఞత్తా, తేసం తాని కమ్మాని ధమ్మికాని కమ్మాని భవిస్స"న్తి అకుప్పాని ఠానారహాని. తుమ్హే చే, భిక్ఖు, ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ తత్థేవ అన్తోసీమాయ ఉపోసథం కరిస్సథ, సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సథ, యథా మయా ఞత్తి చ అనుస్సావనా చ పఞ్ఞత్తా, తుమ్హాకమ్పి తాని కమ్మాని

ధమ్మికాని కమ్మాని భవిస్సన్తి అకుప్పాని ఠానారహాని. తం కిస్స హేతు? నానాసంవాసకా ఏతే [తే (స్యా.)] భిక్ఖూ [భిక్ఖు (సీ. స్యా.)] తుమ్హేహి, తుమ్హే చ తేహి నానాసంవాసకా.

"ద్వేమా, భిక్ఖు, నానాసంవాసకభూమియో – అత్తనా వా అత్తానం నానాసంవాసకం కరోతి, సమగ్గో వా నం సఙ్ఘో ఉక్ఖిపతి అదస్సనే వా అప్పటికమ్మే వా అప్పటినిస్సగ్గే వా. ఇమా ఖో, భిక్ఖు, ద్వే నానాసంవాసకభూమియో. ద్వేమా, భిక్ఖు, సమానసంవాసకభూమియో – అత్తనా వా అత్తానం సమానసంవాసం కరోతి, సమగ్గో వా నం సఙ్ఘో ఉక్ఖిత్తం ఓసారేతి అదస్సనే వా అప్పటికమ్మే వా అప్పటినిస్సగ్గే వా. ఇమా ఖో, భిక్ఖు, ద్వే సమానసంవాసకభూమియో"తి.

౪౫౬. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ భత్తగ్గే అన్తరఘరే భణ్డనజాతా కలహజాతా వివాదాపన్నా అఞ్ఞమఞ్ఞం అననులోమికం కాయకమ్మం వచీకమ్మం ఉపదంసేన్తి, హత్థపరామాసం కరోన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా భత్తగ్గే అన్తరఘరే భణ్డనజాతా కలహజాతా వివాదాపన్నా అఞ్ఞమఞ్ఞం అననులోమికం కాయకమ్మం వచీకమ్మం ఉపదంసేస్సన్తి, హత్థపరామాసం కరిస్సన్తీ"తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ భిక్ఖూ భత్తగ్గే అన్తరఘరే భణ్డనజాతా కలహజాతా వివాదాపన్నా అఞ్ఞమఞ్ఞం అననులోమికం కాయకమ్మం వచీకమ్మం ఉపదంసేస్సన్తి , హత్థపరామాసం కరిస్సన్తీ"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భత్తగ్గే అన్తరఘరే భణ్డనజాతా...పే.... హత్థపరామాసం కరోన్తీ"తి? "సచ్చం, భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "భిన్నే, భిక్ఖవే, సఙ్ఘే అధమ్మియాయమానే [అధమ్మియమానే (సీ. స్యా. కత్థచి) అధమ్మీయమానే (క.)] అసమ్మోదికాయ వత్తమానాయ [-"అసమ్మోదికావత్తమానాయ" ఇతి అట్ఠకథాయం సంవణ్ణేతబ్బపాఠో] 'ఏత్తావతా న అఞ్ఞమఞ్ఞం అననులోమికం కాయకమ్మం వచీకమ్మం ఉపదంసేస్సామ, హత్థపరామాసం కరిస్సామా'తి ఆసనే నిసీదితబ్బం. భిన్నే, భిక్ఖవే, సఙ్ఘే ధమ్మియాయమానే సమ్మోదికాయ వత్తమానాయ ఆసనన్తరికాయ నిసీదితబ్బ"న్తి.

౪౫౭. [మ. ని. ౩.౨౩౬ థోకం విసదిసం] తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే భణ్డనజాతా కలహజాతా వివాదాపన్నా అఞ్ఞమఞ్ఞం ముఖసత్తీహి వితుదన్తా విహరన్తి. తే న సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం. అథ ఖో అఞ్ఞతరో భిక్ఖు యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో సో భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇధ, భన్తే, భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే భణ్డనజాతా కలహజాతా వివాదాపన్నా అఞ్ఞమఞ్ఞం ముఖసత్తీహి వితుదన్తా విహరన్తి. తే న సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం. సాధు, భన్తే, భగవా యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమతు అనుకమ్పం ఉపాదాయా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో భగవా యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది, నిసజ్జ ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "అలం, భిక్ఖవే, మా భణ్డనం మా కలహం మా విగ్గహం మా వివాద"న్తి. ఏవం వుత్తే అఞ్ఞతరో అధమ్మవాదీ భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఆగమేతు, భన్తే, భగవా ధమ్మస్సామీ; అప్పోస్సుక్కో, భన్తే, భగవా దిట్ఠధమ్మసుఖవిహారమనుయుత్తో విహరతు. మయమేతేన భణ్డనేన కలహేన విగ్గహేన వివాదేన పఞ్ఞాయిస్సామా"తి. దుతియమ్పి ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "అలం, భిక్ఖవే, మా భణ్డనం మా కలహం మా విగ్గహం మా వివాద"న్తి. దుతియమ్పి ఖో సో అధమ్మవాదీ భిక్ఖు భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఆగమేతు , భన్తే,

భగవా ధమ్మస్సామీ; అప్పోస్సుక్కో, భన్తే , భగవా దిట్ఠధమ్మసుఖవిహారమనుయుత్తో విహరతు. మయమేతేన భణ్డనేన కలహేన విగ్గహేన వివాదేన పఞ్ఞాయిస్సామా"తి.

కోసమ్బకవివాదకథా నిట్ఠితా.

౨౬౨. దీఘావువత్థు

౪౫౮. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "భూతపుబ్బం, భిక్ఖవే, బారాణసియం [వజిరబుద్ధిటీకా ఓలోకేతబ్బా] బ్రహ్మదత్తో నామ కాసిరాజా అహోసి అడ్ఢో మహద్ధనో మహాభోగో మహబ్బలో మహావాహనో మహావిజితో పరిపుణ్ణకోసకోట్ఠాగారో. దీఘీతి నామ కోసలరాజా అహోసి దలిద్దో అప్పధనో అప్పభోగో అప్పబలో అప్పవాహనో అప్పవిజితో అపరిపుణ్ణకోసకోట్ఠాగారో. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా చతురఙ్గినిం సేనం సన్నయ్హిత్వా దీఘీతిం కోసలరాజానం అబ్భుయ్యాసి. అస్సోసి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతి కోసలరాజా – "బ్రహ్మదత్తో కిర కాసిరాజా చతురఙ్గినిం సేనం సన్నయ్హిత్వా మమం అబ్భుయ్యాతో"తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో ఏతదహోసి – "బ్రహ్మదత్తో ఖో కాసిరాజా అడ్ఢో మహద్ధనో మహాభోగో మహబ్బలో మహావాహనో మహావిజితో పరిపుణ్ణకోసకోట్ఠాగారో, అహం పనమ్హి దలిద్దో అప్పధనో అప్పభోగో అప్పబలో అప్పవాహనో అప్పవిజితో అపరిపుణ్ణకోసకోట్ఠాగారో, నాహం పటిబలో బ్రహ్మదత్తేన కాసిరఞ్ఞా ఏకసఙ్ఘాతమ్పి సహితుం. యంనూనాహం పటికచ్చేవ నగరమ్హా నిప్పతేయ్య"న్తి.

అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతి కోసలరాజా మహేసిం ఆదాయ పటికచ్చేవ నగరమ్హా నిప్పతి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో బలఞ్చ వాహనఞ్చ జనపదఞ్చ కోసఞ్చ కోట్ఠాగారఞ్చ అభివిజియ అజ్ఝావసతి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతి కోసలరాజా సపజాపతికో యేన వారాణసీ తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన బారాణసీ తదవసరి. తత్ర సుదం, భిక్ఖవే, దీఘీతి కోసలరాజా సపజాపతికో బారాణసియం అఞ్ఞతరస్మిం పచ్చన్తిమే ఓకాసే కుమ్భకారనివేసనే అఞ్ఞాతకవేసేన పరిబ్బాజకచ్ఛన్నేన పటివసతి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో మహేసీ నచిరస్సేవ గబ్భినీ అహోసి. తస్సా ఏవరూపో దోహళో ఉప్పన్నో హోతి – "ఇచ్ఛతి సూరియస్స ఉగ్గమనకాలే చతురఙ్గినిం సేనం సన్నద్ధం వమ్మికం సుభూమే ఠితం పస్సితుం , ఖగ్గానఞ్చ ధోవనం పాతుం". అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో మహేసీ దీఘీతిం కోసలరాజానం ఏతదవోచ – "గబ్భినీమ్హి, దేవ. తస్సా మే ఏవరూపో దోహళో ఉప్పన్నో – ఇచ్ఛామి సూరియస్స ఉగ్గమనకాలే చతురఙ్గినిం సేనం సన్నద్ధం వమ్మికం [వమ్మితం (సీ.)] సుభూమే ఠితం పస్సితుం, ఖగ్గానఞ్చ ధోవనం పాతు"న్తి. "కుతో, దేవి, అమ్హాకం దుగ్గతానం చతురఙ్గినీ సేనా సన్నద్ధా వమ్మికా సుభూమే ఠితా, ఖగ్గానఞ్చ ధోవనం పాతు"న్తి [ఖగ్గానఞ్చ ధోవనన్తి (సీ. స్యా.)] "సచాహం, దేవ, న లభిస్సామి, మరిస్సామీ"తి.

౪౫౯. తేన ఖో పన సమయేన, బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పురోహితో బ్రాహ్మణో దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో సహాయో హోతి . అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతి కోసలరాజా యేన బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పురోహితో బ్రాహ్మణో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పురోహితం బ్రాహ్మణం ఏతదవోచ – "సఖీ తే, సమ్మ, గబ్భినీ. తస్సా ఏవరూపో దోహళో ఉప్పన్నో – ఇచ్ఛతి సూరియస్స ఉగ్గమనకాలే చతురఙ్గినిం సేనం సన్నద్ధం వమ్మికం సుభూమే ఠితం పస్సితుం, ఖగ్గానఞ్చ ధోవనం పాతు"న్తి. "తేన హి, దేవ, మయమ్పి దేవిం పస్సామా"తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో మహేసీ యేన బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పురోహితో బ్రాహ్మణో తేనుపసఙ్కమి. అద్దసా ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పురోహితో

బ్రాహ్మణో దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో మహేసిం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తిం, దిస్వాన ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా యేన దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో మహేసీ తేనఞ్జలిం పణామేత్వా తిక్ఖత్తుం ఉదానం ఉదానేసి – "కోసలరాజా వత భో కుచ్ఛిగతో, కోసలరాజా వత భో కుచ్ఛిగతో"తి. అత్తమనా [అవిమనా (సీ. స్యా. కత్థచి)], దేవి, హోహి. లచ్ఛసి సూరియస్స ఉగ్గమనకాలే చతురఙ్గినిం సేనం సన్నద్ధం వమ్మికం సుభూమే ఠితం పస్సితుం, ఖగ్గానఞ్చ ధోవనం పాతున్తి.

అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పురోహితో బ్రాహ్మణో యేన బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా బ్రహ్మదత్తం కాసిరాజానం ఏతదవోచ – "తథా, దేవ, నిమిత్తాని దిస్సన్తి, స్వే సూరియుగ్గమనకాలే చతురఙ్గినీ సేనా సన్నద్ధా వమ్మికా సుభూమే తిట్ఠతు, ఖగ్గా చ ధోవియన్తూ"తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా మనుస్సే ఆణాపేసి – "యథా, భణే, పురోహితో బ్రాహ్మణో ఆహ తథా కరోథా"తి. అలభి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో మహేసీ సూరియస్స ఉగ్గమనకాలే చతురఙ్గినిం సేనం సన్నద్ధం వమ్మికం సుభూమే ఠితం పస్సితుం, ఖగ్గానఞ్చ ధోవనం పాతుం. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో మహేసీ తస్స గబ్భస్స పరిపాకమన్వాయ పుత్తం విజాయి. తస్స దీఘావూతి నామం అకంసు. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో నచిరస్సేవ విఞ్ఞుతం పాపుణి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో ఏతదహోసి – "అయం ఖో బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా బహునో అమ్హాకం అనత్థస్స కారకో, ఇమినా అమ్హాకం బలఞ్చ వాహనఞ్చ జనపదో చ కోసో చ కోట్ఠాగారఞ్చ అచ్ఛిన్నం, సచాయం అమ్హే జానిస్సతి, సబ్బేవ తయో ఘాతాపేస్సతి, యంనూనాహం దీఘావుం కుమారం బహినగరే వాసేయ్య"న్తి. అథ ఖో భిక్ఖవే దీఘీతి కోసలరాజా దీఘావుం కుమారం బహినగరే వాసేసి. అథ ఖో భిక్ఖవే దీఘావు కుమారో బహినగరే పటివసన్తో నచిరస్సేవ సబ్బసిప్పాని సిక్ఖి.

४६०. తేన ఖో పన సమయేన దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో కప్పకో బ్రహ్మదత్తే కాసిరఞ్ఞే పటివసతి. అద్దసా ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో కప్పకో దీఘీతిం కోసలరాజానం సపజాపతికం బారాణసియం అఞ్ఞతరస్మిం పచ్చన్తిమే ఓకాసే కుమ్భకారనివేసనే అఞ్ఞాతకవేసేన పరిబ్బాజకచ్ఛన్నేన పటివసన్తం, దిస్వాన యేన బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా బ్రహ్మదత్తం కాసిరాజానం ఏతదవోచ – "దీఘీతి, దేవ, కోసలరాజా సపజాపతికో బారాణసియం అఞ్ఞతరస్మిం పచ్చన్తిమే ఓకాసే కుమ్భకారనివేసనే అఞ్ఞాతకవేసేన పరిబ్బాజకచ్ఛన్నేన పటివసతీ"తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా మనుస్సే ఆణాపేసి – "తేన హి, భణే, దీఘీతిం కోసలరాజానం సపజాపతికం ఆనేథా"తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో, భిక్ఖవే, తే మనుస్సా బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పటిస్సుత్వా దీఘీతిం కోసలరాజానం సపజాపతికం ఆనేసుం. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా మనుస్సే ఆణాపేసి – "తేన హి, భణే, దీఘీతిం కోసలరాజానం సపజాపతికం దళ్హాయ రజ్జుయా పచ్ఛాబాహం గాళ్హబన్ధనం బన్ధిత్వా ఖురముణ్డం కరిత్వా ఖరస్సరేన పణవేన రథికాయ రథికం సిఙ్ఘాటకేన సిఙ్ఘాటకం పరినేత్వా దక్ఖిణేన ద్వారేన నిక్ఖామేత్వా దక్ఖిణతో నగరస్స చతుధా ఛిన్దిత్వా చతుద్దిసా బిలాని నిక్ఖిపథా"తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో, భిక్ఖవే, తే మనుస్సా బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పటిస్సుత్వా దీఘీతిం కోసలరాజానం సపజాపతికం దళ్హాయ రజ్జుయా పచ్ఛాబాహం గాళ్హబన్ధనం బన్ధిత్వా ఖురముణ్డం కరిత్వా ఖరస్సరేన పణవేన రథికాయ రథికం సిఙ్ఘాటకేన సిఙ్ఘాటకం పరినేన్తి.

అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావుస్స కుమారస్స ఏతదహోసి – "చిరందిట్ఠా ఖో మే మాతాపితరో. యంనూనాహం మాతాపితరో పస్సేయ్య"న్తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బారాణసిం పవిసిత్వా అద్దస మాతాపితరో దళ్హాయ రజ్జుయా పచ్ఛాబాహం గాళ్హబన్ధనం బన్ధిత్వా ఖురముణ్డం కరిత్వా ఖరస్సరేన పణవేన రథికాయ రథికం సిఙ్ఘాటకేన సిఙ్ఘాటకం పరినేన్తే, దిస్వాన యేన మాతాపితరో తేనుపసఙ్కమి. అద్దసా ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతి కోసలరాజా దీఘావుం కుమారం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం;

దిస్వాన దీఘావుం కుమారం ఏతదవోచ – “మా ఖో త్వం, తాత దీఘావు, దీఘం పస్స, మా రస్సం. న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ”తి. ఏవం వుత్తే, భిక్ఖవే, తే మనుస్సా దీఘీతిం కోసలరాజానం ఏతదవోచుం – “ఉమ్మత్తకో అయం దీఘీతి కోసలరాజా విప్పలపతి. కో ఇమస్స దీఘావు? కం అయం ఏవమాహ – ‘మా ఖో త్వం, తాత దీఘావు, దీఘం పస్స, మా రస్సం. న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ”తి. “నాహం, భణే, ఉమ్మత్తకో విప్పలపామి, అపి చ యో విఞ్ఞూ సో విభావేస్సతీ”తి.

దుతియమ్పి ఖో, భిక్ఖవే...పే.... తతియమ్పి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘీతి కోసలరాజా దీఘావుం కుమారం ఏతదవోచ – “మా ఖో త్వం, తాత దీఘావు, దీఘం పస్స, మా రస్సం. న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ”తి. తతియమ్పి ఖో, భిక్ఖవే, తే మనుస్సా దీఘీతిం కోసలరాజానం ఏతదవోచుం – “ఉమ్మత్తకో అయం దీఘీతి కోసలరాజా విప్పలపతి. కో ఇమస్స దీఘావు ? కం అయం ఏవమాహ – మా ఖో త్వం, తాత దీఘావు, దీఘం పస్స, మా రస్సం. న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ”తి. “నాహం, భణే, ఉమ్మత్తకో విప్పలపామి, అపి చ యో విఞ్ఞూ సో విభావేస్సతీ”తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, తే మనుస్సా దీఘీతిం కోసలరాజానం సపజాపతికం రథికాయ రథికం సిఙ్ఘాటకేన సిఙ్ఘాటకం పరినేత్వా దక్ఖిణేన ద్వారేన నిక్ఖామేత్వా దక్ఖిణతో నగరస్స చతుధా ఛిన్దిత్వా చతుద్దిసా బిలాని నిక్ఖిపిత్వా గుమ్బం ఠపేత్వా పక్కమింసు. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బారాణసిం పవిసిత్వా సురం నీహరిత్వా గుమ్బియే పాయేసి. యదా తే మత్తా అహేసుం పతితా, అథ కట్ఠాని సంకడ్ఢిత్వా చితకం కరిత్వా మాతాపితూనం సరీరం చితకం ఆరోపేత్వా అగ్గిం దత్వా పఞ్జలికో తిక్ఖత్తుం చితకం పదక్ఖిణం అకాసి.

౪౬౧. తేన ఖో పన సమయేన బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా ఉపరిపాసాదవరగతో హోతి. అద్దసా ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దీఘావుం కుమారం పఞ్జలికం తిక్ఖత్తుం చితకం పదక్ఖిణం కరోన్తం, దిస్వానస్స ఏతదహోసి – “నిస్సంసయం ఖో సో మనుస్సో దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో ఞాతి వా సాలోహితో వా, అహో మే అనత్థతో, న హి నామ మే కోచి ఆరోచేస్సతీ”తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో అరఞ్ఞం గన్త్వా యావదత్థం కన్దిత్వా రోదిత్వా ఖప్పం [బప్పం (సీ. స్యా.)] పుఞ్ఛిత్వా బారాణసిం పవిసిత్వా అన్తేపురస్స సామన్తా హత్థిసాలం గన్త్వా హత్థాచరియం ఏతదవోచ – “ఇచ్ఛామహం, ఆచరియ, సిప్పం సిక్ఖితు”న్తి. “తేన హి, భణే మాణవక, సిక్ఖస్సూ”తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ హత్థిసాలాయం మఞ్జునా సరేన గాయి, వీణఞ్చ వాదేసి. అస్సోసి ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ హత్థిసాలాయం మఞ్జునా సరేన గీతం వీణఞ్చ వాదితం, సుత్వాన మనుస్సే పుచ్ఛి – “కో, భణే, రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ హత్థిసాలాయం మఞ్జునా సరేన గాయి, వీణఞ్చ వాదేసీ”తి? “అముకస్స, దేవ, హత్థాచరియస్స అన్తేవాసీ మాణవకో రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ హత్థిసాలాయం మఞ్జునా సరేన గాయి, వీణఞ్చ వాదేసీ”తి. “తేన హి, భణే, తం మాణవకం ఆనేథా”తి. “ఏవం, దేవా”తి ఖో, భిక్ఖవే, తే మనుస్సా బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పటిస్సుత్వా దీఘావుం కుమారం ఆనేసుం. “త్వం భణే మాణవక, రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ హత్థిసాలాయం మఞ్జునా సరేన గాయి, వీణఞ్చ వాదేసీ”తి? “ఏవం, దేవా”తి. “తేన హి త్వం, భణే మాణవక, గాయస్సు, వీణఞ్చ వాదేహీ”తి. “ఏవం, దేవా”తి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పటిస్సుత్వా ఆరాధాపేక్ఖో మఞ్జునా సరేన గాయి , వీణఞ్చ వాదేసి. “త్వం, భణే మాణవక, మం ఉపట్ఠహా”తి. “ఏవం, దేవా”తి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పచ్చస్సోసి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పుబ్బుట్ఠాయీ

అహోసి పచ్ఛానిపాతీ కిఙ్కారపటిస్సావీ మనాపచారీ పియవాదీ. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దీఘావుం కుమారం నచిరస్సేవ అబ్భన్తరిమే విస్సాసికట్ఠానే ఠపేసి.

౪౬౨. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దీఘావుం కుమారం ఏతదవోచ – "తేన హి, భణే మాణవక, రథం యోజేహి, మిగవం గమిస్సామా"తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పటిస్సుత్వా రథం యోజేత్వా బ్రహ్మదత్తం కాసిరాజానం ఏతదవోచ – "యుత్తో ఖో తే, దేవ, రథో, యస్స దాని కాలం మఞ్ఞసీ"తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా రథం అభిరుహి. దీఘావు కుమారో రథం పేసేసి. తథా తథా రథం పేసేసి యథా యథా అఞ్ఞేనేవ సేనా అగమాసి అఞ్ఞేనేవ రథో. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దూరం గన్త్వా దీఘావుం కుమారం ఏతదవోచ – "తేన హి, భణే మాణవక, రథం ముఞ్చస్సు, కిలన్తోమ్హి, నిపజ్జిస్సామీ"తి. "ఏవం, దేవా"తి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పటిస్సుత్వా రథం ముఞ్చిత్వా పథవియం పల్లఙ్కేన నిసీది. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దీఘావుస్స కుమారస్స ఉచ్ఛఙ్గే సీసం కత్వా సేయ్యం కప్పేసి. తస్స కిలన్తస్స ముహుత్తకేనేవ నిద్దా ఓక్కమి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావుస్స కుమారస్స ఏతదహోసి – "అయం ఖో బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా బహునో అమ్హాకం అనత్థస్స కారకో. ఇమినా అమ్హాకం బలఞ్చ వాహనఞ్చ జనపదో చ కోసో చ కోట్ఠాగారఞ్చ అచ్ఛిన్నం. ఇమినా చ మే మాతాపితరో హతా. అయం ఖ్వస్స కాలో యోహం వేరం అప్పేయ్య"న్తి కోసియా ఖగ్గం నిబ్బాహి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావుస్స కుమారస్స ఏతదహోసి – "పితా ఖో మం మరణకాలే అవచ 'మా ఖో త్వం, తాత దీఘావు, దీఘం పస్స, మా రస్సం. న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ'తి. న ఖో మేతం పతిరూపం , య్వాహం పితువచనం అతిక్కమేయ్య"న్తి కోసియా ఖగ్గం పవేసేసి. దుతియమ్పి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావుస్స కుమారస్స ఏతదహోసి – "అయం ఖో బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా బహునో అమ్హాకం అనత్థస్స కారకో, ఇమినో అమ్హాకం బలఞ్చ వాహనఞ్చ జనపదో చ కోసో చ కోట్ఠాగారఞ్చ అచ్ఛిన్నం, ఇమినా చ మే మాతాపితరో హతా, అయం ఖ్వస్స కాలో యోహం వేరం అప్పేయ్య"న్తి కోసియా ఖగ్గం నిబ్బాహి. దుతియమ్పి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావుస్స కుమారస్స ఏతదహోసి – "పితా ఖో మం మరణకాలే అవచ 'మా ఖో త్వం తాత దీఘావు, దీఘం పస్స, మా రస్సం, న హి తాత దీఘావు వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ'తి. న ఖో మేతం పతిరూపం, య్వాహం పితువచనం అతిక్కమేయ్య"న్తి. పునదేవ కోసియా ఖగ్గం పవేసేసి. తతియమ్పి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావుస్స కుమారస్స ఏతదహోసి – "అయం ఖో బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా బహునో అమ్హాకం అనత్థస్స కారకో. ఇమినా అమ్హాకం బలఞ్చ వాహనఞ్చ జనపదో చ కోసో చ కోట్ఠాగారఞ్చ అచ్ఛిన్నం. ఇమినా చ మే మాతాపితరో హతా. అయం ఖ్వస్స కాలో యోహం వేరం అప్పేయ్య"న్తి కోసియా ఖగ్గం నిబ్బాహి. తతియమ్పి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావుస్స కుమారస్స ఏతదహోసి – "పితా ఖో మం మరణకాలే అవచ 'మా ఖో త్వం, తాత దీఘావు, దీఘం పస్స, మా రస్సం. న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ'తి. న ఖో మేతం పతిరూపం, య్వాహం పితువచనం అతిక్కమేయ్య""న్తి పునదేవ కోసియా ఖగ్గం పవేసేసి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా భీతో ఉబ్బిగ్గో ఉస్సఙ్కీ ఉత్రస్తో సహసా వుట్ఠాసి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బ్రహ్మదత్తం కాసిరాజానం ఏతదవోచ – "కిస్స త్వం , దేవ, భీతో ఉబ్బిగ్గో ఉస్సఙ్కీ ఉత్రస్తో సహసా వుట్ఠాసీ"తి? ఇధ మం, భణే మాణవక, దీధీతిస్స కోసలరఞ్ఞో పుత్తో దీఘావు కుమారో సుపినన్తేన ఖగ్గేన పరిపాతేసి. తేనాహం భీతో ఉబ్బిగ్గో ఉస్సఙ్కీ ఉత్రస్తో సహసా వుట్ఠాసిన్తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో వామేన హత్థేన బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో సీసం పరామసిత్వా దక్ఖిణేన హత్థేన ఖగ్గం నిబ్బాహిత్వా బ్రహ్మదత్తం కాసిరాజానం ఏతదవోచ – "అహం ఖో సో, దేవ, దీధీతిస్స కోసలరఞ్ఞో పుత్తో దీఘావు కుమారో. బహునో త్వం అమ్హాకం అనత్థస్స కారకో. తయా అమ్హాకం బలఞ్చ వాహనఞ్చ జనపదో చ కోసో చ కోట్ఠాగారఞ్చ అచ్ఛిన్నం. తయా చ మే

మాతాపితరో హతా. అయం ఖ్వస్స కాలో య్వాహం వేరం అప్పేయ్య”న్తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దీఘావుస్స కుమారస్స పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా దీఘావుం కుమారం ఏతదవోచ – “జీవితం మే, తాత దీఘావు, దేహి. జీవితం మే, తాత దీఘావు, దేహీ”తి. “క్యాహం ఉస్సహామి దేవస్స జీవితం దాతుం ? దేవో ఖో మే జీవితం దదేయ్యా”తి. “తేన హి, తాత దీఘావు, త్వఞ్చేవ మే జీవితం దేహి, అహఞ్చ తే జీవితం దమ్మీ”తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో చ కాసిరాజా దీఘావు చ కుమారో అఞ్ఞమఞ్ఞస్స జీవితం అదంసు, పాణిఞ్చ అగ్గహేసుం, సపథఞ్చ అకంసు అద్దూభాయ [అద్రూభాయ, అదుబ్భాయ (క.)].

అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దీఘావుం కుమారం ఏతదవోచ – “తేన హి, తాత దీఘావు, రథం యోజేహి , గమిస్సామా”తి. “ఏవం, దేవా”తి ఖో, భిక్ఖవే, దీఘావు కుమారో బ్రహ్మదత్తస్స కాసిరఞ్ఞో పటిస్సుత్వా రథం యోజేత్వా బ్రహ్మదత్తం కాసిరాజానం ఏతదవోచ – “యుత్తో ఖో తే, దేవ, రథో, యస్స దాని కాలం మఞ్ఞసీ”తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా రథం అభిరుహి. దీఘావు కుమారో రథం పేసేసి. తథా తథా రథం పేసేసి యథా యథా నచిరస్సేవ సేనాయ సమాగఞ్ఛి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా బారాణసిం పవిసిత్వా అమచ్చే పారిసజ్జే సన్నిపాతాపేత్వా ఏతదవోచ – “సచే, భణే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో పుత్తం దీఘావుం కుమారం పస్సేయ్యాథ, కిన్తి నం కరేయ్యాథా”తి? ఏకచ్చే ఏవమాహంసు – “మయం, దేవ, హత్థే ఛిన్దేయ్యామ. మయం, దేవ, పాదే ఛిన్దేయ్యామ. మయం, దేవ, హత్థపాదే ఛిన్దేయ్యామ. మయం, దేవ, కణ్ణే ఛిన్దేయ్యామ. మయం, దేవ, నాసం ఛిన్దేయ్యామ. మయం, దేవ, కణ్ణనాసం ఛిన్దేయ్యామ. మయం, దేవ, సీసం ఛిన్దేయ్యామా”తి. “అయం ఖో, భణే, దీఘీతిస్స కోసలరఞ్ఞో పుత్తో దీఘావు కుమారో. నాయం లబ్భా కిఞ్చి కాతుం. ఇమినా చ మే జీవితం దిన్నం, మయా చ ఇమస్స జీవితం దిన్న”న్తి.

૪૬૩. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా దీఘావుం కుమారం ఏతదవోచ – “యం ఖో తే, తాత దీఘావు, పితా మరణకాలే అవచ ‘మా ఖో త్వం, తాత దీఘావు, దీఘం పస్స, మా రస్సం. న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ’తి, కిం తే పితా సన్ధాయ అవచా”తి? “యం ఖో మే , దేవ, పితా మరణకాలే అవచ ‘మా దీఘ’న్తి మా చిరం వేరం అకాసీతి. ఇమం ఖో మే, దేవ, పితా మరణకాలే అవచ మా దీఘన్తి. యం ఖో మే, దేవ, పితా మరణకాలే అవచ ‘మా రస్స’న్తి మా ఖిప్పం మిత్తేహి భిజ్జిత్థా”తి. ఇమం ఖో మే, దేవ, పితా మరణకాలే అవచ మా రస్సన్తి. యం ఖో మే, దేవ, పితా మరణకాలే అవచ “న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి, అవేరేన హి, తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ”తి దేవేన మే మాతాపితరో హతాతి. సచాహం దేవం జీవితా వోరోపేయ్యం, యే దేవస్స అత్థకామా తే మం జీవితా వోరోపేయ్యుం, యే మే అత్థకామా తే తే జీవితా వోరోపేయ్యుం – ఏవం తం వేరం వేరేన న వూపసమేయ్య. ఇదాని చ పన మే దేవేన జీవితం దిన్నం, మయా చ దేవస్స జీవితం దిన్నం. ఏవం తం వేరం అవేరేన వూపసన్తం. ఇమం ఖో మే, దేవ, పితా మరణకాలే అవచ – న హి, తాత దీఘావు, వేరేన వేరా సమ్మన్తి; అవేరేన హి , తాత దీఘావు, వేరా సమ్మన్తీ”తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, బ్రహ్మదత్తో కాసిరాజా – “అచ్ఛరియం వత భో! అబ్భుతం వత భో! యావ పణ్డితో అయం దీఘావు కుమారో, యత్ర హి నామ పితునో సంఖిత్తేన భాసితస్స విత్థారేన అత్థం ఆజానిస్సతీ”తి పేత్తికం బలఞ్చ వాహనఞ్చ జనపదఞ్చ కోసఞ్చ కోట్ఠాగారఞ్చ పటిపాదేసి, ధీతరఞ్చ అదాసి. తేసఞ్హి నామ, భిక్ఖవే, రాజూనం ఆదిన్నదణ్డానం ఆదిన్నసత్థానం ఏవరూపం ఖన్తిసోరచ్చం భవిస్సతి. ఇధ ఖో పన తం, భిక్ఖవే , సోభేథ యం తుమ్హే ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజితా సమానా ఖమా చ భవేయ్యాథ సోరతా చాతి? తతియమ్పి ఖో భగవా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “అలం, భిక్ఖవే, మా భణ్డనం మా కలహం మా విగ్గహం మా వివాద”న్తి. తతియమ్పి ఖో సో అధమ్మవాదీ భిక్ఖు భగవన్తం

ఏతదవోచ – “ఆగమేతు, భన్తే, భగవా ధమ్మస్సామీ; అప్పోస్సుక్కో, భన్తే, భగవా దిట్ఠధమ్మసుఖవిహారమనుయుత్తో విహరతు. మయమేతేన భణ్డనేన కలహేన విగ్గహేన వివాదేన పఞ్ఞాయిస్సామా”తి. అథ ఖో భగవా – పరియాదిన్నరూపా ఖో ఇమే మోఘపురిసా, నయిమే సుకరా సఞ్ఞాపేతున్తి – ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

దీఘావుభాణవారో నిట్ఠితో పఠమో.

౪౬౪. [మ॰ ని॰ ౩.౨౩౬] అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ కోసమ్బిం పిణ్డాయ పావిసి. కోసమ్బియం పిణ్డాయ చరిత్వా పచ్ఛాభత్తం పిణ్డపాతపటిక్కన్తో సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ సఙ్ఘమజ్ఝే ఠితకోవ ఇమా గాథాయో అభాసి –

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] “పుథుసద్దో సమజనో, న బాలో కోచి మఞ్ఞథ;
సఙ్ఘస్మిం భిజ్జమానస్మిం, నాఞ్ఞం భియ్యో అమఞ్ఞరుం.

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] “పరిముట్ఠా పణ్డితాభాసా, వాచాగోచరభాణినో;
యావిచ్ఛన్తి ముఖాయామం, యేన నీతా న తం విదూ.

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] “అక్కోచ్ఛి మం అవధి మం, అజిని మం అహాసి మే;
యే చ తం ఉపనయ్హన్తి, వేరం తేసం న సమ్మతి.

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] “అక్కోచ్ఛి మం అవధి మం, అజిని మం అహాసి మే;
యే చ తం నుపనయ్హన్తి, వేరం తేసూపసమ్మతి.

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] “న హి వేరేన వేరాని, సమ్మన్తీధ కుదాచనం;
అవేరేన చ సమ్మన్తి, ఏసధమ్మో సనన్తనో.

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] “పరే చ న విజానన్తి, మయమేత్థ యమామసే;
యే చ తత్థ విజానన్తి, తతో సమ్మన్తి మేధగా.

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] “అట్ఠిచ్ఛిన్నా పాణహరా, గవాస్సధనహారినో;
రట్ఠం విలుమ్పమానానం, తేసమ్పి హోతి సఙ్గతి.

“కస్మా తుమ్హాక నో సియా;
[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] “సచే లభేథ నిపకం సహాయం;
సద్ధించరం సాధువిహారి ధీరం;
అభిభుయ్య సబ్బాని పరిస్సయాని;
చరేయ్య తేనత్తమనో సతీమా.

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] "నో చే లభేథ నిపకం సహాయం;
సద్ధిం చరం సాధువిహారి ధీరం;
రాజావ రట్ఠం విజితం పహాయ;
ఏకో చరే మాతఙ్గరఞ్ఞేవ నాగో.

[మ॰ ని॰ ౩.౨౩౭] "ఏకస్స చరితం సేయ్యో;
నత్థి బాలే సహాయతా;
ఏకో చరే న చ పాపాని కయిరా;
అప్పోస్సుక్కో మాతఙ్గరఞ్ఞేవ నాగో"తి.

దీఘావువత్థు నిట్ఠితం.

౨౭౩. బాలకలోణకగమనకథా

౪౬౫. అథ ఖో భగవా సఙ్ఘమజ్ఝే ఠితకోవ ఇమా గాథాయో భాసిత్వా యేన బాలకలోణకగామో [బాలకలోణకారగామో (సీ॰ స్యా॰)] తేనుపసఙ్కమి. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా భగు బాలకలోణకగామే విహరతి. అద్దసా ఖో ఆయస్మా భగు భగవన్తం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన ఆసనం పఞ్ఞపేసి, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకఠలికం ఉపనిక్ఖిపి, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేసి. నిసీది భగవా పఞ్ఞత్తే ఆసనే, నిసజ్జ ఖో భగవా పాదే పక్ఖాలేసి. ఆయస్మాపి ఖో భగు భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో ఆయస్మన్తం భగుం భగవా ఏతదవోచ – "కచ్చి, భిక్ఖు, ఖమనీయం; కచ్చి యాపనీయం, కచ్చి పిణ్డకేన న కిలమసీ"తి? "ఖమనీయం, భగవా, యాపనీయం, భగవా; న చాహం, భన్తే, పిణ్డకేన కిలమామీ"తి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం భగుం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా యేన పాచీనవంసదాయో తేనుపసఙ్కమి.

బాలకలోణకగమనకథా నిట్ఠితా.

౨౭౪. పాచీనవంసదాయగమనకథా

౪౬౬. [మ॰ ని॰ ౧.౩౨౫ ఆదయో పస్సితబ్బం] తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా చ అనురుద్ధో ఆయస్మా చ నన్దియో ఆయస్మా చ కిమిలో [కిమ్బిలో (సీ॰ స్యా॰)] పాచీనవంసదాయే విహరన్తి. అద్దసా ఖో దాయపాలో భగవన్తం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం, దిస్వాన భగవన్తం ఏతదవోచ – "మా, సమణ, ఏతం దాయం పావిసి. సన్తేత్థ తయో కులపుత్తా అత్తకామరూపా విహరన్తి. మా తేసం అఫాసుమకాసీ"తి. అస్సోసి ఖో ఆయస్మా అనురుద్ధో దాయపాలస్స భగవతా సద్ధిం మన్తయమానస్స, సుత్వాన దాయపాలం ఏతదవోచ – "మావుసో, దాయపాల, భగవన్తం వారేసి . సత్థా నో భగవా అనుప్పత్తో"తి. అథ ఖో ఆయస్మా అనురుద్ధో యేనాయస్మా చ నన్దియో ఆయస్మా చ కిమిలో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తఞ్చ నన్దియం ఆయస్మన్తఞ్చ కిమిలం ఏతదవోచ – "అభిక్కమథాయస్మన్తో అభిక్కమథాయస్మన్తో, సత్థా నో భగవా అనుప్పత్తో"తి. అథ ఖో ఆయస్మా చ అనురుద్ధో ఆయస్మా చ నన్దియో ఆయస్మా చ

కిమిలో భగవన్తం పచ్చుగ్గన్త్వా ఏకో భగవతో పత్తచీవరం పటిగ్గహేసి, ఏకో ఆసనం పఞ్ఞపేసి, ఏకో పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపి. నిసీది భగవా పఞ్ఞత్తే ఆసనే , నిసజ్జ ఖో భగవా పాదే పక్ఖాలేసి. తేపి ఖో ఆయస్మన్తో భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో ఆయస్మన్తం అనురుద్ధం భగవా ఏతదవోచ – "కచ్చి వో, అనురుద్ధా, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయం; కచ్చి పిణ్డకేన న కిలమథా"తి? "ఖమనీయం భగవా, యాపనీయం భగవా; న చ మయం, భన్తే, పిణ్డకేన కిలమామా"తి.

"కచ్చి పన వో అనురుద్ధా సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఖీరోదకీభూతా అఞ్ఞమఞ్ఞం పియచక్ఖూహి సమ్పస్సన్తా విహరథా"తి? "తగ్ఘ మయం, భన్తే, సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఖీరోదకీభూతా అఞ్ఞమఞ్ఞం పియచక్ఖూహి సమ్పస్సన్తా విహరామా"తి. "యథా కథం పన తుమ్హే, అనురుద్ధా, సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఖీరోదకీభూతా అఞ్ఞమఞ్ఞం పియచక్ఖూహి సమ్పస్సన్తా విహరథా"తి? "ఇధ మయ్హం, భన్తే, ఏవం హోతి – 'లాభా వత మే, సులద్ధం వత మే, యోహం ఏవరూపేహి సబ్రహ్మచారీహి సద్ధిం విహరామీ'"తి. తస్స మయ్హం, భన్తే, ఇమేసు ఆయస్మన్తేసు మేత్తం కాయకమ్మం పచ్చుపట్ఠితం ఆవి చేవ రహో చ; మేత్తం వచీకమ్మం... మేత్తం మనోకమ్మం పచ్చుపట్ఠితం ఆవి చేవ రహో చ. తస్స మయ్హం, భన్తే, ఏవం హోతి – "'యంనూనాహం సకం చిత్తం నిక్ఖిపిత్వా ఇమేసంయేవ ఆయస్మన్తానం చిత్తస్స వసేన వత్తేయ్య'న్తి. సో ఖో అహం, భన్తే, సకం చిత్తం నిక్ఖిపిత్వా ఇమేసంయేవ ఆయస్మన్తానం చిత్తస్స వసేన వత్తామి. నానా హి ఖో నో, భన్తే, కాయా, ఏకఞ్చ పన మఞ్ఞే చిత్త"న్తి.

ఆయస్మాపి ఖో నన్దియో...పే.... ఆయస్మాపి ఖో కిమిలో భగవన్తం ఏతదవోచ – "మయ్హమ్పి ఖో, భన్తే, ఏవం హోతి – 'లాభా వత మే, సులద్ధం వత మే, యోహం ఏవరూపేహి సబ్రహ్మచారీహి సద్ధిం విహరామీ'తి. తస్స మయ్హం, భన్తే, ఇమేసు ఆయస్మన్తేసు మేత్తం కాయకమ్మం పచ్చుపట్ఠితం ఆవి చేవ రహో చ; మేత్తం వచీకమ్మం మేత్తం మనోకమ్మం పచ్చుపట్ఠితం ఆవి చేవ రహో చ. తస్స మయ్హం, భన్తే, ఏవం హోతి 'యంనూనాహం సకం చిత్తం నిక్ఖిపిత్వా ఇమేసంయేవ ఆయస్మన్తానం చిత్తస్స వసేన వత్తేయ్య'న్తి. సో ఖో అహం, భన్తే, సకం చిత్తం నిక్ఖిపిత్వా ఇమేసంయేవ ఆయస్మన్తానం చిత్తస్స వసేన వత్తామి. నానా హి ఖో నో, భన్తే, కాయా, ఏకఞ్చ పన మఞ్ఞే చిత్తన్తి. ఏవం ఖో మయం, భన్తే, సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఖీరోదకీభూతా అఞ్ఞమఞ్ఞం పియచక్ఖూహి సమ్పస్సన్తా విహరామా"తి.

"కచ్చి పన వో, అనురుద్ధా, అప్పమత్తా ఆతాపినో పహితతత్తా విహరథా"తి? "తగ్ఘ మయం, భన్తే, అప్పమత్తా ఆతాపినో పహితతత్తా విహరామా"తి. "యథా కథం పన తుమ్హే, అనురుద్ధా, అప్పమత్తా ఆతాపినో పహితతత్తా విహరథా"తి? "ఇధ, భన్తే, అమ్హాకం యో పఠమం గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమతి సో ఆసనం పఞ్ఞపేతి, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపతి, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా ఉపట్ఠాపేతి, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి. యో పచ్ఛా గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమతి, సచే హోతి భుత్తావసేసో, సచే ఆకఙ్ఖతి భుఞ్జతి, నో చే ఆకఙ్ఖతి అప్పహరితే వా ఛడ్డేతి. అప్పాణకే వా ఉదకే ఓపిలాపేతి. సో ఆసనం ఉద్ధరతి , పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతి, అవక్కారపాతిం ధోవిత్వా పటిసామేతి, పానీయం పరిభోజనీయం పటిసామేతి, భత్తగ్గం సమ్మజ్జతి. యో పస్సతి పానీయఘటం వా పరిభోజనీయఘటం వా వచ్చఘటం వా రిత్తం తుచ్ఛం సో ఉపట్ఠాపేతి. సచస్స హోతి అవిసయ్హం, హత్థవికారేన దుతియం ఆమన్తేత్వా హత్థవిలఙ్ఘకేన ఉపట్ఠాపేమ, న త్వేవ మయం, భన్తే, తప్పచ్చయా వాచం భిన్దామ. పఞ్చాహికం ఖో పన మయం, భన్తే, సబ్బరత్తిం ధమ్మియా కథాయ సన్నిసీదామ. ఏవం ఖో మయం, భన్తే, అప్పమత్తా ఆతాపినో పహితతత్తా విహరామా"తి.

పాచినవంసదాయగమనకథా నిట్ఠితా.

౨౩౫. పాలిలేయ్యకగమనకథా

౪౬౭. [ఉదా॰ ౩౫ ఆదయో థోకం విసదిసం] అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తఞ్చ అనురుద్ధం ఆయస్మన్తఞ్చ నన్దియం ఆయస్మన్తఞ్చ కిమిలం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా యేన పాలిలేయ్యకం [పారిలేయ్యకం (సీ॰ స్యా॰)] తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన పాలిలేయ్యకం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా పాలిలేయ్యకే విహరతి రక్ఖితవనసణ్డే భద్దసాలమూలే. అథ ఖో భగవతో రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – "అహం ఖో పుబ్బే ఆకిణ్ణో న ఫాసు విహాసిం తేహి కోసమ్బకేహి [కోసమ్బికేహి (స్యా॰)] భిక్ఖూహి భణ్డనకారకేహి కలహకారకేహి వివాదకారకేహి భస్సకారకేహి సఙ్ఘే అధికరణకారకేహి. సోమ్హి ఏతరహి ఏకో అదుతియో సుఖం ఫాసు విహరామి అఞ్ఞత్రేవ తేహి కోసమ్బకేహి భిక్ఖూహి భణ్డనకారకేహి కలహకారకేహి వివాదకారకేహి భస్సకారకేహి సఙ్ఘే అధికరణకారకేహీ"తి.

అఞ్ఞతరోపి ఖో హత్థినాగో ఆకిణ్ణో విహరతి హత్థీహి హత్థినీహి హత్థికళభేహి హత్థిచ్ఛాపేహి, ఛిన్నగ్గాని చేవ తిణాని ఖాదతి, ఓభగ్గోభగ్గఞ్చస్స సాఖాభఙ్గం ఖాదన్తి, ఆవిలాని చ పానీయాని పివతి, ఓగాహా చస్స ఓతిణ్ణస్స హత్థినియో కాయం ఉపనిఘంసన్తియో గచ్ఛన్తి. అథ ఖో తస్స హత్థినాగస్స ఏతదహోసి – "అహం ఖో ఆకిణ్ణో విహరామి హత్థీహి హత్థినీహి హత్థికళభేహి హత్థిచ్ఛాపేహి, ఛిన్నగ్గాని చేవ తిణాని ఖాదామి, ఓభగ్గోభగ్గఞ్చ మే సాఖాభఙ్గం ఖాదన్తి, ఆవిలాని చ పానీయాని పివామి, ఓగాహా చ మే ఓతిణ్ణస్స హత్థినియో కాయం ఉపనిఘంసన్తియో గచ్ఛన్తి. యంనూనాహం ఏకోవ గణస్మా వూపకట్ఠో విహరేయ్య"న్తి. అథ ఖో సో హత్థినాగో యూథా అపక్కమ్మ యేన పాలిలేయ్యకం రక్ఖితవనసణ్డో భద్దసాలమూలం యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా సోణ్డాయ భగవతో పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతి, అప్పహరితఞ్చ కరోతి. అథ ఖో తస్స హత్థినాగస్స ఏతదహోసి – "అహం ఖో పుబ్బే ఆకిణ్ణో న ఫాసు విహాసిం హత్థీహి హత్థినీహి హత్థికళభేహి హత్థిచ్ఛాపేహి, ఛిన్నగ్గాని చేవ తిణాని ఖాదిం, ఓభగ్గోభగ్గఞ్చ మే సాఖాభఙ్గం ఖాదింసు, ఆవిలాని చ పానీయాని అపాయిం ఓగాహా చ మే ఓతిణ్ణస్స [ఓగాహఞ్చస్స ఓతిణ్ణస్స (స్యా॰), ఓగాహా చస్స ఉత్తిణ్ణస్స (సీ॰)] హత్థినియో కాయం ఉపనిఘంసన్తియో అగమంసు. సోమ్హి ఏతరహి ఏకో అదుతియో సుఖం ఫాసు విహరామి అఞ్ఞత్రేవ హత్థీహి హత్థినీహి హత్థికళభేహి హత్థిచ్ఛాపేహీ"తి.

అథ ఖో భగవా అత్తనో చ పవివేకం విదిత్వా తస్స చ హత్థినాగస్స చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

> [ఉదా॰ ౩౫] "ఏతం [ఏవం (క॰)] నాగస్స నాగేన, ఈసాదన్తస్స హత్థినో;
> సమేతి చిత్తం చిత్తేన, యదేకో రమతీ వనే"తి.

అథ ఖో భగవా పాలిలేయ్యకే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. అథ ఖో కోసమ్బకా ఉపాసకా – "ఇమే ఖో అయ్యా కోసమ్బకా భిక్ఖూ బహునో అమ్హాకం అనత్థస్స కారకా . ఇమేహి ఉబ్బాళ్హో భగవా

పక్కన్తో. హన్ద మయం అయ్యే కోసమ్బకే భిక్ఖూ నేవ అభివాదేయ్యామ, న పచ్చుట్ఠేయ్యామ, న అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం కరేయ్యామ, న సక్కరేయ్యామ, న గరుం కరేయ్యామ, న మానేయ్యామ, న భజేయ్యామ, న పూజేయ్యామ, ఉపగతానమ్పి పిణ్డకం న దజ్జేయ్యామ – ఏవం ఇమే అమ్హేహి అసక్కరియమానా అగరుకరియమానా అమానియమానా అభజియమానా అపూజియమానా అసక్కారపకతా పక్కమిస్సన్తి వా విబ్భమిస్సన్తి వా భగవన్తం వా పసాదేస్సన్తీ"తి. అథ ఖో కోసమ్బకా ఉపాసకా కోసమ్బకే భిక్ఖూ నేవ అభివాదేసుం, న పచ్చుట్ఠేసుం, న అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం అకంసు, న సక్కరింసు, న గరుం కరింసు, న మానేసుం, న భజేసుం న పూజేసుం, ఉపగతానమ్పి పిణ్డకం న అదంసు. అథ ఖో కోసమ్బకా భిక్ఖూ కోసమ్బకేహి ఉపాసకేహి అసక్కరియమానా అగరుకరియమానా అమానియమానా అభజియమానా అపూజియమానా అసక్కారపకతా ఏవమాహంసు – "హన్ద మయం, ఆవుసో, సావత్థిం గన్త్వా భగవతో సన్తికే ఇమం అధికరణం వూపసమేయ్యామా"తి.

పాలిలేయ్యకగమనకథా నిట్ఠితా.

౨౭౬. అట్ఠారసవత్థుకథా

౪౬౮. అథ ఖో కోసమ్బకా భిక్ఖూ సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సావత్థి తేనుపసఙ్కమింసు. అస్సోసి ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో – "తే కిర కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తీ"తి. అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – "తే కిర, భన్తే, కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తి. కథాహం, భన్తే, తేసు భిక్ఖూసు పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, సారిపుత్త, యథా ధమ్మో తథా తిట్ఠాహీ"తి. "కథాహం, భన్తే, జానేయ్యం ధమ్మం వా అధమ్మం వా"తి?

అట్ఠారసహి ఖో, సారిపుత్త, వత్థూహి అధమ్మవాదీ జానితబ్బో. ఇధ, సారిపుత్త, భిక్ఖు అధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి, ధమ్మం అధమ్మోతి దీపేతి; అవినయం వినయోతి దీపేతి, వినయం అవినయోతి దీపేతి; అభాసితం అలపితం తథాగతేన భాసితం లపితం తథాగతేనాతి దీపేతి, భాసితం లపితం తథాగతేన అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి దీపేతి; అనాచిణ్ణం తథాగతేన ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి, ఆచిణ్ణం తథాగతేన అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి; అపఞ్ఞత్తం తథాగతేన పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి, పఞ్ఞత్తం తథాగతేన అపఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి; అనాపత్తిం ఆపత్తీతి దీపేతి, ఆపత్తిం అనాపత్తీతి దీపేతి; లహుకం ఆపత్తిం గరుకా ఆపత్తీతి దీపేతి, గరుకం ఆపత్తిం లహుకా ఆపత్తీతి దీపేతి; సావసేసం ఆపత్తిం అనవసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి, అనవసేసం ఆపత్తిం సావసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి; దుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి, అదుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి – ఇమేహి ఖో, సారిపుత్త, అట్ఠారసహి వత్థూహి అధమ్మవాదీ జానితబ్బో.

అట్ఠారసహి చ ఖో, సారిపుత్త, వత్థూహి ధమ్మవాదీ జానితబ్బో. ఇధ, సారిపుత్త, భిక్ఖు అధమ్మం అధమ్మోతి దీపేతి, ధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి; అవినయం అవినయోతి దీపేతి, వినయం వినయోతి దీపేతి; అభాసితం అలపితం తథాగతేన అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి దీపేతి, భాసితం లపితం తథాగతేన భాసితం లపితం తథాగతేనాతి దీపేతి; అనాచిణ్ణం తథాగతేన అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి, ఆచిణ్ణం తథాగతేన ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి; అపఞ్ఞత్తం తథాగతేన అపఞ్ఞత్తం

తథాగతేనాతి దీపేతి, పఞ్ఞత్తం తథాగతేన పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి ; అనాపత్తిం అనాపత్తీతి దీపేతి, ఆపత్తిం ఆపత్తీతి దీపేతి; లహుకం ఆపత్తిం లహుకా ఆపత్తీతి దీపేతి, గరుకం ఆపత్తిం గరుకా ఆపత్తీతి దీపేతి; సావసేసం ఆపత్తిం సావసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి, అనవసేసం ఆపత్తిం అనవసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి; దుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి, అదుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి – ఇమేహి ఖో, సారిపుత్త, అట్ఠారసహి వత్థూహి ధమ్మవాదీ జానితబ్బోతి.

౪౬౯. అస్సోసి ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో...పే.... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా మహాకచ్చానో... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా మహాకోట్ఠికో ... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా మహాకప్పినో... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా మహాచున్దో... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా అనురుద్ధో... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా రేవతో ... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా ఉపాలి... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో... అస్సోసి ఖో ఆయస్మా రాహులో – "తే కిర కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తీ"తి. అథ ఖో ఆయస్మా రాహులో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా రాహులో భగవన్తం ఏతదవోచ – "తే కిర, భన్తే, కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తి. కథాహం, భన్తే, తేసు భిక్ఖూసు పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, రాహుల, యథా ధమ్మో తథా తిట్ఠాహీ"తి. "కథాహం, భన్తే, జానేయ్యం ధమ్మం వా అధమ్మం వా"తి?

అట్ఠారసహి ఖో, రాహుల, వత్థూహి అధమ్మవాదీ జానితబ్బో. ఇధ, రాహుల, భిక్ఖు అధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి, ధమ్మం అధమ్మోతి దీపేతి; అవినయం వినయోతి దీపేతి, వినయం అవినయోతి దీపేతి; అభాసితం అలపితం తథాగతేన భాసితం లపితం తథాగతేనాతి దీపేతి, భాసితం లపితం తథాగతేన అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి దీపేతి; అనాచిణ్ణం తథాగతేన ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి, ఆచిణ్ణం తథాగతేన అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి; అపఞ్ఞత్తం తథాగతేన పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి, పఞ్ఞత్తం తథాగతేన అపఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి; అనాపత్తిం ఆపత్తీతి దీపేతి, ఆపత్తిం అనాపత్తీతి దీపేతి; లహుకం ఆపత్తిం గరుకా ఆపత్తీతి దీపేతి, గరుకం ఆపత్తిం లహుకా ఆపత్తీతి దీపేతి; సావసేసం ఆపత్తిం అనవసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి, అనవసేసం ఆపత్తిం సావసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి; దుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి, అదుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి – ఇమేహి ఖో, రాహుల, అట్ఠారసహి వత్థూహి అధమ్మవాదీ జానితబ్బో.

అట్ఠారసహి చ ఖో, రాహుల, వత్థూహి ధమ్మవాదీ జానితబ్బో. ఇధ, రాహుల, భిక్ఖు అధమ్మం అధమ్మోతి దీపేతి, ధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి; అవినయం అవినయోతి దీపేతి, వినయం వినయోతి దీపేతి; అభాసితం అలపితం తథాగతేన అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి దీపేతి, భాసితం లపితం తథాగతేన భాసితం లపితం తథాగతేనాతి దీపేతి; అనాచిణ్ణం తథాగతేన అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి, ఆచిణ్ణం తథాగతేన ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి; అపఞ్ఞత్తం తథాగతేన అపఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి, పఞ్ఞత్తం తథాగతేన పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి; అనాపత్తిం అనాపత్తీతి దీపేతి, ఆపత్తిం ఆపత్తీతి దీపేతి; లహుకం ఆపత్తిం లహుకా ఆపత్తీతి దీపేతి, గరుకం ఆపత్తిం గరుకా ఆపత్తీతి దీపేతి; సావసేసం ఆపత్తిం సావసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి, అనవసేసం ఆపత్తిం అనవసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి; దుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి, అదుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి – ఇమేహి ఖో, రాహుల, అట్ఠారసహి వత్థూహి ధమ్మవాదీ జానితబ్బోతి.

౪౭౦. అస్సోసి ఖో మహాపజాపతి [మహాపజాపతీ (సీ. స్యా.)] గోతమీ – "తే కిర కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తీ"తి. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ యేన

భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితా ఖో మహాపజాపతి గోతమీ భగవన్తం ఏతదవోచ – “తే కిర, భన్తే, కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తి. కథాహం, భన్తే, తేసు భిక్ఖూసు పటిపజ్జామీ”తి? “తేన హి త్వం, గోతమి, ఉభయత్థ ధమ్మం సుణ. ఉభయత్థ ధమ్మం సుత్వా యే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో తేసం దిట్ఠిఞ్చ ఖన్తిఞ్చ రుచిఞ్చ ఆదాయఞ్చ రోచేహి. యఞ్చ కిఞ్చి భిక్ఖునిసఙ్ఘేన భిక్ఖుసఙ్ఘతో పచ్చాసీసితబ్బం సబ్బం తం ధమ్మవాదితోవ పచ్చాసీసితబ్బ”న్తి.

౪౭౧. అస్సోసి ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి – “తే కిర కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తీ”తి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – “తే కిర, భన్తే, కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తి. కథాహం, భన్తే, తేసు భిక్ఖూసు పటిపజ్జామీ”తి? “తేన హి త్వం, గహపతి, ఉభయత్థ దానం దేహి. ఉభయత్థ దానం దత్వా ఉభయత్థ ధమ్మం సుణ. ఉభయత్థ ధమ్మం సుత్వా యే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో తేసం దిట్ఠిఞ్చ ఖన్తిఞ్చ రుచిఞ్చ ఆదాయఞ్చ రోచేహీ”తి.

౪౭౨. అస్సోసి ఖో విసాఖా మిగారమాతా – “తే కిర కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తీ”తి . అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో విసాఖా మిగారమాతా భగవన్తం ఏతదవోచ – “తే కిర, భన్తే, కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తి. కథాహం, భన్తే, తేసు భిక్ఖూసు పటిపజ్జామీ”తి? “తేన హి త్వం, విసాఖే, ఉభయత్థ దానం దేహి. ఉభయత్థ దానం దత్వా ఉభయత్థ ధమ్మం సుణ. ఉభయత్థ ధమ్మం సుత్వా యే తత్థ భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో తేసం దిట్ఠిఞ్చ ఖన్తిఞ్చ రుచిఞ్చ ఆదాయఞ్చ రోచేహీ”తి.

౪౭౩. అథ ఖో కోసమ్బకా భిక్ఖూ అనుపుబ్బేన యేన సావత్థి తదవసరుం. అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – “తే కిర, భన్తే, కోసమ్బకా భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా సావత్థిం అనుప్పత్తా. కథం ను ఖో, భన్తే, తేసు భిక్ఖూసు సేనాసనే [సేనాసనేసు (క॰), సేనాసనం (స్యా॰)] పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? “తేన హి, సారిపుత్త, వివిత్తం సేనాసనం దాతబ్బ”న్తి. “సచే పన, భన్తే, వివిత్తం న హోతి, కథం పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? “తేన హి, సారిపుత్త, వివిత్తం కత్వాపి దాతబ్బం, న త్వేవాహం, సారిపుత్త, కేనచి పరియాయేన వుడ్ఢతరస్స భిక్ఖునో సేనాసనం పటిబాహితబ్బన్తి వదామి. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

“ఆమిసే పన, భన్తే, కథం పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? “ఆమిసం ఖో, సారిపుత్త, సబ్బేసం సమకం భాజేతబ్బ”న్తి.

అట్ఠారసవత్థుకథా నిట్ఠితా.

౨౭౭. ఓసారణానుజాననా

౪౭౪. అథ ఖో తస్స ఉక్ఖిత్తకస్స భిక్ఖునో ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ పచ్చవేక్ఖన్తస్స ఏతదహోసి – “ఆపత్తి ఏసా, నేసా అనాపత్తి. ఆపన్నోమ్హి, నమ్హి అనాపన్నో. ఉక్ఖిత్తోమ్హి, నమ్హి అనుక్ఖిత్తో. ధమ్మికేనమ్హి కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో అకుప్పేన ఠానారహేనా”తి. అథ ఖో సో ఉక్ఖిత్తకో భిక్ఖు యేన ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఉక్ఖిత్తానువత్తకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “ఆపత్తి ఏసా, ఆవుసో; నేసా అనాపత్తి. ఆపన్నోమ్హి, నమ్హి అనాపన్నో. ఉక్ఖిత్తోమ్హి, నమ్హి అనుక్ఖిత్తో. ధమ్మికేనమ్హి కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో అకుప్పేన ఠానారహేన. ఏథ మం ఆయస్మన్తో ఓసారేథా”తి. అథ ఖో తే ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ తం ఉక్ఖిత్తకం భిక్ఖుం ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో తే భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – “అయం, భన్తే, ఉక్ఖిత్తకో భిక్ఖు ఏవమాహ – ‘ఆపత్తి ఏసా , ఆవుసో; నేసా అనాపత్తి. ఆపన్నోమ్హి, నమ్హి అనాపన్నో. ఉక్ఖిత్తోమ్హి, నమ్హి అనుక్ఖిత్తో. ధమ్మికేనమ్హి కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో అకుప్పేన ఠానారహేన. ఏథ మం ఆయస్మన్తో ఓసారేథా’తి. కథం ను ఖో, భన్తే, పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? “ఆపత్తి ఏసా, భిక్ఖవే; నేసా అనాపత్తి. ఆపన్నో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు అనాపన్నో. ఉక్ఖిత్తో ఏసో భిక్ఖు, నేసో భిక్ఖు అనుక్ఖిత్తో . ధమ్మికేన కమ్మేన ఉక్ఖిత్తో అకుప్పేన ఠానారహేన. యతో చ ఖో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపన్నో చ ఉక్ఖిత్తో చ పస్సతి చ, తేన హి, భిక్ఖవే, తం భిక్ఖుం ఓసారేథా”తి.

ఓసారణానుజాననా నిట్ఠితా.

౨౭౮. సఙ్ఘసామగ్గీకథా

౪౭౫. అథ ఖో తే ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ తం ఉక్ఖిత్తకం భిక్ఖుం ఓసారేత్వా యేన ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఉక్ఖేపకే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – “యస్మిం, ఆవుసో, వత్థుస్మిం అహోసి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం , సో ఏసో భిక్ఖు ఆపన్నో చ ఉక్ఖిత్తో చ పస్సి [పస్సీ (ఇతిపి)] చ ఓసారితో చ. హన్ద మయం, ఆవుసో, తస్స వత్థుస్స వూపసమాయ సఙ్ఘసామగ్గిం కరోమా”తి.

అథ ఖో తే ఉక్ఖేపకా భిక్ఖూ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో తే భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – “తే, భన్తే, ఉక్ఖిత్తానువత్తకా భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – ‘యస్మిం, ఆవుసో, వత్థుస్మిం అహోసి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సో ఏసో భిక్ఖు ఆపన్నో చ ఉక్ఖిత్తో చ పస్సి చ ఓసారితో చ. హన్ద మయం, ఆవుసో, తస్స వత్థుస్స వూపసమాయ సఙ్ఘసామగ్గిం కరోమా’తి. కథం ను ఖో, భన్తే, పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? యతో చ ఖో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపన్నో చ ఉక్ఖిత్తో చ పస్సి చ ఓసారితో చ, తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో తస్స వత్థుస్స వూపసమాయ సఙ్ఘసామగ్గిం కరోతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బా. సబ్బేహేవ ఏకజ్ఝం సన్నిపతితబ్బం గిలానేహి చ అగిలానేహి చ. న కేహిచి ఛన్దో దాతబ్బో. సన్నిపతిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యస్మిం వత్థుస్మిం అహోసి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సో ఏసో భిక్ఖు ఆపన్నో చ ఉక్ఖిత్తో చ పస్సి చ ఓసారితో చ. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో తస్స వత్థుస్స వూపసమాయ సఙ్ఘసామగ్గిం కరేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యస్మిం వత్థుస్మిం అహోసి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సో ఏసో భిక్ఖు ఆపన్నో చ ఉక్ఖిత్తో చ పస్సి చ ఓసారితో చ. సఙ్ఘో తస్స వత్థుస్స

వూపసమాయ సఙ్ఘసామగ్గిం కరోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి తస్స వత్థుస్స వూపసమాయ సఙ్ఘసామగ్గియా కరణం, సో తుణ్హస్స, యస్స నక్ఖమతి సో భాసేయ్య.

“కతా సఙ్ఘేన తస్స వత్థుస్స వూపసమాయ సఙ్ఘసామగ్గీ. నిహతో సఙ్ఘభేదో, నిహతా సఙ్ఘరాజి, నిహతం సఙ్ఘవవత్థానం, నిహతం సఙ్ఘనానాకరణం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తావదేవ ఉపోసథో కాతబ్బో, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి.

సఙ్ఘసామగ్గీకథా నిట్ఠితా.

౨౭౯. ఉపాలిసఙ్ఘసామగ్గీపుచ్ఛా

౪౭౬. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఉపాలి భగవన్తం ఏతదవోచ – “యస్మిం, భన్తే, వత్థుస్మిం హోతి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సఙ్ఘో తం వత్థుం అవినిచ్ఛినిత్వా అమూలా మూలం గన్త్వా సఙ్ఘసామగ్గిం కరోతి, ధమ్మికా ను ఖో సా, భన్తే, సఙ్ఘసామగ్గీ”తి? “యస్మిం , ఉపాలి, వత్థుస్మిం హోతి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సఙ్ఘో తం వత్థుం అవినిచ్ఛినిత్వా అమూలా మూలం గన్త్వా సఙ్ఘసామగ్గిం కరోతి, అధమ్మికా సా, ఉపాలి, సఙ్ఘసామగ్గీ”తి.

“యస్మిం పన, భన్తే, వత్థుస్మిం హోతి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సఙ్ఘో తం వత్థుం వినిచ్ఛినిత్వా మూలా మూలం గన్త్వా సఙ్ఘసామగ్గిం కరోతి, ధమ్మికా ను ఖో సా, భన్తే, సఙ్ఘసామగ్గీ”తి? “యస్మిం, ఉపాలి, వత్థుస్మిం హోతి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సఙ్ఘో తం వత్థుం వినిచ్ఛినిత్వా మూలా మూలం గన్త్వా సఙ్ఘసామగ్గిం కరోతి, ధమ్మికా సా, ఉపాలి, సఙ్ఘసామగ్గీ”తి.

“కతి ను ఖో, భన్తే, సఙ్ఘసామగ్గియో”తి? “ద్వేమా, ఉపాలి, సఙ్ఘసామగ్గియో – అత్థుపాలి, సఙ్ఘసామగ్గీ అత్థాపేతా బ్యఞ్జనుపేతా; అత్థుపాలి, సఙ్ఘసామగ్గీ అత్థుపేతా చ బ్యఞ్జనుపేతా చ. కతమా చ, ఉపాలి, సఙ్ఘసామగ్గీ అత్థాపేతా బ్యఞ్జనుపేతా? యస్మిం, ఉపాలి, వత్థుస్మిం హోతి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సఙ్ఘో తం వత్థుం అవినిచ్ఛినిత్వా అమూలా మూలం గన్త్వా సఙ్ఘసామగ్గిం కరోతి, అయం వుచ్చతి, ఉపాలి, సఙ్ఘసామగ్గీ అత్థాపేతా బ్యఞ్జనుపేతా. కతమా చ, ఉపాలి, సఙ్ఘసామగ్గీ అత్థుపేతా చ బ్యఞ్జనుపేతా చ? యస్మిం, ఉపాలి, వత్థుస్మిం హోతి సఙ్ఘస్స భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం, సఙ్ఘో తం వత్థుం వినిచ్ఛినిత్వా మూలా మూలం గన్త్వా సఙ్ఘసామగ్గిం కరోతి, అయం వుచ్చతి, ఉపాలి, సఙ్ఘసామగ్గీ అత్థుపేతా చ బ్యఞ్జనుపేతా చ. ఇమా ఖో, ఉపాలి, ద్వే సఙ్ఘసామగ్గియో”తి.

౪౭౭. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా యేన భగవా తేనఞ్జలిం పణామేత్వా భగవన్తం గాథాయ అజ్ఝభాసి –

“సఙ్ఘస్స కిచ్చేసు చ మన్తనాసు చ;
అత్థేసు జాతేసు వినిచ్ఛయేసు చ;
కథంపకారోధ నరో మహత్థికో;
భిక్ఖు కథం హోతిధ పగ్గహారహోతి.

“అనానువజ్జో పఠమేన సీలతో;
అపేక్ఖితాచారో సుసంవుతిన్ద్రియో;
పచ్చత్థికా నూపవదన్తి ధమ్మతో;
న హిస్స తం హోతి వదేయ్యు యేన నం.

“సో తాదిసో సీలవిసుద్ధియా ఠితో;
విసారదో హోతి విసయ్హ భాసతి;
నచ్ఛమ్భతి పరిసగతో న వేధతి;
అత్థం న హాపేతి అనుయ్యుతం భణం.

“తథేవ పఞ్హం పరిసాసు పుచ్ఛితో;
న చేవ పజ్ఝాయతి న మఙ్కు హోతి;
సో కాలాగతం బ్యాకరణారహం వచో;
రఞ్జేతి విఞ్ఞూపరిసం విచక్ఖణో.

“సగారవో వుడ్ఢతరేసు భిక్ఖుసు;
ఆచేరకమ్హి చ సకే విసారదో;
అలం పమేతుం పగుణో కథేతవే;
పచ్చత్థికానఞ్చ విరద్ధికోవిదో.

“పచ్చత్థికా యేన వజన్తి నిగ్గహం;
మహాజనో సఞ్ఞపనఞ్చ గచ్ఛతి;
సకఞ్చ ఆదాయమయం న రిఞ్చతి;
వియాకరం [సో బ్యాకరం (సీ॰), వేయ్యాకరం (స్యా॰)] పఞ్హమనూపఘాతికం.

“దూతేయ్యకమ్మేసు అలం సముగ్గహో;
సఙ్ఘస్స కిచ్చేసు చ ఆహు నం యథా;
కరం వచో భిక్ఖుగణేన పేసితో;
అహం కరోమీతి న తేన మఞ్ఞతి.

“ఆపజ్జతి యావతకేసు వత్థుసు;

ఆపత్తియా హోతి యథా చ వుట్ఠితి;
ఏతే విభఙ్గా ఉభయస్స స్వాగతా;
ఆపత్తి వుట్ఠానపదస్స కోవిదో.

“నిస్సారణం గచ్ఛతి యాని చాచరం;
నిస్సారితో హోతి యథా చ వత్తనా [వత్థునా (సీ॰ స్యా॰)];
ఓసారణం తంవుసితస్స జన్తునో;
ఏతమ్పి జానాతి విభఙ్గకోవిదో.

“సగారవో వుడ్ఢతరేసు భిక్ఖుసు;
నవేసు థేరేసు చ మజ్ఝిమేసు చ;
మహాజనస్సత్థచరోధ పణ్డితో;
సో తాదిసో భిక్ఖు ఇధ పగ్గహారహో”తి.

ఉపాలిసఙ్ఘసామగ్గీపుచ్ఛా నిట్ఠితా.

కోసమ్బకక్ఖన్ధకో దసమో.

౨౮౦. తస్సుద్దానం

కోసమ్బియం జినవరో, వివాదాపత్తిదస్సనే;
నుక్ఖిపేయ్య యస్మిం తస్మిం, సద్ధాయాపత్తి దేసయే.

అన్తోసీమాయం తత్థేవ, బాలకఞ్చేవ వంసదా;
పాలిలేయ్యా చ సావత్థి, సారిపుత్తో చ కోలితో.

మహాకస్సపకచ్చానా, కోట్ఠికో కప్పినేన చ;
మహాచున్దో చ అనురుద్ధో, రేవతో ఉపాలి చుభో.

ఆనన్దో రాహులో చేవ, గోతమీనాథపిణ్డికో;
సేనాసనం వివిత్తఞ్చ, ఆమిసం సమకమ్పి చ.

న కేహి ఛన్దో దాతబ్బో, ఉపాలిపరిపుచ్ఛితో;
అనానువజ్జో సీలేన, సామగ్గీ జినసాసనేతి.

కోసమ్బకక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

మహావగ్గపాళి నిట్ఠితా.